

༡༡། །ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་བྲོས་པའི་ཆོས་སྒྲོང་།

བྱུགས་བསྒྲིགས་བཞུགས་སོ།།

{ཐོད་གསུམ་པ།}

སེར་བྲེས་ཏྲ་མགྲིན་ཁང་།

སེར་བྲེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

ཕྱི་ལོ་2026

༡༡། རྟ་མགིན་ཡང་གསང་བློས་པའི་ཚེས་རྒྱུད་
བྱོགས་བརྒྱགས་བཞུགས་སོ།

པོད་གསུམ་པ།

མཛད་པ་སོ། ཁལ་ཁ་དམ་ཆིག་རྟོ་རྟོ།

མེད་བྱེས་རྟ་མགིན་ཁང་།

VOL-3

2026

༥ དེ་ལྟར་དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསར་གཤིལ་སྒོར་འདི་ཉིད་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་སྤེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་
སྐབས་པོ་ཆེ་མཛད་ནས་ད་ལོ་དགྲང་གར་ས་དགྲུ་བཅུར་ཐེབས་བའི་བྱམས་བཙུངས་ལོར་
བཀའ་བློན་རྗེས་བློན་གྱི་ཆེད་དུ།

སྐབས་བཅུ་བའི་སེར་བྱས་ཏྲ་མགྲིན་བསྐྱར་གསོ་བའི་འདུས་སྤྱི་ནས་ཕྱི་ལོ་
༡༠༡༤ལོར་གསར་དུ་བར་སྐྱོན་ཁྱུས་བ་དགོའོ། །

མཎའ་ལྷན་འོད་ལག་པོ།
Amitayus Buddha

བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཕྱིས་བཟུགས་པའི་བདེ་བ་ཅན། །ནཱ་དག་ཞིང་གི་དབང་ཕྱོག་བཙོན་ལྟན་འདས། །
ལྷ་ཨིའི་ལྷོན་པ་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་ཅིང། །སྐུ་ཡ་བའི་དབང་ཁོས་བསྐྱོ་ཡ་བཆི་ཅིང་ལྷོ་ཡ། །

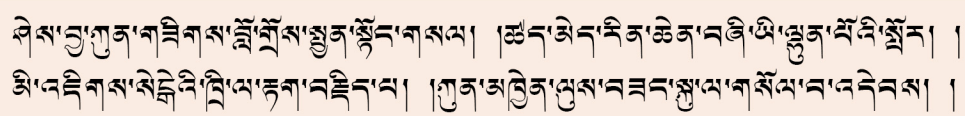
༡༡། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་ཞིང་མཚོག་སྒོ་འབྱེད་ལ།

༡༡། རྒྱ་མཚུལ་གྱི་རྩ་མཛུགས་ལ། བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བདེ་བ་ཅན། རྒྱ་དག་ཞིང་གི་
དབང་ཕྱག་བཙུག་ལྟར་འདས། རྒྱ་མིའི་སྟོན་པ་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད། རྒྱ་མིའི་དབང་པོས་འབྲོ་ལ་འཆི་
མེད་སྟོལ། རྒྱ་ཚོགས་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི། དང་བའི་རྩ་ལ་སྟོན་པ་ལྷ་གཤེགས་བཞིན། རྒྱ་ལ་
ལྟན་གྲངས་མེད་འབྲོ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ། རྒྱ་ལ་རྩ་མཛུགས་སྟོད་ཀྱི་སྒྲ། མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱའི་སོམ་
ཉིའི་བ་བ་རྣམས། རྒྱ་དག་ཅིག་ཉིད་ལ་སོ་སོར་གཙོད་མཛད་ཅིང་། ཡང་དག་དོན་ལ་སྒོ་སྒྲོས་མིག་འབྱེད་
པའི། རྒྱ་ལ་འཆད་པར་སྟོན་པ་སྟོད་ཀྱི་གསུང་། ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རབ་འབྱམས་མཁེན་པ་འཛོ། རྒྱ་ད་
ལྟའི་འབྲོ་ལ་བྱགས་བཞེད་གཞན་དབང་གྲུང་། མཁེན་བཅེ་རུས་པས་མིད་ཞིའི་འཛིགས་ལས་སྟོབ། འབད་
ཚལ་མཚན་ལས་མི་གཤོ་བྱོད་ཀྱི་བྱགས། ཉིན་བྱེད་ཟེར་གྱིས་ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་བཞིན། དཔག་ཡས་ཞིང་ཀྱན་
མཐའ་མེད་འོད་དབྱར་གིས། ཡོངས་སྤྱ་འགྲངས་པའི་གཟི་བུ་ལྷུང་པོའི་སྒྲུབ། རྒྱ་ལ་ལྟན་བདག་གི་མིག་
གི་དགའ་སྟོན་སྒྲུབས། སྟོན་པའི་འབྲུག་སྒྲུ་མ་བྱའི་སྤྱིང་ལ་བཞིན། ཐོས་པ་ཅས་ཀྱིས་བདེ་བའི་མཚོག་སྒོར་
བའི། ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྟན་པའི་ཆངས་དབྱརས་ཀྱིས། རྒྱ་མིའི་ལམ་དུ་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་མཛོད། རྒྱ་ལ་
མཐའི་དབྱརས་སྤྱ་སྟོན་བྱར་ཞི་བ་བཞིན། སྟོར་པའི་རང་དུ་རིག་པ་ཞུགས་གྲུར་པའིས། སྟོས་ཀྱན་ཉེར་ཞི་
ཞི་བའི་བྱགས་མཚོག་གིས། ཀྱན་ཉོག་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞི། རྒྱ་ལ་བ་ཀྱན་གྱིས་དཔག་
མེད་བསྐལ་པ་དུ། བཞོད་གྲུང་པ་མཐའ་ཆེད་པར་མི་སྤྱ་བའི། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱར་བོ་ཅི་འབྲ་བ། དེ་འབྲ་
བདག་གིས་བཞོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། དེ་བྱིར་མི་ཐད་ཡོན་ཏན་གཉེར་གྲུར་ཅིང་། ཉེས་པའི་ས་ཐོན་
མཐའ་དག་གཏན་སྤངས་པ། ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་སྟོན་པ་གཞན་ཡོད་མིན། དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཕུ་
འབྲོ་བའི་སྒྲུབས། སྟོབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་གྱེ་བ་བརྒྱས། ཤེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞིང་མཚོག་དམ་པ་
གང་། རྩྭ་བསྐལ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་འབྱུང་བས། བདེ་བ་ཅན་ཞེས་ཡོངས་སྤྱ་བྱགས་པ་དེར། ཆེ་
འདྲིའི་སྤྱང་བ་རྩབ་པར་གྲུར་ཅས་ན། འདབ་སྟོར་པ་ཆའི་སྒྲུབས་སྤྱ་སྟོས་ལ་ཐག རྩ་སྟོས་དབྱས་ནས་ཐོགས་
པ་མེད་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་སྤྱ་མཐོང་ནས་གསུང་གིས་ཆོས་པར་ཤོག མགོན་པོ་ཁྱོད་ལས་ཐེག་མཚོག་གཏས་
ཐོས་ནས། མིད་པའི་འདས་དུ་བྱིར་རྣམས་བསྐལ་བྱིར་དུ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་གཉིས་
ཀྱིས། རི་རྩེ་སྟོད་པ་དེ་རྩེར་བདག་གྲུར་ཅིག ཅེས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་ཞིང་མཚོག་སྒོ་འབྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མང་དུ་སྟོས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་པ་སྟོ་བཟང་བྱགས་པའི་དཔག་ཀྱིས་གངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གངས་རིའི་དབང་
པོ་འོད་གྲུང་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷ་ཞིལ་དུ་སྒྲུར་པོ། །

ཨ་ཁྱེ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བྱང་མཆམས། །བརྒྱ་གེ་སར་ཐོང་ཐོ་ལ། །ཡ་མཆན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས། །
འཁོར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་བསྐོར། །ཁྱིེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་བསྐྱུབ་ཀྱི། །ཁྱིེད་ཀྱིས་རྫོབ་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ལུ་རུ་བརྒྱ་སྟེ་རྟེན།

[illegible]

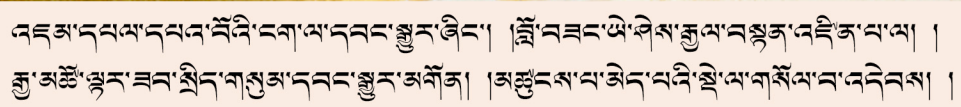
~ 39 ~ |དག་ལེགས་དཔལ་འབར་མ་བཞུགས་སོ།|

~ 39 ~ |ཚེ་སྤྱི། དག་ལེགས་དཔལ་འབར་ཆོ་མོས་ཀྱི། |རིན་ཆེན་རྟག་ཅན་ཐབས་མང་གི། |སེམྱེ་རྒྱུ་ལས་ཆེས་ཐག་
བཤི། |ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་བརྟན་གྱུར་ཅིག། |ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཆོ་མོས་སྤྱན་རྟོང་གསལ། |ཆད་མེད་རིན་ཆེན་བཞི་ཡི་སྤྱན་
མེད་སྤྱོད། |མི་འཇིགས་སེམྱེའི་ཁྱིལ་རྟག་བཞིད་པ། |ཀུན་མཁེན་ལུས་བཟང་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |ཉིད་ཀྱི་ཆོ་མོས་སྤྱན་
ཤལ་རིང་མོ་ལ། |གཞུང་བརྒྱའི་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་འགོད་ལཔས་མེད། |སྤྱོད་མེད་ཆོ་མོས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ལེགས་བཤད་ཀྱི། |ལྷ་བ་ལྷ་བ་གོས་
བཟང་བགོས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |མདོ་དོན་རི་བཞིན་གཟིགས་མེད་ཆོ་མོས་མིག། |མཐའ་དག་འགྲེལ་མེད་རིན་ཆེན་གྱུར་ལས་
ལྷ། |རིགས་མེད་སེམྱེའི་སྤྱོད་བརྟན་མཛད་པ་ཡི། |རིགས་ལས་མ་ལུས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |ཆོ་མོས་སྤྱན་མེད་མགྱོད་
པ་གཅིག་མེད་ལས། |རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་མེད་ལྷ་མ་དོན་ཆོགས། |སེམྱེ་བཟང་མེད་གཞུང་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལས། |ལེགས་རྟེན་
དེད་དཔོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |རྒྱ་ཆེན་ཆོ་མོས་གསེར་ཀྱི་འཛིན་མེད་ཁོན། |སྤྱོད་བཞིའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ་བརྟན་
ཅིང། |འབྲུག་སེམྱེའི་བསྐུལ་མེད་རི་བྱིང་ཀུན། |མདོ་འགྲེལ་ཉི་རྒྱུས་གསལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |ཆོ་མོས་རི་བཞིན་ཆོས་མདོན་རྒྱ་
མཚོ་ཆེ། |སྤྱོད་བརྟན་རིན་ཆེན་གསེར་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། |རྒྱུ་མང་རི་དྭགས་དབུས་ན་སེམྱེ་བཞིན། |གོང་ལོག་ཆོས་སྤྱིའི་གཙོ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། |ཆོ་མོས་བང་མཛོད་སྤྱོད་བཞུགས་གཞུང་གི་ཆོགས། |རིན་ཆེན་གྱིས་གནས་མ་ལ་རང་རིགས་མེད་ཆོགས། |སེམྱེའི་
སྤྱི་ཡིས་དངོས་སྤྱིའི་གཉིས་འབྱུང་ཆོགས། |མ་ལུས་སྤྱོད་པར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |ཡན་ལག་བརྟན་ལྷན་རྒྱུ་མེད་གསང་
ཆེན་གནད། |ལྷ་ཞིབ་རིགས་ལས་མ་ལུས་མདོན་རྒྱ་མཛད། |ཁྱོད་ཉིད་རིག་འཛིན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ། |གསང་བདག་གཉིས་པར་གྱུར་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་མ་ལུས་བྱ་ལས་ལ། |ཡན་ལག་སྤྱི་ཡི་བཤད་ཐབས་གཤོག་ཡངས་ཀྱིས། |ཐོགས་
མེད་འབྲུག་པ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ལུ་སྤྱོ། |དྲག་འཛོམས་གཙོ་མོར་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |རྩལ་ཁྱིམས་རྒྱུ་གསུམ་རྒྱ་ཤེལ་དག་ལ་
ལས། |རབ་དགར་དཀྱིལ་འཁོར་དུས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ། |ཉོན་མོངས་གདུང་བ་སེལ་མེད་བསེལ་ལ་ཟེར་ཅན། |སྤྱོད་མེད་ནས་མཁའི་
རྒྱན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཀྱི་རྩ་གྲུང་ཀུན་ནས་འཁྱེལ། |བསལ་སྤྱང་ཞེན་རི་མ་དག་ཤེད་ཅིང། |གང་སྤྱང་ལྷ་
ཡི་རྒྱུ་རྩལ་རྩལ་འཕེལ། |ལས་བཞི་འཆར་གཡོས་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |རྒྱུ་མང་ཞལ་གསུམ་རིགས་སྤྱིའི་ཐོད་པས་
བརྒྱན། |ཡན་ལག་དྲུག་ཕྱག་དངོས་ལུ་པ་མཆོན་ཆ་འཛིན། |བདེ་ཆེན་རྒྱུ་རྩལ་རྩལ་མགོ་མཐོན་མོས་བཞིད། |དམ་པ་དབང་གི་སྤྱོ་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱོ་ལས་ཡངས་པ་ནས། |བསྐྱོ་བཞིའི་སྤྱོ་སྤྱོ་གསུག་མོ་ལས་བྱུང་བཤི། |ལེགས་
བཤད་སྤྱོན་ཀྱི་སེ་རྟག་རྟག་འཕེབས་པས། |དག་ལེགས་འབྲས་བཟང་སྤྱོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |སྤྱོ་བ་ཀུན་ཏུ་ཁྱོད་གསུང་ལུགས་
ལྷ་ཡིས། |ལེགས་པར་བྲངས་ཉེ་བདག་ཡིད་བྱུང་མོ་ཆེ། |གྲགས་པ་རྒྱས་གསུམ་གཞུང་གི་ལས་བཟང་ནས། |བར་མེད་གྲོང་མཆོག་
འབྲུག་པར་ཤིན་གྱིས་རྫོབས། |ཡིད་ཆེས་དད་མེད་ཤར་གྱིས་འཛིན་ཅིང། |དེས་འབྱུང་རི་བཞིན་འབྲུགས་གྱིས་མི་དཔལ་བར། |བྱང་
རྒྱལ་སེམས་གཉིས་ནས་མཁའི་ཁོར་ལུ་རྟི། |དོན་གཉིས་སྤྱོ་ལས་འབྲུག་པར་ཤིན་གྱིས་རྫོབས། |སྤྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་འདིར་འབྲུག་
པ་ན། |གནས་སྤབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་པས་གནང་བ་ཡི། |མཐུན་ཤིན་ཀུན་འབྱུལ་འགལ་ཤིན་ཀུན་ཞི་ཞིང། |ཆེ་དང་བྲག་གིས་འཕེལ་
བར་ཤིན་གྱིས་རྫོབས། |སྤྱོན་པ་སྤྱོན་མེད་མེད་བསྐྱན་པ་དང། |མཛལ་བ་འདི་འབྲུག་མེད་རིན་ཡིན་པས། |དག་པ་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་
མ་ལུས་པ། |མཁེས་གཉིན་དམ་པས་འཛིན་མེད་རྒྱ་བཟླ། |ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཤིན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡི། |འཕྱིན་ལས་སྤྱོ་བ་
ཅིང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་དཔེར་མེད། |སྤྱོ་བ་མཉམས་མེད་གདུལ་བྱ་སྤྱོན་མཛད་པ། |མཉམས་མེད་རྒྱུ་མཆོག་གི་བྲག་གིས་ཤོག། ||ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་མཁེན་ཆོ་མོས་རིན་ཆེན་སེམྱེ་ལ་བརྟོད་པ་འདིན། |ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་སུ་འབྱུང་བ་དག་དབང་གསུལ་པས་བྱུང་བཤོ། |

ཇེ་རུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཛོད་པ་ཡི། བཞུགས་སྐུ་བཞུགས་པའི་སྐུ་ལ་མཛོད་པ་འཛིན་པ་ལ།
 དཔལ་ལྷན་འཛིན་པ་ལ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལྷན་པ། བཞུགས་གཞིན་དེ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

[illegible]

[illegible]

ནཱ་ཐར་ཞལ་གསུམ་རིགས་ལྷན་ཐོད་པས་བརྒྱན། །ཡན་ལག་བྱུག་བྱུག་དངོས་བྱུག་མཆོན་ཆ་འཛིན། །
བདེ་ཆེན་ནཱ་རོལ་རྟ་མགོ་མཆོན་ལོས་བརྒྱན། །དམ་པ་དབང་གི་ལྷ་པ་གསལ་བ་འདེབས། །

༢༧། །སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་མ་བཞུགས་སོ། །

༢༨། །སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནམ་འཕེན་ཟས་གཙང་སྤུལ། །གསུང་གི་རིག་འཛིན་འཕགས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱ་བ་
ཞེས། །བྱ་བ་མའི་དབང་ལྷག་མཆོ་སྤྲེལ་ནི་རྩེ་སོགས། །ཅ་བརྒྱད་སྐྱ་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱིན་ཆེན་སོམས། །ཀྱུ་
ཀྱན་བཅེ་ཆེན་ལྷག་ན་པད་སོ་ཡིས། །གངས་ལྗོངས་འདུལ་ཞིང་ལྗོང་བའི་གཡར་དམ་བཞིན། །མི་མཐུན་
གཞོན་པ་མ་ལུས་རབ་ཞི་ནས། །ཆོས་མཐུན་འབྱོར་བའི་བདེ་དག་འཁྱུས་པར་མཛོད། །རྩི་ཡིག་ལས་འཁྱུངས་
བད་མ་དབང་གི་ལྷ། །བཅེ་ཆེན་ལྷགས་རྩེའི་མཐུ་དབྱང་ཆེར་བསྐྱེད་ལ། །བསྟན་འགྲོའི་གསེད་ལྱར་མི་དང་
འབྱུང་མའི་ཆོགས། །དབང་དག་ལས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་གཞོས་པར་མཛོད། །རིང་ནས་མ་རིག་ལས་ཉོན་དབང་
ལྱར་བའི། །སྐྱ་གཉན་ས་བདག་ཀྱུ་བཙན་བདུད་རིགས་ཀྱི། །གདུག་རྩ་བ་སྣོད་མེ་ལྷེ་རང་སར་ཞི། །བྱས་ས་
དང་སྤྱིང་རྩེས་སེམས་རྒྱད་བརྒྱན་པར་མཛོད། །སྟོན་ཆེ་ཀྱུ་སྟོན་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་ཀྱིས། །མོད་ལུལ་
བསྟན་པའི་མེ་ཅ་བཙུགས་པའི་ཆོ། །ལྷག་ན་བད་སོ་ཞི་ཁྲིའི་སྤར་བརྒྱན་ཀྱིས། །ས་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་དགོ་ལེགས་
སྤེལ་བར་མཛོད། །ད་དུང་མོད་འབངས་སྤྱེ་མའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས། །ཉིན་མཚན་བརྒྱས་པཛོད་མཆོད་བསྟོད་
བཙོན་བཞིན་དུ། །ཡིད་ཆེས་སོས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་ལགས་ན། །བགོགས་ཆོགས་ཐེལ་གཞོན་འདོད་
པའི་དངོས་ལུ་བ་སྟོལ། །ལས་སྟོན་ཉེན་འབྲེལ་ལོག་པའི་དམ་སྤེའི་རིགས། །བསྟན་དང་འབྲོ་ལ་འཆེ་བ་ལྱུར་
མེན་ཞིང་། །གཞོན་འཆེ་ལུང་དགོལ་ལ་གཞོལ་བསམ་སྟོར་ཀྱན། །ལྷགས་རྩེའི་འཁྱུག་པས་སྤྱར་དུ་འགག་
པར་མཛོད། །གངས་ཅན་ཞིང་དུ་ཆོས་ལྷན་རང་དབང་གི། །བདེ་དག་འདུའི་ཀྱི་ཀྱུ་མའི་ལང་ཆོ་དར། །མང་
བཀྱར་ཆབ་སྤིང་ཅ་བ་རབ་བརྒྱན་ཅིང་། །བྱན་ཆོགས་ལྷགས་བྱང་མངའ་མང་འཕེལ་བར་མཛོད། །འདུས་རྩེ་
སྤྱི་དང་མཁས་སྟན་སྤིང་ཆེན་སོའི། །དགོ་འདུན་ལྷགས་མཐུན་བསྐྱབ་ཁྲིམས་གཙང་བ་དང་། །ཆོས་སྟོན་བརྩ་
ཡི་བྱ་བ་གཡེལ་མེད་པར། །དབྱར་མཆོ་རི་བཞིན་རྟག་ཏུ་འཕེལ་བར་མཛོད། །ལྷག་བསམ་དག་པས་རྩལ་
འདིར་བཙོན་པ་ན། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ལྷ་ཆོགས་དང་། །རྩེགས་པ་ལྷས་སྤིང་ལ་སོགས་སྤྱང་མས་
ཀྱང་། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཐོགས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་དམིགས་བསལ་བསྟན་སྤིང་འབྲེལ་པའི་འཁྲིན་
བསྐྱལ་འདི་བཞིན། །མེར་བྲེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཆོང་གི་རྩ་མཁྱིན་བསྐྱང་གསོ་བ་སྟན་མོང་ནས་རི་རྩར་བསྐྱལ་བ་རྩར་སྟོན་
འདུན་མཆོས་སྟོར་དང་བཅས། །ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་རྣ་ལའི་སྐྱ་མ་བསྟན་འཛིན་བྱ་མཆོས། །རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་མེ་སྤང་
རྩ་ ༡༠ ཆོས་ ༥ གྱི་ལོ་ ༡༤༤༥ རྩ་ ༡༩ ཆོས་ ༩ ལ་སྤྱར་བ་དགོའོ། །

དགའ་ལྷན་བྱེད་ཆུང་ཆེན་པོའི་དངེན་གནས་སྤྱ། །མཆན་ལྷན་ཡོངས་འཛིན་བྱ་མས་ཉེར་བསྐྱེད་སྤེལ་། །
 མྱིན་པོ་ལ་གདམས་པའི་ཆར་ཆེན་འཁེབས་མཁས་པ། །དྲིན་ཅན་དམ་ཆིག་རྩོ་རྩེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 (1781-1855)

ཐུག་རིམ་ཡོངས་འཛིན་ཁལ་ཁ་དམ་ཆེ་གཏོར་རྒྱུ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་

[illegible]

THE DALAI LAMA

༡༣། ཡུལ་ཀུན་སྤྱིར་རྗེའི་རང་གཞུགས་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡི་དམ་ལྷའི་རོ་མོར་
 བཞེངས་པ་དཔལ་རྟ་མཆོག་རིལ་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤོང་ལྗེ་ལྟ་བུ་ཅན་ལ་
 བསྐྱབས་པའི་ལྷ་ཆོག་རྟ་མཆོག་གྱི་ཆོས་འཁོར་གནང་བ་དང་། དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱིས་
 ལུག་པའི་གཏུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་སྐྱབས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་དམ་འདོགས་མཛད་སྐབས་སྒྲོབ་
 དཔོན་རང་ཉིད་རྟ་མཆོག་གྱི་སྤྱར་བཞེངས་པའི་མོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་མོད་བཟུན་མིད་དང་མིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་
 ཆེ་ཞིང་། སེར་བྱེས་བྲ་ཆང་ལུག་འདེབས་པ་མོ་ཀུན་མཆིན་སྒོ་བྱོས་འིན་ཆེན་སེལ་ལ་ཡོད་ཀྱིས་ལྷན་གྲུབ་
 ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་ཡི་དམ་འདི་དང་ལུར་པ་འདི་གཉིས་ནས་ཡང་མ་འབྲལ་བ་གྱིས་མིག་ཅེས་གངས་ས་
 པ་གནང་བ་བཞིན་རྗེ་འིན་པོ་ཆེར་རྒྱན་བཞེན་བྱས་ན་འབྲས་མིན་དགོངས་སྒྲོར་ཞུས་པར། ཡི་དམ་འདི་
 བཞིན་དཔལ་མགོན་རྒྱ་ལྷུ་བ་གྱིས་མིན་ཏུ་གསང་བའི་ཚུལ་དུ་བཞེན་པའི་ཡི་དམ་ཞིག་ཡིན་པས་བཞེན་ན་
 ལེགས་ཆོག་ཆེ། རྒྱ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ལྷ་བ་འཆད་ནན་ལྟེན་པའི་བྲ་ཆང་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་ཞེས་ལུང་བཟུན་གནང་ཡོད།
 ཡུལ་མཆོག་སྤྱོད་མ་ལུར་པ་རྟོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བ་དང་། རོས་རང་ལྷག་པའི་ལྷ་འདི་དང་
 ལས་འབྲེལ་ཆེ་བ་ཡོད་ལུགས་གསུང་རྒྱན་ཡོད་པ་ལྟར་ཆུང་དུས་ནས་རང་བཞིན་སྒོ་ཐག་ཉེ་བ་དང་སྒོ་བ་
 མཁན་འདི་ཡིན་མེད་པར་རྟ་མཆོག་གྱི་མཆན་སྤགས་རང་བཞིན་ཁན་ས་མོན་ཡོད་གྱི་ཡོད་པ་ཐུན་གསོས་ཀྱི་
 འདུག །ལུག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདིའི་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པར་དད་ཅིང་སོས་པ་དག་གི་མེས་
 རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་རེས་པར་འཛོག་བྱུང་བ་དགོས་གས། དེ་ལྟ་བོད་ནང་དགོན་པ་ལྷ་ཁང་
 ཆེ་ཆུང་ཆང་མའི་ནང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞི་ཆོའི་སྤྱོ་བརྒྱན་མེད་པ་མལ་ཆེར་མེད་པས། མ་ཅི་
 བཟང་མཁན་ཆང་མས་རྟ་མཆོག་གྱི་གཞུངས་སྤགས་བྱངས་གསོག་བྱུང་ན་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

ད་ལས་སེར་བྱེས་རྟ་མཆོག་བསྐྱར་གསོ་བ་སྐྱབས་བཅུ་པའི་ལས་འཛིན་ནས་པས་སེམས་ཁྱར་
 རྒྱངས་ཉེ་ཡུལ་མཆོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཁལ་ཁ་བྲག་རི་དམ་ཅིག་རྟོ་རྗེ་ནས་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འབྲས་
 བར་གསལ་ཡང་གསང་ཆོས་པའི་མོད་གསུམ་ཆོག །རྟ་མོད་གཞན་ཁ་སྒྲོན་གྱིས་རྟ་མོད་དགྲ་ཡོད་པ་དེ་བ་
 གཞུགས་སུ་དཔར་སྤྱན་ཁྱུ་འཆར་ལ་ཡི་རང་བཟུགས་པ་ཆོད་ཡོད། སྤྱུའི་དགེ་སྦྱོར་ཆོས་སྒྲུ་བ།
 ཏུ་ལའི་རྒྱ་མས། དཔ་བྱང་བཅུ་བདུན་པའི་མིང་རྒྱལ་རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༢༡ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ རྒྱ་ ༡༡
 ཆེས་ ༡༠ ལ།

འདུལ་པའལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་།

SERA JEY MONASTIC INSTITUTE

Affiliated to University of Mysore

Supreme Spiritual Head: His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

Sera Thokchenling - 571190,
Periyapatna Taluk,
Mysore District (KS) INDIA
Tel: +91-8223-258435
Email: serajeymonastery@gmail.com
Website: www.serajeymonastery.org

བུའི་བྱ་བ་རྣམས་དབྱར་མཚོ་ལྷ་རྒྱལ་པའི་ཆེད་དཔལ་རྟ་མགྱིན་ཡང་གསར་ཁྲོམ་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་གནང་བཞིན་ཡོད།
གནད་ཡང་མེད་ཀྱིས་རྟ་མགྱིན་གཏོར་སྐྱབ་པ་ཐུན་མོང་ནས། ལོ་ལྷན་བོད་རྒྱ་པའི་མདོ་ནང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཚོག་པར་ཡང་
གསར་ཁྲོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་སྒྲོན་མ་སྟོན་འགྲོ་ས་ཆོག་དང་། རབ་རྩ་གནས་པའི་ཆོ་ག་བརྗོད་བཞད་པའི་དགའ་
སྟོན་དང་། ཡང་གསར་ཁྲོམ་པའི་ལྷ་དགའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་མཚོན་ཆབ་འཕེན་བཅས་ཆེས་བརྩ་གསུམ་ནས་ཆེས་མཐུ་
བདུན་བར་ཉིན་བཞི། བོད་རྒྱ་བརྩ་གཅིག་པའི་ཆེས་ཉེར་ལུང་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ཡང་ཆོག་པ་དང་། དེ་ཉིན་བཟང་སྟོན་ཆེན་
མོ་ཡང་ཆོག་པ་ཉི་ཡོད། བཟང་སྟོན་ཆེན་མོའི་ལྷ་འོ་རིང་ལྷ་རྩ་འཛོག་ལྷ་བས་བསྐྱང་གསོ་བ་རྣམས་ནས་རྟ་མགྱིན་གཏོར་སྐྱབ་
སྟོན་འགྲོར་ལྷ་རྩ་མཚོན་སྤྱད་པ་སྟོན་ཆོས་མཚོན་མཚོས་མཛད་པའི་བཅོས་ལྷན་འདས་པར་དབང་ཆེན་གྱི་འཁྱིན་ལས་
དང་། ལྷ་ལས་བྱང་པའི་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ཆོ་གསྐྱང་མོག་བསྟེན་སྐྱབ་བཟང་སྟོན་མཚོས་བར་གནང་། བོད་རྒྱ་བརྩ་གཅིས་པའི་
ཆེས་ཉེར་དྲུག་ལ་ཡང་འཛོག་གིས་ཉིན་བཞི་རིང་། རྟ་མགྱིན་གཏོར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་ལས་བྱང་གི་ཁ་སྐྱོང་ཆོར་
སྐྱབ་ཆེ་སྐྱབ་ཆ་གསུམ་བཅས་གནང་ནས་ཆེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་གཏོར་རྒྱག་དངོས་གཞིའི་གཏོར་རྩ་ནང་མཐོང་ཆེན་མོ་ལགས་
ནས་སྐྱག་འཆས་བྱ་རོག་རྒྱུ་འགྲོས་བྱེད་པ་དང་། གཏོར་རྩ་མཐོང་ཆེན་གཏོར་མ་རྣམས་འབུལ་རྒྱུར་ནས་སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་
ཞལ་ཡང་གཞིགས་ནས་སྐྱར་འཁོར་བསྐྱོས་པ། རྒྱ་རོའི་བཞིན་བྱ་ཆོང་གི་རྒྱ་བསྐྱང་དང་བདག་འཇུག་། ཆོག་པ་བསྐྱང་ཆོག་པ་
བརྩ་བཅས་གནད་སྟོན་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད།

ད་ལན་རང་ཅག་གི་ཅ་བའི་རྒྱ་མ་མེ་རྟོག་གངས་ལ་ལོག་པའི་ལྷ་སྐྱལ་ལ་སྟེ་རོར་ལོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་ལ་དབང་ཐམས་
ཅད་མཚོན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་མོ་མཚོག་དགུང་གངས་དགུ་བཅུར་མེབས་པའི་སྐྱའི་གོ་སྟོན་དང་། བཀའ་འཛིན་ཆེས་འཛིན་གྱི་
བྱམས་བཅེ་མོ་སྐྱར་བཅི་དང་འབྲེལ། ལི་དམ་སྐྱགས་ཆེ་ཆེན་མོའི་རྟ་མོད་དེབ་གངས་དགུ་ཐམས་པ་པར་སྐྱུན་ཁྲུས་པའི་ནམ་དཀར་
གྱི་དགོ་པའི་བྱང་པོ་འདིས་ལོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་ལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་མཚོག་ལ་ལོགས་པའི་བསྟེན་འཛིན་གྱི་
སྟེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་བརྟན་ཅིང་འཁྱིན་ལས་རྒྱས་པ་དང་། བྱ་ཆོང་འདི་ཉིད་གྱི་ཆོས་སྟིང་གྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་
གོགས་མེད་ཡིད་བསམ་ལྟར་འབྲུབ་པ། དགོ་བདུན་རྣམས་ཀྱི་མོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དབྱར་གྱི་རྩ་གཏོར་
ལྷ་འཕེལ་པའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས།

ཁྲིམས་ལྷན་ཅན་ཁྲུས་ཆོག་པ་འདུས་པའི་ལྷ། །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ།།
འཆད་ཅོད་ཅོས་གསུམ་ཡང་མཐོང་སྐྱབ་ལྷ། །ཁོང་ནས་ཁོང་འཕེལ་རྩལ་བསྟན་རབ་རྒྱས་ཤོག།

* Sera Jey Monastic Institute is registered under:- * Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 86 - 87); * 6 (1) (a) of FCRA 1974: under process
* u/s 12A of the Income Tax Act 1961 [AY 2022-23 to 2026-27]; and Income Tax Exemption u/s 80G, Approval No: AAETS9447HF20217 [AY 2022-23 to 2026-27]
* Offers complete traditional monastic studies and practices & modern academics; and school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Educational, Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

༄༅། ཤེར་གྲེས་མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་བ་དྲུག་པ་

ABBOT GESHE TASHI TSETHAR
SERA JEY MONASTERY

༄༅། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། མད་བྱུང་སྟོན་གྲགས་ཀྱིས་པོས་རིས་གྲལ་གྱི། མཁས་
ནམས་ལེགས་བཤད་མཉན་བར་རབ་འདུས་པའི། ལུས་སྤྲུལ་བཀའ་བརྒྱུད་རབ་འཛིན་གྲེས་
གྲུ་ཆང་། བསྐྱེད་བརྒྱུད་པར་དུ་དང་ཞིང་རྒྱས་བར་མཛོད། ཅེས་ཤིས་ཆོག་སྟོན་དུ་བཏང་
སྟེ། ད་ལས་ཤེར་གྲེས་མཁས་སྟོན་གྲུ་ཆང་གི་རྟ་མགིན་བསྐྱར་གསོ་བསྐྱབས་བཅུ་པའི་
འགན་འཛིན་ནམ་པས། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཆོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཁམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འགོང་ས་ལྷ་མིའི་ནམ་འཕེན་འཕྱུགས་མགོན་འཕྱུག་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
མཆིན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་རྣོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཚོ། མིང་གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཆུངས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
དགྲུང་གུངས་དགྲུ་བཙུར་ཐེབས་པའི་གོ་སྟོན་དང་བྱམས་བཅའི་ལོ་སྤྱང་ཅི་ཞུ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠
༡༣ ལས་བཟུང་ ༡༠༡༥ བར་ལོ་བཞིའི་རིང་། འཕྱུག་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དག་དབང་རྣོ་བཟང་
རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། ཁལ་ཁ་དམ་ཆོག་དོ་རྗེ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རྟ་པོ་དག་གསུམ་གཞི་ཅར་
བཟུང་ཐོག ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་དག་མཐའ་དག་རྒྱུད་འཛིན་
ནམ་གྱ་མཁན་བྱར་སྐྱབས་རྗེ་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་བྱུང་གནས་མཆོག་ནས་བཀའ་སྟོན་
སྤྱི་པོར་ཐེབས་དོན་ལྟར། མཁས་སྤྱབ་ཆད་ལྷན་གཞན་གྱི་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྟོར་
ཉེར་མཁོའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཁ་སྟོན་བྱས་ནས་རྟ་པོ་དག་ཞུས་དག་དུང་གནང་སྟེ། དཔེ་
རིང་དང་དཔེ་དེབ་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱད་པར་བསྐྱར་བྱེད་དེ། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་ཡི་དམ་འདི་
ཉིད་ལ་སྟོར་ནས་དད་ཅིང་། ཉམས་ལེན་བྱ་འདོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་

ལམ་དུ་འགྱུར་ཐུབ་པར། བཅོས་མིན་གྱིས་ལེགས་གསལ་བཞུགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཛོར་བ་
 དང་ཆབས་ཅིག །བྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཨ་ཁོང་ས་ཨ་སྐྱུ་བས་མགོན་བརྒྱ་བཞི་བ་མཆོག་སེར་བྱེས་
 མཁས་སྡུན་གྲུ་ཆང་གི་བྲུ་རུ། ཆོགས་ཐེབས་གནང་སྐབས་སུ་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་
 བཞེས་སྦྱིད་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལམ་ཀྱན་སྒྲུང་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་ཉིད་དེ་
 འཛིན་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་རིམ་བ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གནང་ཐུབ་ན། ཡག་པོ་ཡོད་རེད་
 ཅེས་ཐུགས་བརྩེས་བཀའ་སློབ་ཐུབ་མོ་གནང་བ་ལྟར་ཐུགས་ལ་དེས་པར་བཅངས་པར་བྱ་བ།
 ད་དུང་ཡང་རྟ་མགིན་བསྐྱེད་གསོ་བ་གན་གཞོན་ཆང་མས། ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གྱིས་སྐྱོན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་བཅའ་གསོམ་གྱི་རིགས་དང་། ཆོགས་བསྐྱེད་
 དང་རབ་གནས་གཏོར་སྐྱབ་སོགས་ལས་བཞིའི་མཛོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཐུག་ལེན་མཐའ་དག་མི་
 ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ད་ལྟ་རྒྱ་གཞུགས་བྱ་ས་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ཐུག་ལེན་ཉམས་བཞེས་སྒྲ་
 མོ་རྒྱན་འབྲས་སློ་ཆང་བ་བྱ་བྱ་གལ་གནང་ཆེ་ཞིང་། མདོར་ན། ཨ་ཁོང་ས་མཆོག་གིས།
 འདུས་ཐེ་སྦྱིད་དང་མཁས་སྡུན་གླིང་ཆེན་པོའི། །དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་བསྐྱབ་ཁྱིམ་གཙང་
 བ་དང་། །ཆོས་སློབ་བརྒྱ་ཡི་བྲུ་བ་གཡེལ་མེད་པར། །དབྱར་མཆོ་རི་བཞིན་རྟག་དུ་འཕེལ་བར་
 མཛོད། །ཅེས་རི་ལྟར་སློན་པ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ནས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་ནས་སློན་འདུན་བྱ།

སེར་བྱེས་མཁས་མིང་གཞི་དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་ཁྱིམ་གཙང་ནས། །བྱི་ལོ་ ༢༠༡༥
 ཟླ་བ་ ༡༠ ཆོས་ ༤ ཉིན།

དབར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

དང་པོ་སྒྲེང་སྒྲོང་བ།

སེར་བྱེས་མཁས་སྐྱོན་གྱ་ཚང་གི་རྟ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བའི་རྟ་པོ་ད་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་འདི་
དབར་སྐྱོན་བྱ་དགོས་དོན་ནི། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ལོར་རྣམ་གྲུ་མཁན་ཟུར་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེས་གདན་ས་
ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་སེར་བྱེས་ཏར་གདོང་ཁམས་ཚན་དུ་རྟ་པོ་ད་ཀྱི་ལུང་གནང་དུས། རྟ་
པོ་ད་རྟིང་བ་ཁ་མི་ཚང་བ་དང་། ཚང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་གེ་གསལ་པོར་མེད་པ་མང་དག་ཡོད་པ་
སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མཇལ་དུས། རྟ་པོ་ད་འདི་དབར་གསར་ཞིག་འདོན་དགོས་པའི་ཐོག་མའི་
ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ལ། ལྷག་བར་ཡི་དམ་རྟ་མགིན་འདི་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་ནང་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་
བྱེད་མཁན་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་བྱེས་མཁས་སྐྱོན་གྱ་ཚང་འདི་ཉིད་ཡིན་དུས། རྟ་པོ་ད་ཁག་
དབར་སྐྱོན་བྱ་ཐུབ་སོང་ན་གྱ་ཚང་གི་འདུས་མང་ལ་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རིམ་མཐ་
བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་རྒྱས་མངའ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་པན་ཐོགས་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། ཡི་
དམ་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་དབར་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱ་རང་གིས་དམ་བཅའ་བྱས། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལོར་དཔལ་
ལྷན་སྐྱོད་རྒྱུ་གྱ་ཚང་དུ་ཆོས་ཐོག་གྲུབ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་ཆེན་པོ་ཀན་
སྒོ་བཟང་འབྲུག་བྲགས་མཆོག་མཇལ་ཁར་བཅར་དུས། གྲུས་པ་འདི་ནས་ཐོན་རྗེས་པལ་ཆེར་གྲུ་
ཚང་གི་རྟ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བའི་འགན་འཇིན་འཁེལ་སྲིད་པས། དེ་འབྲུང་ན་རྟ་པོ་ད་དབར་
སྐྱོན་བྱ་འདུན་ཡོད་པས་ཀན་མཆོག་གིས་ལས་དོན་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བའི་ཐུགས་སྒྲོམ་གནང་རོགས་
ཞུས་པས། ཀན་རིན་པོ་ཆེས་དབྱེས་མཉེས་ཆེན་པོས་དཔེ་ཡག་པོ་རེད། དེ་རྒྱུ་བདག་པོ་མ་
བྱེད་ན་སུས་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ལོ་༣ཆོས་༢༥ཉིན་ཏར་གདོང་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་ཡར་འཕེལ། བྱ་
དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་བསྐྱན་དར། ཉེ་དགེ་བཤེས་བསྐྱན་འཇིན་ཆེ་རིང་། རེད་བཞི་རྟ་མགིན་

བསྐྱེད་གསུང་པའི་འགན་འཛིན་ལ་བདམས་ཐོན་བྱུང་རྗེས་གྲུས་པས་ཕྱག་རོགས་གསུམ་ལ་རྟ་པོ་དང་
 དཔར་སྐྱོན་གྱི་འདུན་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཞུས་པས་ཕྱག་རོགས་གསུམ་གས་དགའ་མོས་ཆེན་པོས་
 རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བྱུང་། དེ་ནས་རྟ་པོ་དང་དཔར་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་དཔེ་རྙིང་འཆོལ་བསྟུ་དང་། དཔེ་
 གསར་བདམས་ཀྱི་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་གཙོ་བོ་རྣམ་གྲུ་མཁན་ཟུར་གྱི་དོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
 དང་། ཆུན་བསྟན་ལེགས། ཆུན་ཐུབ་བསྟན་བསོད་ནམས་གསུམ་ལ་དགོངས་སྐོར་དང་དོགས་
 འབྲི་ཞུས་པར་ཁོང་རྣམ་པས་དུས་ཐོག་ཆར་བ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དེབ་རོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་སྒྲ་མེད་
 གནང་བྱུང་། ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་༩ཆེས་༡༩ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་སེར་གྲེས་དཔེ་མཛོད་དུ་སྒྲིག་ཁྲད་
 དུ་འདུག །དཔེ་མཛོད་ནས་ཆ་ཆར་ལོ་གཉིས་ནང་ཆར་ཐུབ་མིན་གྱིས་ཁལ་ཁའི་པོད་གསུམ་པོ་དེ་
 ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་༩ཆེས་༡༡ལ་རྟ་སར་བསྐྱར་ནས་སྒྲིག་ཁྲད་དུ་འདུག །ཐོག་མའི་རེ་བར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་
 འཆར་གཞི་ཡིན་ཀྱང་ལས་དོན་ཡིན་ཏུ་མང་བས་དུས་ལྟར་མ་བྱུག།

གཉིས་པ། ཞུས་དག་གི་སྐོར།

ཞུས་དག་གི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་རྣམ་གྲུ་མཁན་ཟུར་གྱི་དོ་རིན་པོ་ཆེས་པོད་ནས་གདན་ཞུ་
 བྱས་པའི་པོད་ཤོག་དཔེ་རིང་རྙིང་པ་པོད་ཆེན་གསུམ་བཞུགས་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས། སེར་གྲེས་
 དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་༧གོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་རྟ་པོ་དང་གཉིས། རྒྱུད་སྟོན་གྲུ་
 ཆར་ནས་མ་ཡིག་ལོ་གཅིག་རིང་གཡར་གནང་བྱུང་བའི་ཁལ་ཁ་དམ་ཆེག་རྩོམ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་
 པོད་གསུམ་སོགས་དང་བསྟར་ནས་ཞུས་དག་བྱས། དེ་ཡང་རྟ་མགིན་བསྐྱེད་གསུང་གསུང་བ་ཡོངས་
 དང་ཁྱད་པར་འགན་འཛིན་ཕྱག་རོགས་རྣམ་པས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་ཞུས་དག་ཐེངས་བཞི་
 བྱུང་རྗེས། བྱག་རི་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༣ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩ཆེས་༩ནས་༢༠བར་རྟ་པོ་དང་གྱི་ཁྱིད་
 ལུང་གནང་དུས་རིན་པོ་ཆེས་རྟ་པོ་དང་དཔེ་རྙིང་པོད་ཤོག་ལ་གཞིགས་གནང་བ་དང་། རྩོམ་རྗེའི་
 པ་ཆེན་པོ་ཆུན་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་སོགས་གསུང་ཆོས་གསན་མཁན་ཆུན་འགས་ཞུ་དག་
 ཤོག་བྱར་གཞིགས་ནས་ཞུས་དག་ཏུ་ཅང་སྤྲོས་ལེགས་ཤིག་གྱི་རྒྱུའི་བགོ་སྐལ་བྱུང་བ་ནི་ཡི་དམ་

ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཡིན། རང་གིས་ཀྱང་འདི་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་ཏུ་དུས་ཚོད་མང་
པོ་ཞིག་བཏང་ནས་ཞུས་དག་བྱས། ལྷག་དོན་དུ་རྟ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བའི་དབུ་ཟུར་རྟ་མགིན་ཆེ་
དབང་ནས་མཐའ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་སོགས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་བུང་བར་སྦྱིང་དབུས་ནས་
ཐུགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ།

ཞུས་དག་གཏོང་སྐྱེས་ཀྱང་ནམ་གྲུ་མཁན་ཟུར་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། རྒྱུད་སྦྱང་
མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཐེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་དབང་འདུས་མཆོག་། རྩོམ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཀན་
མཁས་གྲུབ་ལོ་རྩེ་བཟང་སོགས་ལ་བཀའ་སློབ་ཞུས་དོན་ལྟར་ཡི་གེའི་སྤྱད་འགྲོ་སྐྱེས་སོགས་
ཅུང་བཅོས་པ་ལས་གཞན་རང་འཇག་བཞག་ཡོད། ལྷག་དོན་དེ་ཐེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཀན་མཁས་
གྲུབ་ལོ་རྩེ་བཟང་མཆོག་གིས་ཞུས་དག་དང་། དཀར་ཆག་སྤྲིག་གནང་མཛད་པ་ལ་བཀའ་བྱིན་སློབ་
མེད་དུ་ཆེ་ཞུ།

གསུམ་པ་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་སྒོར།

དཔར་སྐྱུན་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ལ་ཐོག་མར་གྲུ་ཆང་གི་ཕྱག་མཛད་སྐབས་ཉེར་གཉིས་པ་
ལ་ཞུས་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་མ་བུང་བས་ང་ཚོ་འགན་འཛིན་རིང་བསྐྱང་གསོ་བའི་བུང་བའི་ནང་
དང་། འགན་འཛིན་ཆར་ཐེས་རྒྱུད་སྦྱང་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཐེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་དབང་འདུས་
མཆོག་ནས་ཐེ་བཙུན་སྒོ་ལ་མའི་སྐུ་བརྟན་དང་ཞལ་འདེབས་སྒོར་༣༠༠༠༠༽ འཛིན་གྲོགས་ཆ་བ་
བྱམས་པ་རིག་འཛིན་གྱིས་སྒོར་༣༠༠༠༽ སོག་པོ་ཀན་བཀྲ་ཤིས་ཉི་མའི་བརྒྱུད་ནས་སྤྲིན་བདག་
Erkhembayarགིས་སྒོར་༡༠༠༠༠༠གཅིག་འབྲུམ་བུང་བ་ལས་བཏང་༽ ཅེ་ཐང་དགེ་བཤེས་
ཐུབ་བསྟན་དགེ་འདུན་ནས་སྒོར་༡༠༠༠༠/༠༠ ཅེ་ཐང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བསོད་ནམས་དང་
ཕྱི་རྒྱལ་ཆོས་གྲོགས་རྣམས་ནས་སྒོར་༡༥༠༠༠/༠༠༽ དེ་ཉོར་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་དོ་རིན་
ནས་སྒོར་༥༠༠༠༠/༠༠༽ དེ་དགེ་བཤེས་བཀྲ་ཤིས་དོན་འབྱུང་ནང་མི་ནས་སྒོར་༡༠༠༠༠/༠༠༽
བསམ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་བདེ་དབྱངས་ནས་སྒོར་༣༠༠༠༠/༠༠༽

དབར་སྐྱོན་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་ཐོག་མར་རང་གི་ངོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་བཅུགས་པའི་དགོ་
བཤེས་ཤིག་ལ་དགོ་སྐྱལ་བྱས་པས་དགོ་བཤེས་ལགས་ཀྱིས་པོད་རེ་ལ་སྒྲོར་ག་ཆོད་གནས་མིན་
ཅིས་ཁྱ་ཞིག་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱབས། སྐྱབས་མེ་མཁན་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབར་སྐྱོན་བྱེད་འཆར་ཡོད་པ་མཐུན་ནས་ཐེ་མན་དུ་དབར་སྐྱོན་བྱ་རྒྱུའི་
བཀའ་བཟང་གནང་བ་ནི་དུས་ཐོག་གི་ཆར་བ་ལྟར་བྱང་།

བཞི་པ། ལས་དོན་ལེགས་གྲུབ་བྱང་བ།

ད་ལན་ངེད་ཆོས་ལགོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་རྟ་པོད་གཉིས། ཁལ་ཁ་དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་རྟ་
པོད་གསུམ། བྱི་མེད་བཤགས་པའི་རྟ་པོད་གཅིག །རྟ་མགིན་གྱི་རྣམ་ཐར་པོད་གཅིག །རོང་
ཐ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ལས་རྟ་མགིན་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཟུར་འདོན། རྟ་མགིན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་
སོགས་པོད་དགུ་དབར་སྐྱོན་གྱི་ལས་དོན་འདི་འབྲེལ་ལེགས་གྲུབ་བྱང་བ་ནི། ལྷ་ལྷོ་ལོར་
ལགོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་ལྷ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་དང་ཡི་དམ་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་
རྒྱལས་དང་། དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོས་སྤྲུགས་སྒྲོན་ཉིད་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པས་སྤྲིང་ནས་
ཡི་རངས་དང་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ལྷོ།

སྤྲུགས་མེ་ཆེ་ལྷ།

སེར་གྲེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་དབར་སྐྱོན་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་རོགས་དན་
གནང་བ། རྣམ་གྲ་མཁན་ཟུར་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དུས་ནས་དུས་སུ་བཀའ་སློབ་དང་ལམ་
སྒྲོན་སྤུལ་བ། སེར་གྲེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་མེ་བཙུན་སློ་བཟང་བདེ་ལེགས་མཆོག་དང་རྒྱུད་
སྤྲད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་མེ་བཙུན་སློ་བཟང་དབང་འདུས་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོན། བྲག་
རི་རྩོུ་མེ་འཆར་གི་བཀའ་བྱིན་ལས་དབལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཆུན་སེཾ་
མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་སོགས་སྒྲོན་མ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤིང་ན་རྟེན་དཀའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཐོབ་

བ། རྟོ་རྟོ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཆུན་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་གིས་ཁྱེས་དག་དང་དཀར་ཆག་
 སྒྲིག་གནང་མཛད་པ། ཆུན་བསྟན་ལེགས་དང་། ཆུན་བྱུང་བསྟན་བསོད་ནམས། རྟོ་མགྲིན་བསྐྱང་
 གསོ་བའི་དབྱ་ཟུར་རྟོ་མགྲིན་ཆེ་དབང་སོགས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་དང་དཔེ་རྟོ་འཆོལ་སྐྱབ་གནང་བ།
 རྟོ་མགྲིན་བསྐྱང་གསོ་བ་སྤྱི་དང་ལས་རོགས་རྣམ་པས་ཁྱེས་དག་སོགས་ལ་རོགས་དན་གནང་བ།
 དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གཙང་ཁ་བསོད་ནམས་རྟོ་རྟོ་དང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བྱམས་པ་
 དབྱ་འདུལ་གཉིས་ནས་ཡིག་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་རོགས་རམ་གནང་བ། དགེ་བཤེས་སྣོ་བཟང་
 དབང་ཕྱག་གིས་ཁྱེས་དག་རོགས་རམ་གནང་བ། སེར་གྲེས་དཔེ་མཛོད་ལས་གྲེད་རྣམས་ནས་
 དཔར་ཅ་འདུག་པ་དང་ཁྱེས་དག་གནང་བ་སོགས་ལ་རོགས་རམ་བྱར་བ་གྲུ་འདེབས་ཀྱིས་ལས་
 རོན་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་བཅས་ལ། རྟོ་མགྲིན་བསྐྱང་གསོ་བའི་འགན་འཛིན་སྐབས་བཅུ་པ་ཡོངས་
 ཀྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ་སྟོང་ནས་ཡི་རངས་དང་བཀའ་བློན་སྟོང་ཅེ་ཞེས་ལན་བརྒྱུ་ཞུའོ།

གུས་པ་སྐུབས་བཅུ་པའི་རྟོ་མགྲིན་བསྐྱང་གསོ་བའི་འགན་འཛིན་
 རྟོ་རྟོ་དགེ་བཤེས་བཀའ་ཤིས་རོན་གྲུབ་ཀྱིས།

༡༡། ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ལྟ་དགའི་ ཆོས་སྒོར་གྱི་དོ་སྤྱོད་སྤྱིང་བལྟས།

སེ་ར་ངོ་སྤྱོད།

༡ ཆོས་སྤྱེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་ཐུག་བཏབ་ཚུལ།

རྗེ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་སེ་པག་(༡༩༡༡)ནས་ས་སྤང་(༡༩༡༤)བར་ལོ་གཉིས་རིང་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་བའི་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབས།
དེའི་ཆེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྤགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱེ་ལ་འཆད་ཉན་གནང་སའི་དགོན་པ་
འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སང་གོ་ཆོས་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ནས་
ཉན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱིག་པའི་ཆེད་དུ། གནས་དེར་གསོ་སྦྱང་མཛད། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་
ཀྱི་དབུ་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་གསུངས། དེ་ནས་མདོ་སྤགས་གཉིས་ཀའི་འཆད་ཉན་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་
འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་འདི་ཉིད་རྗེ་ལྷར་འདེབས་པའི་
ཚུལ་གྱི་ཞལ་བཀོད་རྣམས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་ཏེ་ས་མོ་སྤང་(༡༩༡༤)གི་ལོ་དེ་རང་ལ་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་གཞི་བཏིངས་ནས་སྤྱིལ་བུ་སོགས་རིམ་གྱིས་ཆགས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཡང་པལ་ཆེར་སྤྱེ་བུ་
རྫོང་ནས་གནང་། དེ་ལྷར་དགོན་གནས་ཀྱི་འདུ་ཁང་དང་སྤྱག་ཏུ་བྲི་གཙང་ཁང་དང་། དེའི་ནང་དུ་རྗེ་
ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་བསྐྱམས་ཐེབས་པའི་སྟོན་པ། གནས་བཏན་བཙུ་བུག། དག་བསྟེན་རྩ་ཤུང་དང་
བཅས་པ་ཅན་དན་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བ་ནང་ཉན་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་སྒྲུ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞེངས།
རྒྱ་ནག་ནས་བསྐྱམས་པའི་བཀའ་འགྱུར་ངོ་མཆར་ཅན་རྣམས་འཛོག་གནང་མཛད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར། ཆོས་རྗེ་དར་རྒྱས་བཟང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་དུ་བསྐྱོས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས། རིམ་
གྱིས་གདན་ས་རྗེ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་དང་གུང་དུ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ་གདན་སར་ཕེབས་ནས་འཇམ་

དབྱངས་འཕགས་པ་རྒྱ་གྲ་ཆང་དང་། རང་བྱུང་བ་དང་དྲུག་བརྒྱ་དཔོན་པོ་འབྲོམ་སྟེང་། ཀྱན་མཁེན་
བྱང་ཚུབ་འབྲུམ་པ་སྤྲད་པ་གྲ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་པ་བསྐྱོས། བྱུང་རྩ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ་རང་གིས་
སྟོད་པ་གྲ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་པ་གནང་།

རིམ་གྱིས་རྒྱ་གྲ་ཆང་དང་། འབྲོམ་སྟེང་གཉིས་ཀ་སྟོད་པར་འབྲིལ་ནས་སྟོད་དུ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། བྱུང་རྩ་ཆོས་སྒྲོ་སྟོབ་དཔོན་ཤྲུག་བཟང་པོ་སོགས་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་ནས་
གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་འཆད་ཉན་མཛད། ཕྱིས་ཀྱན་མཁེན་སྟོ་བློས་རིན་ཆེན་སེང་གོ་བ་འབྲས་
སྤངས་ནས་སེ་རར་ཕེབས་རྗེས་རྒྱ་དང་འབྲོམ་སྟེང་སྟོད་པ་ཕལ་ཆེར་བྱེས་པ་གྲ་ཆང་དུ་འདུས།
སྤྲད་དུ་བྱང་ཚུབ་འབྲུམ་པའི་རྗེས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་གཡུས་བཙོན་འབྲས་བཟང་པོ། ཤྲུག་བཟ་ཤིས་
པ། དྲུང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་པར་
འདུལ་མཛོད་སོགས་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། སྟོད་སྤྲད་ཐམས་ཅད་དུ་གྲ་ཆང་འདི་
ནས་ཐོན་པའི་མཁས་པས་བྲབ་པར་མཛད་དོ། །

༥ བྱེས་པ་གྲ་ཆང་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོབ་མ་མཁེན་རབ་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཀྱན་མཁེན་
སྟོ་བློས་རིན་ཆེན་སེང་གོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ། ལ་སྟོད་བྱང་གི་ཡུལ་དུ་སྤྲགས་ཉིང་མའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
བརྒྱུད་དུ་འབྱུངས། དབྲས་སུ་ཕེབས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལ་གཏུག། དང་པོར་མཇལ་མ་ཐག་
རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་དབང་གནང་བའི་རྗེས་དབུ་རྩས་ལ་གསལ་བར་བྱོན། སྤྲ་ཕྱིར་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་
ཆོས་མང་དུ་གསན། ཅ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་། འཇམ་
དབྱངས་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དབུ་
ཆད་ལ་མཁས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། འབྲས་སྤངས་ཟུར་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་འཆད་ཉན་འཕེལ་
སྐབས་སུ། འགན་ཁྲར་འདུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐུགས་སྤྲོད་ནས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་
ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་མ་གསུང་བཞིན་དུ་སེ་རར་ཕེབས་པས། ཉིད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་འབྲངས་པར་སེ་རའི་མཁན་སྟོབ་ཀྱན་གྱིས་གྲུས་འདུད་
མཛད་ཅིང་། གཡམས་ཀྱི་གལ་མགོར་གདན་བྲངས་པའི་ཆེ་གནས་བཙུ་ལྟ་ཁང་གི་འཕགས་པ་ཡན་
ལག་འབྱུང་བཞུགས་ཁང་བྲག་རི་ནས་མདུན་དུ་སྒྲུ་སྟོད་བཏུད་ཅིང་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་བཀན་ནས།

བྱེས་པ་བྱེས་ནས་བྱོན་པ་ལེགས། ། གུན་མཁེན་ཆེན་པོ་བྱོན་པ་ལེགས། ། བསྟན་པའི་ཁྲལ་མཆོན་
འཇུགས་པ་ལེགས། ། གྲལ་གཡས་གྲལ་གྱི་གྲལ་མགོ་བཞུགས། ། ཞེས་གསུང་ཞིང་། ཁོང་དཔོན་སྟོབ་
ནམས་གཡས་གྲལ་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱན་ད་ལྟའི་བར་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དག་རྒྱན་དང་ཡི་གེར་
ཡང་སྤང་། དེ་ནས་གུན་མཁེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ནམས་དང་། སེ་ར་ནས་རྒྱ་དང་འབྲོམ་
སྟེང་། སྟོད་པ་པལ་ཆར་དང་། སྟོགས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་མང་དུ་འདུས་པ་ལ་དབུ་པར་ཆོད་མ་སོགས་
བཤད་པས་བྱེས་མཁས་མང་གྲ་ཆོད་དུ་གྲགས། གྲ་ཁང་དེའི་སྤྱལ་ཏུ་ཡབ་མེས་ནས་བསྟེན་པའི་ལྟ་
རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱེ་འདི་བཞེངས། དེ་ཡང་དག་རྒྱན་ལ་ད་ལྟ་རྟ་མགིན་ཁང་གི་ས་
འདི་དུར་ཁྲོད་ཡིན་ཞིང་། དེར་སེ་བ་ཕྱང་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་རོག་དམར་པོ་ཞིག་བབ་པ་དེར་ཐིམས་པ་
གཟིགས་པས། དེ་རྟ་མགིན་གྱི་སྦྱལ་པར་ངེས་ནས་སེ་ཤིང་གི་ཕྱང་པོ་དེ་ལ་སྟོན་འདམ་གཡོགས་
ནས་བཞེངས་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཟེར།
དེ་ནས་ཞུ་བ་བཀའ་ཤིས་རྒྱ་མཆོའི་རྗེས་སུ་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད། སྟོབ་མ་རྗེ་དཔོན་སྟོབ་བཟང་ཉི་
མ། གཙང་པ་གུན་རྒྱལ། ལྷན་མ་དག་དབང་པ། མངའ་ངེས་པ་རྫོན་སོགས་མང་དུ་བྱོན།

དེ་ནས་གུན་མཁེན་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་ནས་འཆད་ཉན་རྒྱན་སྟོང་བ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་སྟོབ་
རིང་པོ་མ་ལོན་པར་གཤེགས། ལྟོ་པ་འཇམ་གྲགས་དང་ཆོས་འབྱོར་གཉིས་ཆབ་མདོར་གཤེགས་
ནས་བཤད་རྒྱན་ལ་བར་སྟོང་ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་བརྟེན། སྟེ་ཕུ་ནས་བྱུང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་།
དཔོན་ས་བྱ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམ་གྱིས། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་གུན་མཁེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་
མ་མཁས་པའི་ཅེར་སོན་ཡིན་པས་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་སྟོང་བར་གདན་དངས་ཏེ་དཔོན་སྟོབ་ནམས་
ལ་མཐུན་རྒྱན་སྦྱར་བས་འཆད་ཉན་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཅམ་མཛད་པས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་
གཉལ་སྟོན་སེ་རའི་མཁན་པོར་རང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ལ་ཐེབས་ནས། མཐར་བཀུད་ཅུ་ཅ་བཀུད་པའི་བར་
དུ་མཁན་པོ་མཛད། དེ་ནས་བྱེས་ཀྱི་སྤྲོ་མར་རིམ་པ་བཞིན་མང་ཐོས་དཔལ་ལྷན་སྟོབ་གྲོས། འཇམ་
དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་རིམ་པར་བྱོན་ནས་ད་ལྟའི་
བར་མཁན་ཐོག་མ་ཤེབས་ཟིན། དེ་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་འཆད་ཉན་འོལ་སྦྱི་ཅམ་མིན་པར་
མཛད་པས། མཁས་མང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་འདི་ནས་ཐོན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ལྔ་སྐར་

ཆོགས་ལྟ་བུས་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ཀུན་བྱུང་པར་གྱུར་ཏོ། །

༥ སྐགས་པ་གྲ་ཚང་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་གྱི་སྐུ་རིམ་གྲ་ཚང་ཡིན་ལ། དང་པོ་དབྱར་
དུས་བྱང་དང་། དགུན་དུས་ལྟ་སར་བཞུགས་པ་ལས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་འདུ་ཁང་རྙིང་པ་རྒྱུང་
སྐྱོན་དང་གོག་ཉམས་ཆེ་བར་བརྟེན། རྒྱལ་ཞབས་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་
བརྟན་པོས། འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་ཀ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། སྐྱག་ཏུ་མཆོད་ཁང་གསུམ། སྙེད་དུ་ཡང་མཆོད་
ཁང་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་གཟིམས་རྒྱུང་གསོལ་ཐབ་སོགས་དང་། ཡང་ཐོག་ཏུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་
ཕིབས། གཞི་ར། རྒྱལ་མཆོན་སོགས་རྒྱ་བཟང་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཞེངས་ཏེ། འདུ་ཁང་རྙིང་
པ་ནས་རྟེན་གདན་འདྲན་སྐབ་པ་རྣམས་གསར་པར་གདན་བྱངས། མི་སྐབ་པ་རྣམས་རྙིང་པ་རང་དུ་
བཞག་སྟེ། སྐུ་རིམ་གྲ་ཚང་སེ་རར་གཏན་དུ་ཆགས་པའི་བཞུགས་གནས་སུ་འདུ་ཁང་རྙིང་པ་གནང་།
པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་བཅའ་ཡིག་ཞུས་ཏེ། ཆོག་ཕྱག་ལེན་ཀུན་སྤྱོད་སོགས་
རྒྱུད་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་ནས་མཆོད་ཐེབས་དང་བཅས་འདིར་བཞུགས་པ། ལྷ་མ་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་
བསྟན་འཛིན། གཉིས་པ་ཆོས་རྩི་རྩེ། གསུམ་པ་ཆོས་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་
ཀུན་རིག་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ཕྱག་ལེན་གདངས་དབྱངས་སུ་སྐུ་མཆོགས་པ་ཡོད་དོ། །¹

༦ སེར་བྱེས་གྲ་ཚང་གི་ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་དཔལ་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྟན།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས། སྟོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་འདས་པའི་དུས་མ་འི་རུ་ཏ་བསྐྱལ་བའི་
རྩས་བརྒྱད་ལས་མཆོད་གསང་སྐགས་བྱོན་པའི་གནས་བརྒྱུད་བྱིན་བརྒྱབས་པའི་ཅི་ཏ་ལུ་རྒྱུ་ཡུལ་
དུ་བབས་པ་ལས་མཆོད་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བཀོད་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་
ལས་སྟོན་པ་སྐབ་དཀའ་གཞོན་ཅུའི་བྱང་དུ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐར་པ་ནག་པོ་དང་། གཡོག་
པོ་དན་པག་གཉིས་ཀྱིས་གདམས་པ་ཞུས་པས། གཡོག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་རྟོགས་ལ། དཔོན་གྱིས་
སྐུ་ཕྱིན་ལྟར་ལོག་པར་སྤྱད་པས་ལྟ་སྤྱོད་མ་མཐུན་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱིས་པར་ལན་བྱང་པོར་གསུངས་
པས། ཐར་པ་ནག་པོ་ཁྱོས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ལ་གཤེ་བས། རྩི་རྩེའི་དཔལ་བ་ནས་རྩི་རྩེའི་དཔལ་བར་
བརྒྱུད་དེ། བསྐྱལ་པ་གཉིས་ལྟར་གྱི་མཆོམས་ཤིག་ཏུ། མིན་ཡུལ་ལྟ་སྤྱོད་རིར་སྤྱད་འཆོང་མ་བདུད་

(1) ལུ་ར་ལྟོག་དག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པའི་གྲ་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱད་ཆགས་རྒྱལ་བད་དཀར་ཐེང་ག།

བཅན་ལྟ་གསུམ་དང་བཞོས་པའི་མངལ་དུ་སྤྲིད་བཟུང་བས། ཟླ་བ་དགུ་ན་གྲིས་པ་མགོ་གསུམ།
ལག་པ་དུག །རྐང་པ་བཞི། གཞོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲིམ་ཏེ། རོག་མར་མ་ཤི་བའི་རོ་ཐོས།
དེ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྒྱས་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། མཐུ་སྟོབས་
ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་དེགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་ན། བདེ་གཤེགས་ཞི་ཁྱོ་རྣམས་
བཀའ་འགྲོས་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དུས་བབ་དུ་གཟིགས་
ནས་བཀའ་བསྒྲོས་པས། ཏྲ་མགིན་ཀྱིས་རྩེ་འོག་སྒོ་དང་། བག་མོས་དུས་མཚན་མའི་རྩ་ག་
ནས་ཁྱགས་ཏེ། ཏྲ་པག་གི་དབུ་སྤྱི་གཙུག་དུ་རྒྱངས་ཀྱིས་ཐོན་ནས་བདུལ་བས། ཁྱུ་པའི་ཆོག་
གིས། དབུས་ལ་མཆིས་པའི་སྐལ་བ་མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ལ་དེ་རྣམས་ཞོག །ཕུད་ལ་རྩལ་
བའི་སྐལ་བ་མེད། །ལྷག་མ་ཞལ་ཆབ་ངེད་ལ་ཞུ། །ཞེས་འབངས་སུ་ཁས་ལྷངས། ཏྲ་ཅང་ཁྱུ་པའི་
ཉམས་ཀྱིས་དེ་དག་ཤིན་དུ་འདར་ཞིང་། རབ་དུ་བྱེད་པས་ཁྱུ་པའི་ང་རོས། འབངས་སུ་མཆི།
འབངས་སུ་མཆི། འབངས་སུ་ནན་ཏན་མ་བགྱིས་ན། །མགོ་དང་ལུས་ནི་བརྒྱར་གསལ་ཤིང་། །སྤྲིང་
ཡང་གསལ་ཤིང་གཏུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་ཆེ་ཁྱོ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཡིན་ཞིང་། རིག་འཛིན་
རྟོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་དུ་བསྐྱེབས་ནས་མཁའ་འགྲོ་དང་སྤྲེ་བརྒྱད་ལ་གཏད། དེ་རྣམས་ཀྱི་
བདུད་ཅིང་སྒྲོར་གསེར་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱ། ཡང་དག་དུལ། གཞོན་རྗེ་གཤེད་ལྷགས། ཏྲ་མགིན་ཟངས།
ཕུར་པ་གཡུ། མ་མོ་བསེ། དག་སྐགས་གཟི། འཛིག་ཏེན་མཆོད་བསྟོད་མཆོང་གི་སྒྲོམ་བྱ། བཀའ་
བརྒྱད་སྤྱི་སྤྱིལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བརྒྱད་ལས་བྱས་པའི་སྒྲོམ་བྱར་བཙུག་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལས་ཀྱི་
དབང་མོ་ཆེས་མཆོད་ཏེན་བདེ་བྱེད་བཅེགས་པར་གཏེར་དུ་སྤྲས། ནམ་ཞིག་ན་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱད་
ཀྱི་གཟིགས་སྤང་མཐུན་པར་ཆོ་འཕུལ་སྣ་ཆོགས་སྤང་བས། འཛིག་ཏེན་ཕུར་འཆོངས་གང་རིགས་
ཤིག་ཡོད་པར་དགོངས་ནས། གནས་དེར་སྤྲེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕུན་ཇས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་བསྒྲོས་པས།
གཏེར་བསྐྱང་རྣམས་ཀྱིས། གསེར་བི་མ་ལ། དུལ་རྩྱི་ཀ་ར། ལྷགས་འཇམ་དཔལ་བཞེས་གཉེན།
ཟངས་སྐྱ་སྐྱབ། གཡུ་བླ་རྩ་ཏྲ་སྟེ། བསེ་རྩ་ན་སང་གི་ཏ། མཆོང་རོམ་བྱ་སྐྱ་བྱ། གཟི་ཤིནྟེ་གན་ལ་
གཏད། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱ་སྤང་གཏེར་དུ་སྤྲས་པ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་འབྱུང་

གནས་གྲིས་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ།¹

༣ ཏ་མགིན་ཡང་གསང་དང་སེར་བྲེས་གྲ་ཚང་གི་འབྲེལ་བ།

སེར་བྲེས་མཁས་མང་གྲ་ཚང་གི་རྟེན་གཙོ་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་འདི་ནི། ཀུན་མཁུན་སློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ནས་མདོ་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་གཞིས་ཀ་དཔལ་འབྱོར་ལྟན་པོར་བཞུགས་སྐབས། ཡབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་སྤྱོད་ཡི་དམ་འདི་དང་། ཕྱར་བ་འདི་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བ་གྲིས་ཞེས་ཏ་མགིན་གྱི་ཆོས་སྐོར་དང་ཕྱར་བ་ཆེད་གཉེར་སྦྲེལ་མི་བྱུང་བར་བརྟེན། ཏ་མགིན་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན་པས། ཡི་དམ་བཀའ་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་ཞལ་བསྟན་ནས་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབས་པར་བྱུང་། བྲིས་རྩེ་དེ་ཉིད་སེ་རར་ཐེབས་ཏེ་ཞབས་བསྐྱོར་ཐེབས་རེས་བཞིན་ན་བཟའ་ཆེར་ཕྱང་ལ་ཡང་ཡང་ཐོགས་པར་བྱུང་། ཏམ་ཞིག་བྱ་རོག་དམར་པོ་ཞིག་ཤིང་སེ་བའི་ཕྱང་པོ་དེ་ལ་ཐིམས་པ་གཟིགས་ནས། ཞིབ་ཏུ་མཇལ་དུས་ཏ་མགིན་ཞལ་གསུམ་བྲག་དྲུག་ཡུམ་བཅས་ཏ་སྐད་ལྟང་ལྟང་འཆར་བས་ས་གཞི་ཡོམ་ཡོམ་གཡོ་བ་ཞིག་གིས་ཞལ་གཟིགས་པ་ན། སེ་བའི་ཕྱང་པོ་དེ་སློག་ཤིང་བྲས། ཉིད་གྱི་ཆོས་གོས་གཡོགས་ནས་ཏ་མགིན་བཞེངས་པས་ཡི་དམ་དངོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དུས་བྲིས་ཀྱང་དུས་འགྱུར་དང་གྲ་ཚང་འདི་ལ་ལེགས་ཉེས་གྱི་རྟགས་སུ་ཏ་སྐད་སའི་གཏིང་ནས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཟིལ་ཆེ་བ་ཐོས་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞེས་དང་། འཁོར་དབང་ཆེན་བཞི། སློ་མ་བཞི། བེག་ཅེ་ལྷམ་སྤིང་། ཏ་མགིན་གསང་སྐྱབ། རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཞེས་ཕྱར་ལྟོག་སྐྱ་ཐེང་དང་པོ་རྩེ་དག་དབང་བྲམས་པས་གསུངས། གཞན་ཡང་སེར་བྲེས་མཁན་རབས་ཉེར་བཞི་བ་ཏེ་རྟོར་སློ་བཟང་ནོར་བུ་མཆོག་ཏ་མགིན་ཁང་དུ་ཐེབས་ཏེ་འཕྲིན་བཅོལ་མཛད་དུས། ཏ་མགིན་ཡང་གསང་གི་སྐྱ་དེ་ཉིད་སློ་བུར་ཞལ་མདངས་དམར་སྐྱག་ཟིལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བཞིན་ལས་རྩལ་ཆུའི་ཐིགས་པ་རྩེ་འདིའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་ལྷུང་བ་དཀོན་གཉེར་གྲིས་མཐོང་བ་རྩེ་ཉིད་རྣམ་ཐར་དུ་འཁོད་པ་ལྟར་རོ། །

(1) ཡུལ་དབང་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་པདྨ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྱོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་འཛིན་ཞལ་ཕྱང་ལས་བཏུས།

༤ ཏ་མགྲིན་ཆོས་སྒོར།

དེ་ལྟར་དཔལ་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པ་འདི་ཉིད། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགའ་ལས་བདུན་པ་མ་རྩ་ཡོ་གའི་
ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། ཁྲོ་པོའི་གཙོ་པོ་ནི་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཡིན་ཞིང་།
རིག་འཛིན་དོ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཏུ་བསྐྱེབས་ནས་མཁའ་འགོ་དང་སྡེ་བརྒྱད་ལ་གཏད།
དེ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་སྒོར་གསེར་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱ། ཡང་དག་དཔུལ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལྷགས། ཏ་
མགྲིན་ཟངས། སྤར་པ་གཡུ། མ་མོ་བསེ། དག་སྒྲགས་གཟི། འཛིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་མཆོང་གི་
སྒྲོམ་བྱ། བཀའ་བརྒྱད་སྤྱི་སྤྱིལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བརྒྱད་ལས་བྱས་པའི་སྒྲོམ་བྱར་བཅུག་སྟེ་མཁའ་འགོ་
མ་ལས་ཀྱི་དབང་མོ་ཆེས་མཆོད་རྟེན་བདེ་བྱེད་བཅེགས་པར་གཏོར་དུ་སྤྲས། རྣམ་ཞིག་ན་སྟོབ་
དཔོན་བརྒྱད་ཀྱི་གཟིགས་སྤང་མཐུན་པར་ཆོ་འཕྲུལ་སྤྱ་ཆོགས་སྤང་བས། འཛིག་རྟེན་སྤང་འཆོངས་
གང་རིགས་ཤིག་ཡོད་པར་དགོངས་ནས། གནས་དེར་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་རྩམ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་
བསྟོས་པས། གཏོར་བསྐྱུང་རྣམས་ཀྱིས། གསེར་བི་མ་ལ། དཔུལ་རྩྱུ་ཀ་ར། ལྷགས་འཇམ་དཔལ་
བཤེས་གཉེན། ཟངས་སྒྲ་སྒྲུབ། གཡུ་པ་ཟ་ཏ་སྟེ། བསེ་རྩ་ན་སང་གི་ཏ། མཆོང་རོམ་བྱ་སྒྲ་བ། གཟི་
ཤི་ཉི་གར་ལ་གཏད། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱ་སྤར་གཏོར་དུ་སྤྲས་པ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་གཏོར་ནས་བཏོན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་བྲལ། བརྒྱ་གསུང་གི་
སྒོར་འདི་ཉིད་པོད་དུ་དར་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་པོད་ཀྱི་ལྷ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྒོར་ལྡེ་བཙན་གྱིས། དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་སྤྲད་དུ་མཁན་
པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་ངངས་ཏེ། དཔལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ཁག་ཁང་བཞེངས་ཀྱང་། ལྷ་མ་སྤིན་
རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་མང་དུ་བཏང་བས། མཁན་པོའི་ལུང་བསྟན་ལྟར། བཙན་པོས་གསེར་དང་རྩ་
མོག་བོ་མགོ་དམར་བསྐྱར་ཏེ། པོ་ཉ་བ་གདན་འཛེན་དུ་བཏང་བ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཁེན་ཏེ། རྩ་
འཕྲུལ་གྱིས་གཤེགས་པ་དང་ལམ་དུ་མཛལ། དེ་ནས་ལམ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་ལྷ་སྤིན་གདུག་པ་
ཅན་རྣམས་བརྟལ་ཞིང་། གཏོར་ཁ་ཡང་མང་དུ་སྤྲས་ཏེ་བསམ་ཡས་སུ་ཐེབས། ས་གཞི་རྣམས་
བརྟལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རྒྱལ་པོ་ལ་གཤེན་རྩེ་རོ་གཅིག ། བརྒྱ་སྒྲ་གཅིག ། བདུད་ཅི་ཐེགས་
གཅིག ། སྤར་པ་སྟོག་གཅིག ། མ་མོ་སྟོང་གཅིག ། ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག ། ཡང་དག་མེ་གཅིག་སྟེ་ཅིས་

ཀྱི་ཆོས་བདུན་གནང་། བྱང་པར་སློབ་དཔོན་བྲག་དམར་ལོམ་བྱར་བཞུགས་པའི་ཆོ། བཅད་པོས།
དབྱ་བགེགས་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་སྤྱ་འདུལ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞུས་པས། བསྐྱེད་གཅིག་
གི་ནང་ནས་ཟབ་པ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐྱོར་ནམས་གནང་ཞིང་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བསྟར་
ནས། མན་ངག་མཐའ་དག་ལྟས་ཡེར་པའི་སེ་བ་གདོང་དུ་གཏེར་དུ་སྤམ་ནས་སློབ་དཔོན་སྤྱི་ལྟུང་
དུ་གཤེགས་སོ། །

ཕྱིས་སུམ་པ་དབང་ཚུལ། འབྲེལ་ས་རབ་སྒྲ་མ། རྒྱུ་པོ་གཤམ་པ་དབང་སྤྱག་གསུམ་གྱིས་
ལྟ་ས་ཡེར་པའི་བྲག་ནས་ཡང་གསང་གི་སྐྱོར་ནམས་བཏོན་པས། གཏེར་སྤྱར་བྱང་ནས་སུམ་པ་
འདས། འབྲེ་སྤྱོ། རྒྱུ་པོ་ལ་མཛེ་བྱང་ནས་ཞོག་སེར་དེ་ཞུ་ཉོན་བྲ་བ་རྟ་མགིན་གྱི་བྱབ་ཐོབ་ཅིག་གི་
ལག་ཏུ་བྱང་ཡང་། ལས་འཕྲོ་གཏེར་གྱི་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་གྱི་བཀའ་མ་ཉམས་པ་གཏེར་སྟོན་
ལ་བར་ཆད་བྱང་བའི་དབང་གིས་སྤེལ་མ་བྱབ་པས་དབང་ལུང་གི་རྒྱན་མེད་པར་ཡུན་རིང་པོར་
འབྱམས། དེ་རྗེས་བྱབ་ཐོབ་མཛད་འཕྲུར་བ་ནགས་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་དུས། སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་ཞང་
ཆོས་རྒྱ་གཤམ་ཟེར་བའི་སྤྱགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱུལ་ནས་དབང་ལུང་ནམས་གནང་སྟེ། སྤྱགས་གྱི་ཨོ་
དེ་རྗེ་རུ་སྤྱར་ལ་སྤྱབས་ཤིག་གསུང་བ་ལྟར་བསྤྱབས་པས་མཆོག་སྤྱན་གྱི་དངོས་བྱབ་འབྲུབ། དུས་
ཕྱིས་བསྐྱེད་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐྱོར་དང་། རྗེ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་ཕུར་བ་གཉིས་སུ་སྤམ་པ་ཡབ་རྟོགས་
ལྟན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བྲག་ཏུ་འབྱོར། ཀུན་མཁྱེན་སློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གོ་གཞིས་ཀ་དཔལ་
འབྱོར་ལྟན་པོར་བཞུགས་སྐབས། ཡབ་རྟོགས་ལྟན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས། རྗེ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་ཕུར་
པ་དང་། བསྐྱེད་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐྱོར་འདི་གཉིས་ཆེད་གཉིར་སྤེལ་བར་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཀུན་མཁྱེན་པས་གཞིས་ཀར་སྤྱབ་དབང་དང་གཏོར་ཆེན་གྱི་བྲག་ལེན་བཙུགས། རིམ་གྱིས་སེར་
ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲ་ཆང་གི་བྱེས་སྒྲ་བྱང་དུ་གཏོར་སྤྱབ་གྱི་རྒྱན་བཙུགས་པ་བྱི་
ལོ་ང་དགའི་དུས་ལོག་མ་བྱང་བར་དུ་གནས་སོ། །¹

(1) རྒྱལ་དབང་ལྟ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་ཡང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་
པའོ། །

༥ ཏ་མགིན་ཡང་གསང་གི་སྒྲ་བརྒྱད།

དཔལ་ཆེན་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་
 སེར་བྲེས་མཁན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་མཆོག་གིས་བཅུམས་
 པ་དང་། ལུང་ལུང་བརྒྱུད་ས་བཅུམས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འཁོན་སྟོན་གྲིས་མཛད་པ་དེ་མ་མཇུག་
 ལུང་ལུང་བརྒྱུད་ས་བཅུམས་པ་དཔལ་ཆེན་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་བཞེད་པ་དད་པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོ་བྱེད་ངོ་མཆར་སྤང་བ་དང་། དཔལ་
 ཆེན་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་བཞེད་པ་
 དད་པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོ་བྱེད་ངོ་མཆར་སྤང་བའི་བྱར་རྒྱུན་གཉིས་གཞིར་བཟུང་ནས་བཤད་ན། བརྒྱད་
 པ་སྤྱི་དང་། བྲེ་བྲག་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་བརྒྱད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ། དཔལ་ཆེན་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་མདོ་ཙམ་བཞེད་པ་དད་པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོ་བྱེད་ངོ་མཆར་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་འདིར་བྲིན་
 རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དཔལ་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་དང་གདམས་པ་གང་ནས་
 རིམ་བཞིན་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཆུལ་ལས་བཅུམས་པ་གཉིས་
 གཞིར་བཟུང་ནས་བཤད་ན། དང་པོ། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་པ་ནས།
 གཉིས་པ། སློབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས། གསུམ་པ། རྒྱལ་སྤྱུ་པའི་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་འདར་
 ལུང་པ། བཞི་པ། ཆོས་རྒྱལ་བཙུན་འབྱུང་དོ་རྩེ། ལྷ་པ། མཁས་གྲུབ་གཉན་ཆེན་པ། རྩལ་པ། རྩལ་
 རམ་པ་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། བདུན་པ། ཀུན་མཁྱེན་ལུས་སྤང་པ་དཔལ་ལྷན་སེལ།
 བརྒྱད་པ། རྣམ་གྲོལ་པ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྩེ་རིན་ཆེན་བཟུང་གིས། དགུ་པ། རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་
 མགོན་པོ། བཅུ་པ། མངའ་རིས་གྲུང་ཐང་པ་རྩ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། བཅུ་གཅིག་པ། ལུས་
 སྤང་པ་བྲམས་པ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན། བཅུ་གཉིས་པ། ལུས་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོ། བཅུ་གསུམ་
 པ། དང་སྟོང་དཀའ་བཞི་པ་བརྒྱལ་ལྷན་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ། བཅུ་བཞི་
 པ། ཆར་ཆེན་སློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ། བཅུ་ལྔ་པ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུན་པའི་དབང་ལྷན་ བཅུ་དྲུག་
 པ། ལྷན་འཆང་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་འཕེལ། བཅུ་བདུན་པ། རྩེ་རྩེ་འཆང་དབང་ལྷན་རབ་

བརྟན། བཅོ་བརྟུང་པ། མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྟ། བཅུ་དགུ་པ། ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་
རང་གྲོལ། ཉི་ཤུ་པ། གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ་པ་ཆེན་པོ།¹ ཞེས་ཀྱལ་དབང་ལྟ་
པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་གསུངས།

གཉིས་པ། དཔལ་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྟུང་པའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་མདོ་ཅམ་བཞེད་པ་དད་པའི་སྤྱ་ལོང་གཡོ་བྱེད་ཏེ་མཆར་སྤང་བའི་ཟུར་རྒྱུ་ལས།

དང་པོ། ཇིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ནས། གཉིས་པ། ཆོས་སྤྱ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། གསུམ་པ།
ལོངས་སྤྱ་བརྒྱ་དབང་ཆེན། བཞི་པ། སྤྱལ་སྤྱ་པད་འབྱུང་གནས། ལྟ་བུ་པ། བྱ་བ་ཐོབ་འདར་ཆར། སྤྱག་
པ། ཆོས་ཀྱལ་བཅོན་འབྱུང་རྩེ་རྩེ། བདུན་པ། ཉན་ཆེན་བསོད་ནམས་བརྟན་པ། བརྟུང་པ། མཁན་
ཆེན་ཆོས་ཀྱལ་དཔལ་བཟང་། དགུ་པ། ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྡན་སེལྟེ། བཅུ་པ། ཆོས་རྩེ་རིན་ཆེན་
བཟུ་གིས། བཅུ་གཅིག་པ། རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། བཅུ་གཉིས་པ། སྤྱ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་
བཟང་པོ། བཅུ་གསུམ་པ། བྱམས་པ་རྩེ་རྩེ་ཀྱལ་མཆན། བཅུ་བཞི་པ། ཐུས་ཆེན་རྣམ་ཀྱལ་བཟང་
པོ། བཅོ་ལྟ་པ། འབྱུང་ཞིག་རྩྭ་རྩྭ་བུ། བཅུ་སྤྱག་པ། ཆར་ཆེན་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཚོ། བཅུ་བདུན་
པ། མཁྱེན་བཅའི་དབང་ལྷག་བཅོ་བརྟུང་པ། མཁས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ། བཅུ་དགུ་པ།
སྤྱགས་འཆང་དབང་ལྷག་རབ་བརྟན། ཉི་ཤུ་པ། མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྟ། ཉེར་གཅིག་
པ། འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའི་མཆན་ཅན། ཉེར་གཉིས་པ། དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཉེར་
གསུམ་པ། རིག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། ཉེར་བཞི་པ། མཁན་ཆེན་སྒོ་བཟང་ལོར་བྱ། ཉེར་
ལྟ་པ། ཀུན་སྤང་དག་དབང་དོན་བྱ་བ། ཉེར་སྤྱག་པ། བྱ་བ་དག་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས།² ཞེས་གོང་
ས་ལྟ་བུ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱད་དུ་རིག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། མཁན་ཆེན་སྒོ་བཟང་ལོར་བྱ། ཀུན་
སྤང་དག་དབང་དོན་བྱ་བ། བྱ་བ་དག་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་བཅས་བཞི་བསྟན་ཡོད།

བསྒྲ་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ལས་བྱང་སྤྱིར་པོ་བཅུད་བསྟུས་དབང་ཆེན་བཞད་པའི་སྤྱ་དབྱངས་

(1) ལྷང་ལུང་བརྟུན་མཛད་པའི་དཔལ་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྟུང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཅམ་བཞེད་པ་
དད་པའི་སྤྱ་ལོང་གཡོ་བྱེད་ཏེ་མཆར་སྤང་བ། འོག་ངོས་༡༤༡/ ཟེང་༣/༡

(2) ལྷང་ལུང་བརྟུན་མཛད་པའི་དཔལ་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྟུང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཅམ་བཞེད་པ་
དད་པའི་སྤྱ་ལོང་གཡོ་བྱེད་ཏེ་མཆར་སྤང་བའི་ཟུར་རྒྱུ། འོག་ངོས་༣༡༣/ ཟེང་༣/

ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་བརྒྱད་ནང་། ༡དྲིན་ཅན་ཙ་བའི་སྒྲ་མ། ༡ཆོས་སྐྱེས་ལ་མཐའ་ཡས། ༢ཡོངས་སྐྱེ་བ་སྒྲ་དབང་ཆེན། ༣སྐྱེས་སྐྱེ་བ་སྒྲ་འབྱུང་གནས། ༤གྲུབ་ཐོབ་འདར་ཆར་བ། ༥ཆོས་རྒྱལ་བཙུན་འབྱུང་དོན་རྒྱུ། ༦ཉན་ཆེན་བསོད་ནམས་བརྟན་བ། ༧མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། ༨ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྷན་སེམྤ། ༩ཆོས་རྒྱུ་རིན་ཆེན་བཟླ་ཤིས། ༡༠ཉོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། ༡༡སྒྲ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། ༡༢བྱམས་བ་དོན་རྒྱལ་མཆོན། ༡༣ཐུད་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོ། ༡༤འཁྲུལ་ཞིག་རྩྭ་རྩ་བ། ༡༥དྲིན་ཅན་མཆོར་བ་སྦྱོན་བ། ༡༦མཁྱེན་བཙུན་དབང་ལྷག་༡༧མཁན་གྲུབ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ། ༡༨སྐྱེས་འཆང་དབང་ལྷག་རབ་བརྟན། ༡༩མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྷན། ༢༠འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའི་མཆོན་ཅན། ༢༡ ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ༢༢ གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་བ། ༢༣ མཁན་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་རྣོ་བ། ༢༤སྐྱེས་མཆོག་དག་དབང་ལྷུ་ཁྲིམས། ༢༥ཡོངས་འཛིན་དག་དབང་དོན་གྲུབ། ༢༦རྒྱུ་བཙུན་བྱམས་བ་སྦྱོན་ལམ། ༢༧མཁན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས། ༢༨རྩྭ་བཙུན་བ་རབ་རྒྱས། ༢༩མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་བ། ༣༠ཞེས་མཁན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་སམ་གྲག་རི་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་དང་། སེར་བྲེས་མཁན་རབས་སོ་དགུ་བ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་བ་གཉིས་བསྐྱེད་འདུག །

གཉིས་བ། དཔལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་དང་གདམས་པའི་སྒྲོར་དགེ་ལྷན་པའི་བསྐྱེད་འཛིན་དམ་བ་རྣམས་ནས་བརྒྱུད་ལུ་

དཔལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་གི་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་བ་དད་པའི་སྐྱེ་ལོང་གཡོ་བྱེད་དོ་མཆོར་སྐྱེད་བ་གཞིར་བྱས་ན།

(1) རྒྱུ་རྒྱུ་གསུང་འབྱུང་དང་པོའི་ཤོག་གངས་ནང་། ༤༤ནང་། གྲག་རི་རི་ཁོད་ཀྱི་ཞལ་འདོན་བསྐྱེད་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་སྐྱེད་པོ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་བཞད་པའི་སྐྱེ་དབྱངས་ཀྱི་ལུང་བརྒྱུད་ནི། ཞེས་དང་། སེར་བྲེས་རྩ་གཉེས་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་གསུང་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་སྐྱེད་པོ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་བརྒྱུད་ནི། ཞེས་གྲག་རི་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོས་མཛད་པའི་ལས་བྱང་སྐྱེད་པོ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་བཞད་པའི་སྐྱེ་དབྱངས་ཞེས་བ་ཞིག་དང་། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལས་བྱང་སྐྱེད་པོ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཞེས་བ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས།

(2) གྲག་རི་སྐྱེ་ལ་མིང་པས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་སྐྱེད་པོ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་བཞད་པའི་སྐྱེ་དབྱངས་ལས་བྱང་པའི་སྒྲ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིམ་བ།

དང་པོ། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐུན་པ་སྒྲོ་བློས་རིན་ཆེན་སེལ་བ་ནས། གཉིས་པ། གཉལ་སྟོང་
དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ། གསུམ་པ། རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ། བཞི་པ། བཏ་
ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། ལྷ་པ། མཁས་མང་གཙུག་རྒྱུན་ཤར་པ་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན། ལྷག་པ།
གཙང་སྟོང་རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན། བདུན་པ། རྩལ་དཀར་ལྷན་པ་རྩེ་འཕྱིན་ལས་ལྷན་གྲུབ། བརྒྱད་
པ། འཁོན་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ། དགུ་པ། ལྷག་ན་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དག་གི་དབང་ལྷག་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བཅུ་པ། གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། བཅུ་
གཅིག་པ། བ་སོ་རྩེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་དག་དབང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་ཉི་མ། བཅུ་
གཉིས་པ། ལྷག་པའི་དབང་ལྷག་གི་པོ་མཁན་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ལོར་བྲ། བཅུ་གསུམ་པ། རྩེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཞལ་སྤྱ་ནས་དག་དབང་དོན་གྲུབ། བཅོ་ལྷ་པ། བ་བོང་ཁ་པ་རྩེ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་
ཡས། 1ཞེས་གསུངས།

(ཡལོང་ས་ཡརྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་ཁ་སྒྲོང་གནང་བའི་)

ཉེ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྒྱད་འདེབས་ནི།

ཀ་དག་ཆོས་སྤྱི་ལྷན་གྲུབ་བརྒྱ་དབང་། །རང་རྩལ་འགག་མེད་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་། །ཁྱི་སྒོང་
རྣམ་རོལ་ཡརྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེ། །རྩེ་རྩེ་ཐོགས་མེད་རྩལ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟབ་གཏེར་
བརྒྱད་འཛིན་གཏེར་བདག་སྤྱིང་པ་དང་། །དག་དབང་སྤྱི་སྤྱི་འབྱུར་མེད་མཆོག་གྲུབ་ཞབས། །རང་
བྱུང་རྩེ་རྩེ་པན་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ། །མི་འབྱུར་ནས་མཁའི་རྩེ་རྩེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱིང་སྤྱུལ་
དཔལ་ལྷན་གྲུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །བདེ་བ་མཆོག་བརྟེན་རིག་པའི་རྩེ་རྩེ་ཞབས། །མཁས་གྲུབ་
བདེ་ཆེན་མཉམ་ཉིད་རྩེ་རྩེ་དཔལ། །རྩལ་རི་ཐུགས་མཆོག་གསང་རྩལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གྲུབ་
དབང་སྟག་ཕུ་བརྒྱ་བརྩ་ཞབས། །གྲུང་སྤྱུལ་ཀུན་བཟང་རྩེ་རྩེ་རིག་འཛིན་སྤྱུལ། །བཀའ་འཛིན་མཉམ་
མེད་ཡོངས་འཛིན་རྩེ་རྩེ་འཆང་། །རིག་འཛིན་རོལ་པ་རྩལ་ཆེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྩེ་བྱང་དུ་འབྱུག་པའི་ལམ། །ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན། །ལྷག་
ན་བརྒྱ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཞེད་དོན་ལྷན་འབྲུབ་ཤོག །ཁྲ་མ་བརྒྱ་

(1) ལྷང་ལྷང་པ་རྩེ་ཉེ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་པོད་ཁ་པ། ཤོག་ངོས 392 / ཐེང་3 /

དབང་ཆེན་ལྟ་ཆོགས་ཀྱིས། །བདག་སོགས་འདི་ཕྱི་བར་དོའི་དུས་ཀུན་ཏུ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་འབྲལ་
མེད་རྗེས་བརྩུང་ལ། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་དཔལ་གྱིས་སྦྱོང་བར་མཛད། །ཅེས་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུ་
ཆེན་པོས་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་སྤྱད་བྱངས་མར། །ལྟ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
གཏེར་བྱང་འཇུག་གི་བརྒྱུད་འདེབས་སྤར་ཡོད་སྟེང་བྱེས་གྲ་ཆང་གི་གསུང་རྒྱུ་ཁ་སྒྲོང་དང་བཅས་
པ་རང་སོར་བཞག་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རྩོད་རྗེ་འཆང་གི་བྱང་ནས་ཐོབ་པའི་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་
བུ་ཆེན་པོའི་དག་སྤང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་གསལ། ཉེ་བརྒྱུད་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་
ལྟ་དགའི་བརྒྱུད་འདེབས་འདི་བཞིན་ལས་བྱང་སྤྱད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད་
ཀྱི་མཆོམས་སུ་འཇུག་འདོན་ཆོག་པ་འདི་བཞིན་སེར་བྱེས་རྟ་མགིན་བསྐྱེད་གསོ་ཆོགས་པ་རྣམས་
ནས་ངེ་ལྟར་རེ་བསྐྱལ་དགོས་ངེས་སུ་མཐོང་ནས་ཆོས་འདིར་མོས་པའི་ཤུགས་དགེ་སྦྱོང་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༣༡༣༡འིང་སྤེལ་ལྷ་༡༠ཆོས་༡༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ལྷ་༡༡ཆོས་༣༤བཟང་
པོར་བྲིས་པ་དགོ། །ཞེས་གསུངས།

༤ སེར་བྱེས་ཕྱར་པ་ངོ་སྤྲོད།

གྲུབ་ཐོབ་མདའ་འཕྱར་བས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་སེར་བྱེས་ཕྱར་པ་འདི་ཉིད་ནི། རྟ་མགིན་
ཀྱི་ཕྱར་པ་ཞེས་སྐྱེད་ནའང་། སེར་བྱེས་མཁན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་འཁོར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོས་རྩོད་རྗེ་གཞོན་ནུའི་ཕྱར་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དག་པར་རྒྱལ་དབང་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་
གསུངས། དེ་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་མདའ་འཕྱར་བ་སྦྱིད་གྲོང་དུ་ས་པཎ་དང་གནས་ཆང་གཅིག་ཏུ་གདན་
འཛོམས་པར། བརྗེ་གྱི་ལི་གྱི་ལྟ་ཞེས་འཛུགས་དབྱངས་མཛད་པས། ས་པཎ་གྱིས་དེ་མ་དག་གི་ལི་གི་
ལྟ་ཡིན་གསུངས་པར། མ་དག་ཀྱང་འདི་བཞིན་བྱེད་གསུངས་ནས་བྲག་ལ་བརྒྱབ་པས་འཛིན་པ་
ལ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་སོང་། པཎ་ཆེན་སྟགས་དག་པར་འཇུག་པས་འདོན་པར་ཁྱེ་ཞེས་གསོལ་བས།
འགྲུལ་བ་ཅེས་ཡང་མ་བྱུང་བས། སྤར་སྟོབ་དཔོན་རང་གིས་གཙུག་སྟབས་ཀྱིས་བཏོན་པས་
གཞོག་པ་གས། ས་པཎ་གྱིས། སྟོབ་དཔོན་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་དགོངས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་དང་རྩོད་
པ་མཛད་པའི་སྤྱི་རིམ་དུ་འབྱོན་དགོས་གསུངས་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐེབས། ས་པཎ་དང་འཕྲོག་བྱེད་
དགའ་བོ་གཉིས་རྩོད་པའི་ཆེ་རྩོད་པ་རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་རྒྱལ་ཡང་། འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་ནམ་མཁའ་

ལ་འཕྱར་བར། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲུགས་དང་བཅས་ཏེ་གྲིབ་མ་ལ་ཕྱར་བ་བཏབ་པས་ས་ལ་ལྷུང་།
ཕྱིས་ཕྱར་བ་ཐུས་སྤང་བའི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས།

(ཀུན་མཁྱེན་སློབ་པོས་རིན་ཆེན་སང་གས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་
བད་བསྟེན་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་གཞིས་ཀ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་པོར་
བཞུགས་སྐབས། ཡབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་ཁྱོད་ཡི་དམ་འདི་དང་། ཕྱར་བ་འདི་དང་
མ་བལ་བར་གྱིས་ཞེས། རྟ་མགིན་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་དང་ཕྱར་བ་ཆེད་གཉེར་སྦྱེལ་མི་བྱུང་བར་བརྟེན།
ལྷ་འདི་ཡི་དམ་དུ་མཛད་པས། ཡི་དམ་བཀའ་སློང་དང་བཅས་པས་ཞལ་བསྟན་ནས་འཕྲིན་ལས་
བསྐྱབས།¹

ཡབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་རང་གི་གདན་སར་གདན་ཁྱུ་ཁྱུས་ཀྱང་
ཡར་མ་ཐེབས་དུས་སྐུ་རྟེན་ལ་རིམས་འགོག་སློལ་མ་དང་། གསུང་རྟེན་ལ་རིམས་འགོག་ཆངས་
དབྱངས། སྤྲུགས་རྟེན་ལ་རིམས་འགོག་ཕྱར་བ་ཞིག་བསྐྱར་གནང་མཛད། སློབ་མའི་སྐུ་དེ་གྲ་ཆང་
གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་གཏུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་ནང་བཞུགས་ཡོད་པ་སེར་བྲེས་
མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཇེ་བཙུན་སློབ་ཐབས་དབང་སྤྲུག་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་དང་། རིམས་འགོག་
ཆངས་དབྱངས་ནི་དགུ་གཏོར་སྐབས་རྟ་མགིན་བསྐྱར་གསོ་བའི་དོ་བཅའ་བར་དུ་བསྐྱམས་ནས་
ཡར་བྱངས་པ་ལས་གཏོར་ར་ཆེན་མོའི་ནང་གདན་ཁྱུ་བྱེད་ཆོག་གི་མེད་པ། རིམས་འགོག་ཕྱར་བ་
ནི། གྲུབ་ཐོབ་མདར་འཕྱར་བའི་ཕྱར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས།²

དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་པས་གཞིས་ཀར་སྐྱབ་དབང་དང་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཙུགས། ཕྱར་
བ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་འབྲལ་མེད་དུ་འཆང་བས་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱང་བྱུང་བར་
སྤྲུགས་སུན་ནས་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཐེབས། རིམ་གྱིས་སེར་བྲེས་གྲ་ཆང་ཕྱག་བཏབ་ནས་
བྲེས་ཆུ་བྲང་གི་གཏོར་སྐྱབ་གྱི་རྒྱན་བཙུགས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་གནས། སྐར་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་
མཚོ་དང་རིན་སྦྱངས་དོན་ཡོད་དོ་ཇེ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་ཅིག་པོ་ཏ་ལར་ཐེབས་ནས། སེར་འབྲས་གྱི་

(1) གྲུ་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་སྟོན་སྤྲད་ཆགས་ཚུལ་བད་དཀར་འཕྲིང་བ། གོག་བྱངས། 373

(2) རྒྱུད་སྟོན་མཁན་ཟུར་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆོས་གསུངས།

ལྷ་མ་རྒྱལ་མཛུགས་དུ་བྱོན་དུས། ཆོས་རྗེ་གཉལ་སྟོན་པས། བྱེད་མཆོད་ཡོན་གྱིས། རེད་རྒྱལ་ས་གཞིས་ཀ་སྒྲེལ་བ་བྲན་མི་དགོས་པ་མཛོད་ཅིང་། མ་མཛད་ན་འདི་རྒྱལ་དགོས་པ་ཡོང་གསུངས་ནས་སྤར་བ་ཤང་ནས་བཏོན་པས། འཕྲལ་ཉམས་འཆར་གྱི་རྒྱལ་བ་འབྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། དོན་སྤྱུགས་དོགས་ཐོས་པའི་དབང་གིས་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་ཆའི་བར་ཆད་དུ་སོང་བ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་མཆིས། བརྒྱ་ཡང་གསང་གི་བཀའ་སྔོན་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་གཉན་པས། དབྱ་ཕྱེའི་དཔྱད་ཆོགས་གཞོམ་པའི་ཚུལ་མང་།¹ ཡི་དམ་རྟ་མགིན་ནི་སྤར་རྒྱ་གར་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྤྱུབ་གྱི་གསང་བའི་ཡི་དམ་ཡིན་ལ། རྟ་མགིན་གྱི་སྤར་བ་མདའ་འཕྱར་བ་དོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་དེ་ཡང་སྤར་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུབ་ནས་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་གཏེར་ལ་སྤས་པ་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་གྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་དང་། རིམ་པས་བྱུབ་ཐོབ་མདའ་འཕྱར་བ་བརྒྱད་སེར་གྲེས་བྲམ་ཆང་གི་ནང་རྟེན་དུ་བྱུར་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱད་དུ་འཕགས་ལ། སློབ་གཏེར་བ་ཆོས་དབྱུ་མའི་གཞུང་ལ་སྦྱོང་སྐབས་ཡི་དམ་དེར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་སྤྱོད་པའི་སྤར་བྱུང་ཡོད་པ་སོགས་གྱི་སྦྱོང་བ་ཆད་མའི་བཀའ་སློབ་མང་དག་བསྟུལ།²

ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྤྱུགས་སྟོན་བདེན་ཆོག་བཅན་པས་ (བྱི་ལོ་༡༩༡༣)ཚུ་བྱི་ལོར་སེར་དང་ལུ་ལུ་ཅུན་རྒྱ་དམག་གི་དམག་འཁྲུག་སྐབས་སྤར་བ་རྒྱ་ལ་ཞོར་དོགས་གྱིས་བོད་གཞུང་གིས་བདག་ཉར་བྱས། བྱིས་དམག་འཐབ་ཆད་རྗེས་སེར་གྲེས་མཁན་རབས་ང་ལྷ་པ་ཉེ་ཉོར་སློབ་ཐང་རྒྱ་གཞིས་མཆོག་ལ་སྤར་བ་ཅིས་བཞེས་མཁན་ཕེབས་དགོས་པའི་བརྟུང་བའི་དགོང་མོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྱར་ནས་རྗེ་རང་གི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་ནས་སྤར་གྱི་དཀྱིལ་དུ་འཇུག་པའི་གཟིམ་ལམ་བྱུང་། བྱི་ཉིན་བཀའ་ཤག་གིས་ནས་འཕོ་ཞིག་གི་ཐོག་དུ་སྤར་བ་གསུམ་བཅུགས་ནས་ཁྱོད་ཆའི་སྤར་བ་གང་ཡིན་བཞེས་རོགས། བྱིས་རྟོག་སྤྱོད་རིགས་གང་ཡང་བྱེད་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་དུས། མཁན་རིན་པོ་ཆེས་མདའ་གི་གཟིམ་ལམ་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་

(1) ལྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་པའོ།

(2) རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོད་ཁྲབ་བདག་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སོག་པོ་སེང་གེ་རྗེ་བཅུན་སློབ་ཐང་ཕེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་རྗེས་འཛིན་ཐོབ་པ་གྲུས་སྤྱུགས་འོག་པ་སློབ་ཐང་བཅུན་འཛིན་མིང་ཅན་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ བྱི་ལོ་གསང་ཆོས་ཀྱི་རྟག་དཀར་གྱི་དུས་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིན་བྲིས་པ་ལས་བཏུས།

གི་ཡུང་བསྟན་དུ་དགོངས་ནས། ཐེ་ཆོས་སྤྱ་ཅམ་མེད་པར་དེ་ཆང་གི་སྤར་པ་འདི་རེད་ཅེས་ནས་
འཁོའི་ནང་དུ་ཕྱག་བརྟུག་སྟེ་སྤར་པ་བཏོན་བྱུང་བ་དང་། དེར་ཡོད་ཀྱི་ཆོག་མཁན་འདུ་བ་ཀྱན་རོ་མཆར་
བའི་གནས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་རོ་མཆར་བའི་རྣམ་ཐར་མང་།

རྩངས་རྩོད་དམར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། ཡབ་ཇེ་རྩོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་ཀྱན་མཆིན་
དཔལ་ལྡན་སེལླེའི་བསྐྱམས་སྤར་ཐབ་སྟོག་སྤར་པ་དང་། ཡི་དམ་གཉིས་གནང་ནས་འདི་གཉིས་
དང་མ་བྲལ་བར་མཛོད་ཅིག་གསུངས། ཞེས་ཀྱན་མཆིན་པ་ཐེབས་དུས་ནས་གནང་ཚུལ་
དང་། སྤར་པ་ཡང་དཔལ་ལྡན་སེལླེའི་བསྐྱམས་སྤར་ཐབ་སྟོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་གྲིས་འདུག་ཀྱང་།
སེར་གྲེས་མཁན་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པ་མཁན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྟན་གྲུབ་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྡ་
པ་ཆེན་པོ། སྤར་ལྟོག་རིན་པོ་ཆེ་ཇེ་དག་དབང་བྱམས་པ་¹སོགས་ཀྱིས་ཡབ་རྩོགས་ལྡན་མགོན་
པོས་གནང་བའི་རྩོད་ཇེ་གཞོན་རུའི་སྤར་པ་གྲུབ་ཐོབ་མདའ་སྤར་བས་གཏོར་ནས་བཏོན་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པར་གསུངས་པར་མ་ཟད། སྤྱིས་མཁན་རབས་རེ་དུག་པ་སེར་གྲེས་མཁན་རྩུར་རིན་པོ་ཆེ་ཇེ་
བརྩན་སྟོ་བཟང་དབང་ལྟན་གིས་སྤར་པ་དངོས་སུ་མཇུག་དུས་སྤར་བའི་ཅེ་དུབ་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་
པ་གོག་གོག་ཅེས་བའི་སྤྲ་གྲགས་པ་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས།

༡ སེ་རའི་སྤར་མཇུག།

བོད་ལྗེ་ཀམ་ཆེས་ཀམ་ཉིན་སྤར་མཇུག་གཏོང་བའི་དུས་སྟོན་འདི་ཐོག་མར་ག་དུས་བྱུང་མིན་
མ་དེས་ཀྱང་། རྟོག་ས་ལྡ་པ་ཆེན་པོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་
གསེར་ཁྲིར་འཁོད་ཇེས་ཕྱི་ལོ་༡༦༧༩པའི་ལྷ་བ་ཀམ་ཆེས་ཀམ་ཉིན་རྒྱལ་དབང་ལྡ་པ་ཆེན་པོས་
སྤར་མཇུག་བྱས་ནས་དབང་བཞི་བྱིན་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱུས་ཤིང་སྟན་དར་སྤུལ་²བ་དང་། དེའི་ཕྱི་
ལོ་༡༦༧༩ལྷ་སྤང་ལོར་ད་ལའི་རྩང་ཐའི་ངེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིན་མའི་མཐར་ཐུག་པ་འཇུག་དར་
ཡུག་གཅིག་ལ་བཏང་སྟེ་དཔུང་ཆེན་མཆོ་སྟོན་ཕྱོགས་ལ་ལོག་ནས་དཔོན་གཡོག་རགས་བསྐྱས་
དཔུས་སུ་འབྱོར་ནས་ལྷ་བ་ཀམ་ཆེས་ཀམ་ཉིན་བདུན་གྱི་ཉིན་རྒྱལ་དབང་ལྡ་པ་ཆེན་པོ་མཇུག་བཅར་

(1) ཡོངས་འཛིན་སྤར་ལྟོག་རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་ས་བཞི་ཆགས་ཚུལ། ཤོག་གངས། ༩༡༩

(2) ཡང་དེབ་ཐོང་(༩༩) རང་རྣམ་དུ་ཀྱུ་ཡའི་གོས་བཟང་སྟོགས་བམ་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་༩༦༡/ ཐོང་༡༠ /

སྐབས། ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་སེར་བྱེས་ཀྱི་གཏེར་ཕུར་བྱིན་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
བཟབས་རྒྱས་¹བྱས་ནས་ཕུར་མཇལ་བཏང་འདུག །གཅིག་བྱས་ན་དེ་ནས་བཟུང་མང་ཆོག་སུ་
ཕུར་མཇལ་གྱི་དུས་སྟོན་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་སྟེ།

ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཕུར་བ་དེ་སེར་བྱེས་གྲ་ཆང་ནས་གཡར་
གནང་མཛད་དེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དང་པོ་ཚུགས་ལུལ་འབྲས་སྤངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་བྱངས་
ནས་འདུས་ཆོག་སུ་མཇལ་ཁ་གནང་། དེ་ནས་ཕུར་མཇལ་གནང་བའི་ཕྱག་སློལ་དར་བས། ལོ་
ལྟར་བོད་ཆེ་²ཆོས་³ཉེན་གྱི་ཞོགས་པར་སེར་བྱེས་གྲ་ཆང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སྡེ་ལས་
རྒྱས་འཛོམས་ཀྱིས་གཟབ་མཆོར་སྤྲས་ཏེ་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཡ་གོང་ས་ཡ་རྒྱལ་ས་
མགོན་ཆེན་མོ་མཆོག་གིས་དབུས་བཀའ་ཤག་སོགས་མཐོ་རིམ་གྱི་མི་སྤར་ཕུར་མཇལ་གནང་
དགོས། བཀའ་ཤག་ཏུ་མཇལ་ཁའི་བྱེད་སྟོལ་གྲག་གྲུབ་རྗེས་སེར་བྱིར་ཐེབས་ནས། སེར་བྱེས་
མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གྲ་ཆང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདོང་ལུས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱི་སྟེང་
དུ་བཅུ་ལྷ་སྡེ་རིང་བཞེས་ཏེ་ཕུར་བ་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་འདུས་ཆོག་སུ་མཇལ་ཁ་གཏོང་གི་
ཡོད། འདིའི་ཉེན་སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགའ་ལྷན་ཁྱི་སྟེང་གོ་ཐོབ་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་
བྱི་ལོ་⁴ཉེ་ལོ་⁵ནས་རིག་གསར་སྐབས་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་སྤར་རིམ་གྱིས་ཉམས་གསོ་བྱུང་ནས་དེང་གི་
སྐབས་སུ་ཡང་བོད་སེར་དགོན་དུ་ལོ་ལྟར་ཕུར་མཇལ་གནང་བཞིན་ཡོད།

ཕུར་བ་འདི་མཇལ་ན་ལོ་རེའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དགེ་མཆོན་སྤེལ་དང་ལྷན་པས་ལོ་
རེར་མཇལ་ཁ་ཐེངས་རེར་གཏོང་རྒྱའི་ཕྱག་སློལ་བྱུང་འདུག །འདིའི་སྟོར་ཞིབ་བ་རྟོང་མའི་རྒྱུ་འབྲས་
གྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ། གང་ལྟར་ཕུར་བ་དེ་ཡིན་ཏུ་བྱིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ལོ་ལྟར་གོང་ཆོས་
ཉེན་མཇལ་ཁ་བ་ཏེ་འདབས་སྤོང་གསེབ་པ་དང་ལྟ་ས་བ་མང་པོ་མཆོད་མཇལ་དུ་བསྐྱོད་སློལ་ཡོད་པ་
བཞིན་དེང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་བོད་སེར་རུ་མི་མང་ཁྱི་ཆོ་བཀལ་བ་མཇལ་ཁར་བཅར་ཞིང་། དེ་ཡང་
ཆོས་ཉེར་དུག་གི་དགོང་མོ་ནས་མི་མང་ཆོས་འཆང་ཁ་བརྒྱབ་ནས་གཤམ་སྤྱིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག །

(1) དེབ་ཐེང་(༡༣) རང་རྒྱས་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་སྒྲེགས་བཅ་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་༣༡༥/ ཐེང་༣ /

༡ བཅན་ཕྱོད་ནང་གི་སེར་བྲེས་ཕྱར་བ།

དུས་འགྱུར་སྐབས་བྱུང་ཐོབ་མཉམ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་གདན་འདྲེན་ཁུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་། བྲེས་ཀྱི་སེར་བྲེས་བྱ་ཆར་གི་ཕྱར་བ་འདི་ནི་རྩལ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་དུ་བཞག་སྤྱོད་པའི་ཡལ་རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩོད་པར་བའི་ལོ་རྒྱུས་⁽¹⁾ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༣༧ཙམ་ནས་༡༩༥༤ལོ་བར་གཞིས་ཐོག་བདུན། ལོ་ངོ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་དུ་སེར་བྲེས་བྱ་ཆར་གིས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་ཞིང་། ས་ཕག་དུས་འགྱུར་སྐབས་གཞིས་སྤོད་སེར་བྲེས་ལྷ་བ་གཉེར་ཆར་ངམ་གཞ་སྤྱོད་བསྐྱམས་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་རྩལ་རྩོད་པར་བ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་དང་། དགོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁྱེན་ཁྱེད་པར་འཕགས་པ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་དམར་གྱི་ལག་རྒྱ་མ་བཞག་པར་ཁོང་སྐྱོ་སྤྱོར་གིས་སྐྱོང་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་བཅན་ཕྱོད་དུ་བྱངས་པའི་ཁོངས་ནས། རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་དང་། འཆམ་གོས་རྣམས་སེར་བྲེས་བྱ་ཆར་ལ་ཕྱལ་ཚུལ་གསལ་བར་གཞིགས་ན། དེར་སྐབས་བྲེས་ཀྱི་སེར་བྲེས་བྱ་ཆར་གི་རྟོག་གཅོམ་ཕྱར་བ་འདི་ནི། རྩོད་པར་བའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་མཆེད་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་བྱུང་ཐོབ་མཉམ་འབྲེལ་བའི་ཕྱར་བ་དང་། གཉིས་པ་རྩོད་རྩེ་འཛིན་པ་ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྷན་སེང་གའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་། གསུམ་པ་ཡལ་རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་དང་གསུམ་པས་འདི་ནི་ཡལ་རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཡིན་པར་འདྲའོ། །

(1) བྲག་སྟེ་ཀུན་བཟང་ཆོས་འཕེལ། ལྷན་གྱི་ལྷན་ཁྲིམས་རྩོད་པར་བའི་གདུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་ཐེངས་བརྒྱ་ལྷ་གའི་དོ་ལལ། བལ་ཡུལ། དཔར་འདེབས་བྱེད་པོ་བྲག་སྟེ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཁྲིམས་བྱ་ཆར་གི་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༧ལོར་བར་བསྐྱེད་བྱས། ཤོག་གངས་༡༣༥ས་བཅད་བཞི་བ། ཆོས་གཞི་སེར་བྲེས་བྱ་ཆར་ནས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བའི་སྐོར་ལས། དེའི་སྐོར་རྩོད་པར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། རྩོད་ཁྱེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩོད་རྩེ་འཛིན་པ་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བསྐྱམས་སྤྱོད་དང་། འཆམ་གོས་རྣམས་སེང་གའི་ཁོངས་ཁོངས་སེར་བྲེས་བྱ་ཆར་ལ་ཕྱལ་ལུགས་དང་། དབང་སྐྱམས་ནང་གི་དབང་ཁྱིམ་འཇམ་སངས་རྒྱུ་དག་དེ་དང་། བོས་ཆེན་དམར་པོའི་རྣམ་སྐྱར་རྩོད་ཐེངས་ཅན། གཡང་སྐྱམས་ནང་གི་གཡང་ཁྱེན་ཁྱེད་པར་ཅན་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་དཀར་སངས་རྒྱ་རིས་ཅན་བཅས་སྤྱི་ནོར་ཡལ་སྐྱེད་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་འབུལ་ལམ་ཁུ་སྤྱོད་གསལ་ལུས་ཀྱི་དབུ་ཁྱེན་ཏེ་གཞི་འཆོམས་བྱུང་གི་གཡོགས་ཡོད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཁྱེན་བཞེངས་སྐབས་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཕྱལ་བའི་བྱ་ཆར་དང་བཅས་ཡིག་ཐོག་ཡོད་ལུགས། དེ་བཞིན་སེར་བྲེས་དང་། སྤྱི་ནོར་ཡལ་སྐྱེད་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གཞིས་རྒྱུད་དུ་ཕྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་ཡོད་ཐེངས་། ཞེས་བྲིས་འདུག

༩ ཏ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བའི་བྱང་རིམ།

སྤར་ཀུན་མཁུན་པའི་དུས་ནས་ཏ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བ་རྒྱན་བཅུགས་བརྒྱན་ཡོད་
 ། གྲུ་ཡུལ་ལོང་ས་ལྟ་པའི་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤར་ནས་བསྐྱང་གསོ་བ་བཅུ་དྲུག་
 གནང་འདུག ། བསྐྱང་གསོ་བ་ཆོས་གཞུང་སའི་བསྟན་སྲིད་ཞབས་རིམ་གྱི་བཀོད་རྒྱ་རེུ་མིག་
 ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་རེས་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། གཞུང་ནས་དུས་ནས་དུས་སུ་གཏོང་སྒྲིའི་ཐེབས་
 ཅ་དང་། མཆོད་རྒྱན་ཐེབས་ཅར་མལ་གྱོ་ཁུལ་ནས་མཆོད་གཞིས་གཅིག་གི་འབྲུལ་བབ་གནང་
 བ། དེ་བཞིན་དབྱར་དུས་བྱང་ཐང་གི་འགྲོག་ཁུལ་དུ་འབྲུལ་བསྟུང་ཆོག་པའི་བཀོད་ཅ་ཡོད་པ། ཏ་
 མགིན་གྱི་རྒྱན་བསྐྱང་པ་ཆོ་རྣམ་ཀུན་གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་གནས་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྡེའི་བཅས་པ་
 སྦྱང་དགོས་ཀྱང་དེ་མིན་གྱི་ཆོགས་དང་ཆོས་རྩ་འགྲིམས་དགོས་མིན་དོ་བདག་ལ་འདེམས་ཁ་
 ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་གཟིགས་སྦྱང་ཡོད་པ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རིམ་དང་། གཞུང་སའི་ཞབས་
 རིམ། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆུ་བསྐྱངས་དང་ཆོས་བཟང་དུས་བཟང་གི་གསོལ་མཆོད་ཁག་གི་དབུ་བཅུགས་
 བེ་སྟོང་པ་མཁན་རིན་པོ་ཆའི་མཛད་ཁུར་ཡིན་པ། ཏ་མགིན་ཕྱར་མཇལ་གྱི་བསྟེན་མཆོམས་དང་།
 སྐྱབ་བཞག་གི་མཆོད་བཞེངས། མཆོད་གཡོག་བཅས་པ་ཏ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བས་འགན་འཁུར་
 དགོས་པ་ལས་དབུ་བཅུགས་ནི་བྱ་ཆད་གི་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་འཇུག མཁན་ཆབ་ནས་ཁྱུ་དགོས་
 པ། དེའི་རིང་གི་མཆོད་ཐེབས་ཡོངས་རྫོགས་བྱ་ཆད་ནས་ནར་གཏོང་གནང་བ། ལྷ་བྱང་ཁག་
 གི་འཆར་འཕར་གྱི་སྤྱི་རིམ་སྐབས་ལྷ་བྱང་དེ་གའི་ལྷ་མ་ཁག་དབུ་བཅུགས་སུ་ཐེབས་ཤིང་མང་
 འབྲེད་ལྟ་བུ་བསྐྱང་གསོ་བ་རང་ལ་བདག་པ། ཏ་མགིན་ལྟ་ཁང་གི་འབྲུལ་བབ་ཁག་དགོན་གཉིར་
 དཔོན་དང་། བསྐྱང་གསོ་བའི་བསྐྱབ་པ་བཟེས་པ་ཐུན་མོང་ནས་དོ་དམ་ཐོག་དམིགས་བསལ་
 འགོ་བོན་དགོས་རེས་སུ་བྱ་ཆད་ཕྱག་མཛོད་ཁང་ནས་ཅིས་བཤེར་གནང་བ། དེ་བཞིན་རྩ་སྦྱང་
 དང་། ཕྱར་སྟོག་ལྷང་སྤྱ། ཟེ་ལིང་སྟོང་འཁོར་སོགས་ལྷ་བྱང་ཆེ་ཁག་ནས་མཆོད་ཐེབས་འཕར་མ་
 ཁྱུ་ལམ་ཡོད་པ་སོགས་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྤྱི་གཡམ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་བཀའ་ཐེབས་པ་
 ད་ཆ་ཡང་དན་ལམ་དུ་གསལ་བར་གནས་ཞེས་དང་།

ཏ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བ་རྣམས་ཡང་གསང་ལྟ་དགའ་དང་། དཔོན་པའི་བཀའ་སྤྱང་ལྷམ་

སྲིང་། དཔལ་ལྷན་ལྟ་མེད་ལྟ་ཆོགས་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་ལ་འདུག་པའི་ལས་རུང་བསྟན་པ་
དང་། ཐེག་དང་རྩལ་མཆོན་གྱི་ལས། ཡི་དམ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཞི་ཁྲོའི་ལྟ་ཆོགས་གྱི་མཆོད་
པའི་ལས་དང་རྩལ་གྱི་གཡོ་སྐྱོར་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་མིན་གྱི་བྲ་ཆང་གི་
སྐྱབ་ཆོས་གཞན་བཟང་སྟོད་ཆེན་མོ་ལྟ་བུའི་མཆོད་གཡོག་ཁྱེད་གོས་པ། རྣམ་ཀྱན་ཆེ་བསྐྱངས་དེ་
རིགས་སྐབས་སུ་བྱག་ལེན་གྱི་ཡང་གསང་ལྟ་དགའ་དང་། ལྷམ་བྲལ་གཉིས། རྣམ་སྤྲུལ། དུས་ཕྱིས་
ཡ་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་བྲ་ཆང་གི་རྟ་མགིན་ཁང་ལ་ཆེབས་སྐྱབ་སྐབས་ཞིག་ལ་ཞི་
བདག་འཕྲིང་དཀར་བ་གཟིགས་ཏེ་མི་དང་མི་སྤྲུག་པ་ལྟར་དུ་བཀའ་བསྟོན་གཉེར་གཏད་མཛད་པ་
ཞིག་བྱང་རྩལ་ཞི་བདག་འཕྲིང་དཀར་བར་སྟོས་གསོལ་གསར་གཏོད་གྱིས་འཕྲིན་བསྐྱལ་ཡོད་པ།
སྟེ་བརྒྱད་གསེར་སྐྱེམས་ལྟ་བུ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་ཀླུ་འཕྲིན་ལས་གྱི་གསོལ་མཆོད་ཡོད་པ་བཀའ་
གནང་བ་བྲན་ལམ་དུ་མ་གྱུར།¹ ཞེས་གསུངས།

༡༠ བཅན་བྲོལ་དུ་ཐེབས་རྩལ་སེར་བྲེས་རྟ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བ་ཉམས་གསོ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་དུས་འགྱུར་ནང་སེར་བྲེས་བྲ་ཆང་གི་ཁོངས་གཏོགས་རྟ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་
བའམ་མགོན་ཁང་པ་སུ་ཡང་བཅན་བྲོལ་དུ་ཐེབས་བྱུང་མེད། སྤག་ས་ནས་བྲ་ཆང་གིས་རྟ་མགིན་
གྱི་ཆོགས་དང་བསྐྱང་གསོ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རྒྱུས་ཡོད་སུ་ཞིག་མེད་ཆུན། མོན་དུ་བྲ་ཆང་གི་བྲ་བྱར་
བསྐྱང་གསོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གདན་ཁྱེད་བྲས་ནས་ཆོགས་བསྐྱང་སོགས་བསྐྱབ་རྒྱ་བྲས་ཀྱང་འདོད་པ་
བཞིན་མ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོར་སྤག་ས་ནས་སྤེལ་གོབ་ས་གནས་སུ་གནས་སྟོས་རྩལ། རྟ་མགིན་
གྱི་ཆོགས་བརྒྱ་གཏོང་བ་ལས་བསྐྱང་གསོ་གཏོང་མ་བྱུང་། (ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་
ཡི་དམ་རྟ་མགིན་དང་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གཟིམ་ལམ་སོགས་
མཆོན་མ་འགའ་བྱུང་དུས། ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་གསེར་གོང་མཆོན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཁལ་ལ་ཉོ་
སེར་སེར་བྲེས་བྲ་ཆང་གི་སྒྲ་སྒྲུལ་དགེ་འདུན་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རྟ་མགིན་གྱི་བཀའ་

(1) རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོད་ཁྱབ་བདག་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སོག་པོ་སེང་གེ་རྩེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཤེས་རབ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་རྩལ་འཛིན་ཐོབ་པ་གུས་སྐབས་འོག་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མིང་ཅན་ནས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༥ཕྱི་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་དཀར་གྱི་དུས་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིན་གྱིས་པ་ལས་བཏུས།

དབང་གནང་མཁན་ཆེད་དུ་མངགས། ཁོང་མེད་མ་ནས་ཨོ་ཀ་སྤེལ་གདན་སའི་དགོ་འདུན་པ་མང་
ཤོས་བཞུགས་སའི་ཆོག་མཁན་ཁང་དུ་དགའ་ལྟ་འཁྲུག་གི་དབང་། རྟ་མགིན་གྱི་དབང་། ལྷ་སྤེལ་གི་རྩེ་སྤེལ་གནང་
བཅས་གནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ལོར་ཡུ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཡི་དམ་རྟ་མགིན་དང་བོད་བསྟན་སྤྲོད་
འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་འདུག །སེར་བྱེས་འདུས་མང་གིས་རྟ་མགིན་གྱི་བསྟན་པ་ཐོངས་ཞེས་གསུངས་
ནས་འདུས་མང་ལས་རུང་ལ་བཞུགས། སྐབས་དེར་དགོ་འདུན་པ་བྱེས་པ་ལྟོ་བ་ཆུད་དཔལ་ཅན་
དང་། དེ་ཉིད་ཆུང་ཆེ་དབང་ལུན་ཆོགས། དེ་ཉིད་ཆུང་ཆེ་བཟང་དང་རྒྱས་སོགས་དང་། འུ་དོ་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། སྐུ་ཞབས་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ། ཕྱིས་སུ་བགྱིས་ལྷན་ལ་བཞུགས་པའི་ཁ་ལྷིང་རིན་པོ་
ཆེ་སོགས་སྤྲུལ་དགོ་འདུན་པ་ཉི་ཤུ་ལྷག་མཆོམས་ལ་བཞུགས། སྐབས་དེར་བ་ཀེ་སུ་ཐན་དང་རྒྱ་
གར་དམག་རྒྱག་ནས་ཞོགས་པ་དང་དགོང་མོ་ལ་སྒྲོག་སྤར་མི་ཆོག་དུས། སྤུ་ཁུང་གི་སྒྲོག་འོད་
ཕྱི་ལ་འགོག་ཆེད་ཀམ་པ་ལིང་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་ནས་མཆོམས་ལ་བཞུགས། སྤྱིན་སྤེལ་གི་རྩེ་སྤེལ་
སྟན་རིལ་སོགས་ཆ་ཆར་སྐུ་སྤེར་ནས་བོད་གཞུང་སྟན་ཅེས་ཁང་ལ་བཀའ་གནང་ནས་གནང་།¹ ཕྱི་
ལོ་༡༩༩༢ལོར་གྲུ་ཆང་འདྲིའི་ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ལྟ་
དགའི་དབང་དང་བསྐྱེད་གསོ་གལ་ཆེན་དོན་ཆེན་དུ་གཟིགས་ནས། རྒྱུད་སྤྲེད་མཁན་རུང་རིན་པོ་
ཆེ་རྩེ་བཙུན་ཨོ་རྒྱན་ཆེ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར། སེར་
བྱེས་མཁན་རུང་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་དབང་ལྷག་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་
དཔལ་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་དབང་བཞི་མཐའ་ཉེན་དང་བཅས་པ་སྤྱིན་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ།² བཀའ་
དབང་སྐབས་ཀྱི་མཆོད་གཏོར་བཅའ་གཤོམ་དང་། གང་ལས་བརྒྱུད་པ་བཅས་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་གཟིམ་ལམ་དུ་བྱུང་ཚུལ་ཡང་གསུངས།³
བཀའ་དབང་གནང་ས་དེར་སྐབས་འཕྲོད་བསྟེན་ཡོད་སའི་འདུ་ཁང་ཉིང་མའི་ནང་དང་། དབང་གི་
བརྒྱུད་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རིང་བརྒྱུད། དབང་གྲུབ་ནས་གྲུ་མང་མཆོམས་ལ་བསྟན་

(1) སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

(2) བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་མཁན་རུང་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཨོ་རྒྱན་ཆེ་བརྟན་ཡེ་ཤེས་བསོད་ནམས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་ཐབ་ཡངས་རྒྱ་གཏོར་མཛེས་
པའི་རྒྱབས་ཐེང་། ཤོག་གངས། ༢༣༥

(3) སྐབས་རྩེ་ཆོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སེར་བྱེས་མཁན་རུང་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་དབང་ལྷག་གི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། དང་
ངེས་ཐེན་ཕྱིས་ཤོག་གངས། ༢༣

དགོས་གསུངས་ནས་ཉིན་ཉིད་གཅིག་རིང་མཆོམས་ལ་བཞུགས། བྱི་ལོ་༡༩༥༥¹ཡས་མས་སུ་བོད་
ནས་སེར་བྲེས་གྲྭ་ཆང་གི་རྟ་མགིན་བསྐྱང་གསོལ་བ་གནང་སྲོང་མཁན། བསམ་སྒོ་མགོན་པོ་བ་སྒོ་
བཟང་²མོན་སྟོ་རུ་བཞུགས་པ་ཤེས་ནས་ཁོང་གདན་འདྲན་ཞུས་ཏེ་བསྐྱང་གསོལ་འདོན་རྟ་དབྱངས།
ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན། ཐེག་རྒྱལ་ཆོན། བཅར་རྒྱུང་འབྲུད་གསུམ་སོགས་བསྐྱབ་འཇུག་ནས་ཁོང་གིས་
གང་བཤད་པ་གྲྭ་ཆང་གི་དབུ་མཛོད་ཏེ་ཉོར་ཀན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལྷན་དང་། ལྷན་མ་ཀན་སྙིང་རྩེ་རབ་
ཡངས། བྱ་བུ་ཀན་དག་དབང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིག་འབེབས་གནང་³བར་མ་ཟད། བསྐྱང་
གསོལ་ཡང་མགོན་པོ་བ་སྒོ་བཟང་གི་སྒོ་ཐོག་ནས་འདོན་པ་དེ་ཡིག་ཐོག་རུ་པབས། སྐབས་དེར་དབུ་
མཛོད་གྲྭ་ཆང་གི་དབུ་མཛོད་ཀན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལྷན་དང་། ལྷན་མ་ཀན་སྙིང་རྩེ་རབ་དབྱངས། ཀན་
ཡེ་ཤེས་དགའ་བ། ཆོགས་ཆེན་དབུ་ཟུར་ཀན་རི་རྒྱལ། རྒྱུད་སྦྱང་མཁན་ཟུར་ཀན་བཟའིས་ཆེ་རིང་།
སྟོ་བ་ཀན་ཆོས་འཕགས། བྲ་ཏི་ཀན་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ། ཏེ་ཉོར་ཀན་ཆེ་བ། བྲ་ཆང་གི་མཁན་
ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཀན་དགའ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་ཡོད།

(བྱི་ལོ་༡༩༥༥། ༢༦གང་རུང་ཞིག་ལ་༢གོང་ས་མཆོག་སེ་རར་ཐེབས་ནས་སེ་ར་ཆོགས་
ཆེན་རུ་རྟ་མགིན་ཁམས་གསུམ་བེལ་མཛོད་དང་། ཡང་གསང་གི་དབང་ཆ་ཆང་གནང་བའི་སྐབས་
༢སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དགོན་པ་གསར་སྐྱ་གོང་མ་འདྲ་བ། ཟླ་ཀན་མགོ་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་
རྟ་མགིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཆོགས་བཞིན་པ་གཟིམ་ལམ་རུ་བྱུང་སོང་། ད་ལྟར་སེར་བྲེས་རྟ་མགིན་བསྐྱང་
གསོལ་བའི་སྐྱབ་པ་འཆོག་དུས་དེ་བཞིན་འདུག་ཅེས་དང་། རྟ་མགིན་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞི་དག་
གི་རྣམ་པར་ཡིན་པས་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་རྟ་ཅང་གལ་ཆེ་འདུག་ཅེས་བཀའ་གནང་། མཆོད་ཆས་
རག་དུང་། སྤྱག་ཆེན། སིལ་སྟན། རྒྱ་སྤྱིང་། ཆོགས་བསྐྱང་ལ་དགོས་པའི་སྤྱན་རྟ་ལྷག་སའི་ཀ་
སྤ་ལི་ཚུང་ཚུང་དེ་ཆ་ཆང་སྐྱ་སྤྱིང་ཡིག་ཆང་ནས་གསོལ་རས་སྦྱལ་གནང་བར་མ་ཟད། རྟ་མགིན་
བསྐྱང་གསོལ་བའི་ཆོ་ག་མི་ཉམས་བརྒྱུད་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་སྦྱལ་གནང་།

ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ལ་སྐར་མགོན་པོ་བ་སྒོ་བཟང་གདན་ཞུ་ཐེངས་གཉིས་པ་གནང་ནས། ཆོགས་

(1) སེར་བྲེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

(2) བསམ་སྒོ་ཀན་བཟའིས་རྒྱ་མཆོད་དགའ་ཕྱག་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དེར་སྐབས་པོ་ཉི་ལན་ཉིད་ཡོད་པ་དེའི་པ་ལགས་རེད།

(3) ཨར་འདས་གཡོག་བྱེད་ཡོག་བྱ་མཐུག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་རུ་བྲིས།

བསྐྱེད་སྐྱོར་གྱི་དོགས་གནད་དང་། ཀུན་མཁྱེན་པའི་ལས་བྱང་འདོན་སྤངས། བདག་འཇུག་དང་། རོར་འཕེན་སྐྱོར་བཀའ་འདྲི་ཁྱུས་ནས་ཁོང་གིས་གང་གསུངས་པ་རྣམས་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཆོང་གི་མཁན་པོ་ཁྱོམ་ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་བྱུང་བྱུ་དོ་རིན་པོ་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་རིན་པོ་ཆེ། མཐོ་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་བཏབ། སྤར་བྱུ་དོ་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་བྲིས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས། ཟིན་བྲིས་དེ་ནི་གོང་དུ་ཀན་ངག་དབང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་བཏབ་པ་དེའི་ཁ་སྐོར་ལྷ་བྱ་གྱུར།

ཕྱི་ལོ་གཅིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གངས་ནང་བསྐྱེད་གསོ་བ་ཀན་པ་རྣམས་ཉུང་དུ་སོང་བ་དང་། སྐབས་མེ་མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་མེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་དབང་ལྷག་མཆོག་གིས་བསྐྱེད་གསོ་བ་གསར་བ་ཐེངས་དང་པོ་དེ་རྒྱུད་སྤྲད་མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ཀན་དབང་འདུས་སོགས་མི་དྲུག་གསར་འཇུག་དང་། ཐེངས་གཉིས་པ་ཆོགས་འདུ་བས་སེར་བྲེས་མཁན་རབས་དོན་བརྒྱད་པ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀན་བཀ་ཤིས་ཆེ་ཐར་སོགས་གསར་འཇུག་གནང་འདུག །

ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠ལོར་སེར་བྲེས་གྲུ་ཆོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བ་དབུ་འབྱེད་མཇུག་སྟོ་ལ་ཡལོང་ས་མཆོག་གདན་འདྲེན་ཁྱུས་ནས་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་གི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབས། ཉིན་གཅིག་ཡལོང་ས་མཆོག་གྲུ་ཆོང་གི་ཆོགས་བསྐྱེད་གསོ་བ་མགོན་དུ་ཕེབས་ནས། ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟིམ་ལམ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཡི་དམ་རྟ་མགིན་འདི་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་གལ་ཆེན་པོ་བརྩེའི་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

བཟང་སྟོན་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ལས་བྱང་གསུང་སྤངས་དང་། གཏོར་རྒྱལ་སྐོར་ལ་མགོན་པོ་བསྟོ་བཟང་ལ་རྒྱས་མངའ་དེ་ཅམ་མེད་དུས། ཕྱི་ལོ་༡༩༤༦ལོར་བྱུ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་གཉེན་འཁྲོད་ལ་ཕེབས་སྐབས། བྲག་ཡེར་པར་སེར་བྲེས་རྟ་མགིན་བསྐྱེད་གསོ་བ་ལྷན་མ་ཀན་ཐུབ་བསྟན་དོ་མེ་འལགས་ཀྱི་རྩར་ཆེད་ཕེབས་གནང་། ཀན་ཐུབ་བསྟན་དོ་མེ་འལགས་ཀྱིས་ལྷན་མ་ཀན་ལེགས་ལྷན་འལགས་གྲུ་ཆོང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གནང་སྐབས་ཁོང་ལ་བསྐྱེད་གསོ་ཉམས་

(1) བསམ་སྟོ་མགོན་པོ་བསྟོ་བཟང་སོགས་ཆ་ཆོང་གིས་ཆ་འདོན་བྱེད་ས། རྟ་མགིན་བསྐྱེད་གསོ་ལ་ཆ་རྒྱས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

(2) སེར་བྲེས་མཁན་རབས་འདྲུག་པ།

གསོ་ཆེད་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་བྱུང་། རང་ཉིད་སྐུ་ན་བགེས་པས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
ཡང་། དེ་ནས་བཟུང་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཉལ་སའི་ནང་ཚུད་ཆད་ལ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་། ཆོགས་
བསྐང་གཏོར་སྟངས། ཟོར་འཕེན་སྟངས། གུན་མཁུན་པའི་ལས་བྱང་འདོན་སྟངས་སྐྱོར་ལ་བསམ་
སྒོ་བཏང་བ་ཡིན། ད་རེས་(བྱ་དོ་)རིན་པོ་ཆེ་ཁྱོད་རང་ཕེབས་པ་ཡག་བྱུང་གསུངས།

དེ་ནས་གུན་མཁུན་པའི་ལས་བྱང་གི་འདོན་རྟེན་དབྱངས་དང་། མཚོད་པ་བཞེས་སྟངས། བཟང་
སྟོང་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་འདོན་པའི་ཁ་ཐུག་རྟ་མགིན་ཁང་དུ་འདི་དང་འདི་འབྲ་
དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཆ་ཆང་། གུན་མཁུན་པའི་ལས་བྱང་ཆོགས་སྟངས་དང་། བདག་འཇུག་
གཏོར་སྟངས། རབ་གནས་བདག་འཇུག་སོགས་ཆ་ཆང་སྐྱ་འཇུག་བྱས། གཏོར་རྒྱབ་སྐྱོད། ཟོར་
འཕེན་སྟངས། ཟོར་འཕེན་དུས་གཏོར་རྩ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ནང་བྱ་རོག་དོ་རྩའི་འགྲོས་རྒྱག་སྟངས་
སོགས་ཀྱན་སྐབ་བསྟན་དོ་རྩའི་ལགས་སུ་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་ལྟར་སྐབ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཐང་
དཀྱིལ་དུ་དངོས་སུ་འཁྲབ་ནས། བྱ་རོག་དོ་རྩའི་འགྲོས་ནི་གཙོ་བོ་གཙོ་བོར་ཆ་ལུགས་རོལ་སོ་བྱེད་
རྒྱ་རེད། དང་པོ་རྒྱབ་གཤིག་རྒྱབ་ནས་མར་ཕེབས། དེ་ནས་མདུན་ལ་གཅིག་། དེ་ནས་གཡས། དེ་
ནས་གཡོན། དེ་ནས་དཀྱིལ་ལ་ཡོང་དགོས་རེད་ཅེས་དང་། ཟོ་རྩང་དུས་རྩ་རྩང་སྟངས་འདི་དང་
འདི་འབྲ་རེད་ཅེས་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཟིགས་འབྲལ་ཞུས་འདུག། བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་ཚུར་
ཕེབས་ནས་སེ་རར་འབྱོར་བ་དང་བསྐང་གསོ་བ་ཀན་པ་ནམས་གདན་ཞུ་བྱས་ནས་བྱ་རོག་དོ་རྩའི་
འགྲོས་རྒྱག་སྟངས་དང་། གཏོར་རྒྱག་སྐབས་ཟོ་དང་རྩ་རྩང་སྟངས་ཆ་ཆང་འཁྲབ་ནས་བསྐབས།
འདོན་རྟེན་དབྱངས། བཅར་རྩང་འབྲུད་གསུམ། ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ་སྐྱ་འཇུག་བྱས་པ་ནམས་
རྟ་མགིན་བསྐང་གསོ་བ་ནམས་ལ་སྐལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༩ལོར་བཟང་སྟོང་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཞལ་རས་
ལྟ་ཁང་དུ་གུན་མཁུན་པའི་ལས་བྱང་འདོན་སྟངས་དང་། གཏོར་རྒྱག་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་གའི་གོ་རིམ་
དང་། བྱ་རོག་དོ་རྩའི་འགྲོས། དགུ་གཏོར་གྱི་རྩ་རྩང་སྟངས་སྐྱོར་ཆ་ཆང་བ་ལོ་དེར་དབུ་བཙུགས།
དེ་ནས་བཟུང་བྱེས་ཀྱི་རྟ་མགིན་བསྐང་གསོ་བའི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན། འདོན་རྟེན་དབྱངས། གར་ཐིག་
དབྱངས་གསུམ། བཅར་རྩང་འབྲུད་གསུམ་ཆ་ཆང་ཉམས་པ་སྐྱར་གསོ་བྱུང་འདུག་གོ།

༡༡ ཏྲ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་བས་རྣམ་སྤྲས་ཀྱི་འཕྲིན་བཅོལ་འདོན་དགོས་པ་ནི།

ཉེ་ཏྲར་མཁན་ཆེན་མོ་བཟང་ལོ་རྒྱུ་ལྷ་བས་སེ་ར་བྲེས་ལ་བཀའ་བསྟན་གང་རུང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་ཏྲ་མགིན་ཞལ་རས་ལྷ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྣམ་སྤྲས་ལ་འཕྲིན་བཅོལ་རྒྱས་པ་གནང་ནས་ཉིན་མ་བདུན་རིང་སྒོ་མ་ཕྱེ་བར་བཞག་གསུངས། རྗེས་མར་སྒོ་ཕྱེ་དུས་ཏྲ་མགིན་ལྷ་ཁང་དུ་བོད་ཤོག་དོ་པོ་མང་པོ་དོན་ཡོད། དེར་བཀའ་འགྱུར་གྱིས་ཏེ་རྣམ་སྤྲས་ཀྱིས་གོགས་དང་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་སེར་བྲེས་ཏྲ་མགིན་བསྐྱང་གསོ་འཕྲིན་བཅོལ་ནང་རྣམ་སྤྲས་འདོན་དགོས་པ་དེ་འབྲེལ་ཅེས་གྲགས་ཆང་དབུ་མཛད་ཉེ་ཏྲར་ཆུན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་གསུངས་ཞེས་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།¹ གང་ལྟར་རྣམ་ཀྱན་དགའ་འདུན་པའི་ཁྲིད་རྣམ་སྤྲས་ཀྱི་སྤང་བརྟན་དེ་ནི་རང་བྱུང་དང་། བཀའ་འགྱུར་གཏེར་མ་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ཁྱུ་ཡུལ་ནས་གདན་པུངས་པའི་བཤའ་སྲོལ་མི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གསེལ་རྗེས་སུ་ཞབས་སྤྲ་རི་ངོས་གཉིས་ནས་བཀའ་འགྱུར་བོད་རེ་གཉིས་ཞལ་ཕྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་ཤོག་བྱ་འབྲུག་ཤོག་ལྷ་བྱ་སྤྲས་ཆད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། ཤོག་བྱའི་ཁ་མདོག་དང་འཇམ་རིས་ཡང་རྟོག་མཁས་རུས་པ་ལྟར་དུངས་ཤིང་གཙང་བ། ཡིག་འབྲུ་ཆེ་ལ་འབྲུར་དུ་དོད་པ། ཉག་ལ་གསལ་བ། འབྲུ་དང་རུལ་བ་སོགས་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཅན་མེད་ལ་ངི་བཟང་བྱད་པར་ཅན་འཚུབ་པ་སོགས་སྤར་ཅ་བ་ནས་མཛལ་མ་ཡོང་བ་ཞིག་མཛོན་སྤྲས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བསམ་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞིགས་སྤང་མི་འབྲེལ་བར་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཐོབ་ལ་སྐལ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་།² ཞེས་གསུངས།

༡༢ བདུད་པོ་རེ་ནག་གོན་པ།

ཏྲ་མགིན་ལྷ་ཁང་དུ་གིང་ལྗེའི་ནང་ཆན་བདུད་པོ་རེ་ནག་གོན་པ། ཁྲོ་པོ་བཞི་དང་སྒོ་མ་བཞི།

(1) གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་གདན་རབས་ངོ་མཚར་ལོ་རྒྱུ་ལྷ་བཟང་ལོ་རྒྱུ་ལྷ་བས་སེ་ར་བྲེས་ལ་བཀའ་བསྟན་ཏེར་གཉིས་པ་སེར་ཤར་ཉང་བྱན་པ་རྒྱལ་མཚན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་གྱིས་འདུག །

(2) རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བྱུང་བདག་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སོག་པོ་སེང་གེ་རྗེ་བཙུན་མོ་བཟང་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་གིས་བསྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་རྗེས་འཛིན་ཐོབ་པ་གྲས་སུ་བསམ་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་མོ་བཟང་བཙུན་འཛིན་མིང་ཅན་ནས་ཕྱེ་ལོ་ ༡༠༡༥ ཕྱེ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་དཀར་གྱི་དུས་ཆོས་བྱུང་བར་ཅན་ཉིན་གྱིས་པ་ལས་བདུས།

གཟའ་དང་ལྷན་སྤྲོད་སོགས་སྐྱབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བདུད་པོ་རེ་ནག་གོན་པར་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ་དང་། དཔེ་ཆ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་དག་བཞེས་གཏོང་མི་ཐུབ་པ་ཅུ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་
རེད། བདུད་པོ་རེ་ནག་གོན་པ་དཔེ་ཆ་བ་ཆོའི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཆད་ཡིན། བདུད་པོ་རེ་ནག་གོན་པའི་
སྐྱབས་ལྷན་གྱི་གསུམ་བོད་ཆེ་རུ་སོང་ནས་ཤིང་གི་ཁ་མིག་བཅག་ཚུལ་ཁྲན་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་
བཙུན་སློབ་བཟང་དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་།

༡༣ ལྷ་འོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ།

ལྷ་འོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཞེས་པའི་ལྷ་འོ་ནང་མ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པས་བཞེངས་པའི་རྟ་མགིན་
ཀྱི་ནང་རིམས་འགོག་ཆངས་དབྱངས་བཞུགས་ས་དེར་ལྷ་འོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཡོད་འདུག །ལྷ་
འོ་བར་མ་ནི་ཆོས་གྲའི་ནང་རྟ་མགིན་དཔའ་གཅིག་གི་སྐྱབས་ཡོད་ས་དེ་དང་། ལྷ་འོ་ཕྱི་མ་སེ་ར་ནས་
ཡར་ལྷ་རུས་སྐྱབས་ཁང་རི་ཁྲོད་དང་ཉེ་བར་དོ་ནར་ནར་གསུམ་གཤེབ་ནས་ཡོད་པ་དེ་རེད་གསུངས་
ཀྱང་། སྐྱབས་ཁང་རི་ཁྲོད་པ་ཆོས་སྤྱིང་གཟུགས་ཅན་དེ་ལྷ་འོ་དང་། གཞན་དོ་ནར་ནར་གསུམ་གཤེབ་
པ་དེའི་དཀྱིལ་ལ་སྤྱིང་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱང་འཁོར་རེད་ཅེས་གསུངས། གང་ལྟར་
སྤྱིང་གཟུགས་ཅན་དེ་ལྷ་འོ་ཕྱི་མར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག¹ །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཕུར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པ། ལྷང་ལྷང་བརྟེན་ཏའི་
གསུང་། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སློབ་དང་། རྟ་མཆོག་ཐོལ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་
ཆེན་པོ་སོག་པོ་སེང་གེ་རྗེ་བཙུན་སློབ་བཟང་ཞེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་གཞིར་བྱས། མཁས་པ་
གཞན་གྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་སེར་བྱེས་ལྷ་མིང་ཅམ་འཛིན་པ་གཙང་ཁ་
དག་བཞེས་བསོད་ནམས་དོ་རྗེས་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་ནས་བཟང་བྱ་༡༥༦༩དང་། བོད་རྒྱལ་
ལོ་༡༧༥༩ ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་༥ ཕྱི་ལོ་༡༠༡༥ ལྷ་༦ ཆོས་༡ ཉིན་མཇུག་གྲུབ་པར་བྱས་སོ། །

(1) ལྷ་འོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

༡༽ དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་བ་ནམས་ཀྱི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བ་དམ་ཆིག་དོ་རྗེས་ལྷག་པའི་ ལྷ་མཆོག་བསྐྱེད་བང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྱོས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དེ་ལྟར་ནས་ཚུལ་གྱི་ཐོ་ཡིག་ དང་། འདིའི་སྒྲོར་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་ཁ་སྒྲོངས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཆོན་ ནམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གསལ་བར་བཀོད་བ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་།.....	1
༢༽ ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བཅོམ་ལྷན་འདས་བསྐྱེད་བང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྱོས་ པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་འཁྲིད་ཡིག་སྤྲིན་གྲོལ་སྒོ་འབྱེད།	30
ཐུན་མོང་པའི་སྔོན་འགྲོ་(དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།).....	32
ཆེ་མི་རྟག་.....	34
ལས་རྒྱ་འབྲས།	37
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།	40
སྐྱབས་འགོ།	46
སེམས་བསྐྱེད།	49
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ་ལས་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས།	51
ཆོགས་བསགས་བ་མཐུལ།	53
སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར།	55
སྐྱ་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར།	58
གསུང་བཞུས་པའི་རྣལ་འབྱོར།	63
ཐུགས་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	64
༣༽ བཅོམ་ལྷན་འདས་བསྐྱེད་བང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྱོས་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱལས་སྐྱར་སྒྲོལ།	68

༤༽ དབལ་རྩ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་སྤང་བརྟན་བཞེངས་ ཚུལ་གྱི་ཡིག་ཚུང་།	75
༥༽ ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་སྤང་བརྟན་གྱིས་ཚུལ་ཕྱག་གིས་ལས་བསྐྱས་པ།	78
༦༽ དབལ་རྩ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འཁྲིད་ཀྱི་ཆ་ལག་ གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རོ་སྤྱོད་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན།	79
གཞི་ཡི་གནས་ཕྱགས།	79
ལམ་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པ།	81
ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱ།	88
༧༽ བཅོམ་ལྟན་འདས་བརྒྱ་དབང་ཆེན་རྩ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་གྱི་ ཆ་ལག་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་བ་དངོས་བྱུབ་ འདོད་འདོད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ།	91
༨༽ བཅོམ་ལྟན་འདས་བརྒྱ་དབང་ཆེན་རྩ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་གྱི་ ཆ་ལག་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་བ་དངོས་བྱུབ་ འདོད་འདོད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ།	191
སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ།	192
བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།	194
པམ་པའི་སྤྲེ་ཆོན།	195
ཅ་ལྟང་སྤྲེས་པའི་ཆོད།	198
ཉེས་བྱས་ཞེ་བྲུག་ནི།	198
སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།	205
པམ་པའི་སྤྲེ་ཆོན།	206
སྒྲོམ་པའི་སྤྲེ་ཆོན།	209
ཡན་ལག་གི་ལྟང་བའི་སྤྲེ་ཆོན།	211

རིགས་ལྡེ་དམ་ཆོག་བཅུ་དགུ།	212
སྤྱ་འགྲུར་ལུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཁག།	215
སྤྱི་ཡི་དམ་ཆོག་ཁག།	216
ཁྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ཁག།	218
སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཁག།	218
ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་.....	225
སྤྱད་པ་ལ།	225
མི་སྤང་བ་ལ།	226
དང་དྲུ་ཐང་བ་ལ་ནི།	227
ཤེས་པ་བྱ་བ་ལ་ནི།	228
སྤྱབ་པ་ལ་ནི།	229
རིགས་ལྡེ་དམ་ཆོག་.....	229
ལྷག་པའི་དམ་ཆོག་.....	231
དམ་ཆོག་བསྐྱངས་པའི་པན་ཡོན།	235
མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་པ།	236
དམ་ཆོག་ཉམས་པ་གསོ་བའི་ཐབས།	237
༩༽ བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་ལྷ་དགུའི་ལས་བྱང་ཐུན་མོང་ མ་ཡིན་པ་འཇུག་བདེ་དོན་ཆང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྤྱ་དབྱངས།	245
༡༠༽ དཔལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྤྱ་ དབྱངས་ཀྱི་ཐུར་རྒྱན་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྟེན།	279
༡༡༽ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་ལྷ་དགུའི་ ལས་གཞུང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྤྱ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་བསྐྱེད་ཐབས་དང་བཅས་ པའི་རྣམ་བཤད་གནད་དོན་རབ་གསལ་ཀུན་པན་སྒྲོན་མེ།	303
སྤྱི་འགྲུ་ལ་རྟེན་དང་གནས། ཡོ་བྱད་མཆོད་གཏོར་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར།	304

ཀུན་སྒོང་བཙུག་པ།	311
ངག་ཁྱིན་ཆུབ་ས།	312
སྐྱབས་འགོ།	313
སེམས་བསྐྱེད།	314
ཆོག་ས་ཞིང་མཆོད་པ།	316
རང་སྒྲུང་བསྐྱེད་དེ་བག་གས་བསྐྱེད་པ།	322
བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱེད་པ།	323
སྤྲིག་སྐྱེད་བྱ་བ།	324
ཁྱིན་འབེབས།	326
མཆོད་གཏོར་ཁྱིན་ཆུབ་ས།	327
ཆོས་སྐྱེད་དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན།	329
ཡོངས་སྐྱེད་ཀུན་སྐྱེད་གི་ཉིང་རེ་འཛིན།	330
སྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན།	330
ཡོ་ག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ།	331
འོག་གཞིར་འབྱུང་ལྗེ་རེ་རབ་བཅས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ།	331
གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ།	333
སྐྱེད་གདན་བསྐྱེད་པ།	334
གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ།	334
འཁོར་བ་བསྐྱེད་པ།	336
སྐྱེད་གསན་དབབ་པ།	338
ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེད་འཛིན།	339
དམ་ཡེ་བསྐྱེད་པ།	339
ཕྱི་མཆོད།	339
སྐྱེད་རབ་གཏོར་གསུམ།	340
ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་མཆོད།	343

གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་.....	344
བཟང་ཐེང་གི་རྒྱལ་བསྐྱོམ་.....	346
བསྐྱེད་པ་བྱ་ཚུལ།	346
དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་.....	351
བཀའ་སྤྱང་མཆོད་པ།	352
ཆོག་མཆོད།	353
བསྐྱེད་ཆོག་གི་མན་ངག་.....	355
ཆད་ཐོ།	360
བསྐྱེད་བསྐྱོང་།	361
རྟ་ཐོ།	362
གཏང་རག་མཆོད་བསྐྱོང་།	362
ཉེར་བསྐྱེད་.....	363
སྟོན་ཤིང་།	364
བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ལག་ལེན།	365
སྐྱེད་པའི་མ་རྒྱལ་ཀྱི་ལག་ལེན།	366
བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་.....	367
བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱབས་པའི་གོ་དོན།	369
མཆོམས་ཐོའི་ལྷ་གཤེགས་གསོལ།	372
ཉམས་སྲུ་བྱངས་པའི་པན་ཡོན།	373
༡༩༽ དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ལས་བྱང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་	
རྣམ་བཤད་གསལ་སྟོན་གྱི་བྱུང་བཤད་མི་འཇིགས་གདོང་ལྗེའི་གད་རྒྱུངས།	377
སྐྱབས་པ་ཐོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི།	377
གང་དུ་སྐྱབས་པ་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི།	378
རྒྱལ་ཆོས་བསགས་སྤྱང་བྱ་ཚུལ་ནི།	378

སྐྱབ་ཐོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི།	378
ནམ་སྐྱབ་པའི་དུས་ནི།	378
རྟེན་མཆོད་སོགས་ཇུས་དང་ཡོ་བྱད་འདུ་བ་ནི།	379
ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གདམས་ངག་དག་སྟོན་རྫོགས་གསུམ།	386
ལྷ་དང་གཞལ་ཁང་གི་རྣམ་དག་.....	396
ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་.....	405
༡༣༽ བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ལས་བྱང་གི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་	
སྟན་རྒྱ་གཏོར་གསུམ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གསལ་བར་	
བཀོད་པ་དབང་ཆེན་དབྱེས་བསྟེན།	411
སྟན་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ།	411
གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	416
གསུམ་པ་རྟ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	417
༡༤༽ བཙུག་ལྷན་འདས་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཏུ་མགྱིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་རྟེན་གྱི་	
དབྱེས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་བདེ་ཆེན་རྫོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་།	421
འོག་གི་གཞི།	421
དུར་ཁྲོད།	422
ཅིག་པ།	423
འདོད་སྐྱུམ།	423
པ་བྱ།	424
སྐར་ལགས་ནི།	425
བ་བ་བ་བྱེད།	425
ཤར་བྱ།	426
མདའ་ཡབ།	426
ཐོག་འབྲུབ།	426

སྒོ་བཞི།	428
རྟ་བབས།	429
སྤར་མ་སྒོས་པའི་རྒྱན་གྱི་བྱང་པར་ནི།	432
༡༥༽ དཔལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་བསྟེན་བསྐྱབ་ལ་ཉེ་བར་	
མཁོ་བ་བརྒྱས་དམིགས་གོགས་སེལ་གྱི་གདམས་བ་དོན་གཉིས་འདོད་འཇོ།	435
ཕྱི་ཡི་བརྒྱས་པ་དང་རང་བྱིན་རྒྱབ་གྱི་དམིགས་པ།	436
གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་གྱི་དམིགས་པ།	437
གཉིས་མེད་བྱང་འཇུག་གི་དམིགས་པ།	438
ནང་གི་བརྒྱས་པ།	438
གསང་བའི་བརྒྱས་པ།	439
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་བརྒྱས་པ།	439
ཞི་བའི་དམིགས་པ།	441
རྒྱས་པའི་དམིགས་པ།	442
དབང་གི་དམིགས་པ།	443
དག་པོའི་དམིགས་པ།	444
སྤགས་གྱི་གཤམ་བྱ་གདགས་པའི་ཚུལ།	445
ཕྱིའི་བགོགས་བསལ་བ།	446
ནང་གི་གོགས་སེལ་བ།	451
༡༦༽ དཔལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་ཁྲག་འཕྱང་ལྟ་དགའི་ལས་བྱང་	
སྟོང་པོར་བྲིལ་བ་དབང་ཆེན་དགྲེས་པའི་སྤྱ་དབྱངས།	455
༡༧༽ དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལྟན་སྟེས་གྱི་སྤྱབ་ཐབས་	
བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ།	470

༡༩༽ བཅོམ་ལྷན་དངས་དབལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་བ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་	
སྐབ་ཐབས་ཀྱི་བསྐྱོམ་དོན་གསལ་བྱེད་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན།	477
སྡོན་འགོ་ཀུན་སྒོང་བཅོས་ཚུལ།	477
སྐབས་སུ་འགོ་བ།	479
སེམས་བསྐྱེད་པ།	480
ཆོགས་གསོག་པ།	481
བགེགས་བསྐྱད་ཅིང་བསྐྱང་པ།	482
མཆོད་ཇུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	483
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན།	483
ཀུན་སྣང་གི་ཉིང་འཛིན།	484
རྒྱ་ཡི་ཉིང་འཛིན།	484
གདན་དང་ལྷ་བསྐྱེད་པ།	484
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་བྲངས་ཏེ་བསྐྱེམ་པ།	486
མཆོད་བ་འབུལ་བ།	487
བསྐྱོམ་ཚུལ་ཀྱི་མན་ངག།	488
བརྒྱས་བ་བྱ་བ།	489
བཀའ་སྤྱང་མཆོད་བ་དང་ཆོགས་འཁོར།	491
མཐུག་གི་རིམ་པ།	493
༡༩༽ དབལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་བའི་ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་མདོར་བསྐུས་བ་	
བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་སྟོང་པ།	495
༢༠༽ དབལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་བ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱོམ་བརྒྱས་ཉམས་སུ་	
ལེན་ཚུལ་གནད་དོན་སྟོང་པོ་དང་། དེའི་བཀའ་སྤྱོད་གཏེར་སྤྱང་བཅས་ཀྱི་མཆོད་	
ཐབས་འབྱེད་བདེ།	499

༡༡། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བ་དམ་ཆོག་
 རྟོ་རྟེན་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་པར་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་
 ཆོས་སྐོར་རི་ལྷ་རྟོན་ཚུལ་གྱི་ཐོ་ཡིག་དང་། འདིའི་སྐོར་གྱི་གསལ་
 བྱེད་དང་ཁ་སྐོངས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་
 ཆོས་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གསལ་བར་བཀོད་བ་
 དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

༡༢།

ན་མོ་གུ་རུ་ཏ་ཡ་གྱི་ལྷ་ཡ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་རྟོ་རྟེན་ཉིད། །གར་དགའི་ཉམས་ལྷན་
 ཁོ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་སྐྱུར། །སྟོན་མཛད་ཁག་འཕུང་བར་དབང་ཆེན་དང་། །དབྱེར་མེད་འིན་
 ཅན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །མཆོན་ལྷན་སྐོབ་དཔོན་མཆོག་གི་བཀའ་འདིན་ལས། །ཐབ་
 ལས་ཆེས་ཐབ་ཡང་གསང་ཁྲིམ་བ་ཡི། །སྟོན་གྲོལ་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་རྟོན་ཚུལ་
 གྱི། །ཐོ་ཡིག་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་འདིར་སྟེལ་ལོ། །འདིར་གཏེར་སྟོན་རྒྱུད་པོ་གྲགས་
 བ་དབང་ལྷག་སུམ་བ་དབང་ལྷག་ཚུལ་ཁྲིམས། འབྲེལ་ཤེས་རབ་སྒྲ་མ་སྟེ་གཏེར་སྟོན་སུམ་
 ཆོགས་ཀྱིས་ཡེར་བ་སེ་བ་ལུང་དང་། མངའ་བདག་ལུང་རལ་གྱིས་སྟོ་བྲག་ནས་ཀྱང་སྐྱུན་
 དངས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་བཙུགས་ལྷན་དཔལ་ཏྲ་མགིན་པར་
 དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་བ་ཁག་འཕུང་ལྷ་དགའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་བྱུབ་པའི་དབང་ལྷག་

ཆེན་པོ་འདར་ཕྱ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་བཀའ་བབས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་འདར་འཕྱར་
ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་གནས་ཀྱིས་དབང་ལུང་མན་ངག་རྣམས་རྫོགས་པར་
གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་གཏེར་བྱང་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྒྲོང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ནོས་
པའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་དབང་
གི་བྱང་བྱ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྷན་སེང་གོས་མཛད་པའི་དབང་ཆོག་བདེ་ཆེན་སྐུ་གཤེས་
དགོངས་དོན་གཞིར་བཟུང་། སློབ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དབང་ཆུ་མ་དག་
པའི་བྲི་མ་འབྱུང་བྱེད་སོགས་ནས་རིམ་རིགས་པར་ཁ་བསྐྱངས། ལྟ་དབང་གི་ལྟན་ཐབས་
སོགས་ཡིག་རྙིང་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱར་བའི་སྟེང་ནས་འབྲུག་པའི་ཆོས་རྒྱས་པ་སྟོན་དུ་
བཏང་སྟེ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་
བཞེས་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་མ་ཉམས་པ་ཡིད་ཆེས་ཁུངས་བཅུན་པ་ལན་ཁ་ཡར་
དང་། སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་ཆེད་བྱང་བྱའི་དགོངས་དོན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོག་སྟོན་གྱིས་བཀའ་བ་
བཞིན་འཆི་མེད་ཆེད་རྫོང་གི་དབང་ཆར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་ཉམས་
ལེན་ནག་པོ་འགྲོ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྟོན་རྒྱས། ཏྲ་མགྲིན་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་བྱིན་
རྒྱལས་དབང་གི་ཆོ་གཤིས་གཏེར་གཞུང་གི་སྟེང་ནས་བྱམ་པ་ཏྲ་མགྲིན་ཁོང་ཆས་བརྒྱུད་
བསྐྱེད་ལུང་གཏོར་དབང་དང་བཅས་པ། ཡིག་རྙིང་གི་སྟེང་ནས་བཀའ་སྤྱང་གིང་ལྷ་གཟའ་
གདོང་གི་སློབ་གཏུང་ཀྱི་རྗེས་གནང་། ཆར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་བྱིན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་སྤྱང་བེག་ཅེ་ལུམ་འལ་གྱི་རྗེས་གནང་ཟབ་བྱུང་གྱིས་བརྒྱན་པ་
རྣམས་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས། རྒྱལ་རྟེན་ལུང་གི་སྒྲོར་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་སྒྲོང་འདི་ཉིད་ལག་
དུ་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ཡང་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲིལ་བ། སྤྱབ་ཐབས་
བྱང་བྱའི་སྟེང་དུ་བྲིལ་བ། མན་ངག་ལས་ཆོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲིལ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་

པོ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བླུག་པ་ཡན་གྱིས་སྟོད་ལས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ནམས་སྟོན་པས། སྒྲིན་
 བྱེད་དབང་གི་སྒྲོང་། སྐྱབ་ཐབས་ལས་བྱང་། བསྟོད་བསྐྱལ། རབ་གནས། སྒྲིན་སྟེག་། ཁོར་
 སོགས་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆ་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པས་སྤང་ལས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་
 འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེར་ཆང་དགོས་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བདུན་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་གྱི་
 སྤང་ལས་དབང་བཞགས་སྟོལ་བ་མངོན་སྟོད་བླུག་པོའི་སྒྲོང་ནི་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ལེ་ལག་ཏུ་བྱང་
 པའི་སྟོད་པ་ཁ་སྐྱར་དཔྲེ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པ་མིན་ནའང་། གཙུ་བོར་སྤྲས་པ་མིག་འབྲེད་
 ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོང་དང་། གཏོར་མའི་ལས་ཆོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་གི་
 མངོན་སྟོད་ཀྱི་སྒྲོང་སོགས་འབྲུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་དགོས་པ་དེ་
 དང་དེར་ལེན་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་འཕྲིན་སྐྱར་དངོས་རྗེས་ཆང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་
 དང་མན་ངག་ཤོག་རིལ་སོགས་སྐབས་ཐོབ་གང་དུ་དགོས་པ་དེ་བསྐྱན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན།
 གསུམ་པ་ནི། སྤྲས་པ་མིག་འབྲེད་ཀྱི་སྒྲོང་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལྟར་བྱེད་ན་ལེའུ་དང་པོ་དང་
 གཉིས་པས་སྟོད་ལས་རྒྱུད་ལེའུ་བླུག་པ་ཡན་དང་སྐྱར། ལྷག་མས་སྤང་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
 བདུན་པ་མན་དང་སྐྱར། མན་ངག་ལྟར་བྱེད་ན་ཞལ་གདམས་ཤོག་རིལ་བྱང་བུ་སོགས་སྟོད་
 ལས་དང་། ཐུན་མོང་གི་ལས་སྐྱབ་ནམས་སྤང་ལས་སུ་སྐྱར། མན་ངག་རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ན་
 སྤན་སྐྱབ་དང་ལྷ་སྤགས་དམིགས་པའི་ངེས་པ་བསྐྱན་པས་སྟོད་ལས། ལེའུ་གསུམ་པ་མན་
 ཆད་ཀྱི་སྤང་ལས་སུ་སྐྱར་དགོས་པར་ཆོས་ལུགས་འདི་ལ་ནང་བུན་ཚུད་པའི་མཁས་གྲུབ་
 དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་འདོམས་པར་མཛོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྒྲོང་ནམས་ས་བཅད་དུ་ཕྱེ་
 བ། ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་། སྤང་བུ་བྱང་བུའི་སྒྲོང་། སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་སྒྲོང་། སྐྱབ་པ་འཕྲིན་ལས་
 ཀྱི་སྒྲོང་། སྤྲས་པ་མིག་འབྲེད་ཀྱི་སྒྲོང་། བདེ་གཤེགས་སྤྱི་རིལ་ཀྱི་སྒྲོང་། ཐུན་མོང་ལས་ཐུན་
 ཤོག་རིལ་ཀྱི་སྒྲོང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཆོག་ལས་ཀྱི་སྒྲོང་དང་བརྒྱད། ༥ དང་པོ་ལ། བརྒྱ་

དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་བརྒྱད་པའི་ལུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྫོགས་བྱང་གི་མཐའ་ཅན་
སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས་མངའ་བདག་རྗེ་ལ་གཏད་པ་ལོ་ཆེན་བེ་རོས་བསྐྱར་བ། །དཔལ་ཕྱོན་
ཆེན་པོས་མཇད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་པོ་སྟོད་དོན་འགྲེལ་བེ་རོ་ཅ་ནའི་འགྱུར། །རྒྱད་ཀྱི་ས་
བཅད་དབང་ཆེན་ཞལ་གཟིགས་ཀྱན་མཁེན་ཐུས་སྤང་པ་དཔལ་ལྷན་སང་གེས་མཇད་པ་
སེཾ་ཏ་ཐ་རྫོགས་བྱང་གི་མཐའ་ཅན་རྣམས། ༥ གཉིས་པ་སྤོང་བུ་ལྟ་བུ་བྱང་བྱའི་སྟོར་
ལ། །དཔལ་ཕྱོན་ཆེན་པོས་མཇད་པའི་དབང་གི་བྱང་བུ། འདི་རྒྱད་ཀྱི་ལུ་བཅུ་གསུམ་པའི་དབང་བཟོད་
དམ་ལྷན་སྟོབ་དཔོན་ཁྲུང་ཞེས་པའི་སྐབས་དང་སྟོན། སྟོབ་པའི་བྱང་བུ། འདི་གཉིས་ལུ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་སྟོན། ཆའི་
བྱང་བུ། སྟོན་སྟེག་གི་བྱང་བུ། ལུ་བཅུ་པ་དང་སྟོན། རབ་གནས་ཀྱི་བྱང་བུ། འདི་གཉིས་གསུམ་པ་
འགྲེལ། གནས་ལུང་གི་བྱང་བུ་རྣམས། ༥ གསུམ་པ་སྟོན་བྱེད་དབང་གི་སྟོར་ལ། ཅ་བའི་དབང་
བྱང་མཇད་པ་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བཟང་པོ་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བཟང་
པོའི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱས་ཞེས་པ་མཇད་པ་པོ་རྒྱད་ཕྱགས་དགོས་པ་བསྐྱུས་དོན་ཏེ་ལྷའི་སྟོ་
ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་གསལ་བའི་མཐའ་ཅན། གསན་ཡིག་གསྐྱའི་ཆུ་རྒྱུ་བུ། འདིའི་སྟོབ་དཔོན་བསྐྱའི་རྣམ་
ཐར་དང་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐབས་འདིར་བསྐྱེབས་པ་མ་གཏོགས། ཀྱན་མཁེན་པའི་སྟོམ་ཁོག་རིན་ཆེན་སྤང་བར་
འཕྱིན་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ནི་འདི་རང་ཡིན་པས་སྟོམ་
ཁོག་དང་འགྲེལ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོག་གི་ཕྱིའི་སྟོན་འགྲེལ་སྟོར་ཀྱི་ལོ་ཆོན་རྣམས་ཀྱང་སྟོབ་འཕྱིན་ཀྱི་ས་བཅད་དུ་
སྐྱར་ན་འགྲེལ་ཆེ་བར་མཐོང་དོ། ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་གྲུབ་ཐོབ་འདར་བུ་རུ་
བ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱར་ཅམ་གྱིས་པ་སྐྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་
འགྱུར་རོའི་མཐའ་ཅན། བོ་དོང་བ་བཙོན་འགྱུས་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆོག་ཉུང་དོན་རྒྱས། ཆོས་
རྗེ་ཉན་ཆེན་པའི་རྣམ་ཐར་འགོར་འཁུངས་ཡུལ་དང་མཐུག་ན་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་པ་
ལེགས་པར་གཏའོའི་མཐའ་ཅན། སྟོབ་ཆེན་ཀྱི་ཕྱིའི་སྟོན་འགོ་རྒྱན་མཆོད་པ་རྒྱལ་ཐོ་དམ་སྟེ་

སྒྲོ་བྱང་དང་བཅས་པའི་ཐོ་ཡིག་སྒྲོ་གོང་དུ་བཞག་གོའི་མཐའ་ཅན། རྒྱན་དགོད་པའི་ལས་
བྱང་མདའ་བརྒྱན་མ་དང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ། ཆག་ཆག་གདབ་པ་དྲི་ཆེན་དྲི་ཆུ་མ།
ཐེག་འདེབས་སྟོང་གསུམ་འཛིག་ཏེན་མ། དབང་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཐོ་ཡིག་སྒྲོ་མའི་ཕྱག་ལེན་
བཞིན་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་སང་གོའི་མཆོན་ཅན་གྱིས་བཀོད་པ། དམ་རྩམ་རྣམ་པ་ལྟའི་ཅ་བརྒྱན་
སྟོང་སྐྱར་གྱི་ངོས་འཛིན། ཀྱན་མཁུན་དཔལ་ལྷན་སང་གོས་མཛད་པའི་དབང་ཆོག་བདེ་
ཆེན་སྐྱ་གྲ། དབང་ཆོག་གི་ལྷན་ཐབས་ལྷ་དབང་དང་རྩམ་དབང་གི་ཡི་གོ། རུ་བན་ཆོས་
དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དབང་ཆུ་མ་དག་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་བྱེད། རྩེ་ཆུང་ཆོ་དབང་
གི་ཡི་གོ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དཔལ་ལྷན་སང་གོས་བཀོད་པ། ཆའི་འབྲང་རྒྱས་གྱི་བཟང་ངན་
བརྟག་པ། ཆོ་ཆང་གི་ཁ་ལ་བཟང་ངན་བརྟག་པ། ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆི་མེད་
ཆའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནག་པོ་འགྲོ་ཤེས་ཆར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། དེས་མཛད་
པའི་ཆོ་སྤེལ་བ་འདྲིར་ཆོགས་སྒྲུལ་ལྷན་མ་རྣམས། ས་བཅད་གསུམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལེའུ་གསུམ་པ་
དང་སྒྲོར། རྟ་བཞི་པ་སྐྱབ་པ་འཕྲིན་ལས་སྒྲོར་ལ། དཔལ་ལྷན་སང་གོས་མཛད་པའི་བརྒྱན་
འདེབས་དངོས་གྲུབ་གྱི་གཏེར་མཛོད། ཆར་ཆེན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་བརྒྱན་
འདེབས་སྒྲོན་ལམ་དང་བཅས་པ། རྟ་མགོན་དཔའ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྒྲོ་
མའི་གསུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱིས་པ། ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་སྐྱབ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟེན་པ་དང་
མཁུག་ཏུ་གདོན་བགོགས་སྒྲོད་པའི་སྤྲུལ་དམིགས་དང་བཅས་པ། ཆར་ཆེན་ཆོས་གྱི་
རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱན་འཁྲེར་དངོས་གྲུབ་སྐྱར་
སྒྲོལ། ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་སྐྱབ་གྱི་མངོན་རྟོགས་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེས་མཛད་པ། བརྒྱན་
འདེབས་ནས་འདྲིའི་བར་ལེའུ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྷ་པ་གང་དགོས་ལ་སྒྲོར། བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་
པའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱས་མཛད་པ། འཕྲིན་ལས་གྱི་བསྐྱུས་དོན་སྤྱི་དོན་

གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་གཏན་ལ་པབ་པ། ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ངག་
འདོན་མཆན་བྱར་བཏབ་པ་གཉགས་གྱི་བརྟེན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པ། འདི་
གསུམ་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བྱུག་པའི་བར་དང་བཅུ་གཉིས་པ་རྣམས་གང་དགོས་ལ་སྦྱོར། གྲུ་གསུམ་སངས་
རྒྱས་གྱི་བསྟོད་པ་རྒྱལ་བ་ཀུན་བདག་མ། ཉགས་བསྟོད་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱས་མཛད་པ། བྱུང་
བསྟོད་དབང་ཆེན་མ། བཟ་ཤིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་པ་ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྷན་སང་
གོས་མཛད་པ། དེ་བཞི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བྱུག་པའི་བར་གང་དགོས་ལ་སྦྱོར། བདུད་ཅི་འབྲུ་ལྷས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཤོག་དྲིལ། གཏོར་མ་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཤོག་
དྲིལ། ར་ཏྟ་འབྲུ་གཅིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཤོག་དྲིལ། དེ་གསུམ་ལེའུ་གསུམ་པ་བཞི་པར་
སྦྱོར། བྱིན་འབེབས་གྱི་དམིགས་པ། ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བྱུག་པའི་བར་ལ་སྦྱོར། ཆོགས་ཐ་མའི་ལག་
ལེན་ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྷན་སང་གོས་མཛད་པ། ལེའུ་བྱུག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པར་སྦྱོར། དེས་མཛད་
པའི་རིག་འཛིན་ལྷ་སྤྱི་བསྐྱལ། དེས་མཛད་པའི་དཀོན་མཆོག་ལྷ་སྤྱི་བསྐྱལ། དེས་མཛད་པའི་
ཆོས་སྦྱོང་ལྷ་སྤྱི་བསྐྱལ། དེས་མཛད་པའི་གསེར་སྤྱེམས་མདོར་བསྐྱུས་ཆོགས་བཅད་མ།
དེས་མཛད་པའི་གསེར་སྤྱེམས་རྒྱས་པ་ཆོག་ལྷག་པ། གཉེན་བོའི་ལྷ་པོ་ཉ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་
མ། ཡུངས་དཀར་གྱི་ལྷ་པོ་ཉ་ཡུངས་ཀར་རྒྱལ་པོ་མ། སྒྲོལ་གྱིང་སོགས་ལྷ་ཁྲོ་བོའི་ལྷ་
ཡུངས་ཐུན་ལྷ་དབབ་པ་གསེར་སྦྱོང་བསྐྱེལ་འབྲུ་མ། ལྷ་དང་བྲལ་བ། ཞག་ཐོར་ལྷ་དག་ལ་འཕེན་
བ། གཏོར་སྒྲོ་དཔེ་བ། གཏོར་ཐོར་བྲུ་བ། དབང་པོར་རབ་གྱི་དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་
མ། འབྲིང་གི་བོ་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེལ་བརྒྱ་མ། མཐའ་མའི་བོ་ཡུངས་ཀར་མ། ཉའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་གྱི་བོ། བརྒྱུག་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལག་ལེན་སུས་སྤང་པ་བྱམས་པ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་
མཆོན་གྱིས་མཛད་པ། བརྒྱུག་པ་རྣམ་རྒྱལ་སྟོབས་གྱི་མཆོན་ཆ་སངས་རྒྱས་བཞུན་པ་
མ། རྟ་མགིན་གྱི་ཡང་མདོས་ནག་པོ་བསྟོ་བ། དག་བགགས་ལ་དཔོན་པ་གདབ་པ་བྱུག་

མཆོ་ཁོལ་མ། རིག་འཛིན་སྤྱི་བསྐྱལ་ནས་འདིའི་བར་ལེའུ་བྱག་པ་དང་བདུན་པ་ལ་སྒྲོལ། བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་
བྱག་པའི་སྤྱིན་སྟེག་དོན་བཅུ་གཅིག་མ། ལེའུ་བཅུ་པ་ལ་སྒྲོལ། གནས་བྱང་གི་ཤི་ཁྲ་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་ཀྱན་མཁུན་དཔལ་ལྡན་སེང་གེས་མཛད་པ། ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བར་སྒྲོལ། དེས་མཛད་
པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲེང་བ། འདི་གཉིས་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བྱག་པའི་བར་
སྒྲོལ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཁོག་ཆེན་མོ་རུ་བན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་ནམས། ལྷ་
ལྷ་བ་སྤྲས་པ་མིག་འབྱེད་སྒྲོར་ལ། སྐྱབ་ཐབས་སྤྲས་པ་མིག་འབྱེད་དང་ལས་ཆོགས་སྤྲས་
པ་མིག་འབྱེད་གཉིས་དཔེ་ཆོན་སོ་སོར་འདུག་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ལྟར་གོ་རིམ་དུ་བཀོད་པ་ལ།
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞལ་བྲིགས། ལེའུ་བཞི་བར་སྒྲོལ། ཆོགས་ཐ་མའི་ཞལ་བྲིགས། བྱག་པར་སྒྲོལ། བོ་ཉ་
གཏོང་བའི་ཞལ་བྲིགས། བདུན་པར་སྒྲོལ། བཀྱ་ཤིས་ཀྱི་ཞལ་བྲིགས། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་རྟ་བྱོའི་
ཞལ་བྲིགས། རྟ་བྱོའི་དམིགས་རིམ་ཀྱི་ཞལ་བྲིགས། དེ་གསུམ་བྱག་པར་སྒྲོལ། དབང་གི་ཞལ་
བྲིགས། གསུམ་པར་སྒྲོལ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཞལ་བྲིགས་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱུ། གསུམ་པ་དང་བཞི་
པར་སྒྲོལ། སྐྱབ་པའི་ཞལ་བྲིགས་རྟ་བདུན་ཆ་ཟེར། འདི་གཉིས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལྷ་པ་ལ་སྒྲོལ། བསྐྱེན་
སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་བྲིགས། གནས་བཅའ་བའི་ཞལ་བྲིགས། གསུམ་པར་སྒྲོལ། ལྷགས་མཁར་བྱབ་
ཁུང་གི་ཞལ་བྲིགས། འདི་གཉིས་བདུན་པར་སྒྲོལ། རྟེན་བཅའ་བ་ལི་རྒྱའི་ཞལ་བྲིགས། འབྲུགས་
པའི་ཞལ་བྲིགས་ཉི་ཟེར་ལྷགས་ཀྱ། བདུན་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པར་སྒྲོལ། མནན་པའི་ཞལ་བྲིགས་ཆུ་
སྤོན་ལྟོ་བ། བརྒྱད་པར་སྒྲོལ། བྱག་སྤྲགས་བདུན་པའི་ཞལ་བྲིགས་སྤྱི་གི་མེ་འབར། འདི་གཉིས་ལེའུ་
བརྒྱད་པར་སྒྲོལ། བརྒྱུག་པའི་ཞལ་བྲིགས་གནམ་ལྷགས་འབར་བ། སྤྱིན་ཐང་ཆུ་འབྲུགས་ཀྱི་
ཞལ་བྲིགས། འདི་གཉིས་དབྱུ་པར་སྒྲོལ། གནམ་ཐོག་གི་ཞལ་བྲིགས། གདོན་ཆེན་གཟེར་བའི་ཞལ་
བྲིགས། མེ་དབྱུང་འབར་བ་མཛེ་ནད་འཛོམས་པའི་ཞལ་བྲིགས། རལ་གྱི་འབར་བ་ཆུང་སྤི་
བསད་པའི་ཞལ་བྲིགས། ལྷགས་ནད་གཅོད་པའི་ཞལ་བྲིགས། སྤྱིན་སྟེག་གི་ཞལ་བྲིགས་

འཁོར་བའི་ཅ་ཆོག་ དེ་ལྟ་བུ་པར་སྒྲོང་། གོང་ས་བྱུང་བ་སྤྱི་བའི་ཞལ་ཁྲིགས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ།
དྲག་པར་སྒྲོང་། སྤྱིན་སྲེག་གི་ཞལ་ཁྲིགས་མེའི་སྒྲོང་བ། བུ་པར་སྒྲོང་། གྱིང་ལྟ་བུ་བའི་དག་
སྤྱགས་ཞལ་ཁྲིགས། ཤེལ་གྱིང་དཀར་པོའི་དག་སྤྱགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས། དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
ཞལ་ཁྲིགས། ཆངས་པ་དྲུང་ཐོད་ཅན་གྱི་དག་སྤྱགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས། དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
ཞལ་ཁྲིགས། རྩེ་རྩེ་ལེགས་པའི་དག་སྤྱགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས། དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཞལ་ཁྲིགས།
རི་ནག་སྤྱངས་པའི་དག་སྤྱགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས། དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཞལ་ཁྲིགས། ཡམ་ཤུད་
དམར་པོའི་དག་སྤྱགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས། དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཞལ་ཁྲིགས། གིང་ལྟ་མཆོད་པའི་
ཞལ་ཁྲིགས། གཟའ་ཆོད་ཀྱི་དག་སྤྱགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས། དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཞལ་ཁྲིགས།
དེའི་མཆོད་པའི་ཞལ་ཁྲིགས། དབང་སྤྱད་བྱུང་ཁུང་གི་ཞལ་ཁྲིགས། འགྲུགས་པ་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་ཞལ་ཁྲིགས། གཞོད་བྱེད་བགེགས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཞལ་ཁྲིགས། གཞོད་བྱེད་
མི་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཞལ་ཁྲིགས། ཡུལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཞལ་ཁྲིགས། ཟས་ཞོར་
དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཞལ་ཁྲིགས། ལས་མཐའ་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཞལ་ཁྲིགས། དེ་ཉིད་གཉིས་པོ་བུ་
གཅིག་པར་སྒྲོང་། དག་སྤྱགས་པར་བྱེད་པའི་ཞལ་ཁྲིགས། བརྒྱད་པར་སྒྲོང་། གཏེར་བདག་བདུད་ཀྱི་
ཞལ་ཁྲིགས། གཏེར་བདག་དག་བཅོན་གྱི་ཞལ་ཁྲིགས། གཏེར་བདག་སྐྱ་ལྷུ་ཀྱི་ཞལ་
ཁྲིགས། མི་ལྷགས་ཐེམས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས་སྟེ་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་ནམས། ཎ དྲག་པ་བདེ་
གཤེགས་སྤྱི་བའི་ཀྱི་སྒྲོང་ལ། རྟ་མཆོག་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་
ལྟ་རྒྱུ་གས་བྱང་གི་མཐའ་ཅན། འིན་རྒྱལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱུ་གས་བྱང་གི་མཐའ་ཅན།
བྲག་དམར་འོམ་བུའི་ཆལ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་རྩེས་ལྷུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བསྐྱང་
བ་བདེ་གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཅིག་ཤིང་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྒྱད་བུ་པོར་དེགས་པ་
ཀུན་སྒྲོལ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་མཐའ་ཅན། རྒྱུང་མེའི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རིམ་ལྟ་བུ་

གནས་ཀྱི་དང་སེང་ལྷེང་གི་ཕུར་པ་ཆུ་དང་ཡུངས་ཀར་ནག་ཐལ་ཆེན་གྱིས་སེར་བ་བསྐྱང་བ། ^(ལ་གནས་)
གཏོར་མའི་ལས། གཉེན་པོའི་རྩས་ལུས་ལ་བཅངས་པས་^(གནས་)ལྷ་འབྲོས་ཤིང་དངངས་བྱེད་
བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ། བསྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་རྩས་བསྟན་པ། ཕུར་པ་སྟེན་སྲིག་མནན་
པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་གྱི་མཐུག་བསྐྱབ་སྟོབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་གྱིས་ལྷ་སྐྱས་ལ་
གཏད་ནས་གཏར་དུ་སྦྱ་ཞིང་ལས་ཅན་ལ་ཕྱད་ཤོག་གི་མཐའ་ཅན། བསྐྱང་བསྒྲོག་གསོ་བའི་
ལས་སྟོར་སྟོབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་གྱི་ཕྱག་དུ་གཏད་པའི་མཐའ་
ཅན། བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དྲག་སྤྲལས་མན་ངག་བཅུད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་རྩྱུགས་བྱང་གི་མཐའ་
ཅན། བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་ལས་རིམ་རྣམས་བརྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ། སྟོབ་པ་བསྲེག་པ།
ཆོས་སྒྲོང་བསྐྱལ་བ། ལྷེ་བརྒྱུད་བཀོལ་བ། ལྷ་གཉན་གདུལ་བ། དག་བགེགས་སྒྲོལ་བ།
བགེགས་དབྱང་གཞོམ་པ། གཏོར་མ་དབྱལ་བ་རྣམས། ཡང་དྲག་སྤྲལས་ལ་བསྟེན་པ་
བསྐྱེལ་བའི་དོན་སྐྱབ་ཏྲགས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཚུལ་ལས་ཅན་ལ་ཕྱད་ཤོག་རྩྱུགས་བྱང་གི་
མཐའ་ཅན། དམ་ཅན་གྱི་སྟོག་འཁོར་ལ་བཏེན་ནས་ཆོས་སྒྲོང་བསྐྱལ་ཏེ་དག་པོ་སྒྲོལ་བ།
གནད་འབེབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བཏེན་ནས་ལྷེ་བརྒྱུད་བཀོལ་དུ་བསྐྱལ་བ། འཁོར་ལོ་ལ་བཏེན་
ནས་རིགས་བཞིའི་ལྷ་གདོན་འདུལ་བ། འཁོར་ལོ་ལ་བཏེན་ནས་དག་བགེགས་དམ་སྟོ་
འདུལ་བ། འཁོར་ལོ་ལ་བཏེན་ནས་ཚོད་གཏོང་བསྒྲོག་པ། རང་བསྐྱང་འཁོར་ལོ། ལྷགས་
སམ་སེང་ལྷེང་གི་ཕུར་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྤུ་གསོ་བ། འཁོར་ལོ་ལ་བཏེན་ནས་སྟོ་འབོག་
འདུལ་བ། གུ་གུལ་དང་སྟོན་ལག་བསྐྱམས་པའི་འཁྲལ་འཁོར་གྱིས་འདྲེ་ངན་འདུལ་བ།
འཁོར་ལོ་དང་ལ་ཆའི་སྤལ་པས་ཞོ་ཆང་བསྐྱང་བ། ལུ་ཐི་བཅུ་པ་དང་ལྷི་མང་དགུ་སྟོར་གྱིས་
མཛེས་སྟོག་སོགས་གདོན་རིམས་བསྐྱང་བ་རྣམས། ༄ བདུན་པ་ཐུན་མོང་ལས་ཕན་ཤོག་ཟེལ་
གྱི་སྒྲོར་ལ། ཚུའི་བཅུད་ལེན། འདི་གཉིས་གཙོ་བོར་བསྟེན་བསྐྱབ་དང་མཆོག་སྐྱབ་ལ་སྟོར། རྣམ་ཕྱེད་

དཀའ་ཐུབ། གཏོར་མའི་^(པ)ལས་ཚོགས་ལ་དངོས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ། དབང་བཞེགས་བྱ་བ་ལ། རྫོག་
པ། མཉན་པ། རོར་དུ་བྱ་བ། འདི་ཡན་སྐྱབ་ཐབས་ལ་སྒྲོར། སྤྱིན་སྤྲེག་དུ་བྱ་བ། བྱབས་པར་བྱེད་པ།
དབང་བསྐྱར་དུ་བྱེད་པ། དངོས་བྱ་བ་དུ་སྐྱབ་པ། ཚར་སྐྱབ་པ། འདི་ཡན་སྐྱབ་ཆེན་དང་ཆེ་སྐྱབ་ལ་
སྒྲོར། དེགས་བརྒྱད་སྐྱབ་པ། སྤྱི་བུ་གསོ་བ། རོར་སྐྱབ་པ། ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་དབང་དུ་བྱ་བ།
འབྱུང་པོ་སྤྱད་པ། སེར་བརྫོག་པ། ལུ་མེ་རིམས་སོགས་གང་གཞོད་པར་བརྟེན་པ་སྟེ་བཅུ་
བདུན། འདི་ཡན་གང་དགོས་སུ་ལེན་ནའང་གཙོ་བོར་སྐྱབ་ཐབས་ལ་སྒྲོར། ལས་རོར་བུའི་^(པ)སྒྲོར་ལ་འཁོར་
མའི་བསྐྱུང་བ། ལུ་བཅུ་པར་སྒྲོར། བསྟེན་ཆང་། ལྷ་པར་སྒྲོར། གདོན་བཏག་པ། སྤྲགས་ཆུ། བསྐྱུང་
སྤྱད། ལུ་དང་བྲེ་མས་བསྐྱུང་བ། ཉན་འདོན། དེ་ལྷ་བཅུ་པར་སྒྲོར། མི་མ་ཡིན་མཉན་པ། བརྒྱད་པར་
སྒྲོར། མིག་མཐོང་། དུག་པར་སྒྲོར། འཁོར་ལོ་ཁ་སྒྲོར་གྱིས་བཞེགས་འདུལ་བ། རྒྱལ་འགོང་
འདུལ་བ། བདུད་བཞི་འདུལ་བ། ཞི་བས་མི་བྱལ་ན་གཟེར་བ། མཉན་པ། བྱག་པ། མཛེ་
བཏག་པ། ལུང་སྤི་བསད་པ། ལུང་སྤིལ་ཁད་བྱ་གཞུག་པ། སྤྱི་བུ་གསོ་བ། གཤེན་པོ་འདྲེ་དུ་
མི་ཡོང་བ། མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱས་པ་བཞེགས་པའི་བྲ་མེན་འཇུལ་ཆོག །ལམ་བསྐྱུང་ལུགས་
ཁང་མ་རྣམས། བཞེགས་འདུལ་ནས་འདིའི་བར་བཅུ་པར་སྒྲོར། ཞར་བྱུང་སེར་བསྐྱུང་བཀའ་རྒྱུ་མ། རོ་
ཕུར་གྱི་ཞལ་གདམས་བཀའ་རྒྱུ་མ། སེར་བ་འོང་མི་འོང་། སེར་ལམ་གཙོད་པ། ཕུན་བོར་
གཏའ་མའི་ལས་གྱིས་^(པ)སེར་བ་དབབ་པ་ལ། ལྷ་གནད་ལ་བོར་བས་དབབ་པ། སྤྱིན་སྤྲེག་
ཐབ་གཞོབ། སེར་གཏའ། དབྱུག་པ། གཏོར་མ། རྫོ་བུར་བྲག་ཤུལ། རྩས་ཤོད། རོད་སྐྱམ།
རོད་གཤེར། གཅེར་བྱ་གཡང་གཞི། རྫོད་པས་དབབ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་བེ་རོའི་ཞལ་
ཁྲིགས། སེར་བ་བསྐྱུང་བ་དང་དབབ་པའི་སྒྲོར་དེ་རྣམས་དགུ་པར་སྒྲོར། ལྷུང་དུ་གབ་པའི་སྤྲགས་གྱི་ཤམ་
བྱ་སྒྲོར་ཆུལ་མཛེ་དང་སྤྱི་བུ་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཞར་ལ་བསྟན་པ་རྒྱུད་ལྷ་སར་བསྐྱུར་ནས། རེ་
ལ་གཏད་ཆུལ་དང་བཅས་པ་བེ་རོའི་ཞལ་ཁྲིགས་ཐབ་པའི་གནད། ལྷ་པར་སྒྲོར། ལྷུང་པར་གྱི་

གསང་ཐབས་གིང་ལྷ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་མན་ངག། མན་ངག་འདི་གཉིས་ལ་རྒྱ་གསུམ་བཏབ་པའི་མན་ངག་
ཞེས་བཀའ་རྒྱ་དམ་པར་མཛད་ཅིང་མངའ་བདག་གིས་བེ་རོ་ལ་དུང་གཡས་འཁྲིལ་སོགས་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བུལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
སྣང་ངོ། །^(པ་འདེད་)གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་གི་གཏོར་ཆོག་ལུས་སྤང་བ་དོན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་
པ། ^(པ་འདེད་)གཟའ་གདོང་གི་མདོས་ཆོག། གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་གི་གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་ལས་
སྤྱར་འགྲུབ་ཆར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ། དེས་མཛད་པའི་གཏོར་མའི་བཅའ་ཐབས་དང་པན་
ཡོན། གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་གི་རྗེས་གནང་གི་ཡིག་རྟེན་རྣམས། བཀའ་སྤང་གི་སྐོར་དེ་དག་བཅུ་
གཅིག་པར་སྦྱོར། །^(པ་འདེད་)བརྒྱད་པ་མཆོག་ལམ་སྐོར་ལ་བུམ་དབང་གི་ལམ་ལྷ་^(པ་འདེད་)འཁྲིད་སེམས་བཟུང་
གི་ཤོག་རིལ། འདི་མན་ལེའུ་གསུམ་པའི་དབང་བཞོད་དམ་ལྷན་སྐོབ་དཔོན་བཀའ་རྒྱུ་བཅོན་འགྲུས་ལྷན་པས་ཅེ་གཅིག་
སྤྱབ་མཆོག་ཅེས་པའི་བྲགས་བསྟན་གྱི་དགོངས་པར་སྦྱར་ངོ། །^(པ་འདེད་)འགྲུབ་མི་འགྲུབ་བརྟག་པའི་ཤོག་རིལ།
གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་བློད་ཀྱི་གདམས་པ་གཏུམ་མོའི་དམིགས་སྐོར་བཅོ་བརྒྱད། ཤེར་
དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས། བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བ་^(པ་འདེད་)
རྟ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་མའི་དགོངས་པ་དབུ་གཙུག་སྤུལ་པ་མ། དབང་བཞི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་
དང་འབྲེལ་བ་^(པ་འདེད་)བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་འཇུག་གི་ཤོག་རིལ། ^(པ་འདེད་)དངོས་བྱུང་སྦྱོང་པ། ^(པ་འདེད་)དུག་
གསུམ་ལམ་སྐོར། ^(པ་འདེད་)སྦྱོར་བ་དམ་ཆོག། ^(པ་འདེད་)དངོས་བྱུང་། ^(པ་འདེད་)ཡང་དག་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤོག་
རིལ། པརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་གསང་ལམ་ཐབས་མོ། རྫོགས་རིམ་པརྒྱ་གསང་
ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྲུ་རུས་ཆོས་རྒྱལ་ལ་གསུངས་པ། དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་དབང་བཞིའི་
འཁྲིད་འགོར་སྟོ་སྟོས་མཉམ་མེད་དང་ཞེས་ཡོད་པ་སྤྲོ་མ་མཁས་ལ་བཞེད་པར་མཛོད་ཅེས་
པའི་མཐའ་ཅན་རྒྱ་བན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོའི་བེན་བྲིས་རྣམས་ལེགས་པར་ཐོབ་པོ། །འདི་
ཡན་གྱི་ལུང་གི་སྐོར་རྣམས་རྒྱལ་དབང་གི་གསན་ཡིག་གསྐྱེད་ཆུ་རྒྱུན་དུ་འདི་སྐོར་གྱི་ཆོས་ཆོན་ཁ་འཐོར་རྣམས་བྱང་
སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲིགས་པར་མཛད་པ་ལྟར་གྱི་རྟ་བོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཆང་ཞིང་། དེར་མ་

རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཆོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

འདུས་པ་རྣམས་འོག་ཏུ་བཀོད་དོ། དེ་ཡང་། ད་ལྟ་ཕྱགས་འདིའི་འཆད་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟ་བོད་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་པལ་ཆེ་བ་
རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་སྒྲ་དཔེ་ལས་མཆད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་དཔེ་དངོས་དེ་ཉིད་ཁོ་སོས་མཇལ་
བ་དེར། དཔེ་རྙིང་ཆད་ལྷག་ཡིག་ལོར་ཆེས་མང་བ་ཞིག་ལ་མངོན་ཆན་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་
བསྟར་ཏེ་ཡིག་བཙས་དང་གྲིས་བསྐྱབ་མང་ཅམ་དང་། བདག་ཟ་ཉར་བརྟེའི་དཔེའོ་ཞེས་པའི་ཕྱག་རྟགས་ཀྱང་བཀོད་པར་
མཛད་སྤང་ལ། དེ་དུས་ཕྱགས་མཐའ་དག་གི་དཔེ་རྣམས་བསྐྱབ་ཏེ་ཁྱེ་བསྐྱར་ཡང་དག་ཞིག་མཛད་ཐང་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་
གྲུབ་པ་ནི་ཞབས་བསྐྱལ་ཞན་པ་དང་མཛད་སྒོ་འགངས་ཆེ་བ་གཞན་དག་གིས་གོ་སྐྱབས་འཕྲོགས་སམ་གང་ཡིན་ཆ་མི་
འཆལ་མོད། ཁོ་སོས་རྟ་བོད་ཡོངས་རྫོགས་དག་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེང་སང་རང་གཞན་ལ་པན་རེས་ཉེ་སྒྲོར་ཀྱང་གྲིས་དཔེ་
རྣམས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བཙལ་ཏེ་བལྟས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཕྱག་དཔེའི་རྒྱུན་ལྷག་ཏུ་སོང་གཤིས་པན་སྒྲེབ་
མ་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་བཞད་པ་རྫོ་རྗེའི་གཟིགས་དཔེ་ཉིད་ཡི་གེའི་དག་ཆའི་ཁྱད་འདོན་ལེགས་ཤོས་སུ་བྱུང་བ་
ཅམ་དུ་སྤང་། འདི་སྒོར་ཀྱི་དཔེ་རྙིང་ཁ་འཁོར་འགའ་རེ་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ་གཞིགས་ན་ད་ལྟའི་དཔེ་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་ད་
དུང་ཆད་ལྷག་ཡིག་ལོར་སོགས་ཏེ་ཅང་མང་པོར་ཡོད་ཆོད་དུ་དོགས་པས། སྤང་ནས་ཚུལ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་
ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་དཔེ་དག་པ་ཞིག་འབད་པས་བཙལ་ཏེ་དག་ཐེར་མཛད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་བསྟི་བར་འཆལ་
ལོ། ། རྟ་དེ་དག་ལས་རྩ་བའི་དབང་ཆེན་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། ཡོངས་
སྐུ་པ་སྒྲ་དབང་ཆེན། སྐུ་ལ་སྐུ་པ་སྒྲ་འབྱུང་གནས། ཡོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ན། མངའ་བདག་ཁྱི་སྒྲོང་
ལྷེ་བཙན། གཉེར་སྟོན་རྒྱུད་པོ་གྲགས་པ་དབང་ཕྱག་། ལུས་པ་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་ཁྲིམས། འབྲེ་
ཤེས་རབ་སྒྲ་མ། འབྲུག་ཆར་ཀྱི་ཞང་སྟོན་གཟི་བརྗིད་འབར། གསང་མཆོན་ཅི་མེད་རྒྱ་ཤར། རྟ་ནག་
གི་སྒྲ་མ་རྒྱ། དཔལ་ལྷན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་ཕྱ་རུ་བ། ཆོས་རྒྱལ་བོ་དོང་པ་བཙོན་འགྲུས་རྫོ་རྗེ།
ཉན་ཆེན་བསོད་ནམས་བརྟན་པ། བྲག་རམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་
ལྷན་མིང་གོ། རྣམ་གྲོལ་བ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས། རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། སྒྲ་ཆེན་
ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། ལུས་སྤང་པ་རྫོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན། ལུས་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོ། འཕྲུལ་

ཞིག་དགོན་མཆོག་བཟང་པོ། ཆར་ཆེན་ཆོས་རྗེ་སློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་
བཅའི་དབང་ལྷག། སྤྲུགས་འཆང་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ། རྗེ་རྗེ་འཆང་དབང་ལྷག་རབ་
བརྟན། མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྷན། ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་དག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། རིག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། མཁན་
ཆེན་སློ་བཟང་ལོར་བྲ། དཔོན་སློབ་དག་དབང་དོན་གྲུབ། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་སློ་བཟང་བསྟན་
འཕེལ། བཀའ་བློན་མཚུངས་མེད་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དཔལ་བཟང་
པོ། དེས་བདག་དམ་ཆེག་རྗེ་རྗེ་ལ་དགེས་བཞིན་དུ་གནང་ངོ། །ཡང་ན་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་
གྲགས་པ་ནས། གྲུབ་ཆེན་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཁྲབ་བདག་དག་དབང་འཇམ་དཔལ། ཆོས་
རྒྱལ་དབང་ཆེན་དཔལ་འབར། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་སློ་བཟང་སྤྱན་པ། བཀའ་བློན་གསུམ་ལྷན་ཅ་
བའི་སླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡེ་ཤེས་དོན་གཉིས་སྤྱན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་
ལའོ། །ཡང་ན་མཁན་ཆེན་སློ་བཟང་ལོར་བྲ་ནས། རྗེ་དག་དབང་རྒྱལ་ཁྲིམས། དཔོན་སློབ་
བྱམས་པ་སློན་ལམ། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་མ་སྟ་གོན་དང་རིགས་ལྗེའི་དབང་རྒྱས་པར་བསྐྱར་བའི་ལྷག་ལེན་
ལྟར་གྱི་དབང་བརྒྱད་ཞིག་སྤྱིར་རི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཆེར་གཏད་ཀྱིས་གསན་པར་སྤྲང་ངོ། །བློན་ཅན་དམ་
པ་རྒྱ་མཚོ་དབང་ལྷག་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་
པོ་ནས། འཕྲོང་རྒྱས་མཁན་ཆེན་རྗེ་འཛིན་དག་དབང་དགོན་མཆོག་རྗེ་སློ་བཟང་ལོར་
བྲ། མན་འབྲ། ད་ལྟའི་གསན་ཡིག་མང་པོར་མཁན་ཆེན་སློ་བཟང་ལོར་བྲས་བ་སོ་རྗེ་བྱང་དག་དབང་དགོན་མཆོག་ཉི་
མར་གསན་རྒྱལ་འདུག་པ་མཆོན་མཐུན་པས་ནོར་སོ་བྱང་བ་མཛོན་ཏེ། རྗེ་སློ་བཟང་ལོར་བྲའི་དགྲུང་ལོ་དོན་དུག་ཡན་གྱི་
རྣམ་ཐར་རྗེ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་མཁས་དབང་སློ་བཟང་བཟ་ཤིས་ཀྱིས་བསྐྱིགས་པ་དེར། དང་པོར་རྗེ་
འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལས་སྟ་གོན་དང་བཅས་པའི་དབང་ཆེན་ཉི་མ་གཉིས་ལ་གསན་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་དབང་
ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་འབྲིང་དགེ་སློང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་དག་དབང་དགོན་མཆོག་འཕྲོང་རྒྱས་མཁན་པོ་གནང་ཐོག་ནས་

རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ཆོས་སྒྲོར། བོད་གསུམ་པ།

དབང་ཡོངས་རྫོགས་བཀའ་སྤྲང་རྣམས་ཀྱི་སྒོག་གཏད་སོགས་ཆ་ལག་ཚང་བར་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་གསན་ཚུལ་འདུག་པ་
ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སོ། །ཡང་ན། རྗེ་དག་དབང་དོན་གྲུབ་ནས། མཁན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་
ཡས། རྗེ་རྗེ་འཆང་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། དེ་གཉིས་ཀ་ནས་དཔོན་སློབ་
རིན་པོ་ཆེ་བུ་ཐུའི་མཆན་ཅན། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་ན། ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྷན་སེང་གེ་
ནས། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། རྗེ་ནམ་མཁའི་
རྣལ་འབྱོར། ལུས་སྤང་བ་སློབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སེང་གེ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ།
རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན། ཆོས་རྗེ་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། ཤར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན།
ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན། ལྷ་མ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་
ལྷན་གྲུབ། ཀུན་གཟིགས་དག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མན་འདྲ། ཡང་ན་རྗེ་བཙུན་ཆོས་
རྒྱན་ནས། ཡང་དགོན་སྤུན་སྤྱང་ག་དབང་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་མ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་མན་འདྲ།

༥ རྗེ་ཆུང་ཆེ་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཡན་ཙཱ་བའི་དབང་
ཆེན་ལྟར་ལ། དེ་ནས། རྗེ་དག་དབང་དགོན་མཆོག་། མཁན་ཆེན་སློབ་བཟང་ལོར་བྱ། རྗེ་དག་
དབང་དོན་གྲུབ། རྗེ་སློབ་བཟང་སྟོན་གྲགས། རྗེ་བྱམས་པ་སློན་ལམ། རིན་ཅན་དམ་པ་བྱམས་
པ་བསམ་གཏན་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་ཆེ་དབང་རྟ་མགིན་གྱི་གཏོར་
མའི་བཀའ་བསློལ་ཞིག་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལུས་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་ཡན་
གོང་ལྟར་ལ། དེ་ནས་མཉམ་མེད་དགོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་། རུབ་མགོན་པ་བྱམས་པ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན། ལུགས་སྤུན་བྱམས་པ་སློབ་ཀྱིས་རྒྱལ་མཆན། མཁས་གྲུབ་བྱམས་པ་
བཟང་པོ། རུབ་དགོན་སྤུན་སྤྱྱ་ཤྱ་རྒྱལ་མཆན། འདར་ནག་རྒྱལ་སྤུན་བདེ་བ་བཟང་པོ།
འཇམ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་འཕྲིན་ལས། དབང་ཆེན་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས། རིག་འཛིན་
དག་དབང་འཕྲིན་ལས། འཇམ་དབྱངས་དབང་ལྷན་རྗེ་རྗེ། སྤྲིང་རི་ཁྲི་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་

བརྒྱ་བདུད་འདུལ་མཐུ་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །

༥ བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་བ་བཟང་པོ་
ཡན་ཆེ་དབང་ལྟར་ལ། དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ། ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་
ནས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ། རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། རྩེ་དབང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས། རིན་
ཆེན་དམ་པ་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །

༥ གིང་ལྷ་གཟུང་གཏོང་གི་སྟོག་གཏད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། འདར་ནག་རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་
བ་བཟང་པོ་ཡན་ཆེ་དབང་ལྟར་ལ། དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ། རྩེ་
དག་དབང་དགོན་མཆོག །མཁན་ཆེན་སྟོ་བཟང་ལོར་བྱ། རྩེ་དག་དབང་དོན་གྲུབ། རྒྱལ་
བདག་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཕེལ། རིན་ཅན་གྲུབ་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་
བདག་ལའོ། ཡང་ན་འཁྲལ་ཞིག་དགོན་མཆོག་བཟང་པོ་ཡན་གོང་ལྟར་ལ། དེ་ནས། རྒྱལ་
དགོན་པ་ཉི་ལྔ་བཟང་པོ། ལྷགས་འཆང་ཀྱང་བཟང་ཉི་མ། ལྷར་དག་དབང་ལྷན་ཆོགས། ལྷར་
ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མན་འབྲ། ༥ ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བཀའ་སྟོད་ཆོས་སྒྲོང་བེག་ཅེ་ལུམ་བྲལ་གྱི་རྩེས་གནང་ཆོས་སྒྲོང་གྱི་ལུང་དང་བཅས་པའི་
བརྒྱད་པ་ལོགས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས། ཡབ་ལུམ་ལྷན་སྤྱེས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་བཞི་བྱིན་
བརྒྱབས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏོར་དབང་ཞིག་མཚུངས་མེད་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་དགེ་ལེགས་བསྟན་འཛིན་
དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ནས་ཀྱང་ཐོབ་མོད་ཀྱི། ཅ་བའི་དབང་ཆེན་གྱི་གཏོར་དབང་ལས་ལོགས་སུ་བཀོལ་ཏེ་བསྐྱར་བའི་
ལྷགས་ཡིན་འདུག་ཕྱིར་བརྒྱད་རིམ་ཀྱང་ལྷར་དུ་མ་བཀོད་པས་གོང་གི་དབང་ཆེན་གྱི་བརྒྱད་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཞིག་འདེད་པས་ཆོག་གོ། ༥ ཡང་ལུང་གི་བརྒྱད་ཚུལ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་བྲེལ་གྱི་གནས་
ཀྱི་ཉགས་མེད་པ་རྣམས་དང་། ས་བཅད་ལྷ་པ་ཡོངས་རྩོགས་རྩ་རྒྱུ་འདར་གྱི་ཉགས་ཡོད་
རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ལུང་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཡན་

དབང་ཆེན་ཆར་ཆེན་ནས་བརྒྱད་པ་ལྟར་ལ། དེ་ནས། དེག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་
པ། བཀའ་བསྒྲིལ་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ། དགེ་སློང་འབྱུང་གནས་སྐྱ་དབྱངས། མཁན་ཆེན་
དཔལ་འབྱོར་གྲགས་པ། དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་སློན་ལམ། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བཀའ་བརྩ་
རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་བསམ་གཏན་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་ན། མཁན་
ཆེན་དཔལ་འབྱོར་གྲགས་པ་ནས། མང་ཐོས་སྤྱ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དཔོན་སློབ་སློབ་བཟང་འཇམ་
དབྱངས། དགེ་བཤེས་སློབ་བཟང་བསྟན་འཕེལ། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བྱམས་པ་བསམ་
གཏན་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། ། ལྟ་ས་བཅད་ལྡ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་
ནི། མངའ་བདག་ཁྱི་སློང་ལྡེ་བཅན་ཡན་གོང་ལྟར་ལ། དེ་ནས་གཏེར་སྟོན་ཉང་རལ་པ་ཅན་
ཉི་མ་འོད་ཟེར། ལེ་མ་འོད་འབྱུང་། ལེ་མ་དགེ་བཤེས། བྱུང་ཐོབ་འདར་ཕྱར། བཙུན་འབྲུས་
རྩོམ་ཞེ། ཉན་ཆེན་པ། ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། ཉེ་གནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན། ལྷ་མ་སློ་
གྲོས་སེང་གེ། ལྷ་མ་སིངྒེ་སིང་ཏ། ལྷ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བ་མན་གོང་ལྟར་རོ། །འདི་སྒྲོར་ལྷང་
རལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཅན་མ་གཏོགས་གཏེར་སྟོན་གསུམ་ཆོགས་ལ་ཡང་བྱུང་བ་སྤྲས་པ་མིག་འབྱེད་གཏེར་བྱ་སྤྲས་ཚུལ་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། བྲགས་འདིའི་ཉང་གི་གཏེར་མ་གཞན་ནམས་ཀྱི་བརྒྱད་པའང་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་
ཡན་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་འདེད་པས་ཆོག་གོ། རུའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་ནས་རྩི་ལོ་བྱ་བྱན་
ཆོགས། ལྷ་གས་འཆང་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ། ཆར་ཆེན་ཆོས་རྩི་མན་གོང་ལྟར་རོ། །

ལྟ་སྒྲོལ་རྟགས་ཅན་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་མཁའ་བཙུན་ནས། འཕགས་
མཆོག་བྱམས་པ་སྐལ་བཟང་། རྩི་དབང་ཕྱག་རབ་བཏན་མན་འབ། ལྟ་སྒྲོལ་རྟགས་ཅན་གྱི་
བརྒྱད་པ་ནི། ཀུན་མཁའ་ལྡ་པ་ཆེན་པོ་ཡན་དབང་ཆེན་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་
ནས་བརྒྱད་པ་ལྟར་ལ། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་མན་གོང་བཞེན་ནོ། །བརྒྱད་ལྷགས་
འདིའི་སྤྲས་པ་མིག་འབྱེད་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་ནས་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་ལ་བརྒྱད་པས་ཆོག་གསུང་། ལྟ་ རྟ་

མགིན་བདེ་གཤེགས་གཅིག་ངེལ་གྱི་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། འདར་གྱི་རྟ་གས་ཅན་གྱི་
བརྒྱད་པ་ནི། འདར་ནག་བདེ་བ་བཟང་པོ་ཡན་ཆེ་དབང་ལྟར་ལ། དེ་ནས་ཀུན་མཁུན་ལྷ་པ་
ཆེན་པོ་མན་གོང་བཞིན་ནོ། ། རྟ་དབང་དང་གཉེར་གཞུང་གི་ཉི་བརྒྱད་ནི། སྟོབ་དཔོན་པར་
ནས། དཔལ་ལྷན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྲུལ་མན་གོང་བཞིན་ནོ། ། རྟ་དེ་དག་དང་རྗེས་འབྲེལ་
རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོས་མཛད་པའི་ལས་གཞུང་རྒྱས་པ་
འཕྲིན་ལས་བཞིའི་བང་མཛོད་ཀྱི་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་ནས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན། ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
རྒྱལ་དབང་དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོ། གནས་བརྟན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། སྟོས་
ཁང་མཁན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཆོས་འཕེལ། བཀའ་འགྱུར་བ་རིན་ཆེན་དམ་ཆོས། ཁྱི་ཆེན་དག་
དབང་མཆོག་ལྷན། རྒྱལ་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་མཆོ། སྟོང་རྟོལ་སྟོ་མ་དག་དབང་
སྟོ་བཟང་། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བདག་བདེ་བའི་རྟོ་རྗེ། མཁན་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་
མཆོ། དེ་གཉིས་ཀས་བདག་ལའོ། ། རྟ་བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱུབ་ཐབས་མདོར་
བསྡུས་ཆོག་པ་བཅད་མའི་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་ཉིད་ནས། རྟོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་
རྒྱལ་མཆོན། སྦྱལ་སྦྱུང་དག་དབང་བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། སྟོ་མ་སྟོ་བཟང་ཆོས་སྟོང་། རྗེ་
ཆེ་རིང་རྒྱལ་མཆོན། རྗེ་སྟོ་བཟང་རབ་རྒྱས། རྗེ་རིན་ཆེན་ཆོས་དོན་གྲུབ། རྗེ་བཙུན་དག་
དབང་དོན་གྲུབ། རྗེ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་། རྗེ་བྱམས་པ་དགེ་ལེགས། ཁྱི་ཆེན་རྟོ་རྗེ་འཆང་
དག་དབང་སྟན་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལའོ། ། རྟ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་སྟོར་ལ།
ཡུལ་འཕྱུང་ལྷ་དགའི་ལས་བྱང་རྒྱས་པ་བྱེད་སྟོམ་འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེའི་སྦྱ་དབྱངས། ལྷ་

དགའི་ལས་བྱང་རྒྱན་འཁྲེང་སྤྱང་པོ་བཅུད་བསྟུས། ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་
བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་བཞད་སྒྲ། བསྟེན་ཡིག་རིན་ཆེན་དབང་གི་འདོད་འདྲོ། དངོས་གྲུབ་
ལེན་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ། ཞི་བའི་སྤྱན་སྟེག་གི་ཆོ་ག་ཡེ་ཤེས་སྤྲང་བ་རབ་འབར།
བྲག་པོ་བོར་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྩོུ་རྩེའི་པ་ལམ། བཀའ་སྤྱང་གི་གཏོར་བསྟོ་ཉུང་ཏུ་དོན་ཆང་།
དབང་ཚུ་མ་དག་པའི་དྲི་མ་འཁྱུད་བྱེད་ལ་འབྱར་མཆན་གྱི་ཡིག་ཚུང་གནང་བ་གང་ཡིན་
ཟུར་ཏུ་བཀོད་པ། སྐྱབ་རྟེན་ལ་མཁོ་བའི་སྒྲགས་བྱང་ཟུར་བཀོལ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་གི་བརྒྱུད་
པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཏུར་སྟིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་དག་དབང་
སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ། རིག་འཛིན་སྟོ་བཟང་བརྒྱ་འཕྲིན་ལས། ཆོར་ཆེན་ཀུན་
དགའ་ལྟོན་གྲུབ། དགེ་སྟོང་འབྱུང་གནས་སྤྱད་བྱངས། མཁན་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་གྲགས་པ།
དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་སྟོན་ལམ། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བྱམས་པ་བསམ་གཏན་དཔལ་བཟང་
པོ། དེས་བདག་ལའོ། །ཡང་ན་ཆོར་ཆེན་ནས། སྟོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ། མང་
ཐོས་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོ། དཔོན་སྟོབ་སྟོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས། བཤེས་གཉེན་སྟོ་བཟང་བསྟན་
འཕེལ། དྲིན་ཅན་བྱམས་པ་བསམ་གཏན། དེས་བདག་ལའོ། །རྩོུ་སྤྱད་བྱངས་མའི་བརྒྱུད་
ལུགས་གཅིག་ནི། རྩོུ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ནས། རྩོུ་བྱམས་པ་སྟོན་ལམ། དྲིན་ཅན་རྒྱ་
མཆོ་དབང་ཕྱག་ དེས་བདག་ལའོ། །རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་འཛིན་
ཞལ་ལུང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནས། མཆོད་
དཔོན་དག་དབང་ཤེས་རབ། རྩོུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོ། འདུལ་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ།
རྩོུ་སྟོ་བཟང་སྐལ་ལྷན། རྩོུ་སྐལ་བཟང་བརྒྱ་དབང་ཕྱག་ རྩོུ་མ་ཆེན་བརྒྱ་བཤེས་གཉེན། སོ་
སྟོན་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ། དེས་བདག་ལའོ། །
༥ རིག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབང་གི་སྟོན་འགྲེའི་ཆོས་བཤད་རིན་

ཆེན་དོ་ལལ། རྫོང་ཆུང་ཆེ་དབང་གི་ཆོ་ག་ནག་འགྲོས་མ། བསྟེན་ཡིག་གི་བྱར་འདེབས་
 བསྐྱར་བསྒྲིག་བསད་པའི་ལས་སྦྱར་གྱི་ཐོ་ཡིག་ཉུང་དུ་རྣམས་གྱི་ལུང་བརྒྱད་ནི། རྩེ་འཇམ་
 དབྱངས་གྲགས་པ་ཉིད་ནས། བཀའ་བསྟོན་དཔོན་སྟོབ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྩེ་འབྱུང་
 གནས་སྤྱད་བྱངས། བཀའ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་གྲགས་པ། དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་སྟོན་ལམ།
 འིན་ཅན་བྱམས་པ་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ། དེས་བདག་ལའོ། ། ༡ ཞི་བཟང་སྤྱལ་སྤྱི་
 འཕགས་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དག་པོའི་སྦྱོན་སྟེག། དབང་གི་སྦྱོན་
 སྟེག། རྒྱས་པའི་སྦྱོན་སྟེག་གི་ཆོ་ག་གསུམ་གྱི་ལུང་བརྒྱད་ནི། མཛད་པ་པོ་ཉིད་ནས། རྫོང་
 རྩེ་ལྷ་མ་ངག་དབང་སྟོན་བཟང་། མཆུངས་མེད་བྱབ་བདག་རྩེ་རྩེ། བཀའ་ཆེན་ལུང་རིགས་
 རྒྱ་མཆོ། དེས་བདག་ལའོ། ། ༢ བྱབ་མཆོག་འིན་ཅན་ཆོས་གྱི་རྩེ་རྩེ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་
 བསྐྱར་བཤུགས་གྱི་ཆོ་ག་དབང་ཆེན་དགེས་པའི་མཆོད་སྦྱོན་དང་། གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་གི་
 བསྐྱེད་དམིགས་གྱི་ཞལ་གདམས་གྱི་ལུང་ནི། མཛད་པ་པོ་ཉིད་ནས། བདག་ལ་དགེས་པ་
 ཆེན་པོས་སྤྱལ་བའོ། ། ༣ ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཆོགས་མཆོད་བསྐྱེད་པ་དང་།
 གནས་ལུང་རབ་གནས་སོགས་གསུང་ཆོས་གྱི་ལུང་རྣམས་སྤར་བྱ་བར་སྟོངོ། ། གཞན་ཡང་ཆོས་སྒྲོང་འདིར་གཏོགས་པ་
 བཀའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་བཟང་ལེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་ཡང་གསང་སྟོན་དགུ་བཀའ་སྟོན་དང་བཅས་པའི་གཏོར་
 འབྲུལ་ཀ་དག་ལྟན་སྦྱེས་མ་དང་། ལུང་སྦྱོར་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྟོན་བཟང་ཆོས་ལྟན་གྱིས་མཛད་པའི་ཁྱག་འབྲུང་སྟོན་དགུའི་
 བསངས་མཆོད་འདོད་གསོལ་སོགས་གྱིས་མཆོད་རིས་སྤྱུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་བྱུ་བྱ་པའི་གསུང་ཐོན་ཆོགས་རྣམས་
 མང་དུ་ཐོབ་ཀྱང་འདིར་རྒྱས་རིམ་ཅམ་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་བྱི་བར་མ་རྩས་ལ། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱུ་སྤྱད་
 པ་སྟོན་གྱིས་རིན་ཆེན་སེང་གོས་མཛད་པའི་ལས་གཞུང་ཆོས་སྒྲོང་རྣམས་གྱི་གཏོར་ཆོག་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་ཆོག་
 དངོས་བྱུ་བྱ་མཆོ་སོགས་གནས་སྟོང་པ་གོང་ལོག་གི་གསུང་འགའ་ཞིག་། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་སྟོན་བྱུ་བྱུ་གྱིས་མཛད་
 པའི་རིམ་གཉིས་གྱི་སྟོན་ལམ། བཀའ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད་

ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཆོས་སྒྲོར། བོད་གསུམ་པ།

སོགས་དགེ་ལྷན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆད་ལྷན་དག་གི་གསུང་རྣམས་དང་། ཆར་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟུ་བའི་སྒྲིན་སྒེག་གི་
ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་བང་མཛད། བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་ལྷོ་ཤོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་དགྲིལ་སོགས་ས་སྐྱའི་
མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ཆའང་མང་དུ་ཡོད་སྟངས་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁོ་བོས་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་དུ་མ་ཐོབ་པས། ལུང་
རྒྱན་ཡོད་ངས་རྣམས་སྤར་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་རང་གཞུང་རྣམས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བའམ། གྱུར་
ཀྱང་ཡལ་བར་དོར་བའི་ཐོལ་སྒྲོར་གྱི་ཡིག་ཉིག་སྤྲ་ཆོགས་ཞིག་སྤར་བ་ཉེར་མཁོར་མ་མཐོང་བས་གང་བྱུང་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་
ཆོལ་བ་མ་བགྲིས་སོ། ། ལྟ་ གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་སྒོ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཉེ་བརྒྱད་དུ་བྱོན་པའི་ཤིན་
དུ་ཟབ་པའི་ཆོས་སྒྲེ་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་
སྒྲོར་རི་ལྟར་ལོས་ཚུལ་ནི། སྟོང་གི་རྒྱ་ཅན་ལས་རྒྱལ་དབང་ཉིད་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བརྒྱད་སོ་སོས་རིམ་བཞིན་ཞལ་བསྟན་ནས་བཀའ་བརྒྱད་རིག་
འཛིན་ཞལ་ལུང་གི་སྒྲུལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མཚོག་དུ་སྟེན་པར་མཛད་པའི་ཆོ། བརྒྱ་
གསུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་མཚོག་སྐྱ་སྐྱབ་སྟེང་པོས་ཏྲ་མགྲིན་
ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ལྟ་དགྲུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཟབ་བྱུང་ཅན་སྒྲུལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་ཉེ་
བརྒྱད་ཁོ་ནའི་ལུགས་བཞིན། སྟོབ་མ་སྟ་གོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲུག་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་མཐའ་ཉེན་ཏྲ་
སྟངས་ཐངས་གཅིག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ངོ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་བྱུང་པར་ཅན་དང་བཅས་པ་
ལེགས་པར་ནོས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྐྱ་སྤང་བ་མཐའ་ལས། ལོངས་སྐྱ་བརྒྱ་དབང་ཆེན།
སྒྲུལ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱབ་སྟེང་པོ། ཀུན་མཁྱེན་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། གཉེར་བདག་སྤིང་པ་
འགྱུར་མེད་དོ་རྩེ། དོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྟོ་གསལ་རྒྱ་མཚོ། གསང་བདག་བརྒྱ་བཞད་པའི་དོ་རྩེ།
གྲུབ་མཚོག་དག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། གསང་འཛིན་སྟོ་བཟང་སྟོན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་

རྒྱལ་མཆོན། རིན་ཅན་གྲུབ་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་དྲེ་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་ལ་དབྱེས་
 བཞིན་དུ་གནང་བའོ། ། རྩེ་ཡང་རྟ་ཞལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་ཅན་ལས་རྟ་མགིན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་
 གོམ་ལྟ་བུ་བདུན་མའི་དབྱེས་ལའོར་དུ་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་
 བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས། ཡོངས་སྐྱུ་བརྒྱ་དབང་ཆེན། སྐུ་ལ་སྐྱུ་འབྱུང་
 གནས། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ། ཀུན་གཟིགས་ཟིལ་གོམ་བཞད་པ་རྩལ། ཆོས་
 རྒྱལ་གཏེར་བདག་སྤིང་བ། དྲེ་དྲེ་འཛིན་པ་དག་དབང་སྐྱུ་སྐྱུ་བ། མཁས་གྲུབ་དམ་ཆོས་བཟང་
 པོ། གསང་བདག་བརྒྱ་བཞད་པའི་དྲེ་དྲེ་མན་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། ། རྩེ་ཡང་བུམ་པའི་
 རྒྱ་ཅན་ལས་རྟ་མགིན་དམ་སྤི་ཟིལ་གོམ་ཀྱི་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་ལེགས་པར་ཐོས་
 པའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས། ཡོངས་སྐྱུ་བརྒྱ་དབང་ཆེན། སྐུ་ལ་སྐྱུ་འཛིག་
 རིན་དབང་ལྷག ། ཟ་རྟོར་ཀུན་མཁྱེན་ཟིལ་གོམ་བཞད་པ་རྩལ་དྲེ་དྲེ། ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་
 སྤིང་བ། དྲེ་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཆོ་མན་གོང་དང་འབྲ། རྩེ་ཡང་འགྲོས་བཏེག་པའི་རིན་ཆེན་དབང་
 རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ལས། གཉེན་པོ་ལྟ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རྟ་མགིན་སྐྱུ་གཉན་ཀུན་འདུལ་ཀྱི་
 དབང་བཞི་གདོན་འགྲོལ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཐོས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་
 མཐའ་ཡས། ཡོངས་སྐྱུ་བརྒྱ་དབང་ཆེན། སྐུ་ལ་སྐྱུ་འབྱུང་གནས། རྒྱལ་དབང་དྲེ་དྲེ་
 ཐོགས་མེད་རྩལ། གཏེར་ཆེན་འབྱུར་མེད་དྲེ་དྲེ། དྲེ་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཆོ་མན་གོང་མ་དག་དང་
 འབྲའོ། ། རྩེ་ཡང་སྐྱུ་མཆོན་དྲེ་དྲེ་རུ་གདེངས་ཐོག་མདའ་རྒྱ་ཅན་ལས་ཚུལ་འདི་དག་དང་
 འབྲེལ་རུང་བ་སྒྲ་མ་དྲེ་དྲེ་འཆང་སློག་གི་རྒྱ་མདུད་ཀྱི་ཆེ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློང་
 བེག་ཅེ་ལུམ་བུལ་ལས་མཁན་བཅས་ཀྱི་བཀའ་གཏད་ཟབ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་ལེགས་པར་
 ཐོས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས། ཡོངས་སྐྱུ་ཆེ་དཔག་མེད། སྐུ་ལ་སྐྱུ་བརྒྱ་
 འབྱུང་གནས། ཀུན་མཁྱེན་དྲེ་དྲེ་ཐོགས་མེད་རྩལ། གཏེར་ཆེན་འབྱུར་མེད་དྲེ་དྲེ། དྲེ་སྒོ་

གསལ་རྒྱ་མཆོ་མན་གོང་རྣམས་དང་འདྲའོ། ། ༥ དེ་དག་གི་རྒྱབ་ཉེན་ལུང་གི་སྒྲོར་ལ། རྒྱལ་
དབང་མཆོག་ཉིད་ནས་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་དབང་ཆོག་གི་ཐོ་ཡིག་ཞལ་འཕངས་
ཅན་མདོ་ཅམ་རེ་རྒྱ་ཅན་གྱིངས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཀོད་པར་མཛད་པ་གང་
ཡོད་རྣམས་དང་། ཆོག་སྤྲིགས་བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པའི་རྟ་མགིན་ཁམས་
གསུམ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་ལས་གཞུང་དབང་ཆོག་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་བསྟེན་ཡིག་སྤྲས་
དོན་ཀྱན་གསལ། དེའི་ཟོར་ལས་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱུང་བསྒྲོག་བསད་མནན་གང་དགོས་
སུ་སྐྱར་ཆོག་པའི་ཆོག་བསྤྲིགས་བསྐླལ་པའི་མེ་དབྱང་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལེགས་པ་ལོས་པའི་
བརྒྱད་པ་ནི། ༡ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས། རིག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་
པ། སློབ་དཔོན་དག་དབང་དཔལ་མགོན། རྫོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ། གསང་བདག་
བཞད་པའི་རྫོ་རྩེ། གྲུབ་མཆོག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོ། མཚུངས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཆོན།
རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་བསམ་གཏན། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ། དེས་
བདག་ལའོ། ། རྟ་མགིན་དེ་དག་ནི་བརྒྱ་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཉིད་ཡིན་པས། ལས་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་པ་
རྣམས་ཡང་གསང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་དང་གཞུང་རྣམས་ནས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བས་ཆོག་པ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འོ། ། ༥ གཞན་ཡང་འདར་འཕྱར་ལུགས་
ཀྱི་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་འདི་ལ། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ཁྲག་འཕྱང་ལྷ་དགུ། འབྲིང་པོ་
ཡབ་ལུམ་རྒྱུད་སྐྱབ། བསྐྱུས་པ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་སྐྱབ་སྒྲོར་གསུམ་དུ་མཛད་ཀྱང་།
དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་རྩེས་གནང་སོགས་ལོགས་སུ་མི་སྤང་མོད། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་རྟ་
མགིན་དབྱུག་ཐོ་ཅན་ཉིད་ལུགས་འདིའི་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས། ལམ་
འདིའི་སྐྱབ་པ་བོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བྱེད་འདིར་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བསྐྱེབས་པ་ལ། ཆར་
ཆེན་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་མ་གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མའི་

ལྷགས་ཀྱི་རྟ་མགིན་དབྱུག་ཐོ་ཅན་གྱི་རྗེས་གནང་ལེགས་བར་ནོས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་དཔལ་ཆེན་རྟ་མགིན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས། མ་གཅིག་གྲུབ་
པའི་རྒྱལ་མོ། ལྷ་ལྷམ་མཐུང་བ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མ་གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོར་གྲགས་ཞེས་ཆབ་
མདོ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་བཟའི་ས་ཀྱི་གསན་ཡིག་སོགས་ཆད་ལྷན་ནམས་ལས་བྱུང་དོ། ། ཉེ་ཕྱུང་བའི་མེད་བཤེས་
གཉེན། རས་ཚུང་དོ་རྗེ་གྲགས་པ། མི་ལ་བཞད་པ་དོ་རྗེ། སྐམ་པོ་སྒྲ་འོད་གཞོན་ཅུ། བག་མོ་
གྲུ་བ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། འབྲི་ཁུང་ཟུར་བ་རིན་ཆེན་དཔལ། སྤུན་སྡེ་གྲགས་པ་འབྲུང་གནས།
ཡང་དགོན་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ། ཐུགས་སྐས་སྤུན་སྡེ་རིན་ལྷན། ཟུར་ཕྱག་བ་རིན་ཆེན་དཔལ་
ལེགས། འབར་ར་བ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་། ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་ཆོས་འཕེལ། མཁན་ཆེན་
ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན། དོ་རྗེ་འཆང་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྗེ། ལོ་པ་དག་དབང་ཆོས་གྲགས།
ཤེའུ་ལོ་རྩ་བ་ཀུན་དགའ་ཆོས་གྲགས། དག་དབང་མཆོག་ལེགས་དོ་རྗེ། མཁྱེན་རབ་བསྟན་
འཛིན་བཟང་པོ། འུམས་པ་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ། དག་དབང་ཀུན་དགའ་ལྷན་གྲུབ། དག་
དབང་ཀུན་དགའ་ལེགས་འབྲུང་། དགའ་བཅུ་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོ། འག་རི་དཔོན་སློབ་
དག་དབང་དོན་གྲུབ། རྒྱལ་སྐས་དོ་རྗེ་འཆང་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད། ཁྱི་
ཆེན་སྤུལ་སྤྱུ་དག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱག ། བཀའ་བྱིན་མཉམ་མེད་མཆོག་སྤུལ་སྒོ་
བཟང་དགེ་ལེགས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་དམ་ཆོག་དོ་རྗེ་ལ་དགེས་
བཞིན་དུ་གནང་དོ། ། ༥ ཡང་བོད་སྐྱོང་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ནི། སློབ་དཔོན་བརྒྱའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་སྡོད་པོ་ཉ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས། རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་ལས་གཞུང་
ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་མ་བསྐྱུང་བ་ཞེས་སྐོས་སུ་མཆོད་པའི་ཆོག་བྱུང་ཞིང་། ལམ་འདྲིའི་
སྤྱབ་པ་པོ་ནམས་ལའང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལྟར། ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་གྲིང་པས་མཛད་པའི་
སྤྱབ་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་གི་ཆོག་འདི་སྟེང་ནས་དམ་ཅན་མ་མོ་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་

རིགས་གཏད་བྱ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་གཏེར་ཁའི་ལུགས་བཞིན་ལེགས་
པར་ལོས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། དཔལ་ཆེན་ཁྲག་འཁྱུང་བསྐྱེད་ཅི་རུ་ཀ། རྩོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་འཕྲུང་ཅུལ། གཏེར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག །སྤྲུལ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན། དམར་
ཞབས་རས་ཆེན། ཆོས་རྒྱལ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། འགྲོ་མགོན་བཟུ་ཤིས་མཆོན་ཅན།
བདུད་འདུལ་ཤེས་རབ་འོད་ཆེན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས། འཇམ་དབྱངས་དབང་ཕྱུག་
སློབ་གྲོས། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་སློབ་གྲོས། དམ་པ་ཆོས་སྒྲོང་
ཚུལ་ཁྲིམས། རྗེ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་། ཡལ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཆོན། དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་གཅེན་བསྐྱེད་དབང་རྒྱལ། དེ་ནས་གཙུང་ལེགས་ལྡན་དོ་རྗེ། ཀུན་མཁུན་མཁུན་བཅའི་
དབང་ཕྱུག །བྱུང་བདག་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན། ཟུར་
ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། ཀུན་མཁུན་ངག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཆོ། གཏེར་བདག་གླིང་
པ་འབྱུང་མེད་དོ་རྗེ། རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་ཆེན་རྣམས་རྒྱལ། མང་ཐོས་བསྐྱེད་མཆོག་གྲུབ། གསང་
འཛིན་སྒྲུང་མཛད་དོ་རྗེ། གྲུབ་མཆོག་ཤིན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ། དེས་བདག་
ལ་འོ། །གོང་གི་ཡིག་ཆའི་ལུང་བརྒྱུད་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་མན་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཆེ་རིང་
མཆེད་ལྷ་དང་དོ་རྗེ་གཡུ་སྟོན་མ་སོགས་བརྟན་མ་འགའི་སྟོས་ཀྱི་རིག་གཏད་འགའ་ཞིག་དང་། བསྐྱེད་མ་སྤྱི་སྟོས་ཀྱི་སྤྱུབ་
འཕྲིན་གསལ་མཆོད་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཀྱང་མང་དུ་ཐོབ་པོ། ། རྩ་ཁྲུང་ཁོ་བོ་བཙུན་གཟུགས་དམ་ཆེག་དོ་
རྗེས་དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དང་ཁ་
སྒྲོངས་སུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་དང་རང་གི་འདོད་མོས་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྐྱིགས་པའི་ཆོས་
ཆོན་རྣམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལ། ཏྲ་མགྲིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རི་ལྟར་ལོས་ཚུལ་དང་
གསར་བསྐྱིགས་རྣམས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་། ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
སྟོན་འགྲུའི་འབྲིད་ཡིག་སྟོན་གྲོལ་སྟོ་འབྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱལས་

ཐུར་སྒྲོལ། ལྷ་མ་བརྒྱད་པའི་སྤང་བརྟན་བཞེངས་ཚུལ། ཅ་བའི་ལྷ་མའི་སྤང་བརྟན་གྱིས་
 ཚུལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིག་ཅུང་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྷན། དམ་ཆེག་
 དང་སྤྲོམ་པའི་རྣམ་བཞག་དངོས་བྱུང་འདོད་འཇོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ། དམ་སྤྲོམ་རྣམ་བཞག་
 བསྐྱུས་པ། དབང་ཆེན་ཁྲག་འཁྱུང་ལྷ་དགྲའི་ལས་བྱང་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཏྲ་མ་ཆོག་བཞུང་
 པའི་སྤྲོད་དབྱངས། དེའི་བྱར་རྒྱན་ཀྱན་བཟང་རྣམ་རོལ། ལས་གཞུང་ཏྲ་མ་ཆོག་བཞུང་པའི་སྤྲོད་
 དབྱངས་ཀྱི་སྤྲོམ་རིམ་བསྐྱེད་ཐབས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་བཀའ་རྒྱ་མ་གནད་དོན་
 རབ་གསལ་ཀྱན་པན་སྤྲོད་མེ། དེའི་བྱར་བཤད་མི་འཇིགས་གདོང་ལྗེའི་གད་རྒྱུངས། དེ་དག་
 གི་ཆ་ལག་སྤྲོད་རག་གཏོར་གསུམ་གྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་དབང་ཆེན་དགེས་བསྐྱེད།
 ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་བཞག་བདེ་ཆེན་རྟོ་རྟེན་པོ་བྱང་། བསྐྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་
 དམིགས་རིམ་བཞག་སེལ་གྱི་གདམས་པ་དང་བཅས་པ་དོན་གཉིས་འདོད་འཇོ། ཁྲག་
 འཁྱུང་ལྷ་དགྲའི་ལས་བྱང་སྤྲོད་པོར་བྲིལ་བ་དབང་ཆེན་དགེས་པའི་སྤྲོད་དབྱངས། ཡབ་ཡུམ་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ། དེའི་སྤྲོམ་དོན་དམིགས་
 རིམ་གྱི་གསལ་བྱེད་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན། ཆོགས་མཆོད་འཁྱེར་བདེ་བདུད་
 ཅིའི་སྤྲོད་པོ། ཡབ་ཡུམ་རྒྱུང་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱན་ཁྲིར་ལེན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་གནད་དོན་སྤྲོད་པོ། རྒྱལ་
 དབང་གི་ལས་བྱང་སྤྲོད་པོ་བརྟུན་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲོམ་རིམ་དངོས་བྱུང་འདོད་འཇོ་པད་རག་བྱུམ་
 བཟང་། ལྷགས་འདིའི་སྐྱབ་འཕྲིན་སྤྲོད་ཀྱི་དོགས་གཙོད་དཔྲོད་ལྷན་མགྱ་སྐྱེད། ཆར་ཆེན་
 ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་དངོས་བྱུང་བསྐྱུས་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་དངོས་བྱུང་རིན་པོ་ཆའི་བང་མཛོད་
 ཉེར་མཁོའི་ཡིག་ཅུང་གིས་ཞབས་བསྐྱེངས་པ། ལྷ་དགྲུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་བའི་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་
 ཆོག་པན་བདེའི་འོད་འབར། ཡབ་ཡུམ་རྒྱུང་སྐྱབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་བའི་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱ་ཚུལ་
 གདུང་སེལ་སྤང་བ་གསར་དོམ། རྒྱས་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་ཡིག་ཅུང་ལེགས་ཆོགས་དཔལ་

འབར། དབང་གི་སྤྱན་སྟེག་གི་ཡིག་རྒྱུད་དོན་ཡོད་ཞགས་པ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་སྤྱན་
འགྲོ་ས་ཆོག་དང་ལྷག་གནས་གྱི་རིམ་པ་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་
ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐིག་གདབ་ཆོན་བཟུང་བའི་ལས་རིམ་ཀུན་པན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས།
སློབ་མ་ལྷག་གནས་དང་དགྲིལ་འཁོར་རབ་གནས་བྱ་ཚུལ་བདེ་ཆེན་ལམ་སྟེགས། དབང་
བསྐྱར་གྱི་སྤྱན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་གཞན་པན་སྟོ་འབྱེད། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་བདེ་ཆེན་
རྒྱས་པའི་དགའ་སྟོན། དེའི་བྱུང་རྒྱུ་སྟོ་སྟེན་དགའ་བསྟེན། བདག་འཇུག་གི་ཆོ་ག་ཁྲིར་བདེ་
རིག་འཛིན་སྟོག་གི་ཉེར་འཇོ། ཉེ་བརྒྱུད་ལུགས་གྱི་ལྟ་དགྲའི་ལས་བྱང་རྟ་མཆོག་ཞལ་ལུང་།
ཉེ་བརྒྱུད་ལུགས་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་པན་བདེའི་སྟོ་འབྱེད། ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས་
གཏོར་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཆར་འབེབས། སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་ཁོག་དབུལ་ས་དངོས་
བྱུང་རྒྱ་མཚོའི་དགའ་སྟོན། གདབ་ལས་གྱི་ཆོ་ག་རྟ་མཆོག་རམས་པའི་བཞད་སྒྲ། སྐབ་སྤེ་
གཞོན་ཐབས་གཡོ་མེད་རྩི་རྩེའི་རི་བོ། དག་པོའི་རྟ་མགོན་གྱི་ལས་རིམ་མེ་རྒྱུད་འདྲེས་པའི་
ཆོ་དར། གཏོར་བསྐྱོག་གི་ཆོག་བསྐྱེགས་རྩི་རྩེའི་ཐོག་མདུ། བསྐྱོག་གཏོར་འཕེན་ཚུལ་ཁྲིར་
བདེ་རིག་འཛིན་དཔའ་བོའི་མཆོན་ཆ། སྒྲོངས་བཤགས་གྱི་ཆོ་ག་འཁྲིར་བདེ་དབང་ཆེན་
དགྲེས་སྒྲོང་དག་བྱེད་བདུད་ཅི། དེའི་ཆ་ལག་ཞི་ཁྲིའི་ཕྱག་འཆལ་མདོར་བསྐྱེས་བཤགས་
ཆོག་འགའ་ཞིག་བཅས་བྱི་མེད་བཤགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ། གྱི་བསེལ་གྱི་ཆོ་ག་དག་བྱེད་
རྒྱ་མཚོ། བྱེད་འགྲོལ་གྱི་གདམས་པ་འཆིང་བ་ཀུན་གྲོལ། ལྷའི་གདོན་འགྲོལ་གྱི་ཆོ་ག་ནད་
གདོན་ཀུན་སྒྲོལ། གཟའི་བྱེད་འགྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཉེར་འཆིང་ཀུན་སེལ། མནན་གཏད་རུལ་
བཞིག་གི་མན་ངག་སྒྲོར་ངན་ཀུན་འཛོམས། བྱིན་རྒྱལ་ས་བཀའ་བསྟོ་བྱེད་ཚུལ་མི་འཛིགས་
སྐབས་སྟེན། ཉེར་མཁོའི་གདམས་པ་དུ་མ་སྒྲོར་ཚུལ་གྱི་ཟིན་ཐོ་འཕྲིན་ལས་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད་
པའི་ལྷ་མིག །གཞིན་པོ་རྩེས་འཛིན་གྱི་ཆོ་ག་བདེ་ལྷན་ལམ་སྟོན། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་

རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་དགེ་ལེགས་ཀྱི་འབྱུང་། དེའི་ཡོན་བདག་བསྐྱོ་བའི་མཆོམས་
 སྒྲོར་གྱི་ཟུར་འདེབས་དགེ་ཆོགས་རབ་འཕེལ། དབང་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་དོན་ཡོད་ལྷགས་ཀྱི།
 བསྐྱར་བསྐྱོག་ཆེ་སྐྱབ་དང་བཅས་པའི་མན་ངག་བཀའ་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟབ་པ་གཞོམ་མེད་དོ་
 རྗེའི་གྱུར་ཁང་། དེའི་ངག་འདོན་འཁྱེར་བདེ་དོ་རྗེའི་གོ་ཆ། ཏྲ་མ་གྲིན་བདེ་གཤེགས་འདུས་
 པའི་ལས་བྱང་དེགས་པ་ཀྱི་འདུལ། དེའི་དབང་ཆོག་གི་གཏོར་གཞུང་གི་ཞབས་སུ་ལག་
 ལེན་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡིག་ཚུང་བཏགས་པ། ཏྲ་མ་གྲིན་ཁམས་གསུམ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱབ་
 འཕྱིན་གྱི་འདོན་སྤེལས་བདུད་དབྱང་རྣམ་རྒྱལ་དོ་རྗེའི་སྤྱ་ཆེན། དེའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་
 བསྐྱིགས་ཀྱི་པན་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ། ཏྲ་མ་གྲིན་དམ་སྤེལ་གཞོན་གྱི་ལས་བྱང་དབང་
 བསྐྱར་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྲིགས་རིམ། ཏྲ་མ་གྲིན་དམ་སྤེལ་གཞོན་གྱི་ལས་བྱང་དང་དབང་བསྐྱར་
 གྱི་ཆོ་གའི་ཁྲིགས་རིམ་ལོག་འདྲེན་ཀྱི་འཛོམས། བཀའ་སྔོན་བེཾ་ལྷུ་འཕྲུལ་གྱི་རྗེས་གནང་
 གི་ཆོ་ག་སྤྲ་མའི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲེལ་དུ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཏད་བྱེད་ཚུལ་ཟེན་
 མོར་བཀོད་པ། བཀའ་སྔོན་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་གི་གཏོར་ཆོག་དང་རྗེས་གནང་གི་ཡིག་རྟེང་
 གི་གཤམ་དུ་བྱུག་བཞེས་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡིག་ཚུང་སྤྱར་བ། བཀའ་བརྒྱད་སྤྱིའི་བཀའ་སྤྱང་
 དེགས་པའི་སྤྱེ་དཔོན་སུམ་ཅུ་དང་དབང་ཆེན་སྤྱིའི་བཀའ་སྤྱང་རྣམས་གྱི་གསོལ་མཆོད་
 འཕྱིན་ལས་སྤྱར་འབྱུག། དེགས་པའི་སྤྱེ་དཔོན་སུམ་ཅུའི་གཏོར་འབུལ། ཟབ་ལམ་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆེག་བརྒྱད་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ཅན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 བཟང་། ཨ་ཏིའི་རྣམ་འབྱོར་ཟབ་མོའི་འཁྲིད་ཡིག་གསང་ལམ་གསལ་བའི་སྤྱང་བ། ཆེ་ཏྲ་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆི་མེད་ཆེའི་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་ཚུལ་འཆི་མེད་དོ་རྗེའི་སྔགས་སྤྱབ།
 དེའི་སྒྲོ་ནས་རྫོང་རྩེ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་འཆི་མེད་ཆེའི་དཔལ་སྟེར། སྤྲ་མ་དམ་
 པ་རྣམས་ལ་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་ཚུལ་འཆི་བདག་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགའ་

སྟོན་རྣམས་ཏེ། སྤར་ནས་རིམ་གྱིས་ཉེར་མཁོའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབྲི་བར་སྤྲོདོ། ༥
དེ་ཡང་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་བཀའ་གཉན་པས། ཁོ་ལོས་སྤར་བའི་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་
ཀྱང་སྟོང་མིན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལུགས་འདིའི་དབང་མ་ཐོབ་པ་འཕམ་ཐོབ་ཀྱང་མི་དད་པ་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་ཆོས་ཚུལ་
འདི་ལ་ལོག་ལྷ་དང་སྤྱར་འདེབས་སོགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཁྱད་
པར་ཅན་མེད་བཞིན་དུ་དབྲི་བསྒྲུན་བཙོ་བཙུངས་བསྐྱེད་སྤྱད་སོགས་ཀྱང་གཏན་ནས་བྱར་མི་རུང་བའི་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་
ཅིང་། བཀའ་སྤྱང་དེགས་པའི་དམག་ཆོགས་རྫོ་སྤར་དག་ཅུལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ཡིན་པས་བག་
ཡོད་པར་མཛད་པ་དང་། སྟོང་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དཔེ་མཁུན་མེད་པར་སྤེལ་བའི་སྟོན་རྣམས་ཚུལ་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་
རྒྱས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་པ། རོ་མཆར་ཆོས་དབྱིངས་དགའ་མ་དང་འབྲེགས་
པའི། །མཛད་བྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁྲི་ཆགས་གར་དགའའི་ཉམས་གྱིས་རོལ་
མཛད་པ། །དབང་ཆེན་རྟ་མཆོག་དབལ་དེ་སྤྱབས་གྱི་ཕུལ། །གང་གི་ལྷ་སྤྲུགས་རྣམ་འབྱོར་
བྱིན་ཅ་ཡིས། །སྤྲུགས་དུས་ལོག་འདེན་བདུད་དཔུང་ལྷག་མེད་དུ། །བསྐྱེད་པའི་གྲགས་སྟོན་
སྤྲུག་དགར་པོའི་རྒྱ། །ཕྱོགས་བལ་ལུས་སྤེལ་ན་བར་རིང་དུ་འཕྱང་། །མཆོན་ལྷན་སྟོབ་
དཔོན་མཆོག་གི་ཉིན་བྱེད་གཟེས། །དབང་ཆེན་རྒྱུད་གཞུང་པད་ཆལ་རབ་བཞད་
པས། །བདག་སྟོ་མོས་པའི་སྐལ་ལྷན་རྒྱུད་དུག་པ། །ཟབ་གསང་སྤྲོ་གྲོ་སྤྱང་ཅིའི་དགའ་
སྟོན་སྤྲོང་། །ལུགས་སྟོལ་གཞན་གྱི་རྒྱས་བཀའ་རིགས་འབྲེ་དང་། །གདོལ་གཏམ་མགལ་
དུམ་བསྟར་ལ་བརྒྱས་མིན་པའི། །རྣམ་དག་རྒྱུད་དང་འབྲུལ་མེད་གཞུང་དོན་བཞིན། །ཡིག་
ཆོགས་གསར་པའི་འབྲེང་བའང་འགའ་ཞིག་སྤེལ། །ལ་ལས་རང་གཞུང་རིན་ཆེན་དོར་ནས་
ནི། །གཞན་ཟེར་རྗེས་འབྱངས་མཆིང་བྱ་དང་དུ་ལེན། །འགའ་ཞིག་ལོག་ལྷས་མིག་སྤྲོངས་
ཟབ་ཆོས་སྤྱངས། །དེ་དག་སྤྲོན་པོའི་རྟགས་དང་སྐལ་བའི་སྤྲོན། །སྟོན་གྲགས་སྟོབས་འབྱོར་
གོ་སའི་མཐོ་དམན་གྱིས། །མཁས་སྤྲོན་ཁྱད་པར་འབྲེད་པའི་དུས་ངན་འདིར། །གང་དན་

བྱིས་ནས་ཐང་མར་བདེལ་གྱུར་ཀྱང་། །བཀལ་བརྟག་བྱེད་པའི་ལུང་རིགས་སྤྱོད་བ་སུ། །འོན་
 ཀྱང་དགོ་སྡིག་ལས་འབྲས་སྤ་ཞིང་ཟབ། །ཆོས་ལ་དབང་ཟའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ། །རྒྱལ་བསྟན་ལས་གཞན་གཅེས་ནོར་ཡོད་མིན་པས། །བདག་ནི་རང་བཟོའི་སྦྱང་ཁམས་
 བསྐྱེད་མ་རུས། །ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་ཟབ་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས། །དུག་ལྗེའི་དབང་གྱུར་བྱིས་
 པའི་སྒོ་སྒྱུན་གྱིས། །ནོངས་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་གང་ལགས་པ། །སྤྲོ་མ་ལྟ་དང་མཁས་
 པའི་ཆོགས་ལ་བལགས། །འདི་ཡི་དགོ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤྲོ་མ་དབང་ཆེན་
 ལྟ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་དང་། །བསྟན་དང་འཕྲོ་
 པའི་དཔལ་དུ་ངེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཁོ་ཙོ་བཙུན་གཟུགས་སྟོན་ལས་པ་དམ་ཆོག་དོ་རྗེ་ཞེས་བགྱི་བས་མཁས་
 ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྤྲོ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འཛིན་ལས་ལྟག་པའི་སྤྲོ་མ་ཆོག་རྟ་མགྲོན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཆོས་
 སྟོར་རི་ལྟར་ནོས་ཚུལ་དང་ཡིག་ཆ་གསར་བསྐྱན་གྱི་དཀར་ཆག་ཙོ་ཡིག་དགོས་འདོད་ཀྱང་འཕྱང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལམ་
 འདི་ལ་མོས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པའི་བསམ་བསམ་ཉེ་བར་བསྐལ་ཏེ། །རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གསན་ཡིག་གཞུང་ཆུ་རྒྱུན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་དབྱེ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར་བྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ། ། དར་
 རྒྱས་འཕེལ། །

༡༡། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བཅོམ་ལྷན་འདས་བསྐྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་
གསང་ཁྲོས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་འཁྲིད་ཡིག་
སྟོན་གྲོལ་སྟོ་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༢།

ན་མོ་གྲུ་རུ་ཉ་ཡ་གྱེ་ཨ་ཡ། །བདེ་ལེགས་ཅ་བ་ཟིན་ཅན་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་བཅོམ་
ལྷན་བསྐྱ་དབང་ཆེན་ལྷ། །སྐྱབས་ཀྱན་འདུས་པའི་ངོ་བོར་ངེས་ཉིད་པས། །བྱང་ཆུབ་བར་
དུ་གྲུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཐེག་པ་ཀྱན་ཀྱི་སྟོང་པོའི་བཅུད་བྱུངས་པས། །ཆེ་གཅིག་
སངས་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་སྦྱར་བདེའི་ལམ། །རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི། །གདམས་པ་ཟབ་མོ་དང་འདིར་གསལ་བར་བྱ། །རང་ཉིད་གོམས་ཤུགས་ཉམས་རྟོགས་
མི་ལྷན་ཡང་། །གཞན་པན་བསམ་པས་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་ཉིད། །ལྷག་པར་སྤེལ་ལ་སྦྱང་
མས་སྐྱབས་བྱེ་ཞིང་། །ཐར་འདོད་སྟོ་ལྷན་ཆོགས་རྣམས་དགའ་བར་གྱིས། །འདིར་སྐྱལ་བ་
དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། །ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉིན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས། །དེས་རི་སྐྱད་བསྟེན་པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་
ལ་སྟོབ་དགོས་ཤིང་། །དེ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་
སྒྲ་ན་མེད་པའི་འཇུག་སྟོ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་
སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྦྱང་བའི་སྟོ་ནས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་

དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པའི་རིམ་པ་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོང་
མ་གོང་མའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྱུབ་པའི་མཐའ་ཀུན་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་
དང་། མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འསློ་བའི་གཞི་འཇམ། འབྲས་བུའི་ཐུག་ས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
རི་སྟེང་པ་ཀུན་ཀྱི་རབ་དང་ཕུལ་དང་གླ་མ་དང་བཅུད་འདུས་པའི་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱ་
འབྲུལ་ཙ་རྒྱད་སྟོང་པོ་ལས། རང་བཞིན་གསང་བའི་སྟོང་པོ་འདི། །སྟེ་སྟོང་ཀུན་དང་རྒྱད་
ཀུན་ཀྱི། །འབྱུང་གནས་གཏན་ལ་ངེས་པར་འབེབས། །ཞེས་དང་། དེའི་བཤའ་རྒྱད་རྒྱས་པ་
ལས། མཉམ་ཉིད་དོན་རྟོགས་རང་རིག་རྒྱལ་པོ་ཡི། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ཚུ་སྒྲུང་ཀུན་འབབ་
ལྟར། །གླ་མེད་དོན་རྟོགས་ཐབས་ཆེན་འདི་དག་ཏུ། །རྣམ་ཐར་ཐེག་པ་བསམ་ཡས་མ་ལུས་
འདུས། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
བཞིན། །བསམ་ཡས་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །རི་སྟེང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀྱེད་ཀྱི་ཀྱེད་ཀྱི་ཀྱེད་ཀྱི་ཀྱེད་ཀྱི་ཀྱེད་ཀྱི་ཀྱེད་ཀྱི་
འཇུག་ལམ་སྟེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །གྱུབ་པའི་མཐའ་ཀུན་གཏན་ལ་འབེབས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་
ཆོས་ཀུན་ཀྱི། །གླ་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་
གསང་ཆེན་མཁྱེ་ལོ་གའི་རྒྱད་སྟེང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱིན་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་
ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བཙུག་པོར་ལྷན་འདས་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་ཏྲ་མ་གྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཐབ་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་མདོ་ཙམ་དུ་འགོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་གཉིས། །ལམ་བསྒྲོམ་པའི་སྟོང་རུང་དུ་སྒྱུབ་པ་སྟོན་འགོ། །རི་སྟེང་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་
འཇུག་པ་དངོས་གཞིའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཐུན་མོང་སྟེང་སྟོན་འགོ་དང་། །ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་འགོ་འོ། །དང་པོ་ལ་དམིགས་པ་སྟོར་བྱས་སྟེ། །དལ་
འགྲོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་པ། །ཆེ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། །ལས་འབྲས་སྟོན་ཚུལ་བསམ་པ།

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་སྟེ་རེས་འབྱུང་གི་ཚོ་བསྐྱེད་པ། ཐེག་པ་སྤྱིའི་མང་དོ་སྐབས་
སུ་འགྲོ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཅ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིན་འགྲོ་(དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།)

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་ཆེར་མ་མི་འབྱུང་བའི་གནས་དབེན་པར་དགོ་སྒྲོར་གྱི་མཐུན་
རྟེན་ནམས་ཆོགས་པར་བྱས་ལ། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལྷུས་གནད་བྱང་པོར་བསྐང་ཞིང་སེམས་
ལ་ནལ་དུ་པབ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱུད་རོ་ལན་གསུམ་བསལ་བས་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་
ཅད་སངས་ཀྱིས་དག་པར་བསམ། དེ་ནས་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་ལམ་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་སྒྲང་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱི་བོར་སྒྲ་མ་བསྒྲོམ་ལ་མོས་གྲུས་
ཤྱགས་བྲག་པོས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུན།
བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཞེ་ཐག་པ་
ནས་གསོལ་བ་གདབ། །དེ་དག་ནི་སྟན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་སྟེ། སྒྲོམ་སྟན་ལ་འཇུག་
རེས་ཀྱིས་མགོ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་བྲག་ལེན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ག་རེ་
བདག་གིས་ཉེན་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲུ་ཆེན་རྟེན་པའི་དུས་འདིར་འཛིགས་
རུང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ད་རེས་མི་ལུས་རིན་
པོ་ཆེ་ཐོབ། དབང་པོ་སྒྲོ་ལྷ་ཆང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བློ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
དང་མཇུག། ཆོས་བྱེད་དབང་ཡོད། བྱེད་ཐབས་ཤེས་པའི་དུས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
རེས་པའི་ཆོས་བཤེས་མ་ཞིག་མ་བྱས་ན། བྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེན་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་།
ཆོས་དང་འཕྲད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཏེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་
པར་དཀའ། །སྤྲིས་བྱས་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་པན་པ་མ་སྐྱབ་
ན། །བྱིས་ནས་ཡང་དག་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཅིའི་བྱིར་དལ་འབྱོར་

ཞེས་བྲུ་ཞེ་ན། མི་ཁོམ་པའི་གནས་ནམས་སུ་སྐྱེས་ན་རང་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་བྲེལ་ནས་
 ཆོས་བྱེད་མི་ཁོམ་ཏེ། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགྲོ་གསུམ་རྟག་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་
 བས་བྲེལ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟེན་འགགས་
 བ་སྟེ་ཕྱི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མེད་པ་
 གྲ་སྒོ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་སྒོ་སྒྲར་གྱི་མཐར་སྐྱབས་པའི་ལོག་ལྷ་ཅན་
 དང་། ཆོག་དོན་གྱིས་བརྟེན་འབྲེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་སྤྱགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་
 སྟོང་བ་ཞེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་པ་ལྷན་པའི་བསྐལ་བ་ལ་སྐྱེས་
 བ་བཞི་ནི་ནང་གི་མི་ཁོམ་པ་སྟེ། བདག་དེ་བརྒྱད་པོ་གང་དུ་འང་མ་སྐྱེས་པ་འདི་རེ་འཆང་
 སྟམ་དུ་དལ་བ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོ་དགའ་དང་བཅས་པས་ཆོས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེར་
 མ་ཟད་ཆོས་ལ་སྒྲོད་པའི་འབྲོར་བ་བཅུ་ཡང་ལེགས་པར་ཆང་སྟེ། བདག་ལྷ་ཆོས་གྱི་རྟེན་མི་
 ལུས་ནི་ཐོབ། ཐོས་བསམ་གྱི་རྟེན་དབང་པོ་སྒོ་ལྡ་ཆང་། བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུལ་དབྱས་
 སུ་སྐྱེས། འཇུག་པའི་སྒོ་དད་པའི་གནས་སུ་འོས་པ་ལ་དད་པས་སྤྲུགས་སོགས་བྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པས་ལམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཆང་
 བ་སྟེ་རང་འབྲོར་ལྡ་དང་། འཛིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་ལྟ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་རྟོག་ལས་
 ཀྱང་དཀོན་ན་ད་རེས་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཅིང་། དེས་ལམ་ཐར་པ་དམ་པའི་
 ཆོས་གསུངས། དེའི་བསྟན་པ་མ་རྒྱབ་ཅམ་དུ་གནས་པས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་
 ཀྱང་ཡོད། དེས་ཀྱང་སྟོང་རྗེས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་རྒྱས་པར་འདུག་པས་གཞན་འབྲོར་ལྡ་
 སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྲོར་གྱི་ཆོས་བཙོན་བརྒྱད་ཆང་བའི་རྟེན་གཙང་མ་འདི་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་
 ཆེན་པོས། ཡང་ཡང་རྟེན་དཀའ་ལྟ་དུམ་འབར་བ་འདྲ། །རྟེན་པ་དོན་ཅན་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་
 འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལན་ཅམ་མ་གཏོགས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། རྟེན་ན་འདི་

ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གཞན་མེད་པས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཅན་གོ་
མིས། བདེ་ག་ཤེས་ལམ་རྟེན་འགོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་པ། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་
ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྒྲ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྗིང་རིག་
འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་དབུལ་པོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པ་ལྟར་བདག་གིས་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ཅིང་། སྤྲ་མ་དམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་འདི་རེ་དགའ་སྟུང་དུ་བསམ་ལ།
ཆེ་འདིའི་སྤང་བ་འཁོར་འདབ་གཉེན་འདུན་ལོངས་སྟོད་སོགས་ལ་མ་ཆགས་པར། ད་རེས་
ཐར་པའི་ལམ་སྟེ་ཐེན་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་འབད་དགོས། གལ་ཏེ་མ་འབད་ན་དེད་དཔོན་
རྒྱ་མཆོ་ནས་སྟོང་ལོག་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲུན་ཏེ། སོག་མ་ཆད་ཀྱང་རོ། །འདྲེས་མ་བྲེར་
ཡང་སྟོན་པ། དབུགས་དང་མ་བུལ་ཡང་བཅ་པོ་ཡིན། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས། ད་
རེས་སུ་ཆོག་གས་རྒྱུན་ཀྱན་འབྱོར་སྐབས་འདིར། །བཙོན་འགྲུས་བྲག་པོས་སྲིད་ལས་འདལ་
བར་མཛོད། །ཅེས་པས་གྲུ་ཡོད་དུས་རྒྱ་པོ་ལས་བཀལ་དགོས་པ་དང་། དཔའ་ཐོའི་དབྱང་
ཆོག་སུ་དག་འདུལ་བ་དང་། རྒྱ་ལུད་ཅོད་གཤེར་འཛོམ་དུས་ས་བོན་ཅི་ཐེབས་བྱེད་
དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱེད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་དུས་འདིར་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་མདོ་མེད་དུ་མ་སོང་བར་སྟེ་བ་གཏན་གྱི་སོམས། རང་མགོ་འདོན་པའི་མདུན་གྲོས་སུ་
དམ་པའི་ཆོས་བཤའ་མ་གཅིག་རང་མི་བྱེད་རིལི་སྟུང་དུ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་བྱའོ། །

ཆེ་མི་རྟག

གཉིས་པ་ཆེ་རྟག་པ་བསམ་པ་ནི། དལ་འབྱོར་ལ་སྤྲོད་པོ་ལེན་པ་དེ་ཡང་སྤར་མའི་བང་
དུ་སྒྲུལ་ཞུགས་པའོ། །སྟེ་ག་མོའི་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་སང་བྱེད་གནངས་བྱེད་གྱི་བྱི་
བཞོལ་དུ་མ་སོང་བར་འཕལ་རང་དུ་སྒྲུང་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཆོན། རང་རེ་ནམས་ཀྱིས་ད་

རེས་རྟེན་དཀའི་རྟེན་འདི་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་མི་སྟོད་པར་འཆི་ངེས་པ་ཅན་ཏེ།
སྦྲེས་པན་ཆད་མ་ཤི་བར་ཆེ་ཐར་དུ་ལུས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་རང་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་
མ་ཐོས་ལ། ཡོད་དམ་མེད་དམ་སྟུམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོ་འཇུག་པ་ཅམ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྟ་དབྱངས་ཀྱིས། །ས་འམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྦྲེས་ནས་གང་ཞིག་མ་ཤི་བ། །གལ་
ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། །ཞེས་པས་ངེས་པར་འཆི་དགོས་
པ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་གཏམ་ལས། ལྷག་ཆུ་བཅད་པའི་རྩིང་བཞིན་དུ། །བསྟོན་མེད་
འབྲིང་པ་དང་བཅས་པས། །ཀྱན་ཀྱང་འཆི་བའི་ལམ་ཞུགས་ན། །སྟོ་བྱར་ཆེ་ལ་སྲུ་ཡིད་
བརྟོན། །ཞེས་པས་ཆེ་ལ་གྲུད་ནས་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིང་པ་ཡོད་པས་སྦྱར་དུ་རང་འཆི་
སྟེ་ལྷག་ཆུ་བཅད་པའི་རྩིང་བྱ་མཐིལ་བརྟོན་ལྟར་ཆེ་འཇོད། ཉི་མ་རྒྱབ་ཁའི་གྲིབ་སོ་ལྟར་ཆེ་
འབྲིབ། འབྲུའི་བང་མཛོད་བཅུས་པ་ལྟར་ཆེ་འཇོད། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་
གོམ་པ་སྟོས་པ་ལྟར་ལོ་ལྷ་ཞག་དང་སྤྱོད་ཕྱི་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་ཐག་རེ་ཉེ་དུ་སོང་
བ་འདི་མ་ཆོར་བ་མཆང་རེ་ཆེ། དེར་མ་ཟད་དོ་རྒྱབ་རང་ཡང་མི་འཆི་སྟུམ་པའི་སྟོ་གདངས་
ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འཇུག་པ་
རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་རྟ་འགྲོག་པའམ་ཕྱེ་ལེབ་མར་མེ་འབྲད་པ་ལྟར། །ད་ལྟ་རང་
གཟའ་གདོང་ཐུག་ལྟ་བུས་འཆི་བ་ཐོག་རྒྱགས་སུ་མི་ཡོང་བའི་གདོངས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་
དོ། །མདོར་ན་ཆེ་སྟོན་ཀའི་ན་བུན་ལས་ཀྱང་ཡུན་ཐུང་། མཇོལ་བཤེས་གཉེན་འདུན་ཆོང་
འདུས་མགོན་པོ་ལས་ཀྱང་གྲེས་སྟེ། འདོད་ཡོན་ལོངས་སྟོད་སྟུ་མ་བས་རྟག་མི་ཐུབ། འཆི་
བདག་ཁོ་དགོངས་ཀའི་གྲིབ་སོ་བས་ཀྱང་མགྲོགས་པར་འོང་བས་ཞེ་རེ་འཇིགས་ཏེ། སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོས། ཆེ་འདི་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྟོན་དང་འདྲ། །མཇོལ་བཤེས་གཉེན་འདུན་ཆོང་
འདུས་མགོན་པོ་འདྲ། །འཆི་བདག་བདུད་ནི་དགོངས་ཀའི་གྲིབ་སོ་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་

སོས་ཀའི་ཉ་བརྟེན་འདྲ། །ཆེ་འདིའི་སྤང་བ་མདང་གི་མི་ལམ་འདྲ། །འདོད་ཡོན་ལོངས་
སྤྱོད་སྦྱ་མའི་དགའ་སྟོན་འདྲ། །དོན་མེད་བྱ་བ་ཆུ་ཡི་གཉེར་མ་འདྲ། །ཞེས་དང་། མདོར་
ན་སྦྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་སྟེ། །འདུས་པའི་ཐ་མ་དེ་བཞིན་འབྲལ་བ་ཡིན། །བསགས་པ་
མཛད་ཅིང་འབྱོར་བ་རྒྱད་པའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྦྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི། འདུས་པའི་
ཐ་མ་འབྲལ། བསགས་པའི་ཐ་མ་འཛད། མཐོན་པོའི་མཐའ་སྤྱང་བ་བཞི་ལས་མ་འདས་
པས་སྤར་པན་ཆད་མ་བསམ་པས་ལན། ད་བསམ་ན་རང་གི་ལུས་རྒྱའི་ལྷ་བ་ལྷ་བྱ་འདི་
དེས་པར་འདིག་ལ། དེའི་ཆེ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བ་ལས། པ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱབས་
མ་ཡིན། །མཛའ་བཤེས་ཅ་ལག་རྣམས་ཀྱང་མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས། །རང་
ཉིད་གཅིག་ཤུར་བྱི་མར་འགོ། །ཞེས་པས་རང་གིས་བཅིགས་པའི་མཁར། བསགས་པའི་
ནོར། འགྲོགས་པའི་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་
ཤུ་མར་ཀྱི་གསེབ་ནས་སྦྱ་བཏོན་པ་ལྷར་འདིག་ཉེན་པ་རོལ་དུ་ནམ་འགོ་ཆ་མི་འདུག་པས་
ཆེ་མཇུག་སྤྱིན་བར་ཀྱི་ཉེ་ཁྱར་ཅམ་འདི་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བསྐྱངས་ཏེ། སྦྱེ་བ་གཏན་ཀྱི་འདུན་མ་
ཆགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཞིག་མི་བྱེད་རིལི་སྤྲུམ་དག་ཏུ་བསམ་པར་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་
བྱ་བ་བེན་ནམ་ཞེས། །འཆི་བདག་སྤོད་པར་མི་འགྱུར་ཀྱི། །གང་ཞིག་སྦྱབ་དགོས་དམ་
པའི་ཆོས། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་བརྟུན་པ་གིས། །ཞེས་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོས། ཡུན་མུང་
ཆེ་ཡི་བྱེད་ཅམ་གཉི་མུག་གཉིད། །བྱེད་ཀྱང་སུམ་གཉིས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འདྲི་སྟེ། །སུམ་
ཆ་གཅིག་ལའང་བར་ཆད་རྒྱུན་དབང་མང་། །དེ་བྱིར་འདུ་བྱེད་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་བཞིན་
གཡོ། །ཆེ་སྟོག་ནམ་མཁའི་སྟོག་ལྷར་མི་བརྟན་ཞིང་། །ལས་ནི་གི་བ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་
འབྲང་། །ལང་ཆོ་ལྷན་པའི་ལུས་ཀྱང་སྦྱར་དུ་འདིག །དེ་ཆེ་པན་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་
གཅེས། །ཞེས་པས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་རྒྱགས་ཐབས་མེད་

པའི་བྲེད་ཤ་འཛོན་འཛོན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

ལས་རྒྱ་འབྲས།

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་སྤྲིན་ཚུལ་ལ་བསམ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འཆེ་བ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་། མེ་
ལི་ཐལ་བ་རྒྱུད་བྱེད་འབྲ། །སྒྲར་སྤྱེ་བ་དག་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་རང་
བྱ་མི་དགོས་སམ་སྤྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ལི་ནས་སེམས་ཅན་མེད་དུ་འགོ་བ་བདེན་ན་འཆེར་རྒྱ་
མེད་ཀྱང་ཅང་མེད་དུ་མི་འགོ་སྤྱེ། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དག་ནི། །བསྐྱལ་
བ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱུད་མི་ཟ། །ཆོག་གསལ་ཤིང་དུས་ལ་བབས་བ་ན། །འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་སྤྲིན་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པས་ས་བོན་མངར་ཁ་ལས་འབྲས་བྱ་སོ་སོར་སྤྲིན་བ་ལྟར། བདེ་བ་དང་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ནི་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་གཉིས་ཡིན་པས་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་
ལྷང་དོར་མ་ནོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས། ཆེ་རབས་མང་པོར་སྤྱག་བསྐྱལ་
རྒྱར་འགྱུར་བའི། །སྤྱིག་པས་ཆེ་འདིར་བདེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཆེ་འདི་ཡུན་ལྷང་ལོ་རྒྱ་འགའ་
ཞིག་ཡིན། །འཛིག་ཉེན་སྤྱི་མར་ཆད་གཟུང་མེད་པའི་སྤྱིར། །སྤྱེ་བ་གཞན་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་
འབྱུང་ཞིང་། །བདེ་བའི་ཐབས་སུ་དག་སྤྱིག་ལྷང་དོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལ་བཞི་སྟེ། དག་མི་དགའི་དབྱེ་བ། ས་མཆམས། ལྷི་ཡང་། འབྲས་བྱའོ། །དང་པོར་བྱ་བ་
ལ། དག་བ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒོག་སྒྲོབ་པ།
མ་ཆགས་བ་སྤྲིན་བ་གཏོང་བ། ཆངས་སྤྱོད་ལ་གནས་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ། བདེན་
པར་སྤྱོད་པ། ཞི་ཞིང་དེས་པར་སྤྱོད་པ། མི་མཐུན་བ་བསྐྱུལ་པ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བ་སྟེ་
དག་གི་བཞི། ཆོག་ཤེས་པ། གཞན་ལ་བྱམས་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་
ལས་གསུམ་མོ། །ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བཅུ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས།
ཡི་གེ་འདྲི་མཆོད་སྤྲིན་བ་དང་། །ཉན་དང་སྒྲོག་དང་འཛིན་བ་དང་། །འཆང་དང་ཁ་ཏོན་

བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་
ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཐུན་མོང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་ཚུལ་ལ་སྟོས་ནས་སྒྲིན་
སོགས་པར་བྱིན་བཅུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་དེ་དག་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བའང་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པར་
དང་དུ་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། །རྒྱུད་དུ་བསགས་པས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། །རྒྱའི་ཐིགས་པས་བུམ་པ་རིམ་གྱིས་འགོང་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱད་པ་ལས། །རྒྱ་
ཡི་ཐིགས་པས་བུམ་པ་དང་པོ་ཐ་མའི་བར། །རིམ་གྱིས་ཉུང་དུ་ཉུང་དུས་དེ་ཡོངས་འགོངས་
པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །རིམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཡོན་
ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
སྤང་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་མི་དགོ་བ་ནི། བྱེད་པ་པོ་ལ་སྟོས་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
གྱིས་དབྱེ་གཞི་ལས་བཅུ་སྟེ། །བསམ་བཞིན་དུ་མ་རྟོར་བར་སེམས་ཅན་གསོད་པ། གཞན་
གྱི་རྟོར་རྒྱ་འཕྲོག་གི་སྒྲོན་ནས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲིག་པ་སྒྲིབ་པ་
འདོད་ལོག་སྟེ་ལུས་གྱི་ལས་གསུམ། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་རྩལ་སྤྲོ་བ། གཞན་གྱི་
ཞེར་འདེབས་པའི་ཆོག་རྒྱུ། གཞན་མཛའ་བ་འབྲེད་པའི་སྤྲ་མ། དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངག་འབྲལ་སྟེ་ངག་གི་ལས་བཞི། གཞན་གྱི་རྟོར་
ཁོ་ལ་མེད་ཀྱང་རུང་ང་ལ་ཡོད་ན་སྟམ་པའི་བརྒྱབ་སེམས། གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་གཞོད་
སེམས། དགོ་མི་དགོའི་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འང་མེད་པར་བལྟ་བ་སོགས་ལོག་ལྟ་སྟེ་ཡིད་གྱི་
ལས་གསུམ་མོ། །ཡང་ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་མཆོམས་མེད་ལྔ་དང་ཉེ་བ་ལྔ་སྟེ། པ་མ་དག་
བཅོམ་གསུམ་གསོད་པ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་
གྱིས་ཁྲག་འབྲིན་པ་སྟེ། མཆོམས་མེད་ལྔ་དང་། མཆོད་རྟེན་འཛིག་པ། བྱང་སེམས་གསོད་
པ། དག་བཅོམ་མ་སུན་དབྱུང་བ། སྒྲོབ་པ་གསོད་པ། དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་སྒྲོ་འཕྲོག་པ་སྟེ་ཉེ་

བ་ལྷོ། །ཡང་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོས་ནས་ཕྱི་ཁིང་ལོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱི་བ་བཞི་ནི། མཁས་པའི་གཡ་གོང་། དགེ་སློང་གི་ཕྱག་། སྐྱབ་
 པ་པོའི་ཟས། སྒྲགས་པའི་ཉོར་ནམས་ཏེ་ལོག་པའི་ཕྱི་བ་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་
 ཉམས་པ་དང་སྦད་པ་དང་བཀྱར་བའི་ཕྱི་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པས་ལས་བཅུ་
 སྟག་དུའང་འགྱུར་རོ། །ལོག་པ་བརྒྱད་ནི། དཀར་ནག་ཕྱོགས་ལ་སྦད་དང་བསྟོད། །དགེ་
 བ་ཅན་གྱི་ཐུགས་དགྲགས་དང་། །དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅག་དང་། །ཆོ་མ་ལྷ་དང་
 མཆེད་ལུས་སྦང་། །དཀྱིལ་འཁོར་གཉན་པོ་བྲལ་དང་བརྒྱད། །འདི་དག་ལོག་པ་བརྒྱད་དུ་
 གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་ཕྱ་ཁིང་ཕྱ་བ་ཡང་དུག་བཞིན་
 དུ་སྦང་དགོས་ཏེ། འགྱུར་སྟོབས་རབ་དུ་ཆེ་བས་མི་དགེ་བ་ཆུང་དུས་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་མདོ་ལས། །སྤྲིག་པ་ཆུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་
 ཉན་པ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །འཕྱང་ཁོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་
 དུག་བཞིན་རོ། །ཞེས་དང་། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོས། །ལས་ནི་ཆུང་ཡང་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་
 རྟེ། །དགེ་སྤྲིག་ཆེན་པོ་བསགས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ས་མཆམས་
 བེ། །སྦྱིར་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྦྲང་ཁིང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་
 བཅས་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་
 པའི་སེམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྦྲང་ཁིང་། གཞན་ལ་པན་པ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་
 གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །བྱེ་བྲག་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 ཟེན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་གྱི་དགེ་བ་སྟེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། དེས་མ་ཟེན་
 པ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་དགེ་བ་སྟེ། །བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟེ་ཡང་
 བེ། ཡུལ་དང་ཀྱན་སྟོང་བྲག་ཞན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གྱིས། མི་དགེ་བ་ཕྱི་ཡང་བར་

མ་གསུམ་དང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་ནི། ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་མི་དགེ་བ་ལྷེ་བས་དཔྱལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། ཡང་བས་དུད་འགོ་
སྟེ་ནམ་སྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོ། །སྟོག་གཙོད་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་གང་བྱེད་
དེར་སྐྱེ་བ་ནི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་། སྟོག་བཅད་པས་ཆེ་མུང་ཞིང་ནད་མང་བ་སོགས་སྦྱོར་
བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ཡུལ་ལ་སྟེན་ཏེ་ཡུལ་ཆེར་མ་ཅན་དང་ལོ་
འབྲས་མི་སྟེན་པ་སོགས་བཀྲ་མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་
བ་ཆེན་སོས་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ། འབྲིང་གིས་འདོད་ལྷ། ཆུང་དུས་མིར་སྐྱེ་བ་སྟེ་ནམ་སྟེན་
གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་དབང་གི་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱང་སྤར་ལས་སྟོག་སྟེ་ཤེས་
པར་བའོ། །ཟག་མེད་གྱི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སེམས་དང་བཅས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
ནམ་སྟེན་ཡང་བདེ་བ་ཁོ་ན་སྟེར་མོད། གཞན་དུ་སྟེན་གསུམ་འདོད་ནས་སྟེན་པ་གཏོང་བ་
སོགས་བསམ་པ་གཞག་ལ་སྦྱོར་བ་དཀར་བ་དང་། །ཕན་འདོད་ཀྱིས་བརྟེན་བརྟུང་དང་མི་
སྟེན་པར་སྦྱ་བ་སོགས་བསམ་པ་དཀར་ལ་སྦྱོར་བ་གཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདེ་
སྤྱག་སྟེལ་མར་སྐྱེད་པར་བཤད་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཁོ་ན་སྦྱ་བ་པ་ལ་
སྦྱོ་དུབ་མེད་པ་བྱིས་བདག་སོ་ནམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱབས་སོ་ཆེའི་དགེ་བ་ལ་དཔའ་མི་
ཞུས་པ་དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བར་མཆོམས་མེད་པ་མགལ་མེའི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་ལྟར་བསྐབ་པར་བའོ། །

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།

བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་

སྒྲེས་ཀྱང་འཛིགས་རྒྱ་རང་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། གློ་ཚོད་དེ་འདྲ་བ་ད་ལྟ་མ་བསམ་བས་ཡིན།
 བསམས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སྤྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོས་སམ། གཞུགས་
 བརྟན་རི་མོར་གྲིས་པ་མཐོང་ནའང་སྦྱིང་རྒྱུང་ལྡང་བ་ཅམ་དུ་བཟོད་པའི་ཐབས་མེད། དེའི་རྒྱ་
 མཚན། དཔྱུལ་བར་སྒྲེས་ན་ཆ་དཔྱུལ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྷགས་སྟེག་གི་
 ས་གཞི་དང་། མེ་འོབས་མེ་སྟེ་རབ་དུ་འབར་བའི་གནས་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་ཡང་སོས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་དག་མི་ཤ་བོ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་མཚོན་བསྟུན་རེས་ཀྱིས་ཡང་
 བརྒྱལ་ཡང་སོས་དང་། ཐེག་ནག་ནི་ལུས་ལ་ཐེག་བཟབ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་འབར་
 བས་ཐྱད་ཁག་འཐོར་བཞིན་དུ་གཤོག་ཅིང་འབྱར་ལ་ཡང་གཤོག་པ་དང་། བསྐྱེད་འཛོམས་
 ནི་ལྷགས་སྟེག་གི་རི་ར་ལུག་གི་གདོང་བ་འདྲ་བའི་བར་དུ་ཉིལ་མར་ལྟར་དམར་འདག་
 འདག་འཆོར་ཞིང་གྲེས་པ་ན་སོས་ཉི་ཡང་འཆོར་བ་དང་། དུ་འབོད་ནི་ཉམ་ཐག་ནས་ཡིབ་
 པའི་གནས་འཆོལ་བ་ན་ལྷགས་ཁང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་དེ་སྒྲོ་ཟུམ་ནས་བསྟེག་པ་
 དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི་ལྷགས་ཁང་སྒྲོ་མེད་ཉིས་རིམ་མེ་འབར་བར་བསྟེག་ཅིང་སྒྲོ་ནང་
 མ་ནས་རྒྱ་ལ་ཐར་ཡང་བྱི་མ་ནས་ཡུན་རིང་མི་ཐར་བ་དང་། ཆ་བ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་སྤུ་བ་མེ་
 འབར་བའི་ནང་དུ་བསྟེག་ཅིང་མདུང་ཅེ་གསུམ་པས་བསྟུན་པ་དང་མདག་མེ་འབར་བའི་ས་
 གཞི་ལ་ལྷགས་པ་བལྟས་ཉི་ལྟར་བྱས་རྒྱུང་བ་དང་། རབ་དུ་ཆ་བ་ནི་ལྷགས་ཐངས་ཁོལ་
 མར་བསྟེག་པ་ན་ཁར་ལོང་གིས་འོང་བ་ན་ཤ་སྒྲེ་ཞིང་གཉིང་དུ་སོང་བ་ན་རུས་པར་འགོ་བ་
 དང་། གློ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེས་བསྟེག་ཅིང་ཐངས་ཁུན་སྒྲོལ་མ་སྤྱད་
 པས་ལུས་བྱུན་གྱིས་བསྟེག་པ་དང་། མནར་མེད་ནི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་མེ་འབར་བར་སོང་ནས་
 ལུས་མར་མེའི་སྤྱོད་བུ་ལྟར་བསྟེགས་པས་སྤྱག་སྒྲོད་ཐོས་པ་ཅམ་ལས་མེ་དང་སེམས་ཅན་
 སོ་སོར་མི་མཐོང་བ་དང་བྱེ་མར་འཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་

ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལས་ཐོན་ཏེ་བློས་པ་ན་སྤྱོད་གས་བཞིར་མདག་མེ་འབར་བའི་འོབས་
བྱས་ཀྱི་ཅན་ལ་ཚུད་དེ་རྒྱུ་པ་བཞག་པ་ན་གཞོན་མུལ་ཏེ་ཆོག་ཅིང་བཏེག་ན་སོས་པ་
དང་། དེ་ལས་ཐར་ནས་རོ་བྱུགས་བྱི་སའི་འདམ་ལ་ཚུད་དེ་སྤྱོད་བྱུགས་ཐངས་ཀྱི་མཚུ་
ཁབ་འབྲུ་བས་འབྱུགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཡང་མཆོན་ཆའི་ཐང་ལ་རྒྱུ་པ་བཞག་དུས་
འཕྱིགས་ཤིང་བཏེག་ན་འཆོ་བ་དང་། ཤིང་ལོ་བབས་པ་རལ་གྱིར་གྱུར་ནས་གཅོད་པ་དང་།
ཤལ་མ་ལི་ལྷགས་ཀྱི་ཐུར་མགྱོན་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་ལ་འབབ་འཛེག་བྱས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་
བྱ་བྲིས་ཟ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ནས་སྒྲོམ་པས་ཚུ་སྦྱང་གི་འབྲམ་དུ་རྒྱུག་པ་ན་ཐལ་ཆེན་གྱི་
ཚུ་པོ་རབ་མེད་གྱི་ནང་དུ་སྦྱངས་ཏེ་ཤ་རུས་ཆོག་བས་མནར་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་ཆད་ཡང་
སོས་ནས་ཆ་བའི་བར་དུ་གཞི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སོགས་འདོད་ལྷ་དུ་གཞི་ཆེ་ཆད་ལ་ཞག་
གཅིག་དུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱན་ནས་ཁྱི་དུ་གཞི་སྦྱང་གི་བར་ཉིས་འགྱུར་དང་། རབ་དུ་ཆ་
བས་བར་བསྐལ་བྱེད་དང་། མནར་མེད་གྱིས་བར་བསྐལ་གཅིག་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་
བསྐལ་བ་འཛེག་པའི་མེ་ལས་ཡང་སོས་ཀྱི་མེ་ཆ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་འོག་མ་བཞི་འགྱུར་གྱི་
ཆ་བས་བཟོད་སྤྱགས་མེད་དོ། །ཀྱང་དཔྱལ་རྣམས་ནི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤང་བ་མེད་པའི་
ཐུན་ཁྲིད། གངས་བར་དང་། ཁ་བའི་བྱ་ལྷག་དང་། འབྲུག་སྤྱབས་དང་། འབྲུག་པའི་འོབས་
དང་། འབྲུག་པའི་ཅོང་རོང་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་དུ་གང་བས་ཉིན་ནས། འདར་བའི་སྐད་ངན་ཨ་ཚུ་
ཚུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་དུད་ཅེས་སྤྱག་སྐད་འདོན་པ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ལས་སྐད་མི་ཐོར་བ་
དང་། གང་བའི་རེག་བྱས་ལྷས་ལ་ཚུ་བྱར་མཐེབ་རྟོག་ཅན་པས་གང་བ་དང་དེ་བས་ཀྱང་
གང་བས་ཚུ་བྱར་རྟོལ་ནས་མར་སོང་བ་དང་། ཏ་ཅང་གང་དག་པས་བརྒྱ་ལྷར་ལྷས་ཆལ་བ་
བཞིར་གས་པ་དང་། གས་པའི་མ་བྱི་ནང་ལོག་ནས་ཚུ་རྒྱས་པ་མོས་འབྲེལ་བ་ལྷུན་ལ་ལྷར་
གས་པ་དང་། ཆལ་བ་བརྒྱ་སྦྱང་ལ་སོགས་པར་གས་ཤིང་དུ་བྱར་འཐོར་བ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་

ལྟར་གས་པ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཅོད་ཐབས་མེད་དོ། །ཆེ་ཆད་ནི། མཛོད་ལས། ཉིལ་སྤྱངས་
 རང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིག་ ཉིལ་གཅིག་སྤྱང་བས་ཟད་འགྱུར་བས། །ཚུ་བྱར་ཅན་གྱིས་ཆེ་ཡིན་
 ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་ཚུ་བྱར་ཅན་སྟོན་ལ་འབྲེན་པའི་ལུགས་
 སོ། །དན་སོང་གི་གནས་གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ་
 ཕྱི་འཁྱེད་པ་ཅན་རྣམས་ནི། བཀའ་སྒྲོམ་གྱིས་ཉེན་པས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱགས་ཀྱང་བཟའ་
 བཏུང་གང་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་མི་མཐོང་ལ། མཐོང་ཡང་གཤེན་རྗེའི་སྦྱེས་བྱས་བསྐྱངས་ཏེ་
 སྦྱོང་དབང་མེད་པ་དང་། བཏྲས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚུ་སྦྱང་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱམ་ཏེ་གས་པར་སྦྱ་ཁོལ་
 གྱིས་འགོ་བ་དང་། སྐྱན་ཤིང་ནགས་ཆལ་སོགས་ཀྱང་སོལ་བའི་ཕྱང་པོ་དང་མགལ་དུམ་
 རང་རོང་ཅན་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའང་མི་འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དུས་
 ཆེགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་སོས་དུས་སྐྱ་བས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཅིང་དགུན་ཉི་མའང་བསེལ་
 བས་གང་རེག་མི་བཅོད་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཅོད་སྐྱགས་མེད་དོ། །ནང་གི་སྦྱིབ་པ་ཅན་
 རྣམས་ནི། བཟའ་བཏུང་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ཐོས་པ་ན་ཁོང་དུ་སྦྱེབ་མ་ཐག་མེར་གྱུར་ནས་ནང་
 ཁོལ་ཀྱན་གཞོབ་འཕུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཁ་སྐྱ་གསུམ་པ་སོགས་ནས་མེ་ལྷེ་དུད་པར་
 བཅས་པ་འཕུལ་བ་དང་། སྦྱི་མཐུན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཅན་ནི། ཟས་སྒྲོམ་མ་སྤྱོད་བས་ཁ་ལུས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱམས་ཤིང་། རྒྱ་མ་ཀལ་ཆེགས་ལ་འབྱར་བ། སྐྱ་བེད་བེད་པོར་འཛིངས་པ།
 མགིན་པ་གཞུ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་། ཀླང་ལག་འཇག་མ་ལྟར་གྱུར་པ། ཆ་གང་གིས་གདུང་བས་
 ཁ་དོག་ནི་སྟོ་ལ་ཉམ་པ། བཟའ་བཏུང་ཅུང་ཟད་རྟེན་ཀྱང་ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་དང་མེད་པ་རྟ་རྩ་
 ལྟར་སྤྲ་བས་དང་པོར་མི་འཛོངས་ཤིང་། ཁོང་དུ་སྦྱེབ་པ་ན་ཁོག་པ་ཡུལ་སྤྱོདས་ལྟར་ཆེ་བས་
 མི་ཁེངས། ཁ་ཅིག་ཁ་བྱིལ་བྱིལ་པོས་བཟའ་བཏུང་ཁོག་པར་འགོ་ས་མེད་པ་དང་། ཁའི་དུག་
 གིས་ཚུ་སྦྱང་ཡང་སྐྱེམ་པར་བྱེད། རྟག་ཏུ་བཀའ་སྒྲོམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཅོད་ཐབས་མེད་

བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་སྤྲིངས་ལས། ཁབ་མིག་ཅམ་གྱིས་ཁ་ལ་དབག་ཆད་མང་འཛིགས་པའི། ལྟོ་
ཆེན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཚུ་འབྱུངས་ཀྱང་། མགུལ་ཕྱག་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་པར་
མ་གྱུར་པ། ཁ་ཡི་དུག་གིས་ཚུའི་བརྒན་ཡང་སྐམ་པར་གྱུར། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཆེ་
ཆད་ནི་མི་ལོ་ཁྲི་དང་ལྔ་སྟོང་གི་བར་ཐུབ་པོ། ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་
སྤྱག་བསྐལ་ཡང་བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། ཆེ་བས་ཚུང་བ་ཟ་བ། ཚུང་བས་ཆེ་བ་འབྲིགས་པ།
གཅིག་ལ་མང་པོ་རུབ་ནས་ཟ་ཞིང་། མང་པོ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཟ་བ། ལྷ་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་
བཞིན་བྱེ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་མཁའ་སྤྲིང་གི་འཛིགས་པ་དང་། ཁ་འཛོར་བས་གཞི་རི་
སྤངས་ཀྱན་ན་ཡོད་པའི་བྱ་དང་རི་དྲགས་སྤྱགས་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་གཅིག་
གིས་གཅིག་ཟ་བ་དང་། འཆོ་བ་དང་། ཤ་ལྷགས་རུས་པའི་ཆེད་དུ་མི་རྣམས་གྱིས་དབང་
མེད་པར་གསོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཁལ་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འགོལ་བ། མོ་མོ་བ། ཞོ་བཞོ་
བ། བལ་འཐག་པ། ལྷ་འབྲེག་པ། འདེད་པ། བརྟུང་བ་སོགས་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
དང་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲེན་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། ཆེ་ནི་རིང་ཐུང་
མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མ་ངེས་ཤིང་། རིང་ཤོས་ཁ་ཅིག་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བའང་
ཡོད་དོ། ཇེ་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་སྤར་ཡང་ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་པོ་འདིར་ལན་
གངས་དུ་མ་སྒྲེས་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་འདི་མ་སྤྱོད་བྱ་བ་གཅིག་མེད་དེ་སྤྱོད་། ད་ལན་ཡང་སྤར་
ཀྱི་ལས་ངན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ཆེ་འདི་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པས་འདིའི་ཆེད་དུ་མི་བྱ་བ་
མེད་པ་གཅིག་བྱས་པས་བྱིས་ཀྱང་འགྲོ་ས་ཐུར་ལས་མེད། སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱག་བསྐལ་ལས་མེད་
པས། ད་ལྟ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཆ་གང་བཤེས་སྒྲོམ་ཅུང་ཟད་རེ་ཡང་མི་བཟོད་ན། དཔྱལ་བའི་
ཆ་གང་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་བཤེས་སྒྲོམ། དུད་འགྲོའི་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ངན་འགྲོའི་
སྤྱག་བསྐལ་ཡུན་རིང་ལ་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་དེ་དག་བཟོད་པར་འདུག་གམ་སྙམ་དུ་བྱུག་

ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འཁོར་སྐྱེ་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་
 མོངས་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཅམ་ཀྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། མེ་ཆེ་ཆུང་གང་གིས་ཀྱང་
 སྒྲིག་པ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། རན་སོང་གསུམ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མའི་འོབས་ལྟར་
 བཟོད་དཀའ་བར་མ་ཟད། མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་མའི་གནས་ན་འང་ཆེ་
 ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་བོངས་དང་སྤྱར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རེ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་།
 བྱེད་པར་སྐྱེ་མཐུན་ལ་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། དབྱལ་འཕོངས་འབྱོར་བྱེད། འདུ་
 འབྲལ། བརྟེན་བརྟེན་གསོད་གཅོད་སོགས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱེད། ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ལ་འང་
 གཞན་གྱི་དཔལ་ལ་སྤྲུག་དོག་པས་རྟ་པན་ཚུན་ཅོད་པ་དང་། འཁྱུག་པ་དང་། ལྷས་
 སྤྲུམ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཆད་པ་དང་། གསོད་པ་དང་། གཡུལ་ཉེས་པ་སོགས་འཐབ་ཅོད་
 ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་འདོད་པས་སྒྲོས་ཤིང་། བག་མེད་
 པས་འཆི་འཕོ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉ་བྱེ་ཆོན་ལ་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟའི་ཞག་བདུན་སྒྲོང་
 དགོས་པ་དང་། འཐབ་ཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ན་རེ་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེལ་དྲག་པོས་གཟིར་བ་མེད་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱ་
 མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ཅིས་ཀྱང་ས་ལ་འབབ་པ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དག་བའི་འཕེན་
 རྒྱགས་ཟད་ནས་སྤྱར་རན་འཁོར་སྤྱང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་སྒྲོང་དགོས་ཏེ། བཤེས་
 སྤྱིངས་ལས། ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་
 བས་སྤྱར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱེད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་བརྟེན་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིར་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱུང་གྱི་སྤྱི་ཅལ་
 ལམ་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་ལ་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཁར་ལས་པས་རྟ་ཏུ་རང་

དབང་དང་བྲལ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལས་ནི་འབད་
བས་བྱེད་འགྱུར་ཞིང་། བྱས་ཟིན་འབར་བ་མེད་པར་འཛིག། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ན་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བྱུག་གཟེར་རྒྱན་མི་
ཆད་པའི་ནད་པ་ལྟར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་པས། རྟ་མགོན་བཙུན་
དོང་ནས་འགྲོས་པ་ལྟར་ད་ངེས་འདི་ནས་ངེས་པར་ཐར་བ་ཞིག་བྱ་སྟམ་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཞེ་
ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོས། འཛིག་ཏེན་བྱ་བར་བཙུན་ཡང་
ཟིན་པ་མེད། །ཆོས་ལ་འབད་ན་ལས་ཐབས་སྦྱར་དུ་ཟིན། །འཁོར་བའི་བྱ་བ་ལེགས་ཀྱང་ཐ་
མར་འཕྱང་། །དམ་ཆོས་སྤྱད་པའི་འབྲས་བྱ་ཉམས་མི་སྲིད། །ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཐོག་མ་
མེད་དུས་ནས། །གོམས་ཤིང་རྒྱད་ལ་བར་མེད་གསོགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་འབྲུལ་
སྤང་འཁོར་བར་འབྲམས། །འདི་ཅམ་དུས་ན་ཐར་ཞེས་ཆད་གཟུང་མེད། །འཆི་བའི་ཆེ་ན་བན་
ཡང་རབ་ཏུ་འཕྱིས། །མགོ་བོ་ཆད་ལ་སྦྲན་གྱིས་པན་མེད་བཞིན། །དེ་བྱིར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
བསྐལ་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་འཛེགས་པའི་བྱིར། །བྲམས་དང་སྦྱིང་
རྩེས་འགོ་ཀུན་རྩེས་སྒྲོང་ཞིང་། །སྦྱང་ཉིད་སྦྱིང་རྩེ་བྱང་འཇུག་སྒྲོམ་པར་མཛོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བྱ་བ་བཏང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱའོ། །

སྐྱབས་འགོ།

ལྷ་བ་ཐེག་པ་སྤྱིའི་མང་དོ་སྐྱབས་འགོ་ནི། དེ་ཡང་རང་ལ་འཛིགས་སྤྲུག་གང་ཡང་མེད་ཅིང་
རང་དབང་ཐོབ་པར་ཡོད་ན་གང་ལ་འང་སྐྱབས་འཆོལ་མི་དགོས་ནའང་། རང་ཅག་ནམས་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། མ་རིག་པའི་སྤྲན་པ་འཐིབས་པོས་ནོན་ཏེ་འཛིགས་
བྱང་འཁོར་བའི་བཙུན་དོང་དུ་སྦྱང་། སྒྲོ་གསུམ་འདོད་པའི་ཞགས་པས་ནི་བཅིངས། བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་ནི་བསྐྱམས། །ལས་ཉོན་གྱི་མཆོན་ཆས་ནི་བསྐྱུན། ག་ན་དང་

འཕྲོར་གྲུད་ཀྱི་ཆད་པས་ནི་གཙོད། མཐར་འཁེབས་དག་གིས་ཁྲིམས་རང་དབང་མེད་དུ་བྲིད་ནས་ངན་སོང་གི་གཤེད་མ་ལ་གཏོད་པར་འདུག་པས་འདི་ལས་སྐྱབས་རུས་པ་ནི་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡང་མེད་པས་བསྐྱབས་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་ངས་ཉེ། སྐྱབ་དཔོན་ཆེན་པོས། འཁོར་བའི་དཔོན་འདི་རྩི་ལྟར་བཟང་ཡང་བསྐྱུ། །སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་སྐྱབས་དང་ར་མདའ་ཁྱུ་སྟུང་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་བདེ་བའི་སྟན་ལ་ལུས་གནད་བདེ་ལུགས་སུ་བསྐྱངས། སེམས་རྣལ་དུ་པབ་སྟེ། རང་གང་ན་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལས་བྱུབ་པ་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་ཞིང་འཇམ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་པར་དག་པ་ཡངས་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་དབུས་སུ། དཔག་བསམ་ཀྱི་སྤོང་བུ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རབ་དུ་རྒྱས་པས་རང་གི་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བྲབ་པ། དེའི་ཡལ་ག་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་དབྱེས་པའི་དབུས་ཀྱི་སྤྲོང་པོ་ལ་སང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་ཉི་མུ་བཅེགས་པའི་གདན་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་དབུས་སུ། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་མཆོན་རྩོགས་རྩོ་རྩེ་འཆང་དམར་པོའི་རྣམས་པ་ཅན་ལ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དགོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རོ་བོ་བཞུགས་པར་བསམ། ཕྱོགས་བཞིར་བྱེས་པའི་ཡལ་ག་བཞི་ལ་སང་ཁྲི་བརྒྱ་ཉི་མུ་བཅེགས་པའི་གདན་མཐོ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རེ་རེ་གསལ་བཏབ་སྟེ། སྒྲ་མའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གདན་སྟེང་དུ་བྱད་པར་བྱེས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་དང་། གཡས་ཀྱི་གདན་ལ་སྤྱི་བྲབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་བཙུམ་ལྟན་འདས་བྱུབ་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོག་

གི་སྐུལ་སྐྱེ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་གྱི་གདན་ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་རྣམས་རྣམ་པ་སློབ་གསུང་བཅེགས་པའི་ཚུལ་ཅན། གཡོན་གྱི་གདན་ལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་བྱུང་བར་གྱི་དགེ་འདུན་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲོང་སྤང་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་བའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་སྤང་གཏོབས་པ་ལྟར་བདག་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་གཡས་སུ་པ། གཡོན་དུ་མ་སོགས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དག་གཉེན་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ས་ཆེན་པོའི་དྲེག་པ་ལྟར་གང་བར་བསམ་ནས། རང་གི་བྱང་བྱངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་གྲུས་པས་ཐལ་མོ་སྤྱར། དག་གྲུས་པས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་ལུང་དེང་དེང་འདོན། ཡིད་གྲུས་པས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དེ་སྤྱིད་དུ་རེ་ས་ལྟོས་ས་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་བྲིད་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་སྟུམ་དུ་སྒྲོ་སྟོང་བྱང་གསུམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་གིས་བཀལ་ཏེ་མོས་གྲུས་ཀྱི་གདུང་ཤུགས་དག་པོས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་བསམ་ཞིང་། བྱང་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འདི་རྣམས་འཛིགས་རུང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསུལ་ལས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ་སྟུམ་པས་དག་དུ། བདག་གཞན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེ་ཆོགས་རྣམས་ལ་× རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་× དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་× འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་× ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་དང་འདྲེས་རེས་སུ་འབད་ནས། སྤྱན་བསྐྱབ་ན་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་བྱང་བ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་གཞན་གྱི་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་སྐྱངས་ཏེ། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་དེང་གིས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སོང་། སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་འོད་དུ་ལྷེམ་
གྱིས་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ་དགེ་བ་བསྒྲུའོ། །ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུའང་
ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་བྲན་པས་བྱག་དང་མཚོད་པ་སོགས་བཙོན་པས་བསྐྱབ་ཅིང་
སྐྱབས་འགྲོའི་སྤང་ལྷང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་འགལ་བར་བྱ་ཞིང་། ཉལ་བའི་ཆེན་དམིགས་
པའི་རྟེན་མ་བཞིག་པར་དེ་ཉིད་ལ་མགོ་ཕྱོགས་པས་ཉལ་བར་མོས་ཏེ། མོས་གུས་བསྐྱོམ་
བཞིན་པས་གཉིད་དུ་འགོ་བར་བྱའོ། །སྐྱབས་འགྲོའི་གོ་དོན་དང་སོང་བའི་པན་ཡོན་བསྐྱབ་
བྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །

སེམས་བསྐྱེད།

དུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་གར་ནས་གཞལ་ཀྱང་ནམ་
མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་སྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལའང་མཐའ་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་
དུག་གི་སེམས་ཅན་གྱིས་གོ་མཚམས་མེད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བདག་གི་པ་མ་མ་བྱས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་
བྱས་ནས་པན་ཆད་མེད་པ་བཏགས་ཤིང་། གཞོད་པ་ཆད་མེད་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྲིན་ཅན་
ལ་སྟག་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མི་མཁས་པས་སྐྱབ་པ་
དུག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་སྐྱབ་སྟེ། ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་འདི་
རྣམས་སྟོང་རེ་རྗེ་སྟམ་དུ་རྒྱུ་དང་སྟོང་གས་གས་སུ་སྒྲིང་མི་བྱུག་པ་ཙམ་དུ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་
ནས། ད་འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་དུག་བསྐྱལ་ལས་བྱངས་ནས་ཐར་པ་ལྷ་ན་མེད་པ་རྗེ་གས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐྱར་དུ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་རུས་པ་ད་ལྟ་བདག་ལ་མི་འདུག་
པས་བདག་གི་འགོ་ཀུན་སྐྱོལ་རུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་
ཆེད་དུ་ལམ་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་སྤང་སྟམ་པའི་འདུན་པ་རྣམ་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ངག་ཏུ།

འགྲོ་ཞུས་པ་བསྐྱལ་འདོད་བསམ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །བྱང་
ཆུབ་སྤྱི་བོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །རྟག་པར་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་རབ་སྤྱིང་རྩེ་
དང་ལྡན་པས། །བཙུན་པས་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བདག །སངས་རྒྱས་བྱང་དུ་གནས་བཅས་
པས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བགྱི། །ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བརྗོད། དེ་
ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱེད་
དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་
བར་གྱུར་ཅིག །བདེ་སྤྱག་གི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་ཉི་རིང་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སྟོམས་ལ་གནས་
པར་གྱུར་ཅིག །ཅས་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་དེ་ཆད་མེད་བཞི་རྒྱུད་དང་འབྲས་ངེས་སུ་བསྐྱོམ་
ཞིང་། དབུགས་དབྱུང་འཇུག་དང་སྐྱར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིག་པ་དང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་དགེ་བ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་ཞུས་ལ་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅས་བདེ་སྤྱག་གཏོང་ལེན་ཀྱང་སྤྱིང་ཐག་
པ་ནས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དར་བྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་བསྐྱོམ་
ནས་མཐར་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་དར་གཅིག་སྟོང་ལ་དགེ་བ་བསྐྱེདོ། །ཐུན་མཆོམས་
དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་སྐྱབས་གནས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ། མར་གྱུར་མཁའ་
མཉམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ། རང་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་
ཞུས་དག་གི་ངང་ནས་ཉོན་མོངས་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཞུས་དཀར་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་མཐའ་དག་འབད་པས་སྐྱབ་པ་ནི་དགེ་བ་
ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་ལས་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་བྱ་བ་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞུས་པ་གསུམ་ལ་ནན་
ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་། བན་ཡོན་

བསྐབ་བྱ་ནམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱད་པར་
ཅན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱོད་བ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་
བསྐྱས། མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་པ་མཐུལ། བྱིན་ཆབས་སྤྱར་དུ་འབྲུག་པ་སྒྲ་མའི་ནལ་
འགྲོར་གྱི་བྲིད་ནམས་སོ། །

རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ལས་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས།

དང་པོ་ལ། སྒྲ་ཆེན་པའི་བྲིད་གྱི་ཟེན་བྲིས་ན་སྤྱི་བོར་སྤྱད་བ་མཐའ་ཡས་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱོམ་
སྤྱི་སྤྱད་མཐའི་ཡིག་བརྒྱ་བསྐྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རམ། རྫོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་གསང་ལམ་
ལས་གསང་སྤྲགས་སྤྱི་མཐུན་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་
པོ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་བྱས་ཀྱང་རུང་བས། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་བསྐྱ་
དང་སྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིར་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྒྲ་མ་དོ་
རྩེ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞི་ཞིང་འཇུག་པའི་ཉམས་
ཅན། ཕྱག་གཡས་དོ་རྩེ་ཐུགས་ཀར་འདྲིན་ཅིང་། གཡོན་དེལ་བྱ་དཀྱར་བཞེན་པས་ཡུམ་དོ་
རྩེ་སྤྲོམ་མ་དཀར་མོ་གྱི་གྲག་དང་ཐོད་པ་འདྲིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ། ཞབས་སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་
མོ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། གཉིས་ཀའང་དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྤྱི་ཆོགས་གྱིས་བརྒྱན་
ཅིང་སྤྲོམས་པར་འབྲུག་པའི་དགའ་བས་རོལ་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
སྤྱིར་དུ་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ལྷོ་བར་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ། དེའི་མཐའ་
མར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲགས་གྱི་འཕྲེང་བ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འཁོད་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་
གི་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་སྤྱོད་གི་ཆོགས་ལ་འོང་ཞིང་
འགྲོད། བྱིན་ཆད་འཆི་བ་སློག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བགྱིད་སྤྲོམ་པའི་འགྲོད་སྤྲོམ་གྱི་བསམ་པ་
ཕྱགས་ཐག་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ནས། སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུས་གསུམ་

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བབས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
 དཀར་མེར་གྱིས་གང་ལུས་སེམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དགུས་
 བ་ཆེན་པོས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་སྡིག་སྦྱིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དབུགས་དབྱུང་སྦྱལ་ནས་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་རང་ལ་ཐེམ་པས། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་དང་། རྡོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། འཁོར་གསུམ་
 ཡོངས་དག་བརྗོད་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་སྣོད་ཀྱི་སྣོད་ནས་བཞག་ཅིང་མཐར། དག་
 བ་འདི་ཡིས་སྒྱུར་དུ་བདག རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འབྲུག་གྱུར་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དག་
 བ་བསྟོའོ། །ཐུན་མཚམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྡིག་སྦྱིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་
 ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱེད་པས་སྡིག་སྦྱིབ་སོགས་དག་པའི་རྟགས་འཆར་ཏེ། དེ་
 ཡང་དངོས་སུ་རིག་པ་དྲངས་པ། ལུས་ཡང་པ་དང་། དད་པ་དང་ངེས་འབྱུང་ཚེ་མེད་དུ་
 སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉམས་སམ་སྤྲི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུ་སྒྱུག་དང་། ལུས་བྱས་
 པ་དང་། གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་དང་། རྩ་ཆེན་བཀྲལ་བ་དང་། མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དང་། ཉི་
 ལྷ་ཤར་བ་སོགས་སྡིག་པ་འདག་པའི་རྟགས་དང་། ལུས་ལས་རྩལ་དང་རྟག་ཁྱུ་སེར་
 འཕྱོར་བ་སོགས་ནད་ཕོན་པའི་རྟགས་དང་། སྟོག་སྒྱུར་སོགས་སྟོག་ཆགས་པ་མོ་འཕྱོར་བ་
 ལྷུང་ན་གདོན་ཕོན་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་དག་ལ་སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་སྟོབས་བཞིའི་
 གོ་དོན་སོགས་ཀྱང་ཞིབ་རྒྱུ་ཤེས་པ་གལ་ཆེདོ། །

ཆོགས་བསགས་པ་མཐུལ།

གཉིས་པ་ཆོགས་བསགས་པ་མཐུལ་གྱི་བྲིད་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་
 རྒྱས་ཆོས་དང་དག་འདུན་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་སྐབས་ཡུལ་གྱི་སྐབས་ལྟར་གསལ་
 བཏབ་ནས། དངོས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མཐུལ་ལེགས་པར་བྱིས་ལ་བྲི་བཟང་དང་

བ་བྱང་གི་ཚུས་བྱུག །མེ་ཉོག་གི་ཆོམ་བྱ་སོ་བདུན་ནམ་བདུན་ལག་ལེན་ལྟར་བཞོད་བཞིན་
པར། ཡིད་ཀྱི་དབང་ཆེན་གྱི་ས་གཞི་ལ་བཏེན་པའི་ལྷན་སོ་སྤྱིང་བཞི་རི་མཆོ་ཁོར་ཡུག་དང་
བཅས་པ། སྤྱིང་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉི་ཟླ་གཟུང་སྐར་སོགས་སྤྱིད་ཅེ་མན་ཆད་ཁམས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འདྲིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལྟ་མིའི་ཡོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པས་གང་བར་དམིགས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཕྱིའི་མཐུལ། རང་གི་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་བྱ་དང་
ཚུང་མ་འཁོར་གཡོག་ཡོངས་སྟོང་སོགས་གཅེས་དགུ་མ་ལུས་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་
སྟོས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ནང་གི་མཐུལ། རང་གི་ལུས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱང་
གནས་སུ་དམིགས་ཏེ་ཞེན་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་གསང་བའི་མཐུལ། དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་དག་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་གནད་ནམས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དག་ཏུ། ས་
གཞི་སྟོས་བྱུག་མཐུལ། བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཡོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་དག་
ཆོགས་བཅས། །རིན་ཆེན་མཐུལ་བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་ཆོགས་བཅས་པ། །སྟོ་
ཡིས་སྤངས་ནས་སྟོ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབྱུང་། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་
བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཨི་དྲི་གུ་ཅུ་རྩ་མཐུལ་གྱི་ནི་ཅུ་ཏུ་ལྷ་
མི། ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཅི་རུས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཕུལ་ལ་སྐྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པ་དང་། ཉམས་རྫོགས་བྱང་པར་ཅན་སྟེ་བར་གསོལ་བ་གདབ་མཐར། ཆོགས་ཞིང་མཆོད་
རྫས་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་རང་ལ་བསྟེན་སྟེ་དག་བ་བསྟོལ། །རྟགས་སེང་ཁྲི་ལ་
འདུག་པ་དང་། ཅོད་པན་བཅིངས་པ། སྟེ་པོ་མང་པོས་བྱུག་འབྱུང་བ་སོགས་ཉམས་སམ་མི་
ལམ་དུ་ཅི་རིགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འབད་ཅིང་ཐུན་མཆོམས་སུ་བྱུག་དང་མཆོད་པ་སོགས་
སྟོ་དུ་མ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས། དེ་ལ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་བཞོད་པ་དང་མཐུལ་

གི་པན་ཡོན་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་ནི་འོག་གི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གི་
ཁོངས་སུ་བསྟུས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་བྲག་བཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་བྲས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །

སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར།

གསུམ་པ་གིན་རྒྱབས་སྦྱར་དུ་འདུག་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ཡང་སྒྲ་ཆེན་པའི་ཐེན་
བྲིས་ལས། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་སྟེ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་
བྱ་སྟེ། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཆོས་འདིའི་བཀའ་བློན་ལོ་ས་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་
པ་སྒྲ་དབང་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ལ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དང་
ཡི་དམ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་སོགས་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྱངས་ཏེ་བསྟེན།
དེ་ནས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོས། སྒྲ་མ་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་སྒྲ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
གི་རང་བཞིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོ། །སྒྲ་དགེ་འདུན་གསུང་དམ་ཆོས། ཐུགས་སངས་རྒྱུ་ཀུན་
འདུས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་མ་ཟད། བདག་ལ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་ཞལ་མཇལ་བ་
དང་གསུང་དངོས་སུ་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་དུས་འདིར། དེ་རྣམས་གྱི་མཛད་རྒྱ་སྒྲ་མ་
དམ་པས་མཛད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་གིན་རྒྱབས་སྟེར་བར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རང་འདི་སྦྱང་ངོར་སངས་རྒྱུ་ཀུན་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཅིང་བཀའ་བློན་ཆེ་སྟེ་སྦྱོར་དུ་སྒྲོ་སྦྱ་
མོས་གྲུས་སུ་བྲིལ་གྱིས་བྲིལ་ཏེ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་རྣམས་བསྟུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་
པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
བཀའ་བློན་བློ་སྦྱོར་མོས་གྲུས་གྱིས་སྒྲོག་པའི་གདུང་བྲགས་སྟོང་གི་དཀྱིལ་རྒྱང་གི་
ཁོང་། རུས་པའི་གཉིང་ནས་སྐྱམ་སྐྱམ་པ་བསྐྱེད་དེ། ཅེ་བྱེད་བྱེད་ཤེས་གྱི་རེ་ལྟོས་ཡིང་གིས་
བསྐྱར་ལ། རང་གིས་སྦྱ་བྱངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་གསོལ་བ་ཆེག་བྲིལ་

དུ་འདེབས་པར་མོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པས་སློན་ཀླ་བརྒྱད་
གསོལ་འདེབས་རྒྱས་བསྟུས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་དང་། བྱད་པར་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་གསོལ་
འདེབས་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཅི་ཅམ་རྒྱས་རྒྱས་སུ་བསྐྱར་གྱིན་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་ལ།
མཐར་དབང་བཞི་སྒྲུང་ནས་སྒྲ་མ་སྟེང་གར་བསྟུས་ཏེ་སློབ་བྲལ་གྱི་ངང་དུ་བཞག་སྟེ་དོན་
དམ་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཅི་རྒྱས་སུ་སྐྱོང་། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་སྤང་སྟེང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
མའི་རྣམ་རྟེན་དུ་ཤར་བའི་དག་སྤང་དང་དད་གྲས་མོས་པའི་སྒོ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངག་འདོན་གྱི་ཆོ་ག་དངོས་ནི། ཁོ་བོས་ལོགས་
སུ་བཞོད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་སུ་སྟོལ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་སུ་འབེབས་པ་
དང་རྟོགས་པ་ཤུགས་ལ་འཆར་ཞིང་། ལམ་གྱི་བར་ཆད་སེལ་བ་གོགས་དང་གོ་ལས་ཆོད་
པ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་བྱུང་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་ཉམས་
སུ་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་དམ་པའི་
བྱིན་རྒྱབས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་སྒྲ་མའི་མོས་གྲས་ལམ་
དུ་འབྱེར་ཚུལ་དང་། མོས་གྲས་གྱི་པན་ཡོན། སྒྲ་མ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཞིབ་
ཏུ་བསམ་ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སློན་གོང་གི་སྒྲ་མ་བསྟེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཞོག་རིལ་དང་། རྟ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་གི་དགོངས་པ་
བཞིན་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་བསྟོམ་པ་ལ་དམིགས་སྟོར་ཅི་རིགས་སུ་བྱས་
ཀྱང་ཞིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དེ་ལའང་དམ་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པས་འབྲིང་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་མང་
ནའང་། སྐབས་འདིར་ནི་སྐྱ་སྐྱབ་ཤུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་སྐྱོང་དགོས་
པར་འདོམས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤུགས་འདི་ལ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཉིད་བརྒྱ་གསུང་
གི་བཀའ་བབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་བདག་དཔལ་ལྡན་འདར་འཕྱར་ལ་

ཡང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་དཔལ་མགོན་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་འབྲངས་ཏེ་རབ་དགའི་ས་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པའི་སྐུབ་པ་པོ་རྣམས་
 ལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་ཆེས་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་དབང་
 གིས་ལས་དང་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཆེགས་མེད་དུ་འབྱུང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྲུང་
 བར་ཅན་ཡོད་པར་ཡང་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྔོན་འགྲོའི་ལམ་རིམ་འདི་དག་
 འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་འདྲེས་
 ཤིང་ལམ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་སྟོབས་རང་བྱུགས་སུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་པས་ནན་
 ཏན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱིའི་སྔོན་འགྲོ་སྟེ། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 རྟོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་གསང་ལམ་ལས། སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་ལྟ། །དང་པོ་སྐུབས་
 འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །གཉིས་པ་རྩོམ་སེམས་དཔལ་ཡི། །བསྐྱོམ་བརྒྱས་ཡིག་བརྒྱ་
 ཞག་བདུན་བརྒྱས། །ཆོགས་རྩོགས་ཕྱིར་དུ་མཐུལ་འབྱུལ། །བཞི་པ་མི་རྟག་བྱུང་བསྐུལ་
 ཀྱིས། །སྦྱོལ་ས་རེས་འབྱུང་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ལྷ་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། །དེ་རྣམས་
 གསང་སྒྲགས་ཀྱང་དང་མཐུན། །རེ་རེ་ལ་ནི་ཞག་གསུམ་ལྟ། །བདུན་ནམ་བཅུ་བཞི་ཉིར་
 གཅིག་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ས་བཅད་བཞི་པ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་མགོར་
 བྲངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་སྒྲ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཁྱིད་ཀྱི་བེན་ཐོར། དལ་འབྱོར་རྟེན་
 དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྱས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་སོ་སོ་ལ་
 དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་མཛད་པ་བཞིན་བཀོད་དེ་འབྲིད་ཚུལ་གཞན་དག་དང་ཡང་མཐུན་པས་
 ལེགས་པར་གོའོ། །སྤྱིར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྒྲོ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་དེ་རྣམས་རྒྱས་ཤིང་ཞིབ་
 ལ་མཐའ་ཆོད་པ་ནི་བསྟན་རིམ་དང་ལམ་རིམ་སོགས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་

བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པའོ། །

སྐྱབས་སྐྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར།

དང་པོ་ལ་བྱམ་དབང་གི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྐོར་སྐྱུ་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་ལས་གཞུང་མ་བྱ་ནམ་བཤད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ད་རེས་འདིར་ནི་ལས་དང་པོ་བ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ལ་རེ་ཞིག་འཇུག་མི་རྒྱས་པ་གང་བསྐྱོམ་བྱ་ཆུང་དུ་ནས་རིམ་གྱིས་སློབ་པའི་སྐབས་དང་། སྒྲར་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིལ་བའི་སྐབས་དེའི་ཉེན་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱུས་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། སྐྱབས་སྐྱེད་རིམ་ཕྱག་རྒྱའི་ནལ་འབྱོར་དང་། གསུང་བསྐྱེས་པ་ཕྱགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར། ཕྱགས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོན་འགྲོའི་འཁྲིད་ནམས་སྒྲིན་སློབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བྱུང་ན། འདིར་སྐབས་སེམས་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ནམས་དྲག་ལ་འཇུར་བ་ཡུན་རིང་བྱང་ཅི་རིགས་པ་རེ་བསྐྱོམ། ལུས་གནད་ནམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་སྒྲི་དང་མཐུན་པ་ཅམ་བྱས་ལ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་བདེན་པས་སྒྲོང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་དར་ཅིག་བསྐྱོམ་རྗེས། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཡལ་བ་ལྟར་མོས་ནས་སེམས་སྤང་མེད་ལ་ཅུང་ཟད་བཞག །དེ་ནས་གཞུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དོ་སྐྱམ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྒྲོང་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཉོགས་པའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་རེ་རྗེ་སྤུམ་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་གདངས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་ཅུལ་སྤྱང་དུ་འཆར་བ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་ལས་ཚུ་དྲངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་
 དུ་སྐད་ཅིག་ཤོད་རྗེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཏྲ་མ་གྲིན་པར་དབང་ཆེན་ལ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་བསྐྱོམ་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེས་རིམ་བཞིན་དུ་གཞིའི་དུས་ན་འཁོར་བའི་
 ཆོས་འཆི་བར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བྱི་མ་སྤྱོད་ཞིང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཆོས་འོངས་སྤུལ་གསུམ་
 གྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད། ལམ་རྗེས་རིམ་གྱི་དུས་ན་འོད་གསལ་གྱི་
 དབྱིངས་ལས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷ་སྐུར་ལྷང་བའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འབྱུར་
 རོ། །བསྐྱེད་པ་སྤྱིང་མཆོན་ཉིད་ནི། སྤྱི་ཆོགས་པར་ཉེ་བར་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བཅེགས་པའི་སྤྱིང་དུ་བདུད་ནག་པོ་མོ་བྱི་ཆིངས་སུ་བསྐྱོལ་བའི་གདན་ལ་བདག་ཉིད་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་པར་དབང་ཆེན་སྐྱ་མདོག་དམར་ནག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་ཞབས་བཞི་པ། ཅ་
 བའི་ཞལ་དམར་ནག་། གཡས་ཞལ་དཀར་བ། གཡོན་ཞལ་ལྷང་གྲ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་དམར་ལ་
 ལྷུམ་པའི་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཞལ་བགྲད་ཅིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། ལྷགས་
 འབྲིལ་བ། ཁོ་གཉེར་རབ་ཏུ་བསྐྱེས་པ། དབུ་སྐྱ་ཁམ་ནག་གྱེན་དུ་འབྲིལ་བའི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱི་
 བོར་ཏྲ་མ་གྲོ་ལྷང་གྲ། རྗེས་མ་དམར་པོ། སྤུམ་སྤུམ་སེར་པོ། ལྷར་དཀར་པོ། ཏྲ་སྐད་ཤག་
 པོ་ལྷང་ལྷང་འཆེར་བ། སྤྱིན་མ་དང་སྤྱི་རའི་ཨག་ཆོམ་མེ་ལྟར་འབར་བ། ཕྱག་གཡས་གྱི་
 དང་པོ་པར་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་། གཡོན་གྱི་དང་པོ་རྩན་རྩན་ཁྲག་གིས་གང་བ་
 བསྐྱེལ་བས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། གཡས་གཉིས་པས་ལྷགས་ཀྱ། གཡོན་གཉིས་པས་རྒྱ་
 མའི་ཞགས་པ། གཡས་གསུམ་པས་ཅན་དན་གྱི་བེ་ཅོན་དང་། གཡོན་གསུམ་པས་རལ་གྱི་

རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱར་ཐབས་སུ་འཛིན་པ། ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྗེ་དབུ་རྒྱ་དང་། ཆལ་བུའི་
དབུར་རྒྱ། སྐམ་པོ། ཆོན་པ། རྟེན་པ་སྟེ་ཐོད་འཕྲེང་ཆར་གསུམ་གྱི་དོ་ཤལ་ཅན། སྐྱ་སྟོད་
ལ་ཞིང་ཆེན་གྱི་གཡང་གཞི་དང་། གླང་ཆེན་གྱི་ཀོ་ཆོན་གསོལ་བ། སྟག་ཕྱགས་ཆོན་པའི་
ཤམ་ཐབས་ཅན། སྐྱལ་རིགས་བཞི་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྟའི་ཐིག་
ལེ། ཞག་གི་སོར་རིས། ཐལ་ཆེན་གྱི་ཆོམ་བུ་བཀོད་པ། ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་དོ་རྩེའི་བྱང་གཤོག་སྟོན་པོས་བར་སྤང་བྱུང་བ། སྟེག་པ་དཔའ་བ་མི་སྟུག་པ། རྟོད་དང་
བྲག་ལྟལ་འཛིགས་སུ་བྱང་བ། སྟེང་རྩེ་རམ་པ་དང་ཞི་བ་སྟེ་གར་དགའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ།
ཞབས་གཡས་གཉིས་བསྐྱམས་ཤིང་། གཡོན་གཉིས་བརྒྱུང་བའི་བྱང་གྱི་དོར་སྟབས་གྱིས་
བཞུགས་པ། དེའི་བང་ན་ཡུམ་ཆེན་བརྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་མ། སྐྱ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་པས་མི་སྟེང་ཆོན་པ་བཟུང་ནས་ཡབ་གྱི་མགུལ་ནས་འབྱུང་
པ། གཡོན་པ་དྲུང་ཆེན་དམར་འབྲིལ་ཡབ་གྱི་ཞལ་དུ་སྟོབ་པ། སྟོན་གསུམ་ཁྲག་མིག་ཏུ་སྟ་
བ། ཞལ་བཟང་ཅིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། རལ་པ་ནག་པོ་སྟན་ལྟར་འཐེབས་པས་སྐྱ་སྟེང་
ཡན་ཆད་ནོན་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྗེ་དབུ་རྒྱ་དང་། སྐམ་པོ་ལྗེ་བཙུའི་དོ་ཤལ་ཅན། རིན་
པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། དུར་ཁོད་གྱི་ཆས་གྱིས་སྤྲས་པ། ཞབས་གཡས་བརྒྱུངས་ཤིང་
གཡོན་བསྐྱམས་པས་ཡབ་ལ་འབྲིལ་བ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའང་ཉི་མ་སྟོང་ལས་སྟུག་པའི་
གཟི་འོད་འབར་བ། བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དབུང་འབར་བའི་སྟོང་ན་བཞུགས་
པའོ། །དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ཅིང་། མི་གསལ་ན་གིས་སྐྱའམ་ཆུ་ནང་སོགས་སུ་
ཤར་བའི་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་མིག་རངས་རངས་སུ་བལྟས་ལ། དེས་ཡིད་ལ་གསལ་
སྤང་ཤར་བ་ན། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་
འཆར། དེ་དམིགས་པར་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་དེ་ལ་སེམས་བཞག་སྟེ་བསྟོམ། དེ་སྟར་ཡང་

དང་ཡང་དུ་བྱས་པས་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལྟའི་
རྣམ་པ་ཡིད་ཡུལ་དུ་གསལ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་
ལྟའི་རྣམ་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་སེམས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱུ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་
དུ་མ་གཏུབ་ན། ཞལ་ཕྱག་སོགས་སྐྱའི་ཆ་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཏབ་ཀྱིན་སེམས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་གོམས་པ་ན། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་སྐྱས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཁེངས་པར་བསྐྱོམས་ཏེ་སེམས་བཟུང་བ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། རང་དབང་ཆེན་
གྱི་སྐྱུ་རྒྱུང་ལ་དོད་པ་མཐེ་བོང་ཙམ་མཐ། ལས་དོག་དང་ཡུངས་འབྱུ་ཙམ་ལ་སེམས་བཟུང་
བ། ཕྱ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། རང་ངམ་མདུན་དུ་དབང་ཆེན་གྱི་སྐྱུ་གསལ་བ་དངོས་སུ་བྱུབ་བྱུབ་
པ། ཡོང་ཡོང་སོ། རྟག་རྟག་པ་ཞིག་དུ་བསྐྱོམ་ལ་སེམས་བཟུང་བ་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ཅན་
ལ་སྒྲུར་བ་དང་། རང་དབང་ཆེན་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྤྲི་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་གསལ་
བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་
དུ་གྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སོག་པས་དབང་ཆེན་ལྟར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཏབ་
ཅིང་། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་བསྐྱོམ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རིམ་
བར་བསྐྱས་ཏེ་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཐིམ། རང་ཡང་སྟོད་སྟོད་ནས་རིམ་གྱིས་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་
ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་མི་དམིགས་པར་བསྐྱོམ་པ་མང་པོ་དང་སྟོ་བསྐྱུ་ལ་སྒྲུང་བ་དང་།
ཡང་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ནང་དུ་རང་
ཉིད་ལྟར་གསལ་བ་གཅིག་ཕྱས་ཁེངས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་མཐེ་བོང་
ངམ་ཡུངས་འབྱུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རང་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ཁྲབ་པའི་སྐྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་བསྐྱོམ་ལ་
གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོར་མ་སོང་། སྐྱུ་རྒྱུང་དུ་མ་སོང་བའི་ཡངས་དོག་མེད་པར་བསྐྱོམ་
པ་དང་། ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེ་ལ་སྐྱུ་རྒྱུང་བ་ལ་སྒྲུར་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་རྩ་ཞལ་

གི་སྒྲ་ཅེར་ཉེན་བཉེན་པ་ཡུངས་འབྱུ་ཙམ་ལ་སེམས་བབྱུང་བ་སོགས་ལྟ་བུ་སེམས་བབྱུང་
གི་ཤོག་ཟིལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྒྲ་ཆེན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར་ལ་མན་ངག་གི་
གཟེར་བཏབ་སྟེ་བསྒྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་ཐ་མལ་གི་ཞེན་པ་སྟོག་པའི་དོན་ཏུ་གདོད་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་མེད་ཤིགས་པ་གསུམ་གྱི་ལྟའི་བདག་ཉིད་ངོ། །སྙམ་ཏུ་ང་
རྒྱལ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། ལྟའི་གསལ་སྒྲུང་དང་རྒྱལ་དེའང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
འཆར་བའི་དོན་ཏུ་སྟ་སྟུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པའི་དག་འཛིན་པ་དང་།
སྟོམས་འབྱུག་གིས་ཁྱེ་བདེ་བྱངས་ནས་བདེ་བའི་ངང་ལས་སྟའི་གསལ་སྒྲུང་དང་རྒྱལ་གྱི་
རྒྱན་ལྟར་ངེ་བ་དེ་ལ་འཛིན་མེད་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་ཅིས་བཏབ་ནས་སྟ་བདེ་གསལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྟུ་འོ་རྩ་པར་འཆར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྟུ་འོ་བར་ཏུ་སྟོབ་པར་
བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟེ་ཟེན་པ་ན་ཤོག་ཟིལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
པ་བཞིན། གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྲོད་བཏབ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་དོ་སྟོད་ཀྱི་ཡེ་གོ་ལོགས་སུ་འབྲི་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་
པས་ལོབས་པའི་ཆད་ནི། ལྟ་སྟུ་གསལ་སྟོང་བདེ་བའི་ངང་ལ་རྩོལ་མེད་སྟུན་བྱུང་ཏུ་ཡུན་རིང་
པོར་གནས་པ་དང་། རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་ཐོབ་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ཞིང་། ལྟ་
དང་སྒྲ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སོགས་ཉགས་ཏུ་མ་ཞིག་འཆར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟན་
སྟེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་འདི་ཡེ་ནས་རང་བྱུང་གི་ལྟའི་རྣམ་པ་ལས་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་གཉུག་མའི་ལྟ་དེ་སྟོ་བྱར་ཟི་བུ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་
དབྱེར་མེད་ཏུ་བཞུགས་པས་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་ཏུ་རང་བྱུང་བའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་པ་སྟུན་བྱངས་
ནས་བསྟེམ་པ་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྟོན་ལས་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
འགལ་བ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

གསུང་བཟླས་པའི་ནལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་གསུང་བཟླས་པ་སྒྲགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་དང་། ངག་གི་བཟླས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་དབང་ཆེན་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རོ་བོ་བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཁ་གྱེན་དུ་ཕྱེ་བ་གོ་སར་བྱི་པོ་ལ་དང་བཅས་བའི་དབྱུས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་མྱོ་ཡིག་དཔར་པོ་ཡུངས་འབྱུང་ཆོད་ཅམ་པ་མར་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་གསལ་བར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་བསྐྱེད་པར་མྱོ་ཡིག་དེ་ཉིད་ལས་དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་དཔར་པོ་གྱེན་དུ་འཕྲོས་པ་སྣ་བྱག་ནས་སོར་བཞིའི་ཆོད་ཅམ་དུ་ཐོན་ནས་དཔར་ལམ་མེ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་གཏད། དེའི་འོད་ཀྱིས་འཕགས་པ་མཆོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ། ནང་དུ་ལོག་པའི་འོད་ཀྱིས་རང་གི་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་ཤིང་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བྱས། ལྟེ་བའི་མྱོལ་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱང་ནས་ཅ་སྒྲགས་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་པ་ལྟེ་མཆུང་སྦྱོར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡིད་ཀྱིས་བཟླས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟླས་པ་བྱ་བ་ལྟེ་དམིགས་པའི་ཞིབ་ཆ་གཞན་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་འག་གི་བཟླས་པ་ནི། ལྟེ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཐོན་བཅས་སྦྱང་གར་བྲངས་ཏེ། ས་བོན་མྱོ་ཡིག་གི་མཐར་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་བཟླ་བའི་སྒྲགས་འབྲེང་གི་ཡིག་འབྲུ་ནམས་སྦྱས་བྲིས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་གཡས་སུ་ལྡེམ་མེ་བསྒྲོར་བར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲགས་སྒྲོས་པའི་ཆེ་སྒྲགས་འབྲེང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་མཁའ་ཁྲབ་ཏུ་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་མཆོད། འུན་རྒྱབས་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྦྱ་དང་ཡིག་འབྲུ་བྱག་མཆོན་ནས། ཡང་ན་འོད་ཀྱི་ནམ་པར་བསྐྱས་ནས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ཅིང་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས། དབང་

བཞི་ཇོགས་སུ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ་ཅ་སྟགས་དག་བསྐྱས་བྱ་བ་ནི་བདག་དོན་བྱིན་ཆུབས་
བསྟུ་བའི་བསྐྱས་པའོ། །ཡང་སྟགས་འཕྲེང་གི་འོད་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་ལས་ཉོན་སྟིག་སྟིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་དོ་རྩེ་མི་ཞིགས་པ་
གསུམ་གྱི་དོ་བོར་སངས་རྒྱས་པར་བསམ་པས་དོན་བྱས་ཏེ་ཚུར་འདུས་པ་བདག་ལ་བསྟིམ་
ཞིང་བསྐྱ་བ་ནི་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་གྱི་བསྐྱས་པའོ། །ཡང་བདག་གཞན་སྟོད་བཅུད་གྱི་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་། སྤང་བྲགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟགས་གྱི་རང་
སྒྲ། བན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བདེ་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་པར་བསྟུས་ལ་
བསྐྱ་བ་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་མེད་གྱི་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་
སྟགས་གཅིག་གམ། མི་རྒྱས་ན་རེ་མོས་གྱིས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྟོན་དོ་ཡིའམ་ཁྱོགས་
གྱི་བསྐྱས་པ་སོགས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐུགས་ཉིད་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

གསུམ་པ་སྟགས་འོད་གསལ་དུ་བསྟུ་ཞིང་ལྡང་བ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྟུ་བྲག་རྒྱ་
དང་། གསུང་བསྐྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟན་འཛིག་པའམ་ཉལ་བའི་
ཆོ། རང་གི་སྟགས་ཀའི་འོད་གྱིས་ཐོག་པས་དག་པའི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐེམ་
པ་རིམ་བཞིན་སྟགས་ཀའི་རྩི་ཡིག་གི་བར་དུ་བསྟུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་གྱེན་ཇོགས་རྣམས་ཞིན་
དུ་སྤ་བ་ལ་སེམས་ལྷན་རིང་དུ་བཟུང་། དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པར་མོས་ཏེ་སེམས་
སྟོས་མེད་གྱི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག །མཐར་ཉལ་བ་ལས་ལྡང་བའམ་སྟན་མཆམས་གྱི་
སྟོད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན། འོད་གསལ་སྟོར་བ་ཉིད་གྱི་རང་ལས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྡང་བ་ལྟར་སྤང་
ཅིག་གིས་ལྟའི་སྤྱར་ལངས་ཏེ། ཅིར་སྤང་ལྟ་སྟུ་སྟུ་མ་ཉ་བྱ། སྤང་བྲགས་པ་གསུང་། བན་
རིག་སྟགས་སུ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྟོ་བ་བྱ་བའོ། །སྤྱིར་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་གྱི་དབང་ཐོབ་ཕྱིན་

ཆད་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་བསྐྱོམ་སྒྲགས་བསྐྱུས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དེ་ཙམ་ཡན་ཆད་རེ་མ་ཆག་
 པར་བྱེད་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ལ། དེ་དག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་
 ངག་འདོན་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་ན་ནི། གོ་དོན་དང་དམིགས་གནད་
 གོང་ལྷར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཆར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཐབས་དངོས་བྱུང་སྤྱུང་སྟོལ་ལྷ་བྱ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་
 ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་མི་དགོ་བ་དང་ལྷང་
 མ་བཟླས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་པར་མ་ཟད། བརྟན་པ་ཅུང་ཟད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དེ་
 སྤིད་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གཞོད་ན་དགོ་བའི་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་དོར་ནས། བསྟེན་པར་
 བྱ་བ་སྤྱིར་ཡང་དག་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་དགོངས་ཉམས་ཅན་དང་། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤྲིག་
 དང་མ་འདྲེས་པ་བསྟེན་ཅིང་། བྱད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པའི་རྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ངལ་དུ་བ་
 དང་འགྲུལ། ངག་གི་ལོང་གཏམ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཁྲོག་རྒྱུན་བཅད་དེ་ངལ་བ་གསུམ་བསྟེན་
 ནས་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟམ་དུ་ཞེ་དམ་འག་པོ་བཅད་པ་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་ཉེས་
 པ་ལྷ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྟེན་དགོས་པས། དེ་ལ་སྤང་བྱའི་ཉེས་པ་ལྷ་
 བྱེད་དུས་མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་
 དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྤྱིར་བ་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་མི་སྤྱོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་།
 སྤྱོ་ཡང་བསྐྱོམ་བྱའི་ཆོག་དོན་བརྟེན་པ་གཉིས། དངོས་གཞི་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་གདམས་
 ངག་མ་བརྟེན་པར་བསྐྱོམ་ཡང་བྱིང་ཁྲོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་བྱད་
 པར་དུ་འགྱུར་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་བྱིང་ཁྲོད་གཉིས་བྱད་བའི་ཆོག་ཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་
 དང་། བྱིང་ཁྲོད་ཞི་ནས་ཀྱང་ཉ་ཅང་གཉེན་པོའི་འདུ་བྱེད་སྤྱོད་མཆོས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་

བ་སྟེ་ལྷོ། །ཉེས་པ་དེ་དག་སྔོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གནས་
དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་
དང་། །བྱིང་དང་ཚྱོད་དང་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྔོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་ནལ་དུ་
འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལེ་ལོ་སྔོང་བྱེད་འདུན་ཚུལ་དང་པ་ཤིན་སྤངས་བཞི་སྟེ།
གདམས་ངག་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཚུལ་བའི་གནས་ནི་འདུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་འབད་
ཚུལ་གྱི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ནི་དད་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
ཤིང་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཚུལ་བའི་འབྲས་བུ་ལོ། །སྔོང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྷག་མ་བཞི་ནི་གདམས་
ངག་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོ་ཆེ་ག་དོན་མི་བརྟེན་པའི་བྲན་པ། བྱིང་ཚྱོད་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། བྱིང་ཚྱོད་རུང་ཆེ་དེ་དག་སྔོང་བའི་གཉེན་པོ་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ། བྱིང་ཚྱོད་ཞི་བའི་ཆེ་ཏ་ཅང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེས་བའི་གཉེན་པོར་བཏང་
སྟོམས་འདུ་མི་བྱེད་པས་སེམས་རྣལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་བརྒྱད་པོ་དེ་
དག་གདམས་ངག་བསྒྲིམ་པ་ལ་མེད་ཁ་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་རྣམ་རྟོག་གི་འགྲུ་བ་ཇེ་ཉུང་དང་བརྟན་པ་ཇེ་ཐོབ་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་
སྤྱི་གསལ་སྤང་ལ་གཡོ་ཐོབ་གོམས་བརྟན་མཐར་བྱིན་པའི་ཉམས་ལྷ་རིམ་པར་སྤྱེས་
པས། ཐ་མལ་བའི་སྟོད་བརྟན་ཀྱི་སྤང་ཞེན་འགོག ། ཆོགས་གཉིས་དང་བྱུང་པར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག །ལྷག་པའི་ལྷས་བདག་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་། རང་ཉིད་གྱིས་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པར་བྱས། གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་བསྒྲིམ་པའི་སྤལ་
བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་སྤྱི་བསྒྲིམས་པས་སྤྱོད་རྗེ་སྤལ་སྤྱ། ལྷགས་བརྒྲས་པས་གསུང་རྗེ་
རྗེ་ལོངས་སྤྱ། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ལྷང་བྱེད་པས་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ཆོས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་འགོ་བ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་

ཡིན་ནོ། །བྲིན་རྒྱལ་ས་གཏེར་གྲུར་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ལྷའི། །སྤྲིན་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤྲོན་འགྲོའི་
གདམས་པ་ནི། །རྒྱས་བསྐྱུས་སྤྲོན་བལ་འདུས་གསལ་འབྲེར་བདེ་བ། །མན་ངག་གནད་དང་
ལྷན་པ་འདི་ན་བསྐྱུན། །གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེས་དམན་ཡང་། །སྤྲ་མའི་གསུང་
བཞིན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས། །སྤྲོང་པོའི་དོན་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་བཀོད་པ་ལ། །ཁོངས་པ་
མཆེས་ན་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །འདིར་འབད་དགོ་བས་ཆེ་འདིའི་ལུས་བསྐྱེད་
པའི། །དྲིན་ཅན་པ་མས་ཐོག་དངས་འགོ་བ་ཀུན། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་འདི་ཡི་སྤྲོད་གྲུར་
ཏེ། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་བགལ་མེད་མཐར་བྲིན་ཤོག །ཅེས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བཙུག་ལྷན་
འདས་དཔལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ཐབ་ལམ་རིམ་གཉིས་གྱི་སྤྲོན་འགྲོའི་གདམས་པ་ཉམས་སྤྱི་
ལེན་ཚུལ་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ་སྤྲིན་གྲོལ་སྒོ་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དེགས་དང་དཀྲིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་
བདག་པོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་མཆོག་གི་སྤྱགས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་དང་། ཚུལ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
དམ་ལྷན་རྩོ་རྩེའི་སྤྲོན་གྲོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁས་ཤིང་བྱུང་བའི་ཡོངས་
འཛིན་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས་མདོ་སྤྱགས་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་སྒོ་སྒོས་ཀྱི་རྩུངས་ཅུང་ཟད་བཏྲས་པ། དགོ་
སྤྲོད་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡད་མ་ཆོག་རྩོ་རྩེ་ཞེས་བཟི་བས། ལུགས་འདི་གའི་གཞུང་མན་ངག་གི་དགོངས་
པ་བཞེར་བཟུང་། ཞལ་འགོངས་དགོས་རྣམས་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མ་འགའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་ཅི་རིགས་
པར་བླངས། སྤྲ་མ་དམ་པའི་བྱག་བཞེས་ཞལ་གདམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྒྱན། འཁྲོག་བཤད་དང་རང་བཟོས་མ་
བསྐྱེད་བར། གངས་ཅན་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་སྤྲོད་ཤོད་ལྷ་ལྷན་སྤྱུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་དབང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་
ཞིག་ཏུ་རང་ལོ་བགྲང་བྱ་སོ་བདུན་ལོན་པ་མེ་མོ་སྤང་ལོའི་རྒྱལ་རྒྱ་བའི་ཡར་ཐོའི་ཆོས་བརྟུའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་གྲུབ་པར་
སྦྱར་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི། གུས་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་བྱ་མཆོག་དགོ་སྤྲོད་སྒོ་བཟང་ནམ་མཁའ་རྩོ་རྩེས་བཟིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྣམ་
འཛིན་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྤྱགས་བཤད་སྐྱུབ་ཀྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་ཡང་མི་རུབ་ཅིང་། ཕྱོགས་དུས་གནས་སྤྲུལ་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དགོ་ལེགས་འཕེལ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་རྣམས་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣམས་སྤྱར་སྒྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ག།

སྒྲ་མ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་རྣམས་དབང་ཆེན་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་
པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐྱབས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་པ་རྣམས་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཚུལ་ནི། ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་སུ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱི་རྟེན་
དང་མཆོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བཤམས། བདེ་བའི་སྟོན་ལ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད་དེ། དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
ངང་ནས། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱོན་པ་རྒྱུད་དང་འདྲིས་དེས་པ་དང་། ཁྱད་པར། མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་
དུ་སྒྲ་མ་རྟ་མགིན་པ་རྣམས་དབང་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཉམས་
སུ་སྒྲང་བ་ལ་འཇུག་པར་བགྱིའོ། །སྟོན་པ་གསུམ་མཐ་བདུན་སོགས་བྱའོ། །དེ་ནས། རང་ཉིད་ལྟར་
གསལ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས། །འོད་འཕྲོས་སྒྲོད་བཅུད་རབ་འབྱམས་ཀྱན་ལ་སོག། །དག་
པའི་ཞིང་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མོར་བསྐྱར། །ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོས་དགྱིགས་པར་
གྱུར། །ཨོ་ལྷ་མུྱ། །ལན་གསུམ་བརྗོད། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སང་ཁྲི་པད་ཉི་ལྷེད། །རུ་ཏ་པོ་མོ་
བསྒྲུལ་བའི་གདན་སྤྱིང་དུ། །གསང་བ་གསུམ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ནི། །རྣམ་པ་རྟ་མགིན་པ་རྣམས་
དབང་ཆེན་སྐྱ། དམར་ནག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཞབས་བཞི་པ། །གཡས་དཀར་གཡོན་
ལྷང་དབུས་དམར་རེ་རེ་ལ། །སྤྱན་གསུམ་ཞལ་བཟང་མཆེ་གཅིགས་ལྷགས་འདྲིལ་བ། །ཁྲོ་

གཉེར་རབ་བསྐྱུས་ཁམ་ནག་དབུ་སྒྲིའི་ཆོགས། །གྲེན་འབྲིལ་ཙ་ཞལ་སྤྱི་བོར་རྟ་མགི་
ལྔར། །རྫོག་མ་དམར་པོ་སྐྱམ་སྐྱམ་སེར་པོ་དང་། །ཁུར་དཀར་རྟ་སྒྲིད་པ་པོ་ལྔར་ལྔར་
འཆོར། །སྤྲིན་མ་སྤྲི་ར་ཨག་ཆོམ་མེ་ལྟར་འབར། །གཡས་གསུམ་པད་དམར་ལྷགས་ཀྱ་བེ་
ཅོན་འཛིན། །གཡོན་གསུམ་རྟན་དམར་རྒྱ་ཞགས་རལ་གྱི་འཕྱར། བོད་སྐམ་དབུ་བརྒྱན་
ཆལ་བྱས་དབུང་པར་བརྒྱན། །སྐམ་ཆོན་ཉིད་པའི་དོ་ཤལ་གསུམ་རིམ་ཅན། །སྤྱི་སྤྱོད་ཁིང་
ལྷགས་སྒྲང་ཆེན་གོ་ཆོན་གསོལ། །སྤྱག་ཤམ་སྤྱལ་རིགས་བཞི་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན། །བྱུགས་
པའི་རྩས་གསུམ་སྤྱི་ཡི་རྒྱན་དུ་བཀོད། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་རྩོམ་ཆེ་ལྷུང་གཤོག་
གདེངས། །གར་དགུའི་ཉམས་ལྡན་གཡས་བསྐྱུམས་གཡོན་བརྒྱུད་བཞུགས། །ཡུམ་ཆེན་
པརྒྱ་གར་དབང་སྤྱི་མདོག་མཐིང་། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པས་མི་ཡི་སྤྱིང་། །ཆོན་
པ་བརྒྱུད་བས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་ནས་འབྱུང། །གཡོན་པས་དུང་ཆེན་དམར་འབྲིལ་ཞལ་དུ་
སྟོབ། །ཁྲག་མིག་སྤྱན་གསུམ་ཞལ་བགྲང་མཆེ་བ་གཅིགས། །རལ་པ་སྤྱན་གཉིབས་སྤྱི་སྒྲིད་
ཡན་ཆད་ཁྲབ། །བོད་སྐམ་དབུ་རྒྱན་དོ་ཤལ་རིན་ཆེན་བརྒྱན། །དུར་ཁྲོད་ཆས་སྤྱས་གཡས་
བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱུམ་པས། །ཡབ་ཀྱི་ཞེད་འབྲིལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །ཉི་མ་སྟོང་
ལས་ལྷག་པའི་གཟི་འོད་འཕྲོ། །ཞི་ཁོ་རབ་འབྲུམས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ། །བཞུགས་
པའི་གནས་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་མཆོན། །རྩྱི་ལས་འོད་འཕྲོས་ཆ་མ་ཡི་ཤེས་
པ། །མཆོག་གསུམ་བཀའ་སྟོད་སྤྱང་མར་བཅས་པ་ཡིས། །བསྐྱོར་བ་སྤྱན་བྱངས་ཐིམ་པས་
གཉིས་མེད་གྱུར། །ཅེས་བཞིན་ཅིང་། མདུན་གྱི་ཆ་མ་སྤྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་ལྔར་ལྔར་
བ་བསྐྱེད་དེ་བསགས་སྤྱང་གི་གནད་བསྐྱུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་དབུལ་བ་ལ། །ཕྱོགས་བརྩའི་རབ་འབྲུམས་
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཁེན་བཅེ་རུས་པའི་དོ་ཤོ་གཅིག་བསྐྱུས་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་
མཆོ་སྟོད་དང་སྤྱད་པ་པོ། །ཆ་མ་རྟ་མཆོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ནམ་མཁའི་མཐས་

གཏུགས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ན། །བདག་པོས་བཟུང་དང་མ་བཟུང་མཆོད་པའི་
སྤྲིན། །རི་སྟེང་མཆིས་དང་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །སྤྲ་མེད་མཆོད་ཆོགས་འཁོར་གསུམ་དག་
པས་འབྱུལ། །བདག་ནི་ཐ་ཆོད་ཉོན་མོངས་དབང་གུར་པས། །བཅས་རང་ཁ་ན་མ་ཐོའི་ཉེས་
ལྷུང་ཆོགས། །བགྲིས་དང་བགྲིད་སྦྱལ་ཡི་རང་ཅི་བགྲིས་པ། །དེ་ཀུན་འགྲོད་པས་བཤགས་
ཤིང་སྤྲན་ཆད་སྟོམ། །རང་གཞན་སྦྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱི་དགོ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་བཀའ་འདྲིན་
མཉམ་མེད་མགོན་ཁྲོད་ཀྱི། །དཔག་ཡས་གསང་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ། །བདག་ཅག་
བསམ་བ་ཐག་པས་ཡི་རང་ངོ་། །སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཆོར་བྱིང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །གཏན་
བདེ་ཐར་པའི་སྤྱིང་དུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར། །ཁྲོད་ཀྱིས་མཁུན་བཅེའི་མཐུ་དབྱང་ཆར་བསྐྱེད་
དེ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་ཆད་མེད་བསྟོར་དུ་གསོལ། །བདག་ཅག་མོས་སྟོར་འཆམ་པའི་
རྩ་རྩེའི་སྒྲ། །འདི་ཉིད་གཞོམ་ཞིག་བྲལ་བའི་འཛིགས་མེད་ཁྲིར། །ཞབས་སེན་གཡོ་མེད་
བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་བར། །བརྟན་པར་བཞུགས་ཞེས་སྟོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་
ལས་བྱུང་བའི་རབ་དཀར་འོ་མའི་རྒྱན། །དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་ཆོགས་ཉལ་འགྲོ་
དང་། །ལྟན་ཅིག་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །བྱང་ཆེན་རྩ་བའི་མ་མར་འཇུག་
གུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ། དེ་ནས་མཐུལ་རྒྱས་པར་འབྱུལ་བའོ། །ཕྱི་ཡི་མཐུལ་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་
ལྷ་མའི་དབལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་མཛེས། །ནང་གི་མཐུལ་རྩ་འཁོར་བྱང་སེམས་
ཡི་གཤེད་རྣམ་པ་བདེ་བའི་མདངས་དང་ལྡན། །གསང་བའི་མཐུལ་ཆད་མེད་དགའ་བཞི་བདེ་
ཆེན་འགྱུར་མེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །སྤྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྷ་ལ་གུས་པས་འབྱུལ་ལོ་
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞེས་འབྱུལ། དེ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་
ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་གསོག་པའི་ཞིང་། །སྤྲ་མ་ཀུན་འདུས་སྤྲ་མ་
རྩེ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །སྤྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་

ཞིང་། །དངོས་གྲུབ་བྱེ་བའི་མཛོད་འཛིན་པ། །ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ཇ། །གསོལ་བ་མ་
 སྒྲོན་བལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་། །ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་དེད་དཔོན་མཆོག་ །སངས་
 རྒྱལ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ཇ། །གསོལ་བ་མ་ བྱམས་དང་སྙིང་རྩེའི་ཅུ་བ་བརྟན། །རྒྱལ་མཆོག་
 སྙིང་པའི་འབྲས་བུས་མཛེས། །བྱང་སེམས་ཀུན་འདུས་མ་ གསོལ་བ་མ་ བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་
 ལམ་གྱི་གྲོགས། །གཡེལ་མེད་མཛད་ཅིང་བསྐྱང་སྐྱོབ་པའི། །མཁའ་འགོ་ཀུན་འདུས་མ་
 གསོལ་བ་མ་ ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་མཛད་
 པ། །ཆོས་སྒྲིང་ཀུན་འདུས་མ་ གསོལ་བ་མ་ བྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆད་ཀུན། །དན་པ་ཅམ་
 གྱིས་འཛོམས་མཛད་པ། །སྒྲ་མ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་བས། །ཞེས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱང་དང་སྐྱགས་པ་ཅི་འབྱུང་བྱ་ཞིང་། །ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་ག་བྱི་མ་འདི་ལན་མང་དུ་བཛོད།
 དེ་ནས། རྒྱལ་མཆོག་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་བཀའ་བློན་ཅན། །འདི་བྱི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ། །ཁྱོད་ལས་གཞན་དུ་རེ་ས་མ་མཆིས་པས། །འབྲལ་མེད་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་
 རེས་སུ་བྱུངས། །སྙིང་གསུམ་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་གྲོང་བྱིང་དུ། །མཐོང་ནས་ཐར་པའི་ལམ་
 བཟང་བསྐྱབ་པ་གསུམ། །སྙིང་ནས་སྐྱབ་ལ་ནམ་ཡང་མི་གཡེལ་བར། །རྟེན་བཟང་དོན་ལྡན་
 བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །འགོ་དྲུག་པ་མར་ཤེས་པའི་བྱམས་བཅེ་ཡིས། །ལེགས་བྱངས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོར་རེས་རྟེན་ནས། །ཚུལ་
 བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །དོན་དམ་ཆོས་ཀུན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
 ཅིང་། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བ། །པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འཆར་བའི་ལམ་
 བཟང་ལ། །འབྲལ་མེད་རེས་པ་རྟེན་པར་མ་ གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྤྲོན་བྱེད་མཆོག་ །
 རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་རྒྱ་པོས་རྒྱུད་བཀུས་ཤིང་། །ལས་སྒྲང་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་ཕྱ་རགས་
 རྣམས། །སྒོག་ལས་གཅེས་པར་བསྐྱང་བར་མ་མལ་སྐྱེ་གི་བར་དོའི་སྤྲོན་གྱི་ཆོགས། །རིམ་

གཉིས་ལམ་གྱི་བསིར་བྱ་ལྷགས་བྲག་པོས། །དྲངས་པར་བྱས་ལས་རང་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་
གྱི། །ཀུན་གསལ་རང་ངོ་འཕྲོད་པར་མགོན་ཁྱིད་ཞབས་སེན་ག་བྱར་ཐེགས་པའི་
རྒྱལ། །བདག་སྙིང་ཀུན་དཔེ་ཕོན་པོར་རྟག་བཞད་པས། །སྤྱིབ་གཉིས་ཆ་གདུང་རེག་པ་སྦྱར་
འཕྲོག་ནས། །སྦྱ་བཞིའི་གེ་སར་འཇུག་པ་སྦྱོན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དོན་བཞེན་དུ་གསོལ་བ་གདབ། སྒྲོ་
ག་རེ་རེའི་མཆོམས་སྟུ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ཏྲ་མ་གྲིན་གྱི་སྦྱའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྡེ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
པའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དང་དེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་བགེགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་
དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོན་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་
འདི་ཡང་བྱ་སྟེ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་བྱུབ་སྦྱོལ་བའི་ལྷ། །འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་བར་ཆད་
སེལ་བའི་མགོན། །སྦྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་ཏྲ་མཆོག་དཔལ། །བཙེ་བའི་ཐུགས་
གྱིས་ཉམ་ཐག་བདག་ལ་དགོངས། །ཁྱིད་ནི་ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་སྟེ། །མཐུ་
སྦྱོབས་རུས་པ་འཕྲིན་ལས་བསམ་མི་བྱུབ། །བདག་ནི་ཁྱིད་ལ་ཀུན་དུ་སྦྱབས་མཆི་ན། །ཕྱི་
བཞོལ་མེད་པར་ཐུགས་རྗེའི་སྦྱན་གྱིས་གཟིགས། །ལས་གྱིས་སྟིགས་མའི་དུས་སྟུ་སྐྱེས་པ་
བདག །ཕྱི་ནང་རྒྱུན་དན་བར་ཆད་དུ་འཛིངས་པས། །མགོན་མེད་སྦྱབས་བྲལ་གྱུར་པ་འདི་
དགོངས་ལ། །དམན་ལ་ལྷག་པར་བཙེ་ཁྱིད་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །སྟེ་བརྒྱད་བྲང་སྦྱོང་
འབྱུང་པོའི་གཞོན་པ་དང་། །པ་རོལ་བསམ་དན་སྦྱོར་རྩལ་ནད་རིམས་བགེགས། །རྒྱལ་པོའི་
ཆད་པ་འབྱུང་བཞིའི་གཞོན་པ་སོགས། །འཆི་རྒྱུན་འཛིགས་ལས་སྦྱོབས་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་
ཅན། །རང་གཞན་ཀུན་ལ་འབྲལ་ཐུགས་མི་དགེ་བའི། །སྒྲོ་གསུམ་སྦྱོད་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
ཀུན། །ཁྱིད་ཞབས་བྲན་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ། །གཏན་དུ་ཞི་བར་མཛོད་ཅིག་ཐུགས་རྗེ་
ཅན། །བདག་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་གང་བཅམས་ཀུན། །ཐུབ་བསྟན་དར་ཞིང་འགོ་བ་
བདེ་བ་དང་། །རང་ཉིད་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག་

ཐུགས་ཐེ་ཅན། །བཤེས་གཉིན་དམ་པའི་ཞབས་བརྟན་མཛད་འཕྱིན་རྒྱས། །ཤོགས་དང་
 འཁོར་སློབ་ཡིད་མཐུན་ཆོས་བཞིན་སྤྱད། །ཀུན་ཀྱང་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་པའི་
 རྒྱུ། །མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་མཛོད་ཅིག་ཐུགས་ཐེ་ཅན། །ལམ་བཟང་སྐྱབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 པ་ཡི། །ཕྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་ཉར་འཆོ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །དད་བཙོན་སྙིང་སྟོབས་ཤེས་རབ་ཆེ་
 དཔལ་སོགས། །གོང་དུ་འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཐུགས་ཐེ་ཅན། །ནམ་ཞིག་པ་རོལ་སྐྱས་
 ཆེན་འདེགས་པའི་ཆོ། །འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་གནད་གཙོད་སྤྲུག་བསལ་དང་། །ཆགས་
 ལྷང་འཛིགས་སྐྱག་འཁྲུལ་སྤང་ཅི་འབྱུང་བ། །འཕྲལ་དུ་ཞི་བར་མཛོད་ཅིག་ཐུགས་ཐེ་
 ཅན། །དེ་ཆེ་སྤྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །ཡིད་འོང་མཆོད་སྤྱིན་སྟན་པའི་རོལ་མོ་
 སོགས། །དོ་མཆར་ལྟས་བཟང་མང་པོས་མདུན་བསུས་ཏེ། །རིག་འཛིན་གནས་སུ་བྱོངས་
 ཤིག་ཐུགས་ཐེ་ཅན། །དེར་ནི་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་མཆོག་རྣམས་དང་། །སྟན་ཅིག་བདེ་ཆེན་
 ལམ་གྱིས་དགྲེས་དགྱུར་རོལ། །བྱང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་། ལྷུང་དུ་ཐོབ་
 པའི་དགའ་སྟོན་བདག་ལ་སྟོལ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མགོན་ཁྱིད་གྱིས། །སྤྲད་ཅིག་
 ཅམ་ཡང་འབྲལ་མེད་བསྐྱང་སྟོབ་ལ། །ཕྱི་ནང་བདུད་གྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །དངོས་
 གྲུབ་གཉིས་གྱི་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཛོད། །དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་སྒྲུང་བར་འདོད་ན། མཐུམ་
 ལཱ། སྤྲ་མ་བསྐྱེད་བང་ཆེན་གྱིས། །དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དུ་གསོལ། །སྤྱིབ་བཞི་
 དག་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །སྐྱབ་བཞིའི་གོ་འཕང་སྐྱུལ་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ། དེ་ལྟར་གསོལ་
 བ་བཏབ་པས་སྤྲ་མ་ཡི། །སྤྱི་མགིན་སྙིང་གའི་ས་བོན་འབྲུ་གསུམ་ལས། །དཀར་དམར་
 མཐིང་གའི་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་ཆོགས། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བྱང་བ་བདག་ཉིད་གྱི། །གནས་
 གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཐིམ་པ་ལས། །དབང་བཞིའི་རོ་བོ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྤྱེས། །སྤྱིབ་
 བཞི་དག་ཅིང་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་ལ་དབང་། །སྐྱབ་བཞི་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་བཞག་པར་

གྱུར། །ཁྲ་མ་ལྟ་ལས་རང་འབྲུག་ཉིས་པ་ཞིག །བྱང་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་
ཀྱང་། །ཁྲ་མ་ལྟ་ཡི་སྐྱེ་རྒྱུ་གསལ་བ་ཡི། །ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་བརྒྱད་
ཉིད། །རྩིལ་ཐུགས་ཀྱི་ཐེང་བས་བསྐྱོར་བ་ལས། །འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
མཆོད། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤངས། །བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་
རྒྱལ་དུ་བརྒྱག །བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་བྱིན་རྒྱལས་ཀུས་མཐུ་ཀུ། །མ་ལུས་བསྐྱེད་ཏེ་
རང་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། །ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་ལ་ཁྲ་མའི་མཆོན་སྤགས་དང་། །རྩི་བརྗོད་ཀྱི་རྟ་ཏ་ཡ་གྱི་ཕ་
རྩ་ལུ་རྩ་ལུ་རྩྱུ་པར། །ཅེས་མང་དུ་བརྒྱ། དེ་ནས། དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་ཁྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་
སྤྱིང་གར་བརྒྱའི་གདན་བཞུགས་ལ། །བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤེལ་དུ་གསོལ། །ཁྲ་མ་དགེས་བཞིན་རང་གི་སྐྱེ་བོར་
ཁྱོད། །ཆངས་བྱ་གནས་ཞུགས་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱད་དེ། །སྤྱིང་དབུས་ཆོས་འཁོར་བརྒྱའི་
ལྟེ་བ་ལ། །བྱང་རྒྱབ་བར་དུ་འབྲལ་མེད་བརྟན་པར་བཞུགས། །ཆེ་རབས་ཀུན་རྩ་དམ་པའི་
མགོན་གྱིས་ཐེན། །སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས། །རྒྱུད་སྤྱངས་གསང་ཆེན་ཐེག་
པའི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཐིན་ཤོག །གནས་སྐབས་ཕྱི་
ནང་ཉེར་འཆེ་ཀུན་དང་བྲལ། །དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ལྟན་གྱིས་འབྲུབ། །ལུང་
རྟོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་དཔལ་ཐོབ་ནས། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་བདག་གྱུར་
ཅིག །ཁྲ་མ་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །བསྟན་སྤྱང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་མཐུ་
སྟོབས་དང་། །ལས་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པའི་མཐུས། །སྟོན་པའི་དོན་རྣམས་ཡིད་
བཞིན་འབྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་སོགས་བསྟོ་སྟོན་བཀའ་ཤིས་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་པརྒྱ་
དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱལས་སྤྱར་སྟོལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དོན་གཉེར་ཅན་
འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དོར། གསང་ཐུགས་གསང་རྟེན་གྱི་གདམས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡ་བརྟན་གཞུགས་དམ་ཆེག་

དོ་རྟེན། རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དཔྱད་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་སྒོ་བཟང་ནམ་
མཁའོ། །འདིས་ཀྱང་འགྲོ་ཀྱན་སྒྲ་མ་བསྒྲ་དབང་ཆེན་གྱིས་རྟེན་སུ་བཟུང་སྟེ་བྱིན་རྒྱལས་དང་དངོས་གྲུབ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་
རོལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། །

༣༡། །དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་སྒྲ་མ་བཟུང་བའི་སྦྱང་བརྟན་ བཞེངས་ཚུལ་གྱི་ཡིག་རྒྱུང་བཞུགས་སོ།།

ད།

སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྦྱབས་
སུ་མཆིའོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྟེན་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། འདིར་བྱིན་རྒྱལས་གྱི་གཏེར་ཆེན་
པོ་དཔལ་བསྒྲ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དབང་དང་གདམས་ངག་གང་ནས་བཟུང་
བའི་སྒྲ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་གྱི་སྦྱ་བརྟན་གྱི་ཚུལ་གྱི་མདོན་རྟོགས་རགས་རིམ་ཅམ་དམ་བ་
སོ་སོའི་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པའི་བབས་དང་གོ་བསྟན་ཏེ་མདོ་ཅམ་ཞིག་དགོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་ཆོས་སྦྱ་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱའི་རྣམ་བུ་ཅན་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རམ།
ཡང་ན་ལོངས་སྦྱའི་ཆ་བྱད་ཅན་བསྒྲ་དང་བྲིལ་བྱ་འཛིན་བས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་
ལ་འཁྱུད་པ། གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཡབ་རྣོ་རྣའི་སྦྱལ་
ཀྱང་དང་ཡུམ་བསྒྲའི་སྦྱལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ལོངས་སྦྱ་བསྒྲ་དབང་ཆེན་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་གཡས་ཁེ་ཅོན་གཡོན་སྟེགས་མཛུབ་རྟ་ཞལ་ཅན། བད་ཉི་རུ་འའི་གདན་ལ་
ཞབས་གཡས་བསྦྱམ་གཡོན་བརྒྱུད་ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་རྟོགས་པ། སྦྱལ་སྦྱ་བསྒྲ་འབྱུང་
གནས་རྒྱ་གར་གྱི་བཏ་གྲུབ་གྱི་རྣམ་བུ་གཡས་ཕྱགས་ཀར་རྟོ་རྟེ། གཡོན་ཐོད་བ་བདུད་ཅིས་

གང་བ་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ། མཆན་ཁུང་དུ་ཁ་འྲེ་ག་ཡོད་པ། བཅ་ཞུ་དང་
ཆོས་གོས་དམར་པོ་གསོལ་བ། ཞི་མ་ཁྲིའི་ཉམས་ལྡན་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་ཟད་འབྱེང་
བ། བད་ལྷའི་གདན་ལ་དོ་རྩེ་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། ཡང་ན་ཁྱེན་ཟ་ཉོར་མའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག ། དཔལ་ལྡན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྱར་གསུམ་ལྡན་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ཆ་
ལུགས་ཅན། ཕྱ་དུ་དམར་པོ་གསོལ་བ། ཕྱག་གཡས་ཕྱར་བྱ་གདེངས་ཐབས་དང་གཡོན་
མི་འཛིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། བོ་དོང་བ་བཙོན་འགྲུས་དོ་རྩེ་ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་
གཡོན་སྟེགས་བཅ། བསོད་ནམས་བཏན་པ་ས་གནོན་མཉམ་གཞག ། མཁན་ཆེན་ཆོས་
རྒྱལ་དཔལ་བཟང་དོ་རྩེ་བྱིལ་བྱ་གར་སྟབས་ཀྱིས་འཛིན་པ། དཔལ་ལྡན་སེལྟེ་ཆོས་འཆད་
སྟེགས་བཅ། ཆོས་རྩེ་རིན་ཆེན་བཟུ་ཤིས་དང་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་གཉིས་ཀའམ་གང་
རིགས་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག ། རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་སྟགས་པ་གོས་དཀར་
ལྷང་ལོ་ཅན་ཕྱག་གཉིས་ཐོད་པ་ནས་ནང་མཆོད་འཐོར་བའི་ཚུལ་མཛད་པ། རུ་བན་ཆོས་
དཔལ་བཟང་པོ་དྲག་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་བསྐྱལ་ལས་མཛད་པའི་རྣམ་པ། བྱམས་པ་དོ་
རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་དོ་རྩེ་སྟགས་ཀར་གསོར་ཞིང་བྱིལ་བྱ་དཀྱར་བཏེན་པ། རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོ་རྩ་
བྱིལ་ཅན་བཅ་ཕྱང་དམར་པོ་གསོལ་བ། དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ་སྟགས་ཆས་ལྷང་ལོ་ཕྱང་དུ་
ཅན་སྟེགས་མཛུབ་དང་ཀ་སྤྲ་ལ་འཛིན་པ། ཆར་ཆེན་དང་། བཞེན་བཅེ་དང་། སྟགས་འཆང་
བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས། གཡས་མཆོག་སྦྱིན་གཡོན་ཆེ་བྱམ་
བསྐྱམས་པ། དབང་ཕྱག་རབ་བཏན་དང་། བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་དང་། ཆོས་དབྱིངས་
རང་གྲོལ། ཀྱན་གཟིགས་ལྟ་བུ། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་རྣམས་མཐོང་གྲོལ་ལྟ་མོ་ལྟར་
བྱས་པས་འབྱས། འཕྲོང་རྒྱས་པ་ངག་དབང་དཀོན་མཆོག་ཕྱག་གཉིས་སྟེགས་བཅ་དབྱུ་
ཞུ་སེར་པོ་སྟེ་བྱང་བེར་རྒྱམ་སེར་པོ་ཅན། མཁན་ཆེན་སྟོ་བཟང་ནོར་བུ་ཆོས་འཆད་སྟེགས་

བཅ། ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཆོས་འཆད་མཉམ་གཞག་པའ་མུང་ཅན། གློ་བཟང་བསྟན་འཕེལ་
ཕྱག་གཡས་བཟང་འཕྲེང་གཡོན་ཕུས་བཀའ། གླ་མ་རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་
པོ་སྤྲུགས་ཆས་ཅན་རྟོ་རྟེ་དང་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བསྐྱམས་པ་སྤྱན་འབྱར་ཚུགས་སུ་
གཟིགས་པ། ཅ་བའི་གླ་མ་གང་མོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། ཡང་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏྲན་མགོན་པོ་
ནས་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ལ་བརྒྱད་པ་འདི་རང་ཕྱོགས་སུ་གཙུག་ཆེ་བཅ། དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་མཁྱེན་གློ་
གྲོས་རིན་ཆེན་སེལྟེ་པའ་ལྷ་སྟེ་རིང་ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཆད་དང་སྟེགས་བཅ། གཉལ་སྟོན་
ཕུར་པ་དང་སྟེགས་བཅ། རྟེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ཕྱག་འཕྲེང་བཟུང་ནས་བཟོ་སྦྲང་
གཏོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་པའ་ལྷ་སྟེ་རིང་། བདེ་ལེགས་ཉི་མ་ཆོས་འཆད་ལྷུང་བཟེད། །རྣམ་
མཁའ་རྒྱལ་མཆན་ཆོས་འཆད་སྟེགས་བཅ། །རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན་ཆོས་འཆད་མཉམ་
གཞག །འཕྲིན་ལས་སྤྱན་གྲུབ་ཕྱག་གཉིས་སྟེགས་བཅ། དཔལ་འབྱོར་སྤྱན་གྲུབ་གཡས་
ཕྱགས་ཀར་རྟོ་རྟེ་གཡོན་བེལ་བུ་དཀྱར་བཏྲན་པ་པའ་ལྷ་ཅན། ཀྱན་གཟིགས་ལྷ་པ་མན་གོང་
དང་འབྲ། གཞན་ཡང་བརྒྱད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐའ་དག་གི་བར་མ་སྟོབས། དེ་
ཡང་གླ་མ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ཆ་ཆང་བ་དང་དཔེ་གིས་ཁུངས་མ་རྣམས་ཀྱང་མ་འབྱོར་བས་
འགའ་ཞིག་འོལ་ཆོལ་དུ་གིས་པ་ཡིན་པས་ཕྱགས་ཞིབ་མཛད་དེ་འབྲིན་འཇུག་དོར་ལེན་
ཕྱགས་འདོད་ལྟར་མཛད་པས་འཕུས་ཤིང་། བརྒྱད་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་རྣམས་བཀོད་
བཞེད་ན་ཐོབ་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། སྤྱིའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འོས་བབས་གཟིགས་ནས་
བཀོད་པར་མཛད་པ་ལས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཀྱི་ངེས་པ་ལྷ་ག་ལ་དགོས། དེ་
ལྷགས་ཀྱི་གནས་རྩིས་དགོངས་འཇགས་མཁྱེན་མཁྱེན་མཁྱེན། ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱབས་མགོན་མཁའ་
ཆེན་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་བཀའ་ནན་ཏན་ཆེ་བ་ཕེབས་པ་ཀྱེན་དུ་ཚྭ་མི་རུས་པར། རྟེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབངས་ཐམས་
པ་སྟོངས་བན་དམ་ཆོག་རྟོ་རྟེས་གིས་ཉེ་ཕྱལ་བ་གླ་མ་ལྷ་མཉེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་དུ་གྱུར་ཅིག ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༣༣། །ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་བརྟན་གྱིས་ཚུལ་ཕྱག་གིས་ལས་
བཟུས་པ་བཞུགས་སོ།།

ཅ།

མཁའ་བཙུན་འཕྲིན་ལྷ་བརྟན་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སྤེལ་ལགས་གང་དེར། ལྷ་བ། སྒྲ་
གཟུགས་དྲངས་སྤྲོ་ནས་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་རྟེན་ལྷན་བྱུང་བས་ཡིད་སྟོ། འདྲིར་
ཡང་སྤར་སྤྲོས་ལྷན་གནས་ལགས། ཆེད་དོན་བྱོང་ཉིད་ནས་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་བརྟན་ཞིག་
གིས་ཚུལ་གྱི་དོགས་གཅོད་གསུང་ཡང་། དེ་གྱི་སྤར་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དེ་ཡང་བརྟེན་སྤར་
འདུག་ཀྱང་ཅེས་ཀྱང་ཚུལ་བ་མཛད་ན། སྟེང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞིག་གིས་ན་
ལེགས་པར་ཡོང་། གཙོ་བོ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་གཡོན་
མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་ཆེ་བྱམ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལོད་ཀྱང་ལེགས། ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་སྒྲ་མ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱད་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་གཡོན་སྐྱེགས་བམ་བཟུང་བ་
སྟོབ་མ་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུང་བ་ཞིག་དང་། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟའི་སྒྲ་མ་ཕྱག་ན་རྟ་
གིས་དབང་བྱམ་བསྐྱེད་པ་ཆོག་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་དབང་བསྐྱུར་བཞིན་པ་དང་།
ཡང་གཅིག་ཏུ་སྤྲོས་ཆས་ཅན་ཞིག་གིས་སྤྲོས་སྤྲོས་སྤྲོས་ལས་སྤྲོར་བྱེད་བཞིན་པ་དང་།
ཡང་གཅིག་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་ཉམས་དགའ་བར་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གཏོར་མ་ཉིང་
ཤག་སོགས་ཡོད་པ་བསྐྱོར་སྤྲོབ་མཛད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་བཅས་གིས་ན་སྤར་གྱི་དེ་དང་མི་
འགལ་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་སྐྱམ་པས་དེ་ཕྱོགས་དགོངས་མཛད། ཞིབ་ཆ་
རྣམས་བྱེད་རང་གིས་དབྱུང་པས་ཆོག །སྤྲོད་མར་ཡང་སྒྲ་ལ་གཟབ་བཞེས་ངོས། རྒྱུབས་

མགོན་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་ནས་འབྲོས་འོས་
ཀྱང་རིམ་པར་འཆའ། ལྷ་ཆོས་བཟང་པོར་སྤྲིངས། ཞེས་པའང་ཁྱབ་བདག་རྟོ་རྗེ་འཆང་དངོས་མཆན་
བརྩོན་པར་དཀའ་བ་རྗེ་བརྩོན་དམ་ཆེག་རྟོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱང་བརྩན་བྲིས་ཚུལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གསུང་མ་ལགས་
སོ།། སར་མ་རྒྱལ།།

༡༡། །དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲིད་ཀྱི་ཆ་
ལག་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ངོ་སྟོང་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཆ ་

ན་མོ་གུ་རུ་བཟླ་ཏྲ་ར་སར་རྒྱ་ཡ། སྤང་རིག་ཆོས་ཀྱན་ཀ་དག་གཤོད་མའི་གཞིའི། །སྟོང་
དུ་རྒྱས་འདེབས་ལྟ་སྟོམ་སྟོད་མཆོག་གིས། །ལྟན་བྱུ་འབྲས་བྱའི་དཔལ་ཡོན་རང་འཆར་
བའི། །ལམ་གསང་རྗེན་པར་སྟོན་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །འདིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་བརྒྱ་
དབང་ཆེན་ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲིད་ཀྱི་ཆ་ལག་རུ་གཞི་
ལམ་འབྲས་བྱའི་དོན་ལ་ངོ་སྟོང་བྱ་ཚུལ་ཞིག་འབྲི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་གསུམ་ལས།

གཞི་ཡི་གནས་ལུགས།

དང་པོ་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ངོ་སྟོང་པ་ནི། དེ་ཡང་སྟོང་བྱེད་ལམ་གྱིས་
སྤང་བྱའི་རིམ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རྣམས་
མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་གཞི་དེ་གང་སྟུམ་ན། འདམ་རྩལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་

ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་སྟེ། དེའང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ནོར་བུ་སྤང་བུ་འི་
མའི་འདམ་རྩལ་གྱིས་གཡོགས་ཀྱང་། འི་མ་མེད་སྤང་སྟོ་བུར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་སྤང་གཞི་
ལ་ཡེ་ནས་གོས་མ་སྤྱང་བ་ནི། རྒྱུད་སྒྲར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ།
དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་
སོགས། །སྟོ་བུར་འི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཡེ་ནས་དོར་
བུའི་སྟོན་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁམས་
སམ་རང་བཞིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སྟེ། ཡེ་ནས་གནས་པ། འགྱུར་བ་མེད་
པ། དེའི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ཆ་ལས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། གདངས་འགག་མེད་སྐྱེ་ལྔ་
ཡེ་ཤེས་ལྔ་སོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ཆ་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ།
སྟོང་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་བྱལས་རྩེ་རིག་པའི་ཆ་
ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ། དེ་ལྟར་སྟོང་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་གཉིད་སེམས་འོད་
གསལ་བའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་སེམས་ཉིད་ལ་ཡེ་ནས་ལྷན་བྱལ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེའང་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་
པོ་ལས། ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཀུན་བྱེད་བྱང་རྒྱལ་ང་ཡི་རང་བཞིན་ལས། །མ་
བཅའ་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱལ་བ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོ་སྐྱེ་གསུམ་སྟེ། །ང་ཡི་ངོ་བོ་
མ་བཅོས་ཆོས་སྐྱུང་བྱལ། །ང་ཡི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས། །ང་ཡི་བྱལས་
རྩེ་མའོན་བྱུང་སྐྱལ་སྐྱེ་གསུམ། །བཅའ་ནས་བྱལ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་མིན། །མ་བཅའ་
ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་བྱལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་མགོན་པོ་བྲམས་པས། །མ་དག་
མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱུ་ཞེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་

སྤང་གཞི་ཆོས་ཉིད་རང་ངོས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་སྟོ་བྱུང་གི་
དེ་མས་སྐྱེ་བས་བསལ་དག་ཟེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་འགྲོ་བའི་སྟོ་
ཡི་རིམ་པར་སྐྱེ་བ་གཡོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་པའི་སྐྱབས་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱེ་བ་གཡོགས་
དེ་བསལ་བཞིན་པའི་སྐྱབས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བསལ་དག་ཟེན་པའི་སྐྱབས་
སངས་རྒྱས་ཞེས་གནས་སྐྱབས་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྟོའི་སྐྱབས་ན་གནས་པའི་
བྲེལ་བྱུང་དང་། རྟོའི་སྐྱེ་བ་གཡོགས་བྲལ་བའི་བྲེལ་བྱུང་གཉིས་ངོ་བོ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ལྟར་
གཞི་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བས། གཞིའི་དེ་མ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱང་གཞི་འབྲས་
གཉིས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་སྟོམ་དགོས་པ་ཡིན་པས། རིག་པ་སྟོང་གསལ་རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་བྲན་བསམ་སྟོ་འདས་ཆེན་པོ་ཀ་དག་གི་དགོངས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་བསལ་
བཞག་མེད་པར་བསྐྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཅ་བཤང་། གང་ངོ་སྤྲད་པར་བྱའི་ཡུལ་གཞི་འདི་ལ་ཐུག་པས་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་
ཤེས་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེན་།

ལམ་གྱི་ལྟ་སྟོམ་སྟོན་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་ལྟ་སྟོམ་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་ངོ་སྤྲད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལྟ་བའི་
སྟོ་ནས་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། སྐྱེ་འབྱུལ་རྒྱས་པ་ལས། འདི་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གདོས་
པ་ཅན་གྱི་ཆོས་མིན་སྟེ། །རྟོག་མེད་རང་རིག་འོད་གསལ་བའི། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་
ནས། །ཞེས་དང་། ཀུར་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་
ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་དང་། ས་ར་ཏས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་
ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལྟར་སྤང་ཞིང་སྟོང་བའི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་མི་
ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་འབྲུལ་བ་ལས་སྤང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་

ཕྱི་རོལ་ན་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཅི་ལའང་རིགས་བྱུག་
སོགས་ལས་མི་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ལ་སྤང་བ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་དང་། དུལ་སེམས་གཉིས་པར་ཚུར་དུ་འགྲོ་འོང་མེད་ནའང་། སེམས་གྲིས་ཡུལ་སྤང་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སེམས་གྲི་ཆོ་འབྲུལ་དུ་རིས་པ་རྙེད་པར་
འགྱུར་ཞིང་། དེས་ན་བར་སྤང་གི་ནམ་མཁའ་སང་རེ་བ་འདི་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པས་སྦྱེ་
འགག་གནས་གསུམ་དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་སྤང་བའི་གོ་འབྱེད་པ་ཅམ་ལས་གཞན་འདི་
ཞེས་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ལྟར། རང་གི་སེམས་ལ་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོགས་ཏེ་
བརྟག་ཅིང་དབྱད་པས་གང་དུའང་མ་མཐོང་། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད། གང་དུའང་
ངོས་བཟུང་མེད་པས་སྒྲོས་བྲལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལས་མི་འདའ་བས་
གཉུག་མ། སྒྲུའི་བྱི་མས་གོས་པས་ཀ་དག །ཉམས་གྱི་ཞེན་པས་མ་བཅིངས་པས་ཡེ་གྲོལ།
བསམ་མེད་བརྗོད་མེད། གནས་མེད་དམིགས་མེད། འགྲོ་མེད་འོང་མེད། དུན་བསམ་སྒྲོས་
པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་གསལ་ཡུལ་མེད་དུ་རྗེན་ཅེར་གྲིས་མཐོང་བའི་རིག་
པ་ཅེར་བྱ་ལྷིང་བ་དེ་ཀ་ངོས་བཟུང་ལ་རང་བབས་སུ་སྟོང་བ་ནི་མཉམ་གཞག་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ངོ་སྟོན་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་ཁམས་
གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ།
ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་དེའང་སེམས་གྱི་
ཆོས་ཉིད་གྲིས་ཡོངས་སུ་བཙལ་ནའང་མི་རྙེད་དོ། །སེམས་གང་གིས་སེམས་ཡོངས་སུ་
འཆོལ་བའི་སེམས་དེའང་མི་རྙེད་དོ། །དེ་སེམས་མི་དམིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་གྲིས་སེམས་ལ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །བལྟས་པས་མི་མཐོང་ངེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞོག་ །ཅེས་དང་། གསང་སྟོང་ལས། གཞི་

ཅ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །པོ་མོ་མ་ཡིན་མ་ནིང་མིན། །མཚན་མེད་མ་ཡིན་རིགས་བརྒྱད་
 མིན། །ཁ་དོག་མ་ཡིན་དབྱིབས་མ་ཡིན། །གནས་སུ་མ་ཡིན་གང་ཡང་མིན། །ཞེས་དང་།
 བདེ་བ་རབ་འབྱམས་ལས། ཅ་མ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །བཙལ་བས་མི་རྟོག་ངོས་བཟུང་
 མེད། །རི་བཞིན་ཡེ་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་། །བརྗོད་བྲལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་དགའ་རབ་དོ་རྗེས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་བྱད་རྟ་སྟེ། །སེམས་ལ་སྐྱེ་
 འགག་མེད་པ་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ངང་ལས་འབྱུང་བ་
 གྱི་རྟོག་པ་གང་ཤར་ཡང་། དེ་ཁའི་རང་ངོ་ལ་རྩལ་མེད་ཀྱི་བྱ་བས་ཆེར་གྱིས་ལྟས་ལ་
 བསལ་བཞག་མེད་པའི་ངང་དུ་སྟོང་བས་བྱ་རྟོག་རྗེས་མེད་དུ་ཡལ་ནས་བྱུང་ཆོར་གཞིར་
 ཐེམ་པ་ནི་རང་ཤར་རང་གྲོལ་ཏེ། བ་རྒྱབས་རྒྱུར་ཐེམ་པ་ལྟ་བུའོ། །རི་སྐད་དུ། ཅེར་གྱིས་
 གྲོལ་བས་མཐོང་སར་ཡལ། །ཞེས་གསང་བ་སྐྱེ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །དེའང་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་རིག་སྟོང་རྗེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞེན་འཛིན་གྱིས་མ་སྦྱད་པར་རང་གསལ་རྒྱ་ཡན་
 དུ་སྟོང་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྤང་ཡང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན། སྟོང་ཡང་འཆར་སྟོ་མ་
 འགགས་པར་སྤང་ལ། སྤང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་བ་སྐྱེ་མའི་འབྲུལ་འཁོར་རམ་མི་ལམ་གྱི་
 སྤང་བ་ལྟ་བུར་ཤེས་པས་ཆགས་སྤང་དང་ཉོན་མོངས་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། སྐྱེ་མ་སྐྱུལ་པ་ནི་ཐའི་གོང་ཁྲིར་དང་། །སྤྲིག་རྒྱ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་ལྟ་
 བུར། །མཚན་མ་སྟོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་རིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ངོ་སྤྱད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་རིག་པ་སྟོས་བྲལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་དེ་ཀ་རྩལ་སྤང་མ་འགགས་པའི་ངོ་ལ་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་
 བུར་འཆར་བས་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་བདེན་གཉིས་བྱུང་འབྲུག་ནི། སྤང་རྒྱལ་མ་ཡིན།
 གནས་རྒྱལ་ལམ་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་

བསྐྱེད། སྙིང་རྗེའི་གདངས་རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་ངང་དུ་ལ་སྒྲོ་བར་བྱ་
སྟེ། ཟུང་འཇུག་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ངོ་སྤྲད་པའོ། །མདོར་ན་མཉམ་རྗེས་ཀྱན་ཏུ་རིག་པ་
ཕྱོགས་བྲལ་རྒྱ་ཡན་གསལ་སྟོང་རང་ཤར་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ལ་ཞེན་འཁྲིས་མེད་པར་
བསྐྱེདས་པས་རིག་པའི་རང་ངོ་གདང་དུ་འང་མ་བྱུབ་པ་སྟེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་མེ་ལོང་
གཡའ་མེད་པ་ནག་ལིང་དེ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་སྒྲུ། དེའི་རང་གདངས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
བདེ་བའི་རྣམ་པར་འགག་མེད་དུ་འཆར་བསལ་ལེ་ཡེར་དེ་རྒྱག་གོ་གསལ་ལ་དེར་འཛིན་
གྱིས་མ་སྤྲད་པའི་ཆ་མེ་ལོང་གཡའ་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་སྦྱིབ་གཏོགས་མེད་པར་གསལ་
སེང་དེ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལོངས་སྒྲུ། དེ་ལྟར་གསལ་བཞིན་དུ་སྟོང་། སྟོང་པའི་ངོ་བོ་གསལ་
བ། གསལ་སྟོང་རང་བཞིན་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཟུང་འཇུག་གི་རྩལ་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་
འཆར་བའི་ཆ་མེ་ལོང་དྲངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲུ། དེ་
གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆ། གཡའ་བྲལ་གྱི་དྲངས་ཆ། གསལ་ཆ།
འཆར་ཆ་གསུམ་ཀྱང་མེ་ལོང་གི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་སྟེ། གཉིས་
མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས། སྟེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །འགག་པ་མེད་པ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས། །སྒྲ་
ཆོགས་སྤང་བ་སྤྲུལ་པ་སྟེ། །དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་
སྟོ་ནས་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། ཐོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལ་ངོ་སྤྲད་དེ། དེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་དང་
ལྷན་པའི་གང་ཟག་ལུས་ངག་འདུ་འཛི་དང་སེམས་སྒྲོས་པས་མི་གཡེང་ཞིང་། དད་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་སྟོ་གསུམ་བསྐྱམས་པ་སོགས་ཞེ་གནས་སྟེ་བའི་སྤྱིའི་རྒྱ་
ཆོགས་དང་། ལམ་གྱི་སྟོན་རུང་དུ་སྦྱབ་པའི་སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་ལུས་ཀྱི་གནད་
ཆོས་བདུན། དབང་པོའི་གནད་ལྟ་སྟངས། ངག་གནད་རྒྱང་རང་སོ། །སེམས་གནད་བྱིང་
གོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བསལ་བཞག་མེད་པར་ཡེངས་མེད་དུ་འཛོག་པའི་གནད་

ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་རིམ་པར་སྐྱེ་
བའི་ཚུལ་ལ་ངོ་སྤྲོད་དེ། གཞུ་བས་ཆེན་གྱིས་གཡོ་ཐོབ་གོམས་པའི་ཉམས་གསུམ་རི་གཟར་
གྱི་འབབ་ཚུ་དང་། ཚུ་སྤྱང་དལ་འབབ། རྒྱ་མཚོའི་གཉིང་གི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཏེ་
གསུངས་ཀྱང་། བི་མ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲེལ་པར་ཉམས་ལྡན་གསུངས་པ་
ལྟར་བཤད་ན། དང་པོ་གཡོ་བའི་ཉམས་ནི། སྒྲོམས་པས་རྟོག་པ་མང་དུ་སོང་བ་སྐྱམ་བྱེད་
པ་འབྱུང་བ་སྒྲོམ་སྐྱེ་སྤྱང་འདོད་པས་རྟོག་པ་ངོ་ཤེས་པའི་ཉམས་ཏེ། དཔེ་རི་གཟར་གྱི་འབབ་
ཚུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་ཐོབ་པའི་ཉམས་ནི། རྟོག་པ་ཡོངས་འགྲོལ་ཅུང་ཟད་ཞི་མལ་ལ་གནས་
པ་འབྱུང་བ་རྣམ་རྟོག་ངལ་སོས་པའི་ཉམས་ཏེ། དཔེ་རོང་ཁྱད་དོག་པོའི་འབབ་ཚུ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ནས་གོམས་པའི་ཉམས་ནི། བལ་ཆར་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་ལས་རེས་འགའ་
རྟོག་པ་བན་བུན་ཅམ་རེ་འབྱུང་བ་རྣམ་རྟོག་གི་ཐང་ཆད་པའི་ཉམས་ཏེ། དཔེ་མི་ཁྲན་པོའི་
སྤྲོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་བརྟན་པའི་ཉམས་ནི། བལ་ཆར་རྟོག་མེད་རྒྱ་འབྲམས་སུ་གནས་
པ་ལ་རྟེན་གྱིས་ཅུང་ཟད་གཞོད་པས་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱོད་དུ་ཡོད་པའི་ཉམས་ཏེ། དཔེ་
མཚོ་ཆུང་བསིར་བྱས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ནི། དུལ་སྤང་ལ་
དེར་འཛིན་མེད་པའི་ངང་དུ་སེམས་སྒྲོ་བསྐྱེད་མེད་པར་དང་སང་དེ་ཡེ་རེ་ལམ་ལེར་གནས་པ་
ལ་རྟེན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་སྤྱང་དུ་སྤྱར་ལ་བོགས་འབྱིན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་
བསྐྱོད་དུ་མེད་པ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཉམས་ཏེ། དཔེ་མཚོ་ཆེན་ཆུ་བས་དང་བྲལ་བའམ་རི་
བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བོད་རྟགས་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། སྒྲོམ་པའི་
སྒྲོབས་གྱིས་སྒྲོ་གསུམ་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་པས་ལུས་ཡང་ཞིང་བདེ་བ་དང་། ངག་རྒྱང་འཇམ་
ཞིང་དལ་ལ་རྒྱ་བ་མི་ཆོར་བ་སྐྱམ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་ཐེམ་པ་དང་།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བཅོས་མ་རྩལ་པར་མཐོང་བས་ཞེན་པ་རང་ལོག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཆོས་

བརྒྱུད་མགོ་སྟོམས་པ་དང་། མེད་སྣང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ན་རྒྱ་ཁིང་སྤྱོད་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་བཙུགས་མིན་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། ལྟོ་གོས་ཀྱི་སེམས་ཁྲུལ།
ཆ་གང་། དཀའ་སྤྱོད། བདེ་སྤྱད། །ཆགས་སྤང་། གཏམ་ངན་སོགས་གང་ལའང་རྩེ་མི་སྟམ་པ་
དང་། བྱུང་པར་སེམས་ཟིན་པས་རྒྱུང་ལྔ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཁིང་། དེ་ཟིན་པའི་རྟགས་ཀྱང་
ལུས་ཉམས། དག་ཉམས། སེམས་ཉམས། མི་ཉམས། མིག་སྒྱུ་ལྟ་བུ་སོགས་མཐོང་ཉམས་
ཀྱི་རྟགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་། དེས་དོན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོབས་པ་
ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཉམས་རྟགས་སྤྱོད་རིམ་དང་བསྟུན་
ནས་ལུང་རིགས་ཉམས་སྤྱོད་དང་སྤྱར་བའི་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྟོན་ནས་ངོ་སྟོན་པ་
གལ་ཆེད། །དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ངོ་སྟོན་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་བྱིར་
དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་
པས་བྱིང་གོད་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོན་བསྟུ་མེད་པར་ཡུལ་སྤང་ལ་དེར་འཛིན་མ་ཞུགས་པའི་ངང་དུ་
དང་སེང་དེ་ཡེར་དེ་ལྷལ་ལེ་སྟོན་གནས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་ལྟར་གསལ་སྟོང་དུ་ལྟན་ནི་གནས་
པ་ནི་ཞི་གནས། སྤང་ཡུལ་སྤྱོད་མ་ལྟར་རྟོགས་ལ་འཛིན་བྱེད་མ་ཞུགས་ཤིང་རང་བཞིན་ནམ་
མཁའ་ལྟར་རྟོགས་ལ་སྤང་ཡུལ་མ་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་སེམས་གཉིས་མེད་སྟོང་
གསལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཟང་ཐལ་རྩེན་པར་མཐོང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ།
དེའང་རྟོག་ཆོགས་རང་སར་ཞི་བའི་གནས་ཆ་ཞི་གནས། ཡིན་ལུགས་རྩེན་པར་མཐོང་བའི་
གསལ་ཆ་ལྷག་མཐོང་། ཐ་དད་མེད་པར་ངོ་བོ་གཅིག་པས་བྱུང་འཇུག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་
དུ་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཐག་བཅད་དོ། །དེའང་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་འབྲེལ་ལས། །སྤྱོད་པ་
པོ་ཡི་ཞི་གནས་དང་། །ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་

དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། །ཞི་གནས་
 གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་མགོ་ནོན་ལ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་འབྱིན། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ཡང་ནམ་ཉིད་གང་ཤར་ལ་ཚོལ་མེད་ཀྱི་བླ་པས་བལྟས་པས་རང་ཞིར་སོང་ནས་
 ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པའི་ཆེ། ཤར་གྲོལ་རིག་པ་གསལ་དག་རྗེས་སེང་རེ་བ་དེ་ལྷག་མཐོང་
 དང་། །གང་ཤར་རང་ཞིའི་ཆ་རང་རིག་དངོས་དང་བཅས་པས་གནས་པ་དེ་ཞི་གནས་
 སོ། །མདོར་ན་ཆོག་གས་བྱུག་གི་ཡུལ་མི་དགག་པར་སྟོ་ལྷ་རང་ཡན་དུ་སྟོན་ལ། །རིག་པའི་རང་
 ཤེས་པས་ཡུལ་སྤྱིར་མི་འབྲང་བ། །གསལ་དུངས་སྤེད་པ། །རེ་དོགས་བཅས་སྤྲད་མེད་པའི་
 སོ་མར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྤང་ཡུལ་དང་འཛིན་སེམས་མ་སྤངས་རང་སར་གྲོལ། །སྤང་
 སེམས་གཉིས་མེད་དུ་གྲོལ་ནས་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་མདོན་ཤེས་ལྷ་ཡང་ཆོག་མེད་
 པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། །སྟོམ་པའི་དུས་ཀྱི་རིག་པ་སྟོང་གསལ་ཤར་གྲོལ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 ཆ་ཤས་ནམས་ཀྱང་དོས་བབྱང་ལ་སྐྱུ་བཞི་དང་སྦྱར་ཏེ་དོ་སྟོན་ཚུལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་བཞིན་
 དང་། །མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡིན་ལུགས་ལ་ཁྲུ་བ་དང་། །རྗེས་ཐོབ་ཤར་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོགས་
 ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་དོ་སྟོན་དོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པའི་དོ་སྤྲད་ནི། །སར་ལྷ་བ་ལ་སྤྱིའི་སྐབས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་ལྟར་མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅམ་དུ་ཐག་ཆོད་མོད་ཀྱི། །འོན་
 ཀྱང་སྟོན་པ་ཤར་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། །རི་སྤྱིད་བདག་འཛིན་ཀྱི་ཉིག་
 པ་དབྱིངས་སུ་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དེ་སྤྱིད་དུ་མེད་བཞིན་དུའང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མི་བསྐྱུ་བར་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་མེ་སྤང་བའི་ཆེ་དེ་ལ་དུ་བ་ཡང་འཁྲལ་སྤང་ལ་འཆར་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ལའང་འཛིན་ཞེན་མེད་པའི་རང་ནས་དགོ་སྤྱིག་གི་སྤང་དོར་མ་
 རོར་བར་སྟོན་ཅིང་། །སྟོམ་གསུམ་འགལ་མེད་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 དགོས། །དེའང་གནད་བསྐྱུས་ན། །སོ་ཐར་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་

གཞོན་ཆ་དང་བཅས་པ་སྟོང་། བྱང་སྡོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་ལྷག་
བསམ་ལྡན་པས་པན་པ་སྐྱབ། སྐྱགས་སྡོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉུག་
སེམས་སྐྱབ་བྱལ་ནི་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལེན་ནས་རྩོགས་པས་དག་སྒྲུང་དང་མོས་གྲུས་བྱ་
ཞིང་། ཁྱད་པར་སྤྲོམ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་
མོས་གྲུས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ལ་ཆད་བཟུང་མེད་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོད་པ་དུས་
ཆོད་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱ།

གསུམ་པ་འབྲས་བྱའི་དོ་སྟོད་ནི། རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྣམ་པ་
བཞི། །རྩོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལས། །སྒྲུང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །མཆེད་པ་ཡེ་ཤེས་
སྐྱུ་མ་སྟེ། །ཐོབ་པ་དམ་པ་འཕགས་པའི་ལམ། །ཉེ་བར་ཐོབ་པས་རྩོགས་པའོ། །ཞེས་པས་ཡེ་
ཤེས་བཞིའི་རིམ་པས་སྟོབ་པའི་ལམ་བཞི་བཟོད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེའང་ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་
གི་ལམ་སྟོམས་པས་སེམས་ཉིད་གཉུག་མའི་ངང་དུ་སྟོང་འཇུག་པ་ཞི་ནས་དྲངས་གསལ་
གཡོ་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནི་འོད་གསལ་དང་པོ་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐར་པའི་
ལམ་སྤྱ་ཅིན་ཅིང་ཆོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་པར་འཆར། དེ་ནས་སེམས་ཉིད་
སྟོང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོམ་ལས་ཆེས་ཆེར་གོམས་པས་སྒྲུང་བ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
རྟོགས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་འོད་གསལ་གཉིས་པ་
མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྟོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོམས་
པས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་པོར་མཐོང་བ་ནི་འོད་གསལ་
གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་
ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བས་མཐོང་ཅིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འོད་གསལ་བཞི་བ་ཉེ་བར་

ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྒྲོམ་ལམ་དགུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་བར་འཆར་ཞིང་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་པ་ས་དགུའི་བྱི་མ་རྣམས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། ས་
 བདུན་པོ་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སྤང་བ་མེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །ས་མཆོག་དང་ནི་སངས་རྒྱས་
 སོ། །དེ་དག་ང་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་
 སུ་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་དང་། བརྒྱད་པར་དེ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་དག་ཀྱང་སྤང་མེད་ཀྱི་དབུ་མ་
 ལ་ཞེན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཅིང་། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་དེ་ཡང་དག་ནས་མཉམ་རྗེས་
 ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཆ་སྤྱོད་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྗེ་བཞིན་པའི་དོན་མངོན་
 དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། ས་བཅུའི་ཐ་མར་རྒྱན་
 མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆེས་སྤྱོད་བའི་གཉིས་སྤང་དང་འགྱུར་བ་དེའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བཅོམ་
 རས་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱད་ལྟར། ལྷ་མཆོ་སོགས་
 བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྒྲོ་བྱར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སངས་རྒྱས་
 སྐྱེ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན། །ཞེས་
 བས་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་པར་
 རྟོལ་བའི་སྐྱེ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 བ་ཡང་དག་པའི་སྐྱེའོ། །དེའང་སྐྱིབ་པ་སངས་བའི་ཆེ་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེ་ལྷ་བ་
 བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོས་བྲལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། དེའི་
 རང་གདངས་འགག་མེད་ཆོས་སྐྱེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་འཆར་
 བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྗོགས་པའི་སྐྱ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་རྩལ་སྤང་གདུལ་བྱ་གཞན་སྤང་
 དུ་སྐྱེ་དང་མཛད་པའི་རྣམ་པར་རྟོལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལུས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཆོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དབྱིངས་དང་ཡེ་
ཤེས་བྱང་འཇུག་གི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། སྐྱ་བཞི་ལྟན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བཞུགས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་སྐྱ་
གཉིས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རྒྱལ་སྐས་སར་གནས་ནམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་གཞན་
སྤང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱལ་པའི་ནམ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱན་ནས་དོན་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དོན་ཟབ་ངོ་སྤྱོད་པའི། །ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་གདམས་
པ་འདི་སྐྱར་བས། །ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་མ་ནོར་ལམ་བཟང་གིས། །འགྲོ་ཀྱན་སྐྱ་གསུམ་
མཆོག་ལ་འགོད་ཀྱས་ཤོག །ཅེས་དཔལ་ཆེན་ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་ཀྱི་
ཆ་ལག་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་དོན་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལམ་འདི་ལ་སྐྱབ་པ་
སྤྱིང་པོར་བྱེད་འདོད་པ་དག་ལ་པན་པའི་བསམ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོང་གི་ནང་ཆོན་
ཡང་དག་ལྟ་བུའི་ཤོག་རིལ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་འཇུག་གི་ཤོག་རིལ། དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པའི་ཤོག་རིལ་སོགས་ལྟ་
སྒྲོམ་སྤྱོད་པའི་ནམ་བཞག་འཕྲོར་ཐབས་སུ་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་རིལ་བའི་ཚུལ་དུ། ལྷ་མ་དམ་
པ་དུ་མའི་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་ལེགས་པར་འཆོ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་པདམ་ཆོག་རྩོམ་ཞེས། ལྷགས་འདིའི་མཁས་གྲུབ་ཆད་
ལྟན་གོང་མ་དག་གི་གསུང་དག་ནམས་པོར་བཞག་ཏུ་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག ། །

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་པསྒྲ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྱོས་པའི་ཆོས་
སྒྲོན་གྱི་ཆ་ལག་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་པ་
དངོས་བྱུང་འདོད་འདོད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེ།

སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་རྫོང་མེས་མས་དཔལ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་པསྒྲ་དབང་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་
པ་དབྱེར་མ་མཆེས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྲག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།
གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་བྱུར་ན། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་སྐྱ་གསུམ་མཆོག་
ཉིད་ཀྱང་། །འབད་མེད་སྦྱལ་མཛད་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས། །སྒྲ་མ་དབང་ཆེན་ལྷག་པའི་
ལྷ་ལ་འདུད། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ། །དམ་ཆེག་སྒྲོམ་པ་བསྐྱང་བའི་རྗེས་
འགོ་བར། །བདེན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱལ་ན། །ཚུལ་འདིར་འཇུག་ལ་སྦྱོ་བ་
སུ་ཞིག་སྒྲོད། །རབ་འབྱམས་མདོ་ལྷགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལས། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་
རྣམས་མཐའ་ཡས་གསུངས་ལགས་ཀྱང་། །དོན་གྱི་སྙིང་པོ་སྒྲོམ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱ་
རུ། །ལེགས་པར་འདུ་ཞེས་མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་བཞེད། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་
སྒྲོ་ལྷན་དག །རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་མ་འཆོལ་བར། །ཐོག་མར་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་ཐོས་བསམ་
ཀྱིས། །གཏན་ལ་པབ་སྟེ་ཉམས་སུ་བསྟར་བར་རིགས། །འདིར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་
པོ་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བཅོམ་ལྷན་འདས་པསྒྲ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྱོས་པའི་
ལམ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས། །དབང་

བཞོད་དམ་ལྷན་སློབ་དཔོན་ཁུར། །བཙོན་འགྲུས་ལྷན་པས་ཅེ་གཅིག་སྐྱབས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་
ལྟར་གཅེས་པར་བསྐྱང་བ་གལ་ཆེ་བས། དེའི་ཚུལ་དུ་རྩང་ཟད་འཆད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
སྐབས་གཞན་དུ་སྒྲངས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་བསྐྱང་བུ་རྣམས་འདིར་ཡང་ནན་ཏན་ལྷག་
པར་བསྐྱང་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་འཆད་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིའི་སྐྱབ་པ་པོའི་
རྟེན་ལ་དག་ཚུལ་སློང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ཤིང་། ཡོངས་ལ་གྲགས་
ཆེ་བས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རེ་ཞིག་མི་འབྲི་ལ།
འདིར་ནི་དང་སང་པལ་མོ་ཆེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དབང་བཞི་ཁུ་གང་ཐུབ་ལས་སྡོམ་པ་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་གང་ཡོད་རྟོག་དཔྱད་ཅུམ་ཡང་མེད་པར་ཅི་དགར་བོར་བས་
ཉེས་ལུང་གི་བྱང་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་ཆེས་མང་བར་སྒྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། ལྷག་
པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་
མཐོས་པའི་དུས་སུ་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་སྟོན་པ་ཁང་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་
བསྐྱང་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་པ་པ་
སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཤིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་གསང་སྤྲགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་བཞི་ཆེན་གཉིས་ལས། བཞི་ཆེན་དང་པོའི་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་བསྟེན་པ་སྟེ། སངས་
རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གསུམ་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམ་
 པ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་
 འོས་སུ་ཉན་ཅིང་གང་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཉན་མོངས་པ་ལྡོག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཟེ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་མདོན་དུ་བྱ་བར་འཛིན་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
 སྐྱབ་པ་ཟེ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་ལུང་འདས་སུ་འགྲོད་པའི་གང་ཟག་ལ་
 གོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ཟུགས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་ཆེན་གཉིས་པའི་དང་པོ་
 དབང་པོ་མི་ཁྱེད་པར་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བག་ཡངས་སུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་
 འབྱངས་ནས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་པ་ལ་སྨྱོན་དུ་བཞུས་ནས་ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་པར་བྱེད་
 པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་སྦང་བར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་
 པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཅི་རྒྱས་སུ་ལེན་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བར་བྱ་བ་ནི།
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱིང་རྗེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བར་བྱས་ཏེ་འཆེ་བ་སྤོང་བའོ། །བཞི་བ་དུས་དུས་སུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་
 པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་
 པ་མན་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
 གཞོད་འཆེ་སྤོང་བ་དང་། སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དྲག་པོ་དང་བྱབ་འཇུག་སོགས་ལའང་ཕྱགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ན་
ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་བདག་དང་སྤྱུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་
མཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་སྒོ་འགེལ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་
བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོགས་འཆོལ་བ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱིན་བདག་ལ་
འཆོ་བའི་སྟོགས་འཆོལ་བ་དང་སྤྲན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་སྟོས་འཆའ་བ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དང་དྲུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟེན་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་
གཞུག་པ་དང་སྤྱུ་འབྱུགས་པ་དང་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འགེལ་བ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་
བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་འཆེ་བ་སྦྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྐྱབས་སུ་ཡིད་མ་ཆེས་ཤིང་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ནམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་
པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་གཞུགས་
རི་མོར་བྱིས་པ་སོགས་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་དབྱས་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་
སར་མི་བཞག་པ་དང་གཏང་མར་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་མི་གྲུས་པ་དང་བརྟན་ཐབས་སྤངས་
ནས་སྟོན་པ་ལྟར་བཀྱར་བའི་ཞིང་དུ་གཟུང་། སྐྱ་གཞུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་མི་སྐྱ་
བ་དང་གཞན་གྱིས་སྐྱ་གཞུགས་སོགས་རྒྱ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱབ་པའམ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་
འཕྱ་བ་དང་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཁ་གཏོགས་སོགས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་
ཆོག་བཞི་བ་ཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གྲུས་པ་སྤངས་ཤིང་སྟེགས་བམ་གཏར་འཇུག་པ་དང་
ཐོང་དུ་བྱེད་པ་དང་ས་སྤྱེ་པོ་དང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཛོག་པ་དང་ལྷམ་དང་སྐྱགས་ཏེ་འཁུར་བ་
དང་འགོམ་ཡུག་སོགས་མ་གྲུས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལྟར་གྲུས་པར་
བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་འདུན་ནམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་སྦྱོང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་
དང་དེ་དག་གྱི་རྟགས་ཙམ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་དང་བྱེད་དང་ངེད་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་

རིས་སུ་བཅད་ནས་དགྲར་ལྟ་བ་རྣམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བར་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ལྟར་གྲུས་པར་བྱེད་བ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ལྟན་པ་སེར་པོ་རེ་
འགོམ་པའི་སར་ཡོད་བ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྦྱགས་ནས་ས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བའི་བྲག་
ལེན་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགོན་མཆོག་ལ་ཅི་ཅམ་གྲུས་པ་དེ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གྲུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་
ཡི་ལས་བྲས་པ། །འབྲས་བྱ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་གི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་
བྱན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཕྱི་བ་དང་ནང་པའི་བྱང་པར་དང་། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་བྱང་པར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པས་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་བསྐྱབ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞིའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་
བཟང་པོ་སོགས་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་
གྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བློ་བཟི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་རེ་རེ་ནས་བློ་ཡང་སེམས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་དང་
ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བཟུང་ནས་གསུང་གཅིག་གིས་བློ་བཟི་སེམས་ཅན་གྱི་ལན་མཛད་
ཅིང་། དེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐྱད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་
བའི་ཚུལ་དང་། ཐུགས་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་བྱ་རིམ་ལྟར་དང་རིམ་ལྔ་དང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ལག་མཐེལ་དུ་སྦྱར་བ་ཞུགས་པ་ལྟར་མཐུན་པ་སོགས་པ་མི་མངའ་བར་འདུག་པ་སོགས་
དང་། བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་
པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་
སྦྱག་བསྐྱལ་བ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འཕྲིན་ལས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་བྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་བྱབ་པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་
བ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
བན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ་སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོགས་
ནས་བན་པར་བྱས་ན་དད་པ་ཡང་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སྒྲེལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བན་པར་བྱས་ན་
ཤྱགས་བྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་
དེ་དང་འབྲལ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུམས་པས་འཁྲིག་ཚུད་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་པལ་མོ་
ཆེས་སྐྱབས་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས་དེ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་
རོ། །འདི་རྣམས་དུས་རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱས་ན་སྒྲོ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་དང་
པོར་སྒྲོ་སྒྲོང་དཀའ་སེ་བ་ཡང་བྱི་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་བན་པའི་སངས་
རྒྱས་དེ་འབྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉིན་
མཆོན་ཀྱན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཅི་བྱང་ཡང་
སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བན་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་ཤེས་ཅི་དོངས་ལ་འབད། དེ་
བྱང་ན་གང་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ངེས་པ་དེ་
དང་འབྲལ་བ་རེ་འོང་བས་སྐྱབས་འགོ་གནད་དུ་འགོ་ལ་དེ་མེད་ན་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞོག
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིད་འཁུལ་བ་ཡང་འོང་ས་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་འདི་ནི་
ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་པ་དང་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་སྒྲོན་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་
སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མདོན་དུ་བྱས་པ་དང་བསྒྲུམས་པ་ལས་བྱང་བའི་སྙམ་དུ་བན་པ་
དང་། དགེ་འདུན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་ཤུག་པར་བྱེད་དེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 བའོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱད་པར་ཤེས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་བྱད་པར་
 ལ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་
 དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་འདུན་ནི་གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དང་། དེ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་ལུང་ལེགས་པར་འབོགས་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་དང་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་
 ལས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། དེ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་བསྟེན་བཀྱར་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་
 དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོས་ལྟན་
 ཅིག་གིས་འགོགས་པ་ལ་གྲུས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བའི་མོས་པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་གསུམ་
 རིམ་པ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱོད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱར་བ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་།
 ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྟོད་སྟན་མོང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་
 དང་། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པོའི་ཡོན་
 ཏན་སོ་སོར་ཤུག་པའི་རྗེས་སུ་ཤུག་པའི་བྱད་པར་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་ནི་དང་པོའི་དོན་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་དང་མང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་བྱད་
 པར་ནམས་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །གསུམ་པ་ཁས་ལེན་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལྟར་འདས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་དག་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲོན་ས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་
 སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི། རང་པ་དང་བྱི་བའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སྟོབ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་ཤེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་གྱི། དེ་

དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་
ལ་སྟོན་པའི་བྱང་པར་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་
ནི་དེ་ལས་བཟོག་པའོ། །བསྟན་པའི་བྱང་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ལམ་བདེ་བས་འབྲས་
བྱ་བདེ་བ་འཐོབ་པ་དང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་
བྱེད་པ་དང་ཐར་འདོད་མི་སྦྱ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་དགོ་བ་དང་ཉེས་པ་དག་པར་བྱེད་ལ། ཕྱི་རོལ་
པའི་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ཟོག་པ་སྟེ། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་བྱང་པར་ཡང་ཤེས་པར་རུས་
སོ། །གཉིས་པ་བཀའ་ངེན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་ཞིང་
བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕྱད་ཀྱང་དབྱལ་བ་ནི། ཁ་ཟས་རྟེན་པས་མཆོན་ནས་རང་ལ་བདེ་
ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་དྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བྱས་པ་གཙོ་བའི་
བསམ་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་གཅིག་ལ་མཆོད་
པ་ན་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་བྲན་པར་བྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཟུ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་
པའི་འཕེན་པ་བཏང་ན་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་ཟབ་གནད་
འདི་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་བཟའ་བཏུང་རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་
པས་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་ཕྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཆག་ནའང་ཆོགས་མང་པོ་ཆེགས་རྒྱུང་དུས་
རྫོགས་པས་རྒྱ་ཡན་ཆད་གང་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཕྱད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཐག་པ་ནས་མཆོད་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱད་གྱི་སྡེ་ས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། །གང་བཟང་བ་
ནས་བྱ་དགོས་ལ། རའི་ཕྱད་སུན་རེ་ལ་འབྲལ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རྩལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རེས་
མི་འོང་ཞེས་ཤར་བའི་གསུང་སྟོས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དཔེར་ན་ཞིང་ས་ཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་
གཅིག་ལ་ས་བོན་འབེབས་དུས་སུ་མ་བཏབ་པར་ལུས་པ་འདྲ་ན་དེ་ལྟར་འཛོག་མི་པོད་པ་

ལྟར་འདི་ཕྱི་འདི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་
རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་
གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་
བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་པངས་པས་ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་བའི་ཞིང་གི་མཐོང་ཅམ་ཡང་མེད་
པ་འདི་འོ་སྐོལ་སྐྱངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞིང་དམ་པ་ལ་དག་ཅུ་བསྐྱུན་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོའི་མཐུ་རྩེ་རྒྱས་སུ་འགོ་བས་མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟེན་བསམས་ན་དོན་མི་
གོ་བསྐྱོམས་ན་རྒྱད་ལ་མི་སྒྲེ་བའི་སྒྲོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་
པ་མན་ངག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་ཐོགས་རང་གི་དད་པ་
ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་དད་པ་ཡོད་ན་མཐུལ་དང་ཆུ་དང་སྒོས་མ་བཟུང་བའི་
མཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆོད་པས་ཆོག་པས་ཟང་ཟང་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་
པ་སྟོང་རྩེ་རྩེས་སུ་བྲན་པས་འགོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་
གཞན་ཡང་ཅི་རུས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བཅེ་བས་འགོད་པའོ། །བཞི་པ་བྱ་བ་གང་
བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྒྲོང་བ་ནི། བྱ་བ་རིམ་འབྲེལ་གྱིས་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་
འབྲེལ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་བརྟེན་པ་དང་དེ་དག་དང་རྩེས་མཐུན་པའི་
དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དུ་མི་བྱང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོ་ཁེལ་བར་
བྱའོ། །ལྷ་པ་པན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
བྱ་བ་ལ་པན་ཡོན་ལ་གཉིས། བསྐྱུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་

བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཆེན་གཉིས་ལས། བཞི་ཆེན་དང་པོའི་དང་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འཛོལ་བ་ནི། འཆི་མེད་རྩ་སྒྲིའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་བསམ་མི་
བྱེད། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱེད། །འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་བསམ་མི་
བྱེད། །བསམ་མི་བྱེད་ལ་དད་ནམས་ཀྱི། །ནམ་པར་སྤོན་པ་བསམ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་།
པར་བྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་
གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་ཆུང་། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །སྤུལ་གྱིས་བཅལ་བར་
གཞལ་མི་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དགའ་བ་དང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་
འཛོལ་བ་ནི། དན་པའི་ཆོས་ལས། གང་ཞིག་ཉིན་དང་མཚན་ནམས་སུ། །སངས་རྒྱས་
རྗེས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཅིང་། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་མི་ཡི་རྟོག་པ་
ཡིན། །ཞེས་གཞན་གཉིས་ལའང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱབས་གསུམ་
ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བདག་གིས་རྟོག་པ་ལེགས་པར་རྟོག་དོ་སྙམ་ནས་དགའ་བ་རྗེ་འཕེལ་
དུ་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཞི་པ་ནམ་པར་དག་པ་འཛོལ་བ་ནི། ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་ཆེན་གཉིས་པའི་དང་པོ་
བསྐྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལོག་པར་མོས་པའི་སྤྱི་བ་
པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འཛོལ་བ་ནི།
སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་གྲོགས་ངན་པ་ལ་མོས་ནས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ལས་
ངན་པ་བསགས་པ་ནམས་ཆུང་བ་དང་འདག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དམ་པ་ཡང་དག་
པར་སོང་བ་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཟང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བཞི་པ་སྟོན་པ་
དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་
ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱེས་བྱ་དམ་པར་ཆུད་ཅིང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེས་

པའོ། །ལྷ་རྣམས་རི་ལྷོ་དགའ་བ་ནི་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་བདག་ཅག་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གང་དང་
 ལྷན་པས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་ལན་མང་
 ཏུ་གནས་པས་ན་དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་གོགས་སུ་འགྱུར་བར་འོང་ངོ་སྟེ་ནས་ཡིད་དགའ་
 ཞིང་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་མན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་ལས།
 དང་པོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ནི། སྤྱིར་བྱིན་ལ་འཛོག་ཚུལ་མང་ཏུ་སྤང་ནའང་ངོ་
 བོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱབས་འགོས་འབྱེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱབས་འགོ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་ལ་
 བྱའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་
 ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དགོ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་པར་མི་ཚུད་དོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར་གྱུར་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགོ་བ་དུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བ་སྟོན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
 འགོ་བ། །དེ་ནི་སྟོན་བརྒྱད་ཅུ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱབས་འགོས་བྱང་འདས་ཀྱི་
 བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོན་
 བསམས་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་སྤྲིག་པ་འདག་པར་སྟོན་པའི་སྐྱབས་སུ་འདིར་པག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
 པ་དཔེར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་པག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷན་བྱས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་
 པས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་ངན་འགོའི་རྒྱ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགོར་འགོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་
 ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཕོ་བ་ལོ། །ཞེས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་སྟོན་བསམས་པའི་སྤྲིག་པ་ལ་ལ་ནི་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ལ་ལ་ལ་ནི་ཟད་པར་

འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། སྤར་བཤའ་བ་ལྟར་རོ། །ལྷ་པ་
ངན་འགྲོར་མི་ལྟར་བ་ཡང་སྤུ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་པ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆོད་
གྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས། འཇིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་ནམས་ནི། །པལ་ཆེར་རི་དང་
ནགས་ཆེལ་དང་། །ཀྱན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི། །ཕྱོན་ཤིང་ནམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་
སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐུལ་ཀྱན་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྤྱག་བསྐུལ་སྤྱག་བསྐུལ་ཀྱན་འབྱུང་
དང་། །སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བདེ་བ། །སྤྱ་
ངན་འདས་པར་འགྲོ་འགྱུར་དང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་
རྟ་བུ་དང་བ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱབས་དེ་
ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐུལ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འདིར་སྤྱ་སྟེགས་རྒྱང་ཞགས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ནམས་དཔེར་བྱའོ། །བདུན་
པ་ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་སྐྱབ་པའི་སོག་མར་དཀོན་
མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་སྐྱག་ཏུ་
འགྲུབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་སྤྱར་དུ་འཁོར་རྒྱ་བ་ནི། སེང་གེས་ཁྱེས་པ་ལས། །དད་པས་མི་ཁོམ་
སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དལ་བ་བྱད་པར་ཅན་རྟེན་ཅིང་སྐྱབས་དང་མཇལ་
ནས་ལམ་བྱད་པར་ཅན་ལ་སྟོབ་ལ་དེས་ནི་རིང་པོ་མི་སོགས་པར་འཁོར་རྒྱའོ། །དེ་ལྟར་པན་
ཡོན་བྲན་པར་བྱས་ནས་ཞག་རེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་འགོ་
བྱའོ། །དུག་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐ་ན་བཞད་གད་གྱི་ཕྱིར་རམ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་
གཏང་ཞིང་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སྟོག་དང་ལོངས་སྟོད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་

བར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དཀོན་མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 བརྒྱད་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱབས་མི་གཏང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་ཡང་ཡང་ཞེ་དམ་བྱ་
 ཞིང་བཞད་གད་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡང་སྐྱབས་གཏོང་བའི་ཆོག་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཕྱོགས་གར་
 འགོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཞིག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁྱད་ས་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་
 སོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེའི་ཁྱད་ས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཐུན་སེལ་དང་། བྱེའུ་
 རིན་ཆེན་ཆོ་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱུང་། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོའི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་གང་གིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྟོན་དགོས་སོ་སྤྲུལ་མོ། །དེ་ལྟར་
 ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དུག་ནི་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་བཤད་ཅིང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཡན་ལག་དུག་པ་
 ལས་འབྱུང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཀ་མ་བ་ནས་ལུམ་བ་བ་
 ལ་བརྒྱད་པའི་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཉམས་པ་དང་
 གཏོང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུད་དུ་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བ་དང་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སྟེ་དུག་དང་
 འགལ་ན་གཏོང་བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་སྟེ་
 དགུས་གཏོང་བར་འདོད་དེ་ལྷག་མ་ཉམས་པའི་རྒྱར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་
 མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་
 གཉིས་འཛིན་བྱེད་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་སྤྲོ་བ་དང་འགལ་ཞིང་སྐྱབས་ལ་སྟོ་མ་ཁེལ་བས་
 གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མིན་པར་

སེམས་སོ་ཞེས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ནི་སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་སྐྱབས་འགོ་ཆོག་ཙམ་མིན་
པ་ཡོད་ན་མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་གིས་མི་ཇི་བ་
དང་། ཡོན་ཏན་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྐྱེ་སྤྱི་ཞིང་ཉམས་དགའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་ངན་འགྱོར་ལྟར་བ་སོགས་གིས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་སྐྱེས་
ནས་སྐྱབས་འཆོལ་བའི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ན། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་འདོད་
པ་རྣམས་གི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་
རྒྱུ་ནི་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་
ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་འཇུག། །པན་བཏགས་མ་
བཏགས་ཐམས་ཅད་གི་དོན་མཛད་པས་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་
དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་གི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་པར་ངེས་པ་བྱངས་ནས་འཛིགས་པ་
དེ་དག་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཅེ་
གཅིག་པའི་སྒོས་རེ་ལྟོས་འཆའ་རྒྱས་ན་མི་སྒྲོབ་པ་མི་སྤིད་པས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྒྲོབ་པ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་
པར་སྟོན་པས་བསྐྱབས་ཐིན་ཀྱང་། ནང་གི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་སྒོ་བཀལ་ནས་སྐྱབས་སུ་
འཛིན་པ་མ་བྱུང་བས་སྤྱག་བསྐུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་
རང་ངན་འགྱོར་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་པ་
ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་
གཉིས་ལུགས་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་ཡིད་འཁུལ་པ་ཙམ་འོང་བས་
རྒྱ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མ་བཙུལ་ཡང་སྤྱིང་ཇི་ཆེན་པོས་བྱངས་ནས་ཐོགས་

མཛད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ་སྒྲ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་བཟང་པོ་རང་གི་
 མགོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་རིག་པར་བྱས་ལ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་བ་གནད་དུ་ཆེའོ། །སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོར་འདི་དག་རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་གཏན་ལ་སབ་པར་མཛད་པའི་
 རོན་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་གྲིས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིར་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་ལམ་གོང་འོག་གི་དབྱེ་
 བས་རིམ་པ་མང་དུ་མཆིས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱད་པར་རེ་ཡོད་པར་
 སེམས་ལ། སྒོ་གོས་དང་ལྗན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་ལྗན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་
 དང་། བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དག་ལ་བསྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་
 གྱི་སྡོམ་པ་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་གོམས་པ་གཙུག་
 བོར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་བ་ནི་བསྐྱང་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་
 སྒྲིར་ན་སྒོའི་མཐུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་བྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་བསྐྱབ་པ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་པ་
 དང་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་རྗེ་
 བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་དང་
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱངས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་
 མོད། འདིར་ནི་སྒོའི་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཙམ་དུ་ལྟར་བའི་རོ་
 བོ་དང་གངས་དང་སྡེ་ཡང་སོགས་སྒོ་ལ་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
 གསུང་ཉིད་ལས་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་ནས་བཛྲོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ།
 སྤང་བྱ་ལྟར་བ་དོས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས། བསྐྱང་

བའི་པན་ཡོན་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ལྟར་བའི་སྡེ་ཆོན་ནམ་རིས་ནི་
པམ་པའི་རིས་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིས་ཏེ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཟག་པ་རྩུང་འབྲིང་གི་
ལྟར་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ། སྡེ་ཆོན་ནི་པམ་པའི་སྡེ་ཆོན་དུ་གཏོགས་པས་སོ། །དེས་
ན་འདི་ལ་པམ་པའི་སྡེ་ཆོན་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་
སོའི་ཡན་ལག་དང་། ལུ་མོང་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ལ་བརྩུ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་
དང་བཀྱར་སྟར་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་
རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ། སྤྲ་ཤེས་པ། རོན་གོ་བ། རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་ལ།
ཆགས་ཡུལ་ཟས་གོས་སོགས་རྟེན་པ་དང་ཁྲི་སྟན་སོགས་བཀྱར་སྟེ་གང་རུང་ལ། ཆགས་
པའི་ཆད་མཆོད་པ་དང་གཞན་དོན་མ་ཡིན་པར་རྟེན་བཀྱར་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་ལྟག་པར་
ཞེན་པའི་སྟོ་ནས། བརྗོད་བྱ་རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་བཀྱར་བའི་གནས་ལ་སྟོད་པའི་
ངག་གང་རུང་སྤྲས་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །འདི་ལ་བདག་བསྟོད་དང་གཞན་སྟོད་ཀྱི་
པམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསྐལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྲས་ཆོས་
ནོར་མི་སྟེར་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོང་བ་པོར་ཆོས་དང་ནོར་གྱི་ལོངས་སྟོད་གང་རུང་གིས་
འཕོངས་ཤིང་དེ་སེལ་བ་ཡང་རང་ལས་གཞན་ད་ལྟ་མེད་པ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྟོང་ཞིང་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རང་གི་རྩུང་དུ་ལེགས་པར་འོངས་པ་ལ། སྤྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་ནོར་
རམ་ཆོས་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། གཞོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་མཆོན་དང་དུག་ལྟ་བུ་མི་རུང་
བ་མེན་པ། བསམ་པ་སེར་སྤྲས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནས་མི་སྟེར་བར་ཐག་བཅད་པའོ། །འདི་ལ་
ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་བའི་པམ་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་
པར། །ཁྲིམ་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་རང་དང་རིས་མཐུན་པའི་
འགྲོ་བ་དོན་གོ་བ་ལ། བསམ་པ་ཁྲིམ་ནས་ཆོག་རྩུབ་པོ་སྤྲ་ཞིང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཁོ་བ་མི་

གཏོང་བར་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དབང་གིས། སྦྱར་བ་ལུས་
 དངོས་སམ་དེས་འཕངས་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བརྟེན་པའམ་གོ་རར་འཇུག་པ་སོགས་
 འཆེ་བ་དང་ལྷག་གིས་བཞུ་བ་སོགས་མཐོ་འཆམས་པར་བྱེད་པ་དང་། འད་སྦྱངས་བྱེད་པ་
 དེ་སྤར་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ། ད་ལྟ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འད་སྦྱངས་བྱེད་འདོད་པས།
 འད་སྦྱངས་བྱེད་ཚུལ་དུས་དང་མཐུན་པ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་བཟོད་གསལ་གྱི་བརྟེན་སྦྱོར་པ་
 ལ། གུན་སྦྱང་སྤར་གྱི་གཞོད་པ་ལ། ཁྲིམ་པའི་བསམ་པ་བདོ་བ་ཞེ་ལ་བཟུང་བའི་འཁོན་
 འཛིན་གྱིས། རོ་བོ་ངག་མི་ཉན་ཞིང་བཟོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ལ་བསམ་པས་ཁོ་བ་མི་གཏོང་
 བའོ། །འདི་ལ་འཆོག་པ་དང་བའད་སྦྱང་མི་ལེན་པའི་པམ་པ་གཉིས་སོ། བཞི་པ་ནི། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་སྦྱང་བྱེད་དང་། །དམ་ཆོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་གཉིས་ཆོགས་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྦྱོར་ལ། སྦྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོན་རྒྱ་ཆོས་
 མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དམ་ཆོས་ལྟར་སྤང་ལ། སྟོན་ཚུལ་རང་ཉིད་
 དགའ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་ཞིང་དེའི་ལྟ་བ་ལ་གཞན་འཇུག་པའོ། །འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་སྦྱང་
 བ་དང་དམ་ཆོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པའི་པམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ཡན་བྱང་ས་ནས་གསུངས་
 པའི་པམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །པས་པམ་པ་
 ཡི་ལྷང་བར་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྣམ་བཤག་སངས་རྒྱས་དངོས་སམ་སྦྱ་གཟུགས་གང་
 རུང་། ཆོས་ལུང་ཉོགས་གང་རུང་། དགེ་འདུན་སོ་སྦྱེ་ཡིན་ན་དགེ་སྦྱོང་བཞི་ཡན་ཆད།
 འཕགས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་རེ་རེ་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་
 རུང་ལ། བསྐྱེད་པའི་སྦྱོ་ནས་དེ་དག་དབང་པའི་གནས་སམ་བཟའ་བརྟུང་བཞོན་པ་སོགས་
 ཡོ་བྱེད་དུ་བགྲང་བའི་རྣམ་གང་རུང་། ཉེན་དགེ་འདུན་ཡིན་ན་རྒྱ་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་དེའི་

གསེབ་ཏུ་མི་གཏོགས་པ། བསམ་པ་འདུལ་ཤེས་མ་ནོར་བ་དང་ཀུན་སྒྲོང་དགོན་མཆོག་གི་
ཡིན་པ་རང་མི་དབང་ཡང་གཏན་དུ་འབྲལ་དགོས་སྟུང་བས། རང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་སྒྲོང་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས། སྒྲུང་བ་རང་ངམ་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འཇུག་བྱས་སྐྱབ་པ་འཇུག་མཐུས་
སྒྲོག་པ་གང་རུང་གིས་སྒྲུངས་པ། ཐོབ་སྒོ་སྒྲེས་པའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོར་འཕྲོག་
པ་སོགས་པམ་པ་གསུམ་མོ། །དུག་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྒྲོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་
པས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་རང་གི་ལམ་
ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ལ། སྒྲོང་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུང་བ་འདེབས་པའོ། །འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོང་
བ་སོགས་པམ་པ་གསུམ་མོ། །བདུན་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགོ་སྒྲོང་ལ། །དུར་
སྒྲིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་། །བཅོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་
འབེབས་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་
བཟུང་མ་བཟུང་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དང་འཆལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ཀུན་སྒྲོང་
གཞོད་ཅིང་འཆོ་བའི་བསམ་བས། སྒྲུང་བ་གོས་དུར་སྒྲིག་འཕྲོག་པའམ་རབ་བྱུང་ལས་པམ་
སྟེ་ཁྲིམ་ན་གནས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལ་དུར་སྒྲིག་སྒྲོག་པ་དང་རབ་བྱུང་ལས་པམ་
པའི་པམ་པ་གཉིས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། མཚམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བ་
དང་མ་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་། དགོ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ་འདིའི་དབྱེན་མ་
གཏོགས་པ་རྣམས་གོང་གི་བྱང་སའི་པམ་པ་ལྷ་པས་བསྐྱས་སོ། །འདི་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་
ཅ་ལྟངས་ལྟོ། །དབྱུ་པ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དཀར་ནག་གི་
ལས་འབྲས་དང་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་བྱེ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུང་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་འཛིན་པའོ། །བཅུ་

བ་ནི། ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་འདིག་པ་ལ། །ཅ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ།
 གནས་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཁྱེད་དང་སྒྲོངས་དང་ཡུལ་འཁོར་གང་རུང་། །ཀུན་སྒྲོང་གཞིག་པའི་
 བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། སྒྱུར་བ་འདིགས་པའི་ཐབས་གང་
 ཡང་རུང་བས་བཞིག་པའོ། །འདི་ལ་ཁྱོད་འཛོམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཞིའོ། །བཅུ་
 གཅིག་པ་ནི། སྒོ་སྐྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་བརྟོན་པ་དང་། །ཞེས་པ་
 སྟེ་ཡུལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྒོ་མ་སྐྱངས་པར་སྒྲོང་ཉིད་བསྟན་ན་སྐྱག་པར་འགྱུར་བ་དང་རྫོགས་
 བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །བསྟན་བྱ་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་བསྟན་པས་སྐྱག་ནས་རྫོགས་བྱང་གི་སེམས་ལས་བྱིར་ལོག་སྟེ་ཐེག་
 དམན་གྱི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ནི་སྒྲོང་མ་བརྟག་པ་ལ་ཡིན་གྱི་སྒྲོང་
 བརྟགས་པ་ན་རང་གིས་སྒྲོང་དུ་རུང་བར་ཤེས་ན་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱང་པམ་པ་མི་
 བསྐྱེད་དམ་སྟམ་མོ་ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སངས་
 རྒྱུན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བརྒྱུག་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱུག་བྱ་
 རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ། །བརྒྱུག་ཚུལ་ཁྱོད་གྱིས་བྱིན་
 བྱག་ལ་སྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རྒྱས་གྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པར་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྒྱུག་པ་སྟེ། འདི་ལ་བརྒྱུག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་པར་ལོག་པ་དགོས་པ་འབྲུ་ཞེས་གསུང་ངོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་བ་
 ཡོངས་སྐྱངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གོ་བུའི་ཡུལ་སོ་སོར་ཐར་བ་
 དང་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པ་ལ། །གོ་བུའི་ཀྱི་ཚུལ་འདུས་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྟོགས་ཤིག་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྒྱུར་ཐམས་ཅད་འདག་པར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་ཆེན་བསྐྱབས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་སྤྲས་པས་པ་རོལ་
བོ་དེ་ལས་ལོག་པའོ། །བཙུ་བཞི་པ་ནི། སྒྲོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྒྲོང་བར་
འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འདུག་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱར་པ་
གདབ་ཡུལ་ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་གང་རུང་ངམ་སྤྱི་ལ། སྐྱར་པ་
འདེབས་ཚུལ་རི་ཙམ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་འབྲིན་པའམ་མ་ལུས་པར་སྒྲོང་མི་
རུས་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་
གྱིས་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་མི་རུས་ཞེས་སྒྲོང་བའོ། །བཙེ་ལྷ་པ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་བཟོད་
པ་དང་། །རྟེན་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། །ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོད་དང་། །ཞེས་
པ་སྟེ། སྤྱ་སའི་ཡུལ་གཞན་ལ་འདུན་པའི་གང་ཟག་ལ། ཀུན་སྒྲོང་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པའི་
དབང་གིས་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཕྱག་དོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། །བཟོད་ཚུལ་རང་
ཉིད་རྟེན་བཀྱར་དང་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་འདོན་པ་དང་སྒྲོག་པ་དང་སྟོན་པ་
སོགས་བྱེད་བཞིན་དུ་བདག་ནི་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟེ་གཉིས་བྱེད་པ་སྟེ་བཟོད་སྤྲད་སོ་སོར་ཕྱལ་བ་དང་རྟེན་བཀྱར་གང་
རུང་ལ་ཆགས་པས་ཆོག་པ་སྤར་དང་འདྲ་ལ། བཟོད་སྤྲད་ནི་རྩལ་གྱིས་སྤྲས་པ་ལ་བྱ་དགོས་
པ་འདྲ་ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་ནི་བྱང་སའི་པམ་པ་དང་པོ་དང་དོན་གཅིག་པར་སྒྲོབ་དཔོན་
ཞི་བ་ལྟས་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདི་ལོགས་སུ་མ་བཟང་ན་རྩ་ལྟར་བཙེ་བརྒྱད་
དོ། །བཙུ་དུག་པ་ནི། བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །ཞེས་
པ་སྟེ། ཡུལ་དོན་གོ་བའི་གང་ཟག་ལ། སྤྱ་ཚུལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་འདི་ནི་ཁོ་
བོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོད་ལ་སྟེང་བཅེ་བས་བསྟན་གྱི་ཁྲོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་ཤིག་དང་ཁོ་བོ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་

རྟོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲུག་དོག་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་རྩུན་དུ་
སྤྲུས་ཤིང་པ་རོལ་བོས་དོན་གོ་བའོ། །བཙུ་བདུན་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་
དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་དང་། སྤྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་
སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་སྤོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་དགོ་འདུན་དང་དགོ་སྤྱོད་
གསུམ་སོགས་གང་ཟག་ལ་ཆད་པས་བཅད་དེ་ཡོ་བྱད་རྒྱ་བཤམ་རྒྱར་བཙུག་པའི་དཀོར་དེ་
རང་ཉིད་ལ་སྤུལ་བ་སྦྱངས་ནས་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པའོ། །འདིའི་དགོ་སྤྱོད་ཆད་པས་བཅད་པའི་རྩ་
ལྗང་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟོར་ལེན་པའི་རྩ་ལྗང་ནི་གོང་གི་རྩ་ལྗང་བདུན་པ་དང་
ལྔ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བས་འདི་ནི་བྱིན་པ་ལེན་པའི་རྩ་ལྗང་རོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་ལྗང་དང་པོ་ནི་
རང་གིས་རྒྱས་པའམ་རྒྱར་བཙུག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཞན་ལ་རྟོར་གྱི་ཆད་པས་བཅད་པ་
ན་དེས་རྒྱས་པའམ་རྒྱར་བཙུག་པའི་དཀོར་སྦྱངས་པའི་ལྗང་བའོ། །འདིར་དགོ་སྤྱོད་གཅིག་
གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དཀོར་བཤད་པ་ནི་བྱད་པར་རོ། །བཙུ་བྱེད་
པ་ནི། ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཁ་
རྟོན་བྱེད་ལ་སྤྱིན་པ་རྣམས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ། ཁྲིམས་
ཇི་ལྟར་བཅས་པ་བརྟེ་བའི་བསམ་པས་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་
འདོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མང་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྲིམས་ངན་བཅས་པ་དང་། རྩས་བདག་སྤྱོད་
བ་ལ་བརྟོན་པའི་དགོ་སྤྱོད་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ནིང་བཞིར་མ་ལོངས་པའི། རྩས་ལོངས་སྤྱོད་
གང་ཡང་བྱུང་བ། བསམ་པ་དེ་དག་ལ་སྤང་བའི་བསམ་པས། སྤྱོད་པ་མ་བྱིན་པར་སྦྱངས་
ནས་ཁ་རྟོན་པ་ལ་སྤྱིན་པའོ། །བཙུ་དགུ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ལོངས་འདོར་དང་། ཞེས་
པ་སྟེ། སྤོན་སེམས་འདོར་བའོ། །ལོག་ལྟ་དང་འདི་གཉིས་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
སྤྲོམ་པ་གཏོང་བས་ཀུན་དགྲིས་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ས་ལས་བྱུང་བའི་

པམ་པ་བཞི་དང་བསྐབ་བརྟམ་ལས་བཤད་པའི་པམ་པ་བརྟ་བཞི་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
འདྲར་གྱི་ཙ་ལྷུང་སྟེ་སྟོམ་པས་བརྟ་དགའོ། །པམ་པའི་བྱེད་པ་ནི། མདྲོར་ན་པམ་པ་གཅིག་
བྱང་ན་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤར་
ཡོད་འཕེལ་བ་དང་སྤར་མེད་སྐྱེད་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་ན་པམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ན་ལྟ་ཅི་
སྟོས། དེའི་ཕྱིར་པམ་པ་བྱང་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྤང་དུ་ཡོད་པས་སྟམ་དུ་མི་བསམ་
པར་ཙ་ལྷུང་གིས་གཏན་མ་གོས་པ་ལ་སྟོག་བསྟོས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་པམ་པ་འདི་དག་ལས་ལོག་ལྟ་སྟེས་པ་དང་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོར་བ་གཉིས་ལ་སྟེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་
མི་དགོས་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་ན་པམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་
དགྱིས་ཆེན་པོ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། པམ་པར་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ལས་གང་
རུང་ཞིག་སྤྱད་ཅིང་ད་དུང་དེ་ལ་སྤར་ཡང་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། པམ་པར་
འགྲོ་རྒྱུ་ཉེས་སྤྱད་ལ་ངོ་ཆ་དང་ཁེལ་ཡོད་གང་རུང་ཞིག་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་ལྟ་ཞོག་ཚུང་དུ་
ཅམ་ཡང་མ་སྟེས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་འདི་ནི་བདག་གི་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་
སྟམ་ནས་རང་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་འདྲེམ་ན་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱད་ན་མི་རུང་ངོ་
ཞེས་གཞན་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་འདྲེམས་ན་ཁེལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་དེ་ལ་
དགའ་མགུ་བ་མ་ལོག་སྟེ་མགུ་བ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་དང་།
དགའ་བ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་དེ་སྐབ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་དགའ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ལ་
ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་ཞིང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་
སུ་མི་བལྟ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ངོ་ཆ་ཁེལ་ཡོད་མ་སྟེས་པ་
དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྤྱོད་འདོད་དང་མགུ་ཞིང་དགའ་བ་

གཉིས་ཏེ་བཞི་ཚང་དགོས་ལ། །སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་ཀུན་སྒྲོང་བྱུང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དངོས་
གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་མེད་པ་རྒྱུ་ཆགས་པ་དགོས་ཀྱི་བར་དེ་དག་དུ་ངོ་
ཆ་ཤེས་པའམ་ཁྲིལ་ཡོད་པའམ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་ན་ཀུན་དགེས་
ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་ངོ་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དུས་དེ་དག་གང་རུང་དུ་བྱུང་ནས་དངོས་
གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་ཡིད་དེ་དག་ལས་མ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་
བར་མ་ཆད་མི་དགོས་སོ། །ཀུན་དགེས་རྒྱུང་འབྱིང་གི་བྱུང་པར་ནི་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོའི་
ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཆེ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་འདུག་ན་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཆང་ཡང་
ཀུན་དགེས་རྒྱུང་དུར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་མི་འདུག་ན་ཀུན་དགེས་
འབྱིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤྲེ་ཆན་ལ། བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷའམ་ཞེ་དུག་
ལས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །ཅེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་
དངོས་སམ་དེའི་སྐུ་བརྒྱན་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་དང་ལུང་གི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གང་རུང་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གང་རུང་ལ་ཐ་ན་ལུས་ཀྱིས་སྤྲུག་གཅིག་ཅུ་འཆལ་བ་དང་། དག་གིས་དེ་དག་གི་
ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོག་བཞི་བ་གཅིག་ཅུ་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་པོ་
པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་དད་པ་གཅིག་ཅུ་བྱེད་པ་རྣམས་མ་བྱས་པར་ཉིན་ཞག་འདས་
པའོ། །འདི་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཡང་སྟོ་གསུམ་གའི་མཆོད་པ་བྱ་
དགོས་ཤིང་མེ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་འགོགས་རྒྱས་སོ། །ལྷུང་བ་དེ་
ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་དད་པ་མེད་པའི་སྟོ་མ་ལས་དང་ཉེས་པས་སྟོ་བའི་ལེ་ལོས་
བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་བརྗོད་པས་བྱས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག །ཅེས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་

བ་དང་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་བ་གསུམ་མཐ་བཞི་གང་རུང་བྱང་བ་དང་དུ་ལེན་བར་བྱེད་
ཅིང་འགོག་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
བ་མེད་དོ། །དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདུན་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འབད་བས་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་ལ་
དེའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་བསྒྲོག་གྲང་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་བ་ཤས་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་དེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུབ་བ་ལ་བཅས་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་
བ་མེད་གྱི་སྒྲོན་ཡེ་མེད་བ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། གན་བ་ནམས་ལ་
གྲུས་མི་བྱེད། །ཅེས་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ལས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆེས་གན་
ཞིང་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལ་དེ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཀྱར་སྟེ་བར་
འོས་བ་རང་དང་ཆོས་མཐུན་བ་མཐོང་ནས་ལངས་ཤིང་སྟན་སྟོབ་བ་སོགས་མི་བྱེད་
པའོ། །བཞི་བ་ནི། དེས་བ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས། །ཞེས་བ་སྟེ། བ་རོལ་པོས་དགའ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རང་ལ་གསོང་པོར་སྤྲ་ཞིང་ནད་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཀུན་ཏུ་སྤྲ་ལ་ཡང་
དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྲ་མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་འདྲི་བ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་ལན་མི་བརྗོད་པའོ། །འདི་དང་སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་བ་ནི་རང་ཉིད་ནད་ཆབས་
ཆེ་བ་དང་གཉིད་ལོག་བ་ལ་གཞན་གྱིས་སད་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་སྤྲས་བ་སྟེ་གཉིས་དང་
རང་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའམ་གཞན་དང་ཆོས་གྱི་འབེལ་གཏམ་བྱེད་བ་དང་། དེ་
ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་སྤྲ་བ་སོགས་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དུས་དང་། གཞན་གྱིས་
རང་ལ་ཆོས་སྟོན་བ་ཉན་པའམ་གཞན་འབེལ་གཏམ་བྱེད་བ་ལ་ན་བ་གཏད་དེ་ཉན་པའི་དུས་
ཏེ་གསུམ་དང་། ལངས་བ་སོགས་བྱས་ན་གཞན་ཆོས་ཉན་པའི་བར་ཆད་དུ་སོང་ནས་
གཞན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱང་བ་དང་། ཆོས་སྤྲ་བ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་གྱིས་དོགས་
ནས་དེའི་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་། མི་ལངས་བ་སོགས་གྱིས་ཐབས་དེས་བ་རོལ་པོ་མི་དགོ་

བ་ལས་བསྐྱང་སྟེ་དགོ་བའི་ལས་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱག་མི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་ཁྲིམས་
 དགོ་འདུན་གྱིས་བྱས་པ་བསྐྱང་བ་དང་། གུས་པ་སོགས་བྱས་ན་རང་ལ་སྟེ་བོ་མང་བོ་མནར་
 སེམས་སྟེ་བ་བསྐྱང་བ་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་བརྟེན་དང་གནས་སྐབས་དང་དགོས་
 པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གཞོད་
 པ་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་དང་སེམས་འབྲུགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་བས་བྱས་
 ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་ལུང་མ་བསྟན་དང་བརྟེན་དེས་ཀྱིས་ཀྱན་
 ནས་བསྐྱང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། མགོན་པོས་བདག་གིར་མི་བྱེད་
 ཅིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་རབ་བྱུང་གི་བྲིམ་མམ་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་བྲིམ་
 པའི་བྲིམ་དུ་ཟས་སྒྲོམ་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་
 དང་། མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་བོས་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་དང་སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་འགོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་
 བྱས་སོ། །རང་ཉིད་ན་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་ལྷར་གཞན་ལ་ཁས་སྐྱངས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། ལམ་
 ཐག་རིང་ཞིང་བགོད་མི་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་ན་དགྲ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། མཐོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་བོས་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། མ་
 སོང་བའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱན་དུ་དགོ་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པའི་བར་ཅད་
 བསྐྱང་བ་དང་། སྟོན་མ་ཐོས་པའི་དོན་ལྡན་གྱི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་པ་དང་།
 སྟོན་མ་ཐོས་པའི་འབེལ་གཏམ་དེ་ལྟ་བུའི་གོགས་སུ་འགྱུར་དོགས་དང་། གཞན་མང་པོའི་
 མནར་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཁས་སུ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་
 བསྐྱང་བ་སྟེ་དུག་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་ལམ་དང་སྟེན་བདག་དང་དགོས་པའི་སྒོ་
 ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དུག་པ་ནི། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྟེན་

བདག་གང་ཡང་རུང་བས་གསེར་དབུལ་སོགས་ནོར་གྱི་རྣམ་གངས་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་
འཐོབ་ཅིང་ནན་གྱིས་སྦྱིན་པའི་དུས་གྱིས་བསྟུབས་པ་ལས་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲིམ་མི་
ལེན་ཞིང་སྤྱོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་ལེན་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དངོས་པོ་དེ་སྤངས་པས་རང་གི་སེམས་ཆགས་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ་གཅིག་དང་། པ་རོལ་པོས་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འཁྱུད་དོགས་པ་དང་། རང་
དང་གཞན་ནོར་དུ་དོགས་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་དབུལ་བར་སོང་དོགས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་།
རྗེས་དེ་མཆོད་ཉེན་ནས་དགོ་འདུན་ལ་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་དོགས་པ་དང་། གཞན་ལས་མི་
རིགས་པས་སྤོགས་པའམ་དེ་ལས་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་
བར་དོགས་པ་གཉིས་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་དང་སྦྱིན་བདག་དང་རྗེས་གྱི་སྟོན་ནས་
ཉེས་པ་མེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཆོས་
འདོད་པ་རྣམས་ལ་མནར་སེམས་སམ་ཁོང་ཁྲིམ་སྤྲུག་དོག་གི་དབང་གིས་ཆོས་མི་སྦྱིན་ན་
ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཉེས་པའོ། །འདི་
ཡང་ཆོས་མི་སྟེར་བའི་པམ་པ་དང་མི་འབྲས་སྟེ། སེར་སྣའི་ཀུན་སྟོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་
ཉིད་ནད་ཆབས་ཆེ་བ་དང་ཆོས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། པ་རོལ་པོ་ཐབས་དེས་འདུལ་
འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། སྤྲུགས་འཆོལ་བའམ་སེམས་མ་གུས་ཤིང་ངག་གིས་ཞེས་མེད་
པ་ལུས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་ངན་པས་ནོད་པ་དང་དབང་པོ་མ་སྦྱིན་པར་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་
ཐོས་ན་སྒྲག་ཅིང་ཡིད་མི་ཆེས་པས་ལོག་པར་སྟོབ་པའམ། ལེགས་པར་བརྟེན་སྤྱད་ཀྱང་མི་ཉན་
པའམ། གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མིན་པ་མང་དུ་བསྐྱེད་པས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དོགས་པ་
དང་། གང་ཟག་དེའི་ལག་ཏུ་སོང་ན་གཞན་སྟོད་མིན་ལ་འཕེལ་དུ་དོགས་པ་སྟེ་བཞི་རྣམས་
རིམ་བཞིན་དུ་ཉེན་དང་དགོས་པ་དང་གདུལ་བུའི་སྟོན་ནས་ཆོས་མ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་

མེད་པའོ། །འདིའི་སེམས་མ་གྲུས་པ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆང་མི་
དགོས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བདུན་ནི་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར། །ཞེས་པ་
སྟེ། མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་སོགས་མ་རུངས་པ་དང་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་
རྣམས་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་མནར་སེམས་དང་ཁྲོད་ཁྲོས་ཡལ་བར་
འདོར་རམ་བྱུང་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་ཡལ་བར་བོར་
བ་དང་བརྗེད་པས་བྱུང་དུ་གསོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །ཡལ་བར་བོར་
བའི་ཐབས་དེས་པ་རོལ་སོ་འདུལ་བ་དང་། གཞན་མང་པོའི་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་། དགེ་
འདུན་ཀྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་སྟེ། གསུམ་ནི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དགུ་
པ་ནི། པ་རོལ་དད་ཕྱིར་སྒྲོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་། དེ་རྣམ་པར་
འགྲེལ་བའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བར་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་འབྲ་བར་མི་སྒྲོབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་བྲིམ་པ་ལ་སོགས་
པ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་དང་། དད་པ་རྣམས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ཆང་མི་འཕྱང་
བ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཐས་སྒྲོང་བ་སོགས་པ་དང་ས་བཞོ་བ་དང་མེ་ལ་རེག་པ་སོགས་
སོ། །ཉེས་བྱས་འདི་ནི་འགྲེལ་བར་རབ་བྱུང་གི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་
གཟུང་ཆོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཁྲིམ་པ་ལ་ཡང་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་བཅས་
རྒྱང་མང་སོ་སྤང་ངོ་ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུང་ངོ། །བརྒྱ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་
ལ་བྱ་བ་རྒྱུད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་སྟོང་
ལས་རྒྱུད་དུར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པ་གོས་ཞག་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ལས་

ལྷག་པར་འཆང་བ་སོགས་ཀྱི་བཅས་རྒྱུ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་ཐོས་དང་
མཚུངས་པར་མི་སྟོབ་དགོས་པ་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྟོབ་ན་ཉེས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་
མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲིས་བྱེད་ན་ཉན་ཐོངས་ཅན་དང་། སྟོམས་ལས་དང་ལེ་ལོས་བྱེད་
ན་ཉན་ཐོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དོན་ཉུང་བ་ནི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ནི་ཡོ་བྱད་
མང་པོ་མི་འཛིན་པ་དང་སྟོང་ལས་ཆུང་བ་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པ་སྟེ།
ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་དང་གནས་མལ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་སྤྲོད་བ་
དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་གོས་བརྒྱ་དང་སྟོང་
དང་གསེར་དཔུལ་སྤང་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་གིར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
ཡང་སོ་ཐར་ལ་བཅས་རྒྱུ་གི་བཅས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱུང་བའི་
ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་བསྐྱུང་སེམས་དམ་དགོས་ལ།
དོན་ཉུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཅས་པ་ལ་ནི་གཞན་དོན་དུ་དེ་ལས་འདའ་དགོས་པ་དང་
རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་ནི་དམིགས་བསལ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་སྤང་སྤང་བྱ་དགོས་
ཤིང་བཅས་རིགས་དེ་གསུམ་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་དེ་
དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོམ་པ་འོག་མའི་
བཅས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་གོང་མས་འདག་གོ་ཞེས་སྟེ་ཞིང་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་
བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུག་ལྟར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱུང་གིས་
སྟུལ་ཏོ། །བཙུ་གཅིག་པ་ནི། སྟོང་བཅེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ། བདག་པས་
གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་སོག་གཅོད་པ་སོགས་ལས་གཞན་པའི་
ཐབས་མ་རྟོན་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་སོག་གཅོད་པ་སོགས་ལུས་ངག་

གི་བདུན་པོ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། གཞུང་ལས། གཞན་དོན་དུ་དེ་དག་ལ་
 མ་ཞུགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས་ཉེས་བྱས་ཞེ་བྱག་ཏུ་
 བཤད་པ་ལྟར་ན་འདི་ཡང་ཉེས་བྱས་གཅིག་ལ་བགྱང་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་
 རང་གི་ཚུ་བའི་དགོངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་བཅས་པ་ལ་
 སྟོབ་པའི་བྱང་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཉེས་བྱས་ལོགས་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ་
 ད་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་བའི་རྟེན་ནི་ཕྱིན་བྱག་ལ་སྟོད་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་མི་ཆོག་གི་བསྐལ་བ་དུ་མར་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 བོ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ལོགས་སུ་མ་བགྱང་ན་ཉེས་བྱས་
 ཞེ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །བཙུ་གཉིས་པ་ནི། འཆོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚུལ་འཆོས་
 ལ་སོགས་པའི་ལོག་འཆོ་ལྟ་གང་རུང་བྱུང་བ་ནམས་དང་དུ་ལེན་ཞིང་དེ་དག་གིས་ངོ་ཆ་
 ཞིང་འཛེམ་པར་མི་བྱེད་ལ་གཉེན་པོས་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་
 འགས་ཆེ་བས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་གཉིས་པའི་སྐབས་ལྟར་དོ། །ལོག་འཆོ་ལྟའི་
 མཆན་ཉིད་ནི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཚུལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་
 སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསགས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་སྟར་ནི་སྟེ་
 བའོ། །གཞོགས་སྟོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་ཀྱིས་
 འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །མདོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོད་བྱེད་པ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་ནམས་
 འདོད་པ། །སྟར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །བཙུ་གསུམ་པ་
 ནི། འཕྱར་ནས་རབ་ཏུ་ཆོད་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་
 སེམས་ནམ་པར་མ་ཞི་བ་ནི་ཆོད་པ་སྟེ། དེས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་མ་ཞི་ཞིང་དེ་ལ་དགའ་བ་

དང་། རྟ་བག་དུ་མྱོད་པ་དང་། ཅེ་ཞིང་ཅ་ཅོ་འདོན་ལ་གཡེང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་མྱོད་
དུ་གཞུག་པར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། བརྟེན་པས་དེ་དག་བྱས་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ཏེ་
གཅིག་དང་། གཞན་ཀྱང་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེས་པ་ཐབས་དེས་ཕྱིར་བསལ་བ་འདོད་པ་
དང་། གཞན་གྱིས་མྱ་ངན་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཅེད་མོ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་
དགོ་བ་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་བཞག་པའམ་རང་དང་སྟོན་མཛའ་བ་བསྐྱེད་བའམ་དེ་དང་མཐུན་པར་
བྱ་བ་དང་། གཞན་རང་ལ་མི་དགའ་བར་དོགས་པའམ་མནར་སེམས་དང་རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་
པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པ་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་བསྟན་པས་ནང་གི་བསམ་པ་དག་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉེན་དང་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་
པའོ། །བརྟེན་བཞི་པ་ནི། འཁོར་བ་གཅིག་ལྷ་བཟོད་པར་སེམས། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ནི་མྱ་ངན་འདས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་ཡི། དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པར་
བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ལ་འཛིགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
དཔེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་འཁོར་བ་ན་
འཁོར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྤྲོ་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བཙེ་ལྷ་པ་ནི། གཤགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་
གི་ཆོག་མི་བཙན་པའམ་མི་བཙུན་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་ངས་དང་མི་སྟན་པ་གཏམ་ངན་འབྱུང་
བའི་གཞི་རང་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་ཉེས་པ་དང་གཞི་མེད་པ་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དྲི་ངས་སོགས་གསུམ་ནི་སྟོན་བརྟེན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སོ་
ཞེས་གྲོ་ལུང་པའི་གསུང་ངོ་། །མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དང་པོ་ནས་འབྱུང་འགྱུར་མི་འགོག་པའོ། །མི་

སེལ་བ་ནི་གྲུར་ཟིན་འཕྲོ་མི་གཙོད་པའོ། །ཕྱ་སྟེགས་ཅན་དང་བདེ་སྤྲད་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་
 དང་ཁོ་བས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནས་ནན་གྱིས་བཟོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སྒྲོང་
 མོ་སྤྲོད་པ་དང་དགེ་བ་སྤྲོད་པའི་གཞིས་མི་སྟན་པར་བཟོད་པ་སྟེ། །གསུམ་རྣམས་ནི་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་རྫོང་མཁན་དང་བཟོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་མི་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་ལ་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་
 ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །བཙུ་བྱུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་
 སྟེ། པ་རོལ་མི་དགའ་བའི་གནོད་པའི་ཐབས་དང་ལུས་ངག་གི་སྤྲོད་པ་མི་སྤུག་པའི་ཆད་
 པས་འདུལ་བའི་ཐབས་དྲག་པོ་གང་གིས་པ་རོལ་པོ་ཉོན་མོངས་པའམ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་
 བཅས་པ་འཆོས་རྒྱས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་མི་དགའ་བ་བསྐྱུང་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་མི་
 བྱེད་ཅིང་མི་འཆོས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་འོ། །དེ་བྱས་པས་པ་རོལ་ལ་ཆེ་འདིའི་དོན་ཚུང་དུ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་གཞི་དེས་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་ཐབས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ཡན་ཆད་གྱི་ཉེས་བྱས་བདུན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་
 མོ། །བཙུ་བདུན་པ་ནི། གཤེ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། པ་རོལ་པོས་གཤེ་
 བ་ལ་ཕྱིར་གཤེ་བ་དང་ཁོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཁོ་བ་དང་བདེག་པ་ལ་ཕྱིར་བདེག་པ་དང་མཆོང་འབྱ་
 བ་ལ་ཕྱིར་མཆོང་འབྱ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དགེ་སྤྲོད་གི་ཆོས་བཞི་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་ཉེས་པའོ། །ཕྱིར་གཤེ་བ་ནི་ཁྲིས་ནས་སྤྲོ་བའི་ཆེག་གོ། །ཕྱིར་ཁོ་བ་ནི་ཁྲིར་གཞུག་པའི་
 བསམ་པ་ཅན་གྱི་ངག་མི་སྤུག་པའོ། །ཕྱིར་བདེག་པ་ནི་སྤུག་བསྐྱུང་བའི་བསམ་པས་
 བསྐྱུན་པའོ། །ཕྱིར་མཆོང་འབྱ་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཉེས་པ་སྐྱེང་བའོ། །འདི་བདེག་པའི་
 པམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། པམ་པ་ནི་བདེག་པའི་ལན་ལ་མི་སྟོས་པ་འདི་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཙོ་བརྒྱད་པ་ནི། ཁྲིས་པ་རྣམས་ནི་ཡལ་བར་དོར། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་གིས་གཞན་ལ་
 ཉེས་པ་བྱས་པའམ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་བྱས་པར་དོགས་པ་གཉིས་གང་དུང་ལ་ཕྱག་དོག་

འགས་ཆེ་བའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སམ་དམན་པོར་སོང་ན་ངོ་ཆ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་
དང་མཐུན་པར་འད་སྤྱང་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་
དང་བག་མེད་གྱིས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །འད་སྤྱང་མི་བྱེད་
པའི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་
པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་འད་སྤྱང་བྱེད་དུ་འཇུག་འདོད་པ་དང་། འད་
སྤྱང་བྱས་ན་སྤར་འཁྲུགས་པ་སྟེ་བའི་འཐབ་གྲོལ་ཅན་ཅོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འད་སྤྱང་བྱས་
མ་བྱས་གང་ལ་ཡང་སེམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་དང་། འད་སྤྱང་མི་
འདོད་པའམ་དེས་ངོ་ཆ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་
སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །བཙུ་དགུ་བ་ནི། བ་རོལ་འད་གྱི་འཆག་པ་སྤོང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་དག་ཆོས་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་འད་སྤྱང་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་
ནས་མནར་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་གཞན་ལ་འཆེ་བའི་མཐོ་མཆོམས་པའི་བསམ་པས་འད་
སྤྱང་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་ཀྱང་ལེན་མི་འདོད་པ་ཙམ་
གྱིས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །འད་སྤྱང་མི་ལེན་པའི་ཕམ་དང་མི་
འབྲ་སྟེ། ཕམ་པ་ལ་ཁོན་འཛིན་ཡོད་ལ་འདི་ལ་དེ་མི་དགོས་སོ། །ཐབས་དེས་འདུལ་བར་
འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། ཆོས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མི་རིགས་པ་དང་། མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འད་སྤྱང་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་དང་
ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །ཉི་ཤུ་བ་ནི། ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ །ཅེས་
པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཁོ་བའི་བསམ་པ་དང་པོར་བྱང་ཞིང་རྒྱ་བ་མི་གཏོང་བར་འཛིན་ལ་ཉེས་
པར་མི་ལྷ་ཞིང་གཉེན་པོ་མི་བསྟེན་པས་བྱང་བ་དང་དུ་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་
པའོ། །དེ་བསལ་བའི་བྱིར་འབད་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལ་ཉེས་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡན་

ཆད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཞི་ནི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །ཉེར་གཅིག་པ་ནི། ཉེད་བཀྱར་
འདོད་ཕྱིར་འཁོར་ནམས་བསྟུད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱོད་དང་བསྟན་
འདིང་བ་དང་ལས་སུ་མི་བསྐྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཀྱར་ལ་ཞེན་ཏེ་རྩས་འབྲུལ་དུ་རེ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་སྟུང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་
པའོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བཞམ་པས་བསྟུས་པ་ན་རིམ་གྱོ་སོགས་བྱེད་པ་བདག་གིས་བྱས་
པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཉེར་གཉིས་པ་ནི། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྟོམ་
ལས་དང་ལེ་ལོ་སྐྱེས་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མལ་དུ་ཉལ་བའི་བདེ་བ་དང་སྐྱོས་འབེབས་
པའི་བདེ་བ་དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་དུས་ལ་ཡང་ནམ་གྱི་དགྲུང་ཐུན་མ་
གཏོགས་པ་ཆ་སྟོད་སྟེད་ལ་བདག་གིར་བྱེད་ཅིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
ཉེས་པའོ། །ན་སྟེ་མི་བྱས་པ་དང་ལམ་བཟོད་པས་དུབ་པ་དང་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་
བསྐྱེད་པ་ལྷར་ལྷར་བྱས་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །ཉེར་གསུམ་པ་
ནི། ཆགས་པས་བྱེ་མོའི་གཏམ་ལ་བཏེན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྒོར་ཆོས་རྒྱན་བུད་མེད་དང་
འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་འཛིའི་གཏམ་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་ཡོལ་
བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །བརྗེད་པས་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཉེས་པའོ། །དུས་ཡོལ་བ་ནི་སྤྱོད་ལས་ཕྱི་ངོ་དང་དེ་ལས་སྟོད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །པ་
རོལ་སྤྱ་ཞིང་འདུག་པ་ལ་བྲན་པ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་དེའི་ངོར་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་མཉན་པ་སྟེ་
གཅིག་དང་། ཡ་མཚན་པའི་གཏམ་ལ་པར་ལ་བྱི་བ་ཅམ་དང་རྩུར་ལ་བྱི་བའི་ལན་འདེབས་
པ་ཅམ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཉན་མཁན་དང་གཏམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་
མེད་པའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཉེས་བྱས་གསུམ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །ཉེར་
བཞི་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཆོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་མཉམ་པར་འཛིག་པར་

འདོད་ལ་མཉམ་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་གནས་པ་ལས་བརྩམས་པའི་གདམས་
ངག་གཞན་ལ་འོད་དུ་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་
འོད་དུ་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འོ། །ན་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་གདམས་
ངག་ལོག་པ་འབྱུང་དོགས་པ་དང་། བདག་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་
རྒྱས་པའམ་གདམས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཐེན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོན་ཉེས་པ་མེད་
པ་འོ། །ཉེར་ལྷ་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྤྲིབ་པ་སྤྲོད་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་སྤྲིབ་པ་ལྷ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་དང་དུ་ལེན་ཞིང་སེལ་བར་མི་བྱེད་
ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་འོ། །དེ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་
མེད་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །སྤྲིབ་པ་ལྷ་ནི། རྟོན་འགྲོད་གཉིས་དང་གཞོད་སེམས་དང་།
གཉིད་ཆུགས་གཉིས་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མོ། །དེ་དག་ངོ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་ངེ་ལྟ་བུས་སྤྲོད་བ་དང་། སྤྲོད་ལམ་ངེ་ལྟ་བུས་སྤྲོད་བ་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་སེལ་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དུས་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་གི་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་
ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །ཉེར་དུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་རོ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟ། །ཞེས་པ་སྟེ།
བསམ་གཏན་རྒྱད་ལ་སྤྲིས་པའི་ཆེ་དེའི་རོ་སྤངས་པ་སྟེ་དགའ་བདེ་སོགས་ལ་སྤེད་ཅིང་རོ་
སྤང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་འོ། །དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་
པ་སོགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་གྱི་ཉེས་བྱས་གསུམ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །ཉེར་བདུན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྤྲོད་བར་
བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉན་པ་སོགས་ཐེག་དམན་ལ་དགོས་ཀྱང་བྱང་
སེམས་ལ་མི་དགོས་སྟམ་དུ་འཛིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཉན་པར་མི་
བྱེད་ཆོག་དང་དོན་གཟུང་བར་མི་བྱ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་བྱས་པ་ལ་

དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་གཞན་ལ་དེ་སྐད་སྤྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་
 པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལྟར་ལེན་པའི་འདུན་པ་བསྒྲིག་
 བས་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཉེར་
 བརྒྱད་པ་ནི། རང་ཚུལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བཙོན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་
 བཙོན་པར་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡལ་བར་བོར་ནས་ཉན་ཐོས་
 གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙོན་
 པ་མ་བཏང་བའི་ངང་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྒོ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེར་
 དགུ་པ་ནི། བཙོན་མིན་ཕྱིར་རོལ་བསྟན་བཙོས་བཙོན། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 རབ་ལ་བཙོན་པར་བྱར་ཡོད་ན་དེ་མ་བྱས་པར་ལུ་སྟེགས་གྱི་བསྟན་བཙོས་ལ་བཙོན་པར་
 བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཙོས་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེ་དང་
 སྤྱི་བསྟན་བཙོས་ལ་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །ཤེན་དུ་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་ལྟོ་བ་སྐྱེན་པ་
 དང་ཡུན་རིང་དུ་མི་བརྟེན་པར་རྒྱས་པ་དང་དོན་སེམས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པར་བརྟག་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་མི་འགྱུར། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 བསྟན་བཙོས་ལས་ཉེས་འགྱུར་གྱིས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་
 བཙོན་པར་བྱེད་ན་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཡིད་གཞུངས་པ་ནི་ཡུན་ཐུང་དུས་ཀྱང་
 ཟིན་རྒྱས་པ་དང་། དོན་སེམས་པ་ནི་སྒོ་རྟོ་བ་དང་། དོན་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་ཤེས་རབ་
 བསལ་བ་དང་། གསུང་རབ་རིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་
 དང་། ལྟོ་བ་སྐྱེན་པ་ནི་ལྟར་བར་ལོ་བས་པའོ། །སུམ་ཅུ་པ་ནི། བཙོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་
 དགལ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བར་ལུ་སྟེགས་གྱི་བསྟན་
 བཙོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཙོས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དགོས་པའི་

དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་བྱེད་པར་དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགའ་
ཞིང་རངས་པས་འཇུག་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །སོ་གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་བཅས་པ་སྟེ། རང་གི་ཚུལ་མི་བྱེད་དམ་གཞན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྤོང་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཟབ་མོ་འཕེལ་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱུན་པའི་ཟབ་རྒྱས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་གཉིས་ལ་འདི་དག་བརྗོད་བྱ་དམན་པའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་མིན་པས་
དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྗོད་བྱེད་དམན་པའམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉེན་མིན་པས་
ཆོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དམན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཚུལ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་གང་རུང་གིས་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པའི་ཆོག་སྤྲོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ཐེག་ཆེན་སྤོང་བའི་པམ་པ་
དང་མི་འདྲ་སྟེ། པམ་པ་ལ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཆོགས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དགོས་ལ་འདི་ལ་
སྤྱོད་པ་རེ་ལ་སྐྱུར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤོང་དང་མཐུན་པའི་མོས་པ་འཕྲོལ་བར་དཀའ་བས་མོས་པར་མ་
རུས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་གཉིས་པ་ནི།
བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྤོང། །ཅེས་པ་སྟེ། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་
ཁོང་ཁྲོའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྤོང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་
པའོ། །འདི་ཡང་བདག་བསྟོད་གཞན་སྤོང་གྱི་པམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། པམ་པ་ལ་རྟེན་བཀྱར་
ལ་ཆགས་པ་དགོས་ཤིང་འདི་ལ་ང་རྒྱལ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པས་ཀྱན་སྤོང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བསྐྱུར་བ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སུ་སྟེགས་ཅན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་འདོད་པའི་དུས་

དང་། ཐབས་དེས་གཞན་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་གཞན་མ་དད་ནམས་དད་པར་བྱ་བའམ་
 དད་པ་ནམས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་
 པའོ། །སོ་གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཆོས་སྒྲོགས་
 ཤིང་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་
 དང་ཁོང་ཁོ་དང་ལྡན་པས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་
 མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །ཆོས་སྒྲོགས་པ་སོགས་མ་ཆོར་བ་དང་།
 ན་སྟེ་མི་བྱས་པ་དང་། ལོག་པར་སྟོན་དུ་དོགས་པ་དང་། ཆོས་དེ་ཡང་ཡང་ཐོས་ཤིང་ཤེས་
 ཟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཐོས་པ་བསགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉག་ཏུ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འཆལ་ཏེ་ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་ཞན་པ་
 ཉེ་བདུན་དང་། རང་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་མའི་སེམས་མི་དགའ་བ་བསྐྱང་བ་སྟེ་གཅིག་ནམས་
 ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉེན་དང་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །སོ་བཞི་པ་ནི། །དེ་ལ་
 སྒྲོད་དང་ཡི་གེ་ཉོན། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱང་
 དུ་གསོད་པ་སྟེ་སྟོང་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་དང་སྟོན་པའི་འདུཤེས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ལུས་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་མི་བྱེད་ལ་འཕྲ་ཞིང་བསྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་འབྲུ་ལེགས་པ་ལ་
 ཆེད་ཆེར་བྱེད་པས་དེ་ལ་ཉོན་ཀྱིས་དོན་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལ་མི་ཉོན་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བརྒྱུད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
 རྩོགས་ཏེ་ཉེས་བྱས་སོ་བཞི་པོ་འདི་ནམས་ནི་དགོ་བ་ཆོས་སྐྱེད་ཀྱི་བྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་
 རྩོགས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །སོ་ལྔ་པ་ནི། དགོས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱ་བ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་འོངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་ལ་སྦྱར་
 བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འོངས་སྦྱོད་བསྐྱང་བ་དང་། དབྱེ་བ་བསྐྱམ་པ་དང་།

དགའ་སྟོན་དང་། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་གང་རུང་ལ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲིའི་
དབང་གིས་གྲོགས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་
ལོས་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། བྱ་བ་ངེས་པར་
འཛིན་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མགྲོན་པོ་དང་བྱི་བཞིན་འབྲང་བ་མེད་པ་ལ་
ལམ་གཅོད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟད་མི་ཤེས་
པ་ལ་དེ་སྟོབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་
སྟོན་པ་དང་། ལྷ་བ་ནི། ཁོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་འབྲེར་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་།
དྲུག་པ་ནི། འཁོན་སྦྱང་བ་དང་། བདུན་པ་ནི། ཉི་མ་ངེས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
གྲོགས་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། དུས་ངེས་པ་མེད་པར་བསོད་ནམས་རྩོམ་པའི་གྲོགས་
བྱེད་པ་འོ། །ན་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་། སྤར་གཞན་ལ་ཁས་ལྷངས་པ་དང་། རུས་པ་གཞན་ལ་
བཅོལ་བ་དང་། དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་དགེ་ཤྱོགས་ལ་བརྩོན་པར་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཡིད་བརྟུལ་ཞིང་ལུང་འཕོགས་མི་མཁས་པ་སྟེ་ལྷ་དང་། གཞོད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་མི་
རིགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་གཅིག་དང་། གྲོགས་འཆོལ་བ་རང་གིས་བྱེད་རུས་པའམ་བྱེད་པའི་
མགོན་དང་རྟེན་ཡོད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། ཐབས་ངེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་མང་
པོའི་མནར་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
རྟེན་དང་བྱ་བ་དང་ཡུལ་དང་དགོས་པའི་སྟོན་པ་གྲོགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་འོ། །སོ་
དྲུག་པ་ནི། ནད་པའི་རིམ་གྱོ་བ་སྟོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་དང་འཕྲད་པ་ན་
མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲིའི་དབང་གིས་དེ་ལ་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱོ་དང་
བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་འོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འོ། །ན་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་། རུས་ཤིང་ནད་པའི་ཡིད་

དང་མཐུན་པ་ལ་བཅོལ་བ་དང་། ཞེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ལེགས་པར་སྟོན་པའམ་
འཛིན་པའམ་མཉམ་པར་འཛིག་མི་རུས་པ་དང་། སྤར་གཞན་ལ་ཁས་སྦྲངས་པ་སྟེ་བཞི་
དང་། ཉན་པ་མགོན་ནམ་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། རང་གིས་རང་གི་གཡོག་རུས་པ་དང་། ཉན་
རྒྱན་རིངས་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་སོས་ཅམ་དུ་འདུག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དག་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལ་བཅོན་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱར་སྟེ་གཅིག་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་
ཡུལ་དང་དགོས་པའི་སྟོ་ནས་རིམ་གྱོ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །སོ་བདུན་པ་ནི། སྤྱག་
བསྐྱལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། འོང་བ་དང་། འོན་པ་དང་། ཡན་ལག་མེད་པ་
དང་། ལམ་གྱིས་ངལ་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། གཞོད་སེམས་སོགས་རྣམ་
རྟོག་གིས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། གཞན་གྱིས་དམའ་པ་བ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
སྟེ་བདུན་དང་འབྲད་པ་ན་སེལ་ཐབས་མི་བྱེད་པའོ། །འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་
ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ནད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་ཚུལ་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། སྦྲང་དོར་གྱི་
གནས་ལག་བརྒྱས་སྟོན་པ་དང་། རང་གི་ལུས་སམ་བཞོན་པས་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྤྱེལ་
བ་དང་། གནས་དང་ཟས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ལུས་མཉེ་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་སེལ་བའི་
གདམས་ངག་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་།
འཐབ་པ་ལ་རྒྱལ་པམ་འོས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་སྟོན་པའམ་བདག་མེད་ལ་སོགས་
པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་སེལ་བའོ། །སོ་བརྒྱད་པ་ནི། བག་མེད་
པ་ལ་རིགས་མི་སྟོན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆེ་འདི་དང་བྱི་མའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་
ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སྟོན་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་ཇི་ལྟར་འཆམས་པའི་ཚུལ་
བཞིན་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲིས་མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྟོམ་ལས་

དང་ལེ་ལོས་མི་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །རང་གིས་སྟོན་ཚུལ་མི་
ཤེས་པ་སྟེ་མི་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་སྟོན་རྒྱས་པ་ལ་བཅོལ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། བ་རོལ་པོ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆོས་རྒྱས་པ་དང་། དགོ་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། རང་ལ་ཀྱུན་ནས་མནར་
སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་བས་ལོག་པར་འདྲིན་པ་དང་། །རིགས་པ་སྟོན་པ་ལ་
དགའ་ཞིང་གུས་པ་མེད་པས་དཔུ་ཚོད་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་བཞི་དང་། མ་བསྟན་པའི་ཐབས་དེས་
གཏུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་ཅུས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དགོས་པའི་སྟོ་
ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །སོ་དགུ་བ་ནི། བྱས་ལ་ལན་དུ་པན་མི་འདོགས། །ཞེས་པ་སྟེ།
སེམས་ཅན་པན་འདོགས་པ་ཅུས་ལ་པན་ལན་བྱེད་མི་འདོད་ཅིང་པན་བཏགས་པ་མི་བྱན་
བའམ་མི་སེམས་པས་མནར་སེམས་ཀྱིས་དེ་བས་ཆེ་བའམ་མ་རྒྱས་ན་མཉམ་བའམ་ཐ་ན་
ཆུང་དུས་མཐུན་པའི་པན་ལན་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པའོ། །སྟོམ་ལས་དང་ལེ་
ལོས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །པན་ལན་བྱ་བར་བསྐྱེམས་བཞིན་
དུ་མ་རྒྱས་ཤིང་མ་སྟོགས་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་
དང་། བ་རོལ་པོས་པན་ལན་བྱེད་པ་དེ་མི་འདོད་པ་སྟེ་གཅིག་ཅུས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
རྟེན་དང་དགོས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །བཞི་བཅུ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ཐུ་
ངན་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་ཉི་དུ་དང་ལོངས་སྟོད་དང་བྲལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཐུ་
ངན་གྱུར་བ་ལ་མནར་སེམས་ཀྱིས་སེལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་།
སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །འདིའི་ལྷུང་མེད་
ནི་སོ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ། །ཐུ་ངན་གྱི་ཅུ་དཔེ་དེ་སེལ་ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
གཉེན་པ་མ་ཤི་བ་དང་། ལོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་གཉེན་བྱ་དང་ཆུང་མ་ཤི་བ་
དང་། དག་ཉན་པའི་གཉེན་བྲན་པོ་མོ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོགས་འཆོ་བ་ཤི་བ་དང་། པན་

འདོགས་པ་དང་བྱམས་པའི་གཉེན་མཛེས་བཤེས་དང་། གྲོས་གྲོགས་དང་ཉེ་དྲུག་ཞན་དང་
 གན་རབས་ཤི་བ་དང་། བན་པ་སྟོན་པའི་གཉེན་མཁན་སྟོབ་དང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཆངས་པ་
 མཆུངས་པར་སྟོད་པ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་རྣམས་ནི་གཉེན་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་དང་། ལོངས་
 སྟོད་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་སྟོགས་པ་དང་། མེས་ཆེག་པ་དང་རྩལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
 གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལོངས་སྟོད་གཏེར་དུ་སྟེད་པ་མ་ལེགས་པས་རྩལ་བྱེད་པ་
 དང་། སྦྱབ་པའི་ལས་ལ་ནན་ཏན་ལེགས་པར་མ་བྱས་པས་མ་རུངས་པར་གྱུར་པ་དང་།
 བགོ་སྐལ་ལ་སྟོད་པའི་མི་མཛེས་བ་རྣམས་གྱིས་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་དང་བྱིས་གྱི་བྱང་གོལ་
 བ་བྱང་བ་རྣམས་ནི་ལོངས་སྟོད་ལས་བྱང་བའི་མྱ་ངན་ནོ། །དེ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། མི་
 ཏྲག་པའི་གཏམ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེ་གཅིག་པ་ནི། རྟོར་
 འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཟས་སྒྲོམ་སོགས་ངེས་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་
 སྒྲོང་བ་ལ་ཡོ་བྱང་དེ་དག་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་མ་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་
 པ་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པས་མ་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ཉེས་པའོ། །འདི་ཆོས་རྟོར་མི་སྟེར་བའི་པམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། བམ་པ་ལ་སེར་སྒྲིའི་ཀྲན་
 སྒྲོང་དགོས་ལ་འདི་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །རང་ལ་ལོངས་སྟོད་དེ་དག་མེད་པ་སྟེ་
 གཅིག་དང་། ཆེ་འདི་འམ་བྱི་མར་སྟོན་བསྟེན་པའི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བ་རོལ་པོ་ལ་མི་
 འཕྲོད་པའི་རྩལ་ཉེ་གཉིས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་བྱིན་ན་རྒྱལ་
 པོ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱུང་བ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་
 རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉེན་དང་དངོས་པོ་དང་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེ་
 གཉིས་པ་ནི། འཁོར་རྣམས་གྱི་ནི་དོན་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། འཁོར་བསྐྱུས་པ་ལ་མནར་
 སེམས་གྱིས་དུས་སུ་གདམས་ངག་མི་འདོམས་ཤིང་རྩལ་སྟེ་མི་སྟོན་པ་དང་། ལོངས་པ་དེ་

དག་གི་བྱིར་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་དད་པ་རྣམས་ལས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སྤོན་ལ་
སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་འཆོལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་།
སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་གྱིས་ཆོས་མི་སྟོན་པ་དང་ཡོ་བྱད་མི་འཆོལ་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །རྟ་སྟེ་སྦྱར་མི་བཟོད་པ་དང་། ལུས་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་
བ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་
སྟེ་གཉིས་དང་། འཁོར་བཟོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའམ་རང་ཉིད་ཆོས་གོས་སོགས་
འཆོལ་ལུས་པར་ཤེས་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དང་། སྟོན་ཟུ་སྟེགས་
ཅན་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་བརྒྱར་འོངས་ལ་དེ་ཡང་འདུལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་
རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉེན་དང་དགོས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེ་
གསུམ་བ་ནི། གཞན་གྱི་སློ་དང་མཐུན་མི་འཇུག །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་
པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །རྟ་སྟེ་
སྦྱར་མི་བཟོད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དེ་དེ་ལ་སྦྱར་གཞོད་པར་འགྱུར་བའམ་
དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་གཞན་ཆེས་མང་པོ་ལ་གཞོད་པས་དེ་དག་
གི་སེམས་བསྐྱང་བ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་དང་། ཟུ་སྟེགས་ཅན་ཆར་
བཅད་པ་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་སྟེ་ལུ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉེན་དང་
དགོས་པའི་སློ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེ་བཞི་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་མི་
བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་
བསྐྱགས་པ་མི་བརྟེན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱས་པ་ལ་ལེགས་སོ་མི་སྟེར་ན་མནར་སེས་མ་
གྱིས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་གྱིས་ཡིན་
ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །རྟ་སྟེ་བརྟེན་པར་མི་ལུས་པ་དང་། པ་རོལ་པའི་

གཏམ་རྒྱུ་གསུམ་སྤྱོད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། བ་རོལ་པོ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་མི་དགའ་བ་
 ལ་དེར་ཤེས་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་སྤྲུལ་ལྟར་སྤྲུང་བ་སྟེ་གཅིག་
 དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་། བརྗོད་ན་ང་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་འཕམ་
 གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དོགས་ནས་དེ་བསལ་བའི་བྱིར་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཆར་བཅད་པ་སྟེ་
 བཞི་རྒྱུ་མས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་བྱེད་དང་ཡུལ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པའི་སྒྲོན་མེས་ཉེས་པ་
 མེད་པའོ། །ཞེ་ལྷ་པ་ནི། རྒྱུ་དུ་འཆམ་པར་ཆར་མི་གཅོད། །ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་དམའ་
 དབབ་པ་དང་ཆད་པས་བཅད་པ་དང་བསྐྱད་པར་རིགས་པ་རྒྱུ་མས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་
 རྒྱུ་དམའ་མི་འབེབས་སམ་འབེབས་ཀྱང་ཆད་པས་མི་གཅོད་པའམ་གཅོད་ཀྱང་མི་སྒྲོད་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། སྒྲིམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དུས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། གཏམ་བྱར་མི་རུང་བཀའ་སྒྲོ་
 མི་བདེ་ཞིང་མནར་སེམས་ཤུགས་ཆེ་བ་སྟེ་བཅོས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཤིང་
 ཆེ་བས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། དམའ་འབེབས་པ་སོགས་
 བྱས་ན་འཐབ་པ་དང་། མཆོང་འབྱུང་བ་དང་། འབྱེད་པ་དང་། ཅོད་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ནས་
 དེ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། དགོ་འདུན་འཁྲུག་ཅིང་འབྱེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་འགོག་
 པ་སྟེ་གཉིས་རྒྱུ་མས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་བྱེད་དང་ཡུལ་དང་དགོས་པའི་སྒྲོན་མེས་ཉེས་པ་མེད་
 པའོ། །འཐབ་པ་སོགས་བཞི་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱི་ཡོན་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་གཤམས་ངན་དང་
 ལག་གིས་འབྱེད་པ་དང་སྒྲའི་གར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་བྱུག་པ་ནི། རྩ་འབྱུལ་བ་སྤྱིགས་ལ་
 སོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྩ་འབྱུལ་དང་མཐུ་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྷན་ན་སྤྱག་པར་བྱ་རིགས་
 པ་སྤྱག་པ་དང་། འདུན་པར་བྱ་རིགས་པ་རྒྱུ་མས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱར་པ་ལ་གནས་
 ཀྱང་སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྷན་ན་དད་པས་བྱིན་པ་མི་འཇུ་བས་དད་པས་བྱིན་པ་སྤོང་བྱ་གཞུག་

བའི་ཕྱིར་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་སྒྲག་པ་དང་འདུན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་
བའོ། །ཉེས་བྱས་ཐ་མ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མེད་དོ། །སྒྲགས་སམ་རྩས་སྦྱར་རོ་ཞེས་
རྩུ་འབྲུལ་ལ་སྦྱར་བ་ཤས་ཆེར་ཞེན་པའི་སྤྱ་སྟེགས་ཡིན་ན་མ་བསྟན་གྲང་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །ཉེས་བྱས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ལས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་བཅེ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་པན་པར་འདོད་པ་དང་འདུལ་བར་འདོད་
བས་བྱས་གྲང་ཉེས་པ་མེད་ལ། སེམས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ན་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བས་ཉོན་པ་
དང་གཉིད་དང་སྦྱོས་པ་དག་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་
སེམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྟོང་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་
ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་སོགས་ལའང་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་སྤྱ་རགས་མཐའ་དག་ལ་བསྡོམས་བཅང་བྱེད་ཅིང་བྲན་ཤེས་བསྟན་པ་གལ་ཆེ་བས་
གོང་གི་རྟེན་དང་བཀུར་སྟོར་ཆགས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་སམ། དོན་འདུས་པར་བྱེད་ན།
སྤྱ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་སྟོམ་ཆོག་བྱར་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དག་ཏུ་འདོན་
ཅིང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་མ་གོས་ལེགས་པར་བརྟག་ལ། མ་གོས་ན་དགའ་བ་
བསྟོམ། གོས་འདུག་ན་འགྱོད་པ་བྲག་པོས་བཤགས་ཤིང་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་འབད་པ་ནི་
བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱང་གྲང་
ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བཟོ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབ་
པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་གྲུས་པ་སྦྱིས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་འདོད་པའི་བསམ་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་
བསམ་པ་སྟེ་བསམ་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལས་སྟོམ་པ་ཡང་

དག་པར་སྒྲངས་ནས་བསྐབ་པ་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱས་པར་བྱས་ཏེ་རི་ལྟར་
བཅས་པ་ལས་མི་འགལ་པར་བསྐབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་པའི་
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གྱས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་
དག་ནི་གྲུབ་ནའང་ལེགས་ཀྱི་མ་གྲུབ་ནའང་དེ་ལྟར་བས་མོད་སྐྱམ་དུ་མི་བསམ་པར་གནད་
ཀྱི་རིམ་པར་བལྟས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བབྱང་ནས་པར་ཕྱིན་དང་བསྐྱུ་བ་བཞི་སྟོང་པ་
ལ་མཐར་བྱས་ཏེ་སྟོ་བྲགས་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་
རྣམས་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཤེགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་སྒྲ་མས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་
འབད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་མ་གྱས་པ་སྟེ་ལྟང་བ་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤར་གསོ་བས་ཉེས་པ་ལས་གསོ་
བར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ཀུན་ནས་དགིས་པ་ཆེན་པོས་ཤམ་པ་ལྟ་བུའི་གནས་བྱུང་བའམ་
སྟོན་སེམས་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་གཏོང་རྒྱ་གང་རུང་བྱུང་ན་སྒྲོམ་པ་སྤར་སྒྲང་བར་བྱ་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟག་པ་རྒྱང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྟ་འམ་ཞེ་བྲག་ནི་ཡུལ་ཡོད་ན་
སྤམས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འདག་པས་ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་མམ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་
པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་
བྱའོ། །ཟག་པ་དང་ཉེས་བྱས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་
བཤགས་ན་ནི་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་སྟེ་སྤྱི་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། མ་གྲུབ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་
སྤྱས་བཅས་བསམས་ནས་བཤགས་པར་བྱའོ། །བསྐབ་བརྟུས་ལས་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་
ལ་ཆི་ལམ་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་གཞན་དུ་བལྟའོ། །སྟོང་འཇུག་ལས་
ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་

བཅོས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །བཤགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་ན་སྟོབས་ཚུང་
བས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱུང་བའི་པན་ཡོན་ནི། རབ་ཏུ་
ནམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་གཏླའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
གྱི་སངས་རྒྱུ་ནམས་ལས་སངས་རྒྱུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཏླའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རབ་ཏུ་བཀའ་སྟེ་དབུལ་བ་ལུལ་ལ། དེ་
ལྟར་འབུལ་བས་གཏླའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་བསྐྱལ་པར་དབུལ་བ་ལུལ་བ་བས། འཇམ་
དཔལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གང་གིས་ནམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་ལྟར་སེམས་གྱིས་མངོན་པར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོབ་པར་འདོད་ན་དེས་མ་བསྐྱབས་སུ་བེན་ཀྱང་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེན་
པའི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་བྱངས་པ་དང་།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གྱི་པན་ཡོན་གཉིས་སུ་
བསྐྱས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་
པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བའོ། །གནས་སྐབས་
གྱི་པན་ཡོན་ནི་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་ནམས་གྱིས་བྱ་སྤྱུག་ལྟར་དགོངས་པར་འགྱུར་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཆི་བའི་ཆོ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་ངན་སོང་གི་
འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་བྱི་མར་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་དང་འབྲུད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་བཞིན་ཏུ་
འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་གང་ན་རང་དང་ཚུལ་
བྱིམས་མཚུངས་པའམ་ལྷག་པའི་བྱང་སེམས་སྐལ་བ་འབྲུ་ཞིང་ཆོས་མཐུན་པ་པ་དགོ་བའི་

[illegible]

མཁས་གྲུབ་སྒྲོང་ཆེན་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་འགོད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོར་
རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་སྤགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་སྡོམ་པ་མ་
ཉམས་པ་དང་དམ་ཆེག་མ་ཉམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཉམས་ན་མཆོག་དང་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་ཉམས་ན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཉིས་
དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དབང་གི་དུས་སྤྱི་མ་དང་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
དཔང་དུ་བཞག་ནས་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟར་གྱི་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་
པར་བྱས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་
བསྐྱེམས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་སྡོམ་ཡལ་བར་བཞག་ན་
བསྐྱེལ་བ་མང་པོར་རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་མི་འབྱུང་པར་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་སོགས་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་བ་ལས་ཀྱང་དབང་གིས་སྡོད་དུ་བྱས་པའི་མཁུག་ཉིད་ནས་
མ་འགྱངས་པར་རྩ་ལྷུང་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་བྲིད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྡོབ་
མ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲ་མའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་མ་བཟུན་ན་སྒྲ་མ་
ལ་ཉིས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཟུན་ཀྱང་མི་སྐྱབ་ན་སྡོབ་མའི་ཉིས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དམ་ཆེག་མི་ཉམས་པར་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྡོམ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་ལྟ་སོ་
སོའི་དམ་ཆེག་དང་། སྤྱིའི་དམ་ཆེག་གོ། དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤྱང་གི་དམ་ཆེག་
ཐུག་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བ་གསུམ་དང་། སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས།
དག་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་
གསུམ་བཟུང་བ་གསུམ་སྟེ་ཐུག་གོ། །གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆེག་བཞི་ནི། རྡོ་རྗེ་དང་
རིལ་བྱ་དང་། ཐུག་རྒྱ་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྡོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་

སུ་བཟུང་བ་སྟེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆེག་བཞི་ནི། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ།
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ་སྦྱིན་པ་བཞིའོ། །སྦྱིན་པ་
 བཞི་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་བཤད་པས་གཞན་ལ་ཕན་
 འདོགས་པ་དང་། དག་གཉིན་བར་མ་གསུམ་ལ་ཆགས་སྤང་མགོ་སྦྱོམས་པའི་བཏང་སྦྱོམས་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཟང་ཟེང་དང་ཆོས་
 དང་མི་འཛིགས་པ་དང་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཟང་ཟེང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན་ཟང་ཟེང་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་
 བྱ་སྟམ་ན། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་དང་རང་གི་དགོ་
 བའི་ཆོས་གཞན་ལ་བསྐྱོ་བའི་བསམ་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏོང་སེམས་སྟེལ་བ་ཉིད་སྦྱིན་པ་
 ལ་སྟོབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་གསུམ་ནི། ཕྱི་
 ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་དང་།
 གསང་བ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་
 གཉིས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཏེ་ཐེག་པ་དེ་གསུམ་ཆོས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་བྱི་
 དང་། གསང་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་བཟུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་རྣམས་འཛིན་ལུགས་
 ནི། ཆོས་དེ་རྣམས་མི་སྤྱོད་བར་འཛིན་པའོ། །ལྷ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་གཉིས་ནི། སྟོམ་
 པ་ཅི་རུས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཕྱི་ནང་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཅི་རུས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་
 རིགས་ལྷའི་དམ་ཆེག་བཟུང་བུ་པོ་དེ་མ་ཆག་པར་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། བཟུང་བུ་པོ་དེའི་ནང་
 རས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཆག་ན་རིགས་ལྷ་པོ་གང་གི་ཡིན་པའི་རིགས་དེའི་
 དམ་ཆེག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དམ་ཆེག་དེ་རྣམས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ལན་རེ་བསྐྱུངས་

བས་ཆོག་སྟུམ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། ཉིན་མོ་ལན་གསུམ་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་སྟེ་ཉིན་ཞག་
སྟགས་རེ་ལ་ལན་དྲུག་དྲུག་བསྐྱང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་
རང་ཉིད་རིགས་གང་གི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་པའི་རིགས་དེའི་དམ་ཆོག་རྣམས་གཙོ་བོར་བསྐྱང་
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བསྐྱོད་པའམ། དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་མེ་ཏོག་པོག་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་དེས། མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆོག་རྩི་རྩི་དང་བེལ་བྱ་དང་བྱག་རྒྱ་དང་སྟོབ་
དཔོན་བཟུང་བ་ལ་གཙོ་བོར་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་ལ་
གཉིས། ཅ་བའི་དམ་ཆོག་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་
བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
དམ་ཆོག་ལ་གསུམ། སྟོང་བའི་དམ་ཆོག་ བསྟན་པའི་དམ་ཆོག་ སྟོང་བའི་དམ་ཆོག་གཞན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་གཙོད་མ་བྱིན་ལེན་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྒྱུ་ཆད་
འཁྱུང་བ་སྟོང་བ་སྟེ་བསྟན་པའི་གཞི་ལྷ་བསྐྱང་བ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སྟོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་
སྐྱོད་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པའི་དམ་ཆོག་ནི། རྩི་རྩི་ཐེག་པའི་སྟོབ་དཔོན་
བཞེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་ལའང་མི་བརྟུས་པར་བསྟན་
བཀུར་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་རྩ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་སྟོང་བའི་དམ་ཆོག་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱ་
སྟོང་བ་དང་། བརྟུས་པ་དང་འགོམ་པའི་ཉེས་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་
ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལམ་དང་བཅས་པ་འདོད་པར་
མི་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཁུར་མི་འཁུར་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་
ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་མི་བྱ་བ་དང་། འཁོར་བ་རྩི་སྤྱད་བར་འཁོར་བར་གནས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པ་དང་། དུས་ནམ་ཡང་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་

གོལ་ཙམ་གྱི་ཐུང་འདས་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་བྱེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་དང་འགོམ་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 མ་འདས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། གསང་བ་པ་གཞོད་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བརྟན་
 པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ལྟའི་གཟུགས་བྲིས་པ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་བཞོན་པ་
 དང་། ལྟའི་བཞོན་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། མཆན་མ་སྟེ་ལྟའི་ཕྱག་མཆན་དོ་རྩེ་དང་
 འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འགོམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་ཟན་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 གཟུགས་བྲིས་ནས་བཟའ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམན་མ་སྟེ་མཆོད་རྩིས་ཕུལ་
 པའི་སྟོགས་མ་དང་། ལྟའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འགོམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །འོ་
 བ་ལྟའི་གྲིབ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འགོམ་དུ་མི་རུང་བའི་སྐབས་བྱུང་ན་རི་ལྟར་བྱ་སྟུང་ན།
 དེ་འབྲའི་ཆེ་གང་ལ་འགོམ་པའི་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྟའི་གཟུགས་དང་གྲིབ་མ་སོགས་
 རང་གི་སྟེང་དུ་བཏེག་ནས་དེའི་འོག་ནས་འཇུག་བར་བསམས་ནས། དག་ཏུ་ཨོ་བཟླ་བེ་གྲ་
 ག་མ་རྩྭ། ཞེས་བརྗོད་ནས་འགོམ་པ་བྱས་ན། དམ་ཆེག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བསྐྱེད་
 མཆོམས་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་དུ་
 སྤར་ཉེས་ལྟར་གིས་གོས་མ་གོས་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིག་བྲིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱ་སྟུང་
 པའི་འདུན་པ་ལན་དུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཡང་རྩ་ལྟར་མི་
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་ལྟར་གིས་གོས་བར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱི་ཞེས་
 བཅས་པའི་བཅས་འགལ་གྱི་སྒྲོམ་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་
 ལྷ་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམ་ཆེག་རྣམས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དམ་ཆེག་རྣམས་

བསྐྱང་ཚུལ་ལག་ཏུ་སྒྲངས་བདེ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་རང་གི་སྤྱི་བོར་བསྒྲིང་
དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་རང་གི་ཙྰ་བའི་སྒྲ་མ་དོན་རྗེ་འཆང་དང་འོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་སྤྱི་
མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པ། བྲག་གཡས་པ་དོན་རྗེ་དང་གཡོན་པ་དེལ་བྱ་
འཛིན་པས་རང་འབྲའི་ཡུམ་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མ་ལ་འབྱུང་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་འང་རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ལྷ་རྩས་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་སྟོད་གཡོགས་དང་སྤྱད་གཡོགས་
ཅན། ཡབ་དོན་རྗེའི་སྤྱིལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་སྒྲ་བ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ། མགྲིན་
བར་བསྒྲུལ་ཨུཾ་དམར་པོ། སྤྱིང་གར་ཉི་མ་ལ་རྩྱུ་སྟོན་པོ། རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། དོ་
རྗེ་འཆང་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ནམས་སྤྱན་
བྲངས་ཏེ་བསྟེན་ནས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གཅིག་བྱུར་དམིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ་སྟེན་དུ་ཡིད་ལ་
བསམས་ནས་སོས་གྲུས་དྲུང་བ་བྱེད། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྲས་
ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའི་
བར་སྐྱབས་འགོ་བྱ། དེ་ནས་དག་ལ་སྤང་བ་དང་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པའི་བཏང་
སྟོམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེན་པའི་བྲམས་པ་
བསྟོམ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགེ་ཙྰ་
ནམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་ངོ་སྟེན་པའི་གཏོང་སེམས་དང་། ཉེས་སྟོང་མཐའ་
དག་ལས་སྟོ་གསུམ་སྟོམ་སྟེན་པའི་སྟོམ་སེམས་དང་། པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
བའི་ཚོས་ནམས་བསྐྱབ་སྟེན་པའི་འདུན་པ་དང་། སྤགས་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གསུམ་
རབ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་སྟེན་པའི་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་
ལུས་བྱེད་སྟེན་པའི་བསམ་པ་ནམས་འོལ་བ་རེ་བསྟེད། དེ་ནས་རང་ཉིད་དོན་རྗེ་འཆང་ལྟ་བུ་

ཞིག་ཏུ་ལམ་གྱིས་བསྐྱོམས་ནས་རྟོ་རྩེ་དང་བྱིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བླ་པའི་ངང་ནས་
 དམ་ཆེག་རྟོ་རྩེའ་གཟུང་ངོ། །རྟོ་རྩེའ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་དང་། ལྷ་མ་རྣམས་
 ལ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིགས་
 ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་བཅུ་དགུ་པོ་བསྐྱངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་རྟོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་བ་
 དང་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་རྟོ་རྩེའ་གཟུང་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆེག་དང་།
 སྐབས་འགྲོ་དང་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིམ་བ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐབས་སྒྲིམ་བ་དང་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ཅི་རུས་བྱེད་སྒྲིམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆེག་དང་། བཏང་སྒྲིམས་དང་
 བྱམས་བ་བསྐྱོམ་བ་དང་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དགེ་ཅ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་སྒྲིམ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆེག་དང་། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་
 སྒྲིམ་པས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་དང་། ལྷ་མ་དང་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་ལ་མཆོད་བ་
 དང་ཉེས་སྦྱོད་མཐའ་དག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པས་དོན་བྱུང་གྱི་དམ་ཆེག་བསྐྱངས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྷ་མ་དང་རང་ལྟར་བསྐྱོམས་བ་ལ་མཆོད་བ་བྱས་པའི་རྩེས་དེ་ནས། གང་ཕྱིར་རྟོ་
 རྩེ་འཆོན་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་གི་གཞུང་རྣམས་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཆགས་
 གསལ་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་
 སམ། དོན་འདུས་པར་བྱེད་ན། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེག་
 ལུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་རྣམས་དག་ཏུ་འདོན་ཅིང་སྤར་ཅ་ལྟར་དང་ཡན་ལག་
 གི་དམ་ཆེག་ཉམས་པའི་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་བཏྲག་ཅིང་ཕྱིས་མི་གོས་པའི་སྒྲིམ་སེམས་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བོར་ལྷ་མ་རྟོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམས་ནས་མོས་གུས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཅ་ལྟར་

དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ལ་སྒྲོམ་སེམས་བྱེད་པའི་བར་འདི་ནི། སྤྱོད་ཉིན་གྲང་། ཕྱི་རོ་
སྟེ་ཉིན་ལན་གསུམ། སྟོང་། ཉམ་གྲང་། ཐོ་རངས་ཏེ་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་སྟེ་ཉིན་ཞག་
སྤྱགས་རེ་ལ་ལན་དྲུག་དྲུག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
ཞིང་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་ནས་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེ་བྱུང་ན་པན་
ཡོན་ཡིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ལྷུང་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་ན་མཆོག་དང་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
རྣམས་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱགས་པས་འདི་དག་སྤངས་ན་ནི། །དངོས་གྲུབ་
ངེས་པར་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱན་དྲུག་གི་རྣམ་འབྱོར་དེ་དག་མདོ་ཙམ་
དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་ནི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་། ལག་ལེན་འཁྱེར་བདེར་བྱེད་ཚུལ་སྒྲུ་མ་གོང་མ་དག་གི་གསུང་རྒྱས་བསྐྱུས་
མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྩ་བ་དང་
ཡན་ལག་གི་ཉེས་པས་མ་གོས་པའམ་གོས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དམ་
ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བསྐྱངས་ན་ཆེ་འདིར་བསྐྱེད་ཚྗགས་གྱི་ལམ་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་སྐྱེ་
བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་མཆོག་འབྱུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དམ་ཆེག་ལྔ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་
མེད་ཀྱང་ན། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འབྱུབ། །ཅེས་དང་། བི་བྱུ་ཏྲི་ཙནྟས། མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་
ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འབྱུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་དམ་ཆེག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་དང་རྩ་ལྷུང་སྒྲོམ་པོ་སོགས་གྱིས་གོས་མ་གོས་གྱི་ཉེས་
དམིགས་དང་པན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཐོད་པའི་དཀའ་འབྱེལ་དུ་སྦྲ་ར་ཉས། དེ་ཡང་
གསང་བའི་མཛོད་ལས་གསུངས་པ། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྤྱིན་ལྡན་ན། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་
དབང་བསྐྱར་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། མ་བསྒྲོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་
འཕྱོག། །གང་ལ་བསྒྲོམས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དམ་ཆེག་སྒྲོམ་ལ་གནས། །ཆེ་འདིར་

ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་འཛོལ། །རེ་ཞིག་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་
 ལས། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྟེན་པར་དཀའ། །ཞེས་གསང་བའི་
 མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་གསུངས་སོ། །འོ་ན། མ་བསྐྱོམས་གྱུར་ཡུང་ལུང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་
 བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་པ་དང་། དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་
 དངོས་གྲུབ་འཛོལ། །ཅེས་པའི་སྐྱེ་བ་བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་གི་བྱང་པར་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། རྩེ་
 ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ཞེས་པ་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་བཙུན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། །སྐྱེ་བ་བཅུ་
 དྲུག་ཅེས་པ་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་བཙུན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་དུ་ཞེས་གསུངས་ལ། །འོན་
 ཡང་དབང་པོ་ནོ་རུ་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན་ནས་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་དམ་ཆོག་དང་
 སྒྲོམ་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཅེ་མོ་ལས།
 གཞན་དུ་དམ་ཆོག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་མྱོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་མེ་སྟོང་པོ་
 རྒྱན་ལས་ཡང་། དེ་ལ་སྐྱགས་པས་ཡོངས་འདས་ན། །དེས་པར་འདུད་དང་འཕྲད་པར་
 འགྱུར། །ནད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །བསྟོར་མེད་སྤྱི་ཅུ་ཚུགས་དཔྱལ་བར་
 འགྲོ། །སྒྲོམ་པོ་ལུང་བྱེད་ཉེས་དམིགས་ཡང་། །དེ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི། །ལུང་བས་མ་
 གོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཅ་ལུང་གིས་གོས་ན་ཅ་བ་ནས་གཅོད་པ་དང་སྒྲོམ་པོ་དང་ཡན་
 ལག་མ་ཆང་བའི་ཉེས་པ་སོགས་ཀྱིས་གོས་ན་སྒྲོམ་པའི་ཡན་ལག་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལུང་བ་སྐྱེད་པའི་
 ཉེན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། །ལུང་བའི་རབ་དབྱེ་བཞད་པ། །ལུང་བའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྐྱགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་བ་འགྱུར་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་

ན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཟང་བ་གཅིག་དང་བསམ་
པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་བྱུང་བར་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྒྲགས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་དང་མི་ལྷན་ན་ལྷུང་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་
གི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་སོགས་ཀྱིས་བློ་བ་
རྣམས་དུ་མི་གནས་ན་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱང་ས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་སྐབས་སུ་
གསུངས་པ་འདི་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་སོགས་བློ་བ་རྣམས་དུ་མི་གནས་པའི་སྐབས་
སུ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་མི་འདུག་པ་སོགས་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་
རྒྱས་པ་ལ་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་བའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ནི། རྩེ་
ཉིད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། རྩེ་རྩེ་འབྲང་བ་ལས། རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་
ལྷན་པ་དེའི་ལྷུང་བ་ནི། རིགས་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཅ་པའི་ལྷུང་བ་དང་། སྡོམ་པའི་ལྷུང་
བའོ། །ཞེས་རིགས་སམ་སྟེ་ཆོན་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ལགས་ཏེ། དུས་འཁོར་ཅ་འབྲེལ་དང་
སྡོམ་བྱུང་དང་ཅེ་མོ་རྣམས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདོགས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། སྒྲགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ལ་ཅ་ལྷུང་གི་སྟེ་ཆོན་དང་། སྡོམ་པའི་སྟེ་ཆོན་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་བཞེད་ལ། འོན་ཀྱང་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་
བའི་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་དང་ཁྲོད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་གསལ་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ་ཆོན་དེ་གཉིས་གང་དུ་གཏོགས་
དཔྱོད་པའམ། ཡང་ན་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལྷུང་བའི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་པའམ། ཡང་ན་དགོ་
སྟོང་གི་ལྷུང་བ་སྟེ་ཆོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སྟེ་ལྷུང་གངས་ངེས་ཀྱི། ལྷུང་བ་ཡིན་ཆད་ལ་སྟེ་ལྷུང་
མ་ངེས་པར་གཞི་བསྐྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་ལྷུང་བར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲགས་ཀྱི་འང་
ལྷུང་བ་སྟེ་ཆོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཅ་ལྷུང་དང་སྡོམ་པའི་སྟེ་ཆོན་གཉིས་སུ་ངེས་ཀྱི། སྒྲགས་ཀྱི་

ལྷུང་བ་ཡིན་ཆད་དེ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་གང་འཐད་དབྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་ངོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གསུམ། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལྷུང་བ་བཤད་པ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་
བཅོས་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་ལྷུང་ནམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་ཡན་
ལག་བཤད་པ་དང་། ཅ་ལྷུང་ནམས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་ལྷུང་ནམས་
ཀྱིས་ཡན་ལག་ཏུ་ཀྱན་དགིས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཅ་ལྷུང་གི་ཡག་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཀྱན་དགིས་ངོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་ལྷུང་ལྷ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་
པོ་ནམས་ཀྱི་གཞི་ལ་ཞུགས་ནས་མཐར་ཅ་ལྷུང་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཀྱན་དགིས་ཆེན་པོ་
ཆང་དགོས་ཏེ། འཁྱི་པས། ཅ་ལྷུང་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀྱན་དགིས་ཆེན་
པོ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཅ་ལྷུང་གཞན་ནམས་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཅ་ལྷུང་
ལྷ་པ་སྒྲོན་སེམས་སྒྲོང་བའི་ཅ་ལྷུང་ལ་ཀྱན་དགིས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་སེམས་
འདྲོར་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲགས་སྒྲོམ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །འདི་ལ་
སྒྲགས་སྒྲོམ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་དགོས་
ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོན་སེམས་དྲོར་བ་ཅམ་གྱིས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་རྗེ་ཀོར་བུའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་དེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཅ་ལྷུང་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་དགིས་ངོས་བབྱང་བ་ནི། སྒྲར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་སྐབས་
སུ་བསྐྱབ་ཟེན་ཀྱང་། སྒྲར་ཡང་སྒྲགས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་ན། དེ་ཡང་ཅ་ལྷུང་ལྷ་
པ་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པོ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་སྒྲོད་ཅིང་ད་
དུང་སྒྲོད་འདྲིན་མ་ལོག་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་ཆ་ཁྲིམ་ཡོད་ཆུང་དུ་
ཅམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མགྱ་བ་དང་། ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་

ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ཆང་བ་ནི། སྤགས་ཀྱི་ཅ་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་
དེ་དང་དེའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ཡང་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོའི་
ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ཅ་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སྐྱེས་པ་ནས་བཙམས་ཏེ་དངོས་
གཞི་རྫོགས་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་ཆང་བ་དགོས་ཏེ། ཅ་ལྟ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སྐྱེས་པ་
ནས་དངོས་གཞི་མ་རྫོགས་པའི་བར་དེ་ཅ་ལྟ་དེ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེས་པའམ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེས་
པའམ་སྐྱོད་འདོད་ལོག་པའི་ཡིད་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེས་པའམ་དགའ་མགུ་ལོག་པའི་ཡིད་ཅུང་
ཟད་ཅིག་སྐྱེས་ན་ཡང་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོ་མ་ཆང་བས་ཅ་ལྟ་རྫོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཀུན་དགེས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་
མི་ལྟ་བུ་མེད་བར་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ལྟག་མ་གསུམ་ཆར་ཆང་བ་དང་གཉིས་
ཆང་བ་དང་གཅིག་ཆང་བ་ནམས་ཀུན་དགེས་ཆུང་དུ་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བུ་ཡོད་
ན་ལྟག་མ་གསུམ་ཆར་མེད་ཀྱང་འབྲིང་ཡིན་ཞིང་། ཆེན་པོ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཅ་
ལྟ་ནམས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཅུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་ལྟ་དངོས་དང་།
ཞར་ལ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ལྟ་བུ་བ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་
པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་གསུངས། །དེ་བས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ནི། །ཅ་
བའི་ལྟ་བུ་བ་དང་པོར་བཤད། །ཅེས་པས། ཀུན་དགེས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་སློ་ནས་རང་ཉིད་ལ་
རྒྱད་སྟེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་མན་ངག་བསྟན་པ། དབང་བསྐྱར་པ། རྒྱད་བཤད་པ་གསུམ་
གང་རུང་བྱས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ། སློ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་བཀུར་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་
སློབ་དཔོན་དུ་འཛིན་པའི་ཁྱར་དེ་དེ་ནི་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་དུ་དོར་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་ཅ་ལྟ་
དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱད་དང་མན་ངག་བསྟན་པའི་ཆད་ནི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཡན་

ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཡན་ལག་མ་ཆང་
 བའི་ལྷང་བ་དོས་བཟུང་བ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཅ་ལྷང་གི་ཆད་དུ་མ་སྟེབས་
 བའི་བརྟམ་སྟོད་བྱས་པ་དང་། བརྟམ་སྟོད་ཅ་ལྷང་གི་ཆད་དུ་སྟེབས་ཀྱང་ཀུན་དགུས་ཆེན་
 བོ་མ་ཆང་བ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ལྷང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉེས་བྱས་ཡིན་
 ཞེང་། རྟེ་ཆོན་ནི་པམ་པའི་རྟེ་ཆོན་དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་གྱི་པམ་ལྷག་གི་
 སྐབས་ཀྱི་སྟོམ་བོ་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་པམ་ལྷག་དེ་དང་དེའི་རྟེ་ཆོན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་སྤྲ་མ་ལྷ་བཙུ་བ་ནས་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྐབ་བྱ་ལས་འདས་པ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལ། རེ་རེ་ལའང་ཅ་ལྷང་འདིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྟོམ་བོར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་ལ། རི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། སྤགས་རིམ་དུ་རྒྱད་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤྲ་མ་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་ཅ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པ་སྤྲ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམས་པ་ལས་ཀྱི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བར་བཤད་པ་ཡང་
 ཅ་ལྷང་དང་བོའི་སྟོར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྤྲ་མ་ལྷ་བཙུ་བའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བའི་ནང་དུ་འདྲ་
 ཞེང་། དེ་ཉིད་བསྐབ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་སྤགས་ཀྱི་
 བསྐབ་བྱ་རྣམས་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་ངས་པ་རྟེན་ན་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་སྤྱོད་པ་རེ་བ་ལས་དངོས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོར་མིང་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དམ་ཆོག་དང་
 སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བའི་ནང་དུ་ལྷག་དང་བཅས་པར་འོང་བས། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ནི་དབང་དང་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤིག །ཅས་དང་། བསྐབ་བྱ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཅ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་དང་། དེའི་ནང་
 རས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་སྤྲ་མའི་དམ་ཆོག་རྣམས་བསྐྱུང་བ་ལ་ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་
 པར་བྱ། ཞེས་དང་། སྤྲ་མ་ལྷ་བཙུ་བའི་རྣམ་བཤད་དུ། སྤྱིར་ཐེག་པ་གང་གི་སྟོར་འདུག་ཀྱང་

ཐོག་མར་སྤྲོ་མར་བསྟེན་ཚུལ་གཤམ་ཆེ་བར་མང་དུ་གསུངས་ལ། བྱད་པར་དུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་པ་
རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོ་མའི་རྩེས་སུ་བྱེད་པར་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་ནན་ཏན་ཤིན་
དུ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། ལམ་གྱི་ཙ་བ་ནི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དམིགས་པ་སྤྲོ་རེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་བསྟོབ་བྱ་འདི་རྣམས་མི་ཤེས་
པས། གཞུང་འདིའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོ་བྱའོ། །ཤེས་པར་བྱས་
ནས་ཀྱང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཅས་མཆོམས་རྣམས་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་བསྐྱུང་བ་ལ་
འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་རི་རྒྱུད་དུ་འགོ་ཁེང་། བཅས་མཆོམས་
ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་འང་འགྱོད་བ་སྦྱེས་ནས་ཕྱིར་འཆོས་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བས། ཆེ་
འདིའམ་སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་།
མཁས་པ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱས་པ་གཞོན་བྱ་ཞོར་བཟང་དང་དཔའ་བོ་རྟ་ཏུ་བྱ་ལྟ་
བྱར་འགྱུར་ལ། འདི་དག་ཤེས་པར་མ་བྱས་པའམ། ཤེས་ཀྱང་བསྐྱུང་བའི་གོ་ཆ་མ་བཟུང་ན་
འབྱུང་ཉེ་ལ་གངས་མང་བའི་ཉེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་གོས་པར་འགྱུར་ཁེང་། ཆེ་
རབས་མང་པོར་ཡང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོབ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཤེས་རབ་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་པའི་མཆོག་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྩ་ལྷུང་གཉིས་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་
ནི། །ལྷུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་པས་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་
རང་བཅས་པ་གང་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་སྟོམ་པ་གསུམ་པོ་གང་དུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
བཅས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདི་ཙམ་ལས་འདས་པས་ཅི་ཡང་མི་
འགྱུར་སྟམ་པའི་བྱད་གསོད་ཀྱི་སྟོམ་ཀུན་ནས་སྤངས་ནས་བཅས་པ་དེ་དང་དེ་ལས་འདས་
ཏེ་ལྷུང་བ་དེ་དང་དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་

སྒྲོམ་ལྷན་གྱི་དགེ་སློང་གིས་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་བཅས་པ་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདི་
 ཅམ་ལས་འདས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་སྟམ་དུ་བྱེད་དུ་བསད་ནས་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བའི་
 སྒྲོང་བ་ལ་ཞུགས་ཟིན་པ་དེའི་ཆེ་ཆ་ལྷུང་འདི་རྩོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འདི་མན་གྱི་ཡན་
 ལག་མ་ཆང་བའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི། ཅ་ལྷུང་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལ་དབགས་ཏེ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅ་ལྷུང་གསུམ་པ་ནི། རྩོམ་སྟན་ལ་ཁྲིམ་ནས་ནི། །ཉེས་པ་བརྟེན་པ་
 གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་འདོར་མ་གཏོགས་པ་
 འདི་མན་ལ་ཡང་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་ཆང་བ་གཞིར་བཞག་སྟེ། སློབ་དཔོན་གཅིག་ལ་རྒྱུད་
 རྩེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དབང་ལྷན་ཕྱིར་ཐོབ་པ་འཇམ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་གང་རུང་གི་རྩོམ་
 ལྷན་སྟགས་གྱི་སྒྲོམ་ལྷན་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་ཀུན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་དེའི་སྒྲིན་
 ལས་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་བརྟེན་གྱི་ཆོག་དོན་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་དེའི་ཆེ་ཆ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅ་
 ལྷུང་བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སློང་། །བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་
 གསུངས། །ཞེས་པས། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་དམིགས་ནས་
 འདི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་སྟམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཆ་ལྷུང་འདིར་འགྱུར་
 རོ། །ཅ་ལྷུང་ལྔ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །དེ་སློང་བ་ནི་ལྷན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 པས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 སྟམ་པའི་སེམས་དེ་དོར་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
 འགྲུབ་པར་མི་རུས་སྟམ་པའི་སློ་སྐྱེས་ཅམ་གྱིས་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །རྩོམ་པ་བཟང་པོས་
 སེམས་དེ་ལ་འཇུག་སེམས་ཀྱིས་བྱབ་པ་རྩེ་སྒྲ་མའི་དགོངས་པར་བཞེད་དོ། །ཅ་ལྷུང་དྲུག་
 པ་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཆོས་ལ་སློད་པ་དྲུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་མདོ་
 རྟགས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཆོག་
བརྗོད་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་ཆ་ལྟར་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཅ་ལྟར་བདུན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་མ་སློན་
སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སློག་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དབང་
གིས་སློན་པར་མ་བྱས་པའམ་གསང་བ་དེ་ཐོས་ན་མ་དད་པ་སྦྱེ་བ་གང་རུང་གི་གང་ཟག་ལ་
དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་བཞིན་དུ་བསྦྱེད་ཇོགས་
སོགས་གསང་བའི་དོན་ངག་གིས་བསྒྲགས་པ་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་དེའི་ཆེ་ཆ་ལྟར་འདིར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བྱ་སྤྱོད་གྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་རྒྱད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་རྒྱད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་སློག་པའི་ཅ་ལྟར་གི་
ཡུལ་དང་། རྣམ་འབྱོར་རྒྱད་གྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྒྲ་མེད་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་སྒྲ་
མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་སློག་པའི་ཅ་ལྟར་གི་ཡུལ་དང་སྒྲ་མེད་གྱི་བྱམ་
དབང་ཐོབ་ཅིང་དབང་གོང་མ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་སྒྲ་མེད་གྱི་ཇོགས་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གསང་བ་སློག་པའི་ཅ་ལྟར་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྗེས་གནང་དང་བཞུས་ལུང་འབོགས་པ་སོགས་ལའང་ཅ་ལྟར་འདི་
འགྱུར་ཉིད། །འོ་ན་སྤར་དབང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་དབང་གསར་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དབང་
དོན་ངོ་སྤྱོད་པ་ན་གསང་བ་བསྒྲགས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱད་
སྡེ་ནས་གནང་བའི་ལས་ཡིན་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅ་ལྟར་བརྒྱད་པ་ནི། སྤང་པོ་
སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་བརྟུན་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་རང་གི་སྤང་པོ་
རྒྱད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པར་བྱས་པས་སྤྱག་
བསྐུལ་བར་འགྱུར་བའམ། རང་གི་སྤང་པོ་མི་གཙང་བ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་བ་སོགས་སུ་འདུ་
ཤེས་ཏེ། རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བསྒྲོམ་དུ་མི་རུང་བར་བལྟ་བའམ། རང་

གསོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བ་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆེ་ཆ་ལྟར་འདྲིར་འགྱུར་རོ། །ཆ་ལྟར་
 དགུ་བ་ནི། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་ཙམ་བ་སྤྱོད་བར་འདོད་པའི་བསམ་བས། སྤྱིར་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་
 དབུ་མ་པའི་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བ་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ་
 ཆ་ལྟར་འདྲིར་འགྱུར་རོ། །ཆ་ལྟར་བཅུ་བ་ནི། གདུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པ། །བྱེད་བ་དེ་
 བེ་བཅུ་པར་འདོད། །ཅེས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། བསྟན་བ་
 འཛིག་པ་སོགས་བྱེད་པའི་མངོན་སྤྱོད་བྱ་བར་འོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེར་འདུལ་གྱིས་ཏེ། དེ་
 ལ་མཛའ་བོར་བྱས་ནས་ལུས་ངག་གང་རུང་གིས་བྱམས་པར་བྱེད་ན་ཆ་ལྟར་འདྲིར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་པ་དོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་སྤྱོད་
 བྱེད་པའི་ཆེ་འང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་བྱམས་པ་སྤངས་ན་ཡང་ཆ་ལྟར་
 བཞི་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་སྤེལ་རྣམས་ལས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་སྤྱོད་
 མ་བྱས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གསང་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཁམས་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པར་སྤྱི་བར་བྱེད་རུས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡང་ལུས་ལ་
 འཇུག་རུས་ཤིང་མངོན་ཤེས་དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མངོན་སྤྱོད་
 བྱ་བ་དང་། ཡུལ་དེ་ཡང་གསོད་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱ་བ་ངན་པ་སྒྲ་མ་སྤྱོད་པ་
 སོགས་ལས་བསྐྱོག་མི་རུས་ན་དེའི་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་རིང་སྤྱོད་བ་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་དུ་མངོན་སྤྱོད་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་
 གང་ཟག་གིས་མངོན་སྤྱོད་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འགྱོ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བྱས་ན་ཁ་ན་མ་

ཐོ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་འངས་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཙ་ལྷུང་བཙུ་
གཅིག་པ་ནི། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བཙུ་གཅིག་པ། །ཞེས་
པས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་པ་དང་དབྱེ་མ་རང་
རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གང་རུང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་བཞིན་དུ་མི་སྒྲོམ་
པའམ་མ་བསྐྱེད་པར་ཉིན་མཆོད་སྤྲུགས་གཅིག་འདས་ན་ཙ་ལྷུང་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་གོ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཙ་ལྷུང་འདི་མི་འབྱུང་ཡང་། སྤགས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ལྡན་སྐྱེད་པ་རྟེན་ཉིད་གོ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་མ་བཅའ་ན་འདིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཙ་ལྷུང་བཙུ་
གཅིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །སེམས་སྤྲོན་འབྱིན་པ་བཙུ་གཅིས་པ། །ཞེས་
པས་ལམ་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་རུང་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གདམས་ངག་གང་རུང་ལ་
དད་པའི་དད་འདུན་བསྐྱོག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས། དེ་འདྲ་བའི་དད་འདུན་ལུས་ངག་གི་བྱ་
བས་བསྐྱོག་ཐབས་བྱས་པས་དེའི་རྟེན་གྱིས་དད་འདུན་ལོག་པ་དེའི་ཆེ་ཙ་ལྷུང་འདིར་འགྱུར་
རོ། །ཙ་ལྷུང་བཙུ་གསུམ་པ་ནི། དམ་ཆེག་ལ་ནི་ངེ་བཞིན་རྟེན། །མི་བསྟེན་པ་ནི་བཙུ་གསུམ་
པ། །ཞེས་པས། དེ་ངོས་བབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་སོ་སྒྲ་མེད་པའི་ཙ་ལྷུང་ངོས་བབྱུང་བ་
ནི། ཆོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོའམ་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོའི་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བྱེད་པའི་ཆེ་ཤ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དམ་རྒྱས་བསྟུབས་པ་མི་གཙང་བའི་བསམ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་
ཐོས་ཏེ་དང་དུ་མི་ཡོན་པའམ། ཆོགས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རིག་མས་སྒྲོམས་འདུག་བྱའོ་
ཞེས་འདོད་པ་བསྟུབ་པ་རིག་མ་བསྟེན་པའི་བྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དགག་བྱ་
གཞན་མེད་བཞིན་དུ་དང་དུ་མ་སྐྱེད་པའམ་ནང་གི་བསྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་
ཀྱི། ཕྱིའི་རྟོག་རྒྱུ་དང་བྱུག་རྒྱ་སོགས་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྤངས་ནས་དེ་དག་མི་བསྟེན་

པར་འདོར་བ་གང་རུང་བྱེད་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་འདིར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནལ་འབྱོར་
རྒྱུད་པའི་ཅ་ལྟར་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྟོན་འཛིན་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ལ་སྤྲད་ནས་མི་བསྟེན་
པར་འདོར་བ་ནི་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་ཅ་ལྟར་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཟས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། སྤངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ནས། ལྷ་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་བའི་ཟས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་མ་བྱས་པར། ཟས་ལ་
ཡོངས་སྤྱོད་ན། ཁམ་རེ་ལ་ཅ་ལྟར་འདིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པོ་རེ་རེར་འགྱུར་བར་
གསུངས་སོ། །ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་པ་ནི། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་ལ། །སྤོང་པར་བྱེད་
པ་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་པས་རྟོ་རྟེ་པག་མོ་སོགས་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པ་འཕམ་ཐ་
མལ་པའི་བྱད་མེད་གཅིག་ཡན་ཆད་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྦྱོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པས། རྟོ་རྟེ་པག་མོ་སོགས་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྦྱོན་བརྟེན་པ་ཅམ་དང་། ཐ་མལ་བྱད་མེད་ཡིན་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་སྲི་ལ་སྤོང་ཆེག་ཏུ་འགོ་
བའི་སྦྱོན་བརྟེན་བྱས་པ་སྤོང་པའི་བྱད་མེད་དེས་གོ་བ་དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་ཡོ་ག་སྒྲ་མེད་
གཉིས་ཀའི་ཅ་ལྟར་དང་། བྱི་མ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་འདིར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྲོམ་པོའི་
ལྟར་བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་སྤྲོམ་པོའི་ལྟར་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོམ་པོའི་སྤྲེ་ཆན་
དུ་གཏོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲོ་ཆེ་བ་ནམས་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱས་ནས་སྤོབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་
གྱིས་བསྟེན་པས། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱུད་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་སྟོབས་གྱིས་
ལེན་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟེ་བྱད་མེད་སྟོབས་གྱིས་ཉེ་རིག་མ་ཡོངས་སུ་མ་
སྤངས་པར་རང་གི་མཐུ་ཅམ་གྱིས་རིག་མར་ལེན་ཅིང་བསྟེན་པ་ནི་སྤྲོམ་པོ་དང་པོ་འོ། །འོ་ན་
རིག་མ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པའི་དོན་ཅི་སྟུམ་ན། རིག་མ་དབང་གིས་སྟོན་པར་བྱས་ནས་
དམ་ཆེག་དང་སྤྲོམ་པ་ལ་བཀོད། སྤྲལས་དང་རྒྱུད་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལ་རིག་མ་

ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས་རིག་མ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པ་ནི་དེ་ལས་སྡོག་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན། །ཞེས་པ་སྟེ། རིག་མ་མཆོད་ཉིད་
དང་ལྡན་ཡང་རིག་མ་དེ་ཡི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་སྟེ། རིག་མ་བསྟེན་ཚུལ་རྒྱད་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རིག་མ་དེ་ཡི་བདུད་ཅི་བྱང་སེམས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོམ་
པོ་གཉིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོད་མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོད་མིན་ཏེ་
དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཀྱང་མ་དད་པ་ལ་གྲིས་སྐྱ་དང་སྒྲེགས་བཅ་དང་རྒྱག་སྟགས་
གསང་བའི་རྗེས་རྣམས་མི་གསང་བ་སྟེ་མི་སྟེད་པར་སྟོན་པ་དང་བྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་སྟོན་པ་
སྟགས་ནི་སྟོམ་པོ་གསུམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཅོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཆོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོའམ་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོའི་དུས་སུ་པན་ཚུན་དག་ཅོད་པ་དང་
ལུས་ཀྱིས་ཐ་ན་ཐལ་མོ་དེག་པ་ཅམ་བྱེད་ཀྱང་སྟོམ་པོ་བཞི་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་འཁོར་
སྟགས་ལ་ཞུགས་པ་ན་ལྟའི་ང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་བ་དང་ཡོན་བདག་གི་ཆོགས་
བསག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གནས་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་ཏེ་རུ་ཀས་ཆོགས་
འཁོར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདྲིར་མང་དུ་དོགས་པས་གཞན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོམ་པོ་ལྔ་པ་ནི། དད་ལྡན་ལ་གཞན་ཆོས་སྟོན་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དད་
ལྡན་སྟོད་རུང་གི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ངི་བ་བྱས་པ་ན་ངིས་པའི་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་མཆོད་ཉིད་འདྲི་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོད་
ཉིད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་སྟོམ་པོ་ལྔ་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་
བདུན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། གསང་སྟགས་ལ་སུན་འབྲིན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་
ནང་དུ་ཞག་དུག་གནས་པར་གནང་བ་ལ་ཞག་བདུན་གནས་ན་སྟོམ་པོ་དུག་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཡང་སྟོག་ལ་སྟགས་པའི་བར་ཆད་སྟོབས་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་

ཡིན་ན་ཉེས་མེད་དུ་གནང་ངོ། །བདུན་པ་ནི། རྩོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ང་རྒྱལ་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ།
 ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྟོན་
 བ་སྟོམ་པ་བདུན་པར་འགྱུར་ངོ། །བརྒྱད་པ་ནི། དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དབང་གིས་མ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་སྤྲགས་ལ་མི་དད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའོ། དབང་གིས་
 སྟོན་ཡང་སྤྲགས་ལ་དད་པ་མེད་པར་ཕྱི་འཛིན་ཆོས་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤྲགས་ཀྱི་གསང་
 བ་བསྟན་པ་ནི་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྗེ་ཞོར་བཟང་བས། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་
 གུང་སྤྲགས་ལ་མི་དད་པའི་གང་ཟག་གསང་སྟོག་གི་རྩ་ལྟུང་གི་ཡུལ་དང་། སྤྲགས་ལ་མ་
 དད་པ་མེད་ཀྱང་དད་པ་ཡང་མེད་པའི་གང་ཟག་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་སྟོམ་པོ་འདིའི་ཡུལ་
 དུ་བཞེད་ཀྱང་ཞིབ་དུ་དབྱེད་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །རྗེ་སྤྲུལ་སྟོམ་པོ་དེ་རྣམས་པལ་ཆེར་
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་འདྲ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། བསྟོན་
 སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། །སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 བཅས་པ་ལས། །དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། །ཞེས་གྲངས་དང་དུས་དང་མཚན་མ་
 གང་རུང་གི་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་སྟེག་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར་
 བདག་འཇུག་དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟོམ་པོར་བཞག་པ་དང་
 བྱང་སེམས་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་བྱད་དུ་གསོད་འདོད་མེད་པར་
 དགོས་མེད་དུ་འདའ་བ་སྟོམ་པོར་བཞག་དོ། །དེ་ཡང་སོར་ཐར་གྱི་བཅས་པ་ལ་དགོས་མེད་
 དུ་འདའ་བའི་དཔེ་ནི། དག་སྟོང་རྩི་རྩི་འཛིན་པས་སྟོན་སྟེག་བྱེད་པ་ན་མེ་རེག་གི་དུས་ཅན་
 དང་འབྲུལ་རུང་བ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་དང་སོ་ཐར་གྱི་ལྟུང་
 བྱེད་སོགས་ལྟུང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་བཅས་པ་ལ་
 དགོས་མེད་དུ་འདའ་བའི་དཔེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོམ་པོའི་ལྟུང་བས་ཀྱང་དངོས་བྱུང་

འབྲུག་ཏུ་མི་སྟེར་བ་དང་། དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོར་འཕེན་བ་ཅ་ལྟར་དང་འདྲ་བར་གསུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་ལ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དགོས་པར་སྒྲགས་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ལས་དང་པོ་བས་བྱུ་བ་ན་རི་ལུ་བྱས་ཏེ་ཉི་མ་རེ་རེ་
བཞིན་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། མ་བྱུ་བ་ན་བཟའ་བཏུང་རྣམས་བསམ་གཏན་ཅམ་
གྲིས་ལ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་ཡོངས་སྟོང་པར་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲུག་སྟེ། དམ་
ཆོག་ལྟ་བུ་པ་ལས། གང་ཡང་དག་ནི་མི་ཉེད་པའོ། །སྟོང་མ་ཡིན་པས་འདིགས་པ་
ཡང་། །བདུད་ཅི་ལྟ་དང་ལྟ་དག །བསམ་གཏན་གྲིས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་རྟེན་དང་བགྱང་སྟེང་ལ་སོགས་པ་མི་འབྲུལ་
བར་འཆང་བའི་དམ་ཆོག་ལ་ཡང་གནས་དགོས་ཏེ། སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། རི་ལུ་ལ་སོགས་
དམ་ཆོག་དང་། །རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་སོགས་ཡོ་བྱད་རྣམས། །གསང་བའི་རྣམས་སུ་རྣམས་བརྟག་
སྟེ། །ནམ་དུ་ཡང་ནི་འབྲུལ་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། བྱར་ལས་ཀྱང་། རྟོ་རྟེ་རྟེན་བཅང་བར་
བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་གསུངས་པའི་
ཅ་ལྟར་རྣམས་ནི། རྒྱ་མེད་སྤྱི་འགྲོའི་ཅ་ལྟར་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེ་བས། དེའི་དབང་
ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱ་ལ།
དཔལ་ལྡན་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དེའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་
མ་རྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྟོང་དང་། བྱུང་མེད་ལ་ཕྱག་དང་
བསྟོར་བར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་མེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱུར་བ་ལྟ་མོ་གཞན་དང་
ཀྱན་སྟོང་སྟོང་བ་སོགས་བདུན་སྟེ་ཤེས་རབ་མའི་དམ་ཆོག་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་སོགས་
བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་རྟུང་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། ཆོགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཆེས་བཅུའི་མཆོད་པ་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་རྣམས་

ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་
 བཅོས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྐྱུང་བ་ལ་བཅོལ་ཀྱང་། མི་ཤེས་པ་ལྟར་
 བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། མ་གུས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། བག་མེད་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཅ་ལྟར་དང་སྒྲོམ་པོ་སོགས་
 གྱི་ལྟར་བས་གོས་པར་གྱུར་ན་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉིས། ཅ་
 ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། སྒྲོམ་པོའི་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲགས་གྱི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེས་
 ཐོག་མར་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་མོ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་འབྲུལ་བ་ཅི་
 ཅམ་འབྱོར་པའི་མཆོད་པ་བྱས་ལ། ཅ་ལྟར་གང་བྱུང་བའི་ལྟར་བ་དེ་སྒྲ་མའི་མདུན་ཏུ་
 བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དབང་ལྷན་ཏེ་སྒྲགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བར་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་
 པ་དང་དགྱིལ་ཆོག་རྟོག་འབྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བཤགས་པ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་
 སྒྲོམ་པ་སྒྲགས་བཟུང་གི་ཆོ་ག་ཅམ་ཞིག་སྒྲ་མས་བྱུར་ཏུ་བྱས་པས་ཆོག་གམ་དབང་དང་སྒྲེལ་
 དགོས་སྒྲམ་ན། རྟོག་ཐེང་དང་དུས་འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་
 དང་སྒྲེལ་ཏེ་སྒྲགས་སྒྲོམ་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་ནས་སྒྲིག་པ་སྒྲིང་བ་
 དང་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་ནས་ཅ་ལྟར་དག་པར་བྱ་དགོས་གྱི། སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་བས་དབང་བསྐྱར་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མེད་
 པའམ། ཡོད་ཀྱང་ལམ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་བཟོད་དཀའ་བའི་འཆེ་བ་ཡོད་ན་བདག་འཇུག་
 གིས་ཀྱང་ཆོག་པར་དགྱིལ་ཆོག་རྟོག་འབྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཅ་ལྟར་བྱུང་
 ནས་སྐར་སྒྲགས་སྒྲོམ་གསོ་བའི་དབང་ལེན་པའི་ཆེ་ཅ་ལྟར་སྒྲ་མ་བྱུང་བ་ལ་འབྱོད་པ་དང་།
 ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་སེམས་དག་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲངས་ན་སོར་ཆུད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་

མིན་བའི་དབང་དང་བདག་འདུག་བྱས་པས་སྐྱེས་སྐྱུ་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སོར་མི་ཆུད་
བར་དུ་རི་ཀ་པས་གསུངས་པས་སོ། །ཅ་ལྷུང་བྱང་ཡང་སྒྲོམ་པ་གསོ་ཐབས་བྱས་པས་སྒྲོམ་
པ་སོར་ཆུད་འོང་མོད་ཀྱང་། ཅ་ལྷུང་བྱང་ནས་སྒྲོམ་ལྡན་དུ་སོང་བ་དང་དང་པོ་ནས་ཅ་
ལྷུང་གིས་མ་གོས་པའི་སྒྲོམ་ལྡན་གཉིས་ཁྱད་པར་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ། ཅ་ལྷུང་ཕྱིར་མ་བཅོས་ན་
དཔལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་སྒྲར་གསོ་བའི་ཐབས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་དག་ཀྱང་
ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་བྱལ་བར་འགྱུར་བར་གསང་འདུས་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་
ན་ཅ་ལྷུང་དུ་མ་ཟད་ལྷུང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་འོག་མར་འབྲིད་པ་དང་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་
ལ་སྐྱེ་བ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པས་དང་པོ་ནས་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །ཅ་ལྷུང་གང་བྱང་བའི་ལྷུང་བ་དེ་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ་ལག་
ལེན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། སྟོན་མོ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་
འབྲུལ་བ་དང་མཆོད་པ་བྱ། དེ་ནས་རབ་སྒྲ་མ་དེ་མིན་ནའང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་གཅིག་
ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། རང་ལས་བསྐབ་པ་ཁྱེད་ན་བྱག་འཆལ། གཞོན་ན་གུས་འདུད་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་
ཙམ་བྱས་ལ་དམའ་བའི་སྤྱོད་སྤྱུ་ཅོག་ཅོག་ཤུར་ཐལ་མོ་སྤྱར་ལ་འཁོད་དོ། ཅ་ལྷུང་འདི་
དང་འདི་འབྱུང་བ་འཆགས་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཁྱེད་ཞེས་སྟོན་གསན་པའ། དེ་ནས་སྒྲོམ་
དཔོན་ཡིན་ན་སྒྲོམ་དཔོན་ཞེས་དང་གོགས་ཡིན་ན་རིག་པ་འཛིན་པའམ། བཙུན་པ་དགོངས་
སྤྱུ་གསོལ། བདག་མིང་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་བགྱི་བ་རི་སྐད་ཡོངས་སྤྱུ་བརྗོད་པའི་པམ་པའི་
གཞི་ལས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ། སྒྲ་མ་ལ་སྦོད་པ་བྱུང་སྟེ་དེ་
དག་སྒྲོམ་དཔོན་ནམ་རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་འཆགས་ཤིང་མཐོལ་ཏེ་མི་འཆབ་སོ། བཤགས་
ཤིང་མཐོལ་ན་བདག་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་བདེ་
བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་མཐར། ཡུལ་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་

ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་ངམ་ཞེས་ངེས་པ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པར་
བྱེད་དམ་ཞེས་ངེས་པ་ན་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་སྦྱོ་བོས་ནོད་
པར་བགྱེད་ཞེས་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ཡུལ་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད། བཤགས་པ་
བྱེད་མཁན་གྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་དོ། །དེས་མཆོན་ནས་རང་གི་གསང་
མཆན་གང་ཡིན་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ཅ་ལྷུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མིང་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རབ་སྒྲུ་མ་དང་དེ་མིན་ནའང་རང་གིས་བདག་
འདུག་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་རྒྱུགས་པར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི། རོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་སྦྱེ་སྦྱ་བ་དང་། བཅས་པའི་
མཆམས་སྤྲ་རགས་རྣམས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་ཕྱི་མ་ལ་འདུག་པ་ཆེས་ཉུང་
དུ་འགོ་བར་སྦྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པས་ལྷུང་བ་སྦྱོང་བའི་སྒྲོ་དུས་མ་
སྒྲུང་ནའང་འདི་གནད་ཆེ་བར་གོའོ། །ཞེས་རྗེ་སྒྲ་མ་མས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་
ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་འབྱུང་བའི་
གང་ཟག་དེས་རང་ལ་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་ཆོགས་ལ་དཔའ་བའི་སྟོན་མོ་བྱས་ཏེ། ཆོགས་པ་དེ་
དག་གི་མདུན་དུ་འཕམ། ཡང་ན་རང་གི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡིན་ན་རབ། དེ་མིན་ན་ཡང་སྤྲགས་ཀྱི་
སྒྲོམ་ལྡན་ཞིག་ལ་ཡུལ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཀན་ན་བྲག་འཆལ། གཞོན་ན་གྲུས་འདུད་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་
ཅམ་བྱས་ལ་དམན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཅོག་ཅོག་བྱར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ་འཁོད་དེ། སྒྲོམ་པའི་ལྷུང་
བ་འདི་དང་འདི་འཆགས་པ་ལ་སྤྲགས་གཏད་པར་ཁྱེ་ཞེས་སྟན་གསན་པའ། དེ་ནས་སྒྲོ་བ་
དཔོན་ནམ་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཆོགས་སམ་བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་མི་
བསྦྱོད་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་རྗེ་སྒྲ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲོམ་པའི་གཞི་ལས། རྗེ་རྗེ་ཐེག་
པའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་སྒྲོ་བ་

དཔོན་ནམ་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཆོག་སམ་བཙུན་པ་ལ་འཆགས་ཤིང་མཐོལ་ཏེ་མི་འཆབ་
བོ། །བཤགས་ཤིང་མཐོལ་བས་བདག་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མཐོལ་ཁིང་མ་
བཤགས་ན་བདེ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་མཐར།
མཐོང་སྒྲོམ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ནས་བཤགས་ཡུལ་དེ་དག་གིས་སྤྱིར་བའི་ཚུ་ལ་
ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་བདུན་བཞུས་པ་ལྟར་བཤགས་པ་པོ་ལ་སྤྱིན་ཁིང་ཡིག་བརྒྱ་བཞུས་
པའི་ཆེ་སྐྱ་སྒྲིལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མེ་གང་བྱུང་བ་དེར་པ་རོལ་པོའི་མིང་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནམས་ནི་ཡུལ་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ལྟར་དང་སྒྲོམ་པོ་བྱིར་འཆོས་ཚུལ་
ཡིན་གྱི། གཞན་ཡང་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་རིམ་པ་གཉིས་བསྒྲོམ་པ་དང་བཞུས་པ་དང་གཏོར་
མ་དང་མཐུལ་དང་རྟེན་གྱི་བྱུང་བུ་བཤགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོག་བསྐྱབ་པ་དང་བཀའ་
བཏགས་པ་དང་སྤྱ་རྩལ་གདབ་པ་དང་སྤྱིག་པའི་གཟུགས་སུ་དམིགས་ཏེ་ཏིལ་ལ་མེར་བསྟེག་
པ་དང་ངན་འགྲོ་དགུག་བྲལ་དང་སྤང་པོ་གསུམ་པ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིག་
ལྟར་སྤྱང་བ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ཆོག་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རེ་མ་ཆག་པར་བཞུས་ན་ལྟར་
བ་ནམས་ཀྱི་འཕེལ་ཁ་གཙོད་པ་དང་འབྲས་ཤག་གཅིག་བཞུས་ན་ལྟར་བ་ནམས་རྩ་བ་ནས་
འདག་པར་ཡང་གསུངས་པས་སྤྱིག་སྒྲིབ་སྤྱིང་ཐབས་དེ་དག་ལ་ཡང་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་
དག་ནི་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་གསུང་གི་སྤྱིང་པོ་མདོ་ཅམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་རྗེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་རྩ་ལྟར་ནམ་བཤད་དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་པའི་
ནམ་བཤད་སྒྲོབ་མའི་རེ་བ་ཀུན་སྒྲོང་། མཁས་བྱུབ་ནོར་བཟང་པའི་དམ་ཆོག་གསལ་སྒྲོན་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། དང་པོ་དབང་དང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ནམས་
ལེགས་པར་ཐོབ། དེ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་པ་གལ་
ཆེ་ལ། འབད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཉམས་ན་སྤྱར་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་གསོས་ཏེ་དམ་ཆོག་དང་

སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པར་བྱས་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ས་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་དོ་
 རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་
 དང་གཞུང་ནམས་སུ་གསུངས་པའི་ལུགས་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱིའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།
 དམ་ཆེག་གི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུང་བྱའི་དོན་སྒྲགས་ཀྱི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་སྒྲོམ་པའི་ལྷག་བསམ་བྱུང་པར་ཅན་ས་ཐོན་དང་
 བཅས་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ལྷག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིགས་གནས་
 སོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་མ་ཡའི་སྒྲ་དངོས་སུ་ཡལ་གམ་བཅས་པའི་ཐ་ཆེག་
 ལ་འབྱུག་པས་རྗེ་ལྟར་བཅས་པ་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དམ་ཆེག་སྟེ། ཀུན་
 འདུས་ལས། འདའ་དཀའ་དོ་རྗེ་དམ་ཆེག་གཏན་གྱི་གཉེར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱུང་མ་
 བསྐྱུང་གི་ཁེ་ཉིན་གྱིས་དམ་ཆེག་ཏུ་བཞག་པའང་ཡོད་དེ། ཉེ་རུ་ཀ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས།
 མི་འདའ་དམ་པ་མཆོག་གྱུར་པ། །འདས་པར་གྱུར་ན་ཆེག་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་
 པ་ལ། བསྐྱུང་དུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་བའི་དམ་ཆེག་དང་། བསྐྱུང་མཆམས་ཅན་རིམ་གྱིས་པའི་
 དམ་ཆེག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྒྲུང་དོར་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤང་
 སྤང་བསྐྱུང་མཆམས་ལས་འདས་པ་ནི་དམ་ཆེག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། གྱེ། ཀུན་བྱེད་
 ང་ཡི་དགོངས་པའི་དམ་ཆེག་ནི། །མ་ཡེངས་བྲན་པས་དངོས་པོ་ཡེ་ཤེས་སུ། །མ་བཙོས་
 སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བྱུང་སྟེ། །རིག་པས་དབང་བསྐྱུར་བསྐྱུང་དང་མི་བསྐྱུང་མེད། །ཅེས་
 དང་། སྤྱི་མདོ་ལས། །བསྐྱུང་བྱ་བསྐྱུང་དུ་མེད་པ་ནི། །ཆོས་ཉིད་དམ་ཆེག་དམ་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དམ་ཆེག་འདི་ནི་སྤང་པོ་ཆེ། །ཀུན་གྱི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་གྱིར། །མོས་པ་རྒྱུད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྐྱུང་བའི་མཆམས་དག་བཟུང་བར་
 གྱོས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེ་འདུས་ཞི་རྒྱུད་ལས། ཉོན་ཅིག་འདུས་པའི་འཁོར་

ཆོགས་རྣམས། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲིའི་གང་ཞུགས་པས། །བསྐྱེད་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བ་བྱ་བ་
དག །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྷག་པ་ཡི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བས་བཟུང་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དང་། ལྷག་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་རྣམས་ལས། །བསྐྱེད་པར་བྱ་
བ་གང་གསུངས་པ། །ཐུན་མོང་སྤྱི་ཡི་དམ་ཆོག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། །སོ་བྱང་དང་བྱི་རྒྱུད་
གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་མཆོམས་སུ་གྲགས་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཏེ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱེད་བྱ་
ནི་གཙོ་མོར་སོར་སོའི་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་
ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལ། །སྤྲུགས་པ་
བྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤངས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་རབ་
བྱུང་གི་རྟགས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་
སྤྲུགས་པ་བྲིམ་པས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲུང་དོར་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདུལ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་གོགས་སུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་གལ་
ཆེན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ལ། བྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་ལ་
གོང་མ་དག་གི་བཞེད་ཚུལ་ཆེས་མང་ཞིང་། ལུགས་སྟོལ་འདིའི་མཁས་བྱུང་མངའ་ངེས་
པཎ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལའང་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ་ཁྱད་པར་སུ་བྱས་ཏེ་ཆ་
ལྷུང་བཅུ་བཞི་རེ་མཆིས་པ་སོགས་འདོད་དེ། །དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས།
དེ་རིང་བྱིན་ཆད་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ནི། །གསང་སྤྲུགས་རིགས་སྤྲུགས་ཆོགས་རྣམས་ལ། །དད་པ་
རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ། སྤྲུགས་ལ་
དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་མོས་པ། རྒྱ་མ་དང་མཆེད་གོགས་ལ་གུས་པ། འདས་མ་འདས་ཀྱི་

ལྷ་གཞན་ལ་མི་བཏང་བ། རང་གི་ལྷ་དུས་སུ་མཆོད་པ། མྱོ་བུར་གྱི་མགྲོན་མཆོད་པ། བུམས་
 པ་མི་སྤོང་བ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཅོན་པ། བརྒྱས་བརྗོད་ལ་བཅོན་པ། དམ་ཆོག་
 གཞན་ཡང་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱུང་བ། སྟོད་མིན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་མི་སྤྱིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་བསྐྱུང་
 ཞིང་རྟོག་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལ་ཅ་ལྷུང་དང་། སྟོད་རྒྱུད་ལ། རྣམ་སྤང་མངོན་
 བྱང་ལས། བཙུ་པོ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་སྟོད་པའི་བསྐྱེད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་གཞི་ཤེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ནི། སྟོག་
 གི་བྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དགེ་བཙུ་
 དང་ཅ་བ་བཞི་ལ་ཅ་ལྷུང་དུ་འདོད་པར་སྤྲང་མོད། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ནི། བྱ་
 སྟོད་གཉིས་ལ་བྱང་སྟོམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱའི་སྟེང་དུ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་རྒྱ་
 མང་པོ་མཆིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་ནི་
 ཡོད་པར་མི་བཞེད་པ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཙུ་བཞི་ནི། ཅ་མོ་ལས། དེ་
 ལས་གཞན་པ་བཙུ་བཞི་ནི། །པས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤོང་བ་དོར་བར་མི་བྱ་
 རྟེ། །ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་
 པོ་རྣམས། ཞེས་སོགས་རིགས་ལྗེའི་སྟོམ་བཟུང་གི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་
 གསུམ། རྟོ་རྟེན་རིགས་ལ་རྟོ་རྟེན་པུ་བྱུག་རྒྱ་སྟོབ་དཔོན་བཟུང་བ་སྟེ་བཞི། རིན་ཆེན་
 རིགས་ལ་སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་གཏོང་བ་སྟེ་བཞི། བརྒྱའི་རིགས་ལ་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་
 པ་སྟེ་གཅིག །ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྤྲང་གྱི་སྟོམ་པ་རྣམས་ཅི་རུས་སུ་འཛིན་པ་དང་མཆོད་
 པའི་ལས་ལ་འབད་པ་སྟེ་གཉིས་རྣམས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་
 དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་བཙུ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཅ་ལྷུང་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་སྟོང་པོ་བཞེད་པར་

འདོད་དེ། དེ་ཉིད་སྤང་ཆེན་དང་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ཁྲུངས་སུ་བྱས་པར་སྤང་མོད། རྩེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི་རྒྱད་སྡེའི་རིམ་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བའི་ནང་ཆོན་འགའ་
ཞིག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་མཐུན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་
རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལ་གསར་རྩིང་གི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་བཞེད་པ་
མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་སྤྱེད་པ་རྣམས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པོ་ཅ་ལྷུང་ལྟར་
བསྐྱུས་ནས་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་ནི་འོག་དུ་འཆད་དོ། །སྒྲ་མེད་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་ལྔ་སྤྱི་
དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་མཐུ་ཡོ་ག་མན་ཆད་དུ་བཤད་པའི་
གསར་རྩིང་ཐུན་མོང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་ལུགས་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བཞེད་
དོ། །གཉིས་པ་ཁྲུང་པར་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། སྤྱི་མདོ་ལས། སྤྱི་དང་གསུང་ཐུགས་དོ་རྩེ་
ཡི། །བསྐྱུང་དང་སྤྱད་དང་ཡིད་འོང་དང་། །མི་འདོར་ཤེས་བྱ་སྤྱབ་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཅ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་གོ། དང་པོ་ལ། དམ་ཆོག་རྣམ་པར་བཀོད་པ་
ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱིན་སོ་གསུམ་དག་ལས། །སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་དུ་བཤད། །དེ་ལ་
ཁྲུང་པར་ངེས་ཕྱེ་བ། །སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དག་ལས། །རེ་རེ་ལ་ཡང་དགྲ་དགྲ་
སྟེ། །འཇུག་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཤེས། །ཞེས་པས། ཅ་བ་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ལ། ཕྱི་ནང་
གསང་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ལས། དང་པོ་
སྤྱིའི་དམ་ཆོག་གསུམ་ཆོན་གསུམ་ཀྱི་ཕྱིའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ནི། རིམ་པར་མ་བྱིན་ལེན།
མི་ཆངས་སྤྱོད། སོག་གཅོད་གསུམ་སྤོང་བའོ། །ནང་གི་གསུམ་ནི། པ་མ་དོ་རྩེ་སྤྱན་སྤིང་
དང་རང་ལུས་ལ་སྤོད་པ། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྤོད་པ། རང་ལུས་ལ་རྟེག་འཆོག་དང་
དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བརྟན་ཤིང་གདུང་བ་རྣམས་སྤོང་བའོ། །གསང་བའི་གསུམ་ནི། དོ་རྩེ་སྤྱན་
སྤིང་གི་ལུས་ལ་རྟེག་པར་གཟུགས་ཤིང་རྒྱན་ལ་སྤོད་པ། དོ་རྩེ་མཆེད་ལུས་ལ་རྟེག་པ་དང་སྒྲ་

མའི་ཡུམ་ལ་གཅེས་པ། ལྷ་མའི་གྲིབ་མར་འགོངས་པ་དང་སྤྱན་པར་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་
བག་མེད་རྣམས་སྤྱོད་བའོ། །གཉིས་པ་གསུང་གི་གསུམ་ཚན་གསུམ་གྱི་ཕྱིའི་གསུམ་ནི།
རྩྱུ་ཆེག་སྤ་མ། གཞན་གྱི་ཞེར་འདེབས་ཀྱི་ཆེག་སྤ་བ་རྣམས་སྤྱོད་བའོ། རང་གི་གསུམ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་ཆེག་སྤ་བ། འོན་ཡིད་ལ་བསམ་པ། གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
གཤེ་སྤྱར་འདེབས་པ་སྤང་བའོ། །གསང་བའི་གསུམ་ནི། རྟ་མའི་སྤྱན་སྤེང་གི་ཆེག་སྤ་མའི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཆེག་སྤ་མའི་གསུང་རྣམས་ལ་བརྟམས་ཤིང་གཅོག་པ་རྣམས་སྤང་
བའོ། གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གསུམ་ཚན་གསུམ་གྱི་ཕྱི་གསུམ་ནི། གཞོད་སེམས།
བརྟམ་སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ་སྤང་བའོ། རང་གི་གསུམ་ནི། སྤྱོད་པ་ལོག་པ་བག་མེད།
སྒྲོམ་པ་ལོག་པ་བྱིང་ཁྱོད་དང་གོལ་སྤྱི་བ། ལྟ་བ་ལོག་པ་རྟག་ཆད་ཐར་འཛིན་རྣམས་སྤྱོད་
བའོ། །གསང་བའི་གསུམ་ནི། ཉེན་ཞག་གི་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་ཡིད་ལ་མ་
བྱས་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཆེད་ལུས་ལ་བཅེ་
གདུང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྤང་བའོ། །གཞན་ཡང་གསང་སྤྱོད་ལས། ལྷ་མེད་མི་སྤང་
ལྷ་མ་བཀུར་། །སྤྲལ་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྩྱུན་མི་བཅད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་ལ་
བྱམས། །གསང་བའི་འོན་ཕྱིར་སྤྱི་མི་བྱ། །འདི་ནི་རྩ་བ་ལྷ་རྣམས་ཏེ། །སྤྱབ་དང་བསྤང་བའི་
དམ་ཆེག་མཆོག་། ཅེས་གསུངས་པའི་ལྷ་པོའང་རྩ་བ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འདི་དག་མ་ཉམས་
ན་ཡན་ལག་ཉམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སོར་ཆུད་པར་འགྱུར་བས་རྩ་བ་དང་། དེ་ཡང་ལྷ་མ་དང་
མཆེད་ལ་བསྤང་བ་ནི་པན་འདོགས་པ་དང་གཞོད་པ་སྤང་བའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ལུས་ཡིན་
པས་སྤྱིའི་དམ་ཆེག་དང་། སྤྲལ་རྒྱ་རྩྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི་བཟླས་བཟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་
གཏོགས་བས་གཙོ་བོར་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུང་དུ་བསྟུ་བར་རྩྱུད་དང་སྤྱབ་སྟེ་གཉིས་ཀ་
དགོངས་པ་མཐུན་ཞིང་། སྤྱུ་འཕྲུལ་བ་གསང་བརྩུ་མི་སྤྱི་ངག་ཡིན་ཀྱང་གང་གསང་བ་ནི་

ཐུགས་ལ་གནས་བས་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐུགས་སུ་བསྐྱུ་ནའང་བདེ་
འདུས་ཞི་རྒྱུད་དུ། གསང་བར་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གོ།
ཞེས་གསུམ་གས་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ་སྒྲོམ་པ་ནི། །རྡོ་རྗེ་
ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གོ། ཞེས་བྱང་སེམས་ཐུགས་སུ་བསྐྱུ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་
འདིར་བྱང་སེམས་དང་གསང་བ་མི་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཏུ་བསྐྱུ་ན་བདེ་སྟེ།
ཅ་བའི་དམ་ཆེག་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་བཟ་ལས།
བྱང་སེམས་རྣམ་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་དུག། མཆེད་བཞི་སྤྱགས་གསུམ་བྱག་རྒྱ་བཞི། །གསང་
བཅུ་ཅ་བར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ལས། དང་པོ་སྤྱི་དམ་ཆེག་གི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ།
ཞེས་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་འགྲོལ་དབང་བསྐྱར་དེ་ཉིད་བསྟན། །སྤྱི་མ་ཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་
གོགས། །ལུས་ངག་ཡིད་གིས་བཀྱར་བ་ནི། །རྡོ་རྗེ་སྤྱི་དམ་ཆེག་གོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལས་
སྤྱི་མ་བཀྱར་བ་ལ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་སྤྱིར་ཀུན་གྱིས་དམ་པར་བཀྱར་ཞིང་བཀའ་ངིན་ཐོབ་པ་
སྤྱིའི་སྟོབ་དཔོན། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་ལྟ་བུ་ཆོས་སྒྲོང་འདེན་པའི་སྟོབ་དཔོན། དམ་
ཆེགས་འབགས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་དམ་ཆེག་དབང་གི་སྟོབ་དཔོན། ཉེས་ལུང་
བཤགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཉམས་ཆག་སྒྲོང་བའི་སྟོབ་དཔོན། ཆོས་འཆད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་
བུ་ཤེས་རྒྱུད་འགྲོལ་བའི་སྟོབ་དཔོན། ཟབ་མཐོའི་གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་མན་ངག་
ལུང་གི་སྟོབ་དཔོན་དང་དུག་སྟེ། གསལ་བཟ་ལས། སྤྱི་དང་འདེན་དང་དམ་ཆེག་
དབང་། །ཉམས་ཆག་སྒྲོང་དང་ཤེས་རྒྱུད་འགྲོལ། །མན་ངག་ལུང་གི་སྟོབ་དཔོན་
རྣམས། །ཞེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུག་རི་ལྟར་བཀྱར་ཆུལ་གྱི་དཔེ་ཡང་རིམ་བཞིན་དེ་ཉིད་
ལས། ཡུལ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །ཁྱུ་པོ་པ་དང་མ་དང་མིག །སྤྱིང་བས་ལྷག་པའི་
ཆུལ་བལྟས་ཏེ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་པར་ཞི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་བསྐྱར། རྒྱུད་

བཤད་། མན་ངག་ནོད་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་བཤམ། མཉམ་
 བཤམ། དཀོན་མཆོག་བཞི་བར་བལྟ་བ་གང་རུང་གིས་སྒོ་གསུམ་གཡོ་ཟོལ་མེད་པས་
 ཐུགས་ཅི་མཉེས་དང་བཀའ་ཅི་གསུང་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཀྱར་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་མཆེད་
 ལ་བྱམས་པར་བྱ་བ་ནི། གསལ་བཀྲ་ལས། སྤྱི་ཡི་མཆེད་དེ་པ་ཚན་བཞིན། །སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལྷགས་རིང་བ་དང་། །ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པ་ཉེ་བར་བཤད། །པ་གཅིག་དམ་ཆོག་ནང་
 འབྲེས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིའི་མཆེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་། རིང་བའི་མཆེད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལྷགས་སོ་ཙག་ ཉེ་བའི་མཆེད་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ལྷགས་པ།
 དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནང་འབྲེས་པའི་མཆེད་སྒྲ་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་མཆེད་བཞི་དང་།
 དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་མཆེད་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་
 འབྲེས་པའི་མཆེད་ལྷག་པར་ཡང་དག་གཉན་པར་ཤེས་པའི་རིམ་པས་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་ཞིང་
 བན་འདོགས་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་བཅེ་ཞིང་གདུང་བས་བྱམས་པར་བྱ་སྟེ། རམ་སྒོག་
 ལས། རྫོ་རྩེ་སྤྱན་ལ་གདུང་སེམས་ཀྱང་། འབྲེས་དང་མ་འབྲེས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱན། །ཡང་དག་
 ལམ་དུ་ལྷགས་པ་ལ། །རྟ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅམ་ཡང་། །རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན། །བཅེ་ཞིང་གདུང་བའི་ཤུགས་ལྷུང་ལ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་མིག་བཞིན་བལྟ། །མདོར་
 བ་སོགས་ལའང་མི་ཆགས་པར། །སྤྱན་དང་མིང་སྤིང་དགོས་པ་སྒྲུབ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྫོ་རྩེ་སྤྱན་
 རྣམས་ནི། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་བར་དག་ཏུ། །མི་འབྲལ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་མཆོག་སྟེ། །མེ་
 མར་འོད་དང་སྤྲོད་བྱ་འབྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་ནི། །ཞི་རྒྱུད་ལས།
 རང་གི་ཡི་དམ་ལྟ་མཆོག་གི། །སྤྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རབ་འཛིན་པས། །དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་རྒྱན་
 མི་གཙོད། །རྫོ་རྩེ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན། །ཞེས་དང་། གསལ་བཀྲ་ལས། ཅ་བ་བསྐྱེད་
 དང་ལས་སྤྲགས་དང་། །དམ་ཆོག་ལས་དང་ཆོས་དང་ནི། །སྤྱི་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

བཞི། །ཞེས་པས་ཡུལ་ཕྱགས་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཙོན་པ་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་
བཞིན་ནམ་ཉིན་མཆན་གྱི་ཐུན་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་རྒྱ་བོ་རེར་དུས་དྲུག་གས་
བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐ་མས་ཀྱང་ལོ་རྒྱའི་དུས་མཆོད་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཆག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་ཡི་དམ་གྱི། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་སུ་མངོན་སྦྱར་ལ། །རྟག་ཏུ་
བརྒྱས་པ་བྱེད་པ་ནི། །བྱང་རྒྱལ་གཟུངས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །རབ་ཀྱིས་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་
ནམ། །ཉིན་གསུམ་མཆན་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ། །མ་ཡེངས་ཅམ་དུ་ངང་གིས་
བརྒྱ། །འབྲིང་གིས་རྒྱ་གཅིག་དུས་དྲུག་དང་། །དུས་བཞིའི་བར་དུ་མི་བཅད་ཅིང་། །ཐ་མར་
ཅོམ་པའི་ནལ་འབྱོར་པས། །རྒྱ་རེའམ་ར་བའི་དུས་དག་ཏུ། །བཙོན་པས་འབད་དེ་མི་བྱེད་
པ། །བྱང་རྒྱལ་ས་བོན་བརྒྱག་པ་ཡིན། །ཆོགས་དང་གཏོར་མའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཐན་ལོ་
རྒྱར་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ན་མེད་
པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་སྤང་བའི་དམ་ཆོག་ནི། ཡུལ་ལྷག་པ་དོན་དམ་དང་ལྷག་པ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་མ་སྤོང་བའི་རྒྱལ་ནི། ལྷག་པ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་
ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་སྤངས་ཐོབ་མེད་པར་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་དམིགས་པ་སྒོན་པ་དང་། དེ་སྐབས་པའི་བྱིར་རང་གནས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་
ལྟའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བས་གང་ཤེས་དག་པའི་སྤང་བར་ལམ་དུ་
བྱིར་བ་འདུག་པའི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཞེ་རྒྱད་ལས། རི་རྩར་སྒོན་དང་འདུག་
པ་ཡི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་གསུམ་སྒོམ་པ་ནི། །ཞེས་དང་། གསལ་བཟུང་ལས། རང་ལུས་
རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་དེར་ཤེས་ཤིང་། །སྤང་སྤོང་གཉིས་མེད་དོ་
རྗེའི་སྐྱ། །བྱས་མཐོང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་བྱིར་གང་ཡང་བྱས་སྤང་མེད། །དན་

དང་ཤེས་བཞིན་སྟོན་བཏང་ལ། །དུས་གསུམ་རྒྱན་དུ་མ་བྲན་ན། །ཐེག་ཆེན་སྤྲུགས་པར་ཅི་
 ཡིས་ཚུད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་བར་བཤད་
 པ་དང་ཡང་གནད་གཅིག་སྟེ། དགོན་མཆོག་འབྲེལ་ལས། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་དག་
 འདུན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་
 དང་ཆོས་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་།
 དོན་དམ་པར་སྟོས་པ་ནི་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཉགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱུ་ལྟེ་ལྟེ་དེ་བས་ན་ལྟེ་ལྟེ་གཅིག་བྱ་བསྒྲུབས་
 པས་གཞུང་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ལྟ་དང་སྒྲ་མ་དེ་བཞིན་
 ཉེ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའི་སྒྲ་མ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་འདུས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་གསང་བ་མི་སྤྲོ་བ་ལ། ཡུལ་ནི། སྤ་རྒྱས་ལས། དམ་ཉམས་དམ་ལས་ལོག་
 པ་དང་། །དམ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་དང་། །འབྲེས་དང་མ་འབྲེས་ཐམས་ཅད་
 ལ། །ཞེས་པས་གང་གསང་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་
 ལྟར་གསང་བ་ནི། དེ་ལས། སྤྱི་དང་། བར་གསང་བཞི་བཞི་དང་། །འོས་དང་གཉེར་གཏད་
 རྣམ་པ་བརྒྱ། །ཞེས་པ་ལས། སྤྱིར་གསང་བཞི་ནི། གསལ་བཟ་ལས། ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་བསྐྱང་
 བོ་དང་། ལྟེ་མིང་གཟུངས་དང་གྲུབ་ཉགས་རྣམས། སྤྱི་གསང་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་ལྟ་བུ་བཟ་མོ་ནི། སྟོ་དམན་དབང་པོ་མ་སྤྲོ་བ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་པ་ནི། གསལ་དུ་
 ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་གསང་ངོ་། །ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟེ་མཆོན་དང་དེའི་སྤྲུགས་དང་དེ་གྲུབ་པའི་
 ཉགས་རྣམས་ནི་མ་འབྲེས་པ་ལ་བསྟན་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཤིང་། །འབྲེས་པ་ལའང་རང་
 དགར་བསྟན་ན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་གསང་བར་བྱའོ། །བར་
 གསང་བཞི་ནི། དེ་ལས། སྤྱི་བའི་གནས་དུས་གོགས་དང་རྫས། །བར་དུ་གསང་ལ་བསྐྱབ་

བར་བྱ། །ཞེས་པས་གང་དུ་འདུ་བའི་གནས་དང་འདུ་བའི་དུས་སོགས་ཆོགས་སྐྱབ་གསང་
བའི་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་དེ་སྟོན་གསང་ངོ་། གསང་བར་འོས་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དམ་ཇུས་མཆེད་ཀྱི་ངན་སྟོན་སོགས་མཐོང་ཐོས་སུ་མི་རུང་
བ་རྣམས་དང་། གཉེར་གཏད་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་མཆེད་ཀྱིས་གསང་བར་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་
པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་རྒྱུད་ལས། གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་མཆེད་ལྷམ་གྱིས།
གསང་བར་བསྐྱགས་དང་གནས་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་འོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསང་། ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་གསང་བ་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་དམིགས་ངེས་པས་ཤིན་ཏུ་གསང་བར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དང་སྤྲུགས་རྒྱ་གཉིས་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་དམ་
ཆོག་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་བཀའ་ཞིང་མཆེད་ལ་བྱམས་པ་གཉིས་ནི་སྤྲུགས་དང་འགལ་བ་བསྐྱང་
བ་དང་། གསང་བ་མི་སྟོག་པ་དེའི་གོགས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་གཙོ་ཆེ་བས་བསྐྱང་བའི་དམ་
ཆོག་གོ་ཞེས་རིང་ལུང་གིས་བཀའ་སྟོལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་མྱོང་ཆེན་བས་ནི། དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་ཅ་བ་ལྷ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མཉེས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བས་ལྷ་མ་བསྟེན་པ་སྐྱབ་པའི་དམ་
ཆོག་སྟེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། སྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ནི། ལྷ་དང་ལྷ་མ་མི་སྤང་ཞིང་།
སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་རྒྱ་རྒྱན་མི་གཅད། ཅེས་གསུངས་བས་སོ་ཞེས་བཞེད། དེ་ལྟར་སྐྱབ་གསུང་
སྤྲུགས་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་འཇུག་ཏེ། ལྷ་མ་བཀའ་བ་ལྟ་བུ་ལ། ལུས་ཀྱིས་བཀའ་
ངག་གིས་བསྟོན། ཡིད་ཀྱིས་གྲུས་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ་བའི་བྱིར་
ངོ། མདོར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་གསུང་སྤྲུགས་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ནི་རྗེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་
ཀྱི་སྟོག་དང་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་སྟེ། དེ་
ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་

ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲིང་པོ་ལས།
དམ་ཆེག་རྣམས་ནི་རྩོུ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། །མཉམ་
ལ་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་ཡིས། །མཉམ་པའི་དམ་ཆེག་ལ་གནས་ན། །མཉམ་རྩོགས་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ནི། གསལ་བཟ་ལས། སྤྱད་
པ་ལྟ་དང་མི་སྤང་ལ། །དང་དུ་སྤང་དང་སྤྱབ་དེ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་ལྟ་རྣམས་ཐུན་མིན་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་ལྟར་ལྟ་ཆེན་ལས། དང་པོ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ལྟ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཏ་
ན་གཤ་མ་བྱིན་ལེན་དང་རྒྱན། དག་འབྲལ་རྣམས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་
དག་རང་དོན་གྱི་ཞེན་འཁྲིས་མེད་ཅིང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་སྤྱད་
པར་བྱ་སྟེ། ཞིང་བཅུ་སྟོལ་བའི་ཕྱིར་སྟོག་གཅོད་པ་ནས། སྟོབ་བྱ་མ་རུངས་པའི་རྒྱད་འཆོས་
པའི་ཕྱིར་དག་འབྲལ་ལས་ཞེ་གཅོད་གྱི་བརྒྱུད་ཆེག་སྤྱ་བའི་བར་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེ་རྒྱད་
ལས། སྐྱོར་གྲོལ་མ་བྱིན་ལེན་པ་དང་། །རྒྱན་དང་དག་བརྒྱུད་བརྩོད་པ་རྣམས། །ཐབས་
མཆོག་ངེས་པས་བྱིན་པ་ཡིས། །གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོད་ལས་ཀྱང་། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་
ཡན་ལག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲིང་དོན་དུ་སྟོག་ནི་རྒྱུད་སྟེ་དབྱ་མར་འགོག་
བའང་གཟུང་འཛིན་ཏོག་པའི་སྟོག་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཅོད་པ། བཅུན་མའི་ཤུ་ཀ་
མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། །ཁ་སྐྱོར་ལས་ཁྱེ་བདེ་འགྱུར་མེད་སྤྱབ་པའི་འདོད་སྟོད། །འཁོར་བ་མེད་
སྤང་ལས་འགོ་བ་སྟོལ་བའི་རྒྱན་ཆེག་ བརྩོད་མེད་ཏོགས་པས་གཤམས་མེད་པར་སྤྱ་བའི་
བརྒྱུད་ཆེག་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མི་སྤང་བ་ལྟ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་ང་རྒྱལ་
དང་། ཐུག་དོག་ལྟ་ནི་མི་སྤང་དང་དམ་ཆེག་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གསལ་བཟ་ལས། ཡང་
དག་དུག་ལྟ་ལོག་དུག་ལ། །ཞེས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལས། ལོག་པའི་དུག་ལྟ་ནི།

དུག་ལྔ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་དབྱར་བལྟས་ནས་མི་སྤོང་
ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤོང་བས་སྤང་བའི་རྣམས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་མི་སྤང་སྟེ། སྟོག་རྒྱ་ལ་ཚུ་རགས་མི་དགོས་པས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩོམ་
ལས། ཉན་མོངས་རྣམས་ནི་སྤྱོད་ངོ་བོས་སྤོང་། །རང་གིས་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཤེས་པས་
གྲོལ། ཞེས་སོ། །ཡང་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན་སྤྱད་ཀྱང་མི་འཆིང་བར་མ་ཟད་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་སྤྱར་ལམ་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྤང་སྟེ། རྟ་བར་ཚུ་ཞུགས་པ་ཚུས་འགྲུགས་པ་བཞིན་ནོ།
རྒྱ་མཚོ་ལས། ཉན་མོངས་ལམ་ནི་དག་པ་ཆེ། ཐབས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་རྒྱན་གྱི་མཚོག། ཐམས་
ཅད་ཐམས་ཅད་རོལ་བ་ཡིས། །སྤྱར་དུ་ཉེ་དུ་ཀ་དཔལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཉན་མོངས་པ་
ལྔ་ཡེ་ནས་རིགས་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྤང་སྟེ། སྤུམ་འདོད་པས་
ཉིལ་འབྱ་སྤྱབ་པ་བཞིན་ནོ། ཐབས་ཞགས་ལས། གཉི་ཟུག་ཞེ་སྤང་ང་རྒྱལ་དང་། འདོད་
ཆགས་སྤག་དོག་ཆེན་པོ་ནི། བསྐྱར་བ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ཅན། དེ་ནི་དམ་ཆོག་རྩོམ་ཡིན།
ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱས། གཉི་ཟུག་ནི་རྣམ་པ་སྤང་མཛད་གྱི་དམ་
ཆོག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནི་སྤང་དུ་མེད། །མ་རིག་པ་ནི་སྤྱབ་དུ་མེད་དེ། །ཚོས་
གྱི་དབྱིངས་སུ་ངོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཞི་རྒྱུད་
ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཤེས་པས་མི་སྤང་སྟེ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །སྤྱི་དོན་ཡང་དག་པའི་དུག་ལྔ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྩོགས་པས་ལྟ་
བ་ལ་ཕྱོགས་རིས་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱེད་པ་མེད་པའི་གཉི་ཟུག་ དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་རྩོམ་ཆེན་པོས་རྩོམ་སུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས། རང་རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་འཛེམས་པའི་ཞེ་སྤང་། མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཤོངས་སུ་མི་
འབེབས་པའི་ང་རྒྱལ། གཉིས་འཛིན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྟོང་དུ་མི་ཤོང་པའི་སྤག་དོག་

ནམ་རྟོགས་གོམས་གི་ཐབས་གིས་མི་སྒྲོང་བའོ། །གསུམ་པ་དང་དུ་སྒྲང་བ་ལྟ་ནི། ཇི་ཆེན་ཇི་
ཅུར་རྟ་མིས་དང་། །རྟོ་རྟོ་ཟེལ་པ་དང་དུ་སྒྲང་བ་ལྟ། ཞེས་པ་སྟེ། དམ་རྩས་བདུད་རྩི་ལྟ་ནི།
ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དང་། རང་གི་དོ་བོ་དང་། མཐུ་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གིས་བྱུབ་
པའི་རྩས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་མི་དོར་བར་དང་དུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྒྲང་དོར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བ་ཡིན་པས་གཙང་དམའི་རྟོག་པ་
མེད་པའི་བྱིར་དང་དུ་སྒྲང་སྟེ། ལེ་ལག་ལས། བདུད་རྩི་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཆོས། སྒྲང་དོར་
མེད་པ་ཀུན་ལས་འདས། ཡེ་བསྐྱུང་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་ཏུ། མཁས་པས་དང་དུ་སྒྲང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ནད་ལྟ་སེལ་ཞིང་སྐྱོན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་རིགས་ལྟ་ཡེ་
ཤེས་ལྟ་སྐྱབ་པའི་དམ་རྩས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཀྱང་དང་དུ་སྒྲང་སྟེ། བྱང་སེམས་དཀར་
པོས་ཆ་བའི་ནད་སེལ་བ་དང་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞིང་རྟོ་རྟོ་
རིགས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུབ་པར་བྱེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་རྟ་མིས་བྱང་ནད་སེལ།
བཟུག་མདངས་གསལ། བསྐྱེད་རིགས་སོར་རྟོག་ ཇི་ཆེན་གྱིས་དུག་ནད་སེལ། ཆེ་རིང་།
བུསྟེད་རིགས་ཆོས་དབྱིངས། ཇི་ཆུས་གག་པ་སེལ། སྐད་སྟོན། ལས་རིགས་བྱ་བྱལ། ཤ་
ཆེན་གྱི་དྲངས་མས་མཛེ་ནད་སེལ། མཐུ་ཆེ། རིན་ཆེན་རིགས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་གསལ་བཟུག་ལས། ནད་ལྟ་བསལ་བྱིར་སྒྲང་བ་དང་། གཙང་དམའི་རྟོག་པ་སྐྱུང་
བྱིར་དང་། །སྐྱོན་མོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱིར་དང་། །རིགས་ལྟ་བྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །སྐྱག་
བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་དངོས་བྱུབ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །སྐྱས་དོན་དུ་བྱང་ལྟའི་དྲངས་མ་འཛག་མེད་
དུ་འཆིང་བས་དང་དུ་སྒྲང་བའོ། །བཞི་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྟ་ནི། བྱང་ལྟ་འབྱུང་ལྟ་ཡུལ་ལྟ་
དབང་པོ་ལྟ། །ཁ་དོག་ལྟ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
སངས་རྒྱས་པས་བྱང་པོ་ལྟ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ལྟ། འབྱུང་བ་ལྟ་ཡུལ་ལྟ། དབང་པོ་

དང་དབང་ཤེས་ལྡ་སེམས་དབའ། ཡུམ་ལྡ་སེམས་མ། ཁ་དོག་ལྡ་རིགས་ལྡ་ཡེ་ཤེས་ལྡ་
སོགས་ལྡ་ཆན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་
གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ལས། དང་པོར་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ནི། སྤང་པོ་ལྡ་དང་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལ། །རྣམ་ཤེས་དབང་པོ་
ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། ལྡ་དང་དགྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །ལྡ་པ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལྡ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། བརྒྱ་ལས་རིགས་བསྐྱབ་
བྱ་ལྡ་རྣམས་ནི། དུས་ཚོད་འབྲེལ་བའི་སྒྲིད་པས་དགོངས་པ་སྤང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལྡ་པོ་དེ་རྟོགས་གོམས་གྱི་སྒྲོར་བས་རང་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞི་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དང་། རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་འོད་དཔག་མེད། རོན་ཡོད་པ་དང་རྣམ་སྤྲང་མཛད། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་རང་
བཞིན་ཏེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། འཕྲིན་ལས་ལྡ་ཡིས་རབ་ཏུ་སྐྱབ། ཅེས་
སོ། །དེ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྡ་བའི་དམ་ཆོག་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་
དམ་ཆོག་སྐྱད་དང་མི་སྤང་དང་དུ་སྤང་བ་གསུམ་པོ་བྱི་བཤད་བལྟར་ན། སྐྱད་པའི་དམ་
ཆོག་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་ལས་དང་པོ་དང་ཉམས་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་སོགས་
ལྟ་དགོངས་གྱི་གདེངས་དང་ཆོགས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུས་གྱི་གནས་སྐབས་
བཙུན་ནས་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་སྤང་སྟེ། རིམ་པ་མ་ནོར་བར་སྐྱད་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རིགས་ལྡ་སོ་སོའི་དམ་
ཆོག་རྣམས་བྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་གི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར་སྐབས་འདིར་འཆད་
ན། དེ་ཡང་རིགས་བྱེ་བྲག་པའི་རྣམ་འབྱོར་བས་ཀྱང་རིགས་ལྡ་ཀའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་
དགོས་ནའང་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་དམ་ཆོག་ལ་ལྟག་པར་སྒྲོབ་དགོས་པས་

དེ་གསུམ་པ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་ཏུ་བྱགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེགས་
 རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆེག་ནི། ཕྱི་ལྟར་ན། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེས་སྦྱོང་
 སྒྲོམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་སོ་
 སོའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་བརྟན་པར་བཟུང་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཉན་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་
 སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
 དུ་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནི་གཙོ་བོར་སྐྱའི་དེགས་ཡིན་ལ།
 སྐྱེ་ནི་འབྲས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་
 རྟེན་དང་། སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རྣམ་སྤང་གི་དམ་
 ཆེག་ཏུ་བཞག་གོ། དེ་ནས་དོ་རྩའི་དེགས་མི་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆེག་ནི། ཕྱི་ལ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་
 དང་བྲིལ་བུ་ཆད་དང་ལྷན་པ་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་སྐྱ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའོ། །ནང་
 ལ་ཐབས་ཡབ་ཀྱི་ཁོར་བུ་དོ་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་བྲིལ་བུ་སྟེ། བྱག་རྒྱ་ནི་པན་ཚུན་
 རྒྱས་བཏབ་ནས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་ཁམས་དཀར་གཉིས་འབར་
 འཛག་གིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་དང་རྣམ་ཀྱན་
 མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དོར་བྲིལ་དང་། དེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་བྲིལ་བུ་དང་བྱག་རྒྱ་གསུམ་འཛིན་
 ཅིང་། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྩེ་
 སྟོབ་དཔོན་ཡང་བསྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་བཟུང་ཞིང་
 བསྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། མི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱགས་ཀྱི་དེགས་ཡིན་ལ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་
 པར་ཅན་དང་། དེ་སྟོན་བྱེད་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་

ཡིན་པས། འདི་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་བྱིར་མི་བསྐྱོད་བའི་དམ་ཆེག་ཏུ་བཞག་གོ།
རིན་ཆེན་རིགས་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་ལྟར་ན་ཟང་ཟེང་ནོར་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་
གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་སྦྱབས་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དེའི་ཙུ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་བར་གྱུར་ཅིག་སྦྱམ་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱིན་པ་དང་བཞི་
པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དུག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། རང་ལྟར་ན་སྦས་དོན་རྗེས་ཆགས་
གྱི་མེས་བྱང་སེམས་དབབ་སྒྲོག་གི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རིན་འབྱུང་ནི་
གཙོ་བོར་རིན་ཆེན་རིགས་ཡིན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟར་སྦྱིན་པ་
བཞི་ཡང་དགོས་འདོད་སྟེར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆེག་ཏུ་བཞག་
གོ། བསྐྱའི་རིགས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་ལྟར་ན་བྱི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གྱི་
ཐེག་པ་དང་། རང་བྱ་སྐྱོད་ནམ་འབྱོར་གྱི་ཐེག་པ་དང་། གསང་བ་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་
ཐེག་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པ་དང་། རང་ལྟར་ན་རྒྱུད་དབུ་མར་བཅེངས་པས་
གཞོམ་མེད་གྱི་གསུང་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འོད་དཔག་མེད་གསུང་གི་རིགས་ཡིན་ལ། དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱང་དང་པོར་ལུང་ལས་བརྒྱུ་མས་པས་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྐྱའི་
རིགས་གྱི་དམ་ཆེག་ཏུ་བཞག་གོ། ལས་གྱི་རིགས་དོན་གྲུབ་གྱི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་ནང་ལྟར་ན་
སྤར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་བྱི་ནང་གསལ་བའི་མཆོད་པ་དང་།
གཏོར་མ་སྦྱིན་སྟེག་སོགས་གྱི་ལས་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅི་རུས་འཛིན་པ་དང་། རང་
ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་འཇུག་ཨེ་མི་གྱི་སྒྲོམ་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། ལྷ་བདས་
ལུང་ཁམས་དབང་ལུལ་གྱི་ལྟ་རྒྱུས་ཆེས་པར་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་
ལས་ཐམས་ཅད་པ་དང་ལས་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་དག་དེའི་དམ་
ཆེག་ཏུ་བཞག་གོ། གསུམ་པ་ལྷག་པའི་དམ་ཆེག་ནི། བདེ་འདུས་ཞི་བ་ཙུ་བའི་རྒྱུད་ལས།

གཞུང་དོན་ལྷག་པའི་དམ་ཆེག་ནི། རབ་ཏུ་ལྷ་སེར་བསྐྱང་བར་བྱ། །གཙན་གཟན་རྒྱལ་པོའི་
 ཁྲི་མི་ཞིག་། ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་དྲག་མི་སྒྲུག་། རིན་ཆེན་ལྷག་མན་མི་འབྲེག་ཅིང་། །ཞུན་ཁོལ་ལྷ་
 བུ་མི་བཏུང་སྟེ། །བསྐྱའི་ཟེུ་འབྲུ་ཁ་མི་གསེང་། །བྲག་རྩོལ་སྟོང་དུ་བཅུད་མི་སྒྲུག་། དོན་
 དང་མི་ལྷན་ཇས་མི་བརྟེན། །ཤེས་སྟོང་འདམ་བུ་བསུབ་མི་བྱ། །མ་དག་སྟོང་དུ་དག་པ་
 མིན། །ཡིད་བཞིན་ཙོར་བུ་མི་འབྲེག་སྟེ། །ཁྱུང་ཆེན་གཤོག་པ་ཡ་མི་འབྲལ། །སྟོན་མི་སྒྲུང་
 གིས་བསད་པ་མིན། །ཡེ་ཤེས་རྩ་རྩུན་གཙོད་པ་སྤང་། །བཀའ་རྟགས་ཕྱག་རྒྱ་མི་དབྱི་
 ཞིང་། །རྩོམ་པ་ལམ་མཁར་མི་ལྟོག་། །གཙུག་གི་ཙོར་བུ་དམའ་མི་དབབ། །འདི་དག་བསྐྱང་
 བར་བྱ་བ་སྟེ། །ལྷག་པར་གཅེས་པའི་དམ་ཆེག་ཡིན། །ཞེས་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དམ་ཆེག་
 ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱང་བ་ལྷག་པར་བསྟེན་
 པའི་དམ་ཆེག་ཉི་ཤུ་ལྷམ་དགོངས་ཀྱི་སྒྲས་བཤད་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྷར་རྩོམ་སྟོན་དཔོན་གྱི་
 སྟེ་ལ་མི་ཆེ་ཞིང་བཀའ་མི་བཅོག་པ་དང་། ལྷ་མའི་ཡུམ་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་། དད་པ་ཅན་གྱི་
 ཆོགས་མི་བཅག་པ་དང་། དགོན་མཆོག་དང་མཁས་པའི་དགོར་ལ་མི་འབག་ཅིང་ཆང་སྟོས་
 པར་མི་འཐུང་བ་དང་། རྩོམ་སྟེན་གྱི་ཡུམ་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་
 གཞུངས་མ་མི་བསྟེན་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་དམ་ཇས་མི་བསྟེན་པ་དང་།
 མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་། སྟོད་མིན་ལ་གསང་ཆོས་མི་སྟོན་པ་དང་། མཆོན་
 ལྷན་གྱི་གཞུངས་མ་དང་སྟོད་ལྷན་གྱི་སྟོན་མ་མི་སྤང་བ་དང་། དོན་བདེ་སྟོང་དང་རྟགས་
 ཡབ་ཡུམ་མི་འབྲེལ་བ་དང་། མཆེད་ལ་བཀྲལ་ཁ་ཅམ་དུའང་འཐབ་མོ་མི་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་གྱིས་སྟེད་པའི་ལྷག་མི་སྟོད་པ་དང་། ལྷ་མའི་གདན་ས་མི་བརྒྱམ་པ་དང་། རང་གཞན་
 གྱི་མཆོམས་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་རྒྱོད་གྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་།
 བརྒྱས་པ་དང་ཆོ་ག་མི་ཆེག་གིས་བར་མི་གཙོད་པ་དང་། དབང་རྟགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་

འདའ་ཞིང་བད་མི་བརྗོད་བར་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མི་དགྲུག་ཅིང་སྒྲེ་
བའི་མཐུ་ལྷོག་མི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གཙུག་ཏུ་འཁུར་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱ་བ་
རྣམས་སོ། གཞན་ཡང་ཙ་རྒྱུད་སྙིང་པོ་ལས། ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་བཙོ་ལྷ་ལས་
རྣམ་གངས་སུ་མ་བརྒྱུག་ཏུར་སྒྲོས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལེའུ་དོན་གཉིས་པར་
སྒྲོང་བ་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་གཙུ་བོར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆེག་དགྲུ་བཙུ་ཙ་བདུན་དང་། སྒྲེ་
མདོའི་ལེའུ་རེ་བྱུག་པར། གལ་མདོ་ངེས་པའི་དམ་ཆེག་བཞི། ཐུན་མོང་ཉི་ཙ་ལུ་བརྒྱད། ལྷག་
པའི་དམ་ཆེག་བཞི། བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཉེར་གསུམ། སྒྲུབ་པའི་དམ་ཆེག་ཉི་ལུ།
སྒྲོད་ལམ་རྒྱུན་གྱི་དམ་ཆེག་བཞི། བདུད་ལྷ་སྒྲོང་བ། དག་བཞི་གཞོམ་པ། ལྷ་བའི་དམ་ཆེག་
སྟེ་དགྲུར་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ལྷེ་སོ་སོར་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱས་པའི་
བསྐྱང་བའི་དམ་ཆེག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྒྲོད་ལམ་དང་བཟའ་བའི་དམ་ཆེག་དང་། མི་
འབྲལ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་སོགས་དམ་ཆེག་གི་རྣམ་བཞག་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་
ནའང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་དེ། གང་སྒྱུད་ན་
སྐགས་སྒྲོམ་གཏོང་བའི་རིགས་དང་མི་གཏོང་ནའང་ཡན་ལག་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རིགས་
གཉིས་སུ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གསར་རྟོང་ཐུན་མོང་བའི་ཙ་ལྷུང་
བཙུ་བཞི་དང་སྐ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་གྱི་ཙ་བའི་དམ་ཆེག་ལྷ་པོ་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། བཙུ་
བཞི་པོ་ལྷ་པོའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་བྱིར་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་བཀྱར་བའི་ནང་དུ་ཙ་
ལྷུང་དང་པོ་གཉིས་པ་བྱུག་པ་རྣམས་འདུས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་བརྟམ་པ་ནི་བཀྱར་བའི་མི་མཐུན་
སྒྲོགས་དང་བཀའ་འདས་ཅི་དེའི་གསུང་ལས་དགོངས་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་བྱུབ་མཐའ་ལ་
སྒྲོད་པའང་བཀའ་འདས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆེད་ལ་བྱམས་པའི་ནང་དུ་གསུམ་
པ་བཞི་པ་བཙུ་པ་བཙུ་གཉིས་པ་བཙུ་བཞི་པ་རྣམས་འདུས་ཏེ། དོ་རྩེ་སྐྱུན་ལ་ཁྲིས་པ་ནི་

མཆེད་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བྱམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒྲོང་བ་
 སེམས་སྟན་འབྲིན་པ་བྱད་མེད་ལ་སྒྲོད་པ་རྣམས་སྤྱིའི་མཆེད་ལ་བྱམས་པ་སྒྲོང་བའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་དང་བརྩ་བའང་ཐ་མལ་གྱི་བྱམས་པ་ལྟར་སྒྲོང་བས་དོན་ལ་འདུལ་བྱས་ནའང་
 མི་འདུལ་བས་བྱམས་པ་བཏང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོང་
 སེམས་མི་སྒྲོང་བ་རྟོགས་གོམས་གྱི་དམ་ཆེག་དང་། སྤྲུགས་རྒྱ་རྒྱན་མི་བཅད་པའང་དེའི་
 སྒྲོམ་པའི་དམ་ཆེག་རི་ལྟར་སྤྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་པ་བརྒྱད་པ་
 དགུ་པ་བརྩ་གཅིག་པ་རྣམས་འདུས་ཏེ། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མིང་
 སོགས་བྲལ་བ་དེར་གཏོགས་ཕྱང་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཚུལ་ནས་ལྷ་པའི་དམ་ཆེག་དང་བྱེ་
 མ་གཉིས་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་
 ཕྱང་པོ་ལ་མི་མཆོད་པ་གཉིས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོའི་ལམ་པས་ཆོས་གྱི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་སྒྲོང་བ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་དམ་ཆེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་
 བའི་དོན་ཕྱིར་མི་སྤྱི་བའི་ནང་དུ་བདུན་པ་མ་སྟེན་པ་ལ་གསང་བ་སྒྲོག་པ་དངོས་སུ་འདུ་
 ཞིང་། བརྩ་གསུམ་པ་དམ་རྫས་རི་བཞིན་མི་བསྟེན་པའང་གསང་སྒྲོད་གྱིས་བསྟེན་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱོགས་ནས་གསང་བར་འོས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བས་འདི་བསྟུ་བའམ། ཡང་ན་བཅའ་བ་
 དང་བཟའ་བ་དང་སྤྱ་གར་སོགས་སྒྲོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་གོགས་སུ་བསྟེན་བྱ་
 ཡིན་པས་སྤྲུགས་རྒྱའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་བཞེད། དེ་ཐམས་ཅད་མདོར་
 བསྟུ་ན། གསལ་བཟལ་ལས། རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་བྲག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རང་གི་དོ་རྗེའི་ལུས་གཉུག་མའི་ཅ་རྒྱང་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་གདོད་མ་ནས་སྤྱི་གསུང་
 ཐུགས་དབྱེར་མེད་དོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དེ་
 རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ན། སྤྱི་མདོ་ལས། སྤྱི་དང་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེ་ཡི། །བསྐྱང་དང་སྤྱད་དང་

ཡིད་འོང་དང་། །མི་འདོར་ཤེས་བྱ་བསྐྱབ་པ་དང་། །མེད་དང་ཕྱལ་བ་གཅིག་ཕྱ་དང་། །སྤྱན་
གྲིས་བྱབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་། །ཅ་བ་འདི་ལས་འབྱམ་ཕྱག་འབྱུང་། །ཞེས་འཕྲོ་གཞི་ཅ་བ་བཅུ་
ལས་ས་མ་ཡ་འབྱམ་སྒྲེར་སྒྲོས་པ་དང་། །སྤྱིང་པོ་ལས། དམ་ཆེག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །འཛིག་
རྟེན་དུག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་ན། །སྲིད་གསུམ་འགོ་བ་ཇི་སྟེད་པའི། །རྟོག་འདུལ་དམ་ཆེག་དེ་
ཉིད་སྒྲོ། །ཞེས་བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པར་སྒྲོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆེག་ལེགས་པར་བསྐྱང་བའི་པན་
ཡོན་ནི། རང་ཤར་ལས། དམ་ཆེག་ལ་ནི་གང་གནས་པ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་
འགྱུར། །ཅེས་དང་། །སྤྱི་འབྱུལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དེ། །འཛིག་རྟེན་
གཙོ་དང་འཁོར་གྲིས་བཀྱར། །ཅེས་དང་། །དམ་ཆེག་མཆོག་ལ་གང་གནས་པ། །དམ་པ་
མཆོག་དང་དམ་པ་ཡིས། །སྤྱས་དང་སྤྱན་དགོངས་བྱིན་གྲིས་ཆོབ། །བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ལ་ཞུགས། །འཛིགས་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་སྒྲོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་
སྐབས་སུའང་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུབ་པ་དང་། །ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་
འོང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀྱར་གནས་ཐོབ་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱས་དང་སྤྱན་དུ་
དགོངས་པས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་
ཞུགས་པས་རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་ལ་རིམ་གྲིས་བཟོད་དེ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་གོ་འཕང་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྐྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། །གསང་
སྤྱིང་ལས། །ཅ་བའི་དམ་ཆེག་ཉམས་གྱུར་ན། །སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར། །ཡིད་
དུ་མི་འོང་སྤྲོ་ཆོགས་པའི། །འབྲས་བུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདུ། །ཞེས་དང་། །ཡན་ལག་དམ་
ཆེག་ཉམས་གྱུར་ན། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་ངན་སོང་སྤྱང་། །ཞེས་དང་། །སྤྱི་མང་ལས། །གལ་

ཉེ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན། །ཆད་པའི་སྐྱེ་གནས་དཔྱལ་ཆེན་བརྒྱད། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱལ་
 གྲག་པོ་ཡིས། །མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར། །ཞེས་དང་། །གསལ་བཟ་ལས། །ཅ་
 གུན་ཉམས་པའི་འཆལ་བ་དག །གསོ་ལ་ཉེ་བར་མི་བཅོན་པ། །དྲོ་རྩེ་དཔྱལ་བར་དེ་ལྟར་
 སྟེ། །དཔྱལ་བ་པལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱག་བསྐྱལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམས་པས་ནི། །དེ་ཡི་
 འབྲུམ་གྱི་ཆར་མི་པོད། །སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་འོད་ཟེར་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 འཕྱིན་ལས་ཀྱན། །རྒྱན་དུ་མཛད་ཀྱང་པན་མི་འགྱུར། །བསྐྱལ་བ་ཐེར་འབྲུམ་ལ་སོགས་
 སུ། །དེ་ནི་ཐོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་ན་གཞན་དུ་འཕོ། །སེ་གོལ་གཅིག་
 གིས་ཕྱིན་པར་བྱེད། །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །དམ་ཆོག་
 ཉམས་ཤིང་མ་བཤགས་ན་ཆེ་འདིར་ཡང་དབང་སྤྱད་སྤྱབས་པས་ཡུལ་དབྱར་ལྡང་བ་ལྟར་
 སྤྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁབ་ལེན་གྱིས་
 ལྷགས་སྤྱེ་ལེན་པ་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་། །ཕྱི་མར་དཔྱལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། །ཁྱད་པར་དྲོ་རྩེ་
 དཔྱལ་བར་ལྟར་ནས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
 ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་རོ། །ཅ་ལྟར་ཅན་དེས་རང་ཉིད་ཉམས་པར་མ་ཟད་གཞན་ལ་ལྷས་
 ཉམས་ཀྱི་ཉེས་པའང་ངང་གིས་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། །གསང་བ་སྟོང་པོ་ལས། །ཅ་ཉམས་པའི་
 འཆལ་བ་དག ། །གསོ་ལ་ཉེ་བར་མི་བཅོན་དང་། །སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་སྤྱི་མི་བྱེད། །ཞེས་
 དང་། །ཀུན་འདུས་ལས་ཀྱང་། །རྩེ་ལྟར་འོ་མ་རུལ་བ་དག ། །རུལ་བས་འོ་མ་ཀུན་རུལ་
 ལྟར། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་འགྱུར་གཅིག་གིས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཀུན་མ་རུངས་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་མི་ལམ་དུ་ཉེས་པ་བྱས་པ་དང་། །གཞན་ཅི་ཟེར་བརྟག་
 པའམ། །གཞན་གྱི་ངོ་དགར་ཐལ་བའི་ཞོར་ཉམས་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་མ་བཤགས་ན་ཉེས་
 པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། །བཞོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། །ལྷ་མ་དང་ནི་ཉེ་བའི་འཁོར། །དྲོ་རྩེ་སྤྱན་དང་

སྲིང་མོ་ལ། །ངན་སྤྲུལ་ཆོག་གིས་བྱུང་ཅམ་ཡང་། །བདེ་ལམ་དངོས་པོར་བརྗོད་མི་བྱ། །གལ་
ཏེ་ཆེ་ལམ་དག་ཏུ་ཡང་། །བྱུང་ན་ཡིད་ཀྱིས་བཤགས་པར་བྱ། །དངོས་དང་ཞེ་ཡིས་བྱས་པ་
དང་། །གལ་ཏེ་བྱ་བས་མ་བློན་པར། །ཐལ་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་བཤགས་ན། །ཐུར་དུ་བལྟས་
ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉམས་ན་གསོ་ཞིང་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ནི། །གསར་
ཉིང་དགོངས་པ་མཐུན་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ།
གཞན་ཡང་རྩལ་སྒོག་ལས། དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གྱུར་བ་ན། །མགོན་བཙུན་མཉམ་པའི་
དོན་རྟོགས་ན། །དེ་ཉིད་སྒྲོང་བའི་གནས་སུ་འགྱུར། །ལྷ་མ་སྤྲོ་ལ་སྤྲད་གྱུར་ན། །ཆེ་འདི་
ཉིད་ལ་མཉེས་བྱས་ཏེ། །མཐོལ་བཤགས་དག་པོས་འགྲོད་བྱས་ན། །དེ་ནི་སྒྲོང་བའི་མཆོག་
ཏུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བདག་གམ་ལྷ་མ་སྤྲོ། །མ་བསྐྱང་བར་དུ་ཆེ་འཕོས་ན། །དེ་ནི་བསྐྱང་
བའི་ཆད་ལས་འདས། །གསུང་གི་ཐ་ཆོག་རལ་གྱུར་ན། །དྲོ་རྩེ་ཆོས་སུ་བདག་བསྐྱོམ་
སྟེ། །ཐ་ཆོག་གང་བསྐྱབ་འབྱུང་འབྱུང་འདོན། ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་རལ་འགྱུར་ན། །དྲོ་རྩེ་
སེམས་དཔར་བདག་བསྐྱོམ་ལ། །ལོ་གསུམ་བར་དུ་མི་སྤྲོ་བར། །བསམ་གཏན་སྤྱིར་བ་རབ་
ཏུ་བྱ། །ཡན་ལག་ཐ་ཆོག་རལ་གྱུར་ན། །སོ་སོ་རང་རང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱང་། །ཞེས་རང་གི་
སྒོ་གསུམ་དང་སྤྱིར་ནས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་ཆག་སྒྲོང་ཚུལ་གསུངས་ལ། སྤྱི་དམ་
ཆོག་ཉམས་པ་བསྐྱང་ཐབས་ལ། །རང་ཤར་ལས། །གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱབ་པ་
དང་། །ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་བྱ་བར་
གསུངས། །ཞེས་དང་། །གསུང་ལ། མར་མེ་བརྒྱ་ཅའི་ཆོ་ག་དང་། །སྤང་སྒྲོང་བརྒྱ་ཅ་འདོན་
པ་དང་། །བཤགས་པ་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་བྱ། །ཞེས་དང་། ཐུགས་གསལ། སྒོ་བ་དཔོན་
མཉེས་པའི་རྩལ་ཀྱིས་མཆོད། །འགྲོར་ཆོགས་ཅི་ཡོད་འཕགས་པ་མཆོད། །དེ་ལྟར་
བཤགས་པ་བྱས་གྱུར་ན། །གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་

སྒྲོངས་པར་འགྱུར། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་དེ་དག་ལས་ཉམས་ནས་ཞག་གིས་བར་མཆོད་ན་དམ་
 ལས་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པས་འདག་ ཞག་གིས་ཆོད་ལ་ལྷ་བས་
 བར་མཆོད་ན་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲོངས་བཤགས་ལན་བདུན་སོགས་གྱིས་འདག་ ལྷ་
 བས་ཆོད་ལ་ལོས་བར་མཆོད་པ་ནི་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་རང་གི་བྱ་
 རྟོན་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤལ་ན་འདག་ ལོས་ཆོད་ལ་ལོ་གསུམ་མ་ལོངས་ན་
 རལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་དང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་རང་སྟོག་སྒྲོས་བཏང་བའི་བཙུན་པ་
 དག་པོས་བསྐྱང་ན་གསོས་ལ། ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མ་བཤགས་པར་དེ་ལས་འདས་ན། དེ་
 ཉམས་དམ་ཆོག་གསོར་མི་རུང་བར་གསུང་སྟེ། །རྩི་རྩི་ཉི་མ་རྣམ་པར་བཞོད་པའི་རྒྱུད་ལས།
 སྤྱིར་ན་དམ་ཆོག་ཁྱད་པར་ལས། དུས་ལས་ཁྱད་པར་ངེས་བྱེ་བ། །དམ་ལས་འགལ་ཞེས་
 ཉེས་བྱས་གང་། །ཞག་གིས་བར་མཆོད་པ་ནི། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་བཤགས་བྱས་
 བ། །དེས་ནི་སོར་ཡང་རྒྱུད་པའོ། །ཉམས་ཞེས་ལྷ་བས་མཆོད་པར། །འབྱོད་པ་དག་པོས་
 བཤགས་པའོ། །དམ་ལས་འདས་ན་ལོ་དག་གིས། །བར་དུ་མཆོད་བཤགས་པས་སོ། །ལོ་
 བྱི་གཉིས་དང་གསུམ་དག་ལས། །དམ་ཆོག་རལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །མཆོག་ཏུ་དག་ན་གསོ་རུ་
 རུང་། །ལོ་གསུམ་དག་ལས་འདས་ནས་ནི། །དེ་ནི་གསོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། །གལ་ཏེ་སྤངས་
 བ་གཉིས་ཀ་འཆོག་། །ངེས་པར་ས་སྤྱོད་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ། །རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འགལ་ན་
 ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོས་བཤགས། །ཉམས་ན་རང་གི་བདོག་པས་བསྐྱང་། །འདས་པ་བྱ་དང་
 རྒྱུང་མ་དང་། །ཉེ་འཁོར་ལུས་དང་དག་དག་དང་། །ཡིད་དང་བདོག་པར་བཅས་པས་
 བསྐྱང་། །རལ་བ་རང་གི་སྟོག་གིས་བསྐྱང་། །དེ་ལས་བྱིར་ཡང་གྱུར་བ་ན། །ཉམས་པ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གསོ་བར་རུང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱི་མདོ་ལས། ལྟའི་

བདག་པོ་གང་འདི་ལས། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། །ཀུན་ཏུ་ཉམས་པ་ཆེན་པོ་
དང་། །རྩ་བ་ཉམས་དང་ཡན་ལག་ཉམས། །དེ་བཞིན་ལྷས་ཉམས་ཞག་ཉམས་ལྟ། །ཞེས་
དང་། །བསྐྱང་ཐབས་གྱུར་། །ལས་དང་རྩས་དང་འདུན་པ་དང་། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དེ་ཉིད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། །སྒྲིན་སྒྲེག་གམ་བལྟས་བརྗོད་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་
སྟེ། །གངས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཆེས་གཉན་པ་ལ་ཀུན་དཀྱིས་བྲག་པོས་སྤྱད་
བའོ། །ལན་གངས་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་དུས་འདས་རལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྲི་སྤག་བཅུ་
གསུམ། རྩ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་སྟོང་སྤག་ལྔ་བཅུ་དང་གསུམ། །ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་
ཉམས་པ་ལ་བརྒྱ་སྤག་དང་གསུམ། །ལྷས་ཉམས་ཏེ་དམ་ཉམས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ལ་
ལྔ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ། །ཞག་ཉམས་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་དགར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ལ་ལྔ་བཅུ་རྩ་
གསུམ་བྱ་བར་གསུངས། །རྩས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། །རིགས་ལྔ་གང་གིས་དམ་ཆོག་ཉམས་
པའི་བྲད་པར་ལས་ཡུལ་རྟེན་ན་དམངས་གདོལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་མི་རིགས་ལྔའི་སྤྲ་མ་
དངོས་སམ་མ་མོས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་རྩས་རིན་ཆེན་ལྔ་
ལས་རིགས་དང་མཐུན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འཕངས་པ་མེད་པར་སྟོབ་པས་སྟོང་ཞིང་། །འདུན་
པས་བསྐྱང་བ་ནི། །དང་བ་དང་འདོད་པའི་དད་པས་ཉེས་བྱས་ལ་གཞོད་འགྱོད་བྲག་པོས་
གདུང་བའི་ང་རོ་དང་བཅས་པས་བཞགས་ཏེ། །ཀལ་ལས། །མི་དག་སྤྲིག་པའི་བག་ཆགས་
ནམས། །གདུང་བའི་སྤྱ་དང་བཅས་ཏེ་བཞགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
བསྐྱང་བ་ནི། །སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོ་ནས་བཞགས་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་
ཟེར་རང་ཉིད་ལ་སོག་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་བར་བསམ་པ་སྟེ། །དེ་
ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མེས་བསྒྲེག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྲོན་པ་
བསལ་བ་དང་། །སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་རྒྱས་བཀྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་

བསྐྱེད་བ་ནི། ཀུན་འདུས་ལས། ཞེས་རབ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ཞེས་བ་དང་། ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་
 བ་ནི་སྒྲིག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །གཞན་ཡང་། སྤང་པོ་ཆེ་རབ་འཕོག་
 གི་རྒྱུད་ལས་རྟོག་པ་གཅིག་ཁོལ་དུ་བྱུང་བ་ཀུན་དུ་བྱའི་རྒྱུད་དེ་མེད་བཤགས་རྒྱུད་ལས་
 རི་སྐྱེད་གསུངས་ལྟར། ཡོ་ག་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོང་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་རྣལ་
 འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ཆག་སྒྲོང་ཞིང་རྟོག་སྤྱི་བ་སྒྲོང་བའི་སྤྱི་ཁྱུས་མེད་དུ་བྱུང་བ་ན་རག་
 རོང་སྒྲུག་གི་མན་ངག་ལ་བསྟེན་ནས། ཕྱི་ཡོ་བྱང་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཤགས། །ནང་ཕྱང་པོ་
 རྟེན་ཀྱི་བསྐྱེད་བཤགས་གསང་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཤགས་གསུམ་ཉ་སྟོང་ཆེས་
 བརྒྱུད་ལ་བྱས་ན་དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་སོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 མ་གྲུབ་ན་འང་བྲག་གི་བཀོལ་བྱང་ཅམ་རྒྱན་དུ་ཡི་དམ་དུ་བགྱིས་པས་ཀྱང་ཉམས་ཆག་
 ཐམས་ཅད་འདག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐྱེད་དུ། །གང་གིས་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཞི་ཁྱོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་
 ལྟ་ལ་བྲག་བཅའ་ན། །ཉམས་ཅག་ཀུན་ཀྱང་བྱང་འགྱུར་ཏེ། །མཆོམས་མེད་ལྟ་ཡི་སྒྲིག་ཀྱང་
 སྒྱུར་། །ན་རག་གནས་ཀྱང་རོང་སྒྲུགས་ཏེ། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་གྲགས། །ཞེས་
 དང་། བོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྟ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སོས་
 བ་ཅམ་གྱིས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་སྒྲོངས་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །མདོར་ན་མི་ལམ་དུ་སྒྲུ་མ་དང་ལྟས་ལེགས་སོ་སྟེར་བ་དང་། ཁྱུས་བྲས་པ།
 བོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ། རི་བོ་ཆེན་པོའི་རྩེའི་འཛིག་པ། ཉི་ཟླ་ཤར་བ་སོགས་སྒྲིག་སྒྱུར་དག་
 པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་པ་བཤགས་སྟོམ་ལ་
 འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཆང་བའི་རྩ་སྒྱུར་ནི་བཤགས་པས་དག་པའི་རྟགས་
 བྱུང་བ་དང་སྤྱར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བར་བྲས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པའི་བརྟུལ་

ཞུགས་ལ་གནས་པས། རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་གཡེལ་མེད་དུ་བཅོམ་དགོས་པས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་སྤྲགས་གསང་མའི་ལུགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དམ་ཆེག་རྣམས་ལེགས་
པར་བསྐྱང་བ་བྱུང་ན། དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྤིང་ལུགས་གྱི་དམ་ཆེག་
གི་གནད་དོན་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པས། དེ་གཉིས་མང་ཉུང་དང་བསྐྱང་དཀའ་སྤེའི་བྱང་པར་
ཆེར་མེད་ཅེས་ཆད་ལྡན་གྱི་མཁས་བྱུང་དམ་པ་རྣམས་གསུང་ལ། འོན་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་
འདི་ཉིད་གསང་སྤྲགས་སྤིང་མའི་ལུགས་སྟོལ་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལུགས་གྱི་རྣམ་
བཞག་ཅིག་བྱུང་ན་འབྲེལ་ཆགས་པར་མཐོང་ནས་དམ་པ་གོང་མ་དག་གི་གསུང་གི་སྤྱིང་པོ་
བསྐྱས་ཏེ་བྲིས་པ་ཡིན་པས། རྒྱས་པ་ནི་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལུགས་སྟོལ་འཛིན་པའི་མཁས་བྱུང་
དམ་པ་རྣམས་གྱི་ལེགས་བཤད་ལས་ཉོགས་བར་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་དབུལ་པོས་སྤྲག་པོའི་
ནོར་སྤྲགས་བགྱང་བ་མི་ལྟར་བྱ་བར་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བསྟར་ན་
རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱན་གྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དལ་འབྱོར་
གྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལེན་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་པར་འཆལ་ཞེས་བདག་
ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱིས་བྱ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་སོ། །སྤྲམ་པ། རྒྱལ་བའི་མདོ་སྤྲགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་དོན། །སྟོམ་པ་གསུམ་
གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཉིད་དུ། །གཏིང་ཚུགས་ངེས་པ་རྟེན་པས་ཚུལ་འདི་ལ། །ནན་ཏན་སྤྱིང་
པོར་བྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེ། །འཛིགས་བྱང་འཁོར་བའི་སྤྲག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལས། །ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་རབ་བསྐྱལ་ནས། །སྤྱབས་འགོ་གཞིར་བཅས་སོ་ཐར་ཁྲིམས་
སྒྲངས་ཏེ། །ཉེས་སྦྱོད་སྟོམ་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན། །མཁའ་བྲུབ་འགོ་ཀུན་སྤྲག་བསྐལ་
རྒྱས་བཅས་ལ། །དབང་མེད་སྦྱོད་ལ་བྲམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཡིས། །ཡིད་རབ་སྦྱོད་དེ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། ། ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་
 སེམས་རྒྱུད་རབ་སྦྱངས་ནས། མཆན་ལྡན་སློབ་དཔོན་མཆོག་ལས་སྦྱ་བཞིའི་རྒྱ། ། རྣམ་དག་
 དབང་བཞི་འོད་ནས་དམ་སྒྲུབ་རྣམས། ། སློག་ལྟར་བསྐྱེད་བ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་
 སྒོ། ། སྦྱང་གཞི་སྦྱང་བྱེད་འཕྲོད་པའི་གནད་རིག་པས། ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 བཏན་བྱས་ཏེ། ། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེར་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡི། ། རྫོགས་རིམ་མཆོག་ལ་གཞིལ་བ་
 ལྷུང་བའི་ལམ། ། དེ་ལྟར་ཆང་ལ་མ་ཞོར་ལམ་བཟང་ལ། ། འབད་ཚུལ་དྲག་པོས་ཡང་དག་
 བསྐྱེད་ལྷུང་ན། ། སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་བལ་མ་མཆིས་པའི། ། ཟུང་འདུག་མཆོག་དེར་རིག་ལ་
 དཀའ་ཆོག་ཅི། ། འོན་ཀྱང་དེང་སང་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྲུགས་ལྷུང་པས། ། བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཡལ་བར་
 འོར་ནས་ལྷུང་བའི་ལམ། ། ཟབ་ཅིང་གསང་ལ་སྦྱོད་པར་རྫོམ་པ་དག ། འཇའ་ཆོན་སྤར་
 འཛིན་བྱེད་དང་ཅིས་མི་མཚུངས། ། ཐོབ་གངས་བསགས་ཕྱིར་བཤེས་གཉིན་དུ་མ་ལ། ། མདོ་
 ལྷགས་ཆོས་ཟབ་ཞོས་ནས་ཅི་མཛད་ཀྱང། ། སྦྱོན་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་བརྟམས་སྦོད་བརྒྱས་བརྫོད་
 གྱིས། ། དཔྱལ་བའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བཙུན་རྣམས་ཡ་རེ་ང། ། དེ་ཕྱིར་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་
 གཞི་ལྷུང་པའི། ། དམ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་བསྐྱེད་ཐབས་གལ་ཆེ་བས། ། ཆད་ལྡན་མཁས་གྲུབ་དུ་
 མའི་ལེགས་བཤད་ལས། ། རང་སྒྲོས་གང་སྒྲོབས་བདུས་ཏེ་མདོ་ཅམ་གྱིས། ། ཁོ་བོ་སྦྱེས་
 སྦྱངས་ཤེས་རབ་མཐུ་ཆུང་ཞིང་། ། སྦྱིང་སྦྱོབས་བཙུན་འབྲུས་གོམས་ཤུགས་ཆེས་དམན་
 བས། ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཞོངས་པར་གང་ལྷུང་པ། ། ཅ་གསུམ་ལྟ་དང་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་
 བཤགས། ། དགོ་བ་འདི་ཡིས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲུས་པའི། ། ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་པན་བདེའི་
 སློག་གཅིག་ལ། ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་མི་རུབ་སྤྲུགས་ཀྱན་དུ། ། དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་
 གནས་ལྷུང་ཅིག ། ཅས་བཙུན་ལྡན་འདས་པར་དབང་ཆེན་ཏྲ་མ་གྲིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་
 སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་ལ་བཏེན་པའི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་སྦྱོབ་པ་

པོ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མེད་མི་རུང་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
བའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་
འདོད་འཇོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དད་བཙུན་རྣམ་དཔྱོད་ཐུན་སུམ་ཆོག་མ་
པའི་དོ་རྩེའི་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་དར་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་བསྐྱལ་ཞིང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟག་པའི་སྟ་མཆོག་པར་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་
ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་པར་རེ་བའི་བསམ་པས། འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙམ་ཁ་
བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་དང་། མཁས་གྲུབ་སྒྲོང་ཆེན་པའི་རྩེ་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་ལེགས་
བཤད་རྣམས་ལས་ཉེ་བར་བརྟུས་ཉེ་རང་བཟོའི་བྱི་མས་མ་སྦྱད་པར་ཆེག་ཉུང་དོན་འདུས་གྱི་
ཚུལ་དུ་སྒྲིམ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཆཤས་ཙམ་རེ་ཐོབ་
པའི་སྐལ་བ་ཅན་བཙུན་གཟུགས་ཡེདྲ་ལྷ་པོ་བཟོ་གྱི་ཉིའམ། དམ་ཆེག་དོ་རྩེ་ཞེས་བགྱི་བས།
ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་སེར་ཐེག་ཆེན་སྤིང་དུ་གྲུབ་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། སྐལ་བ་པོ་སྒྲོ་བཟང་
བསྟན་དར་ཉིད་ཀྱིས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྣམ་འདེན་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྟགས་བཤད་སྦྱབ་གྱི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། མར་གྱུར་འགོ་
ཀྱན་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ལ་ཞུགས་ནས་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་འཇུག་དོ་རྩེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་པར་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཆོས་
སྐོར་གྱི་ཆ་ལག་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱུས་སུ་
བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཇོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན།

ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་རྫོང་མེས་ས་དཔལ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་པར་དབང་ཆེན་ཏྲ་མཆོག་
རོལ་བ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བ་ཆེན་པོས་བྱུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་
གསོལ། །གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་གྱུར་ན། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་སྐྱབས་གསུམ་
མཆོག་ཉིད་ཀྱང་། །འབད་མེད་སྟོལ་མཛད་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས། །ལྷ་མ་དབང་ཆེན་ལྷག་
པའི་ལྷ་ལ་འདུད། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བ། །དམ་ཆེག་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུང་བའི་རྗེས་
འགོ་བར། །བདེན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་ན། །རྩལ་འདིར་འཇུག་ལ་སྟོབ་སུ་
ཞིག་སྟོད། །རབ་འབྱམས་མདོ་སྐྱགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོལ་ས། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་
མཐའ་ཡས་གསུངས་ལགས་ཀྱང་། །དོན་གྱི་སྤྲིང་པོ་སྒྲིམ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱ་དུ། །ལེགས་པར་
འདུ་ཞེས་མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་བཞེད། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་སྟོབ་ལྷན་དག །ཅ་བ་
བོར་ནས་ཡལ་ག་མ་འཆོལ་བར། །ཐོག་མར་རྩལ་འདི་ཁོ་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས། །གཏན་ལ་པབ་
སྟེ་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བར་རིགས། །འདིར་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་
བཅོམ་ལྷན་འདས་པར་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ལམ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་

ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནམས་ཀྱིས། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས། དབང་བཟོད་དམ་ལྷན་སློབ་དཔོན་
ལྷན། །བཙུན་འབྲས་ལྷན་པས་ཅེ་གཅིག་སྐྱབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་དུས་སུ་ཁས་
སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅིས་པར་སྤང་བ་གལ་ཆེ་བས།
དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་འཆད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་གཞན་དུ་སྤངས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་
བསྐྱེད་བྱ་ནམས་འདྲིའི་ཡང་ནན་ཏན་ལྷག་པར་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་འཆད་
དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིའི་སྐྱབ་པ་པོའི་རྟེན་ལ་དག་ཚུལ་སློང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཐའ་གཅིག་
རྟ་མ་དེས་ཤིང་། ཡོངས་ལ་གྲགས་ཆེ་བས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་རེ་ཞིག་མི་འབྲི་ལ། འདྲི་ནི་དང་སངས་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་དབང་
བཞི་ཞུ་གང་ཐུབ་ལས་སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་གང་ཡོད་རྟོག་དཔྱད་ཅུ་མ་ཡང་
མེད་པར་ཅི་དགར་བོར་བས་ཉེས་ལྷུང་གི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་རྟ་གྱུར་པ་ཆེས་མང་བར་སྤང་
བ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་མཐོས་པའི་དུས་སུ་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་སློ་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་
དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
པའི་སློ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཤིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྤྲུགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ།

དང་པོ་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས།
སྐབས་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། མདོ་བྱང་འདས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་
སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཞན་ལ་གཏན་གྱི་སྐབས་མི་འཆོལ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་མི་བྱེད། དགོན་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དགོན་
མཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་མི་དང་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ལ་གཏན་གྱི་གྲོགས་མི་འཆོལ་བ་སྟེ་
གསུམ་མོ། །བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སྐྱབས་འགོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཅོ་དང་རྒྱ་དན་པ་ལའང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མོས། གསུང་
རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོག་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལའང་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་མོས། གོས་དྲར་
སྤྲིག་ཅམ་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་ལའང་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་མོས་
པར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། མན་ངག་ལས་
འབྱུང་བ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཤེས་པས། ཡང་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་འཛིན་དུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱན་དུ་མཆོད་ཅིང་ཅི་
ཟ་ཅི་འབྱུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ། སྟོང་བཅེ་བས་འགོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལ་འགོད་
པ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པ། སྒར་བསགས་པའི་ལས་སྐྱིབ་སྐབ་ཅིང་འཛད་པ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འཕྲོ་བ་པ། དན་འགོར་མི་ལྟུང་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམ་འབྱུབ་
པ། སྒར་དུ་འཆོང་རྒྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་བསམས་ནས་དུས་དྲུག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱ་བ་
གང་བྱེད་དགོན་མཆོག་ལ་སློབ་ཀལ་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་
སྟོང་པ། དགོན་མཆོག་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྟོང་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་
བསྐྱབ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ། ཚུལ་བཞིན་
དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ། དབང་པོ་མི་ཁྱོད་པར་བྱ་བ།
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་བར་བྱ་བ། དུས་དུས་
སུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙན་པར་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་

གངས་ཅམ་སྒྲོས་ཀྱི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཕུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པར་གསར་
ཉིང་གི་མཁས་བྱུ་མང་པོ་དགོངས་པ་མཐུན་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོམ་པ་གང་སྤངས་
ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པས། སྐྱབས་འགོ་ནི་
མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་
ཡིན་ནའང་། དེར་དུས་སྐྱབས་འགོ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་མང་ཞིང་། གཞན་ལ་དབང་དང་
སྒྲོམ་པ་འབོགས་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་པར་རྒྱུ་པ་དག་ལའང་། སྟགས་དང་བྱང་སེམས་ལྟ་ཞོག་
སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་རགས་པ་ཅམ་ཡང་ཤོད་རྒྱ་མ་མཆིས་པ་དུ་མར་སྤང་བ་ནི། རྒྱ་གར་
ལམ་པ་སྒྲོ་རྩར་གཏུགས་པའི་དཔེར་བཅད་མོད་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྐྱབས་འགོའི་རྣམ་བཞག་ལ་མཁས་
པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་ཉིད་
ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པའོ།

བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་
བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་ལྟར་བ་ངོས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ། ཉམས་ན་
ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས། བསྐྱང་བའི་པན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་བཤད་
པའི་ལྟར་བ་འདི་དག་སྦྱེད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་
དང་། སྦྱོ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ། རྣལ་དུ་གནས་པ་གཉིས་དགོས་ཤིང་། རྟེན་དེ་
ལ་བསྦྱེད་པའི་སྤང་བྱའི་ལྟར་བའི་རིགས་ནི་གཉིས་ཏེ། བམ་པའི་སྡེ་ཆན་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་
སྡེ་ཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སོ་སོའི་ཡན་ལག་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་གོ། །

པམ་པའི་ལྷ་ཆེན།

དང་པོ་ལ་བརྟུ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས།
 བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་སྤྱ་བའི་ཡུལ། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་ཅིང་སྤྱེལ་ཤེས་དོན་གོ་ལ། རང་
 དོན་དུ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་སྤྱས་ན། པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་པོའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་ཞིང་མགོན་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་རང་ལ་ཟས་
 གོས་དང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་འོངས་པ་ལ། གྲུན་སྟོང་སེར་སྤྲས་ཆོས་དང་ནོར་ལ་
 སོགས་པ་མི་སྟེར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བཤད་སྤྲདས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཀྱང་
 མི་ཉན་ཞིང་ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་བསམ་པས་ཁྲོ་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཁྲོས་པའི་བསམ་པས་
 གཞན་ལ་བརྟེག་པ་དང་འཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་ཁྲོ་བ་མི་གཏོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྡེ་སྟོད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་ཤིང་སྟོང་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། དམ་ཆོས་ལྟར་སྤང་ལ་རང་ཉིད་དགའ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་ཞིང་གཞན་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །པམ་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་
 བ། བདག་ལ་བསྟོད་པ་གཞན་ལ་སྟོད་པ། ཆོས་མི་སྟེར་བ། ནོར་མི་སྟེར་བ། བཤད་སྤྲད་
 མི་ཉན་པ། གཞན་ལ་འཆོག་པ། ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་དམ་ཆོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པ་རྣམས་རེ་རེ་
 བས་པམ་པར་བྱས་པས་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་སྟེ། དབྱེ་བསྐྱུ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱ་མ་དང་དོན་
 གཅིག་གོ། ལྷ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་དཀོར་རང་དོན་དུ་འཕྲོག་པར་
 བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་སྤྱུ་གཟུགས་གང་རུང་། ཆོས་ནི་ལུང་
 ངམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དག་འདུན་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཅིག་དང་སོ་སྟེ་
 ཡིན་ན་དག་སྟོང་བཞིར་འོངས་པའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་
 པ་པམ་པ་གསུམ་མོ། །དུག་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་སྤང་བའི་པམ་པ་སྟེ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་ཆ་

རེ་རེར་བསྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས། རོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་
ལམ་གྱི་ཆ་གས་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་སོགས་པམ་བ་གསུམ་
མོ། །བདུན་པ་ནི། རབ་བྱུང་ལ་འཆེ་བའི་པམ་བ་སྟེ། འཆེ་བའི་ཡུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
པའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་ལ། འཆེ་བའི་སྟུར་བ་དུར་སྟིག་སྟོགས་པ།
བདེག་པ། བཅོན་རར་འཇུག་པ། རབ་བྱུང་ལས་འབེབས་བ་ནམས་སོ། །འདི་ལ་དུར་སྟིག་
འསྟོག་པ་དང་། རབ་བྱུང་ལས་པབ་པའི་པམ་བ་གཉིས་སོ། བརྒྱད་པ་ནི། མཆོམས་མེད་ལྔ་
སོ་གང་ཡང་དུང་བ་བྱས་པའི་པམ་བའོ། །འདི་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྟུང་ལྟའོ། །དགུ་པ་
ནི། ལོག་ལྟ་འཛིན་པའི་པམ་བ་སྟེ། ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་བྱེ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་
བ་འདེབས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གནས་འཛིག་པའི་པམ་བ་སྟེ། ཁྱོང་དང་ཁྱོང་ཁྲིར་དང་སྟོངས་
དང་ཡུལ་འཁོར་གང་དུང་། བསམ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བཞེག་གམ་བཞེག་ཏུ་འཇུག་
པའོ། །འདི་ལ་ཁྱོང་འཛོམས་བ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ལྟུང་བཞིའོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི། སྟོད་མིན་ལ་
ཟབ་མོ་བཤད་པའི་པམ་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་ན་སྐྱག་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ། སྟོང་
ཉིད་བསྟན་ཏེ་སྐྱག་ནས། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི།
ཐེག་ཆེན་ལས་སྟོག་པའི་པམ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འདི་ལྟ་བུས་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱི། ཉན་རང་གི་
ཐེག་པར་སེམས་བསྐྱེད་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལས་
བསམ་བ་བརྫོག་པའོ། །བརྒྱ་གསུམ་པ་ནི། སོ་ཐར་སྟོང་བའི་པམ་བ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་ལ། འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། ཐེག་
ཆེན་ལ་སྟོགས་ཤིག །སྟོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟོད་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ། དེ་བརྫོག་

བ་བཞིན་དུ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་ལོག་པའོ། །བཅུ་བཞི་པ་ནི། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་
 ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་པམ་པ་སྟེ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་དག་ལ་ངེ་ཙམ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་པ་སྒྲོང་བར་མི་རུས་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྐྱར་པ་འདེབས་པའོ། །བཙུ་ལྔ་པ་
 ནི། མིའི་ཆོས་སྒྲ་མའི་རྩལ་སྒྲ་བའི་པམ་པ་སྟེ། ཡུལ་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 བསྟན་ནས་འདི་ནི་ཁོ་བོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོད་ལ་སྒྲོང་བཅེ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་
 གྱི་ཞེས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་རྩལ་སྒྲ་སྟེ་པ་རོལ་བས་དོན་གོ་བའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་
 ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་ལེན་པའི་པམ་པ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་ལ་འོར་གྱི་ཆད་པས་
 གཅོད་དུ་བཅུག་ལ། དགོ་སྒྲོང་དེས་བརྒྱས་པའམ་བརྒྱར་བཅུགས་པའི་དགོར་ལེན་པར་
 བྱེད་པའོ། །བཅུ་བདུན་པ་ནི། བྲིམས་ངན་འཆིང་བ་སོགས་ཀྱི་པམ་པ་སྟེ། ཆོས་སྒྲོད་པའི་
 དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་འདོར་བ་དང་
 ཉོན་མོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྲིམས་འཆའ་བ་དང་ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྒྲོད་མ་སྦྱིན་པ་
 བྲངས་ནས་ཁ་ཉོན་པ་ལ་བྱིན་པའོ། །བཙུ་བརྒྱད་པ་ནི། སྒྲོན་སེམས་འདོར་བའི་རྩ་ལྗུང་ངོ་
 དེ་ལྟར་ན། བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བའི་པམ་པ་བཞི་དང་། རམ་སྒྲོང་མདོ་ལས་བཤད་པའི་བཅུ་
 བཞི་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གཅིག་ཏེ། བསྐྱམས་པས་བཅུ་
 དགུར་འདུས་ཀྱང་། འདིར་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི། བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཀྱི་པམ་པ་ནི་བྱང་
 སའི་པམ་པ་དང་པོ་དང་དོན་གཅིག་པར་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་བཞེད་པ་ལྟར་ལོགས་སུ་མ་
 བབྱང་པའི་བཙུ་བརྒྱད་དོ། །པམ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་ནས་རང་ཉིད་སྟོམ་
 བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ན་པམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། པམ་པ་
 གཅིག་བྱུང་ན་ཡང་། ཆེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྤིད་ཅིང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡུན་
 རིང་པོར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ན། པམ་པ་

མང་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །

ཅུ་ལྟུང་སྟེས་པའི་ཆད།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་པམ་པ་དེ་དག་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དོར་གཉིས་འབྱུང་བའི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྟོམ་པ་གཏོང་
བས་ཀྱན་དགེས་ཆེན་པོ་ཆང་བ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། གཞན་བཅུ་དྲུག་པོ་ནམས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲིང་
བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམ་སྟེ་དངོས་གཞི་རྫོགས་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་སྦྱོད་ཅིང་།
ད་དུང་སྦྱོད་འདོད་མ་ལོག་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཅུང་ཟད་ཡང་
མ་སྟེས་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་དེ་ལ་དགའ་ཁིང་མགྲ་བ་མ་ལོག་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོད་དེ་ཉིད་ལ་
ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བུ་སྟེ་ཀྱན་དགེས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་ཆོས་བཞི་པོ་ཆང་ན། ཅ་
ལྟུང་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་བས་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དུས་དེའི་བར་ལ་ཆོས་བཞི་པོ་དེའི་ནང་
ནས། ཉེས་སྦྱོད་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ལྷག་མ་གསུམ་ཆར་ཆང་བ་
དང་། གཉིས་ཆང་བ་དང་། གཅིག་ཆང་བ་ནམས་ཀྱན་དགེས་ཆུང་དུ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་
མི་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། ལྷག་མ་གསུམ་ཆར་མེད་ཀྱང་ཀྱན་དགེས་འབྲིང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པས།
ཅ་ལྟུང་རྫོགས་པར་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། པམ་པ་དེ་དང་དེའི་སྟེ་ཆོན་དུ་གཏོགས་པའི་ཐག་པ་
ཆུང་འབྲིང་གང་དུང་གི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྱངས་པ་
སྦྱོང་པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ་རྫོགས་བྱང་དུ་སྟོན་པ་བཏང་བ་དང་། པམ་པའི་གནས་ལྟ་
ཆོས་ཀྱན་དགེས་ཆེན་པོས་སྦྱད་པའོ། །

ཉེས་བྱས་ཞེ་བྱུག་ནི།

གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ཆོན་ལ། བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་

གྲི་ཡོན་ཏན་པ་མངོན་དུ་བཏང་ནས་ཐ་ན་ཕྱག་གཅིག་དང་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་དང་
 ཡིད་དང་བ་ཅམ་མ་བྱས་པར་ཉིན་མཚན་འདས་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །མ་གྲུས་པ་དང་སྟོམས་
 ལས་དང་། ལེ་ལོས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བརྟེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉིས་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བསྟེན་བཀྱར་དང་དུ་ལེན་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་འབད་ཀྱང་མ་སྒྲིག་ན་
 བཅས་འགལ་གྱི་ཉིས་པ་མེད་དོ། །འདི་མན་ཆད་ལ་སྟོམས་ལས་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྟེན་
 ངས་པས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཀན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྗན་ལ། ང་རྒྱལ་
 དང་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོ་གང་རུང་གིས་ལངས་ཤིང་སྟན་སྟོབ་སོགས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱིས་ཉིས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་དག་དགའ་ཞིང་འདྲི་བ་ལ་བསམ་པ་དུག་
 གསུམ་གང་ཡང་རུང་བས་ལན་མི་བརྟེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མགོན་དུ་བོས་
 པ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོ་གང་རུང་གིས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ནོ། །དུག་པ་ནི། གསེར་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ལ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་
 མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་མནར་སེམས་དང་ཕྱག་དོག་གི་བསམ་
 པས་ཆོས་འདོད་པ་ལ་མི་བྱིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཉིས་བྱས་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་བ་
 ཆོས་སྤྱད་ཀྱིས་སྟེན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉིས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱེད་
 པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་ཡལ་བར་འདོར་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ནོ། །དགུ་པ་ནི། མ་དད་པ་དད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སོ་སོར་ཐར་བའི་བཅས་པ་ལ་
 མ་དད་ཅིང་མ་གྲུས་པས་མི་སྟོབ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པས་མི་སྟོབ་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅུ་པ་ནི། མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱིང་ལས་རྒྱུད་དྲུང་གནས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བརྩ་གཅིག་པ་ནི།
སྲོག་གཅོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་རུས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་།
དུག་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྩྱུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་པའི་དུས་སུ་
བྱས་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ལོགས་སུ་མ་བགྱང་ན་ཉེས་བྱས་ཞེ་
ལྟ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་གཉིས་པ་ནི། ལོག་འཆོ་ལྟ་པོ་དང་དུ་ལེན་ཞིང་འབད་པས་སེལ་བར་མི་
བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བརྩ་གསུམ་པ་ནི། རྟོན་པ་དང་ཅ་ཅ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་
ཞིང་། གཞན་ཡང་འགོད་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བརྩ་བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་
སྤྱིང་པར་གྱངས་མེད་གསུམ་གནས་ཏེ་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་དགོས་པས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་
ཞེ་བ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་པར་མི་
བྱ་ཞེས། དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་སྤྲོ་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བཙུ་ལྟ་པ་ནི། རང་ལ་མི་སྟན་
པ་འབྱུང་བའི་གཞི་བདེན་པ་མི་སེལ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། མི་བདེན་པ་མི་སེལ་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འོ། །བརྩ་དྲུག་པ་ནི། གཞན་དག་ཉེས་པ་སྒྲོད་པའི་གཞི་
འཇམ་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ལྟོག་མི་རུས་ཤིང་། དག་པོས་ལྟོག་པར་རུས་བཞིན་དུ་པ་རོལ་པོ་
མི་དགའ་བ་བསྐྱང་བའི་བྱིར་ལྟོག་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །བརྩ་བདུན་པ་ནི། པ་རོལ་པོས་གཤེ་བ་དང་ཁྲོ་པ་
སོགས་ལ་ལན་དུའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བཙུ་བརྒྱུད་པ་ནི། གཞན་ལ་
ཉེས་པ་བྱས་པའམ། གཞན་དེ་ལྟར་དོགས་ཀྱང་རུང་། ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་ཀྱིས་
བཤད་སྤྱད་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བརྩ་དགུ་པ་ནི། པ་རོལ་པོ་ཉེས་པའི་གཞི་འགའ་
ཞིག་ཆོས་བཞིན་བཤད་སྤྱད་བྱེད་པ་ན། མནར་སེམས་དང་། མཐོ་འཆམ་པས་མི་ལེན་ན་

ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། མནར་སེམས་མེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །ཉི་ཤུ་
 པ་ནི། གཞན་ལ་ཁྲོ་བའི་སེམས་སྐྱེས་ནས། གཉེན་སོ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། དང་དྲུ་ལེན་
 པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བཞི་སོ་དེ་དག་ནི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སོ། །ཉེར་
 གཅིག་པ་ནི། བསྟེན་བཀྱར་འདོད་པའི་བསམ་པས་འཁོར་ནམས་སྤྱད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བསམ་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་མེད་དོ། །ཉེར་གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་ལས་
 དང་ལེ་ལོ་སྐྱེས་དེ། ཉལ་བ་དང་བསྟེས་པ་དང་འཁྲེས་པའི་བདེ་བ་སོགས་ཆོད་དང་མི་ལྡན་
 པར་སྤྱང་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཉེར་གསུམ་པ་ནི། འདུ་འཛིའི་གཏམ་ལ་ཆགས་
 པས་ཉན་ནམ་སྟོ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །གསུམ་སོ་དེ་དག་ནི་
 བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སོ། །ཉེར་བཞི་པ་ནི། མནར་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་གྱིས་
 སེམས་གནས་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཉན་དུ་མི་འགྲོ་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནོ། །ཉེར་ལྔ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉེན་སོས་སྤྱང་བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནོ། །ཉེར་དྲུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་རོ་ཟུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་ན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །གསུམ་སོ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སོ། །ཉེར་
 བདུན་པ་ནི། ཐེག་དམན་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་ཞེས། དེ་ལྟར་སེམས་ཞིང་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ནོ། །ཉེར་བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་དག་ཡོད་བཞིན་དུ་བཙུན་པར་
 མི་བྱེད་པར། ཐེག་དམན་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཉེར་དགུ་པ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བཙུན་པར་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་བཙུན་པར་བྱེ་རོལ་པའི་བསྟན་
 བཙུན་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སུམ་ཅུ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་
 རབ་ལ་གཙོ་བོར་བཙུན་པར་བྱས་ཀྱང་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་དགའ་ཞིང་རངས་པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སོ་གཅིག་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གང་དུང་བ་ཙམ་ལ་མི་མོས་ཤིང་སྤོང་བར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་
ཅན་ནོ། །སོ་གཉིས་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་
པར་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སོ་གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་དང་མནར་སེམས་དང་། ཁོང་
ཁྲོའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་དང་འབེལ་གཏམ་འཆད་པ་ལ་མི་དགའ་ན་
ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སོ་བཞི་པ་ནི། སྒྲ་མ་ལ་སྟོད་ཅིང་ཆོག་འབྱུ་ལེགས་པ་ལ་ཆར་ཆར་
བྱེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དོན་ལེགས་ཀྱང་ཆོག་མི་ལེགས་ན་དེ་ལ་མི་རྟོན་ན་ཉོན་མོངས་
ཅན་ནོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟེ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེས་
བྱས་སོ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་དག་གི་བ་ཆོས་སྟུང་ཀྱིས་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་
བའོ། །སོ་ལྔ་པ་ནི། སྟོ་བྱར་དུ་འོངས་པའི་སྐྱེལ་བསྐྱེད་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱད་སྟོབ་པ་ལ་
སོགས་པ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སོ་དྲུག་པ་ནི།
མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་ནད་པའི་རིམ་གྱི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སོ་བདུན་པ་ནི།
རང་གི་རྒྱས་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་སེལ་བ་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སོ་
བརྒྱད་པ་ནི། མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་འདི་ཕྱིའི་དོན་ལ་བག་མེད་པར་སྟོད་པ་ཐབས་
ཀྱིས་ལྟོག་པར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སོ་དགུ་པ་ནི། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་
ལ་མནར་སེམས་ཀྱིས་ཕན་ལན་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ནི། མནར་
སེམས་དང་ལྡན་པས་གཞན་གཉེན་དང་ཞོར་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་རན་སེལ་བར་
མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེ་གཅིག་པ་ནི། ཟས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐག་པས་སྟོང་
བ་ལ་མནར་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོས་མི་སྟེར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེ་གཉིས་པ་ནི། མནར་
སེམས་ཀྱིས་འཁོར་ལ་དུས་སྟུ་མི་འདོམས་པ་དང་ཟས་སོགས་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་འཆོལ་ན་
ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེ་གསུམ་པ་ནི། མནར་སེམས་དང་ལྡན་པའི་གཞན་གྱི་སྟོ་དང་མཐུན་

བར་མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེ་བཞི་པ་ནི། མནར་སེམས་གྲིས་གཞན་གྱི་བདེན་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་བསྐྱུགས་པ་སྦྲ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྲིས་ལེགས་པར་སྦྲ་བ་ལ་ལེགས་སོ་
 ཞེས་མི་བརྗོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེ་ལྔ་པ་ནི། ཆད་པས་གཅོད་པ་དང་སྦྲ་དབབ་པ་
 དང་། བསྐྱེད་པར་སྐྱེད་པར་རིགས་པའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་གྲིས་དེ་དག་མི་
 བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེ་དྲུག་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་ན་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྐྱག་པར་བྱ་
 བར་རིགས་པ་ལ་བསྐྱེགས་པ་དང་། འདུན་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མི་བྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤར་བསྟན་པའི་བཅས་པ་དེ་
 རྣམས་ལ་སྤྱིང་བཅེ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་སེམས་དགེ་བ་གཞན་ལ་ཕན་
 བར་འདོད་པ་དང་། ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ། སེམས་
 ཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བས་ཉེན་པ་དང་གཉིད་གྲིས་སྤྱོད་པ་དང་།
 དགེ་འདུན་གྱི་ཁྱིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། འབད་པས་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐྱབ་མ་བྱས་པ་རྣམས་
 ལ་འང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ན་ག་པོའི་ཆོས་བཞི་
 སྤོང་བ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་སོགས་ལ་འང་ནན་ཏན་དུ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་སྦྱངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
 རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱུང་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བ་ན་
 འཁོར་བ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤོད་པ་ལ་
 སོགས་པས་ཉེས་དམིགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་
 རགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བསྐྱེད་མཚམས་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དུས་
 རྒྱུན་དུ་བསྡོམས་བྱེད་ཅིང་བྲན་ཤེས་བསྟེན་པའི་སྤྲོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་
 མ་གོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་མ་གོས་ན་དགའ་བ་སྤྲོམ་ཞིང་གོས་འདུག་ན་འགྱོད་པ་

བྲག་པོས་བཞགས་ཤིང་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐབ་
པའི་གནས་ལ་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏོང་བ་ནི་བསྐབ་བྱ་བ་སྤང་
བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། རྟ་གཉིས་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི།
ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཀྱང་། མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་མང་བ་དང་། མ་གུས་པ་སྟེ་ལྟངས་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཆོས་བཞིན་
དུ་སྤར་གསོ་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་ཀུན་དགུས་ཆེན་པོས་པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བྱུང་ན་
སྒྲོམ་པ་སྤང་ཡང་བྱུང་བར་བྱ་ཞིང་ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་གྱི་མདུན་དུ་བཞགས་པ་དང་།
ལྟག་མ་ཟག་པ་རྒྱུད་དུ་དང་ཉེས་བྱས་ནམས་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཞགས་པར་བྱའོ། ། ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་ནམས་ནི། སྤྲ་མ་བཞིན་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་
བཞགས་པའམ་སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་བསམ་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་བསམས་ནས་བཞགས་པ་བྱས་པས་དག་པར་འགྱུར་རོ། ། བཞགས་ལུལ་ནི། དགོ་
སྒྲོང་པ་མ་གང་རུང་ངམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་རུང་། དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དོན་
འཛིན་པར་བྱས་པ་ལ་བཞགས་པར་བྱ་ཞིང་བཞགས་པ་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལྟར་
བ་རང་རང་གི་མིང་རིགས་ནས་བརྗོད་པ་དང་མཐོང་སྒྲོམ་ངི་བ་དང་། ཐབས་ལེགས་བརྗོད་
པ་སོགས་འདུལ་བ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་བསྐྱང་བའི་པན་ཡོན་ལ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི། གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་བཀའ་སྟེ། གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་
དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ། སངས་རྒྱས་གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་
མཉམ་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱལ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ཅམ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་
གསུངས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་དེ་བས་ཆེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་

སོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 ཏེ། སློན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་གཞན་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
 འདིར་ནི་སློབ་མཁུ་ཚུང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་དག་ལྟར་བའི་ངོ་བོ་དང་གངས་དང་སྤྱི་ཡང་
 སོགས་སློ་ལ་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་བཞག་རགས་པ་རྣམས་མདོར་
 བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་པའོ། །སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོར་འདི་ལ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་རིང་
 ལུགས་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་དག་ལ། འདིར་བཤད་པ་དང་བཞེད་ཚུལ་རི་བཞིན་
 མི་མཐུན་པ་འགའ་རེ་མཆིས་ཀྱང་། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེན་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་ལས་བཤད་ཁུངས་སོ་སོ་བར་ནི་མི་སྤང་ཞིང་། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་
 གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་བོད་དུ་སྤྱིར་
 བསྐྱུར་བ་ཆོད་ལྟན་མཐའ་དག་གི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཀའ་བའི་ལུགས་སློལ་མད་དུ་བྱང་
 བ་འདི་ཉིད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་ཐེར་སློན་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངས་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུ་བོར་
 གནས་པའི་སློ་གོས་ཅན་སུ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱིང་གི་ནོར་བུར་གཟུང་རིགས་པ་ཡིན་
 མོད། ཆོས་སྒྲོར་འདི་ཉིད་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལུགས་སློལ་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། སྐབས་
 འདི་དག་དུ་བོད་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་སྐྱམ་པའི་སློ་
 མ་སྤྱི་བཅན་གྱི་ཞེན་གོག་ལྟར་ལེན་པར་མི་བྱ་ལ། ཚུལ་འདི་ཉིད་འོག་གི་གསང་སྤྱགས་སྤྱི་
 འགྲོའི་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་བཞག་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཕྱགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།

༥ གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྤྱགས་དྲི་རྩེ་ཐེག་པའི་དམ་ཆོག་དང་སློམ་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གསང་སྤྱགས་གསར་མའི་ལུགས་དང་། གསང་སྤྱགས་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་

ལུགས་སྒོལ་ལས་བྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། །ཟླ་དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོར་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་
ཀྱི་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྷན་གྱིས་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་
བཟུང་བའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་མ་ཉམས་
ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། ཉམས་ན་
དཔུལ་བར་སྦྱིས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པས་མནར་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉམས་
དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་
ལ་རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཆེག་མི་ཉམས་པར་བྱ་ཚུལ་དང་། རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་མི་
ཉམས་པར་བྱ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །ཟླ་དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བའི་དམ་ཆེག་བསྐྱང་ཚུལ་བཤད་
པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་བསྐྱང་ཚུལ་བཤད་པའོ། །ཟླ་དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་པ་ཅ་བ་
ནས་གཅོད་ཅིང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཅ་བའི་ལྷང་བ་བཅུ་བཞི་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་
སྒྲོམ་པའི་ལྷང་བ་བཤད་པའོ། །ཟླ་དང་པོ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གསང་སྤྲུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་
ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་དང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། བྱད་པར་གཉིས་དང་ལྷན་
པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། རྟེན་དེ་ལ་སྦྱིད་པའི་སྤང་བྱ་ཅ་བའི་ལྷང་བ་ལ་བཅུ་བཞི་ལས།

ཕམ་པའི་སྡེ་ཆེན།

དང་པོ་ནི་རང་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེགས་བཅད་གཅིག་ཡན་ཆད་དམ། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་
སྤྲ་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་པའམ། དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲ་མ་གསུམ་པོ་གང་
ཡང་རུང་བ་ལ། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་
མཚན་དུ་བྱས་ནས། བསྟན་བཟུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁུར་བོར་ནས་བརྟན་
པའམ། སྦོད་པ་བྱས་པ་ལ། གོང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཀུན་

དགྲིས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ནམས་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་དེ་དག་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཅིག་མ་ཆང་ན། ཅ་ལྟར་འདིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བས་སྒྲོམ་པོར་
 འགྱུར་བ་ནི་ཅ་ལྟར་ལྡ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་ལྟར་འོག་མ་གཞན་ནམས་ལའང་རིགས་འགྲེ་
 ཞིང་། ལྷ་མ་ལྡ་བཅུ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་དེ་ལའང་ཅ་ལྟར་དང་
 པོའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །༥ གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
 བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ཤེས་བཞིན་དུ་བྱད་དུ་གསོད་པའི་བསམ་པས་འགལ་བར་
 བྱས་པའོ། །༥ གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་གཅིག་ལ། རྒྱད་ལྗེ་བཞི་གང་རུང་གི་དབང་ཐོབ་པར་
 མཚུངས་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་ལ། དེར་འདུ་ཤེས་པས། ཁྲོ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་བྱས་པ། རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་དེས་དོན་གོ་བའོ། །འདི་ལ་དབང་བསྐྱར་དུས་གཅིག་
 ལ་ཐོབ་པ་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །༥ བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
 ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་བྲལ་ན་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །༥ ལྡ་བ་ནི། བདག་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་ག་ལ་རུས་སྒྲུམ་པའི་བསམ་
 པས་སྒྲོན་སེམས་བཏང་བའོ། །འདི་ལ་ཀྱན་དགྲིས་ཆང་མི་དགོས་པར་བསམ་པ་བསྐྱེད་
 པ་ཙམ་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །༥ ལྷག་པ་ནི། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 དང་། གཞན་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་སྟེ། མདོར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་
 པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་པ་ཞི་བས་བཏབ་པའོ། །༥ བདུན་པ་ནི། དབང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་
 སྒོད་རུང་དུ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ། དེར་འདུ་ཤེས་པས། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐྱགས་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །དེས་
 ན་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྗེས་གནང་དང་བསྐྱབས་ལུང་འཕོགས་པ་སོགས་ལ་ཅ་ལྟར་འདིར་

འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་བྱུང་བ་ནི། རང་གི་ཕུང་པོ་སངས་རྒྱུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་
པར་བྱ་བ་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པས་བསྐྱུས་པའི་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་
འདི། སངས་རྒྱུ་ལྷ་བསྐྱོམ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བརྟན་བའོ། རང་གི་ཕུང་པོ་བྱུང་བར་
བྱ་བའི་བསམ་པས། སྤྱང་བར་གནས་པ་སོགས་གདུང་བཅོམ་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་རྩ་
ལྷུང་འདྲིར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་བྱུང་བ་ནི། སྤྱང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་སྤངས་པའོ། །ཟླ་
བཅུ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་འཛིག་པ་
སོགས་མངོན་སྦྱོད་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་གང་ཟག་ལ། ལུས་ངག་གིས་མདའ་བར་
བྱས་ན་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཀྱིས་བྱམས་པ་སྦྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བཅུ་གཅིག་
པ་ནི། བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་མ་བྱུང་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདས་ན་རྩ་ལྷུང་འདྲིར་འགྱུར་
ཞིང་། སྤྱགས་སྦྱོམ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་། རང་གི་སྒྲོ་རྒྱས་དང་འཆོམ་པར་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་
གཉིས་གང་ཡང་རུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བ་ལ་མ་འབད་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཉིད་ནས་ལྟ་བའི་
ཅེས་རེ་ཟེན་པར་མ་བྱས་ན། རྩ་ལྷུང་དུ་མི་འགྱུར་ཀྱང་། དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་
འགྱུར། །ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སྤྱགས་ཀྱི་སྦྱོད་དུ་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་སྤྱགས་ཀྱི་གདམས་པ་
ལ་དད་ཅིང་། འོན་དུ་གཉེར་བ་ལ། དེའི་འདུན་པ་ལོག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སེམས་སྤྱན་
འབྱིན་པ་བྱས་ན་འདུན་པ་ལོག་པའོ། །ཟླ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕྲུལ་དཔའ་
བོའི་སྦྱོན་མོ་འཕྲུལ་དཔའ་མོའི་སྦྱོན་མོ་བྱུང་ནས་བཞུགས་པ་འདྲི་བཞིན་དུ། ཆོ་ག་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་བྱེད་པའི་ཆེ། ཞལ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་ན། མི་
གཙང་བ་དང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པས་དང་དུ་མི་ལེན་ན། ལྷ་མེད་ཁོ་ནའི་རྩ་
ལྷུང་དུ་འགྱུར་ལ། བྱུང་གི་བསྐྱོམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་
དང་། ལག་པའི་བྱུག་རྒྱ་ལ་སོགས་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི། ལྷ་མེད་དང་ཡོ་ག་

གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཟས་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་།
 གླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། སྤངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་གྱིས་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། ལྷ་མཆོད་
 པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་མ་བྱས་པར། ཟས་ལ་ལོངས་སྟོང་ན། ཁམ་རེ་ལ་ཅ་
 ལྟར་འདིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །རྩ་བཅུ་བཞི་པ་ནི། རྟོ་རྩེ་པག་མོ་ལ་
 སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱད་མེད་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པ་ལ། དེ་རང་གི་
 སྟོན་བརྗོད་པས་སྤང་ན། ཡོ་ག་དང་གླ་མེད་གཉིས་ཀའི་ཅ་ལྟར་དང་། བྱད་མེད་ཐ་མལ་པ་
 གང་ཡང་བྱད་བ་གཅིག་ལའང་། དེ་རང་གི་སྟོས་ཀྱིས་སྟོན་མིག་ཁར་བ་སོགས་བརྗོད་ནས་
 སྤང་པ་མ་ཡིན་པར། བྱད་མེད་ཀྱི་རིགས་འདི་གཡོ་སྦྱ་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱད་མེད་ཀྱི་རིགས་
 ཀྱི་སྟོན་བརྗོད་པས་སྤང་ན། གླ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་ན་པན་ཡོན་
 ཆེ་ཞིང་། མ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཅ་བའི་ལྟར་བ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ལྟར་བ་
 འབྱུང་བའི་སྟོ་བཞི་འབད་པས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནས་སྦྱེས་བྱའི་ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བར་བྱ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འབད་ནས་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཉེས་པས། གླ་མ་ལ་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་བྱུང་ན། རང་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་གླ་མ་
 ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་ནས་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྩེས་སུ་དབང་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་གླངས་ནས། སྤགས་སྟོམ་སོར་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་གླ་མ་མཆོད་ཉིད་ཆར་བ་ཐག་རིང་བ་
 སོགས་ཀྱིས་དཀའ་བར་བྱུང་ན། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ཚུལ་བཞིན་དུ་གླངས་ལ་སྤགས་
 སྟོམ་སོར་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

སྟོམ་པའི་སྟེ་ཆ་ན།

གཉིས་པ་སྟོམ་པོའི་ལྟར་བ་བཤགས་པ་ལ། །སྦྱིར་སྟོམ་པོའི་ལྟར་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །སྟོ་ཆེ་
 བ་ནམས་བསྐྱེན་བརྒྱད་ལས། །དང་པོ་ནི། རིག་མ་དབང་བསྐྱེད་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ལ་

བཀོད། སྤགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མ་སྤངས་པར་རིག་
མར་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་མ་ལ་སྟུང་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་བཀག་པ་ལྟར་སྤྱད་
པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་མ་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་ཀྱང་སྤགས་ལ་མ་དད་པ་ལ། སྤགས་ཀྱི་
གྲིས་སྤྱད་དང་། གྲེགས་བམ་རྟོག་ཅིལ། རྒྱན་དུག་སོགས་དང་། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྟུང་
སྟབས་སོགས་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོགས་འཁོར་དང་། དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མེའི་
སྟོན་མོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཁ་གཤགས་ཅུང་ཟད་དམ། ཐལ་མོ་རྟེན་པས་པ་ཙམ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་རྩོད་ན་སྟོམ་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སྟོད་ལྗན་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་བ་ན་
ལན་ལོག་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདེབས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་བ་ལ།
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དུག་པ་ནི། སྤགས་སུན་འབྲིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་
པ་པའི་ནང་དུ་དེ་དག་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་མེད་པར་ཞག་བདུན་
ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ལྟ་དང་སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་ཀྱང་ལྟའི་
སྒྲུབ་ཐབས་གཅིག་ཙམ་མམ་བསྐྱེད་རྫོགས་སུ་མིང་བཏགས་པའི་དམིགས་པ་སྟུན་རེ་ཙམ་
སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནལ་འབྱོར་པར་ཁས་འཆེ་བའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་
གསང་བ་གྲགས་པ་ནི། ཅ་ལྟར་གི་སྡེ་ཆོན་ཡིན་པས། འདིར་དབང་ཐོབ་ཀྱང་སྤགས་ལ་མི་
དད་པ་ལ་གསང་བ་སྟོག་པ་བྱས་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལས་རུང་གི་བསྟེན་
པ་ཁ་སྟོང་གི་སྦྱིན་སྟེག་དང་བཅས་པ་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐྱར་བདག་འཇུག་རབ་གནས་
སོགས་བྱེད་པ་ལ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་པའི་མཆོམས་ལས་ཁྲད་
དུ་གསོད་འདོད་ཀྱིས་འདས་ན་ཅ་ལྟར་དང་། ཁྲད་དུ་གསོད་འདོད་མེད་པར་དགོས་མེད་དུ་
འདས་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་རྩོད་ཅེ་འཛིན་པས་སྦྱིན་སྟེག་གིས་ཆེ་མེ་ལ་
དུས་བྲན་དང་འབྲུལ་རུང་བ་མ་བྱས་པར་སྟེག་ན་དེ་ལ་སྤགས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་དང་འདུལ་བའི་

ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་བ་ལྟ་བུ་ཉེས་པ་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དུས་དུས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བཟའ་བའི་དམ་ཆེག་དང་། བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་རྡོ་རྗེ་དེའི་བུ་བྱུག་ཆད་དང་ལྡན་པ་སོགས་རྒྱན་དུ་འཆང་བ་དང་། མི་འབྲལ་
བའི་དམ་ཆེག་སོགས་ལ་དུས་རྟག་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་
བྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ནི་བཤགས་ཡུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྡན་གཅིག་གི་དྲུང་དུ་ལྷུང་བའི་མིང་
རིགས་བརྗོད་ནས་བཤགས་པ་དང་། མཐོང་སྤྱོད་དེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤགས་པ་སྤྱི་འགོ་
ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བའི་སྤྱེ་ཆེན།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་བསྐྱང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་བའི་དམ་
ཆེག །བསྐྱེན་པའི་དམ་ཆེག །སྤྱོད་བའི་དམ་ཆེག་གཞན་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུག་
གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྒྱན་ཆང་འཕྱང་བ་སྤྱོད་བ་སྤྱེ། བསྐྱབ་
པའི་གཞི་ལྟ་བུ་བསྐྱང་བ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤྱོད་དཔོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྐྱེན་པ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་ལའང་མི་བརྟན་པར་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་
རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་
པའི་རྒྱ་སྤྱོད་བ་ནི། རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་པའི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་
ཚུབ་ལམ་དང་བཅས་པ་འདོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཁུར་མི་ཁུར་
བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལས་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་། འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་
བར་འཁོར་བར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པ་དང་། དུས་ནམ་
ཡང་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཅོམ་གྱི་སྤྱང་འདས་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་བྱེད་པར་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་དང་འགོམ་པའི་ཉེས་པ་
སྤང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། གསང་
བ་པ་གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་བརྟན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། བྱག་རྒྱ་སྟེ་ལྷའི་གཟུགས་བྲིས་པ་
སོགས་དང་། ལྷ་མའི་བཞེན་པ་དང་། ལྷའི་བཞེན་པས་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་
མ་སྟེ་ལྷའི་བྱག་མཚན་དང་རྟོ་རྟེ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འགོམ་པར་མི་
བྱ་བྱིང་ཟན་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བྲིས་ནས་བཟའ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །དེ་
བཞེན་དུ་དམན་མ་སྟེ། མཚོད་རྫས་བུལ་བའི་སྟེགས་མ་དང་ལྷའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་འགོམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང་ཡོན་བྱད་གཞན་དེ་དག་གི་
སྟེང་དུ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷའི་གྲིབ་མ་སོགས་ལ་མི་འགོམ་དུ་མི་རུང་
བའི་ཆེ་གང་ལ་འགོམ་པའི་གཞི་དེ་རང་གི་སྟེང་དུ་བཏེག་ནས་དེའི་འོག་ནས་འཇུལ་བར་
བསམ་ནས་ངག་དྲུ། ཨྱོ་བརྩ་བེ་གྲུ་ག་མ་རྩྱ། ཞེས་བརྗོད་ནས་འགོམ་པ་བྱས་ན་དམ་ཆོག་
ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

རིགས་ལྷའི་དམ་ཆོག་བརྩ་དག།

རྩ་བའི་གཉིས་པ་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་ལྷ་
ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བ་གསུམ་
དང་། ཉེས་སྦྱོད་སྟོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་
བཟུང་བ་སྟེ་དུག་གོ། །གཉིས་པ་མི་བསྦྱོད་པའི་དམ་ཆོག་ནི། །རྟོ་རྟེ་དང་བྲིལ་བྱ་དང་། བྱག་
རྒྱ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ་
བཞེད། །གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་
སོགས་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། ཆོས་བཤད་པས་གཞན་ལ་ན་འདོགས་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་

པ། དབྱ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་མགོ་སྟོམས་པས་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་པ་
སོགས་མི་འདིགས་པའི་སྒྲིན་པ། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་སོགས་བྱམས་པའི་
སྒྲིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་བྱ་རྒྱུད་དང་། སྒྱུད་རྒྱུད།
གསང་བ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ས་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མི་སྟོང་བར་འཛིན་པའོ། །ལྷ་པ་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་ནི། སྟོམ་པ་ཅི་རྒྱས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བྱི་ནང་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་
ཅི་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་ཉིན་
ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་སྟེ་ཉིན་ཞག་སྟགས་རེ་རེ་ལ་ལན་བྲུག་བྲུག་བསྐྱེད་དགོས་
པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དང་པོར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་
དང་བསྐྱེད་མཆོམས་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་
གསུམ་སྟེ་བྲུས་བྲུག་ཏུ་སྒྲུབ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་མ་གོས་ལེགས་པར་བཟླ་བ་ཅིང་། བྱིས་
ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱ་སྟོམ་པའི་འདུན་པ་ལན་བྲུག་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་
དང་པོ་པ་ལ་ཡང་རྩ་ལྷུང་སོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། མ་བྱས་ན་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་པར་འབྱུར་
བ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱི་ཞེས་བཅས་པའི་བཅས་འགལ་གྱི་སྟོམ་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་
བྱིར་རོ། །སྒྱིར་ལས་དང་པོ་པ་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་ཆེས་དཀའ་བས་ལྷུང་བ་སོ་སོའི་བྱིར་
བཅོས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་བསྟོམ་པ་དང་། བཟླས་པ་
དང་། གཏོར་མ་དང་། མཐུལ་དང་། ཉེན་གྱི་བྱུང་དུ་བཤགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་
སྒྲུབས་པ་དང་། བཀའ་བསྟུགས་པ་དང་། སླ་རྩེ་གདབ་པ་དང་། མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིན་སྟེག་དང་།
ངན་འགྲོ་དགུག་བྲལ་དང་། བྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་སྟེག་ལྷུང་
སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རེ་མ་ཆག་པར་བཟླས་ན་ལྷུང་བ་

ནམས་ཀྱི་འཕེལ་ཁ་གཙོད་པ་དང་། འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་བཞུས་ན་ལྷུང་བ་ནམས་ཅ་བ་ནས་
དག་པར་གསུངས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོང་ཐབས་དེ་དག་ལ་ཡང་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་
དག་ནི་དམ་ཆེག་གི་ནམ་བཞག་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་གོ། །བདེ་བ་ན་བཀོད་ཀྱི་རྒྱས་པར་
ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་དབང་དང་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་ནམས་
ལེགས་པར་ཐོབ། དེ་ནས་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་པ་གལ་
ཆེ་ལ། འབད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཉམས་ན་སྦྲར་གསོས་ཏེ། དམ་ཆེག་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་
པར་བྱས་ལ་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་གཞན་
ཀྱི་དོན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྦྱང་
པོར་བྱ་བར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་དུག་དུ་བྱས་པའི་ཆ་རེ་རེའི་ནང་
དུ་ཆག་མེད་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བྱན་དུག་གི་ནལ་འབྱོར་དུ་གྲགས་པའི་
གདམས་པ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བཀའ་སློལ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལག་
ལེན་དངོས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་དེའི་སྒྲོམ་ཆེག་ཅམ་འགོད་ན། དགོན་
མཆོག་སྐྱབས་འགོ་ཆད་མེད་ནམ་བཞི་སྒྲོམ། །སྒྲོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་པན་ཡོན་
བསམ། །སྒྲ་མ་གསལ་གདབ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་འབུལ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་
སྤྲིག་ལྷུང་བཤགས། །སྒྲོན་རྟོག་སྤྲུམས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཀའ་བྲིན་བསམ། །གསོལ་བ་བཏབ་
སྟེ་བསྐྱེམ་ལ་ལྷ་ཐོག་བཞག །ལྷར་གསལ་རྟོར་བྱིལ་དེ་ཉིད་བྲན་པ་ཡི། །བཟུང་བའམ་མོས་
ཏེ་མཉམ་སྦྱོར་བདེ་སྦྱོང་བསྒྲོམས། །སྒྲོམ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མའི་དམ་ཆེག་ནམས། །བྲན་
བྱ་དེ་འགྲེལ་ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་བསྤྲུམས། །ཐེག་གསུམ་བྱི་ནང་དམ་ཆེག་བཟུང་འདོད་
བསྐྱེད། །ཕུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་དག་ཅ་བཏང་ཞིང་བསྟོ། །ཞེས་པའོ། །

སྒྲ་འགྱུར་ཕྱགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཁག

གཉིས་པ་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་དང་གཞུང་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ལྷགས་ནི།
དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱིའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དམ་ཆེག་གི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། དབྱེ་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུང་བྱའི་དོན་སྒྲགས་ཀྱི་བརྒྱུ་ཞུགས་བཟང་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་
སྒྲུམ་པའི་ལྷག་བསམ་བྱུང་པར་ཅན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ལྷག་
པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིགས་གནས་སོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་མ་ཡའི་
སྒྲ་དངོས་སུ་ཡལ་གམ་བཅས་པའི་ཐ་ཆེག་ལ་འཇུག་པས་རི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་འདའ་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དམ་ཆེག་སྟེ། ཀུན་འདུས་ལས། འདའ་དཀའ་དོ་རྗེའི་དམ་ཆེག་གཏན་གྱི་
གཉེར། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱུང་མ་བསྐྱུང་གི་ཁེ་ཉེན་གྱིས་དམ་ཆེག་ཏུ་བཞག་པའང་ཡོད་
དེ། ཉེ་རུ་ཀ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། མི་འདའ་དམ་པ་མཆོག་གྱུར་པ། །འདས་པར་གྱུར་ན་
ཆེག་པར་བཤད། །ཅས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། བསྐྱུང་དུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་བའི་དམ་ཆེག་དང་།
བསྐྱུང་མཆམས་ཅན་རིམ་གྱིས་པའི་དམ་ཆེག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
ལྷང་དོར་མེད་པར་ཉོགས་པས་སྤང་ལྷང་བསྐྱུང་མཆམས་ལས་འདས་པ་ནི་དམ་ཆེག་སྟེ།
ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། གྱེ་ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་དགོངས་པའི་དམ་ཆེག་ནི། །མ་ཡེངས་བྲན་པས་
དངོས་པོ་ཡེ་ཤེས་སུ། །མ་བཅོས་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བྱུང་སྟེ། །རིག་པས་དབང་བསྐྱུར་
བསྐྱུང་དང་མི་བསྐྱུང་མེད། ཅས་དང་། སྤྱི་མདོ་ལས། བསྐྱུང་བྱ་བསྐྱུང་དུ་མེད་པ་ནི། ཆོས་
ཉིད་དམ་ཆེག་དམ་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དམ་ཆེག་འདི་ནི་མད་པོ་
ཆེ། །ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །མོས་པ་རྒྱུད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྐྱུང་བའི་མཆམས་
དག་བཟུང་བར་བྱོས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེ་འདུས་ཞི་རྒྱུད་ལས། ཉོན་ཅིག་
འདུས་པའི་འཁོར་ཆོགས་རྣམས། །དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི་གང་ཞུགས་པས། །བསྐྱུང་

ཞིང་བསྐྱམས་པར་བྱ་བ་དག། སྤྱི་དང་བྱད་པར་ལྷག་པ་ཡི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བས་བཟུང་བྱ་
སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དང་། ལྷག་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་མོ། །

སྤྱི་ཡི་དམ་ཆོག་ཁག

དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
རྣམས་ལས། །བསྐྱང་བར་བྱ་བ་གང་གསུངས་པ། །ཐུན་མོང་སྤྱི་ཡི་དམ་ཆོག་ཡིན། ཞེས་
པ་ལྟར། སོ་བྱང་དང་ཕྱི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བསྐྱང་མཆོམས་སུ་གྲགས་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས་
ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཙོ་བོར་སོ་སོའི་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བསྐྱང་བར་བྱ་
དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུང་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །རྩལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་
འདུལ་བ་མ་ལུས་ལ། །སྤྲགས་པ་བྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤངས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་
ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་སྤྲགས་པ་བྲིམ་པས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་
སྤང་དོར་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདུལ་བ་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲགས་
སུ་འབྲེལ་ཤེས་པ་ཞིག་གལ་ཆེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། གོང་དུ་བཟློན་
པ་ལྟར་ལ། ཕྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་ལ་གོང་མ་དག་གི་བཞེད་རྩལ་ཆེས་མང་ཞིང་། ལུགས་སྟོལ་
འདིའི་མཁས་བྱུང་མངའ་ངེས་པ་ཆ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལའང་དུས་འཁོར་རྒྱུད་
འབྲེལ་བྱངས་སུ་བྱས་ཏེ་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་རེ་མཆིས་པ་སོགས་འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ།
གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་རིང་ཕྱིན་ཆད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་
འདུན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ནི། །གསང་སྤྲགས་རིག་སྤྲགས་ཆོགས་
རྣམས་ལ། །དད་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་
ལ་དད་པ། སྤྲགས་ལ་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་མོས་པ། ལྷ་མ་དང་མཆེད་སྤྲགས་ལ་གུས་

པ། འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་གཞན་ལ་མི་བཏང་བ། རང་གི་ལྷ་དུས་སུ་མཆོད་བ། མྱོ་བྱར་གྱི་
 མགོན་མཆོད་བ། བྱམས་པ་མི་སྤྲོད་བ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཅོན་བ། བཟླས་བརྗོད་ལ་
 བཅོན་བ། དམ་ཆེག་གཞན་ཡང་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱུང་བ། སྤོད་མིན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་མི་སྤྲོད་བ།
 རང་གི་རྒྱུད་བསྐྱུང་ཞིང་རྟོག་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལ་ཅ་ལྷུང་དང་། སྤྲོད་རྒྱུད་
 ལ། རྣམ་སྤྱང་མདོན་བྱང་ལས། བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 སྒྲོར་སྤྲོད་པའི་བསྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་གཞི་ཤེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་ཅ་བའི་
 ལྷུང་བ་བཞི་ནི། སྤྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར། མི་དགེ་བཅུ་དང་ཅ་བ་བཞི་ལ་ཅ་ལྷུང་དུ་འདོད་པར་སྤྱང་མོད། འཇམ་མགོན་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ནི། བྱ་སྤྲོད་གཉིས་ལ་བྱང་སྤྲོམ་གྱི་བསྐྱུང་བའི་སྤྲོད་དུ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 དམ་ཆེག་བསྐྱུང་རྒྱ་མང་པོ་མཆིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྲོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་
 ནི། ཅེ་མོ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །པས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤྲོད་
 བ་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་རི་ལྟར་
 དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། ཞེས་སོགས་རིགས་ལྷའི་སྤྲོམ་བཟུང་གི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་བ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་
 སུ་འཛིན་པ་སྟེ་གསུམ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རྡོ་རྗེ་བྱིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་སྤོབ་དཔོན་བཟུང་བ་སྟེ་
 བཞི། །རིན་ཆེན་རིགས་ལ་སྤྲོད་པ་རྣམ་བཞི་གཏོང་བ་སྟེ་བཞི། །བཟླའི་རིགས་ལ་དམ་
 ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པ་སྟེ་གཅིག །ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྤྲར་གྱི་སྤྲོམ་པ་རྣམས་ཅི་རུས་སུ་
 འཛིན་པ་དང་། མཆོད་པའི་ལས་ལ་འབད་བ་སྟེ་གཉིས་རྣམས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱུང་བུ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཅ་ལྷུང་དུ་སྤོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་

སྤྱིང་པོ་བཞེད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་སྤྱང་ཆེན་དང་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ཁུངས་སུ་
བྱས་པར་སྤྱང་མོད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི་རྒྱད་སྡེའི་རིམ་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་
བའི་ནང་ཆོན་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་མཐུན་པར་
བཞེད་པ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ལ་གསར་ཉིད་གི་མཁས་གྲུབ་
རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་སྤྱ་འགྲུར་བ་རྣམས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་
པོ་ཅ་ལྷུང་ལྡར་བསྐྱས་ནས་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྒྲ་མེད་སྤྱི་ལ་གྲགས་
པའི་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་མདྲ་ཡོ་ག་མན་ཆད་
དུ་བཤད་པའི་གསར་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་ལུགས་འདིར་ཡང་འདོད་པར་
བཞེད་དོ། །

བྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ཁག

གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ནི། སྤྱི་མདོ་ལས། སྐྱ་དང་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེ་ཡི། །བསྐྱུང་
དང་སྐྱུད་དང་ཡིད་འོང་དང་། །མི་འདོར་ཤེས་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་བ་
དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་གོ། །

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཁག

དང་པོ་ལ། དམ་ཆོག་རྣམ་པར་བཏོད་པ་ལས། །འགྲོ་བའི་སྤྱིན་སོ་གསུམ་དག་
ལས། །སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་དུ་བཤད། །དེ་ལ་བྱད་པར་ངེས་ཕྱེ་བ། །སྐྱ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་དག་ལས། །རེ་རེ་ལ་ཡང་དགྲ་དགྲ་སྟེ། །འཇུག་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཤེས།
ཞེས་བས། ཅ་བ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་
གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ལས། དང་པོ་སྐྱའི་དམ་ཆོག་གསུམ་ཆོན་གསུམ་གྱི་ཕྱིའི་

ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ནི། རིམ་པར་མ་བྱིན་ལེན། མི་ཆངས་སྤྱོད། སྒོག་གཅོད་གསུམ་སྤོང་
 བའོ། །ནང་གི་གསུམ་ནི། པ་མ་དོ་རྩེ་སྤྱན་སྤིང་དང་རང་ལུས་ལ་སྤོང་བ། ཆོས་དང་གང་
 ཟག་ལ་སྤོང་བ། རང་ལུས་ལ་རྟེན་འཆོག་དང་དཀའ་བྱུང་གིས་བརྟན་ཤིང་གཏུང་བ་རྣམས་
 སྤོང་བའོ། །གསང་བའི་གསུམ་ནི། རོ་རྩེ་སྤྱན་སྤིང་གི་ལུས་ལ་རྟེན་པར་གཟས་ཤིང་རྒྱལ་ལ་
 སྤོང་བ། རོ་རྩེ་མཆོད་ལུས་ལ་རྟེན་པ་དང་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ལ་གཅོས་པ། སྒྲ་མའི་གྲིབ་མར་
 འགོམ་པ་དང་སྤྱན་སྤྱར་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བག་མེད་རྣམས་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་གསུང་
 གི་གསུམ་ཆོན་གསུམ་གྱི་ཕྱི་གསུམ་ནི། རྩུབ་ཆོག་། སྤྲ་མ། གཞན་གྱི་ཞེར་འདེབས་གྱི་ཆོག་
 སྤྱོད་བ་རྣམས་སྤོང་བའོ། །ནང་གི་གསུམ་ནི། ཆོས་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་པ། རོན་ཡིད་ལ་བསམ་པ།
 གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གཤེ་སྤྱོད་འདེབས་པ་སྤོང་བའོ། །གསང་བའི་
 གསུམ་ནི། རོ་རྩེ་སྤྱན་སྤིང་གི་ཆོག་། སྒྲ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཆོག་། སྒྲ་མའི་གསུང་
 རྣམས་ལ་བརྟན་ཤིང་གཅོག་པ་རྣམས་སྤང་བའོ། །གསུམ་པ་བྱུགས་གྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་
 ཆོན་གསུམ་གྱི་ཕྱི་གསུམ་ནི། གཞོད་སེམས། བརྟན་སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ་སྤང་
 བའོ། །ནང་གི་གསུམ་ནི། སྤྱོད་པ་ལོག་པ་བག་མེད། སྒྲོམ་པ་ལོག་པ་བྱིང་ཆོད་དང་གོལ་
 སྤྱི་བ། ལྟ་བ་ལོག་པ་ཉག་ཆད་མཐར་འཛིན་རྣམས་སྤང་བའོ། །གསང་བའི་གསུམ་ནི། ཉིན་
 ཞག་གི་སྤྱན་རེ་རེ་བཞེན་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་མ་
 བྱས་པ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཆོད་ལུས་ལ་བཅེ་གཏུང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྤང་
 བའོ། །གཞན་ཡང་གསང་སྤྱོད་ལས། སྒྲ་མེད་མི་སྤང་སྒྲ་མ་བཀུར། །སྤྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་
 རྒྱན་མི་བཅད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་ལ་བྱམས། །གསང་བའི་རོན་ཕྱིར་སྤྱོད་མི་བྱ། །འདི་
 བེ་ཅ་བ་ལྟ་རྣམས་ཏེ། །སྤྱོད་དང་བསྤུང་བའི་དམ་ཆོག་མཆོག་། ཅེས་གསུངས་པའི་ལྟ་པོའང་
 ཅ་བ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འདི་དག་མ་ཉམས་ན་ཡན་ལག་ཉམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སོར་ཆུད་

པར་འགྱུར་བས་ཅ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་དང་མཆེད་ལ་བསྐྱུང་བ་ནི་པན་འདོགས་པ་དང་
གཞིན་པ་སྤང་བའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ལུས་ཡིན་པས་སྤྱི་དམ་ཆེག་དང་། སྤགས་རྒྱ་རྒྱན་མི་
གཙོན་པ་ནི་བསྐྱས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པས་གཙོ་བོར་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གསུང་དུ་བསྐྱུ་བར་རྒྱུད་དང་སྤྱབ་སྤེ་གཉིས་ཀར་དགོངས་པ་མཐུན་ཞིང་། སྤྱི་འཕྲུལ་བ་
གསང་བཅུ་མི་སྤྱོ་བ་དག་ཡིན་ཀྱང་གང་གསང་བ་ནི་ཐུགས་ལ་གནས་པས་གཙོ་བོ་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་སུ་བསྐྱུ་ནའང་བདེ་འདུས་ཞི་རྒྱུད་དུ། གསང་བར་བྱ་བ་འདི་
རྣམས་ཀྱང་། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གོ། །ཞེས་གསུམ་གས་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ་སྒྲོམ་པ་ནི། །རྟོ་རྟེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་གོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་
ཐུགས་སུ་བསྐྱུ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་འདིར་བྱང་སེམས་དང་གསང་བ་མི་སྤྱོ་བ་
གཉིས་ཀ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ཏུ་བསྐྱུ་ན་བདེ་སྟེ། ཅ་བའི་དམ་ཆེག་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་བཟ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམ་གཉིས་སྒྲོབ་དཔོན་
དུག །མཆེད་བཞི་སྤགས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། །གསང་བཅུ་ཅ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
ལྟར་ལས། དང་པོ་སྤྱི་དམ་ཆེག་གི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། །ཞི་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་དགོལ་དབང་
བསྐྱར་དེ་ཉིད་བསྟན། །སྒྲ་མ་ཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་གོགས། །ལུས་ངག་ཡིད་གིས་བཀྱར་བ་
ནི། །རྟོ་རྟེ་སྤྱི་དམ་ཆེག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སྒྲ་མ་བཀྱར་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་
ཀྱན་གྱིས་དམ་པར་བཀྱར་ཞིང་བཀའ་འདྲིན་ཐོབ་པ་སྤྱིའི་སྒྲོབ་དཔོན། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་
ལྟ་བུ་ཆོས་སྒྲོར་འདྲན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན། དམ་ཆེག་འཕོགས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་དམ་
ཆེག་དབང་གི་སྒྲོབ་དཔོན། ཉེས་ལུང་བཤགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཉམས་ཆག་སྒྲོང་བའི་སྒྲོབ་
དཔོན། ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཤེས་རྒྱུད་འགོལ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན། ཟབ་མོའི་
གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་མན་ངག་ལུང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་དུག་སྟེ། གསལ་བཟ་

ལས། སྤྱི་དང་འདྲེན་དང་དམ་ཆེག་དབང་། །ཉམས་ཆགས་སྒྲོང་དང་ཤེས་རྒྱ་འགྲོལ། །མན་
 ངག་ལུང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དྲུག་རིམ་རྒྱུར་ཆུལ་གྱི་དཔེ་
 ཡང་རིམ་བཞིན་དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །ཁུ་བོ་པ་དང་མ་དང་
 མིག་། སྤྱིང་བས་ལྷག་པའི་ཆུལ་བལྟས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཁུང་པར་བཞི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དབང་བསྐྱར། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་ལོད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་
 ལས་ལྷག་པའམ། མཉམ་པའམ། དགོན་མཆོག་བཞི་པར་བལྟ་བ་གང་རུང་གིས་སྒྲོག་གསུམ་
 གཡོ་ཐོལ་མེད་པས་ཐུགས་ཅི་མཉེས་དང་བཀའ་ཅི་གསུང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོག་ནས་བཀྱར་བར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་མཆེད་ལ་བྱམས་པར་བྱ་བ་ནི། གསལ་བཀྲ་ལས། སྤྱི་ཡི་མཆེད་དེ་པ་ཆོན་
 བཞིན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཁྱེད་ལ་རིང་བ་དང་། །ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པ་ཉེ་བར་བཤད། །པ་
 གཅིག་དམ་ཆེག་ནང་འདྲེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིའི་མཆེད་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད། རིང་བའི་མཆེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཁྱེད་སོ་ཅོག་། །ཉེ་བའི་མཆེད་ཐུགས་
 ཀྱི་ཐེག་པར་ཁྱེད་ལ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཁུང་པར་ནང་འདྲེས་པའི་མཆེད་སྒྲུབ་པ་གཅིག་གིས་
 བསྐྱུས་པ་མཆེད་བཞི་དང་། དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་ལམ་དུ་ཁྱེད་པའི་མཆེད་བྱི་མ་
 གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདྲེས་པའི་མཆེད་ལྷག་པར་ཡང་གཉན་པར་ཤེས་པའི་
 རིམ་པས་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་ཞིང་པན་འདོགས་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་བཅེ་ཞིང་གཏུང་བས་
 བྱམས་པར་བྱ་སྟེ། རམ་གྲོག་ལས། རྩི་རྩི་སྤྱན་ལ་གཏུང་སེམས་ཀྱང་། །འདྲེས་དང་མ་འདྲེས་
 ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ཁྱེད་པ་ལ། །རན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཡང་། །རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། །བཅེ་ཞིང་གཏུང་བའི་འཁྱེད་སྤྱོད་ལ། །གཅིག་ལ་
 གཅིག་ནི་མིག་བཞིན་བལྟ། །མདོར་ན་སྒྲོག་ལ་མི་ཆགས་བར། །སྤྱན་དང་མིང་སྤྱིང་དགོས་
 པ་སྤྱོད། །ཅིའི་བྱིར་རྩི་རྩི་སྤྱན་རྣམས་ནི། །འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དག་ཏུ། །མི་འབྲལ་

གྲོགས་པའི་གྲོགས་མཆོག་སྟེ། །མེ་མར་འོད་དང་སྒྲོང་བྱ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གསུང་
གི་དམ་ཆོག་ནི། །ཞེས་རྒྱུད་ལས། རང་གི་ཡི་དམ་ལྷ་མཆོག་གི། །སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རབ་
འཛིན་པས། །དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་རྒྱུན་མི་གཙོད། །རྡོ་རྗེ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན། །ཞེས་དང་།
གསལ་བཟླ་ལས། །ཅ་བ་བསྐྱེད་དང་ལས་སྤྲུགས་དང་། །དམ་ཆོག་ལས་དང་ཆོས་དང་
ནི། །སྐྱེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞི། །ཞེས་པས་ཡུལ་སྤྲུགས་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཙོན་
པ་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ནམ་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཐུན་ལ་གནས་པ་དང་། །འབྲིང་གིས་རྒྱ་
བོ་རེར་དུས་དྲུག་གམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུད་དུས་མཆོད་ཀྱི་
རྒྱུན་མ་ཆག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ཡི་དམ་གྱི། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སུ་
མཛོན་སྐྱར་ལ། །རྟག་ཏུ་བརྒྱས་པ་བྱེད་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་གཞུངས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །རབ་
ཀྱིས་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ནམ། །ཉིན་གསུམ་མཆོན་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ། །མ་ཡེངས་
ཙམ་དུ་རང་གིས་བརྒྱ། །འབྲིང་གིས་རྒྱ་གཅིག་དུས་དྲུག་དང་། །དུས་བཞིའི་བར་དུ་མི་
བཅད་ཅིང་། །ཐ་མར་བཙོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རྒྱ་རེའམ་ར་བའི་དུས་དག་ཏུ། །བཙོན་
པས་འབད་དེ་མི་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་ས་བོན་བརྒྱག་པ་ཡིན། །ཆོགས་དང་གཏོར་མའང་དེ་
བཞིན་དུ། །ཐ་ན་ལོ་རྒྱར་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་གཉིས་
ལས། །རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྤང་བའི་དམ་ཆོག་ནི། །ཡུལ་ལྷག་པ་དོན་དམ་
དང་ལྷག་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། །དེ་མ་སྤོང་བའི་ཆུལ་ནི། །ལྷག་པ་བདེན་
པ་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་
སྤངས་ཐོབ་མེད་པར་མཛོན་དུ་རྒྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོན་པ་དང་། །དེ་སྐབས་པའི་
ཕྱིར་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོ་གསུམ་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བས་གང་ཤར་དག་པའི་

སྒྲིབ་བར་ལམ་དུ་བྱེད་བ་འདུག་པའི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཞི་རྒྱུད་ལས། །རི་
ལྷར་སྟོན་དང་འདུག་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ་སྟོམ་པ་ནི། ཞེས་དང་། གསལ་བཟླ་
ལས། རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་དེར་ཤེས་ཤིང་། །སྒྲིབ་སྟོང་
གཉིས་མེད་དོན་རྒྱུ། །བྱས་མཐོང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཕྱིར་གང་ཡང་བྱས་
སྒྲིབ་མེད། །འཛན་དང་ཤེས་བཞིན་སྟོན་བཏང་ལ། །དུས་གསུམ་རྒྱུད་དུ་མ་འཛན་ན། །ཐེག་
ཆེན་སྐུགས་པར་ཅི་ཡིས་རྒྱུད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིབ་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་
མི་སྤང་བར་བཤད་པ་དང་ཡང་གནད་གཅིག་སྟེ། དགོན་མཆོག་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་
སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པས། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བདག་ཉིད་
གཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྟོས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་
དོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྟགས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་ནི་ལྟེ་སྟེ་དེ་བས་ན་ལྟེ་
གཅིག་བྱ་བ་སྟོམས་པས། གཞུང་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ལྟ་
དང་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིན་དེ། །ཞེས་གང་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་འདུས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གསང་བ་མི་སྤྲོ་བ་ལ། ཡུལ་ནི། བླ་རྒྱས་ལས།
དམ་ཉམས་དམ་ལས་འོག་པ་དང་། །དམ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་དང་། །འབྲེས་དང་
མ་འབྲེས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པས་གང་གསང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་གསང་བ་ནི། དེ་ལས། སྤྱི་དང་བར་གསང་བཞི་བཞི་དང་། །འོས་
དང་གཉེར་གཏད་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་པ་ལས། སྤྱིར་གསང་བ་བཞི་ནི། གསལ་བཟླ་ལས།
ལྟ་ཐབ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་པོ་དང་། །ལྟེ་མིང་གཟུངས་དང་བྱུབ་རྟགས་རྣམས། །སྤྱི་གསང་རྣམ་
པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལྟ་བ་ཐབ་མོ་ནི། རྟོ་དམན་དབང་པོ་མ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་།

སྟོད་པ་ནི། གསང་དུ་ཁྱལ་ས་པ་རྣམས་ལ་གསང་ངོ་། །ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་མཆན་དང་དེའི་
སྒྲགས་དང་དེ་བྱུང་པའི་རྟ་གསང་རྣམས་ནི་མ་འདྲེས་པ་ལ་བསྟན་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཤིང་།
འདྲེས་པ་ལ་འང་རང་དགར་བསྟན་ན་དངོས་བྱུང་ཉམས་པར་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་
གསང་བར་བྱའོ། །བར་གསང་བཞི་ནི། དེ་ལས། སྐྱབ་པའི་གནས་དུས་གྲོགས་དང་
རྒྱུ། །བར་དུ་གསང་ལ་སྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་པས་གང་དུ་འདྲ་བའི་གནས་དང་འདྲ་བའི་དུས་
སོགས་ཆོགས་སྐྱབ་གསང་བའི་སྟོད་པ་ལ་ཁྱལ་ས་པའི་བར་དེ་སྟོད་དུ་གསང་ངོ་། །གསང་
བར་འོས་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་པ་དང་དམ་རྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་ངན་སྟོད་སོགས་
མཐོང་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ་རྣམས་དང་གཉེར་གཏད་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་མཆེད་ཀྱིས་གསང་བར་
བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཞི་རྒྱུད་ལས། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་མཆེད་
ལུ་མ་གྱིས། །གསང་བར་བསྒྲགས་དང་གནས་སྐབས་སུ། །དེ་ལྟར་འོས་པ་ཤིན་ཏུ་
གསང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསང་བ་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་དམིགས་ངེས་
པས་ཤིན་ཏུ་གསང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དང་སྒྲགས་རྒྱ་གཉིས་ཡོན་ཏན་བྱང་
པར་ཅན་སྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་བཀྱར་ཞིང་མཆེད་ལ་བྱམས་པ་གཉིས་ནི་
ཐུགས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། གསང་བ་མི་སློག་པ་དེའི་གྲོགས་སུ་བསྤང་བར་བྱ་བ་
གཙོ་ཆེ་བས་བསྤང་བའི་དམ་ཆོག་གོ། །ཞེས་རིང་ལུང་གིས་བཀའ་སློབ་ལས་བྱང་ཞིང་། རྩེ་
སྒྲོང་ཆེན་པས་ནི། དངོས་བྱུང་གྱི་ཅ་བ་ལྷ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཉེས་ན་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བས་
ལྷ་མ་བསྟེན་པ་སྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་སྟེ། མཉམ་སྦྱར་ལས། སྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་
ནི། །ལྟ་དང་ལྷ་མ་མི་སྤང་ཞིང་། སྒྲགས་དང་ཐུག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
བཞེད། དེ་ལྟར་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་རེ་རེ་ལ་འང་གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་བཀྱར་བ་
ལྟ་བུ་ལ། ལུས་ཀྱིས་བཀྱར། རག་གིས་བསྟོད། ཡིད་ཀྱིས་གུས་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་

ལའང་རིགས་འགྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་རྣེ་མེད་པ་དག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་དང་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཆེག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྫོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲིང་པོ་ལས། དམ་ཆེག་རྣམས་ནི་དོ་རྩེ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། མཉམ་ལ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ཡིས། །མཉམ་པའི་དམ་ཆེག་ལ་གནས་ན། །མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ནི། གསལ་བཟ་ལས། སྤྱད་པ་ལྷ་དང་མི་སྤང་ལྷ། །དང་དུ་སྒྲང་དང་སྐྱབ་དེ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་ལྷ་རྣམས་སྤུན་མིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་ཆོན་ལྷ་ལས།

སྤྱད་པ་ལྷ།

དང་པོ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ལྷ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཏ་ན་ག་ཏ་མ་བྱིན་ལེན་དང་རྩན། །དག་འབྲལ་རྣམས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ལྷ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་རང་དོན་གྱི་ཞེན་འཁྲིས་མེད་ཅིང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཞིང་བཅུ་སྟོལ་བའི་ཕྱིར་སྟོག་གཅིད་པ་ནས། སྟོབ་བྱ་མ་རུངས་པའི་རྒྱུད་འཆོལ་པའི་ཕྱིར་དག་འབྲལ་ལས་ཞེ་གཅིད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཆེག་སྤྱ་བའི་བར་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་རྒྱུད་ལས། སྟོར་གྲོལ་མ་བྱིན་ལེན་པ་དང་། རྩན་དང་དག་བརྒྱུད་བརྩོད་པ་རྣམས། །ཐབས་མཆོག་ངེས་པས་ཟེན་པ་ཡིས། །གནས་སྐབས་

དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། ཐབས་ཆེན་
རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། །སྤས་དོན་དུ་སྟོག་ནི་རྒྱུ་སྟེ་དབུ་མར་འགོག་པའང་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྟོག་
རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཙོད་པ། བཅུན་མོའི་ཤྱ་ཁ་གྱིན་པར་ལེན་པ། ཁ་སྐྱོར་ལས་
ཁྱེ་བདེ་འགྱུར་མེད་སྐྱབ་པའི་འདོད་སྟོང་། འཁོར་བ་མེད་སྤང་ལས་འགྲོ་བ་སྐྱོལ་བའི་རྩན་
ཆོག །བརྗོད་མེད་རྟོགས་པས་གབ་སྤས་མེད་པར་སྤྱ་བའི་བརྒྱུད་ཆོག་རྣམས་སོ། །

མི་སྤང་བ་ལྟ།

གཉིས་བ་མི་སྤང་བ་ལྟ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ཕྱག་ང་རྒྱལ་དང་། སྤག་དོག་ལྟ་ནི་
མི་སྤང་དམ་ཆོག་ལྟ། ཞེས་བ་སྟེ། འདི་ལ་གསལ་བ་ཀྱང་ལས། ཡང་དག་དུག་ལྟ་ལོག་དུག་
ལྟ། །ཞེས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བཞད་པ་ལས། ལོག་པའི་དུག་ལྟ་ནི། དུག་ལྟ་རང་མཚན་
བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་བ་ལྟར་དགྲར་བལྟས་ནས་མི་སྟོང་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བས་སྤང་བའི་རྗེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྤང་སྟེ།
སྟོག་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་རགས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྟོ་རྟེ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་
ནི་སྤྱ་འདྲ་ངོ་བོས་སྟོང་། །རང་གིས་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཤེས་པས་གོལ། །ཞེས་སོ། །ཡང་
ཐབས་ཀྱིས་ཐེན་ན་སྤྱད་ཀྱང་མི་འཆིང་བར་མ་ཟད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱར་ལམ་ཡིན་པས་
ཀྱང་མི་སྤང་སྟེ། རྟ་བར་རྒྱ་ཞུགས་པ་རྒྱས་འགྲུགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཆོ་ལས། ཉོན་
མོངས་ལམ་ནི་དག་པ་ཆེ། །ཐབས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་རྒྱན་གྱི་མཆོག །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
ངོལ་བ་ཡིས། །སྤྱར་དུ་ཉེ་དུ་ཀ་དཔལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་བ་ལྟ་ཡེ་ནས་རིགས་
ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀྱང་ནི་སྤང་སྟེ། སྤྱམ་འདོད་བས་ཉིལ་འབྱ་སྐྱབ་པ་
བཞིན་ནོ། །ཐབས་ཞགས་ལས། གཉི་ཕྱག་ཞེ་སྤང་ང་རྒྱལ་དང་། །འདོད་ཆགས་སྤག་དོག་

ཆེན་པོ་ནི། །བསྐྱེད་བ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ཅན། །དེ་ནི་དམ་ཆོག་དྲེ་རྩེ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
འགྲེལ་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། །གཏི་ཐུག་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནི་སྤང་དུ་མེད། །རིག་པ་ནི་སྦྱབ་དུ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཞི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རང་
བཞིན་ཤེས་པས་མི་སྤང་སྟེ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་དོན་ཡང་
དག་པའི་དུག་ལྡ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པས་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱོགས་རིས་
དང་སྦྱོད་པ་ལ་སྤང་དོར་ཀྱི་འབྱེད་པ་མེད་པའི་གཏི་ཐུག་ །དེ་ལྟར་མ་རྫོགས་པ་ལ་དམིགས་
པའི་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོས་རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལོག་
རྫོག་འཛོམས་པའི་ཞེ་སྤང་། མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྟ་བུ་གཤོངས་སུ་མི་འབེབས་པའི་ང་
རྒྱལ། གཉིས་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་སྦྱོད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་མི་ཤོང་བའི་སྤྲུག་དོག་ནམས་རྫོགས་
གོམས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་མི་སྦྱང་བའོ། །

དང་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟ་ནི།

གསུམ་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟ་ནི། འི་ཆེན་འི་རྩེ་རྒྱུ་མི་ས་དང་། །དྲེ་རྩེ་བེལ་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་
བ་ལྟ། ཞེས་པ་སྟེ། དམ་རྩམ་བདུད་ཅི་ལྟ་ནི། ཆེས་ཉིད་རང་བཞིན་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་
དང་། མཐུ་དང་། ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རྩམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་མ་དོར་
བར་དང་དུ་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས། སྤང་དོར་མེད་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ལ་པ་ཡིན་པས་གཙང་དམའི་རྫོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དུ་སྒྲུབ་སྟེ།
ལེ་ལག་ལས། བདུད་ཅི་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཆོས། །སྤང་དོར་མེད་པ་ཀྱུན་ལས་འདས། །ཡེ་
བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་དུ། །མཁས་པས་དང་དུ་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ནད་ལྡ་
སེལ་ཞིང་སྤྲུག་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལྡ་འབྱུང་བ་དང་། རིགས་ལྡ་ཡེ་ཤེས་ལྡ་སྦྱབ་པའི་དམ་

རྒྱུ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཀྱང་དང་དུ་སྒྲུང་སྟེ། སྤང་སེམས་དཀར་པོས་ཆ་བའི་ནད་
སེལ་བ་དང་མི་བརྗེད་པའི་གཞུངས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞིང་རྟོ་རྗེའི་རིགས་མེ་མོང་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟ་སྟུགས་གང་ནད་སེལ། བཟུག་མདངས་
གསལ། བསྐྱའི་རིགས་སོར་རྟོག་ །དྲི་ཆེན་གྱིས་དུག་ནད་སེལ་ཆེ་རིང་། བྱུང་བའི་རིགས་
ཆོས་དབྱིངས། དྲི་ཆུས་འགག་བ་སེལ། སྐད་སྒྲུབ། ལས་རིགས་བྱ་བྱལ། ལ་ཆེན་གྱི་
དྲངས་མས་མངོ་ནད་སེལ། མཐུ་ཆེ། རིན་ཆེན་རིགས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་གསལ་བཟུ་ལས། རྟ་ལྟ་བུས་ལྱིར་སྒྲུང་བ་དང་། །གཙང་དམའི་རྟོག་བ་སྒྲུང་བྱིར་
དང་། །ཐུན་མོང་དགོས་པ་ལྟ་བུར་དང་། །རིགས་ལྟ་བུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། །སྟུག་
བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་དངོས་བྱུང་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །སྤྲུལ་དོན་དུ་སྤྱང་ལྟའི་དངས་མ་འཇག་
མེད་དུ་འཆིང་བས་དང་དུ་སྒྲུང་བའོ། །

ཤེས་བ་བྱ་བ་ལྟ་ནི།

བཞི་པ་ཤེས་བར་བྱ་བ་ལྟ་ནི། སྤང་ལྟ་འབྱུང་ལྟ་ལྟལ་ལྟ་དབང་པོ་ལྟ། །ཁ་དོག་ལྟ་རྣམས་ལྟ་
བྱ་ཤེས་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱུས་པས་སྤང་པོ་ལྟ་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་བ་ཡབ་ལྟ། འབྱུང་ལྟ་ལྟལ་ལྟ། དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་ལྟ། སེམས་དབང་ལྟ་ལྟལ་
ལྟ་སེམས་མ། ཁ་དོག་ལྟ་རིགས་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སོགས་ལྟ་ཆེན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་ཤེས་བར་བྱེད་
པ་སྟེ། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་ལས། དང་པོར་ཤེས་བར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ནི། །སྤང་པོ་ལྟ་
དང་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྟ། །རྣམ་ཤེས་དབང་པོ་ལྟལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་། །སྤྱང་དཀྱིལ་
འཁོར་རང་བཞིན་ཤེས་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །

སྐྱུ་བ་པ་ལྟ་ནི།

ལྟ་བ་སྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལྟ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། །པརྟ་ལས་རིགས་
བསྐྱུ་བ་བྱ་ལྟ་ནམས་ནི། །དུས་ཚོད་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་དུས་དགོངས་པ་སྒྲངས་། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆེག་ལྟ་སོ་དེ་རྟོགས་གོམས་ཀྱི་སྤྱི་དུས་རང་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
སྐྱུ་བ་པའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞི་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱུས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
དང་། །རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་འོད་དཔག་མེད། །དོན་ཡོད་པ་དང་རྣམ་སྤང་མཛད། །ཡེ་ཤེས་
ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། །འཕྲིན་ལས་ལྟ་ཡིས་རབ་ཏུ་
སྐྱུ་བ། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྟ་བའི་དམ་ཆེག་ །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྐྱུ་བ་པར་
བྱེད་པ་སྒྲོམ་པའི་དམ་ཆེག་ །སྤྱད་དང་མི་སྤང་དང་དུ་སྒྲངས་བ་གསུམ་སོ་སྟེ་བཤད་ལྟར་ན་
སྤྱི་དུས་པའི་དམ་ཆེག་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་ལས་དང་སོ་བ་དང་ཉམས་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་
སྤྱི་དུས་པ་སོགས་ལྟ་དགོངས་ཀྱི་གདེངས་དང་ཆོགས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་བཅས་ནས་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་སྒྲངས་སྟེ་རིམ་བཤམ་ཞོར་
བར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རིགས་
ལྟ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་རྣམས་བྱུང་པར་ཀྱི་དམ་ཆེག་གི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར་
སྐབས་འདིར་འཆད་ན། དེ་ཡང་རིགས་བྱེ་བྲག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ཀྱང་རིགས་ལྟ་གཞི་
དམ་ཆེག་བསྐྱུང་དགོས་ནའང་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་དམ་ཆེག་ལ་ལྟག་པར་སྒྲོ་བ་
དགོས་པས་རིགས་ལྟ་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་ཏུ་བྲགས་པ་སྟེ།

རིགས་ལྟའི་དམ་ཆེག་

དེ་ལ་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་ལྟར་ན། སྒྲོན་པ་

དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉིས་སྟོང་སྟོམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བར་བརྟན་པར་བཟུང་
ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེན་དུ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་དང་། རང་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱང་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་
རྣམ་པར་དག་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནི་གཙོ་བོར་སྐྱའི་རིགས་ཡིན་ལ། སྐྱ་ནི་འབྲས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཉེན་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཉེན་དང་། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཉེན་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་ཏུ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་རྩོམ་མེད་
རིགས་མི་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་ནི། བྱི་ལ་རྩས་གྱི་རྩོམ་མེད་དང་བྱི་ལ་བྱ་ཆད་དང་ལྟན་པ་བཟུང་
ནས་རང་ཉིད་ལྟ་སྐྱབས་བྱ་བྱ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའོ། །རང་ལ་ཐབས་ཡབ་གྱི་ནོར་བུ་རྩོམ་མེད་དང་
ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། བྱ་བྱ་ཆེན་པོར་ཐབས་ལྟར་ནས་མཉམ་པར་སྦྱར་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་འབར་འཛག་གིས་བྱང་དུ་འཇུག་
པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་དང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་
རྩོམ་མེད་དང་། དེ་དག་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་ནི་བྱ་བྱ་ཆེན་པོར་ཐོག་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱི་
རང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྩོམ་མེད་དང་བྱི་ལ་བྱ་བྱ་ཆེན་པོར་གསུམ་འཛིན་ཅིང་། དེ་དག་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་ཡང་
བསྟན་བཀུར་ལ་སོགས་པས་ཆོས་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་བཟུང་ཞིང་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ།
མི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱགས་གྱི་རིགས་ཡིན་ལ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། དེ་སྟོན་
བྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རོ་བོ་དང་། དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡིན་པས། འདི་ལས་
རྣམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་བྱིར་མི་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་ཏུ་བཞག་གོ། །རིན་ཆེན་རིགས་རིན་

འབྲུང་གི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་ལྟར་ན་ཟང་ཟེང་ནོར་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་
འཛིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དེའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྦྱོར་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱིན་པ་དང་བཞི་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་
ཡང་དུས་དྲུག་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཉང་ལྟར་ན་སྤྲས་དོན་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་མེས་བྱང་
སེམས་འབབ་ལྡོག་གི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རིན་འབྲུང་ནི་གཙོ་བོར་
རིན་ཆེན་རིགས་ཡིན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་འདོད་འབྲུང་བ་ལྟར། སྦྱིན་པ་བཞི་ཡང་
དགོས་འདོད་སྟེར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་རིན་འབྲུང་གི་དམ་ཆེག་དུ་བཞག་གོ། །བསྐྱའི་
རིགས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་ལྟར་ན་བྱི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།
ནང་བྱ་སྦྱོད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐེག་པ་དང་། གསང་བ་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་ཐེག་པའི་དམ་
པའི་ཆོས་མ་ལུས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཉང་ལྟར་ན་རྒྱུད་དབྱེ་མར་བཅེངས་པས་གཞོམ་མེད་
ཀྱི་གསུང་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འོད་དཔག་མེད་གསུང་གི་རིགས་ཡིན་ལ། དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱང་དང་བོར་ལུང་ལས་བརྒྱུམས་པས་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྐྱའི་རིགས་ཀྱི་དམ་
ཆེག་དུ་བཞག་གོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་ནི། བྱི་ལྟར་ན་སྤར་གྱི་སྡོམ་པ་
དེ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་དང་། གཏོར་མ་སྦྱིན་སྟེག་
སོགས་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅི་རུས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཉང་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཟུང་འཇུག་ཨེ་ཤི་གྱི་སྡོམ་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། ཞུ་བདེས་སྤང་ཁམས་དབང་ཡུལ་གྱི་
ལྟ་རྣམས་ཆེས་པར་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་པ་དང་ལས་
ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་དག་དེའི་དམ་ཆེག་དུ་བཞག་གོ། །

ལྷག་པའི་དམ་ཆེག་

གསུམ་པ་ལྷག་པའི་དམ་ཆེག་ནི། བདེ་འདུས་ཞི་བ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། གཞུང་དོན་ལྷག་པའི་

དམ་ཆོག་ནི། །རབ་ཏུ་ལྷག་པར་བསྐྱང་བར་བྱ། །གཙན་གཟན་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་མི་གཞིག་། །ཟ་
མ་ཏོག་ཏུ་དྲུག་མི་སྟུག་། །རིན་ཆེན་ལྷག་ཐན་མི་འབྲེག་ཅིང་། །ཁྱེན་ཁྲོལ་ལྷ་བྱ་མི་བདུང་
སྟེ། །བསྐྱའི་ཟེའུ་འབྲུའལ་མི་གསེང་། །བྲུག་བརྒྱལ་སྟོང་དུ་བཅུད་མི་སྟུག་། །དོན་དང་མི་ལྷན་
རྩམ་མི་བརྟེན། །ཤེལ་སྟོང་འདམ་དུ་བསུབ་མི་བྱ། །མ་དག་སྟོང་དུ་དག་པ་མིན། །ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་མི་འབྲེག་སྟེ། །ཁྱུང་ཆེན་གཤེག་པ་ཡ་མི་འབྲལ། །གནམ་ལྷགས་དུར་མོའི་
མཆོན་མི་རྟོག་། །གཙན་གཟན་རོལ་པའི་ལྷག་མི་སྟུད། །རྟོ་རྟེ་བྲག་ཆེན་མི་གཞིག་ཅིང་། །ར་
བ་བྱ་བའི་མཆམས་མི་འབྲལ། །སྟོན་མེ་རྒྱུད་གིས་བསད་པ་མིན། །ཡེ་ཤེས་རྩ་རྒྱན་གཙོད་
པ་སྤང་། །བཀའ་ཉགས་བྲུག་རྒྱ་མི་དབྱེ་ཞིང་། །རྟོ་རྟེ་པ་ལམ་མཁར་མི་སྟོག་། །གཙུག་
གི་ནོར་བུ་དམའ་མི་དབབ། །འདི་དག་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་སྟེ། །ལྷག་པར་གཅེས་པའི་དམ་
ཆོག་ཡིན། །ཞེས་སྟེ་དང་བྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སྐྱབ་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱང་བ་ལྷག་པར་བསྟེན་པའི་དམ་ཆོག་ཉི་ཤུ་ལྟེ་མ་དགོངས་གྱི་
སྐས་བཤད་པ་སྟེ། །རིམ་པ་ལྟར་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ལ་མི་འཆེ་ཞིང་བཀའ་མི་སྟོག་པ་
དང་། །སྤྲ་མའི་ཡུམ་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་། །དད་པ་ཙན་གྱི་ཆོགས་མི་བཙག་པ་དང་། །དགོན་
མཆོག་དང་མཁས་པའི་དགོར་ལ་མི་འབག་ཅིང་ཆང་སྟུས་པར་མི་འཐུང་བ་དང་། །རྟོ་རྟེ་
སྟུན་གྱི་ཡུམ་ལ་མི་སྟོད་པ་དང་། །མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་གཟུངས་མ་མི་བསྟེན་པ་
དང་། །མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་དམ་རྩམ་མི་བསྟེན་པ་དང་། །མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
མི་སྟོད་པ་དང་། །སྟོད་མིན་ལ་གསང་ཆོས་མི་སྟོན་པ་དང་། །མཆོན་ལྷན་གྱི་གཟུངས་མ་
དང་སྟོད་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་མི་སྤང་བ་དང་། །དོན་བདེ་སྟོང་དང་ཉགས་ཡབ་ཡུམ་མི་འབྲལ་བ་
དང་། །མཆེད་ལ་བཀྲལ་ཁ་ཙམ་དུའང་འཐབ་མོ་མི་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་སྟུད་པའི་ལྷག་
མི་སྟོད་པ་དང་། །སྤྲ་མའི་གདན་ས་མི་རྒྱམ་པ་དང་། །རང་གཞན་གྱི་མཆམས་མི་འབྲལ་བ་

དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིང་མོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་། བསྐྱུ་པ་དང་ཆོ་ག་མི་ཆོག་གིས་བར་མི་གཙོད་པ་དང་། དབང་ཉགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་བཟང་མི་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་དགུག་ཅིང་སྤྱེ་བོའི་མཐུ་ལྷོག་མི་བྱེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གཙུག་རྒྱུ་འཁུར་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཅ་རྒྱུད་སྤྱིང་པོ་ལས། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་བཙུ་ལས་རྣམ་གངས་སུ་མ་བརྒྱུ་དུག་ཅུར་སློབ་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལེའུ་དོན་གཉིས་པར་སློང་བ་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་དགུ་བཅུ་ཅ་བཅུན་དང་། སྤྱི་མདོའི་ལེའུ་རེ་དུག་པར། གལ་མདོ་ངེས་པའི་དམ་ཆོག་བཞི། ཐུན་མོང་ཉི་ཤུ་ཅ་བཅུད། ལྷག་པའི་དམ་ཆོག་བཞི། བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉེར་གསུམ། སྤྱི་བའི་དམ་ཆོག་ཉི་ཤུ། སྤྱིད་ལམ་རྒྱུ་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཞི། བདུད་ལྷ་སློང་བ། དབྱ་བཞི་གཞོམ་པ། ལྷ་བའི་དམ་ཆོག་སྟེ་དགུར་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོར་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུ་པའི་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆོག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྤྱིད་ལམ་དང་བཟང་བའི་དམ་ཆོག་དང་། མི་འབྲལ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དམ་ཆོག་སོགས་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་བཞག་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ནའང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་རྩ་མ་འདུས་པ་མེད་དེ། གང་སྤྱད་ན་སྤྱགས་སྟོམ་གཏོང་བའི་རིགས་དང་མི་གཏོང་ནའང་ཡན་ལག་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རིགས་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གསར་རྟེན་ཐུན་མོང་བའི་ཅ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་དང་སྤྱི་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་ཀྱི་ཅ་བའི་དམ་ཆོག་ལྷ་པོ་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། བཅུ་བཞི་པོ་ལྷ་པོའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་བཀྱར་བའི་ནང་དུ་ཅ་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་པ་དུག་པ་རྣམས་འདུས་ཏེ། སྤྱི་མ་ལ་བརྟམས་པ་ནི་བཀྱར་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་དང་བཀའ་འདས་ནི་དེའི་གསུང་ལས་འགོངས་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་ལ་སྤྱིད་པའང་

བཀའ་འདས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆེད་ལ་བྱམས་པའི་ནང་དུ་གསུམ་པ་བཞི་པ་
བཅུ་གཉིས་པ་བཅུ་བཞི་པ་རྣམས་འདུས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྤྱན་ལ་ཁྲིམ་པ་ནི་མཆེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་
ལ་བྱམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྔོང་བ་སེམས་སྤྱན་འབྲེན་
པ་བྱད་མེད་ལ་སྔོད་པ་རྣམས་སྤྱིའི་མཆེད་ལ་བྱམས་པ་སྔོང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅུ་
པའང་ཐ་མལ་གྱི་བྱམས་པ་ལྟར་སྤང་བས་དོན་ལ་འདུལ་བྱས་ནའང་མི་འདུལ་བས་བྱམས་
པ་བཏང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྔོང་བ་རྟོགས་གོམས་ཀྱི་
དམ་ཆེག་དང་། སྤྲགས་རྒྱ་རྒྱན་མི་བཅད་པའང་དེའི་སྒྲོམ་པའི་དམ་ཆེག་རིམ་ལྡར་སྤྱབ་པའི་
ཐབས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷ་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་རྣམས་འདུས་
ཏེ། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མིང་སོགས་བྲལ་འདེར་གཏོགས། སྤང་
ལྷ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཚུལ་ནས་ལྟ་བའི་དམ་ཆེག་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་སྤང་བོ་ལ་མི་མཆོད་པ་གཉིས་
དང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོའི་ལམ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་
བ་སྔོང་བ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་དམ་ཆེག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསང་བའི་དོན་བྱིར་མི་སྤྱི་བའི་
ནང་དུ་བདུན་པ་མ་སྤྱིན་པ་ལ་གསང་བ་སྒྲོག་པ་དངོས་སུ་འདུ་ཞིང་། བཅུ་གསུམ་པ་དམ་
རྒྱས་རིམ་བཞིན་མི་བསྟེན་པའང་གསང་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ནས་གསང་
བར་འོས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བས་འདེར་བསྟུ་བའོ། །ཡང་ན་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་དང་སྟུ་
གར་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་གྲོགས་སུ་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པས་སྤྲགས་རྒྱའི་
ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་བཞེད། དེ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུ་ན། གསལ་བཟ་
ལས། རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་བྲག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་
གཉུག་མའི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་གདོད་མ་ནས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་

མེད་དོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་གྲིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དེ་རྟོགས་པར་
གྱུར་པ་ན། སྤྱི་མདོ་ལས། སྐྱུ་དང་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ཡི། །བསྐྱུང་དང་སྐྱུད་དང་ཡིད་འོང་
དང་། །མི་འདོར་ཤེས་བྱ་བསྐྱབ་པ་དང་། །མེད་དང་བྱུང་བ་གཅིག་ཕུ་དང་། །ལྷན་གྲིས་
གྲུབ་པ་རྣམས་པ་བཅུ། །རྩ་བ་འདི་ལས་འབྱུང་ཐག་འབྱུང་། །ཞེས་འགྲོ་གཞི་རྩ་བ་བཅུ་ལས་
ས་མ་ཡ་འབྱུང་སྒྲུང་སྒྲོས་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་ལས། དམ་ཆོག་འདི་ནི་མད་པོ་ཆེ། །འཛིག་རྟེན་
དུག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་ན། །སྤིད་གསུམ་འགྲོ་བ་རི་སྟེང་པའི། །རྟོག་འདུལ་དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་
སྒྲོ། །ཞེས་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པར་སྒྲོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོག་བསྐྱུངས་པའི་ལན་ཡོན།

དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་ལེགས་བར་བསྐྱུང་བའི་ལན་ཡོན་ནི། རང་ཤར་ལས། དམ་ཆོག་ལ་ནི་གང་
གནས་པ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར། །ཅེས་དང་། སྐྱུ་འབྱུལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།
རྒྱལ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དེ། །འཛིག་རྟེན་གཙོ་དང་འཁོར་གྲིས་བཀྲུ། །ཞེས་དང་། དམ་
ཆོག་མཆོག་ལ་གང་གནས་པ། །དམ་པ་མཆོག་དང་དམ་པ་ཡིས། །སྤྲས་དང་སྤྲན་དགོངས་
ཕྱིན་གྲིས་རྒྱུ་ལས། །བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཞུགས། །འཛིགས་མེད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
པོར་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་སྤྱུང་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། ཀྱན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་
གྱི་བཀྲུར་གནས་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་
འབྱོར་མ་རྣམས་གྲིས་སྤྲས་དང་སྤྲན་དུ་དགོངས་པས་ཕྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པས་རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་ལ་རིམ་གྲིས་བཟོད་དེ་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་སྤྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

མ་བསྐྱདས་པའི་ཉེས་པ།

མ་བསྐྱད་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གསང་སྤྱང་ལས། ཅ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་སྒྱུར་ན། །སྐྱབ་
པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར། །ཡིད་དུ་མི་འོང་སྣ་ཆོགས་པའི། །འབྲས་བུ་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་འདུ། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་དམ་ཆོག་ཉམས་སྒྱུར་ན། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་ངན་
སོང་ལྟར། །ཞེས་དང་། སྤྱི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཉམས་པར་གྱུར་ན། །ཆད་པའི་སྤྱི་གནས་
དཔྱལ་ཆེན་བརྒྱད། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་པོ་ཡིས། །མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་
དུ་འཁོར། ཞེས་དང་། གསལ་བཀྲ་ལས། ཅ་ཀུན་ཉམས་པའི་འཆལ་བ་དག །གསོ་ལ་ཉེ་
བར་མི་བཙོན་པ། །དོ་རྩེ་དཔྱལ་བར་དེ་ལྟར་སྟེ། །དཔྱལ་བ་པལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱག་
བསྐྱལ་གཅིག་དུ་སྒྲིམས་པས་ནི། །དེ་ཡི་འབྲུམ་གྱི་ཆར་མི་སོད། །སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་
འོད་ཟེར་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱན། །རྒྱན་དུ་མཛད་གྱང་པན་མི་
འགྱུར། །བསྐྱལ་བ་ཐེར་འབྲུམ་ལ་སོགས་སུ། །དེ་ནི་ཐོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་
འཛིག་ན་གཞན་དུ་འཕོ། །སེ་གོལ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པར་བྱེད། །དེ་བས་ཤིན་དུ་ནན་ཏན་
ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་ཆོག་ཉམས་ཤིང་མ་བཤགས་ན་ཆེ་འདིར་ཡང་དབང་
སྤྱད་སྐྱབས་པས་ཡུལ་དགར་ལྟར་བ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་སྤྱགས་བྱེ་ལེན་དུ་འདུ་ཞིང་། བྱེ་མར་དཔྱལ་ཆེན་
བརྒྱད་དང་། བྱང་པར་དོ་རྩེའི་དཔྱལ་བར་ལྟར་ནས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བརྒྱད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་རོ། །ཅ་ལྟར་ཅན་དེས་རང་ཉིད་ཉམས་
པར་མ་ཟད་གཞན་ལ་རྒྱས་ཉམས་གྱི་ཉེས་པའང་རང་གིས་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། གསང་བ་
སྤྱང་པོ་ལས། ཅ་བ་ཉམས་པའི་འཆལ་བ་དག །གསོ་ལ་ཉེ་བར་མི་བཙོན་དང་། །སྤྱད་ཅིག་
ཡུད་ཙམ་སྤྱི་མི་བྱེད། །ཉམས་འགྱུར་ཉེས་པ་བཟོད་མི་ལང་། །ཞེས་དང་། ཀུན་འདུས་ལས་

ཀྱང་། རི་ལྷར་འོ་མ་རུལ་བ་དག། རུལ་བས་འོ་མ་ཀྱན་རུལ་ལྷར། ། རྣལ་འབྱོར་ཉམས་གྱུར་
གཅིག་གིས་ནི། ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཀྱན་མ་རུངས་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་སོ། ། དེར་མ་ཟད་
མི་ལམ་དུ་ཉེས་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཅི་ཟེར་བརྟག་པའམ། གཞན་གྱི་ངོ་དགར་ཐལ་བའི་
ཞོར་ཉམས་གྱུར་ཡང་དེ་མ་ཐག་མ་བཤགས་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། བཀོད་པ་ཆེན་
པོ་ལས། ལྷ་མ་དང་ནི་ཉེ་བའི་འཁོར། ། རྩོལ་སྤྱོད་དང་སྤྱིང་མོ་ལ། ། དན་སྤྱོད་ཆོག་གིས་
ཟུར་ཅོམ་ཡང་། ། བརྟའ་འམ་དངོས་པོར་བརྟོད་མི་བྱ། ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་དག་ཏུ་ཡང་། ། ཟུང་
ན་ཡིད་ཀྱིས་བཤགས་པར་བྱ། ། དངོས་དང་ཞེ་ཡིས་བྱས་པ་དང་། ། གལ་ཏེ་བློ་བས་མ་
ཟེན་པར། ། ཐལ་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་བཤགས་ན། ། ཟུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགོ་ ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དམ་ཆིག་ཉམས་པ་གསོ་བའི་ཐབས།

ཉམས་ན་གསོ་ཞིང་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ནི། གསར་རྟིང་དགོངས་པ་མཐུན་པས་གོང་དུ་བཤད་
པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཤེས་བར་བྱ་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་རྩལ་སྒྲོག་ལས་དམ་ཆོག་ཉམས་
པར་གྱུར་པ་ན། མགོན་བཙུན་ཉམས་པའི་དོན་ཉོགས་ན། ། དེ་ཉིད་སྒྲོང་བའི་གནས་སུ་
འགྱུར། ། ལྷ་མ་སྤྱོད་ལ་སྤྱད་གྱུར་ན། ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་མཉེས་བྱས་ཏེ། ། མཐོལ་བཤགས་ཐག་
པོས་འགྱོད་བྱས་ན། ། དེ་ནི་སྒྲོང་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ། གལ་ཏེ་བདག་གམ་ལྷ་མ་སྤྱོད། ། མ་
བསྐྱང་བར་དུ་ཆོ་འཕོས་ན། ། དེ་ནི་བསྐྱང་བའི་ཆོད་ལས་འདས། ། གསུང་གི་ཐ་ཆོག་རལ་
གྱུར་ན། ། རྩོལ་ཆོས་སུ་བདག་བསྐྱོམ་སྟེ། ། ཐ་ཆོག་གང་བསྐྱུགས་འབྱུངས་འབྱུངས་
འདོན། ། ཐུགས་ཀྱི་ཐ་ཆོག་རལ་གྱུར་ན། ། རྩོལ་སེམས་དཔར་བདག་བསྐྱོམ་ལ། ། ལོ་གསུམ་
བར་དུ་མི་སྤྱོད་པར། ། བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་རབ་དུ་བྱ། ། ཡན་ལག་ཐ་ཆོག་རལ་གྱུར་ན། ། སོ་
སོ་རང་རང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱང་། ། ཞེས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་

ཀྱི་ཉམས་ཆག་སྒྲོང་ཚུལ་གསུངས་ལ། སྤྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་བསྐྱང་ཐབས་ལ། རང་ཤར་
ལས། གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱུག་པ་དང་། །ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར། །འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་དག་བྱ་བར་གསུངས། །ཞེས་དང་། གསུང་ལ། མར་མེ་བརྒྱ་ཅིའི་ཆོག་
དང་། །སྤང་སྒྲོང་བརྒྱ་ཅ་འདོན་པ་དང་། །བཤགས་པ་ནམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་བྱ། །ཞེས་དང་།
ཐུགས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་མཉེས་པའི་ཇས་ཀྱིས་མཆོད། །འབྱོར་ཆོགས་ཅི་ཡོད་འཕགས་པ་
མཆོད། །དེ་ལྟར་བཤགས་པ་བྱས་གུར་ན། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོངས་པར་འགྱུར། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་དེ་དག་ལས་ཉམས་ནས་ཞག་གིས་བར་
མཆོད་ན་དམ་ལས་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་པས་འདག །ཞག་གིས་
ཆོད་ལ་ཁྲོ་བས་བར་མ་ཆོད་ན་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲོངས་བཤགས་ལན་བདུན་སོགས་
ཀྱིས་འདག །ཁྲོ་བས་ཆོད་ལ་ལོས་བར་མ་ཆད་པ་ནི་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོགས་
བརྒྱ་དང་རང་གི་བྱ་ཁོར་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕྱལ་ན་འདག་གོ །ལོས་ཆོད་ལ་ལོ་
གསུམ་མ་ཡོངས་ན་རལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྲོ་མ་དང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་རང་སྟོག་སྒྲོས་
བཏང་བའི་བཙོན་པ་དྲག་པོས་བསྐྱང་ན་གསོས་ལ། ལོ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་མ་བཤགས་པར་
དེ་ལས་འདས་ན། དེ་ནས་དམ་ཆོག་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། །དྲི་རྩེ་ཉི་མ་ནམ་པར་
བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱིར་ན་དམ་ཆོག་བྱུང་པར་ལས། །དུས་ལས་བྱུང་པར་ངེས་བྱེ་
བ། །དམ་ལས་འགལ་ཞེས་ཉེས་བྱས་གང་། །ཞག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་ནི། །དམིགས་
པའི་ཡུལ་ལ་བཤགས་བྱས་ན། །དེས་ནི་སོར་ཡང་རྒྱུད་པའོ། །ཉམས་ཞེས་ཁྲོ་བས་མ་ཆོད་
པར། །འབྱོད་པ་དྲག་པོས་བཤགས་པའོ། །དམ་ལས་འདས་ན་ལོ་དག་གིས། །བར་དུ་མ་
ཆོད་བཤགས་པས་སོ། །ལོ་ནི་གཉིས་དང་གསུམ་དག་ལས། །དམ་ཆོག་རལ་བ་ཞེས་བྱ་

བ། །མཆོག་ཏུ་བླ་མ་ཉི་མའི་ཐུང་ལྟ་བུ་། །ལོ་གསུམ་དག་ལས་འདས་ནས་ནི། །དེ་ནི་གསོར་
 ཡང་མི་རུང་སྟེ། །གལ་ཏེ་སྤངས་ན་གཉིས་ཀ་འཆིག། །དེས་པར་ས་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ལ། །རྒྱན་དུ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འགལ་ན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བཞགས། །ཉམས་ན་རང་
 གི་བདོག་པས་བསྐྱང་། །འདས་པ་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །ཉེ་འཁོར་ལུས་དང་དག་དག་
 དང་། །ཡིད་དང་བདོག་པར་བཅས་པས་བསྐྱང་། །རལ་བ་རང་གི་སྒོག་གིས་བསྐྱང་། །དེ་
 ལས་ཕྱིར་ཡང་གྱུར་པ་ན། །ཉམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གསོ་བར་རུང་བ་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱི་མདོ་ལས། ལྟའི་བདག་པོ་གང་འདི་ལས། །ཉམས་པར་
 གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། །ཀྱན་ཏུ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །ཅ་བ་ཉམས་དང་ཡན་ལག་ཉམས། །དེ་
 བཞིན་ལྷས་ཉམས་ཞར་ཉམས་ལྟ། །ཞེས་དང་། བསྐྱང་ཐབས་ཀྱང་། ལས་དང་རྩས་དང་འདུན་
 པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། །སྤྱིན་
 རྒྱུ་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་སྟེ། གངས་ནི་ཀྱན་ཏུ་ཉམས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཆེས་ཉམས་
 པ་ལ་ཀྱན་དཀྱིས་བླ་མ་པོས་སྤྱད་པའམ། ལན་གངས་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་དུས་འདས་རལ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཁྲི་སྤྱག་བཅུ་གསུམ། ཅ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་སྟོང་སྤྱག་ལྟ་བུ་དང་
 གསུམ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་བརྒྱ་སྤྱག་དང་གསུམ། ལྷས་ཉམས་ཏེ་དམ་
 ཉམས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་སུམ་ཅུ། ཞར་ཉམས་ཏེ་གཞན་གྱི་དོ་དགར་
 ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་བྱ་བར་གསུངས། རྩས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། །རིགས་ལྟ་
 གང་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་བྱད་པར་ལས་ཡུལ་རྟེན་ན་དམངས་གདོལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་
 མི་རིགས་ལྟའི་སྤྱི་མ་དངོས་སམ་མོས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་
 རྩས་རིན་ཆེན་ལྟ་ལས་རིགས་པ་དང་མཐུན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འཕངས་པ་མེད་པར་སྟོབས་
 པས་སྒྲོང་ཞིང་། འདུན་པས་བསྐྱང་བ་ནི། །དད་པ་དང་འདོད་པའི་དད་པས་ཉེས་བྱས་ལ་

གཞོན་འགྲོད་དྲག་པོས་གདུང་བའི་ངར་རོ་དང་བཅས་པས་བཤའ་གས་ཏེ། ཀམྲོ་ལས། མི་དགོ་
སྤྲིག་པའི་བག་ཆགས་རྣམས། །གདུང་བའི་སྤྲུ་དང་བཅས་ཏེ་བཤའ་གས། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོ་ནས་བཤའ་གས་པས་ཡུལ་གྱི་
གནས་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་རང་ཉིད་ལ་པོག་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པར་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མེས་བསྐྱེག་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྲུན་པ་བསམ་པ་དང་། སྤྲོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་ཆུས་བཟུ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། ཀུན་འདུས་ལས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་གྱི་བག་
ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་
པའི་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པ་ནི་སྤྲིག་སྤྲོད་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །གཞན་ཡང་
སྤང་པོ་ཆེ་རབ་འབོག་གི་རྒྱུད་ལས་རྟོག་པ་གཅིག་ཁོལ་དུ་བྱུང་བ་ཀམྲ་དུམ་བུའི་རྒྱུད་བི་
མེད་བཤའ་རྒྱུད་ལས་རི་སྐྱད་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོ་ག་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོར་ཞུགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱི་ཉམས་ཆག་སྟོང་ཞིང་རྟོག་སྤྲིབ་སྤྲོང་བའི་སྤྲི་
ཁུས་མེད་དུ་བྱུང་བ་ན་ར་ཀ་དོང་སྤྲུག་གི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་གྱི་
བསྐྱང་བཤའ་གས། ནང་ཕུང་པོ་རྟེན་གྱི་བསྐྱང་བཤའ་གས། གསང་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་བསྐྱང་
བཤའ་གས་གསུམ་ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་བྱས་ན་དེ་ཚུན་ཆད་གྱི་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་
སོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུབ་ནའང་ཕྱག་གི་བཀོལ་བྱང་ཅམ་རྒྱན་དུ་ཡི་དམ་དུ་
བཞུགས་པས་ཀྱང་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་འདག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། གང་གིས་སྤྲུ་
འཕྲུལ་ཞི་ཁོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ལ་ཕྱག་བཅའ་ན། །ཉམས་ཆག་ཀུན་ཀྱང་བྱང་འགྱུར་
ཏེ། །མཆམས་མེད་ལྟ་ཡི་སྤྲོག་ཀྱང་བྱུང་། །ན་ར་ཀ་གནས་ཀྱང་དོང་སྤྲུགས་ཏེ། །རིག་འཛིན་
རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་གྲགས། །ཞེས་དང་། བོད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་དེ་རྣམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་

པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་
 ཅད་སྒྲོངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་མི་ལམ་དུ་སྒྲུ་མ་དང་ལྷས་ལེགས་སོ་སྟེར་བ་
 དང་། ལྷས་བྱས་པ། གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ། རི་བོ་ཆེན་པོའི་རྩེར་འཛེག་པ། ཉི་ལྷ་ཤར་བ་
 སོགས་ལྷིག་ལྷུང་དག་པའི་མཆོན་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོ་ནས་
 བཤགས་སྟོམ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཆང་བའི་རྩ་ལྷུང་ནི་བཤགས་པས་
 དག་པའི་ཉགས་བྱུང་བ་དང་སྤར་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཁྱེགས་ནས་དབང་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་
 ཆད་སྟོམ་པའི་བརྟུལ་ཁྱེགས་ལ་གནས་པས། རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་གཡེལ་མེད་དུ་བཅོལ་
 དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲུགས་གསར་མའི་ལུགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་
 དམ་ཆོག་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བ་བྱུང་ན། དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 རྟོང་ལུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་གནད་དོན་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པས། དེ་གཉིས་མང་ཉུང་དང་
 བསྐྱུང་དཀའ་སྤེའི་བྱད་པར་ཆེར་མེད་ཅེས་ཆད་ལྷན་གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་
 གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འདི་ཉིད་གསང་སྤྲུགས་རྟོང་མའི་ལུགས་སྟོལ་དུ་
 གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཞིག་བྱུང་ན་འབྲེལ་ཆགས་པར་མཐོང་ནས་
 མཁས་གྲུབ་སྟོང་ཆེན་པ་དང་། མངའ་རིས་པཎ་ཆེན། ལོ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་
 དམ་པ་གོང་མ་དག་གི་གསུང་གི་སྟིང་པོ་བསྐྱུས་ཏེ་བྲིས་པ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་ན་སྤྱ་
 འགྱུར་གྱི་ལུགས་སྟོལ་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལས་རྟོགས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་
 བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་དབུལ་པོས་སྤྲུག་པོའི་ནོར་སྤྲུགས་བབས་བ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ནན་ཏན་
 ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བསྟར་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱན་གྱིས་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོན་ལ་སྟིང་པོ་སྒྲན་ན་མེད་པ་ལེན་པ་ལ་ཅི་

ནས་ཀྱང་འབད་པར་འཆལ་ཞེས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་བུ་རྣམས་ལ་ཐལ་མོ་
སྒྱུར་ནས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་བའི་མདོ་ཐུགས་གསུང་
རབ་རྒྱ་མཆོའི་དོན། །སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཉིད་དུ། །གཏིང་ཚུགས་ངེས་པ་
ཉིད་པས་ཚུལ་འདི་ལ། །ནམ་ཉན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེ། །འཛིགས་རུང་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསུལ་མཐའ་དག་ལས། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་རབ་བསྐྱལ་ནས། །སྒྱབས་
འགོ་གཞིར་བཅས་སོ་ཐར་ཁྲིམས་སྒྲངས་ཏེ། །ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
ཉེན། །མཁའ་ཁྲབ་འགོ་ཀུན་སྤྱག་བསུལ་རྒྱ་བཅས་ལ། །དབང་མེད་སྦྱོད་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་
རྩེ་ཡིས། །ཡིད་རབ་བསྦྱོད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་
པ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་སེམས་རྒྱད་རབ་སྒྱུངས་ནས། །མཆོན་ལྷན་སྒྲོབ་
དཔོན་མཆོག་ལས་སྐྱབ་ཞིའི་རྒྱ། །རྣམ་དག་དབང་བཞི་ཅོད་ནས་དམ་སྒྲོམ་རྣམས། །སྟོག་
ལྷར་བསྐྱུང་བ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་སྒོ། །སྐྱུང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་འཕྲོད་པའི་གནད་རིག་
པས། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཏན་བྱས་ཏེ། །ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེར་གནད་དུ་བསྐྱུན་
པ་ཡི། །རྫོགས་རིམ་མཆོག་ལ་གཞོལ་བ་སྐྱུར་བའི་ལམ། །དེ་ལྷར་ཆང་ལ་མ་ནོར་ལམ་
བཟང་ལ། །འབད་ཚོལ་དྲག་པོས་ཡང་དག་བསྐྱབ་གྱུར་ན། །སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མ་
མཆིས་པའི། །བྱུང་འཇུག་མཆོག་དེར་རེག་ལ་དཀའ་ཆོགས་ཅི། །འོན་ཀྱང་དེང་སང་རྒྱལ་
བསྟན་སྙིགས་གྱུར་པས། །སྐྱུང་སྒྲོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྐྱུར་བའི་ལམ། །ཟབ་ཅིང་གསང་
ལ་སྦྱོད་པར་རྫོམ་པ་དག །འཇའ་ཆོན་སྤར་འཛིན་བྱེད་དང་ཅིས་མི་མཚུངས། །ཐོབ་གངས་
བསགས་ཕྱིར་གཞན་གྱི་གཡམ་རྒྱགས་ཀྱིས། །སེམས་བསྐྱེད་དབང་བསྐྱུར་གང་མང་ནོས་
ན་ཡང་། །དེའི་བསྐྱུང་བྱ་རགས་པའང་ཡིད་ཡུལ་དུ། །འཛིན་པར་བྱེད་མཁན་ཉིན་སྐར་ལས་
ཀྱང་དཀོན། །དེ་ཕྱིར་ལེགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི། །དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་

ཐབས་གལ་ཆེ་བས། །ཆོད་ལྷན་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ལེགས་བཤད་ལས། །རང་སྒོས་གང་
 སྒོབས་བདུས་ཏེ་མདོ་ཙམ་གྱིས། །ཁོ་བོ་སྦྱིས་སྤངས་ཤེས་རབ་མཐུ་ཚུང་ཞིང་། །སྦྱིང་
 སྒོབས་བཙུན་འགྲུས་གོམས་བྲགས་ཆེས་དམན་པས། །ཟབ་མའི་དོན་ལ་རྟོངས་པར་གང་
 གྲུར་པ། །ཅུ་གསུམ་ལྷ་དང་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་བཤགས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ནམ་མཁའི་
 མཐའ་ལྷས་པའི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་སྒོག་གཅིག་ལ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མི་
 ལུ་བ་སྒོགས་ཀུན་ཏུ། །དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་གྲུར་ཅིག །ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 པ་སྒྲ་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁོས་པ་སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་
 དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་ཐོབ་པའི་སྦྱབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མེད་མི་རུང་
 དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་
 རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཇོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི། སྒྲ་ཆར་དང་བཙུན་རྣམ་དཔྱོད་ཐུན་སྦྱར་ཆོགས་པའི་དོ་རྒྱུད་སྒོབ་མ་ལྷ་བཙུན་སྒོ་
 བཟང་བསྟན་དར་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་བསྐྱལ་བའི་དོར། ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་མཁས་
 གྲུབ་གོང་མ་དག་གི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་ཉེ་བར་བསྐྱས་ཏེ། གསང་ཉིང་གི་གཞུང་
 ལུགས་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་འབྲས་བར་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་
 སྦྱར་བ་ལས། དུས་བྱིས་གཟུར་གནས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེར་མང་པོས་སྦྱབས་སེམས་
 དང་གསང་སྒྲགས་སྦྱི་འགྲོའི་སྒྲོར་རྣམས་ལེ་ཆན་ཟུར་དུ་བྱུང་ན་དོན་གཉེར་བ་རིས་སུ་མ་
 ཆད་པ་ལ་པན་ཁྱད་ཆེ་ཚུལ་གསུང་བ་ལྟར་ལོགས་སུ་བྱས་ཤིང་། འདིར་ནི་ཡི་དམ་འདི་ཁའི་
 ཆོས་སྒྲོར་གྱི་ཆ་ལག་ཆང་བྱིར། སྒྲར་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱར་གསལ་པ་ཙམ་གསང་དུ་
 བསྒྲིགས་ཤིང་། གཞན་མ་སྒྲར་བཀོད་པ་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བསྟན་རིས་མེད་
 ལ་དག་སྒྲར་སྒོགས་མེད་དུ་འབྱོངས་པར་སྒྲོམ་པ། རིག་སྒྲགས་འཆང་བའི་བཙུན་གཟུགས་

ཏྲ་མ་གྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཚོས་སྒོར། བོད་གསུམ་བ།

ལ དམ་ཚིག་དོ་རྗེས་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་ནམ་འབྲེན་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྤྲུགས་བཤའ་སྤྱོད་ཀྱི་
བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་དག་ནམ་ཡང་མི་རྒྱབ་ཅིང་། ལྷོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཁྱིེད་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །དགོ་ལེགས་
འཕེལ།། །།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་པར་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ལྟ་དགའི་ལས་བྱང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྲུག་བདེ་དོན་ཆང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་
སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༥

ན་མོ་གུ་རུ་ཏ་ཡ་གྲི་ཤ་ཡ། ལྷ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་བཅོམ་ལྷན་འདས། །རྟ་མགིན་
པར་དབང་ཆེན་ལ་བརྟུང་དེ། །ལས་གཞུང་འབྲུག་བདེ་མ་ལོར་དོན་ཆང་བ། །རྟ་མཆོག་
བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་དེང་འདིར་སྒྲོ། །འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་པར་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་
པ་ཞུག་འཐུང་ལྟ་དགའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་གཞུང་བསྐངས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོ་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་
ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། བདག་དང་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །བྲུབ་
བདག་ཀུན་བཟང་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་བར། །དཀོན་མཆོག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རྩ་བ་
གསུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། མཐའ་མེད་
མར་གྱུར་བྱིན་ཅན་འགྲོ་བ་ཀུན། །ལྷ་མེད་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད། །དབང་ཆེན་
ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས། །ཟབ་མོའི་འཕྲིན་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ། །ཆད་
མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན། །སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་
གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་བདེ་བ་རྟག་པར་གནས། །འགྲོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་
ཅིག །ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་རླངས་ཏེ་གསལ་གདབ་པ་ནི། ཨོྃ་བཟླ་ས་མ་ཡ་རྩྱུ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་གི་མདུན་དུ་བདེ་ཉི་
རུ་འདེམས་ལྟ། །ཞུག་འཐུང་ལྟ་ཆོགས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རུ། །རྩ་བ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་མ་ཀུན་
བཞུགས་པ། །མཁའ་ལ་དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་བཟུ་བར་གྱུར། །བརྟོག་དབྱེ་བ་ནི། པར་དབང་

ཆེན་གཞུང་ཡས་ཁང་། །ལས་སྒྲིབ་དབང་གིས་སྒོ་བཅད་པ། །དཔལ་ཆེན་བརྒྱ་འཕྲིན་ལས་
ཀྲིས། །དབང་ཆེན་དཀྲིལ་འཁོར་སྒོ་ཕྱེ་ཞིག །སྒྱི་བྲ་བེལ་ཡ་པའ། །བད་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། རྒྱུད་
བྱུག་ཕྱག་བསྐལ་སྒྲིབ་མཛད་པའི། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ལ་བསྟེན་ཅིང་མཛུ། །གསང་ཕྱགས་
དངོས་གྲུབ་སྟེར་མཛད་པ། །ཡི་དམ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཨ་ཏི་ཤུ་ཏྲི། བྲ་ཏི་ཇ་ཏྲི་ཨ་ལ་
ལ་ཏྲི་ དམ་བཅའ་བ་ནི། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྲིའི་ཆོགས། །བསྐྱལ་བ་སྟེན་
འདས་དུས་ནས་ཡི་དམ་ལྷ། །ད་ལྟ་གཉིས་མེད་དོན་དམ་རང་ངོ་ཤེས། །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་
མི་བཏང་སྒྲུབ་ལགས་སོ། །རྒྱུ་བརྒྱ་ཅི་རྒྱ་ས་མ་ཡ་རྒྱུ། །ཆོགས་གསོག་བ་ལ་ཐོག་མར་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
ནམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། །ཆོས་སྒྲུ་སྟོས་བྲལ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། །འོངས་སྒྲུ་བདེ་ཆེན་
ཁོ་རྒྱལ་ཏྲ་མགྲིན་དཔལ། །སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་མཆོག་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །འཛིག་ཏེན་མིག་གྲུར་བེ་རོ་ཅ་ན་དང་། །མངའ་བདག་
ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྟོང་ཇ། །གཏེར་འབྲེད་ནམ་བཞི་བརྒྱད་འཛིན་ཆོགས་བཅས་
ལ། །གསོལ་བ་x རབ་དགའི་སར་གནས་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྱར་དང་། །ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་
བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་བརྟན་པ་ལ། །གསོལ་བ་x འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ། །ཀྱན་མཁེན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སེལ་དང་། །མཚུངས་
མེད་ཆོས་ཇེ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ལ། །གསོལ་བ་x ཏོགས་ལྷན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་
དང་། །འགྲོ་བའི་སྒྲ་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་དཔལ་བཟང་པོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་དོ་ཇེ་
རྒྱལ་མཆོན་ལ། །གསོལ་བ་x མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱག་ནམ་རྒྱལ་བཟང་པོ་དང་། །འབྲུལ་
ཞིག་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོའི་ཞབས། །དོ་ཇེ་འཆང་དངོས་སྟོ་གསལ་རྒྱ་མཆོ་
ལ། །གསོལ་བ་x ལྷ་རིགས་འ་ཞུའི་ཕྱགས་འཆང་མཁེན་བཅེའི་ཞབས། །མཐུ་སྟོབས་དབང་
ཕྱག་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་། །གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་དབང་ཕྱག་རབ་བརྟན་

ལ། །གསོལ་བ་x འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་དང་། འཇམ་དབྱངས་
 དཔལ་འབྱོར་འཕྱིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཞབས། །ཀུན་མཁྱེན་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་
 ལ། །གསོལ་བ་x གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་། །དབང་ཆེན་
 རྗེས་བཟུང་སྒོ་བཟང་ནོར་བུའི་ཞབས། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་དབང་དོན་གྲུབ་
 ལ། །གསོལ་བ་x ཟབ་མོའི་དོན་གཟིགས་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཕེལ་དང་། །གྲུབ་པའི་དབང་
 ལྷག་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་ཞབས། །བཀའ་ངེན་མཉམ་མེད་ཅ་བ་སྒྲ་མ་ལ། །གསོལ་བ་x གཞན་
 ཡང་སྤོན་བྱེད་དབང་དང་གྲོལ་བྱེད་ཁིད། །བྱིན་རྒྱལས་ལུང་དང་མན་དག་སྦྱེལ་མཛད་
 པའི། །དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པར་བཅས་པ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་
 གྱིས་རྒྱལས། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དབང་ཆེན་ལྷའི། །བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེས་བསྐྱོམ་
 ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བར་གཅོད་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །གྲུབ་
 གཉིས་འདོད་དགུར་སྦྱོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལས། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི། དོན་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་དཔལ། །དུས་གསུམ་བཞུགས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །མཆོག་གསུམ་བཏྟེན་པའི་
 ཞིང་གུར་ལ། །གཉིས་མེད་ཡིད་གྱིས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དངོས་འབྱོར་ཡིད་གྱིས་རྣམ་སྦྱེལ་
 པའི། །དག་པའི་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །དངོས་གྲུབ་རྩ་བོ་གཅོད་པའི་བགོགས། །ཉེས་
 བྱས་མ་ལུས་བཤགས་པར་བགྱ། །སྦྱོགས་བཅུ་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་ཆོས། །མ་ཆགས་
 སྦྱོད་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །དག་པའི་མཐའ་བཞི་དྲི་མ་མེད། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། །དུས་གསུམ་བཞུགས་ལ་ལུས་
 འབྲུལ་ལོ། །ཆེ་རབས་བགྱངས་པའི་དགོ་བ་རྣམས། །བསྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 བསྐྱོ། །སྐྱེ་གསུང་བྱགས་གསང་ཡེ་ཤེས་རྩལ་བ་ཆེ། །རྣམ་རྒྱུད་འཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་
 འཁོར་ལོ་དང་། །བདག་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ། །བྱིན་རྒྱལས་མཆོག་སྐྱོན་

[illegible]

མཆོག་ཐུགས་རྗེའི་དུས་ལ་བབ། །ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབ། །མཐུ་ཅལ་དབྱུང་བའི་
དུས་ལ་བབ། །དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བའི་དུས་ལ་བབ། །དག་བགེགས་སྟོལ་བའི་དུས་ལ་
བབ། །ཉམས་ཆག་བསྐྱོང་བའི་དུས་ལ་བབ། །མཐུ་ཆེན་མཐུ་སྟོལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དབང་
ཆེན་དབང་བསྐྱར་ལྡན་འདས། །བྱིན་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་
སྟོལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་རྣམས་ལ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
མཆིས་པར་མཛོད། །རྩ་སྤགས་ཀྱི་མཐར། ཨོ་བཙྰ་ཨོ་ཀྲུ་ཤེ་ཨོ་ཞེས་བཏགས་པ་མང་དུ་བཛོད། མཆོད་
རྩས་རྣམས་སྤང་ཞིང་སྟེལ་བ་ནི། རི་ཨ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྟོས་པའི། །རི་ལས་ཡེ་
ཤེས་རང་བཞིན་མེད་པུང་དང་། །ཨ་ལས་སྟེ་མེད་འོད་པུང་འབར་བ་ཡིས། །མཆོད་ཆོགས་
ཉེས་ཀྱང་སྤངས་ཤིང་སྟེལ་བར་གྱུར། བྱི་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རི་ཡི་ཁྱི། ཐུགས་སྟོས་ས་
བོན་ལས་བྱུང་མེ་རླུང་ཚུས། །བྱི་མཆོད་དེ་མ་བསྐྱེད་གཏོར་བཀྱས་ཤིང་སྤངས། ཨ་ཅ་རྩ་
མརྩ་ལ། ཨ་རྩ་བྱ་ཨ་ག་ནེ་ཤ། །ས་མ་ཡ་སྟྱ། སྤྲ་ར་ཏ་པེ། སི་ཏ་ར་ཏ་རྩ། རྩ་གདན་ལ་
གནས་ཡི་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །དོན་གཉིས་བྱས་ཤིང་རྩྱུང་འདུས་ཡོངས་གྱུར་ལས། །མཆོད་
ཡོན་ཉེར་སྟོད་རིལ་མོ་ལེགས་ཐོགས་པའི། །མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བར་གྱུར།
ཨོ་ཨ་ཏ་ར་ཨ་ཏ་ར་རྩ། ཨོ་བཙྰ་རྩ་བེ་ཨ་རྩ་རྩ། ཨོ་བཙྰ་བྱ་ཕྱེ་ཨ་རྩ་རྩ། ཨོ་བཙྰ་ཨ་ལོ་ཤེ་ཨ་རྩ་རྩ།
ཨོ་བཙྰ་གརྩ་ཨ་རྩ་རྩ། ཨོ་བཙྰ་ཞི་ཕྱེ་ཨ་རྩ་རྩ། ཨོ་བཙྰ་ཤརྩ་ཨ་རྩ་རྩ། སྤྲ་བྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི།
རི་ཡི་ཁྱི། མེ་རླུང་ཚུ་ཡིས་བདུད་ཅིའི་མཆོན་འཛིན་ཀྱན། །ཡེ་ཤེས་རོ་བོར་སྤངས་ཤིང་དག་
པར་གྱུར། རྩྱ་བི་ཤ་བི་ཤུད་རྩ། བརྩ། སུབ། རུ། ཅ་རྩ། ཨེ་མརྩ་ལ་རྩ། ཐོད་ནང་འཁོར་ལོ་
ཅི་བས་བཞིའི་ལྟེ་བར་ནི། །བརྩ་འདབ་བརྩད་ཤར་ཅི་བས་ཉི་མ་དང་། །ལྟོ་བྱ་རིན་ཆེན་བྱར་
བརྩད་བྱབ་རྩ་བ། །བྱར་དུ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་གས་དག་གིས་མཆོན། །ཨོ་པོ། རྩྱ་རྩྱ། སྤྲ་མོ། ཨོ་ལོ།
རྩྱ་རྩྱ། དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་རྩྱ་དེ་རྩྱ་དང་། །ཤ་ཆེན་དེ་ཆེན་ལྷན་རྣམས་ཡིག་བརྩས་

མཆན། །སྤྲ་ར་ཏ་པའ། སི་ཏ་ར་ཏ་ཏྲུ། ས་བོན་བཅུ་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། །དོན་
གཉིས་བྱས་ཏེ་འདུས་ཤིང་ཐེམ་པ་ལས། བརྒྱ་གཞུ། བརྒྱ་གཞུ། བརྒྱ་གཞུ། ཅན་གཞུ། ཁརྒྱ་
གཞུ། བརྒྱ་རྩེ་རྩེ་རིན་ཆེན་འཁོར་ལོ་དང་། རྒྱ་གམ་དང་ནི་དེལ་བྱ་ནམ་ལྷར་གྱུར། ས་མ་ཡ་
སྒྲི། སྤྲ་ར་ཏ་པའ། སི་ཏ་ར་ཏ་ཏྲུ། བྱལ་མཆན་ནམས་ལས་འོད་འཕྲོས་དོན་གཉིས་
བྱས། །ཚུར་འདུས་འོད་དུ་བྱུ་བ་ཡོངས་གྱུར་ལས། །ཨི་ཨ་རོ་མི་ག །པི་རྩ་ག་ར་ཏེ། ཏྲུ་
བརྒྱ་རྩེ་ག །ཕྱི་རྩེ་ཏེ་ལྷ་རི། སྤྲ་རྩེ་རྩེ་ག །མི་དེ་ཁ་ར་ཏེ། ཨི་རི་ན་རི་ག །མི་མོ་ཏ་ར་ཏེ། ཏྲུ་
བརྒྱ་རྩེ་ག ཏྲུ་བརྒྱ་ར་ཏེ། དབྱས་ནས་བཅམས་ཏེ་རིམ་བཞིན་གཤམས་སྒྲོར་དུ། །སྤང་མཐའ་
དམར་པོ་གོས་དཀར་མོ་དང་སྒྲོར། །མི་བསྐྱོད་མཐིང་ག་དབྱིངས་ལྷག་མ་དང་སྒྲོར། །རིན་
འབྱུང་སེར་པོ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མས་འབྱུང། །ནམ་སྤང་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མས་
འབྱུང། །དོན་གྲུབ་ལྷར་གྱུ་དམ་ཆེག་སྒྲོལ་མས་འབྱུང། །ཡབ་ནམས་གཤམས་བ་རང་རྟགས་
གཡོན་དེལ་བྱ། །ཡུམ་ནམས་གཤམས་འབྱུང་གཡོན་བ་དེལ་བྱ་འཛིན། །མ་སྤྱུང་མཐུ་ལ་ཏྲུ་
པའ། པི་བརྒྱ་མཐུ་ལ་ཨེ་ཨི། ས་མ་ཡ་ཏོ། ས་མ་ཡ་སྒྲི། ཨ་བྱུ་རྩ་ག་ཡ་མི། ཨ་བྱུ་རྩ་ག་ཡ་
ཏོ། རེ་ཏྲུ་བི་ཏོ་ སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་གསང་གནས་པའ། །འོད་འཕྲོས་
དོན་གཉིས་བྱས་ཤིང་འབྱུ་གསུམ་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་འདས་དང་མ་འདས་སྒྲོད་བཅུད་
གྱི། །བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་ལྷར། །ཐེམ་པས་འོད་དུ་བྱུ་སྒྲེ་བདུད་ཅིའི་
དངོས། །ལྷ་ཏིག་དཀར་པོ་དེ་མེད་ལྷ་བྱར་གྱུར། །ཨི། དེའི་སྒྲིང་ཆེ་བའི་གདན་ལ་ཨི་དཀར་
པོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རོ་བོས་མཆན་པར་གྱུར། ཨ་མ། པི་རྩེ་ སྤྱུང་ཅན། བརྒྱ་རྩེ་ར་རྩེ་
གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱན་བར་དུ་ཨ་ཡིག་དང་། །མ་ལས་ཉི་ཆེ་ཁ་སྤྱར་གྱུར་ཁང་དང་། །བདུད་
ཅིའི་སྒྲིང་དུ་བརྒྱ་འདབ་བཞིའི་དབྱས། །ཏྲ་མ་གྲིན་དམར་ནག་བརྒྱ་རྒྱམ་འཛིན། །སྤྱོགས་
བཞིར་གསང་ཡུམ་མི་པམ་ཁོ་གཉེར་ཅན། །རལ་གཅིག་རོ་ལངས་དཀར་སེར་དམར་ལྷང་

མདོག །ལྷགས་ཀྱ་ཞགས་པ་ལྷགས་སྒྲོག་ཟིལ་བྱ་འདྲིན། །བཞི་ཀའང་རྒྱབ་མདུན་བྱར་ནས་
ཡབ་དང་སྦྱར། །ཨྱི་སར་བརྩུ་ཨ་ཕྱི་ཏ་ཏྱུ། །ཞེས་ལན་བདུན་བརྗོད། རྟ་མགོན་སྤེང་གི་སྤྱིམས་འོད་
འཕྲོས་པས། །འོག་མིན་གནས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་མཆོད། །མདུན་དུ་སྦྱར་བྱངས་
སྦྱུམས་པར་ཞུགས་པ་ཡི། །བྱང་སེམས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ཞུགས་སྐལ་ཆོགས་བརྒྱད། །ཡུམ་
བཞིའི་རྩ་གར་ཐིག་ལེ་དུས་གཅིག་བབས། །ཡབ་ཡུམ་ལྷ་ཀའང་བདུད་རྩིར་ཐིམ་པར་
གྱུར། །ཨྱི་ལྷ་ཏྱུ། །ཨྱི་སྤྱ་སྤྱ་ཐ་བེ་བྱད་རྟེ་ཏྱུ། །རྟམ་ཨ་ཕྱི་ཏ་ཏྱུ། །ཨྱི་རི་ཀོ་རྩ་རྟམ་བརྩ་རྩ་ལ་རི་
རྟམ་ཐ་བེ་བྱ་རྩ་ལ་རི་པར་པར་རི་རི། །བདུད་རྩི་བདག་གོགས་རྩས་ལ་གཏོར་བ་ཡིས། །སྦྱོན་
སྦྱངས་བགོགས་རྩམས་བསྐྱད་ཅིང་བསྦྱང་བར་གྱུར། །གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། །རི་ཡི་ཁྱི།
འབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མའི་ཉེས་སྦྱོན་རྩམས། །བྱང་འབྱུག་དང་དུ་སྦྱངས་ཤིང་དག་
པར་གྱུར། །སྦྱོ་བརྒྱ་བ་ལོ་ཏ་བེ་བྱ་ཅག་སྦྱོ། །གཏོར་སྦྱོད་བརྒྱ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར། །གཏོར་
རྩས་ཤིང་ལྷའི་ལོངས་སྦྱོད་སྦྱང་པོར་སྦྱངས། །མ་སྦྱར་མཐུ་ལ་ཏྱུ། །ས་མ་ཡ་སྦྱོ། །སྦྱར་ར་པར།
སི་ཏ་ར་ཏ་ཏྱུ། །གཏོར་མའི་སྤེང་དུ་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི། །ཏྱུ་ཡིག་སྦྱོན་པོ་ལས་སྦྱོས་འོད་
ཟེར་གྱིས། །དོན་གཉིས་བྱས་ཤིང་ཚུར་འདུས་ཡོངས་གྱུར་ལས། །གཏོར་མའི་རོ་བོ་ཆོས་
ཉིད་དང་དུ་སྦྱངས། །པི་བརྒྱ་མཐུ་ལ་ལྷུང་ས་མ་ཡ་སྦྱོ། །སྦྱར་ར་པར། །སི་ཏ་ར་ཏ་ཏྱུ། །སྦྱར་
ཡང་གཏོར་མའི་སྤེང་དུ་བརྒྱ་ཡི། །དབུས་སུ་ལྷུང་ཡིག་དམར་པོ་གསལ་ཞིང་དྲངས། །དེ་ལས་
བྱང་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ཡིས། །བདུད་རྩི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རོ་བོར་འབར། །ཨ་ཅན་མཐུ་ལ་
ཨྱི། །ས་མ་ཡ་སྦྱོ། །སྦྱར་ར་པར། །སི་ཏ་ར་ཏ་ཏྱུ། །སྦྱར་ཡང་གཏོར་སྤེང་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དབུས། །ཨྱི་ཡིག་དཀར་པོའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ལས། །གཟུགས་སྒྲི་རི་རིག་བྱ་ཆོས་ལ་
སོགས། །འདོད་ཡོན་མཆོད་པའི་སྦྱོན་སྦྱང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཨྱི་མདུ་བ་ལོ་ཏ་བྱ་རྩ་ཏེ་ཏྱུ།
ཞེས་ལན་བདུན་བརྗོད། །རྟམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། །རི་ཡི་ཁྱི། །རྟམ་འོ་ལོ་འདྲིན་བསྐྱེད་གཏོར་བསྐྱས་

བ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྤངས་ཤིང་དག་བར་གྱུར། ཡོ་རྟན་རྟ་ཀ་པ་ལ་ཤྱོ། མ་སུཅ་
མཐུ་ལ། རང་དམར་བྱི་དཀར་ཐོད་པའི་གཞལ་ཡས་སུ། །མ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དམར་སེར་སྟེང་། །ར། ས་མ་ཡ་སྟོ། སྤར་ཏ་པའ། སི་ཏ་ར་ཏ་སྟོ། ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་
འཕྲོས་པའི་ར་དམར་བོ། །འཕྲོ་འདུ་འོད་ཁྱུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། །རྟའི་རྒྱ་མཆོ་སྟོང་
གསུམ་ཁོན་ཀུན་གང་། །རྒྱབས་འཁུག་ཞིང་འཕྲོ་ཆེལ་ཆེན་དར་ཆགས་པ། །ཕྱི་ལྟར་ཁག་
མཆོ་ནང་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །གསང་བ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་རྟའའབྲིལ། །ཡོ་མཐུ་བརྒྱ་རྟའ་སྟོ།
ཞེས་ལན་བདུན་བརྗོད། གཉིས་པ་དོས་གཞི་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ལས་ཆེན་བཞེན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོ། ཆོས་ཉིད་
ནམ་མཁའི་སྟོང་ཡངས་ནས། །ཆོས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་རང་ཤར་བ། །རང་བཞིན་མེད་དེ་ཆུ་
ཟླ་འབ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ལ་བྱུང། །སྟིང་པོ་ཡེ་ཤེས་སྟོ་གི་དབྱིག་། ཡོ་ལྷ་རྒྱ་ཏུ་རྫོ་ན་
ས་མ་ཉི་སྟོ། ཡོ་རྟམ་རྒྱ་ཏུ་ས་མ་ཉི་སྟོ། ཡོ་རྫོ་ན་བརྩ་ས་མ་ཉི་སྟོ་སྟོ། སྤར་ཏ་པའ། སི་ཏ་ར་
ཏ་སྟོ། ཨེ་ཡི་རི་ཁི་སྟོ་གོ་སྟོ། ས་བོན་ཐུགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། །འབྱུང་ལྟ་རི་
རབ་གཞལ་ཡས་སྟུན་གྱིས་བྱུང། ཨེ་ཨ་གྲེ་མཐུ་ལ་སྟོ། ཨེ་ལས་ནམ་མཁའ་སྟོ་སྟུ་བྱ་གསུམ་
སྟེང་། ཡི་ཀམ་རྟའ་མཐུ་ལ་སྟོ། ཡི་ལས་རྒྱང་དཀྱིལ་ཟླ་གམ་དུད་ཁ་གཡོ། །རི་རྩ་ལ་མཐུ་ལ་
སྟོ། རི་ལས་མེ་དཀྱིལ་དམར་བོ་བྱུར་གསུམ་འབར། །ཁི་རྟའ་མཐུ་ལ་སྟོ། ཁི་ལས་ཁག་མཆོ་
དམར་ནག་རྒྱུ་པོ་འཁུག། སྟོ་སུག་མེ་མཐུ་ལ་སྟོ། སྟོ་ལས་ས་དཀྱིལ་སེར་བོ་བྱུ་བཞི་
བརྟན། །ཀོ་ནི་རི་ཉི་མཐུ་ལ་སྟོ། ཀོ་ལས་ཀོང་རུས་རི་རབ་བྱུ་བཞི་དཀར། །རྩྱ་བི་ཤ་བི་ཤ་རྩྱ་
རྫོ་ན་ཅག་མཐུ་ལ་སྟོ། རྩྱ་ལས་ཐོད་བ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། །དབུས་སུ་བྱུ་གསུམ་
དམར་ནག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཟླ་གམ་དམར་བོ་ཐོད་པའི་རྩ་བ་ཅན། །ཕྱི་རོལ་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་བཞི་ཕྱགས་ཀྱི་མདོག། མགོ་བོ་རྫོན་པའི་འཕྲེང་བས་རྒྱུ་པོར་བསྟོར། །དེའི་ཕྱིར་
བྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཕྱོགས་སྟོང་བརྩ་ཡི་ཅིག་པའི་མང་གཞི་བྱས། །ནང་ན་

ཟླ་ཏྲ་སྒྲིམ་ཆོན་ཉིད་པ་ཡི། །ཅིག་པ་གནམ་ལྷགས་འབར་བའི་གཟེར་གྱིས་བཏབ། །ཕྱི་ནི་
སྒྲ་ཆོགས་རིན་ཆེན་ལས་བྱུབ་པ། །དམར་ཕྱོ་སེར་ལྗང་དཀར་པོའི་ཅིག་པ་ཅན། །བར་དུ་
སྒྲ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཅིག་པས་གཏམས། །ཅིག་སྟེང་རིན་ཆེན་རུས་པའི་པ་བྱ་ལ། །རྒྱ་མ་ཆོན་
པའི་བ་བ་བ་བྱེད་འབྱེད། །དེའི་སྟེང་རིན་ཆེན་རུས་པ་སྤེལ་མ་ཡིས། །མདའ་ཡབ་བྱ་བྱ་
ཅིག་པའི་ཅ་བ་ན། །འདོད་སྒྲུམ་དམར་པོ་མཆོད་པའི་སྒྲ་མོས་གང། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་
ཐོད་པ་སྒྲུམ་པོ་ལས། །བྱུབ་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལེགས་བཏེག་པའི། །ཐོད་པ་ཆོན་པའི་ཀ་
གཞུ་རབ་ཏུ་བརྒྱུད། །སྒྲ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་གདུང་མས་སྤྱོད་མས་མཆོམས་བྲེས། །དེ་ལ་མཛེས་
པའི་མེ་ཏྲོག་རྒྱན་དུ་སྦྱད། །གཟུང་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་བད་མུར་བཏང་བ་ལ། །རྒྱ་སྒྲར་ཉི་ཤུ་ཅ་
བརྒྱད་བལ་ལྷམ་བྲས། །བདུད་ཅི་ལྷ་ལས་བྱུབ་པའི་ཞལ་བ་ཅན། །དབུས་ཀྱི་ཉེ་བ་མུར་བྱར་
མཐོ་བའི་ཅེར། །བརྒྱས་བཏེག་པའི་ཅི་ཏྲའི་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན། །སྒྲོ་བཞི་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་
བཏེག་པ་ཡི། །ཏྲ་བབས་བང་རིམ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སྟེང། །བརྒྱ་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་
གདུགས་རི་དྲགས། །མགོ་སྟེང་ཏྲོག་མཛེས་ཞིང་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །ལག་པའི་འཕན་
དང་སྒྲ་ཡི་རྩ་ཡབ་ཅན། །དབང་པོའི་མེ་ཏྲོག་སྤེལ་བའི་བྲེང་བ་གཡོ། །མདོར་ན་རྩ་མས་
བརྒྱུད་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྦྱད། །ཕྱི་རོལ་པད་རུ་དུར་ཁོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །དོ་རྩེའི་རུ་བ་
བསྐྱལ་པའི་མེ་དབུང་འབར། །དབུས་ཀྱི་བྱ་གསུམ་ཅིབས་བཞི་སྒྲོ་བཞི་རུ། བོ་བརྒྱ་མཐུ་ལ།
བོ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་མཛེས་པའི་གདན། །ཨ་ཅ་རྒྱ་མཐུ་ལ། །ཨ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཉ་གང་བ། །མ་སྒྱུར་མཐུ་ལ། །མ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར། །མདུ་རུ་ཏ་བོ།
དབུས་སུ་བདུད་ནག་པོ་མོ་བསྒྲོལ་བའི་གདན། །དེ་མ་བོ། །ཤར་གྱི་ཅིབས་སྟེང་བྲི་བ་པོ་མོ་
གདན། །ཡ་མ་བོ། །སྒྲ་ཡི་ཅིབས་སྟེང་བྱལ་བུམ་པོ་མོའི་གདན། །རྒྱ་ག་བོ། །བྱུབ་ཀྱི་ཅིབས་
སྟེང་སྒྲ་རྒྱལ་པོ་མོའི་གདན། །ཡ་ཁྲ་བོ། །བྱང་གི་ཅིབས་སྟེང་གཞོད་སྦྱིན་པོ་མོའི་

གདན། །རྗེ་མི། དབུས་ཀྱི་གདན་སྟེང་རྩྱུ་ཡིག་བབས་པ་ལས། །རྗེ་ཡིག་དམར་ནག་མི་
 ཡིག་སྒྲོན་པོར་གྱུར། །སྤར་ཏ་པར། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་འཕགས་ཆོགས་མཆོད་པས་
 མཉེས། །སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་མ་ལུས་སྤངས། །སི་ཏ་ར་ཏ་རྩྱུ། སྤར་ཡང་འདུས་
 ཉེ་ས་བོན་བྱང་ལ་ཐིམ། །ཉིལ་བཟླ་མི་བྱེད་བཏན་པར་གྱུར། །ཨོ་བཟླ་ཁོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྲི་ཐ་ཏུ་
 ལུ་ཏུ་ལུ་རྩྱུ་པར། །ཨོ་མཐུ་ཁོ་རྟེ་ལུ་རི་རྩྱུ་པར། །རྗེ་མི་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས། །རང་ཉིད་རྟ་མགིན་བསྐྱོད་བཅའ་ཆེན་སྒྱ། །ཞལ་གསུམ་གཡས་དཀར་གཡོན་ལྷང་
 དབུས་དམར་ནག་། །སྒྲི་བོའི་གཙུག་ཏུ་རྟ་མགོ་ལྷང་གྱའི་ཞལ། །རྫོག་མ་དམར་པོ་སྒྲི་སྒྲི་སེར་
 པོ་དང་། །ཁྱུར་དཀར་རྟ་སྐད་སྒྲ་དབྱངས་ཕྱོགས་བཅུར་འཆོར། །ཞལ་ནམས་ཀྱུན་ལ་སྒྱུན་
 གསུམ་དམར་ཞིང་ལྷུམ། །སྒྲིན་མ་སྤར་སེར་པོ་སྒྲོག་ལྷར་འཁྱུག་། དབུ་སྒྲ་རལ་པ་ཁམ་ནག་
 གྲེན་དུ་བརྒྱས། །བྱག་བྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་བསྐྱོབ་བསྐྱམས། །གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་ཁྱག་གང་
 ཀ་ལྷ་ལ། །བཟུང་སྟེ་བདེ་ཆེན་ལུམ་ཀྱི་མགུལ་ནས་འཁྱུད། །ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་ལྷགས་
 གྱུ་བེ་ཅོན་དང་། །གཡོན་གཉིས་ཞགས་པ་རལ་ཀྱི་མེ་འབར་འདྲི། །སྒྲི་རྟོད་ཞིང་ལྷགས་
 སྤང་ཆེན་ཀོ་ཆོན་གསོལ། །སྒྲི་སྤྲོད་སྒྲིག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་སྤྱབས། །ཐོད་སྐམ་དབུ་
 རྒྱན་རིན་ཆེན་ཅེ་ཕན་ཅན། །མགོ་བོ་སྐམ་ཆོན་རྟིད་པ་ལྷ་བཅུ་ཡི། །ཆར་གསུམ་འཕྲེང་བའི་
 དོ་ཤལ་སྒྲི་ལ་གསོལ། །རུས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲི་ལ་རིགས་བཞི་ཡིས་བརྒྱན། །ཞག་གི་སོར་
 རིས་རྒྱའི་ཐིག་ལེ་དང་། །ཐལ་ཆེན་ཆོས་བྱ་སྒྲི་ཡི་གནས་སུ་བྱུགས། །ཁམས་གསུམ་ནམ་
 པར་རྒྱལ་བའི་ཁྱུང་གཤོག་ཅན། །གར་དགྱའི་ཉམས་ལྡན་ཞབས་བཞི་བརྒྱུད་བསྐྱམས་
 བཞུགས། །གཙོ་བོའི་གཡོན་ནས་སྒྲི་ལ་འཁྱིལ་ཚུལ་ཅན། །གསང་ལུམ་བསྐྱོད་གར་ཀྱི་དབང་
 ལུག་ནི། །སྒྲི་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་མ། །སྒྲིན་གསུམ་གདངས་མིག་
 ཞལ་བགྲད་མཆེ་བ་གཅིགས། །དབུ་སྒྲ་རལ་པ་ནག་པོ་སྒྲིན་ལྷར་གཉིབས། །བྱག་གཡས་

ཅི་ཏྲ་ཐོགས་ནས་ཡབ་ལ་འབྱུང་། །གཡོན་པ་དྲུང་ཆེན་ཁྲག་གིས་གང་བའི་མཆོ། །དཔལ་
ཆེན་གཙོ་བོའི་ཞལ་དུ་འདེབས་ཚུལ་མཛད། །གནས་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཨོྲ་ཨྲུམ་ རྩྱ། ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཆོ་བ་དང་། །མགིན་པར་བརྒྱ་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་། །ཨོྲ་དཀར་
ཨྲུམ་དམར་རྩྱ་སྟོན་ཡི་གེ་ཡིས། །མཆོན་པས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ནམས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།
དབང་བསྐྱར་བ་ནི། ཨོྲ་བརྒྱ་ཀ་སྤྱ་ལ་སྤྱ། རྩྱ་ཨོྲ་སྤྱ་ཨོྲ་སྤྱ། དབུ་ལ་ཐོད་པའི་ཁང་བུ་ལྷས་བརྒྱན་
པའི། །སྤྱི་གཙུག་རྩྱ་སྟོན་འཆོག་མར་ཨོྲ་དཀར་པོ། །ན་ལྷག་གཡས་སུ་སྤྱ་སེར་ལྷག་པ་
ན། །ཨོྲ་དམར་ན་ལྷག་གཡོན་ན་སྤྱ་ལྷང་བུ། །རྩྱ་བཟླ་ཏེ་བྱ་ག །ཨོྲ་བརྒྱ་ཏེ་བྱ་ག །སྤྱ་རྒྱ་ཏེ་
བྱ་ག །ཨོྲ་བརྒྱ་ཏེ་བྱ་ག །སྤྱ་ཀམ་ཏེ་བྱ་ག །དེ་ནམས་སྒྲིབ་ཅིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། །རྩོ་
རྩེ་ཁྲག་འཐུང་སྟོན་པོ་རྩོར་བྱིལ་འཛིན། །སངས་རྒྱས་ཁྲག་འཐུང་དཀར་པོ་འཁོར་བྱིལ་
འཛིན། །རིན་ཆེན་ཁྲག་འཐུང་སེར་པོ་རིན་ཆེན་བྱིལ། །བརྒྱ་ཁྲག་འཐུང་དམར་པོ་བད་བྱིལ་
འཛིན། །ལས་ཀྱི་ཁྲག་འཐུང་ལྷང་བུ་རལ་གྱི་བྱིལ། །རྒྱན་དང་ཆ་ཐུགས་གཙོ་བོ་དག་དང་
མཐུན། །ཁྲག་འཐུང་རིགས་ལྷ་དབུ་ཡི་རྒྱན་དུ་རྩོགས། །རྩྱ་ཨོྲ་སྤྱ་ཨོྲ་སྤྱ་ཨོྲ་རྩེ་ཁྱི་རྩྱ། སྟོམས་
པར་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩྱ། བོ། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་ཡི་གེ་རྩྱ་ཡིག་
ནི། །ཡོངས་གྱུར་རྩོ་རྩེ་ཅེ་ལྷའི་ནམ་པ་ཅན། །ཡུམ་ཀྱི་གསང་གནས་པོ་ལས་བད་འདབ་
བརྒྱད། །གསང་བའི་བུ་ག་གཉིས་ཀ་པཎ་གྱིས་བཀག། །ས་མ་ཡ་རྟོ། །ས་མ་ཡ་སྟོ། །ཨ་བུ་རྩ་
ག་ཡ་མི། །ཨ་བུ་རྩ་ག་ཡ་རྟོམ་ རུམ་ རྩྱ་བོ་རྟོམ་ ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་
ཡིས། །སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱས། །སངས་རྒྱས་སྤྱས་དང་བཅས་པ་
སྤྱན་དངས་ནས། །ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ཞུགས་ཐུགས་ཀར་འོད་དུ་ཞུ། །བོ་རྩི་ཅི་ཏྲ་སྤྱ་ར་ཏ་པཎ། རྩོ་
རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་མཁར་བབས་པའི། །ཐེག་ལེ་ཡིག་འབྱུ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར། །རྩྱ་རྩྱ་
རྩྱ་རྩྱ་རུམ་ རྩྱ་བོ་རྟོམ་ སྤྱ་ར་ཏ་པཎ། སོ་ཏ་ར་ཏ་རྩྱ། ཨོྲ་བཟླ་ཤུ་ར་ཀྱོ་རྩྱ་པཎ། །ཤར་ཅིབས་

གདན་སྟེང་རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་གྲུང་ལས། །རྟོ་རྟོ་དབང་ཆེན་དཀར་པོ་ཁྱོ་བོའི་སྤྱ། །ཞལ་གཅིག་
 ཕྱག་གཉིས་གཡས་པ་རྟོ་རྟོ་དང་། །གཡོན་པ་དབྱུག་ཐོ་བསྐྱམས་ཤིང་འབྱིང་བའི་ཚུལ། །ཞི་
 རྩེ་ལྷ་རྟོ་རྩྱ་ལྟུང་པ། །སྟོ་ཅིབས་གདན་སྟེང་རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་གྲུང་ལས། །རིན་ཆེན་དབང་
 ཆེན་མེར་སྟོ་ཁྱོ་བོའི་སྤྱ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པ་རིན་ཆེན་དང་། །གཡོན་པ་
 ལྷགས་གྲུ་འབྲུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན། །ཞི་བརྩེ་ལྷ་རྟོ་རྩྱ་ལྟུང་པ། །ཅུབ་ཅིབས་གདན་
 སྟེང་རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་གྲུང་ལས། །བརྩེ་དབང་ཆེན་དམར་པོ་ཁྱོ་བོའི་སྤྱ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་གཡས་པ་བརྩེ་དང་། །གཡོན་པ་ཞགས་པ་འཆིང་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན། །ཞི་ཀླུ་
 ལྷ་རྟོ་རྩྱ་ལྟུང་པ། །བྱང་ཅིབས་གདན་སྟེང་རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་གྲུང་ལས། །ལས་རབ་དབང་
 ཆེན་ལྷང་དམར་ཁྱོ་བོའི་སྤྱ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པ་རལ་གྱི་དང་། །གཡོན་པ་
 ཅི་གསུམ་བསྐྱུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན། །ཀྱུན་གྲང་སྤྱན་གསུམ་ཞལ་བབྱང་མཆེ་བ་
 གཅིགས། །དབྱུ་སྤྱ་ཁམ་ནག་གྲེན་བརྩེས་སྤྱལ་གྱིས་བཅིངས། །དུར་ཁྱོད་ཆས་རྣམས་མ་
 ལུས་སྤྱ་ལ་བརྒྱན། །མེ་དབྱང་སྟོང་ན་བརྒྱང་བསྐྱམས་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། །ཞི་བརྩེ་ཞི་ཀྱ་
 ལ་རྩེ་ ལར་སྟོར་གདན་སྟེང་རྩེ་ ལས་ལྷགས་གྲུ་མ། །དཀར་མོ་ཁྱག་རལ་ལྷགས་གྲུ་སྟོ་
 སྟེང་འཛིན། །ཞི་བརྩེ་ལྷ་ལྟུང་པ། །སྟོ་སྟོར་གདན་སྟེང་རྩྱ་ལས་ཞགས་པ་མ། །མེར་མོ་གཡུ་
 རལ་ཞགས་པ་སྟོ་སྟེང་འཛིན། །ཞི་བརྩེ་སྟོ་ལྟུང་པ། །ཅུབ་སྟོར་གདན་སྟེང་པོ་ལས་ལྷགས་
 སྟོག་མ། །དམར་མོ་མཐིང་རལ་ལྷགས་སྟོག་སྟོ་སྟེང་འཛིན། །ཞི་བརྩེ་ལྷ་རྩེ་རྩེ་ བྱང་སྟོར་
 གདན་སྟེང་རྩེ་ ལས་རྩེ་ལྟུང་པ། །ལྷང་གྲུ་གསེར་རལ་རྩེ་ལྟུང་སྟེང་འཛིན། །བཞི་ཀའང་
 ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དང་ཞབས་གཉིས་པ། །དུར་ཁྱོད་ཆས་བརྒྱན་མེ་དབྱང་སྟོང་ན་
 བཞུགས། །ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ལ་སྤྱན་གསུན་དབང་པ་ཞི། །རྩེ་ ཡེ་ནས་ཀ་དག་ཆོས་སྤྱི་སྟོང་ཡངས་
 ལས། །སངས་རྒྱུ་ལྷ་ལྟུང་བདག་ཉིད་ཡོངས་སྟོང་རྟོགས། །ཁྱག་འཕྱང་དབང་ཆེན་ལྷ་

དགའི་དགྲིལ་འཁོར་པ། །སྤྱ་ཆོགས་སྤྱལ་པའི་གར་གྲིས་དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །ཨོྲ་བཟོ་
ས་མ་ཡ་རྩྱ་ཇོ་རྩེ་ལྷན་པར་ཞི། རྩེ་ཆོས་གྲི་དབྱིངས་ནས་སྤྱ་བཞེངས་པ། །དབང་ཆེན་ཁྲིས་པའི་
ཀྲལ་པོ་བཞེངས། །དབུས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གཞལ་ཡས་ནས། །བརྒྱ་རྟ་མཆོག་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །མཁའ་དབྱིངས་ཡུམ་གྲི་གཞལ་ཡས་ནས། །ཡུམ་ཆེན་ཁྲོ་མོ་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །ཕྱོགས་བཞི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་སྟེང་ནས། །སྤྱལ་པའི་ཁྲོ་པོ་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །སྒོ་བཞི་གནས་གྲི་གཞལ་ཡས་ནས། །སྒོ་མ་བཞི་རྣམས་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །དུང་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་ནས། །དབང་ཆེན་བྲག་གཡོག་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །ཨེ་ཧུ་རྟེ་རྟ་ག་ལྷན་མཉུ་ཀླ་རུ་ཁྱི་ཀ་ཁྱི་བྱ་རྟོ་ས་མ་ཡ་ཇོ་ས་མ་ཡ་སྟྲ། ཡེ་ཤེས་པ་
ལ་བྱག་བྱ་བཞི། རྩེ་དབལ་ཆེན་ཁྲོ་བོ་མི་བཟང་པ། །རྟ་མཆོག་དབལ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྲོ་
མོ་ཡུམ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྒོ་སྤང་བཞི་ལ་བྱག་འཆལ་
ལོ། །བཀའ་སྟོད་རྣམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཨ་ཁྱི་བྱ་རྟོ། བྲ་རྟོ་རྩ་རྟོ་བསྟེན་ཞིང་བཞུགས་སུ་
གསོལ་བཞི། རྩེ་དམ་ཆོག་དབང་གི་དགྲིལ་འཁོར་འདིར། །ཡེ་ཤེས་དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་
མཆོག་པོ་བྲང་དམ་ཆོག་དགྲིལ་འཁོར་འདིར། །དགྲིས་བཞིན་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་
གསོལ། །རྩེ་རྩྱ་པོ་རྟོ་ས་མ་ཡ་སྟྲ། བྱི་མཆོད་འབུལ་བཞི། རྩེ་བདུག་སྟོས་སྤང་གསལ་ཞུགས་
ཏོག་སྟུ། །ཞལ་ཟས་དྲི་ཆབ་འདི་རྣམས་ཀྱང་། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །མཆོད་
པར་འབུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨོྲ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་མཉུ་བརྒྱ་ཤ་ར་ས་པ་རི་སྤྱ་ར་ཨ་རྩྱ་བྲ་
རྩྱ་རྩྱ་རྩ་མེ་རྩ་ས་སུ་བྲ་སྤྱ་ར་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཨུལ་རྩྱ། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་རྩྱ་གྲི་གནས་སུ། བཟོ་རྩུ་བེ། བཟོ་
བྱུང་། བཟོ་ཨུ་ལོ་གྲི། བཟོ་གན་རྩེ། བཟོ་རྟེ་ཕྱི། བཟོ་ཤུལ་འེ་བར་སྤྱར། སྤྱན་མཆོད་འབུལ་བཞི། རྩེ་
རང་བྱུང་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག །རྩ་བརྒྱད་སྟོང་ལ་སྤྱར་བའི་སྤྱན། །རིགས་ལྔ་དམ་ཆོག་
ལྔ་ཡི་དངོས། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་རྩེ་གས་སྤྱབ་པའི་རྩས། །རྒྱུད་བྱག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྲོལ་

བའི། །དྲག་ལྷ་སེལ་བའི་བདུད་ཅི་འདི། །རི་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཆོག་ས་ཆེན་ལ། །བདག་ཅག་དད་པས་འབྱུལ་ལགས་གྱི། །ཐུགས་རྗེས་
 དགོངས་ལ་བཞེས་སུ་གསོལ། །བཞེས་ནས་བདག་ལ་དགེས་པར་མཛོད། །སྒྲ་མེད་འབྲུལ་
 གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞི་སར་བརྩུ་ཨ་མི་ཏ་ཁ་རྩ་ཁྲ་ཏི། །སྤྱོད་པས་འདས་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་
 དཔོན་དང་། །ད་ལྟ་བཞུགས་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་དང་། །སྤྱོད་ནས་འབྱོན་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་
 དཔོན་ལ། །རྣམ་དག་དམ་རྒྱས་བདུད་ཅིའི་མཉེས་མཆོད་འབྱུལ། །ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ཏེ་
 དབང་དང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞི་སར་བརྩུ་ཨ་མི་ཏ་ཁ་རྩ་ཁྲ་ཏི། །རྒྱལ་བ་དགོངས་པའི་
 བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དང་། །རིག་འཛིན་རིག་པའི་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དང་། །གང་ཟག་སྟན་ཁུང་
 བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ། །རྣམ་དག་xxx བཅོམ་ལྷན་རྟ་མཆོག་བརྩུ་ཏེ་རུ་ཀ། །ཡུམ་ཆེན་ཁོ་མོ་
 གར་གྱི་དབང་ཐུག་མ། །རིགས་བཞི་ཁོ་བོ་སྟོ་མ་བཞི་རྣམས་ལ། །རྣམ་དག་xxx གིང་ལྷ་
 གཟའ་གདོང་བེག་ཅེ་ལུམ་སྤིང་དང་། །གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་མཁའ་འགྲོའི་
 ཆོག་ས། །ཆོས་འཁོར་སྐྱོང་བའི་སྤྱང་མ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྣམ་དག་xxx ཁྲ་ཏི། །སྟན་གྱི་དངོས་
 ཐུབ་རྒྱང་བ་ནི། རྩྱུ། །ཡེ་ཤེས་ཁོ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་གྱི། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་
 མཆོག་ །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ངག་ཡིད་ལ་ཐེམ། །གཉིས་མེད་གྱུར་ནས་བརྟན་པ་ཆེ། །ཀྲ་ཡ་
 སིངྒེ་ཞི། །ཕྱག་སིངྒེ་ལྷ་ཅིངྒེ་སིངྒེ་རྩྱུ། །བདུད་ཅི་གསང་ནན་འབྱུལ་བ་ནི། རྩྱུ། །རྣམ་དག་རང་བྱུང་གྲུབ་
 པའི་སྟན། །གསང་བ་བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་འདི། །བརྩུ་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །མཆོད་
 པར་འབྱུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཞི་སར་བརྩུ་ཨ་མི་ཏ་ཁ་རྩ་ཁྲ་ཏི། །རྟའི་མཆོད་པ་འབྱུལ་བ་ནི།
 རྩྱུ། །སྟན་ཆོག་སྐྱུ་གི་མཆོ་འབྱེལ་བའི། །རྟ་དམར་ཆེན་མཆོད་པ་འདི། །བརྩུ་དབང་ཆེན་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །མཆོད་པར་འབྱུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །མཐུ་རྟ་ཁ་རྩ་ཁྲ་ཏི། །སྐྱུར་བའི་
 མཆོད་པ་འབྱུལ་བ་ནི། རྩྱུ། །གསང་བ་ཐམས་དང་ཤེས་རབ་ལས། །བརྩུ་ལོར་བྱ་མཉམ་སྐྱུར་

ནས། །དགྲེས་པ་ཆེན་པོའི་བདེ་ཆེན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་འདི། །བརྒྱ་
དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །མཆོད་པར་འབྲུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ། མན་སུ་ཁ་བོ་རྟེ་
ཅེ་རྟ་སྒྲུ། སྒྲིལ་བའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། རྩི་ཏེ་ངོ་རྩུ། སྒྲུལ་པའི་ཁྲོ་བོ་འབར་བ་ཡིས། །ཞིང་བཅུ་
མ་ལུས་ཐམས་ཅད་དང་། །འཁོར་བ་ཉོན་མོངས་རྒྱ་བྲལ་ནས། །དུག་ལྷ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱལ་
བར་བྱའོ། ཨ་མུ་ཀ་མ་ར་ཡ་པལ། རྩུ། ཞིང་གྲུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་བསྐྱལ། །ཤ་ཁག་
སློག་དབུགས་མཆོད་པ་འདི། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །མཆོད་པར་འབྲུལ་ལོ་
བཞེས་སུ་གསོལ། །མན་མི་ས། མན་རྟ། མན་ཀོ་ནི་རི་ཏི། མན་བཅུ་ཨ་མི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་ནི།
གཏོར་མའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། རྩུ། བྱང་པར་འདོད་ཡོན་མཆོད་པའི་མཆོག་ །ཤ་ཁག་ཀའ་རུས་
གཏོར་མ་ཡིས། །ཁྲོ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཐུགས་རྗེས་དགོངས་ལ་བཞེས་
སུ་གསོལ། །མན་བ་ལི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་ནི་རྟེ་བ་ཏོ། བྱང་པར་x ཤ་ཁག་x ལུམ་ཆེན་ཁྲོ་མའི་xx
མན་བ་ལི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་ནི་རྟེ་བ་ཏོ། བྱང་པར་x ཤ་ཁག་x ཁྲོ་རྒྱལ་བཞི་ཡི་x མན་བ་ལི་ཏ་ཁ་
རི་ཁྲ་ནི་རྟེ་བ་ཏོ། བྱང་པར་x ཤ་ཁག་x སྒོ་མ་བཞི་ཡི་xx མན་བ་ལི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་ནི་རྟེ་བ་
ཏོ། བྱང་པར་x ཤ་ཁག་x བཀའ་སྲུང་དམ་ཅན་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཐུགས་རྗེས་དགོངས་
ལ་བཞེས་སུ་གསོལ། །མན་བ་ལི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་ནི་རྟེ་བ་ཏོ། དམ་རྗེས་དུག་ལྷའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི།
རྩུ། ཤ་ཁག་རུས་པ་ནང་ཁྲོལ་མཁྲིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐུག་
དོག་མཆོད་པར་འབྲུལ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། ། འཕྲིན་ལས་དངོས་པོར་
བཞེས་སུ་གསོལ། །མན་མི་ས་ཁྲ་ནི། མན་རྟ་ཁྲ་ནི། མན་ཀོ་ནི་རི་ཏི་ཁྲ་ནི། མན་བ་སུ་ཏ་
ཁྲ་ནི། མན་གོ་རོ་ཅ་ན་ཁྲ་ནི། འདོད་ཡོན་དུག་གི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། རྩུ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྐྱ་
མདོག་དཀར། །བྱག་ན་མརྗེས་སུག་ལོངས་སྦྱོང་བསྐྱམས། །དབང་ཆེན་ལྷ་ཡི་སྦྱན་ལ་
འབྲུལ། །གཟུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨ་ལ་ལ་ཏོ་མཆོད་པར་འབྲུལ། །ཨ་ལ་

ལ་ཏེ་དགེས་པར་མཛོད། །སྒྲ་ཡི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་མདོག་སྒྲོ། །ཕྱག་ན་སྒྲ་སྟན་x དབང་ཆེན་ལྷ་ཡི་
སྟན་ལ་འབྲུལ། །སྒྲ་ཡི་xxxདེ་ཡི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་མདོག་སེར། །ཕྱག་ན་དེ་ཡི་x དབང་ཆེན་ལྷ་ཡི་
ཤངས་ལ་འབྲུལ། །དེ་ཡི་xxxརོ་ཡི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་མདོག་དམར། །ཕྱག་ན་རོ་ཡི་x དབང་ཆེན་
ལྷ་ཡི་ལྷགས་ལ་འབྲུལ། །རོ་ཡི་xxxརེག་བྱའི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་མདོག་ལྗང། །ཕྱག་ན་རེག་བྱའི་
དབང་ཆེན་ལྷ་ཡི་སྐྱུ་ལ་འབྲུལ། །རེག་xxxཆོས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་མདོག་དཀར། །ཕྱག་ན་ཆོས་
ཀྱི་བྱ་ཏི་བསྐྱམས། །དབང་ཆེན་ལྷ་ཡི་ཐུགས་ལ་འབྲུལ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་
གསོལ། །ཨ་ལ་ལ་ཏེ་མཆོད་པར་འབྲུལ། །ཨ་ལ་ལ་ཏེ་དགེས་པར་མཛོད། །ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ཡི་
བསྟོད་པ་བྱ་བཞི། རྗེ་ འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང། །རྩང་འཇུག་བདེ་ཆེན་རྣམ་
འབྲུལ་བ། །སྒྲ་ཆོགས་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱར་སྟོན་བའི། ཏེ་མཆོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོས་
པ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡང། །ཆགས་ཅན་ཆགས་པས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །བྱད་མེད་སྐྱུ་མའི་
ཚུལ་འཛིན་པ། །ཁྲོ་མོ་ཡུལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཟག་བཅས་བྱང་པོ་གནས་གྱུར་བའི། །ཉོན་
མོངས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ། །འཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་མཛད། །ཁྲོ་རྒྱལ་བཞི་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྟག་ཆད་རྟགས་མཆོན་རྣམ་དག་ཅིང། །བསྐྱུ་དངོས་ཆད་མེད་ངོ་པོ་
ཉིད། །དགུག་གཞུག་བཅིང་དང་དབང་མཛད་བའི། །སྟོ་མ་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གདུག་
པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །རབ་ཁྲོས་རྩམ་ཞིང་མི་བཟད་པ། །འབར་བའི་འཕྲིང་བ་
རབ་འཁྲིགས་པའི། །བཀའ་སྟོད་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྣམ་
དག་ཅིང། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་རང་བཞིན་ཅན། །བདེ་ཆེན་སྟོང་པོ་རབ་རྫོགས་
པའི། །གཞལ་མེད་ཁང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཡི། །ས་གཞི་རྩ་བ་
སྒྲ་བྲེ་གྱུར། །ཡེ་ཤེས་མེ་དབྱང་འབར་བ་ཅན། །བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོར་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །ཁྲིད་ལ་བསྟོད་པའི་དགེ་བ་འདིས། །ལམ་ཀྱི་བར་ཆད་ལེགས་བསལ་ནས། །ཆོ་འདིར་

ཆོག་ས་གཉིས་རབ་ཇོག་ས་ཏེ། །སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ཤོག། །འཛམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། རྟོག་
བདག་ཉིད་ཁྱོད་རྒྱལ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་གྱི། །གེ་སར་ལ་ནི་
སྒྲིབ་པོ་རྩི་། །འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཐུགས་གིས་བསྟོན། །འོད་འཕྲོས་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་
ཐེམ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་འབུལ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསྟུ། །སེམས་
ཅན་སྟོ་གསུམ་འི་མ་སྦྱངས། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ངག་ཡིད་ལ་བསྟུ། །རྩི་བཟོ་གོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྱི་མ་
རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩྱི་པའ། །ཨོ་མརྟ་གོ་རྟི་ལུ་རི་རྩྱི་པའ། །ཨོ་བཟོ་ལུ་ར་གོ་རྟ་རྩྱི་པའ། །ཨོ་རརྟ་ལུ་ར་
གོ་རྟ་རྩྱི་པའ། །ཨོ་བརྟ་ལུ་ར་གོ་རྟ་རྩྱི་པའ། །ཨོ་ཀམ་ལུ་ར་གོ་རྟ་རྩྱི་པའ། །ཨོ་བཟོ་ཨོ་ཀུ་ལ་ར་
ཨོ་བཟོ་ལུ་ལ་རྩྱི། །ཨོ་བཟོ་སྟོ་ར་བོ། །ཨོ་བཟོ་རྩེ་རྩི་། །ཞེས་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཐུགས་རྣམས་ཅི་འབྲུབ་རེ་
བརྒྱ། །མཐར་བརྒྱ་རྟེ་རུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་བཟོད། །འཛམ་བསྟོད་ནི། རྟོག་ བརྒྱ་རིགས་གྱི་ཁྱོད་རྒྱལ་མཆོག་ །དཔལ་
ཆེན་བརྒྱ་རྟེ་རུ་ཀ། །མི་བཟད་ཁྱོད་རྒྱལ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །དབང་དག་སྟོབས་ཆེན་རམ་ཞིང་
གཏུམ། །སྐྱ་མདོག་དམར་ནག་བཟིང་ཅིང་འབྱིང་། །དབུ་གསུམ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ཡང་
སྟོན། །ཐུག་ཐུག་རྒྱུད་ཐུག་ཅད་ནས་གཅོད། །ཞབས་བཞི་འཁོར་བའི་ཚུལ་བཞི་སྟོན། །དུར་
ཁོད་ཆས་བརྒྱད་སྐྱ་ལ་ཇོགས། །རྟ་མགོ་ལྗང་གུ་རྟ་སྐད་འཆོར། །མེ་དབྱང་འབར་བའི་
དབུས་ན་བཞུགས། །རམ་པའི་ར་རོ་འབྲུག་སྟོང་སྟོགས། །དེགས་བ་མོ་མོ་དབང་དུ་
བསྟུད། །དབང་ཆེན་སྐྱ་ལ་ཐུག་འཆལ་བསྟོད། །འཛམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱང་པ་ནི། རྟོག་ ཁྱོད་རྒྱལ་རམ་
པ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །དཔལ་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མཆོག་ལས། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡེ་
ཤེས་དབྱིག །དུས་འདིར་རྣལ་འབྱོར་བདག་ལ་སྟོན། །ཨོ་བརྒྱ་རྟ་གོ་རྟ་བརྟ་ལུ་རི་མརྟ་གོ་རྟ་
ཏ་ཡ་གྱི་བ་མ་མ་དག་མོ་དུན་རྟོ་རྟོ་རྩྱི་རོ་། །ཞེས་ཉེར་གཅིག་སོགས་དང་། །ཨོ་བརྟ་གོ་རྟ་ཀུ་ལ་མཁྱེ་
ཅི་རྟ་སི་རྟི་ཨ་ལ་ལ་རྟོ་། །ཞེས་ལན་བདུན་སོགས་བརྒྱའོ། །གསུམ་པ་མཐུག་གི་རིམ་པ་ལ་བཀའ་སླུང་གིང་ལྷའི་
གཏོར་ཆོག་ནི། རི་ཡི་ཁྱི། །ཨོ་ལྷ་རྩྱི། །ལན་གསུམ་བཟོད། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལུགས་ཀུ་

ལྷ་བྱ་མང་པོ་འཕྲོས་པས། བརྒྱ་དབང་གི་ཞིང་ཁམས་ནས་སློག་བདག་འོད་ཀྱི་ཀླུ་པོ། ཀྱ་
 ཡུལ་ནས་མཁའ་ཆད་ཆོད་ནས་ཆངས་པ་དྲུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། ལུ་བ་སློགས་པ་ཁང་ལོང་
 བུའི་མཁར་ནང་ནས་དམ་ཅན་རྩོམ་ལེགས་པ། བདུད་ཡུལ་ཁ་རག་སྒོ་དབྱ་ནས་བདུད་པོ་
 རི་ནག་སྤྱངས་པ། བཅན་ཡུལ་ཟངས་ཟང་དམར་པོ་ནས་བཅན་ཆོད་ཡམ་ཤུད་དམར་པོ་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལ་ཨེ་ཆེ་ཉི། བརྒྱ་ས་སྤྱ་ཇོ་རྩ་ཅི་རྩི་ཤུ་ས་མ་ཡ་
 སྒྲི། ཨོྲ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི། རྩ་ཇོ་སློག་ལ་ཉི། ཨ་ཤུག་མེ་ཉི་སློག་ལ་ཇོ་ཅ་བ་ལ་ཨ་ཤུག་ཅ་
 ཉི་ལེང་ང། བརྒྱ་སྤྱ་རྩ་ཉི། རྩི་དུན་དུན། ཤུ་ལ་གྲི་མ་རྩ་ལ་ཨེ་དྲི་བ་ལོ་གྲི་རྩ་ས་མ་ཡ་རྟ་རྩ་
 མ་མ་སར་སི་རྩི་མེ་བྲ་ལ་རྩ་རྩ་ལ་ཐེ་པོ། ཡ་ཐེ་ཤྲི། རྩ་རྩ་ཐ། རི་བྲ་ཐ། བི་བ་ཐ། མ་ཉི་ག་མ་ཐ།
 མ་མ་སར་ག་རྩ་ལ་སད་སྤྱ་ཁྲི་བེ་ཤུད་རྩི་ས་རྩ་ཡེ་ག་རྩ་མ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་པར་སྤྱ་རྩ། ལན་གསུམ། ཨོྲ་
 རྩ་ཅི་རྩི་ཤུ་མ་རྩ་བརྩ་ཨ་ཐི་ཉ་ཁྲ་ཉི། མ་རྩ་རྟ་ཁྲ་ཉི། ཨོྲ་རྩ་ཅི་རྩི་ཤུ་ཨ་རྩི་ནས། འཤྲ་
 ཐ་རྩི་རྩི་ཡེ་སྤྱ་རྩ། རྩ། དབང་དག་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་ཡི་བཀའ་སྣོད་ནི། །སློག་ལ་དབང་བསྐྱར་
 གིང་ཆེན་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་། །ལས་སྤྱ་སངས་རྒྱས་བསྐྱན་པ་སྤྱང་མཛད་ཅིང་། །ཟས་སྤྱ་དག་
 བོའི་འཤྲ་ཁྲག་ཆོགས་རྣམས་ཟ། །དམ་ཉམས་དག་བགོགས་ཅད་ནས་གཅོད་མཛད་
 པའི། །དེགས་པ་མཐུ་རྩ་ལ་ཅན་ལ་ཤུག་འཆལ་བསྟོད། །དམ་རྩས་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་མཆོ་
 འདི་བཞེས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་པར་མཛོད། །གཟའ་གདོང་གི་གཏོར་
 ཆོག་ནི། རི་ཡི་ཁྲི། ཨོྲ་ལྷ་རྩ། ལན་གསུམ། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོན་ལུ་
 མཆོམས་གྱི་སྤོན་ཡུལ་ལང་ག་ཤུ་རིའི་གོང་ཁྲིར་ནས་དེགས་པ་གཟའ་གདོང་ལུ་མ་ཤུ་
 སྤོན་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཨོྲ་ཨེ་ཆེ་ཉི། བརྒྱ་ས་སྤྱ་ཇོ་རྩ་ཅི་རྩི་ཤུ་ས་མ་ཡ་
 སྒྲི། ཨོྲ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི། རྩ་རྩ་ལ་བརྒྱ་རྟ་མ་ར་ཅ་འཤྲ་རྩ་ལ་ཨེ་དྲི་བ་ལོ་གྲི་རྩ་ས་
 མ་ཡ་རྟ་རྩ་མ་མ་སར་སི་རྩི་མེ་བྲ་ལ་རྩ་རྩ་ལ་ཐེ་པོ་ཡ་ཐེ་ཤྲི། རྩ་རྩ་ཐ། རི་བྲ་ཐ། བི་བ་ཐ། མ་

གནས་འདིར་བྱོན་། །ཅ་བརྒྱད་སྟོང་སྤྱར་བདུད་ཅིའི་བརྟུང་བ་དང་། །དམར་ཆེན་རྟ་རྒྱ་
མཆོ་ལྷ་བྱར་འབྲིལ། །ལྷན་པོ་ལྷར་སྤྱངས་རོ་བརྒྱའི་ན་ཡིང་སོགས། །སོ་སོའི་མཐུན་པའི་
རྩས་ལ་དགེས་པར་རོལ། །ཨ་ཀྲ་རོའི་ལྷགས་ལན་གསུམ། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་བད་འབྱུང་བེ་རོ་
སོགས། །རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་གཡར་དམ་མ་གཡེལ་བར། །ཚུལ་བཞིན་སྤྱབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་བདག་ཅག་གི། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་གང་བཅོལ་ཐོགས་མེད་སྤྱབས། །ཟབ་མེའི་
ཚུལ་འདི་འཆད་ཉན་བསྐྱོམ་སྤྱབ་ལ། །སྤག་དོག་གོ་ལོང་རུང་མ་མཛད་པར། །འགལ་རྒྱུན་
བསྐྱོག་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱབ་པ་དང་། །གསང་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད།
ཅ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ནི། །བསྐྱང་རྩས་རྣམས་རི་གོ་རྟེན་བསངས། །སྤ་བྱུ་ལས་སྟོང་པར་སྤྱངས། །སྟོང་པའི་ངང་
ལས་བསྐྱང་རྩས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་མཆོད་ཡོན་ཉར་སྟོད་འདོད་ཡོན་སོག་ཆགས་གོ་མཆོན་སོགས་བྱི་ནང་གསང་
བའི་མཆོད་རྩས་སྤྱན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཅ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱི་དང་
བྱུང་པར་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཁྲག་འབྱུང་ཡང་གསང་ཁོས་པ་ལྷ་དགའའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
ཆོགས་དང་བཀའ་སྟོད་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་ཆོས་སྟོང་བེག་ཅེ་ལྷམ་སྤིང་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་
མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་མ་ལུས་པར་སྟོང་བར་རུས་པའི་བྱེད་
ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པར་གྱུར། །ཨྱ་སྐྱ་བེད། །སྤྱ་ར་སྤྱ་ར། །སྤྱ་ར་སྤྱ་ར། །ལྷ་ཕྱེད་ལ་
ལྷ་ཕྱེད་ལ་རྟོ། །བརྩ་སྤྱར་ཏ་ཁྱི་སྤྱུ། །ཞེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །རྟོ། །གདོད་ནས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་
སྟོང་པོའི་ཁམས། །གང་འདུལ་རབ་འབྱམས་ཞི་ཁྱོའི་རྣམ་འབྱུར་དུ། །ཤར་བའི་སྤྱ་མ་ཡི་
དམ་སྤྱང་མའི་ཆོགས། །མ་ལུས་ཐོགས་པ་མེད་པར་གནས་འདིར་གཤེགས། །ཨྱ་བརྩ་ས་
སྤྱ་རྩེ་ས་བསྐྱང་མཐོན་སྤྱན་རངས། །རྟོ་ཆོས་སྤྱ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ཉིད་ལས། །འོངས་སྤྱ་ཁོ་རྒྱལ་
ཏྲ་མཆོག་དབང་གི་ལྷ། །སྤྱལ་སྤྱ་ལྷ་ཆོགས་གར་གྱིས་འབྲོ་རྣམས་འདུལ། །ཅ་གསུམ་

དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་ཡི་ཆོགས་ནམས་ལ། །དགྲེས་པ་བསྐྱེད་བྱས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །མད་
བྱང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་ས་དང་བར་སྤང་
ཁྲིན། །མ་ལུས་བཀའ་སྟེ་འབྲུག་གི་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཅ་བརྒྱད་སྟོང་སྤྱར་བདུད་ཅི་ཨ་མི་
ཏ། །ཁྲག་སྤེའི་བློང་འཁྲུག་པ་རྟའི་མཆོ། །ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྤྱར་གཏོར་མ་དང་། །བཟའ་
བཅའ་བརྟུང་བ་ཆོགས་གི་འཁོར་ལོ་དང་། །མད་བྱང་གསེར་སྤྲེམས་ཇ་གད་སྤྲད་གི་
ལུད། །དག་བགོགས་ཞིང་བཅུ་བསྐྱལ་བའི་དམ་ཆོག་ཇས། །མཉམ་སྦྱོར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
མཆོད་པ་ནམས། །ཅ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤམས། །དམར་ཆེན་ཁྲག་
གི་ཨ་ཁྲི་བློང་འཁྲུག། །དབང་པོའི་སྤྲ་ལྷའི་མེ་རྟོག་པང་ལུང་གཡོ། །ཤ་ཆེན་གྲུ་གྲུལ་སྒྲོས་
དཀར་དུད་སྤྲིན་འཁྲིགས། །ཆོལ་ཆེན་མར་མེ་ཉི་ཁྲའི་འོད་ལྟར་གསལ། །ཁྲག་ཞག་སྤྲན་གི་
དྲི་ཆབ་ཚུ་རྒྱན་བསྐྱེདས། །ཤ་རུས་རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ལྟན་ཞལ་ཟས་དང་། །ཀར་སྤྱིང་ཐོད་ར་
སེལ་སྤྲན་དུང་ཆེན་སོགས། །ཅ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤམས། །རོ་
མཆར་ཡིད་འོང་ཕྱི་ཡི་ཉེར་སྦྱོད་དང་། །འདོད་ཡོན་ནམ་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་ཆེན་བདུན། །བཟ་
ཤེས་དགོ་མཆོན་གཟི་འབར་རྟགས་ཇས་བརྒྱད། །བརྒྱ་ཟླ་ལ་སོགས་ཕྱག་མཆོན་
ཆོགས། །དཔལ་དང་དུར་ཁྲིད་རྒྱན་ཆས་བསྟེན་སྤྱབ་རྟེན། །རྟོར་དེལ་ལུར་བྱ་བཟང་སྤེང་
ཅང་རྟེན་སོགས། །ནལ་འབྱོར་དམ་ཇས་མ་ཆང་མེད་པ་ནམས། །ཅ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་
དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤམས། །རྟ་མཆོག་རྒྱང་གི་འཁྲུགས་ཅན་སྒྲོག་ལྟར་འཁྲུག། །འབྱོར་
གཡག་རྟོ་རྟེའི་རུ་ཆེན་མཁའ་ལ་གདེངས། །འཇམ་པའི་སྤྲ་ལྟན་རུ་བཞི་འབྲིལ་བའི་ལུག་འོ་
མའི་རྒྱན་འཛིན་འདོད་པ་འཇོ་བའི་བ། །མཛེས་པའི་སྤྲ་ལྟན་བསེ་ཡི་ར་སྤྲེས་དང་། །བྲ་རོག་
སྤྲན་བྲ་འཁྲུག་སོགས་མཁའ་ལྷིང་བྲ། །ཁྲི་ནག་ཅེ་སྤྱང་དོམ་དེད་སྟག་གཟིག་ནམས། །ཅ་
གསུམ་ལྟ་ཆོགས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤམས། །རྟག་གཏོར་རྒྱན་གཏོར་དུས་གི་གཏོར་

མ་དང་། ཉི་ཟླ་རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་བསྐྱང་རྟེན་མདོས། །དར་དཀར་ཟེའོག་རལ་གྲུ་སག་ལྷམ་
 དང་། །བསེ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་ཁབ་ཚོག་ལྷགས་གཞིབས་འབག །ཞོལ་བཏགས་རྩ་རིས་
 འཇའ་ཆོན་ལྷ་བུར་བཀ། །མདའ་མདུང་རལ་གྱི་དབྱ་སྟ་ཁམ་ཤིང་ཞགས། །ཕྱར་བ་རྩོ་རྩོ་ཆུ་
 སྒྲིན་རྒྱལ་མཆན་ནམས། །ཅ་གསུམ་ལྷ་ཆོགས་དགྲེས་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤམས། །ཐོར་བ་
 བད་རྒྱལ་བེ་ཅོན་ཞིང་དབྱུག་དང་། །མི་སྒྲང་སྟག་དང་སེརྟེའི་བགས་པའི་ཆོགས། །མགོ་
 ཚོན་དོ་ཤལ་རིན་ཆེན་རུས་པའི་རྒྱ། །རྒྱལ་མཆན་འཕན་གདུགས་སྒྲ་བེ་ལྷ་ལྷི་བེས། །སྟོག་
 འཁོར་བ་མང་ལོང་བུ་སྟུག་ཚོད་སོགས། །དེགས་བ་རང་བཞིན་འདུ་བ་གསང་བའི་
 རྩས། །ཕྱི་ནང་གསང་རྟེན་མ་ཆང་མེད་བ་ནམས། །ཅ་གསུམ་ལྷ་ཆོགས་དགྲེས་བ་བསྐྱེད་
 ཕྱིར་བཤམས། །དེ་ལྷར་ལེགས་བཤམས་མཐུན་པའི་བསྐྱང་རྩས་ཀྱིས། །ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་
 ནམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །རྒྱལ་བ་དགོངས་བ་བརྒྱད་པའི་ཐུགས་དམ་མ་རིག་འཛིན་
 བད་ཡི་བརྒྱད་པའི་མ་གང་ཟག་སྟན་ཁུང་བརྒྱད་པའི་མ་ལས་འཕྲོ་གཏེར་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་མ་
 སྟོན་ལམ་གཏད་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་མ་བཀའ་འབབས་ལུང་བསྟན་བརྒྱད་པའི་མ་བྱིན་ཆུབས་
 དབང་བསྐྱར་བརྒྱད་པའི་མ་ཡི་དམ་ཞི་ཁོ་རབ་འབྲམས་མ་ཞི་བ་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་མ་ཁྲག་
 འཕྱང་ལྷ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་མ་སྒྲུབ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱད་ལྷ་ཆོགས་མ་ཁུང་པར་བསྒྲ་དབང་ཆེན་མ་
 ཡུམ་ཆེན་གར་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་དབང་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཡི་མ་སྟོ་སྒྲུང་ཁོ་མོ་བཞི་ཡི་མ་
 གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་མ་བསྟན་སྒྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་མ་དེགས་པའི་སྟེ་
 དཔོན་སུམ་ཅུའི་མ་སྟོག་བདག་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མ་ཆངས་བ་དུང་གི་ཅོད་པན་མ་དམ་ཅན་
 རྩོ་རྩོ་ལེགས་པའི་མ་བདུད་པོ་རི་ནག་སྒྲུངས་པའི་མ་སྟོག་བདག་ཡི་ཤུད་དམར་པོའི་མ་གཟའ་
 ཚོད་རྩ་རུ་ལ་ཡི་མ་བཀའ་ཉན་གདོང་མོ་བཞི་ཡི་མ་ཆོས་སྒྲུང་བེག་ཅེ་ལུམ་སྒྲིང་མ་ལས་
 མཁན་སྟོག་བདག་དམར་པོའི་མ་གྱི་ཐོགས་བཤམ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མ་ནམ་མང་འཁོར་

ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་x བཀའ་སྐྱོད་གཏེར་སྤྲང་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཐུགས་དམ་
གཉན་པོ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་གྱུར་ནས། །བསྟན་འགྲོའི་ལེགས་ཆོགས་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆོ་
སྤེལ། །བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །འགལ་རྒྱུན་བསྐྱོག་ལ་དངོས་གྲུབ་
སྤུལ་དུ་གསོལ། །ཆོགས་ཇས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཨོ་རི་ཀོ་རྟ་རྟུ་བཟླ་ལྟ་ལ་རི་ཏི་ཁྲ་ཏ་བི་ཤུ་ལྟ་
ལ་རི་པའ་པའ་རི་རི། རི་ཡི་ཁྱི། ཨོ་སྤ་སྤ་མ་ཤུག་སའ་རྟམ་སྤ་སྤ་མ་ཤུག་ཉྱེ་ཉྱེ། ཆོགས་ཀྱི་ཡོ་
བྱད་སྐྱོད་པའི་ངང་། །ཨ་དང་མ་ལས་ཉི་མེ་ཡི། །སྐྱོད་དུ་འབྱུག་གསུམ་ཁྱུ་བ་ལས། །འདོད་
ཡོན་ལྷ་ལྷན་བྱང་པོར་གྱུར། །ཨོ་ཨུཾ་ཧྱུ། ལན་གསུམ། ཨོ་མཐུ་རྟུ་ཀ་མ་ལ་རྟེ་བི་ཤུ་རྟེ་ཧྱུ། མཆོད་
ལུལ་སྤྱན་བྱངས་པ་ནི། ཧྱུ། རང་བཞིན་ནམ་དག་དབྱིངས་ཉིད་ལས། །སྤུལ་པའི་ཁྲོ་བོ་མི་བཟད་
པ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ། །འོངས་སྐྱོད་ཆོགས་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོ་
ཨེ་ཧེ་ཏི་རྟ་ག་མ་ན་མཐུ་ཀ་རུ་ཏི་ཀ་མཐུ་བརྟེ་ཤུ་ར་ས་པ་རི་མ་ར་བཟླ་ས་སྤ་རོ་བརྒྱ་ཀ་མ་
ལ་ཡེ་སྤྱ། ཆོགས་མཆོད་སྤྱིར་འབུལ་བ་ནི། ཧྱུ། སྤ་མེད་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དམ་པ་འདི། །ཡེ་ཤེས་
ལྷ་ཡི་འོད་ཟེར་ནམ་པར་འཕྱོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཡིས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །དམ་ཆོག་
བཞིན་དུ་ཅི་བདེར་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨོ་མཐུ་བརྟེ་ཤུ་ར་ས་པ་རི་མ་ར་ཨུྱ་རྟུ་བི་ཤུ་ཤེ་རྟེ་
པོ་གན་རྟེ་ཞི་མེ་ཏུ་ཤུ་པ་རྟེ་རྟེ་ཡེ་སྤྱ། ཧྱུ། འདི་ན་སྤ་ཆོགས་གཟུགས་མཆིས་
ཏེ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤ་མོ་མེ་ལོང་མ། །མེ་ལོང་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ནམས་བྱུང་། །མང་པོ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། །ཐོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཀའ་སྟེ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་
སྤྱན་ལ་འབུལ། །གཟུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨ་ལ་ལ་ཏེ་དབྱེས་པར་
མཛོད། །འདི་ན་སྤ་ཆོགས་སྤ་མཆིས་ཏེ། །སྤ་ཡི་སྤ་མོ་བི་མང་མ། །བི་མང་ལས་ཀྱང་སྤ་
ནམས་བྱུང་། །མང་པོ་xདཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་སྤྱན་ལ་འབུལ། །སྤ་ཡི་xxའདི་ན་སྤ་ཆོགས་ཤི་
མཆིས་ཏེ། །ཤི་ཡི་སྤ་མོ་སྤོས་ཁང་མ། །སྤོས་ཁང་ལས་ཀྱང་ཤི་ནམས་བྱུང་། །མང་པོ་

xxདགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་ཤངས་ལ་འབྱུལ། །རྩི་ཡི་xxའདི་ན་སྣ་ཆོགས་རོ་མཆིས་ཏེ། །རོ་ཡི་
 ལྷ་མོ་ཞལ་ཟས་མ། །ཞལ་ཟས་ལས་ཀྱང་རོ་རྣམས་བྱུང་། །མང་པོ་xxདགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་
 ལྷ་གས་ལ་འབྱུལ། །རོ་ཡི་xxའདི་ན་སྣ་ཆོགས་རེག་མཆིས་ཏེ། །རེག་བྱའི་ལྷ་མོ་ན་བཟའ་
 མ། །ན་བཟའ་ལས་ཀྱང་རེག་རྣམས་བྱུང་། །མང་པོ་xxདགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་སྐྱུ་ལ་
 འབྱུལ། །རེག་བྱའི་xxའདི་ན་སྣ་ཆོགས་ཆོས་མཆིས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བྱ་ཏེ་མ། །བྱ་ཏེ་
 ལས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་བྱུང་། །མང་པོ་xxདགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་ཐུགས་ལ་འབྱུལ། །ཆོས་ཀྱི་
 xxདགྲེས་པར་མཛོད། །ཁྱེ་ཐག་ཏུ་འབྱུལ་བ་ལ་ཐོག་མར་བསྟོད་དེ་འབྱུལ་བ་ནི། ཅིཾ སྒྲིག་པ་དཔའ་བ་
 འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། །དགོད་དང་གཤེ་དང་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྟོང་རྗེ་རམས་
 དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ། །སྐྱུ་ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱར་བ་ནི། །གར་བཅས་སྐྱབ་པོ་རྣལ་
 འབྱོར་པ། །གར་གྱི་དབང་སྐྱབ་གཙོ་བོ་ཆེ། །ཁྲ་བ་ལ་སོགས་སྟོང་པོ་ཅན། མི་ས་ལ་སོགས་
 རོ་མཆོག་བསིལ། །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་ཚ་རྩན་ནི། །བཟང་དགྲུ་འབྱུལ་ལོ་བཞེས་སུ་
 གསོལ། །མི་མོ་རྣམས་ཀྱི་རེག་བྱ་མཆོག །བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྐྱབ་
 པའི་རྣམ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ། །རྩྱི་དང་པཎ་གྱིས་ལྷན་པར་མཛོད། །མཉུ་བརྗེ་ལྷ་ར་ས་པ་
 དེ་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཅག་སྐྱ་ཇ་ཁ་རི་ཁྱ་ཏི། བར་པ་བཤགས་ཏེ་འབྱུལ་བ་ནི། རྩྱ། ཁྲ་མ་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་
 ཆོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ཅག་མ་རེག་ལུས་དང་ངག་སེམས་གྱིས། །བག་མེད་
 ཚུལ་གྱིས་དམ་ལས་འགལ་བྱུང་ཏེ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི། །ཐུགས་
 དང་འགལ་བའི་ལས་རྣམས་ཅི་བཞིས་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བྲིད་ལ་བཟོད་པར་
 གསོལ། །བཟོད་པར་གསོལ་ལོ་ཆངས་པར་སྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཆངས་པ་འབྱུལ་གྱི་དངོས་
 བྱུབ་སྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞི་བརྒྱ་ཤྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ནས། སུ་ཤྱེ་རྩྱ། ཞེས་མང་དུ་བཛོད། ཐ་མ་བསྐྱབས་ཏེ་
 འབྱུལ་བ་ནི། རྩྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་རང་བྱུང་བྱུབ་པའི་ལྷ། །ཁྲོ་བོ་རོལ་པའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་

མྱ་ར་ཡ་རྒྱ་ཤ་ཡ་སྟོ་རྒྱ་ཡ་རྟུ་པའ། ཅེས་གཏུག། རྗེ་ དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་དགྲིལ་འཁོར་
 བ། །བཅོམ་ལྷན་པར་དབང་ཆེན་ནི། །དབྱ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཞབས་བཞི་བགྲད། །ཕྱག་དྲུག་
 མཆོན་ཆས་རྒྱད་དྲུག་སྟོལ། །རབ་ཏུ་མི་བཟད་ཁྲིས་པ་ཡི། །ཞལ་གསུམ་རྩམ་པའི་ཞལ་
 གདོངས་ཤིག །ཞལ་ནི་རྟོམ་ཁུང་གདངས་པ་འདྲ། །ཆེམས་ནི་གདངས་རི་གཏམས་པ་
 འདྲ། །མཆེ་བ་ཟངས་ཕྱར་གཤེགས་པ་འདྲ། །ལྷགས་ནི་རྟོམ་གཟར་བརྒྱངས་པ་
 འདྲ། །ཉམས་པ་གདབ་པོ་ཁ་རྩི་ཁྲ་ནི། །ཉམས་པ་སྟོལ་བའི་ལས་མཛོད་ཅིག །ཡུམ་ཆེན་ཁོ་
 མོ་ཞལ་གདོངས་ཤིག །གར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཞལ་དུ་གདབ། །དྲོ་རྩེའི་རིགས་མཆོག་ཞལ་
 གདོངས་ཤིག །མཐུ་ཆེན་རྩམ་པའི་ཞལ་དུ་གདབ། །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཞལ་གདོངས་
 ཤིག །སེར་ནག་འཁྲུག་པའི་ཞལ་དུ་གདབ། །བརྒྱའི་རིགས་མཆོག་ཞལ་གདོངས་
 ཤིག །དམར་ནག་འཁྲིལ་བའི་ཞལ་དུ་གདབ། །ལས་གྱི་རིགས་མཆོག་ཞལ་གདོངས་
 ཤིག །ལྷང་ནག་ཁྲིས་པའི་ཞལ་དུ་གདབ། །མཁའ་འགྲོ་རིགས་བཞི་ཞལ་གདོངས་ཤིག །སྤིང་
 མོ་བཞི་ཡི་ཞལ་དུ་གདབ། །བསྐྱལ་བའི་ཞིང་བཅུར་གྱུར་པ་ཡི། །གཟུགས་ཅན་དག་དང་
 གཟུགས་མེད་བགེགས། །དབང་ཆེན་ལྷ་དགྲའི་ཞལ་དུ་གདབ། །ཞལ་དུ་གདབ་པོ་ཁ་རྩི་
 ཉི། མར་བརྩུ་ཨ་མི་ཏ་ཁྲ་ནི། མར་བ་ལོ་ཏ་ཁྲ་ནི། མར་མི་ས་ཁྲ་ནི། མར་རྟ་ཁ་ནི། མར་
 ཅིན་ཁྲ་ནི། མར་བ་སུ་ཏ་ཁྲ་ནི། མར་གོ་ནི་རི་ཏི་ཁྲ་ནི། མར་གོ་རོ་ཅ་ན་ཁྲ་ནི། །ཞེས་ཞལ་དུ་
 གདབ་པོ། ཆོགས་ལ་རོལ་ནས་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། རྗེ་ བདག་ཅག་དྲོ་རྩེ་དཔོན་སྟོབ་མཆེད་དང་ལྷུ་མ་
 དལ་རྣམས་གྲིས་མར་མི་ས་གསོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་ཆེ་དང་ལང་ཆོ་
 ལ་མངའ་བརྟེན་པར་གྱུར་ཅིག །རྩ་གད་དཔའ་པོ་གསོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མང་པོ་
 དབང་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཞལ་ཟས་དང་བརྟུང་བའི་བྲེ་བྲག་མང་པོ་གསོལ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དཔལ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་རྩུ་འཕུལ་བསམ་གྲིས་མི་བྲུབ་པ་

མི་བདུད་བཅན་རྒྱལ་པོ་སོགས། །ལྷ་སྤོན་སྤེ་བརྒྱད་དམག་ཆོགས་ཀྱིས། །ཡོངས་བསྐྱོར་
གཏོར་མ་ལེན་མཛད་ནམས། །རྒྱན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་འབྱུལ་གྱི། །བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་
སྐྱབ་པར་མཛོད། །ཨོྭ་ག་རུ་། རྩ་རུ་ལ་བཟོ་རྟལ་མ་ར་ཅ་ཤ་རྩ་ལ། མ་མ་ར་སྤོ་མ་རྩ་ཀྱའི།
རྩ་ཇ་སྤོག་ལ་རྩི་ ཨ་བྲུག་མི་ཏི་སྤོག་ལ་ཇོ་ཅ་བ་ལ་ཨ་བྲུག་ཅ་ཏི་ཡིང་ཇོ་བཟོ་ས་རྩ་ཏི།
རྩི་རུན་རུན། ཤུ་ལ་སྤྱི་ལ་རྩ་ལ་ཨི་དྲི་བ་ཡི་སྤྱི་རྩ་ཁ་ཁ་ཁ་ཏི་ཁ་ཏི། སྤུ་ཇ་ཏོ་ རྩ་བི་བ་ཏི།
ས་མ་ལ་སྤྱུ། ཞེས་བསྐྱེས་ཤིང་ལས་བཅོལ་ལོ། །ཆད་ཐོ་བསྐྱགས་པ་ནི། གཏོར་མ་འབྱུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱབ་ལ།
རྩི་ སྤོན་ཆེ་རམས་པ་འབར་བའི་གནས་མཆོག་རུ། །བཅོམ་ལྷན་བརྒྱ་ཁག་འཕྱང་ཏི་རུ་
གས། །ཁྱད་པར་བསྟན་བ་ཞེས་བྱའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །དེགས་པ་དབང་རུ་བསྐྱེས་ནས་རྒྱད་
གསུངས་ཆོ། །བཀའ་སྤྱོད་སྤྱང་མར་བཅས་པའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས། །སྐྱབ་པ་པོ་ཡི་སྤོངས་
ཁྲོགས་བྱེད་དོ་ཞེས། །ཁས་སྤྱངས་དམ་བཅས་ཇི་བཞིན་དེང་གི་རུས། །གཏོར་མ་འདི་
ཡོངས་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །བར་རུ་སྤོབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་དང་། །གཏོར་
སྤོན་ནམས་དང་གྲུབ་ཐོབ་འདར་ཕྱར་གྱིས། །ཁག་འཕྱང་ལྷ་དགྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྱེ་
ནས། །སྤོན་གྱི་དམ་ཆོག་གཉན་པོ་བསྐྱགས་པའི་ཆོ། །བཀའ་སྤྱོད་མམམམ་ད་ལྷ་བཀྱ་ཤིས་
བྱིན་ཆགས་གནས་མཆོག་འདིར། །རྡོ་རྗེ་སྤོབ་དཔོན་མཆེད་དང་ལུས་འཕྱུ་གྱིས། །བསྐྱེན་
སྐྱབ་ལས་སྤྱོར་མཆོད་གཏོར་བསྐྱང་བ་སོགས། །རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་སྤོལ་བཞིན་བཀྱིས་
ལགས་ན། །བཀའ་སྤྱོད་མམམམ བསྐྱེན་མ་སྤྱོང་བ་ནི། གཏོར་མ་ཏི་རྩ་ཏི་ལོག་པའ་དང་འབྱུ་གསུམ་གྱིས་
བརྒྱབ་ལ། ཏོ་ ནག་མོ་བཞིན་མི་སྤྱུག་གི་བྱ་མོ་བདུད་མོ་ཆེན་མོ་བཞི་དང་། དམར་མོ་ཁྲོ་
གཉོར་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་གཞོད་སྤྱོན་མོ་ཆེན་མོ་བཞི་དང་། དཀར་བཟང་བཞིན་ལེགས་གྱི་བྱ་མོ་
སྤོན་བཙུན་ཆེན་མོ་བཞི་སྟེ། བོད་ཁམས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེན་མ་བཙུ་གཉིས་འཁོར་ཞིང་གི་རུལ་
སྤྱོད་དང་བཅས་པ། །དཔལ་ཆེན་པོའི་པམ་བབས་དང་སྐྱབ་པ་པོའི་སྤོངས་ཁྲོགས་ལ་འདིར་

གཤེགས་ཤིག །སྤྱོད་བཀའ་ཡི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཉིད། །ཁྲག་འཕུང་དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་
སྒྲུ། །ཚུར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་སྒྲོང་མ་རྣམས། །འདིར་གཤེགས་དམ་སྒྲོང་འཕྲིན་ལས་
མཛོད། །རྩེ་རྩྱུ་བེ་རྩེ་ ཨེ་ཨ་ར་ཡི་རྩི་རྩི་ང། ལུ་བ་ས་མ་ཡ་པཎ། བོད་ཁམས་སྒྲོང་བའི་
བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་དུ་མར་བརྩེ་ཨ་མི་ཏ་ཁྲ་ཉི། མར་རྩེ་ཏ་ཁྲ་ཉི། མར་བ་ལོ་ཏ་ཁྲ་
ཉི། སྒོ་བ་དཔོན་བརྩ་ཐོད་འཕྲེང་དང་། །བཤེས་གཉིན་ལང་དཀར་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས། །རྒྱ་
ཡུལ་དེ་ནི་བརྟན་བཟང་དུ། །ཞིང་ཆེན་འབྲིགས་པའི་གདན་སྟེང་དུ། །རྣམ་ལུ་ཞིང་གི་མཆོད་
བཀའ་སྟེ། །ལག་ཏུ་རྩོ་རྩེ་གཏད་ནས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པའི་དམ་ལ་བཏགས། །རྩོ་རྩེ་
འཆང་གི་གལ་དུ་བཞག །ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་མིང་ཡང་བཏགས། །རྩེ་ལྷར་ཁས་སྦངས་དམ་
བཅས་བཞིན། །དམ་ཆོག་བཞིན་ལས་མ་འདའ་བར། །བོད་ཁམས་སྒྲོང་ཞིང་བསྐྱུང་བ་
དང་། །སྒྲུབ་པ་པོ་ཡི་སྒྲོངས་གོགས་མཛོད། །བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་འདི་ལོངས་ལ། །སྤྱི་ལས་
གྱུར་པའི་ནད་རྣམས་དང་། །རིམས་ནད་ཐམས་ཅད་བརློག་པ་དང་། །བཅོམ་བའི་འཕྲིན་
ལས་སྒྲུབ་པར་མཛོད། །ཐོ་བརྟུང་བཞི། གཏོར་གཞོང་ཁ་སྒྲུབ་ལ། ཨེ་རྩི། རྩེ་ལ་རྩི། པཎ་རྩི། རྩི་རྩེ་རྩི་
རྩེ་ བ་བེ་ཤ་ཡ་པཎ། ཨ་བེ་ཤ་ཡེ་ཨུཾ རྩེ་ དམར་ནག་གུ་གསུམ་འབྲིལ་བ་ཡི། །དབང་ཆེན་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནས། །བཅོམ་ལྷན་བརྩེ་ཏེ་རུ་ཀ །དབང་ཆེན་རྩམས་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་
ཅིང་། །དབང་གི་རྟ་སྐད་འཆར་རེ་རེ། །ཁྲོ་བའི་འབྲུག་སྒྲ་ཅུར་རུ་རུ། །རོལ་པའི་རྟ་གོ་
ཆེམས་སེ་ཆེམ། །གསང་བའི་འུགས་སྒྲ་ཀྱ་རུ་རུ། །བསྐལ་པའི་སྒྲོག་དམར་ལྷེ་བས་སེ་
ལྷེ་བ། །རྩོ་རྩེ་ཐོག་འབབ་ལམ་སེ་ལམ། །རྩྱུ་གིས་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྟུང། །པཎ་ཀྱིས་
དེགས་པའི་བདུད་དཔུང་བསྟེག །རྩམས་ཆེན་སྒྲ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །འབར་ཆེན་རུས་
པའི་ཕྱང་པོ་ལ། །གསོད་བྱེད་བྱམས་པའི་བོ་བརྟུངས་པས། །ཞེ་སྤང་མེ་ཡི་ཆོགས་ཆེན་
བཅོམ། །ཁྲག་འཕུང་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །སྟེག་བྱེད་རྟའི་རྩེ་བོ་ལ། །རྟུང་བྱེད་

དབང་པོའི་སྒོ་བརྒྱུད་ས་པས། །འདོད་ཆགས་རྒྱ་མཚོའི་རྩ་སྒོང་བཅོམ། །དཔལ་ཆེན་ཐུགས་
 གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །མ་རིག་ཤ་ཡི་ཕུང་པོ་ལ། །ཀུན་མཁྱེན་གསལ་བའི་བློ་བརྒྱུད་ས་
 པས། །གཉི་ཐུག་ཐུག་པའི་ཆོགས་ཆེན་བཅོམ། །གཏུམ་ཆེན་ཡོན་ཏན་དགྲིལ་འཁོར་
 བས། །ངར་འཛིན་བྲེགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། །བདག་མེད་དོ་རྩེའི་བློ་བརྒྱུད་ས་པས། །ང་རྒྱལ་
 བྲག་རིའི་ཆོགས་ཆེན་བཅོམ། །འཛིགས་བྱེད་འཕྲིན་ལས་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །འགྲོ་རྒྱུད་
 སེར་ཆེན་འབྲིལ་བ་ལ། །འདོད་ཆེན་སྤྲིང་རྩེའི་བློ་བརྒྱུད་ས་པས། །ཐུག་དོག་འདོད་པའི་
 ཆོགས་ཆེན་བཅོམ། །མ་ཆགས་བརྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །རྣམ་རྟོག་བགལ་གྲི་ཕུང་པོ་
 ལ། །གཉིས་མེད་རྩལ་པའི་བློ་བརྒྱུད་ས་པས། །གཉིས་འཛིན་གདོན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་
 བཅོམ། །ཉོན་མོངས་རྒྱལ་དུ་རྒྱག་པའི་བློ། །ཉོན་མོངས་སྤྲིང་དུ་དུངས་ཤིག་རྣམ་རྟོག་བྱེ་
 རུ་འཐག་པའི་བློ། །རྟོག་པའི་མགོ་ལ་དུངས་ཤིག །སྤྱི་མེད་སྒོང་དུ་ཆེམས་སེ་
 ཆེ། །འགག་མེད་སྒོང་དུ་ཁྲིགས་སེ་ཁྲིག །དག་བགལ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ར་ཡ་ནན། དག་
 བགལ་ཐམས་ཅད་སྟོ་རྩ་ཡ་ནན། །གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་ནི། སྤྱི་བེ་ཤུ་བེ་ཤུ་རྟེན་ནས། ཡོ་བཟླ་རྟེན་
 རྟེན་ ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་གདལ་ལ། རྟེན་ དབང་ཆེན་ལྷ་དགུ་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་དང་། །ཆོས་
 སྒྲོང་བེག་ཅེ་ལུ་མ་སྤྲིང་འཁོར་བཅས་ལ། །སྤུང་རག་གཏོར་མ་མཚོད་ཡོན་ཉེར་སྤྲིང་
 དང་། །རོལ་མོ་འབྲུལ་གྱི་བཅེ་བས་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཡོ་སར་ཏ་རྩ་ག་ཏ་མུ་བརྟེན་ཤུ་ར་
 ས་བ་རི་ལྷ་ར་སར་མུ་བརྟེན་ཨ་མི་ཏ་ལྷ་ཏི། །མུ་རུ་ལྷ་ཏི། མུ་བ་ལོ་ཏ་ལྷ་ཏི། གོང་ཐུགས་
 ལ། ཨ་རྒྱུ་ནས། །ཤུ་འི་བར་སྤྲིང་། བསྟོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། རྟེན་ ཐག་མེད་བདེ་བའི་གར་བསྐྱར་
 ཏྲ་མཚོག་དཔལ། །སྤྲིང་ཉིང་སྤྲིང་རྩེའི་ཉམས་ལྷན་གར་དབང་མ། །སྤྲིང་ཆོགས་སྤུལ་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་ཆོགས། །གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་བེག་ཅེ་རྣམས་ལ་བསྟོད། །ཁྲག་འཕྱང་
 ལྷ་དགུ་བཀའ་སྟོད་སྤྲིང་མ་ཡིས། །པན་བདེའི་རྩ་ལག་བྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །བཤད་དང་

སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །དེ་འཛིན་འདུས་པའི་སྡེ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛོད། །ཁྱད་
བར་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་ཅོང་ཁ་པའི། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
མཆོག་། སྲིད་ཞིའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་ལེགས་བཀོད་དེ། །དོན་གཉིས་འདོད་དགུའི་ཆར་
ཆེན་འབེབས་པར་མཛོད། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སད་སེར་ཕུ་གོ་དང་། །ནད་རིམས་འབྲུག་
ཅོད་ལ་སོགས་རྒྱད་པ་ཀུན། །ཞི་ཞིང་པན་དང་བདེ་བའི་དཔལ་ཆེན་པོར། །རྩོགས་ལྡན་
བཞིན་དུ་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པར་མཛོད། །རྣལ་འབྱོར་དམ་ཆོས་སྐྱབ་ལ་གོགས་བྱེད་
པའི། །བདུད་ཀྱི་རིགས་གྱུར་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོག་རྩ་ཆོད་ལ་སྦྱར་དུ་བགོགས་
མེད་པར། །སྐྱ་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །བཅོད་གསོལ་ནི། ཨོྲེ་བརྒྱ་ཕྱི་
ཉེ་རུ་ཀ་ནས། ས་རྩ་ལྷུང་འྱི། འྱི། ལྷ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །རྟག་
ཆད་མཐའ་བསལ་བ་ནི། སྒོད་བརྩུད་གཞལ་ཡས་དེ་ཡང་འཁོར་ལ་ཐེམ། །འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་
ཡུམ་ཡང་ཡབ་ལ་ཐེམ། །དབང་ཆེན་སྐྱ་ཡང་འཇའ་ཆོན་ལྟར་ཡལ་ནས། །ཀ་དག་གདོད་
མའི་སྒོར་དུ་བཟོ་ཕྱི་ ཨོྲེ་མརྩ་ལྷ་ཐུ་རྩ་རྩ་ན་བཟོ་སྤྲུལ་ཨུ་གོ་ཉེ། སྤྲི་བཟོ་རྩ་ཏ་ཡ་
གྱི་བ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩི་པར། སྒར་ཡང་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་དོལ་བ་ལྟར། །རང་ཉིད་ཡང་གསང་
ཁྲིས་པར་གསལ་བ་ཡི། །སྐྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་མེད་དུང་རབ་འབར་བ། །འཛིགས་མེད་བསྐྱར་
བའི་གོ་ཆ་བཙན་པོར་གྱུར། ཏ་ཡ་གྱི་ཕ་སྤྲི་གཤ། བ་མོ་རྩ་ཡ་སྤྲི་གཤ། བརྒྱ་རྩ་སྤྲི་གཤ།
ཙ་རྩ་སྤྲི་གཤ། རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩི་རྩི་འྱི། སྒོན་ལམ་ནི། དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་སེམས་
ཅན་རྣམས། །བརྒྱ་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ནས། །མ་རིག་ལྗོངས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ལ། །རོལ་པའི་རྟ་སྐད་ཕྱོགས་བརྩུར་སྒྲོག་པར་ཤོག། །བདག་ནི་དེང་ནས་ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མཆོན་ལྡན་ལྷ་མ་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །ཡང་གསང་ཁྲིས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་མཐུས། །ཁྱག་འཕྱང་རྒྱལ་པོ་སྦྱར་དུ་འགྱུར་པར་ཤོག། །སྐྱབ་

ཆེན་བཀའ་བརྒྱན་སྤྲིང་པོ་བརྒྱ་དབང་། །གསང་ལས་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པ་ཉིང་ཁུའི་
 བཅུད། །འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་དབང་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་དང་། །སྐད་གཉིས་སྤྲོ་བའི་དབང་པོ་
 བེ་རྩི་ཞབས། །གངས་ཅན་གྲུབ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་འདར་བུར་གྱི། །ཐུགས་གྱི་ཉིད་ཁྱ་
 ཞལ་གྱི་གདམས་པ་འདི། །དགོངས་པ་རི་བཞིན་འབྲུལ་མེད་ལེགས་རྟོགས་ཏེ། །ཅེ་གཅིག་
 བཙོན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཤོག། །རྣམ་དག་དབང་བཞིས་བདག་རྒྱུད་ལེགས་སྤྲིན་
 ཅིང་། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་ལྷན་བྲས་ནས། །གནས་སྐབས་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་
 ལས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། །ཀྱང་བཟང་དགོངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །སྟེ་བའི་དབྱུས་
 གནས་མཆོག་གི་འོད་དམར་གྱིས། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ། །ཐུན་
 ཁུང་སྒྲོན་མེ་བཏེག་པ་རི་བཞིན་དུ། །གསལ་དྲངས་སྤང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་རྟོགས་པར་
 ཤོག། །དེ་ལྟར་སྤང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །ལེགས་པར་བརྟག་ཆེ་སྟེ་འགག་
 གནས་གསུམ་དང་། །གདོད་ནས་བྲལ་བའི་སེམས་ཉིད་རིག་པའི་ཅལ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རིམ་པ་རྟོགས་པར་ཤོག། །དེ་ནས་ཅུ་ཆེ་བར་སྤང་འཇའ་ཆོན་ལྟར། །སྤང་ཞིང་བརྟག་ན་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། །མེད་ཅིང་སྤང་བ་མི་འགག་གདོད་མའི་གཤིས། །བྱང་འཇུག་ངང་
 བས་སྤྲོ་གཉིས་མངོན་འགྱུར་ཤོག། །དེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གྲིང་ཆེན་སྟེ་ལྷ་དང་། །གཟའ་གདོང་
 གྲག་པོ་གཞོད་སྤྲིན་ལྷུང་དཔ་སོགས། །རི་ལྟར་བསྒྲོ་བའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར། །གསང་
 ཆེན་བསྟན་པ་སྤང་བའི་མཐུ་ལྷན་ཤོག། །མཁའ་ལ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཆར་སྤྲིན་
 གཏིབས། །བར་ལ་རྣལ་འབྱོར་གསང་སྤྲུགས་འབྲུག་སྟོང་སྟོགས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་
 དངོས་གྲུབ་ཆར་ཆེན་གྱིས། །སྤྲུབ་མཆོག་ཐུན་ཆོགས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པར་ཤོག། །བཟའིས་
 བེ། ཨོྫ། མཛད་བྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱབས་གྱི་འཕྲེང་། །རྣམ་ཡང་ཡོལ་བ་མེད་པའི་ཅུ་
 གཏེར་ལས། །བྲིན་རྒྱབས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུའི་གཏེར། །སྤྲིན་མཛད་ཅ་བརྒྱད་

སྒྲ་མའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་འཕྱིན་ལས་ཟ་མ་ཏྲིག། །དངོས་གྲུབ་འཆི་མེད་
བདུད་ཅིས་ལེགས་གཏམས་ནས། །མཆོག་ཐུན་དོན་ཀུན་འབྱུང་པ་རྫོ་རྗེའི་སྟོག། །སྐྱབ་
མཛད་རྟ་མགིན་ལྷ་ཆོགས་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །བར་གཅོད་དག་དང་བགེགས་ཀྱི་བྲག་གི་
རི། །མཐུ་སྟོབས་རྫོ་རྗེའི་སྟོག་གིས་ཕྱར་འཐག་པའི། །གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་བེག་ཅེ་ལྷམ་
སྤིང་སོགས། །བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཀ་དག་མཁའ་ལ་སྐྱབ་གྲུབ་
འཇའ་ཆོན་འཁྲིགས། །བརྗོད་མེད་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་འབྲམས་སྐྱས་པའི། །སྐྱ་འབྲུལ་རབ་
འབྲམས་སྤྱིན་གྱི་ལྷད་མོ་ལ། །སྤིང་མཐའི་བར་དུ་རོལ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །བརྒྱ་གསུང་གི་
མཐུ་སྟོབས་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །བདུད་བཞིའི་དབྱང་ཆོགས་སྐྱག་རུམ་མཐར་བྱས་ཏེ། །མཆོག་
དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་འོད་སྤང་གིས། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཁྲབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་
ཤོག། །ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཟབ་གསང་རྒྱད་དང་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ཉིད། །མཁས་གྲུབ་
དམ་པའི་བྲག་བཞེས་རི་བཞིན་དུ། །འཕྱིན་ལས་ཀྱང་སྒྲོམ་འབྱེར་བདེར་བཀོད་པའི་
དགེས། །གསང་སྐྱགས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཅེས་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་རྒྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཁྲག་འབྱུང་ལྷ་དགྲའི་འཕྱིན་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
འཇུག་བདེ་གནད་དོན་ཀུན་ཆང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །འདིའི་རྒྱད་དང་སྐྱབ་གཞུང་གི་
དགོངས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ། །ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ལས་བྱང་རྒྱས་པ་འཇིགས་མེད་རྫོ་རྗེའི་
སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོག་ཆོགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཤིང་ཡིག་སྟོན་དུ་མདོན་པ་རྣམས་ཁྱངས་སྐབ་པར་བཅོས། །མེད་
དུ་མི་རུང་པའི་ཁ་བསྐྱོང་འགའ་ཞིག་དང་བསྐྱོམ་དོན་དང་མཐུན་པའི་འཁྲགས་སྟེབས་ཅུང་ཟད་བཤིས་ཏེ། །བསྟན་སྐྱབ་
སོགས་ཀྱི་སྐལ་སྐྱས་རྒྱས་བསྐྱས་འཆོམ་ཞིང་ཆ་ལག་ཆང་པའི་ཚུལ་དུ། །སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་ལས་ཕྱོགས་འདི་
ལ་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་སྐྱངས་པའི་རིག་པ་འདྲིན་པའི་ཐུགས་པ། །ཡད་མ་ཆོག་རྫོ་རྗེས་རང་གཞན་མང་པོ་ལ་པན་
འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། །ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་

ལྷན་ཞིང་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སྲོང་སློབ་བཟང་བསྟན་དར་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
མི་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆན་དུ་གྱུར་ཅིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱིས་
རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། གསུང་དོན་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།
།ལས་གཞུང་འདིའི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་གི་རིམ་པ་ནི། ཟུར་རྒྱན་ལོགས་སུ་འགོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡༡། །དཔལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་རྟ་མཆོག་བཞུགས་པའི་
སྐྱ་དབྱངས་གྱི་ཟུར་རྒྱན་ཀྱན་བཟང་རྣམ་རིལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བ༽

ན་མོ་གུ་རུ་ཏ་ཡ་གྲོ་ལ་ཡ། འདིར་བརྒྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་རྟ་མཆོག་བཞུགས་
པའི་སྐྱ་དབྱངས་གྱི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་རྟ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རིམ་པ་འགའ་ཞིག་ཟུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་འགོད་པ་ལ། ལྷ་མ་
བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་རིག་འཛིན་འདུས་པའི་
གཙོ། །ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བདག །གསང་ཆེན་བཟང་པོ་འཕྲིན་
ལས་བསྟན་པའི་དཔལ། །དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་དབྱིངས་
འོད་གསལ་བདེ་ལྷན་ཞིང་ཁམས་སུ། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱའི་སྤང་བརྟན་
ནི། །དམར་གསལ་མཆན་དཔེའི་གཟེ་འབར་འོད་དཔག་མེད། །ཆོས་སྐྱ་སྤང་བ་མཐའ་
ལས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོག་མིན་བདེ་ཆེན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །བདེ་སྟོང་
གཉིས་མེད་ཁག་འཕྱང་ཁྲོ་བོའི་གར། །ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དཔལ་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་
བ། །འོངས་སྐྱ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱབ་སྤྱོད་མ་ཨོ་རྒྱན་རྩ་ཡབ་

དཔལ་རིའི་ཅེར། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་རིག་འཛིན་ཆེ། །སྤྱི་པོའི་ཁ་གཞོན་
སྐྱེད་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན། །སྤུལ་སྤུ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ནགས་རྒྱལ་
ལྷ་ཚུ་མཆོན་ལྷན་སྤྱབ་གནས་སུ། །བརྒྱས་ཐེས་བཟུང་རབ་དགའི་ས་ལ་གནས། །གངས་
ཅན་ཁྲིད་འདིར་བྱུབ་ཐོབ་འདར་འཕྲར་ཞེས། །ཡོངས་སུ་གྲགས་བ་དེ་ཉིད་ལ་× དཔལ་ལྷན་
པོ་དོང་མཁས་པའི་ཆོས་བྱ་རུ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་རང་རྒྱུད་ལེགས་སྤྱངས་
ནས། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་སྤེལ། །ཆོས་རྒྱལ་བཙུན་འབྱུས་དོ་རྩེ་ལ་×
བྱང་སྤྱགས་ཉན་པོའི་དབེན་གནས་དམ་བ་རུ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གདམས་པའི་མཛོད་བཟུང་
ནས། །སྤུལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་སྒྲིང་བའི་མཁས་བྱུབ་ཆེ། །ཉན་ཆེན་བསོད་ནམས་བརྟན་བ་ལ་
× བྲག་རམ་དཔལ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དུ། །རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མོན་མཁས་
པའི་མཆོག་ །གཅིག་ཏུ་སྤྱབ་བ་ལྷུང་ལེན་བྱུབ་པའི་དབང་། །མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་
བཟང་ལ་× གཙང་སྟོད་མུས་སྤྱད་དཔལ་ཀྱི་དགོན་བ་རུ། །གསང་ཆེན་བསྟན་པའི་མངལ་
བདག་དོ་རྩེ་འཛིན། །བྱད་པར་ལམ་འདིའི་རྩ་ལག་ཆག་སྟོན་རྩེ། །ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྷན་
སེང་གེ་ལ་× རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གནས་ཀྱི་ཡང་ཅེ་རུ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་
པ། །སྟན་བརྒྱུད་བསྟན་བ་འཛིན་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །ཆོས་རྩེ་རིན་ཆེན་བཟུ་ཤེས་ལ་×
གར་བཞུགས་ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རོལ་
བ་ལས། །ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་རྩ་རྒྱལ་སྟོང་གཡོ་བ། །རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་
ལ་× རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོ་མང་གཙུག་ལག་ཏུ། །ཟབ་དོན་སྤུ་བའི་གཙུག་རྒྱལ་མཆོག་གྱུར་
པ། །མཁྱེན་བཙུན་ལས་འགྲོ་བ་འདེན་པའི་དཔལ། །སྤྱེ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་×
དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱིའི་གངས་ཆེན་སྤྱེ་བྱང་དུ། །གསང་སྤྱགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་ལ་དབང་
འབྱོར་ཞིང་། །གསུང་ངག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་མུས་སྤྱད་པ། །བྱམས་བ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་

ལ་x སྟེ་ཐང་བདེ་མཆོག་དཔལ་གྱི་ཡང་དབེན་དུ། །གསང་ཆེན་གདམས་པས་སྐལ་ལྷན་
 རྗེས་སུ་འཛིན། །མཐུ་སྟོབས་རུས་པས་ནག་ཕྱོགས་བྱེ་མར་འཐག། །ལུས་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་
 བཟང་པོ་ལ་x དམ་པས་བྱིན་རྒྱལ་ལྷན་ཕྱག་དགོན་པ་དུ། །ཀུན་བཟང་དགོངས་པའི་
 གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར། །དག་སྒྲགས་བྱུང་བའི་སྟོན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ། །འཁྲལ་
 ཞིག་རྩྭ་རྩ་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མང་མཁར་ཆ་ལུང་རྩོམ་རྩེ་བྲག་རྩོང་དུ། །སྟོན་གསལ་
 བྱང་བ་འདུ་བའི་བསྟོའི་ཆལ། །རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་སྤང་གདམས་པའི་གཏེར། །དྲིན་
 ཆེན་ཆར་པ་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཙང་སྟོད་ལྷ་ལུ་དཔལ་གྱི་ཆོས་གྲ་
 ཆེར། །གསང་སྒྲགས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྟེལ་མཛད་ཅིང་། །ཆར་ཆེན་ཆོས་རྩེའི་
 ཐུགས་བཅུད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །འཛིན་མཁས་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་ལྷག་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །གསུང་ངག་སྟོབ་བཤད་ཆོས་འཁོར་ཡང་ཅེ་དུ། །ཁུ་བར་གྲགས་འཁྲལ་མེད་
 བསྟན་པའི་རྒྱན། །རྣམ་པར་རྒྱས་མཛད་མཐུ་སྟོབས་རུས་པའི་བདག །མཁས་བྱུང་བསོད་
 རམས་ཆོས་འཕེལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྩེ་བཅུན་གོང་མའི་ཕྱོགས་མེད་གདན་ས་
 དུ། །སྟོན་བརྒྱུད་གདམས་པ་མཆོག་གི་བདུད་ཅི་ཡིས། །སྐལ་བཟང་འཆི་མེད་དགའ་སྟོན་
 སྟེལ་མཛད་པའི། །སྒྲགས་འཆང་དབང་ལྷག་རབ་བརྟན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུན་
 ཆོགས་སྟོབ་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་པོར། །གསང་ཆེན་ཐེག་མཆོག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
 ལས། །ལེགས་བཤད་འདོད་དགུའི་ཆར་ཆེན་འབེབས་མཁས་པའི། །མགོན་པོ་བསོད་
 རམས་མཆོག་ལྷན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་བའི་རྩོམ་རྩེའི་མི་འགྱུར་པོ་བྱང་ཆེར། །ཟབ་
 རྒྱས་ཆོས་རྒྱལ་བྱེ་བའི་སྟོན་བྱེ་ནས། །སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་སྟོན་ཅིང་གོལ་མཛད་པའི། །འཇམ་
 དབྱངས་ཀུན་དགའི་མཆོན་ཅན་ལ་x དགའ་ལྷན་གྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་པོ་བྱང་ཆེར། །རང་
 རང་གདུལ་བྱའི་སྟོན་དང་ལེགས་འཆོམ་པར། །མདོ་སྒྲགས་བཤད་སྟོབ་ཆོས་རྒྱལ་འདོམས་

མཛད་པའི། །དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་མ་གངས་སྒྲོངས་གནས་ཆེན་དེ་མི་ཀོ་འི་
དུ། །ཕྱག་ན་པ་སྒོའི་ཐུགས་བརྟན་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །ཀྱན་ལ་འབྱེད་མཁས་རིས་མེད་བསྟན་
པའི་གཉེན། །རིག་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལ་མ་ཁམས་མང་ལེགས་བཤད་སྒྲོགས་
པའི་ཆོས་གྲུ་ཆེད། །དབང་ཆེན་ལྷ་ཡི་ཞལ་མཐོང་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །ཡིད་སྤྱབས་མངོན་
སུམ་གཞོན་པའི་སྟེམས་མངའ་བ། །མཁན་ཆེན་སྒོ་བཟང་ལོར་བྱ་ལ་མ་བཀའིས་ཐེག་ཆེན་
སྤྱབ་པའི་གནས་མཚོག་ཏུ། །ཆོས་བརྒྱད་ཀྱན་སྤངས་ཉིང་འཛིན་མཛོད་ལ་དབང་། །མདོ་
སྤྱགས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་མཛད་པ། །སྤྱིས་མཚོག་དག་དབང་དོན་གྲུབ་ལ་མ་བསམ་
བཏན་དགའ་སྟོན་རྩལ་པའི་སྒྲོམ་སྤྱིལ་དུ། །བསྐྱེད་རྩོགས་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་རབ་གཞོལ་
བས། །རྟ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་གྲོལ་ལམ་མཐར་ཐུག་བརྟེས། །བཤེས་གཉེན་སྒོ་བཟང་བསྟན་
འཕེལ་ལ་མ་ཡང་དབེན་བསམ་སྤྱིང་བདེ་བའི་ནགས་ཁོད་དུ། །གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་
ཉམས་རྟོགས་མངོན་གྱུར་ཞིང་། །གསང་ཆེན་རྒྱལ་ཁྲུགས་སྤྱོད་པས་རྣམ་རྩལ་པ། །གྲུབ་
མཚོག་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་ལ་མ་དགའ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དབེན་གནས་སུ། །མཚན་ལྡན་
ཡོངས་འཛིན་དུ་མས་ཉེར་བསྐྱངས་ཞིང་། །སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་པའི་ཆར་ཆེན་འབེབས་
མཁས་པ། །འིན་ཅན་དམ་ཆོག་རྩོམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དགོངས་པའི་
བརྒྱད་པ་དང་། །རིག་འཛིན་རིག་པ་བན་ཡི་བརྒྱད་པ་དང་། །གང་ཟག་སྟན་ཁུང་བརྒྱད་པའི་
སྒྲ་མ་སྟེ། །དུས་གསུམ་རིག་འཛིན་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞན་ཡང་སྤྱིན་བྱེད་
དབང་དང་ཞེས་སོགས་དཀྱུས་ལ་འཇུག་གོ། །འདི་ནི་ཆར་ཆེན་ཆོས་རྩོམ་གསལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བརྒྱད་འདེབས་
སྒོན་ལམ་དང་བཅས་པ་ལས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་གཤམ་དུ་ཁ་སྐོང་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། །བདག་ནི་དེང་ནས་ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོན་ཆོག་ནི་ཆོག་འདི་མཇུག་གི་སྒོན་ལམ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་སྐབས་དང་འབྲེལ་
ལོ། །འིན་འབེབས་ཀྱི་མགོར་རིག་འཛིན་སྤྱི་བསྐྱེད་བྱེད་པར་སྒོ་ན། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་བདག་ཆོས་སྤྱི་ཀྱན་ཏུ་

བཟང་། །བདག་དོན་མཆོན་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་དེ་སེམས། །ཐུགས་རྗེས་དོན་མཛད་སྤུལ་སྤྱོད་དེ་འཛིན། །སྤྱོད་གསུམ་མཆོག་གི་ཆོགས་རྣམས་དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །སློབ་དཔོན་དག་འར་བ་དེ་རྗེ་མན་ཆད་ནས། །པ་གོར་བེ་རོ་ཅ་ན་ལ་སོགས་པའི། །རྫོགས་ཆེན་སློ་ནས་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཡི། །མན་ངག་རིག་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །བདུད་པོ་ལྟའི་བདག་པོ་མན་ཆད་ནས། །ལོ་ལྷ་ཆེ་བཅན་སྤྱེས་མཆོག་ལ་སོགས་པའི། །མདོ་ཡི་སློ་ནས་གྲུབ་པ་མ་ །ལུང་གི་རིག་འཛིན་མ་ །གསང་བདག་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་མ་ །ལོ་ལྷ་མ་གཉགས་རྣམ་གཉིས་མ་ །སྤྱོད་ལྡུལ་སློ་ནས་མ་ །རྒྱུད་ཀྱི་རིག་འཛིན་མ་ །སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཞེས་གཉན་མ་ །གཏུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཞེས་མ་ །གཤེན་རྗེའི་སློ་ནས་མ་ །སྤྱོད་ལོ་རིག་འཛིན་མ་ །སློབ་དཔོན་སྤྱོད་ལོ་རིག་འཛིན་མ་ །སློབ་དཔོན་དུར་ཁྲོད་བདེ་བ་མ་ །བོད་ཀྱི་དགེ་སློང་མི་ལྷ་མ་ །ཡང་དག་སློ་ནས་མ་ །ཐུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་མ་ །ཆངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་མ་ །གཉགས་ཆེན་ཀྱུ་མ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བདུད་ཅིའི་སློ་ནས་མ་ །ཡོན་ཏན་རིག་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་མ་ །སེམས་དཔལ་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་མ་ །གཟུངས་མ་མཁར་ཆེན་མཆོ་རྒྱལ་མ་ །ལུང་པའི་སློ་ནས་མ་ །འཕྲིན་ལས་རིག་འཛིན་མ་ །སློན་པ་མཛོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་མ་ །འབྲོག་མི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཞེས་མ་ །མ་མོའི་སློ་ནས་མ་ །དམ་ཅན་རིག་འཛིན་མ་ །དགེ་སློང་ཀྱུ་ཀྱུ་ར་ཅ་མ་ །སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཞེས་མ་ །གཟེ་མཛངས་སློ་ནས་མ་ །ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་མ་ །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་མ་ །མངའ་མཆོག་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཞེས་མ་ །བསོད་ནམས་སློ་ནས་མ་ །ཆོགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་མ་ །དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཐེག་པ་སོ་སོ་ཡི། །གང་ལ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ། །རྐང་གཉིས་མཆོག་གྱུར་ཆོགས་རྣམས་དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །སློབ་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་མན་ཆད་ནས། །དཔལ་ལྡན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྱར་ལ་སོགས་

པའི། །མཁའ་རབ་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཡི། །བྱིན་རྒྱལ་ས་རིག་འཛིན་ཆོག་གས་རྣམས་
དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་གྲུང་ཅིང་། །རྟོགས་ཆད་
གདེངས་ལྡན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །ཐ་དད་བཞུགས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། །བོད་
ཀྱི་རིག་འཛིན་ཆོག་གས་རྣམས་དབྱིངས་ནས་བཞེངས། །ཞེས་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་པའི་མཁའ་ལྡན་མེད་
གས་མཛད་པའི་བཞེངས་བསྟུལ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁེངས་། །འདིའི་ཆོག་སྒྲུང་མི་མཛེས་པ་ལྟ་བུར་སྤངས་ཡང་།
གྲུབ་བརྟེན་དམ་པའི་གསུང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་བཅོས་སྤྲད་མེད་པར་རང་སོར་བཞག་པ་ཉིད་ལེགས་སོ།
།སྟན་ལུང་གི་སྐབས་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་མཆོད་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། །རྒྱལ་བ་དགོངས་པས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཁུག་ཏུ། ཆོས་སྐུ་སྟོན་བྲལ་སྤངས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། །ཞེས་སོགས་ནས།
གཞན་ཡང་སྟོན་བྱེད་དབང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་དཀྲུས་སུ་བཀོད་པའི་བརྒྱུད་འདེབས་ཉིད་སྟན་མཆོད་ཏུ་
བརྒྱུར་བ་བཅུག་ཅིང་། དེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་རྟ་མཆོག་ཞེས་སོགས་དཀྲུས་ལ་འཇུག་པས་འབྲུབ་པའོ། ། ༥ ཡེ་ཤེས་
སྟེའི་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ན། རྟེན་དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །བསྐྱེད་ཆེ་སྒྲ་
བདུད་བསྟོལ་གདན་སྟེང་དུ། །རྣམ་ཤེས་གནས་གྲུར་བསྐྱེད་ཏེ་བྱ་ག །ཞེ་སྤང་རྣམ་དག་ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། །རྒྱུད་དུག་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤང་འཛོམས་མཛད་པ། །ཁྲོ་རྒྱལ་རྟ་
མཆོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །རྟེན་གྲུང་
རོལ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །དགའ་བཞི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ནས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཤེས་
རབ་ཐབས་དང་རོལ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཁོ་མོའི་སྐུ། །རྒྱུད་དུག་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་འཛོམས་མཛད་པ། །ཁྲོ་མོ་གང་དབང་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱི་ནང་x རྟེན་
གྲུང་x ཡེ་ཤེས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རོལ་པ་ལས། །འཕར་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་བྱི་བའི་
གདན་སྟེང་དུ། །གཟུགས་སྤང་གནས་གྲུར་རྟོ་རྟེ་དབང་ཆེན་སྐུ། །གཉི་ཕྱག་རྣམ་དག་མེ་

ལོང་ཡེ་ཤེས་ངང་། །རྒྱད་བྱུག་ཉོན་མོངས་གཉི་ཐུག་འཛམས་མཛད་པ། །རྡོ་རྗེ་དབང་ཆེན་
 སྐྱེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཕྱི་ནང་× མད་བྱུང་× ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རོལ་བ་
 ལས། །སྟོ་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་གྲུལ་བྱམ་གདན་སྟེང་དུ། །ཆོར་ཕུང་གནས་གྱུར་རིན་ཆེན་
 དབང་ཆེན་སྐྱེ། །ང་རྒྱལ་རྣམ་དག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ངང་། །རྒྱད་བྱུག་ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་
 འཛམས་མཛད་པ། །རིན་ཆེན་དབང་ཆེན་སྐྱེ་ལ་× ཕྱི་ནང་× མད་བྱུང་× ཡབ་ཡུམ་ཐབས་
 ཤེས་གཉིས་མེད་རོལ་བ་ལས། །རྒྱབ་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་གྲུ་དབང་གདན་སྟེང་དུ། །འདུ་ཤེས་
 གནས་གྱུར་བརྒྱ་དབང་ཆེན་སྐྱེ། །འདོད་ཆགས་རྣམ་དག་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ངང་། །རྒྱད་
 བྱུག་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་འཛམས་མཛད་པ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་སྐྱེ་ལ་× ཕྱི་ནང་× མད་
 བྱུང་× ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རོལ་བ་ལས། །བྱང་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་གཞོད་སྦྱིན་
 གདན་སྟེང་དུ། །འདུ་བྱེད་གནས་གྱུར་ལས་རབ་དབང་ཆེན་སྐྱེ། །ཐུག་དོག་རྣམ་དག་བྱ་བྱུབ་
 ཡེ་ཤེས་ངང་། །རྒྱད་བྱུག་ཉོན་མོངས་ཐུག་དོག་འཛམས་མཛད་པ། །ལས་རབ་དབང་ཆེན་
 སྐྱེ་ལ་× ཕྱི་ནང་× མད་བྱུང་× ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རོལ་བ་ལས། །ཤར་
 ཕྱོགས་སྟོ་ཁྱུད་ཆེ་བའི་གདན་སྟེང་དུ། །ས་ཁམས་རྣམ་དག་སྟོ་མ་ལྷགས་གྱུ་མ། །བྱམས་བ་
 ཆད་མེད་ཞི་བའི་ལས་རྣམས་སྐྱུབ། །རྒྱད་བྱུག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཞི་མཛད་མ། །རྡོ་རྗེ་
 ལྷགས་གྱུ་མ་ལ་× ཕྱི་ནང་× མད་བྱུང་× ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རོལ་བ་
 ལས། །སྟོ་ཕྱོགས་སྟོ་ཁྱུད་ཆེ་བའི་གདན་སྟེང་དུ། །ཆུ་ཁམས་རྣམ་དག་སྟོ་མ་ཞགས་བ་
 མ། །སྟེང་རྗེ་ཆད་མེད་རྒྱས་བའི་ལས་རྣམས་སྐྱུབ། །ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་མ་ལུས་རྒྱས་མཛད་
 མ། །རྡོ་རྗེ་ཞགས་བ་མ་ལ་× ཕྱི་ནང་× མད་བྱུང་× ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རོལ་
 བ་ལས། །རྒྱབ་ཕྱོགས་སྟོ་ཁྱུད་ཆེ་བའི་གདན་སྟེང་དུ། །མེ་ཁམས་རྣམ་དག་སྟོ་མ་ལྷགས་
 སྟོག་མ། །དགའ་བ་ཆད་མེད་དབང་གི་ལས་རྣམས་སྐྱུབ། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་དབང་དུ་

སྤྱད་མཛད་མ། །རྡོ་རྗེ་ལྷགས་སྒྲོག་མ་ལ་མ་ སྤྱི་ནང་མ་ མཛད་བྱང་མ་ ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་མེད་རྡོ་རྗེ་པ་ལས། །བྱང་སྤྱོད་སྒྲོག་ཁྲི་བའི་གདན་སྟེང་དུ། །རྒྱང་ཁམས་རྣམ་
དག་སྒྲོ་མ་བྱིལ་བྱ་མ། །བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་དག་པོའི་ལས་རྣམས་སྦྱབ། །དག་བགལས་
མངོན་སྦྱོང་ལས་ཀྱིས་ཆར་གཙོད་མ། །རྡོ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་མ་ལ་མ་ སྤྱི་ནང་མ་ མཛད་བྱང་མ་ ཞིང་
ཁམས་ཐམས་ཅད་དབང་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་། །བྱང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཡེ་ཤེས་
ལ། །སྦྱེ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །ཆད་མེད་བཞི་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིར་
ལྡན། །ཐུགས་རྗེ་ཁྲིས་པས་ཁོ་བཞད་རམ་པའི་ཞལ། །ཡབ་ཡུམ་གཙོ་འཁོར་བཅུ་ལ་མ་ སྤྱི་
ནང་མ་ མཛད་བྱང་མ་ དབང་དག་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱེ་ཡི་བཀའ་སྤྱང་ནི། །སྒྲོག་ལ་དབང་བསྦྱར་
གྱིང་ཆེན་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་། །ལས་སྤྱ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྤྱང་མཛད་ཅིང་། །ཟས་སྤྱ་
དག་བགལས་ཤེས་ཁག་ཆོགས་རྣམས་གསོལ། །དམ་ཉམས་དག་བགལས་ཐལ་བར་རྒྱག་
མཛད་པའི། །དེགས་པ་མཐུ་རྩལ་ཅན་ལ་མ་ སྤྱི་ནང་མ་ མཛད་བྱང་མ་ སྤྱོད་སྒྲོག་བཞི་བར་སྤྱང་
ནས་མཁའི་དཀྱིལ་ཡངས་ནས། །དམ་ཅན་བཀའ་སྤྱོད་གཟའ་གདོང་ལྷམ་བྱལ་ཡང་། །ལས་
སྤྱ་མཐས་སྤྱ་དག་པོའི་ལོ་རྟོག་ནར་མར་གསོལ། །དག་བགལས་ཡུལ་ཁམས་ཐལ་བར་རྒྱག་
མཛད་པའི། །གཟའ་གདོང་དེགས་པ་ཅན་ལ་མ་ སྤྱི་ནང་མ་ མཛད་བྱང་མ་ བྱང་ཤར་དབང་དག་
རྡོ་རྗེ་པའི་བྱར་ཁོད་ནས། །ཆོས་སྦྱོང་བེག་ཅེ་ལྷམ་བྱལ་འཁོར་བཅས་ཀྱང་། །ལས་སྤྱ་མ་
ཟས་སྤྱ་དག་བགལས་ཤེས་ཁག་དབུགས་ལ་རྡོལ། །དམ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བཞིན་སྦྱོང་
མཛད་པའི། །གཏུམ་བྱ་མཐུ་རྩལ་ཅན་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱི་ནང་མ་ མཛད་བྱང་རྡོ་རྗེ་པའི་
དངོས་མ་ ཞེས་ཀྱང་མཁའ་དཔལ་ལྡན་མེད་གས་མཛད་པ་ལ་བེག་ཅེ་ལྷམ་སྤིང་གི་བསྟོད་ཆོག་ཁ་བསྐྱང་བ་འདི་ཉིད་
སྦྱོང་། དེ་ཡང་ལས་གཞུང་རྡོ་རྗེ་སྤྱ་དབྱངས་སྤྱ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིའི་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་ཀྱང་། །རྩ་བའི་
གཞུང་དང་ཡིག་རྟེན་རྣམས་སྤྱ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་བས། །བསྟོད་པ་འོད་གསལ་མ་དང་འདི་

གཉིས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་དགུས་བསྟོད་པའི་མགོར་བྱས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱས་མཛད་པའི་རྟགས་བསྟོད་ཕྱིན་ཆུབས་ཅན་ནི། རྩིང་མར་ནག་གྱུ་
གསུམ་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །ཡབ་གཅིག་བཅོམ་ལྟན་བརྒྱ་ཉེ་བུ་ཀ །སྐྱུ་མདོག་
དམར་ནག་གཟི་བུ་ཉིད་འབར་བ་ནི། །ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་ལ་ཆགས་པའི་རྟགས། །ཁོ་
མོ་དབང་ཐུག་སྐྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི། །གཉིས་མེད་བདེ་ཆེན་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྟགས། །དབུ་
གསུམ་གཡས་དཀར་གཡོན་ལྗང་དབུས་དམར་ནི། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྩྭ་གས་
པའི་རྟགས། །ཞལ་བགད་ཆེམས་དཀར་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་ནི། །ཁིང་བརྩ་མ་ལུས་ཤ་ལ་
རོལ་པའི་རྟགས། །སྐྱུན་གསུམ་དམར་རྒྱུ་ཕྱོགས་བརྩུར་གཟིགས་པ་ནི། །དུམ་གྱིས་
གཟེར་འགྲོ་ལ་གཟིགས་པའི་རྟགས། །དབུ་སྐྱུ་ཁམ་ནག་གྱེན་དུ་འབྲེལ་བ་ནི། །འགྲོ་བ་
འཁོར་བའི་གནས་ནས་འདྲེན་པའི་རྟགས། །དབང་ཆེན་གདུག་པའི་སྐྱུན་གསུམ་བསྒྲོག་པ་
ནི། །དེགས་ཆེན་སྒེ་བརྒྱད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རྟགས། །རྟ་མགོ་ལྗང་གྱུ་རྟ་སྐྱུ་འཆེར་
བ་ནི། །ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་སྒྲོགས་པའི་རྟགས། །རྩོག་མ་དམར་པོ་སྤྱིན་ལྟར་
གཉིབས་བ་ནི། །སྤྱིད་གསུམ་མ་ལུས་དབང་དུ་སྐྱུད་པའི་རྟགས། །ཁྱུར་པོ་དཀར་པོ་འོད་
ཟེར་འབར་བ་ནི། །སྤྱི་དབྱུའི་མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་བའི་རྟགས། །དགྱེས་པའི་འགྱུར་གར་
སྐབས་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འགྲོ་དོན་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པའི་རྟགས། །ཐོད་སྐྱམ་ལྗེ་ཡིས་
དབུ་ལ་བརྒྱན་པ་ནི། །ཁྲག་འཐུང་རྒྱལ་བའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་རྟགས། །ཤངས་ནས་
རྒྱང་ནག་བསྐྱལ་པའི་འཚུབ་མ་འབྱུང་། །དེགས་པ་མཐུ་ཆེན་དག་ཅལ་འདུལ་བའི་
རྟགས། །རྩམ་པའི་ང་རོ་འབྱུག་སྟོང་སྟོག་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་བདུད་དབུང་སྐྱག་པར་བྱེད་
པའི་རྟགས། །དང་པོ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བསྐྱམས་པ་ནི། །སྤྱང་སྤྱིད་ཆེ་བཅན་དབང་དུ་སྐྱུད་པའི་
རྟགས། །བར་པ་ལྷགས་གྱུ་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ་ནི། །སྐྱབ་པའི་དམིགས་བྱ་གུན་ལ་

འགྲུགས་པའི་རྟགས། །ཐ་མ་བེ་ཅོན་རལ་གྱི་བསྐྱམས་པ་ནི། །དག་བགེགས་མ་ལུས་སྒྲོལ་
བར་བྱེད་པའི་རྟགས། །བགྲང་པའི་ཞབས་བཞིས་རུ་ཏ་མནན་པ་ནི། །མ་ལུས་བདུད་དབྱང་
བརྒྱག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས། །ཐོད་ཆོན་ཆར་གསུམ་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ་ནི། །ཆོས་རྣམས་
རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་སྟོན་པའི་རྟགས། །སྐྱུ་སྦྱང་སྟག་སྟགས་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ་
ནི། །སྐྱབ་པོ་བག་ཡོད་གནས་ལ་འགོད་པའི་རྟགས། །སྐྱལ་རིགས་བཞི་ཡིས་སྐྱུ་ལ་བརྒྱན་
པ་ནི། །གདུག་པའི་སྐྱུ་ནག་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས། །དུར་ཁྲོད་ཆས་བརྒྱད་རྒྱུ་གྱིས་
མངོས་པ་ནི། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མ་ལུས་རྫོགས་པའི་རྟགས། །བསྐྱལ་པའི་མེ་དབྱང་
སྒྲོང་ན་བཞུགས་པ་ནི། །བགེགས་དབྱང་མ་ལུས་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས། །ཁྱུང་
གཤོག་སྟོན་པོས་བར་སྤང་བྱུང་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
རྟགས། །འོད་ཟེར་ཉི་མ་སྟོང་བས་ལྟག་པ་ནི། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་ནས་སྐེམས་པའི་
རྟགས། །སྐྱུ་སྟོད་སྒྲང་ཆེན་ཀོ་ཆོན་གསོལ་བ་ནི། །མི་ཤེས་རབ་རིབ་སྒྲང་པོ་བྲལ་བའི་
རྟགས། །སྟན་ནས་བསྐྱལ་པའི་འབྲུག་སྟོང་ལྗེར་བ་ནི། །སྤྱིག་པའི་ཆེ་བཅན་དབང་དུ་སྤྱད་
པའི་རྟགས། །ཆོམས་ལས་དག་པོའི་ཐོག་ཆེན་འབེབས་པ་ནི། །སྤང་བའི་དག་བགེགས་
རུལ་དུ་རྫོག་པའི་རྟགས། །ཞལ་ནས་རྟའི་རྒྱ་མཚོ་འབྲིལ་བ་ནི། །མ་རུངས་དག་ལ་སྦྱིན་
ཐང་འབེབས་པའི་རྟགས། །ཁྲོ་བོའི་གད་རྒྱངས་སྐྱ་ཆེན་སྟོག་པ་ནི། །གདུག་པའི་ཆོགས་
རྣམས་སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས། །ཁྲོ་རྒྱལ་ཁྱག་འཕྱང་པར་ཉེ་རུ་ཀ །ཁྲོད་ཀྱི་དབང་དག་
འཕྲིན་ལས་དུས་ལ་བབས། །སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུང་སྟོལ་བ་དང་། །དག་བགེགས་རུལ་
སྟན་བཞིན་དུ་བརྒྱག་པར་མངོང། །ཅས་སོ། །འདི་ནི་དཀྱུས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་བརྒྱས་པའི་བར་མཚམས་སུ་
གྱེར་ཉེ་སྟེ་རྣམ་དག་ཐོན་པར་བྱས་ན་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གསལ་འདེབས་མེད་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་
ངེས་སོ། །བཀའ་བསྐྱུང་གི་གཏོར་ཆོག་གི་སྐབས། ཅ་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལ་སྤང་མ་རྣམས་མགོན་ཐབས་

སྤྱ་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་མཆོད་པར་གསུངས་ཡང་། སྤྱས་སྤྱད་པ་དོན་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་དང་ཆར་ཆེན་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཆེག་
པའང་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ལྟར་འབྲུབ་ན་ལེགས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། མོ་སའི་མཆོད་གཏོར་ལྷགས་བྱུག་བྱུག་གིས་
ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། གིང་ལྗེའི་བསྐྱེད་ཆོག་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དུར་ཁྲོད་རོལ་
པའི་ས་གཞིར་ར་ཅ་ཏེ་ཏི་ཤུ་རྒྱམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དབུས་སུ་དབང་ཆེན་ཐུགས་
ཀྱི་སྤྱལ་པ་སློག་བདག་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཀྱི་མི་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
པ། །གཡས་རལ་གྱི་དང་གཡོན་འོད་ཀྱི་ཞགས་པ་ཐོགས་པ། སྤྱུ་ལ་སེང་གའི་སློག་པ་
གསོལ་ཞིང་། དབུ་ལ་རིལ་དར་དཀར་པོ་བཅིངས་པ། རམ་མཁའི་འཇའ་སྐྱེ་རགས་ཅན།
ལྷགས་ཀྱི་སྤྱར་མོ་རྣོན་པོས་དག་སྦྱིང་འབྱིན་པ། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སེང་གའི་དཀར་པོ་
རམ་སྤྱ་སྤྱོགས་པ་ལ་ཆེབས་པ། །ཤར་དུ་ཆངས་པ་དུང་གི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་སྤྱུ་མདོག་དཀར་
པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་ཟངས་ཀྱི་གྱི་རིང་དང་། གཡོན་ཞགས་པ་དག་
ལ་འདེབས་པ། སྤྱུ་ལ་དར་དཀར་གྱི་རལ་གྲུ་གསོལ་ཞིང་། དབུ་ལ་དུང་གི་ཅོད་པན་བཅིངས་
པ། རྟ་དཀར་པོ་ངང་རིང་ལ་ཆེབས་པ། ལྟོར་དམ་ཅན་རྟོ་རྗེ་ལེགས་པ་སྤྱུ་མདོག་སེར་པོ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་གསེར་གྱི་རྟོ་རྗེ་དང་། གཡོན་ཅཱི་དམར་པོ་ཐོགས་པ།
ཟ་འོག་སྤྱོ་ཁྲི་བེར་གསོལ་ཞིང་། དབུ་ལ་བསེ་མེན་གྱི་འབྲིང་ཐོད་བཅིངས་པ། རྟ་ཁམ་པ་
ལག་དཀར་ལ་ཆེབས་པ། ལུབ་ཏུ་བདུད་པོ་རི་ནག་སྤངས་པ་སྤྱུ་མདོག་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་བདུད་ཀྱི་ཁམ་ཤིང་དང་། །གཡོན་ཞགས་པ་ནག་པོ་འདེབས་པ།
སྤྱུ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷན་ཁབ་གསོལ་ཞིང་། །དབུ་ལ་བདུད་ལྷ་ནག་པོ་གསོལ་བ། བདུད་རྟ་ནག་
པོ་ལ་ཞོན་པ། བྱང་དུ་སློག་བདག་ཡམ་ཤུད་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་
ཟངས་ཀྱི་གྱི་རིང་དང་། གཡོན་ཞགས་པ་དམར་པོ་དག་ལ་འདེབས་པ། བསེ་ཁབ་དང་བསེ་
རྩོག་གསོལ་བ། བསེའི་ར་སྤྱེས་ཁམ་པ་ལ་ཆེབས་པ། ལྷ་ཀའང་རམ་ཞིང་ཁྲིས་ལ་བྲག་ཅིང་

རྟ་བ་པའི་རྟ་མ་པ་ཅན། སྤྱལ་པ་ཡང་སྤྱལ་ཉིད་སྤྱལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པས་བསྐྱོར་བ། དེ་
རྟ་མས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ཨོ། མགིན་པར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆན་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། གཟའ་
གདོང་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་རྟ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཅ་སྐྱོང་འབྲུག་པའི་དབུས་མེ་དབུང་འབར་
ཞིང་སྤྱིན་དང་རྟ་མ་པ་བྱ་ཡུག་འཇུག་པ། རོག་དང་སེར་བ་བྲག་དུ་འབབ་ཅིང་འབྲུག་དང་
སྐྱོག་དམར་འབྲུག་པའི་སྤྱ་སྤྱོགས་པ། གནམ་ས་ཆ་ལང་སྤེབས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་དཀྱིལ་དུ་ར་
མ་ར་ཅ་ཤ་རྟ་མས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁོ་རྟ་མ་པ་རྒྱ་ཉེ་དུ་ཀའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་གཟའ་
ཁོད་བྲག་པོ་ར་དུ་ལ་སྤྱི་མདོག་དུད་ཁ་སྤྱིན་པོ་ཁྲིམ་པ་ལྟ་བུའི་མགོ་དབྱུ་པ། ཐུག་གཡས་
ཀྱི་སྤྱིན་ཐང་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྟ་མ་མཁར་འབྱར་ནས་དབྱ་པོའི་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ།
ཐུག་གཡོན་རྟ་སྤྱིན་ཀྱི་ཞགས་པས་དམ་ཉམས་འཆིང་ཞིང་ཟ་བ། ལུས་པོ་ཐམས་ཅད་མིག་
གིས་གང་བ། ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུག་སྤྱལ་ནག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྟ་མཆོའི་གཏིང་ནས་
དུགགས་པ། དེའི་ཤར་དུ་ཐོར་སྤྱིན་དཀར་མོ་སྟག་གི་གདོང་ཅན། ལྟོར་བྱི་སྤྱིན་སེར་མོ་བྱེད་
ཀྱི་གདོང་ཅན། ལུབ་དུ་ཀོང་སྤྱིན་དམར་མོ་བ་ལང་གི་གདོང་ཅན། ལྱང་དུ་འགྲོག་སྤྱིན་ལྗང་
གུ་རྟ་སྤྱིན་ཀྱི་གདོང་ཅན། བཞི་ཀའང་སྤྱིན་མོ་ཁྲིམ་པའི་རྟ་མ་པ་ཅན། གཡས་ཐོར་བ་དང་
གཡོན་ནད་རྟ་མ་པོགས་པ། ལྷང་སྤྱིད་ལྟ་སྤྱིན་སྤེ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ། ལྷང་ཅིག་
ཉིད་ལ་དབྱ་པོའི་ཡུལ་ཁམས་ཐལ་བར་རྫོག་པར་བྱེད་པ། གཙོ་འཁོར་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དབྱལ་བར་ཨོ། མགིན་པར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆན་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ལྷུ་མ་
སྤོང་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་རྟ་མཆོ་དམར་ལ་དྲངས་པ། ཅ་
སྐྱོང་གྲུ་གསུམ་བསྐྱོལ་མར་འབྲུག་པའི་དབུས་སུ། ཟངས་ཀྱི་རི་གྲུ་བཞི་པའི་སྤྱིང་དུ་རྟ་རོ་
དང་མི་རོ་བཅེགས་པའི་གདན་ལ་བྱོ་དང་ཟངས་ཀྱི་རལ་གྱི་ལས་སྤྱེས་པའི་གཞོད་སྤྱིན་ཆེན་
པོ་སྤྱི་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ། ཐུག་གཡས་འབར་བ་དང་བཅས་པའི་

ཟངས་ཀྱི་རལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བས་དམ་ཉམས་ཀྱི་སློག་ཅ་གཅོད་ཅིང་། གཡོན་
 མདའ་གཞུ་དང་དག་བགེགས་ཀྱི་སློ་སྤྱོད་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པའི་མཆན་ཁུང་གཡོན་དུ་
 བསེའི་རུ་མཆོན་དམར་པོ་བསྐྱམས་པ། ཞལ་རབ་དུ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་རྣེ་དར་གཅིགས་
 ཉས་ལྷགས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་པ། སྤུན་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཁྲོ་གཉེར་ཤིན་དུ་བསྐྱས་པ།
 སྤྱིན་མ་དང་སྤྱོད་ར་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་རབ་དུ་འབར་ཞིང་། དབུ་སྐྱ་ཁམ་སེར་ལྷག་པར་
 བཅིངས་པ། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་རྩོན་ལྷ་བཅུའི་དོ་
 འལ་ཅན། སྐྱ་ལ་ཟངས་ཀྱི་བེག་ཅེ་དང་དར་གྱི་རལ་གྲུ་དམར་པོས་བརྒྱན་ཅིང་ཞབས་ལ་
 སག་ལྷམ་དམར་འཁོར་གསོལ་བ། སྒྲིག་པ་དབའ་བ་མི་སྤྱག་པའི་གཟུགས་ཅན། གཡས་
 བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་བའི་སྤྱབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བའི་དབུས་ན་
 བཞུགས་པ། དེའི་གཡོན་དུ་མི་ལས་སྤྱིད་བའི་སྤྱ་མོ་གདོང་དམར་མ་སྐྱ་མདོག་སྟོ་ནག་
 གདོང་པ་བསེ། སོ་དྲུང་། སྤྱིན་མ་གཡུ། མའི་རལ་པ་ལ་མཆོང་དང་སྤྱ་མེན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་
 གསེར་གྱི་རྩ་རྒྱན་འཕྱར་བ། གཅེར་མོ་སྤུན་དང་ཞལ་བཟད་པ། གཡས་ཟངས་ཀྱི་རལ་གྱི་
 དག་ལ་འཕྱར་བ། གཡོན་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱར་བུ་བགེགས་ལ་འདེབས་པ། དེད་མོ་མི་ཟན་ལ་
 ཞོན་པ། གཙོ་བོའི་གཡས་སུ་བློ་ལས་ལས་མཁན་སློག་བདག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་མདུང་དམར་འཕྱར་ཞིང་གཡོན་བཙན་གྱི་ཞགས་པ་དག་འདེབས་
 པ། བསེ་ཁབ་དང་བསེ་རྩོག་གྲོན་ཞིང་ཅེ་སྤྱང་ལ་ཞོན་པ། མཆན་མོ་རྒྱ་ཞིང་དག་བགེགས་
 ལ་འོ་དོད་འབོད་པ། གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཤར་དུ་མི་དམར་ཁ་མ། ལྟོར་རི་ཅི་མི་
 དམར། རྒྱབ་དུ་ཤོ་ཉི་མི་དམར། འབྲུ་དུ་སློག་བདག་གོ་ཤ། ཤར་ལྟོར་ཨི་གྱི་མི་དམར། ལྟོ་
 རྒྱབ་དུ་རོ་གྱི་མི་དམར། རྒྱབ་བྱང་དུ་ཉ་ཤང་མི་དམར། འབྲུ་ཤར་དུ་སློག་བདག་ཐལ་བ་
 རྟེ་གྱི་ཐོགས་བརྒྱད་དང་། བཤན་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་

གཡམས་ཟངས་ཀྱི་རལ་གྱི་འཕྲུང་ཞིང་། གཡོན་ལ་ལ་རྒྱ་མ་ལག་བསྡོགས་བྱེད་བཤུ་ ལ་ལ་སྒྲོ་
སྤྱང་མཆེན་པ་འབྲད་བཤུ་ ལ་ལ་སྤྱང་ཁྲག་ཁྲད་པ་བཟུག་བཤུ་ ལ་ལ་ཤ་ཁྲག་སྤར་གྱིས་
འདེབས་བཤུ་ ལ་ལ་རུས་པ་རྒྱང་མར་འཆའ་བཤུ་ ལ་ལ་བགས་པ་དམར་བཟུས་བྱེད་བཤུ་ ལ་ལ་
ཤ་གདན་དམར་པོ་འདིངས་བཤུ་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱ་བོའི་སྲོག་ལེན་བཤུ་ མི་ལྷགས་ཀྱི་
གཡང་གཞི་དང་། བ་སྤང་གི་ཀོ་བ་རྩོན་པ་ཁྱོན་བཤུ་ གཞན་ཡང་བཅན་དམར་སྤྱོད་། བདུད་
དང་གཞོད་སྤྱན་སྤྱན་པོ་སྤྱུ་སྤྱོད་། མ་མོ་འབྲུམ། ཐེའུ་རང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དམ་ཅན་རྒྱ་
མཆོའི་དམག་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱེམ་བཞེ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོ།
མགོན་པར་ཁྱེ་། ཐུགས་ཀར་རྩོ་གིས་མཆེན་པར་གྱུར། ཅེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སོ་སོའི་མུག་ཏུ་
རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྲངས་ཏེ། རེ་རྩོ་བོ་རྩོ་ས་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་མེད་ཏུ་བསྐྱེམ་ནས་དམ་བཞག་མན་ཆད་
དུས་བཞེན་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་དཔལ་བཞེ་སྤྱོད་ཁོག་དང་། ཆར་ཆེན་གྱི་གཏོར་ཆོག་སོགས་ལ། བཀའ་སྤྱོད་
རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོགས་སོ་སོར་དབྱམ་ནས་བསྐྱེད་པར་བཤུད་ཀྱང་། དམིགས་རྣམས་བདེ་བའི་བྱིར་རང་གི་མདུན་
ཐད་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་ཏུ་གོང་གི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་དང་མཐུན་པར་སོ་སོའི་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཆོས་བྱུར་བྱས་ཏེ། གིང་
ལྷ་དབུས་དང་། གཞན་གཉིས་དེའི་གཡམས་གཡོན་ནམ། རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་ལས་གཞུང་སོགས་སྤྱ་ཆོས་
སྤྱོད་ལུས་སྤྱིང་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་མཆོད་པར་མཛད་འདུག་པ་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པས་གང་གཙོ་
བོར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དབུས་དང་། གཞན་གཉིས་དེའི་གཡམས་གཡོན་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱེད་པས་ཆོག་པར་མངོན་ཞིང་།
གསོལ་མཆོད་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་འདིས་མཆོན་ནོ། །ཡང་ཆོས་སྤྱོད་ལེག་ཅེ་ལུས་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ནི་རང་འདོད་ཀྱིས་འདིའི་
གས་སྤྱ་ནན་གྱིས་སྤྱར་བ་ཅུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཟུ་གསུམ་པ་ལས་འདིའི་བསྐྱོད་བསྐྱུལ་ལས་སྤྱོད་
སོགས་དངོས་སྤྱ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྤྱད་པ་སོ་ལྷ་བྱའི་ཆད་མའི་སྤྱོད་མཆོག་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནས་འདི་ཁྱའི་རྒྱུད་གསུམ་
ཀྱི་དགོངས་པ་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀའ་བཞེ་གཞུང་སྤྱས་པ་མིག་འབྱེད་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལས། འདོད་ཁམས་གཙོ་མོ་ནག་
མོ་དང་། སྤྱོལ་གྱིང་དུག་གི་སྤྱ་གྱི་སྤྱེ། །ལུས་བལ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་འདི་སྤྱངས། །ལས་དང་སྤྱལ་བར་ལྷན་ལ་གཏོད། །ཅེས་

ཆོས་འདིའི་བཀའ་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་འདོད་ཁམས་གཙོ་མོ་ནག་མོ་ནི་རིག་པའི་ལྷ་མོ་གདོང་དམར་མ་དང་། སྒྲོལ་གྱིང་
དུག་གི་སྒྲི་ནི་སྒྲོལ་གྱིང་ཆེན་པོ་སྒྲོག་བདག་དམར་པོ་བཟུང་ཅེ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན་བས། ཅུ་པའི་གཞུང་ལས་མ་
བསྟན་པའང་མ་ཡིན་མོད། གཙོ་བོར་སྒྲོལ་དཔོན་ཆེན་པོས་དཔལ་ལྷན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྱར་ལ་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་
ལུང་མན་ངག་མཐའ་དག་སྒྲུལ་པའི་ཆེ་བཀའ་སྤྱང་ལྷུང་ཤུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོག་གཏད་གདམས་སྒྲོར་ནམས་ཀྱང་གནང་བར་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆད་ལྷན་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་འདི་པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་ཀྱང་གྱི་བཀའ་སྤྱང་
གི་གཙོ་བོར་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། ལས་གཞུང་གི་ཡིག་རྩིང་ནམས་སྤྱི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོན་བསྐྱེད་སྒྲུལ་སྒྲོག་སྒྲུལ་སྤྱི་
མི་གསལ་བ་ཤས་ཆེར་བྱུང་བ་ནི་བཀའ་སྟོན་ཀྱང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པའི་ཞར་
བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲོས་སྤྱི་རྒྱས་པར་མཆོད་པ་སྒྲོག་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ཞིང་། ལས་འདིའི་སྒྲུབ་པ་སོ་ནམས་ཀྱིས་
ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པས། གོང་ལོག་ཏུ་སྤྱང་མ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱར་བའི་ཆོག་ས་བཅད་ཡིག་རྩིང་ནམས་ཀྱི་ཁ་སྐོངས་སྤྱི་
བྱས་པ་འདི་དག་ཀྱང་མ་ཆད་པར་བཞིས་ན་ལེགས་པའི་ཆར་འབྱར་རམ་སྟུམ་མོ། །བསྐྱང་བའི་སྐབས་བཤགས་པ་སྤྱོར་
བར་འདོད་ན། རྒྱུ། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་ཀྱང་གྱི་འཕྲིན་ལས་སྤྱི། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་ལ་
དབུགས་འཕྲིན་མཛད་པའི་གསུང་། །སྤྱི་གསུམ་མངོན་དུ་སྤྱར་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །དཔལ་
ལྷན་ཅུ་པའི་སྒྲ་མ་དགོངས་སྤྱི་གསོལ། །བྲིན་རྒྱལ་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
དང་། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོག་ས་དང་། །ཆོས་སྤྱོད་སྤྱང་མ་གནས་གསུམ་
མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་ས། །ཐུགས་རྗེ་མངའ་བདག་གསན་ཅིང་དགོངས་སྤྱི་གསོལ། །བྱད་པར་
མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྒྲོལ་པའི་སྤྱི། །འདི་བྱི་གཏན་གྱི་བར་ཆད་སེལ་པའི་མགོན། །སྤྱབས་
གནས་ཀྱང་འདུས་པ་རྒྱ་དབང་ཆེན་ཁྱོད། །ཉམ་ཐག་བདག་ལ་བཅེ་བས་དགོངས་སྤྱི་
གསོལ། །དཔལ་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སྟོན་མཆོག་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ས་
མཆོག་རབ་བརྟེན་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་རྩལ་གྱིས་བསྟན་པ་སྤྱང་མཛད་བ། །སྒྲོག་གཙོད་
གིང་ལྷ་འཁོར་བཅས་དགོངས་སྤྱི་གསོལ། །དབང་ཆེན་སྤྱལ་པ་སྤྱང་སྤིད་ཤེགས་པའི་

མཆོག ། ཁྲབ་འདུག་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པ་ཡང་སྤྲུལ་དང་། ། འཛིགས་པའི་ཡུམ་བཞི་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རྣམས། ། བཙེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ། ཁྲག་འཁྱུང་སྒྲོས་
གར་ནལ་འགྱོར་དག་ལྟའི་མཆོག ། མཐུ་ཆེན་གནོད་སྤྱོད་ལྷུ་མ་འལ་ལས་མཁན་དང་། ། གི་
ཐོགས་བརྒྱད་དང་བཤུན་པ་ཉེར་གཅིག་སོགས། ། རྣམ་མང་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་
དགོངས་སུ་གསོལ། ། རྣལ་འགྱོར་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། ། ཆེ་རབས་
ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར། ། རྒྱ་བཞིའི་དབང་གིས་བཅས་དང་རང་བཞིན་གྱི། ། ཁ་ན་མ་
ཐོ་ཅི་བཀྱིས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། ། མཁན་སྟོབ་སྤྱོད་སྤར་ངེས་འབྱུང་བསམ་པ་ཡིས། ། སོ་
ཐར་སྟོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོད་ལགས་ཀྱང་། ། སྟེ་ལྷ་ལྷུང་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་འབགས་
པ། ། ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་ཁྱོད་ལ་བཅོད་པར་གསོལ། ། རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་
བཅས་རྣམས་དང་། ། ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤར། ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྟོན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ། དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཉམས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། ། འགྲོ་བའི་དོན་
སྤྱད་འདུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ། རྩོན་ཏྱག་བསྐྱེད་པ་བཞི་ལ་མ་སྟོབ་ཅིང་། ། ཅ་ལྷུང་བཙོ་
བརྒྱད་ཟག་པ་རྒྱུང་འབྱེད་དང་། ། ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྷུང་སྤྱད་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། ། ཁྲུང་པར་
རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་སྟོར་ཞུགས་ནས། ། རིགས་ལྟའི་དམ་ཆོག་རྩལ་བཞིན་མ་བསྐྱུང་ཞིང་། ། ཅ་
ལྷུང་བཅུ་བཞི་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས། ། རིག་འཛིན་སྟོམ་འགལ་ཅི་བཀྱིས་མཐོལ་ལོ་
བཤགས། ། ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ཉིང་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་། ། དམ་ཅན་སྤྱང་མའི་རྟེན་གསོལ་
ལས་འདས་པ། ། བཀའ་ཡི་ཆད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ན་ཡང་། ། དམན་པ་བདག་ལ་ཐུགས་
རྗེས་བཏང་མི་འཆོལ། ། རྟོ་རྟེ་སྤྲ་མ་མཉེས་པར་མ་བཀྱིས་ཤིང་། ། མཆེད་དང་ལྷུ་མ་འལ་
རྣམས་ལ་འཁྱུ་སེམས་བསྐྱེད། ། གསང་བའི་དམ་ཆོག་སྟོད་མིན་སྟེལ་བ་སོགས། ། མདོར་ན་
ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་མཐོལ་ལོ་བཤགས། ། དབང་གྱུར་ཅ་གསུམ་ལྷ་ཆོགས་ཁྱེད་རྣམས་

ཀྱིས། །བཟོད་པར་བཞེས་ནས་རིག་འཛིན་བདག་ཅག་གི། །ས་དང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཀྱུན་
སེལ་ཞིང་། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་ཀྱུན་མཁའ་ལྷན་སྤྲུང་
པ་སྒོ་སྒྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེས་མཛད་ཟེར་བའི་ལས་གཞུང་ལ་བྱུང་བ་ལ་ཁ་སྐོང་ཅུང་ཟད་སྤྲུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
ལུགས་འདི་ལ་བསྐྱང་བ་ལགས་སྟེལ་མར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་བཤགས་པ་བསྐྱང་བའི་མཁུག་ཏུ་སྤྲུང་བ་ཉིད་ལས་ཆེ་བས་དེ་
ལྟར་བྱ་ལ། །སྐྱབས་འགར་བསྐྱང་བཤགས་ཀྱི་མཁུག་ཏུ་བསྐྱལ་དང་བསྒྲོག་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཁོ་ཐོས་སྤྲུང་བའི་གཏོར་
བསྒྲོག་གི་ཡི་གེ་ལས་ཅི་རིགས་པར་བྱངས་ཏེ་སྤྲུང་བས་ཆོག་གོ། །ཆོགས་དང་པོ་བསྟོད་དེ་འབྲུལ་བའི་སྐྱབས་བཀའ་
བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་བསྐྱང་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན། དལུས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྟགས་
འབྲུལ་བཅས་ཀྱི་མཁུག་ཏུ། རྗེེ་ མཐའ་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་བདེལ་བའི་ཁྱོན་གང་བའི། །རབ་
འབྲུམས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་བྱེད་མད་བྱང་ཇས། །མེ་རྟོག་བདུག་སྟོས་མར་མེ་བྱི་ཆབ་
བཤོས། །སྟན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱལ་སྲིད་སྟོན་བདུན་དང་། །ཕུན་ཆོགས་ཉགས་ཇས་བརྒྱད་
དང་འདོད་ཡོན་ལ། །སྤྱིང་གཞི་རི་རབ་བཅས་པའི་མཁུལ་སོགས། །མི་བད་ལྟ་མིའི་ལོངས་
སྟོད་སྟོན་ཆོགས་ཀྱིས། །ནམ་མཁའ་རབ་འབྲུམས་གང་བས་བྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །དབང་པོ་
ལྟ་དང་ཆེལ་ཆེན་ཏིལ་མར་མེ། །ཁྲག་མཁྲིས་བྱི་ཆུ་མར་མི་ས་དང་། །ཅང་ཏེ་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱིང་ང་
རོའི་སྒྲ་ཆེན་སྟོན། །ལ་སྟོན་སྟོན་རུས་ཆེན་ཞིང་སྟགས་སོགས། །དུག་ལྟ་རང་དག་ཡེ་ལེས་
ཇས་མཆོག་འདིས། །བདེ་ཆེན་དྲངས་མའི་སྤྱིང་དུ་བྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །ནམ་བཟ་རིག་པའི་
མེ་རྟོག་སྟོན་ཇེའི་བསྟར། །འོད་གསལ་མར་མེ་བབ་དོན་བྲུགས་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་བས་
མཆོག་གྲག་སྟོང་སྟན་པའི་སྒྲ། །མ་འགགས་རང་བྱུང་རང་ལར་མཆོད་སྟོན་གྱིས། །སྟེ་མེད་
རིག་པའི་ཅ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས། །སྤང་སྤང་དག་པ་རབ་འབྲུམས་བྲུགས་དམ་
བསྐྱང་། །རྩ་བརྒྱད་ལོ་འདབ་སྟོང་སྤྲུང་ཨ་མི་ཏ། །འཁོར་བ་རྒྱན་གཙོད་དམར་གསལ་ཁྲག་
མཚོ་བསྐྱེལ། །སྤང་སྲིད་དཔལ་གྱི་དམ་ཇས་གཏོར་མ་དང་། །རང་བྱུང་སྟན་གྲུབ་ལ་ལྟ་

བདུད་ཅི་ལ། །ཐབས་ཤེས་དྲངས་མ་བྱང་སེམས་རྩ་གད་དང་། །ཡིད་འཕྲོག་འཛོ་སྒྲེག་ལྟན་
པའི་ལུ་བླ་ཡིས། །རང་སྣང་རིགས་འདུས་ལྟ་ཆོགས་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །ལོངས་སྤྱོད་མི་
ཟད་ག་ཤའི་རྣམ་ཆེན་པོ། །བཟའ་བཅའ་བརྟུང་བའི་བྲེ་བྲག་སྣ་ཆོགས་དང་། །དར་འཕན་
རྒྱལ་མཆོན་སྤེ་སྤར་སྒྲ་བྲེས་དང་། །ལྷ་ལྷེ་ཡོལ་བ་དར་དབྱངས་ཅོད་པན་གྱིས། །དག་པ་
རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས། །རང་ཤར་རང་གྲོལ་ཆེན་པོའི་སྒྲོང་དུ་
བསྐྱང་། །གཞན་ཡང་སྒྱུབ་བརྟེན་བསྐྱང་དང་མཆོད་རྣམ་རྣམས། །དངོས་འབྱོར་མི་ཟད་
འདོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོ་དང་། །ཡིད་སྒྱུལ་ནམ་མཁའ་རབ་འབྲམས་སྤོན་བཀའ་སྟེ། །མ་ལུས་
འདུས་པའི་གཙོ་མཆོག་དགྲེས་བསྐྱོང་བྱིར། །མ་ཆང་མེད་པའི་དམ་རྣམ་འདི་དག་
གིས། །བྲབ་བརྒྱལ་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོང་དུ་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །རྩྱུ་རྩྱེ་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་
ཆེན་དྲངས་མ་འཇའ་གྱུར་སྒྲོང་། །བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་རྩེ་བཙུན་ཐོད་འབྲིང་
ཅལ། །དགོངས་བརྩ་སྟན་བརྒྱུད་ཅ་བ་བརྒྱུད་བཅས་ཀྱི། །དུས་གསུམ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །མ་འགགས་རང་ཤར་ལྟན་གྱུབ་ཆོམ་བྱའི་སྒྲོང་། །རིགས་འདུས་
དཔལ་ཆེན་ཁོ་རྒྱལ་ཉེ་རུ་ག། །ཕྱི་ནང་ཞི་ཁྱོ་རྒྱུད་དུག་ཐེག་པ་དགྲའི། །ཡི་དམ་སྣ་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །འཕྱིན་ལས་སྣ་ཆོགས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་སྟོན་པ། །དབྱིངས་ཀྱི་
ཡུམ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་གི་མ། །རིགས་བཞིའི་མཁའ་འགྲོ་གིང་ལང་མ་སྤིང་དང་། །འབྲམ་
སྤྲུག་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །སྤྲོགས་མཆོམས་སྟེང་འོག་རབ་འཇིགས་
མེ་དབྱང་སྒྲོང་། །བསྟན་སྤང་བྲེགས་པ་པོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་དང་། །པོ་ཉ་ལས་བྲེད་བཀའ་ཉན་
བཅས་པ་ཡི། །བསྟན་སྤང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་། །གཞན་ཡང་དགོན་
མཆོག་སྤེ་ལྷ་ཡོན་ཉན་མགོན། །རིགས་དུག་ལན་ཆགས་སྟེང་རྩེའི་མགོན་ལ་སོགས། །མ་
ཆང་མེད་པའི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། །བསྐྱང་ངོ་གསོལ་ལོ་སྤྲུགས་དམ་གཉན་པོ་

བསྐྱང་། །དེ་ལྟར་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་ཞིང་མཆོད་པའི་མཐུས། །ཉམས་ཆག་སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་
ལུས་བྱང་བ་དང་། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཅིང་། །སྤྲིང་པའི་འགྲོ་ཀྱན་
བདེ་ཆེན་སྒྲོང་དུ་བསྒྲོད། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུན་ཆེན་
པའི་བཀའ་བཞིན་ལོ་ཆེན་ལེ་རོ་ཅ་ནས་མཛད་པའི་རྩ་གསུམ་བསྐྱང་གསོ་ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་འདི་ཉིད་སྦྱར་ན་ཡིན་ཏུ་
ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོགས་བར་བ་བཤགས་ཏེ་ཕུལ་བའི་སྐབས་བཤགས་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཚེ་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་
མཆོག་རང་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །ཟླ་རྒྱས་བཞིན་དུ་སྒྲོས་པ་མི་མངའ་ཡང་། །ཐུགས་རྩེ་
ཉི་གསལ་འོད་བཞིན་སྦྱུངས་མཛད་པ། །འདིར་གཤེགས་བདག་ལ་དགོངས་ཤིང་བཞུགས་
སུ་གསོལ། །བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་མི་གཡོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །བདེ་ཆེན་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱ་
རིགས་ལྷའི་གཙོ། །ཐུགས་རྩེ་ཐབས་མཁས་རྒྱ་ཆེན་རོལ་བའི་ལྷ། །ཞི་ཁྲི་སྦྱུལ་བའི་སྐྱ་ལ་
བྱག་འཆལ་ལོ། །དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་སྦྱུལ་བའི། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟ་ཆེན་
མཆོད་སྤྲིན་ཀྱིས། །མཁའ་དབྱིངས་རྣམ་དག་རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་བཀོད་དེ། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་
མཆོད་པ་རྒྱ་མཆོས་མཆོད། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ་གསང་བའི་རྩ་གཤམ། །རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རབ་འབྱུངས་མ་ལུས་ཀྱན། །འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པ། །གཉིས་མེད་
བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་
ཆེ། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་དག་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་ཉིད་དབྱིངས་སྦྱ་བསམ་
ལས་འདས་པའི། །མཉམ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །ཀྱན་བཟང་རྫོགས་ཆེན་
ཡེ་ནས་བཅལ་བ་ལ། །སྤྱི་ནང་གསང་བ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །སྦྱང་སྤྲིང་རྣམ་དག་
ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་དབྱིངས། །བྱང་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་རྫོགས་རྣམས། །གསང་
ཆེན་རབ་དབྱེས་གཟུངས་ཅན་བདག་ཉིད་མ། །མཁའ་དབྱིངས་སྒྲོང་ཡངས་པ་རྣམས་འབྲིལ་བ་
ལ། །གཉིས་མེད་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོར་འོད་གསལ་ཞིང་། །མ་བཅོས་སྒྲོས་མེད་བྱང་ཚུབ་སྦྱིང་

བོད་སྐད། ཅིར་ཡང་སྒྲུང་བ་བདེ་ཆེན་གཡུང་རྒྱུད་ལྟ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པ་གསང་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་འདིར། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣམ་པའ་ཁོ་བོ་ཁོ་
མོའི་ཆོགས། །རྗེ་རྗེ་སྣ་མོ་ཆོགས་རྗེ་ཆོགས་ཀྱི་བདག་རིགས་ལྷ་དབལ་ཆེན་ཁོ་རྒྱལ་ཡབ་
ཡུམ་བཅུ། །གནས་དང་ཡུལ་གྱི་བྲག་རྒྱ་སྐོ་མ་བཞི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱལ་བའི་སྣ་ཆོགས་མང་པོ་
དང་། །མ་ཉར་བྱམས་ཤིང་སྤིང་ཉར་གདུང་ལ་སོགས། །ལེགས་ཉེས་སྤངས་འཛིན་དམ་
ཆོག་རྗེས་གཅོད་མ། །ཕྱི་ནང་མཁའ་འགོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ཆོགས། །དབང་གྱུར་རྗེ་རྗེ་དམ་
ཅན་དགོངས་སུ་གསོལ། །རྒྱུ་ཐུགས་རྗེ་གདུང་འཆོབ་རིག་འཛིན་བདག་ཅག་གིས། །འགོ་
བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ལྷ་མེད་གོ་འཕང་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བསྟན་
པ་རྒྱ་མཆོ་སོ་སོའི་འདུལ་བྱིས་དང་། །སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དང་མཉམ་སྦྱར་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
མཆོག་རྗེ་རྗེ་འདའ་དཀའ་དམ་ཆོག་གཉན་གྱི་གཏེར། །སྤྱི་དང་བྱང་པར་ལྷག་པའི་དམ་
ཆོག་རྣམས། །སྤྱི་ཕྱིར་མཉོས་ཤིང་གཉེར་དུ་སྤྱུས་སོ་འཆོལ། །ཡུན་དུ་མི་གཏོང་འདའ་བར་
མི་འགྱུར་ཅིང་། །དོན་ལ་གོལ་ཞིང་སྤྲོག་སེམས་མ་མཆིས་ཀྱང་། །སྤྲོད་བྱ་ལོང་ཡོད་སྣམ་
པའི་ལེ་ལོ་ཡིས། །སྤྲོད་དུ་མ་གྱུར་ཅལ་བྲགས་རྒྱུང་བ་དང་། །ཤེས་བཞིན་མི་ལྷན་བག་མེད་
དབང་གྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་ལ་མི་བཅོན་བསྟེན་སྤྱོད་གཡེལ་བ་སོགས། །ཆོར་དང་མ་ཆོར་མ་
རིག་དབང་གིས་ན། །སྟོན་པའི་བཀའ་དང་དམ་ལས་འདས་གྱུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་
དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དང་། །སྤྲོད་ཅིག་ཅམ་ཡང་འཕྲད་པར་མི་བྱ་ཞེས། །བཀའ་ལས་བྱུང་
ཞིང་དེ་ཉར་མ་སྤྲོགས་ཏེ། །གསང་སྤྱོད་འཆོལ་བས་དབྱེ་བསལ་དཀའ་བ་དང་། །མཛོན་ཤེས་
མེད་པས་སྤྱོན་ཅན་མ་རྟོགས་ཏེ། །ཉམས་དང་ཆོགས་འདྲེས་ཉམས་པ་བསྐྱང་བ་
དང་། །ཉམས་དང་སྤྲོད་མཉན་རྣམས་ལ་ཆོས་བཞད་དང་། །ཉམས་ལ་མ་འཛེམ་ཉམས་པའི་
སྤྱོན་ལ་སོགས། །ཉམས་དང་འགོགས་ཤིང་ཉམས་པ་དེ་དག་གི། །ཉམས་གི་བསྤྱོན་གྱིས་

གོས་པར་གྱུར་ཏི་འཆལ། །ཆེ་འདིའི་རྒྱུན་དང་ཡུན་གྱི་སྒྲིབ་གྱུར་ནམས། །རབ་གནོང་འགྲོད་
 པའི་སེམས་གྱིས་མཐོལ་ལོ་བཞགས། །བྱམས་པའི་ཐུགས་བརྩེས་བདག་ལ་དགོངས་ནས་
 གྲང་། །གཉིས་མེད་དབྱིངས་ལས་མི་འགྱུར་བདག་བཀོད་དེ། །དམིགས་མེད་བཏང་སྟོམས་
 ངང་ལ་བཞུགས་ནས་གྲང་། །གཉིས་མེད་དོན་གྱི་ཆངས་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །དོན་དམ་
 དམིགས་མེད་སྟོས་ལས་འདས་པས་ན། །རྣམ་ཏོག་གང་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། །ཀུན་རྫོབ་སྦྱུ་མ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ན། །ཁོངས་པར་མཆིས་ན་རབ་གནོང་བཟོད་
 པར་གསོལ། །ཞེས་ཅི་མེད་བཞགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་བཞགས་ཆོག་ཁྲད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་སྦྱར་ན་ཕིན་ཏུ་ལེགས་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་ཡང་ཆོགས་ཐ་མའི་བསྐྱལ་ལས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནི་ཁོ་བོས་སྦྱར་བའི་གདབ་ལས་གྱི་ཆོག་
 བསྒྲིགས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱོལ། །ཆད་ཐོའི་སྐབས་བཀའ་སྤྱང་གི་གཏོར་སྟོང་བྱ་བར་འདོད་ན། །གཏོར་མ་རྣམས་གསོས་
 ཐན་བརྒྱུ་གསུམ་བྱས་ལ། །རྣམ་མོ་དབྱངས་དང་བཅས་པས། །སྒྲིམ་སྟོན་ཆེ་དབང་ཆེན་ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་
 དང་། །བྱུབ་པའི་རིག་འཛིན་རྣམས་གྱི་སྦྱན་སྦྱར། །གསང་ཆེན་སྟོང་པོའི་བསྟན་པ་བསྐྱུང་
 བ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་པའི། །བཀའ་སྟོན་དམ་ཅན་རྒྱ་
 མཆོའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །ཁྲད་པར་སྦྱང་སྟོང་དེགས་པའི་སྟེ་དཔོན་ཆེ། །གིང་ཆེན་སྟོག་
 གི་བདག་པོ་འོད་གྱི་རྒྱལ། །ལྷ་ཆེན་ཆངས་པ་དུང་གི་ཐོད་ཚུགས་ཅན། །དགེ་བསྟན་ཆེན་པོ་
 དམ་ཅན་རྟོ་རྟེ་ལེགས། །བདུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིན་གསུངས་པ་ཆེ། །ཡམ་ཤུད་དམར་པོ་སྟོག་
 བདག་བཞག་པའི་རྟེ། །རྣམ་སྦྱར་རྩལ་འཆང་གཟུང་རྟོད་གདོང་མོ་བཞི། །དག་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
 བེག་གདོང་ལུས་པར་རྣམས། །རབ་འབྱམས་ལས་བཞེའི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་གྲས་པའི། །སྦྱལ་
 པ་ཡང་སྦྱལ་འཁོར་ཆོགས་བསམ་ཡས་དང་། །གཏོར་སྦྱང་བསྟན་སྟོང་གཞི་བདག་གཉན་
 པོར་བཅས། །འདིར་གཤེགས་རྒྱན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ཤིག །ཤུག་དམར་གྱི་གཏོར་
 མ་x རྟ་ཏི་བའི་ཞལ་ཟས་x སྟན་རྟ་ཤུད་གྱི་མཆོད་པ་x སྦྱར་བཅོལ་ལས་གྱི་གཏང་རག་

གཉན་པོར་འབྱུལ། །ད་བཙེལ་ལས་གྱི་གསོལ་འདེབས་གཉན་པོར་བཞེས། །འཁོར་རྣམས་
སྐྱོང་ཞིང་སྐྱོན་ངན་བསྐྱོག་པ་དང་། །སྤང་བའི་དབང་དང་གཞོད་པའི་བགའ་ས་ལ་
སོགས། །བདུད་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་རྣམས་མང་པོ། །ཐམས་ཅད་རྩལ་ཐུན་བཞེན་དུ་བརྒྱག་
པ་དང་། །བསྟན་པ་བསྐྱང་བའི་ལས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབས། །བཙེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མ་
ལུས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །ཅེས་སྤྱི་བསྟན་བྱ་ཞིང་། ཆད་ཐོ་ཡང་བསྐྱགས་ལ་གཏོང་མ་རྣམས་ཐོག་སྤེང་ལྟ་བུ་གཙང་
སར་སྐྱེལ་ལོ། །དེ་ནས་བསྟན་མ་སྐྱོང་བ་དང་ཐོ་བརྒྱུས་བཞེན་གྱི་མཁུག་ཏུ། ཨོ། སྤིང་ཞིའི་དབལ་འབྱོར་
མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །དེ་འཛིན་བྱེད་པའི་
སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས། །དབལ་འབྱོར་གྱིས་བརྒྱན་ཡུན་རིང་ཞབས་བརྟན་ཤོག །བདག་
ཅག་དཔོན་སྟོབ་ཡོན་མཆོད་འཁོར་བཅས་རྣམས། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་སྤྱིད་ཕུན་སུམ་
ཆོགས། །བསམ་པའི་དོན་རྣམས་ཡིད་བཞེན་འབྱུབ་པ་དང་། །འཕྱོ་བའི་དོན་ལ་མཐུ་དང་
ལྷན་པར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ནད་སྤྱག་འཁྲུག་ཅོད་སོགས། །མི་མཐུན་ཉེར་འཆའི་
མིང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། །འཕྱོ་ཀུན་པན་དང་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ། །ཅི་དགར་རོལ་བའི་
དགེ་མཆོན་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། ཆོགས་ལས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་གཏོར་སྐྱོང་བྱེད་ཆེ་ཆད་ཐོ་
བསྐྱགས་པ་སོགས་མི་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་བསྟན་གྱི་མཁུག་ཏུ། སྤིང་ཞིའི་དབལ་འབྱོར་མ་སྟོག་གསུམ་པོ་འདི་འབྱུང་བས་
ཆོག་གོ། །སྤང་མའི་གཏོར་སྐྱོང་འདི་ལྟར་བྱེད་ཆེ་ཆད་ཐོའི་གཏོར་མ་ལོགས་སུ་མ་བཏང་གང་ཆད་སྟོན་མི་འབྱུར་ཏེ། དེ་
ཡང་ཀུན་གཟིགས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་གཏོར་གཞུང་པལ་ལོ་ཆེ་དང་བསྟན་བྱིར་ལས་བྱང་དོ་རྩེའི་སྤྱི་དབྱངས་སུ་ཆད་ཐོའི་
བསྐྱགས་ཆོག་གསར་བསྐྱིགས་མཛད་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་རྟིང་མ་བཀའ་མའི་གཞུང་མང་པོ་དང་འདིའི་
ལས་གཞུང་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཆད་ཐོ་ཟུར་དུ་བྱ་བར་མ་གསུངས་པས་སོ། །ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ལ་མངའ་གསོལ་བྱ་བར་འདོད་ན།
རྩི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་གཅིག་བསྐྱས་པ། །ཁྲི་རྒྱལ་དབང་ཆེན་རྟ་མཆོག་རོལ་པ་
ཁྱོད། །རྣམ་འབྱོར་བདག་ཅག་ཐོལ་མེད་དད་གདུང་གིས། །འདི་བྱི་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་

མངའ་གསོལ་ལོ། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཕྱུ་ཉིད། །དག་པའི་བརྟན་གཡོ་ཅིར་
 ཡང་འཆར་བའི་འབྲུལ། །སྟོན་མཛད་བྱུང་བདག་རྟོ་རྟོ་འཆར་བའི་ལྷ། །དཔལ་ལྷན་རིགས་
 ཀྱན་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །མི་ཤིགས་འདྲ་བའི་ལྷ་པའི་རྒྱུ་གི་འབྲུལ། །རགས་
 པའི་བཅ་ཆོས་ལས་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རང་སྤང་འཇའ་ལུས་རྟོ་རྟོ་བྱུང་བའི་སྐྱེ། །སྟོན་
 མཛད་དང་པོའི་མགོན་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །ཐོག་མ་མཐའ་བྲལ་རང་བཞིན་འདྲ་གསལ་
 བ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆོས་དབྱིངས་གདོད་པའི་གཤིས། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི། །བདེ་བའི་རོ་བོར་གཅིག་ཕྱུར་མངའ་གསོལ་ལོ། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་
 སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད། །ཞི་བའི་མཆོག་གྱུར་སྟོབ་པ་དམ་པའི་ཆོས། །རིག་ཁོལ་གཉིས་ལྷན་
 འབྲེན་པ་དགེ་འདུན་སྟེ། །སྐྱབས་གསུམ་འདུས་པའི་རོ་བོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །དཔའ་བོ་
 མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། །དམ་ཅན་སྤང་མ་ཐམས་ཅད་བྲན་ཏུ་འཁོལ། །སྤང་
 སྟོན་དེགས་པ་མཐའ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །འཁོར་འདས་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མངའ་
 གསོལ་ལོ། །བདུད་སྡེའི་ལྷན་པ་འཛོམས་པའི་ཆ་བཟུང་ཅན། །རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་སྦྱང་བའི་
 མཆོན་མོའི་མགོན། །འདོད་དགའི་དངོས་བྱུང་སྟོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་རོར། །མཐུ་སྟོབས་
 ཕྱིན་རྒྱལ་གཉེར་དུ་མངའ་གསོལ་ལོ། །བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་མི་ནོར་དགོན་གནས་
 བཅས། །ལྷ་མཆོག་བྱིད་ལ་སྐྱབས་གསོལ་གཉེར་དུ་གཏད། །གཞོད་བྱེད་གདོན་བགེགས་
 ཐལ་བར་རྒྱུ་པ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་འཕེལ་བར་མངའ་གསོལ་ལོ། །དཀར་
 རྩེགས་རྒྱལ་བའི་བ་དན་མཁའ་ལ་བསྐྱེངས། །ནག་ཕྱོགས་བདུད་ཀྱི་རུ་མཆོན་ས་ལ་
 བསྟུལ། །ཆོས་སྟོན་ལེགས་ཆོགས་རྩ་རྩ་སྟོན་ཅེར་བསྐྱབས། །ཤིས་པའི་གད་རྒྱུངས་
 སྟོགས་པར་མངའ་གསོལ་ལོ། །དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ། །འདོད་
 འཛོ་བ་དང་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྷར། །བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་བྱུང་མ་ལུས་པ། །ཆར་དུ་

བསྐྱེལ་བས་མཛོད་ཅིག་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མ་དོན་འཆར་རྟམ་པརྟ་གྱིས་མཛོད་པའི་རྟ་མགིན་
གསང་སྒྱུབ་གྱི་མངའ་གསོལ་ལྷ་རྒྱལ་སྟུན་པའི་ར་གསང་ཉིད་འདིར་སྒྱར་བས་ཆོག་བསྒྱུར་གྱང་མི་དགོས་ཤིང་། འཕྲེལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལེགས་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཡང་སྟུན་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཅིས་གྱང་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྱུར་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་འདོད་མོས་མེད་སྐབས་སོགས་དང་བསྟུན་ནས་སྐབས་སྟེ་གང་བབས་ཅི་ལྟར་
རིགས་པར་བྱས་པས་ལེགས་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་
རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་སྒར་བཞོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱར་རྒྱུ་འདི་
ཡང་། རང་གཞན་རྣམས་འདྲུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ། བཅུན་གཟུགས་དམ་ཆོག་དོན་ཅི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེགས་པའོ། ། ། ༥ དགའ་ལྡན་བདེ་ལྡན་སྤིང་གི་དགོན་ཆེན་དུ། །བསྟུན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །དབང་ཆེན་ཉེ་རུ་ཀ་དངོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །སློ་བཟང་ཆེ་དབང་
སྐབས་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་སློབ་བྱ་དག་སློང་བྱམས་པ་ཆེ་དབང་གི་འདོད་མོས་
ལྟར། རྟམ་ཆོག་དོན་ཅིས་བྱས་པ་དགོ། །སྐྱེ་འབྱེད་གསུམ་ཀའི་མཆོན་སྐྱོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། བཟ་ཤིས། །

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ལྟ་
དགའི་ལས་གཞུང་ཏ་མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱ་དབངས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་བསྟེན་ཐབས་
དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་གནད་དོན་རབ་གསལ་ཀུན་པན་སྒྲོན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ད།

ན་མོ་གུ་རུ་བླེ་ཏ་ཡ་གྲི་སྒྲ་ཡ། བདེ་ཆེན་འགྱུར་མེད་ཆོས་སྐྱ་སྒྲུང་མཐའ་ཡས། །ལོངས་
སྤྱོད་རྒྱལ་སྐྱ་བརྒྱ་ཏེ་རུ་ཀ། །སྐྱལ་པའི་སྐྱ་མཆོག་མཆོ་སྤྱེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །སྐྱ་གསུམ་བདག་
ཉིད་ཅ་བའི་སྒྲ་མར་འདུད། །བེ་རོ་ཅ་ན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤང་རྗེ། །གཏེར་འབྱེད་ལས་ལྷན་
སྤྲལས་འཆང་སྤྱེས་བྱ་བཞི། །གྲུབ་ཐོབ་དཔལ་ལྷན་འདར་འབྱུར་ཡབ་སྐུས་སོགས། །རིག་
འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཕྱག་བྱའི་གནས། །སྤིང་གསུམ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
གཟེ་གྱིན་གྱིས། །བྱི་ནང་བདུད་བགེགས་ཅད་ནས་འཛོམས་མཛད་པ། །དཔལ་ཆེན་
ཁྲི་རྒྱལ་ཏ་མགིན་དབང་གི་རྒྱལ། །མི་བྱེད་དད་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཟུང་། །ལྟ་
མཆོག་གང་དེ་བསྟེན་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་གཞུང་། །འཕྲིན་ལས་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་བསྟར་ཚུལ་
གྱི། །དམིགས་གནད་ལག་ལེན་གསལ་བར་འཆད་བྱེད་ན། །སྒྲ་མ་ལྟ་སྒྲུང་དགྱེས་པས་
བདག་སྤྱོདས་ཤིག །དེ་ལ་འདིར་ཐུགས་རྗེ་གྱིན་རྒྱལས་མཐུ་སྟོབས་ཀུས་པ་ཆེར་ཐུལ་
དུ་བྱུང་བ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཏ་
མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཁྲིག་འཕྱང་ལྟ་དགའི་སྐྱབ་ཐབས་གྱིས་སྤིན་ལས་འབྲེར་བདེ་ཏ་
མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱ་དབངས་སྒྲོམ་དོན་གྱི་དམིགས་རིམ་བསྟེན་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་

དང་བཅས་པ་གོ་བདེ་བར་འགོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ངེ་ལྟར་
བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བཀའ་གཏེར་དག་སྤང་གི་བརྒྱུད་པའི་ཚུ་བོ་དུ་མ་གཅིག་དུ་བབས་
ཚུལ། གླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ངོ་མཚར་བ་སོགས་ཁྲུངས་བཙུན་ལ་སྐྱབ་ཐག་ཉི་
ཞིང་བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་གཞན་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཁོ་བོས་སྦྱར་
བའི་དབང་གི་སྟོན་འགྲེལ་ཆོས་བཤད་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་ཡིག་རྩིང་སོ་སོ་ལས་ཤེས་པར་
བྱ་ཞིང་། ལས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཁྲུངས་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་སྟོན་དང་། ལུགས་འདི་དག་གི་རྫོགས་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་
ལོགས་སུ་འབྲི་བར་འདོད་ལ། འདིར་ནི་སྟོ་དམན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུག་པ་བདེ་བ་གཙོ་བོར་
བྱས་ཏེ། གདམས་པ་དངོས་ལག་དུ་གླང་བའི་རིམ་བ་སྟོང་བོར་བྲིལ་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།
འབྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་འགྲེལ་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་དང་། འབྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་བ་ཉམས་སུ་གླང་
ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་བོ་ལ།

སྟོན་འགྲེལ་རྟེན་དང་གནས། ཡོ་བྱད་མཆོད་གཏོར་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན།

སྐྱབ་པ་སོ་རྟེན་གང་ཟག་ནི། ལམ་སྟུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི་རྟོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལས་རྒྱུད་དང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ངེ་ལྟར་བཞེན་དུ་
ལུགས་འདི་ཁའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲག་ལེན་འབྲུགས་མེད་ཀྱི་དབང་རྣམ་པར་དག་
པས་རྒྱུད་སྟོན་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་བ་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞེན་དུ་ལེགས་པར་བསྦྱང་
བ་དང་། གཞན་ཡང་འཆི་མེད་རྫོང་རྒྱུང་ཆོད་དབང་དང་། བཀའ་སྤང་གི་སྟོག་གཏད། གྲོལ་
བྱེད་ཀྱི་ངོ་སྟོན། རྒྱབ་རྟེན་ལུང་བྲག་བཞེས་མན་ངག་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྟོབ་ཅིང་
ཉམས་སུ་གླང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནང་བུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གང་དུ་ཉམས་སུ་གླང་
བའི་གནས་ནི། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱབ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་ཞིང་ས་དབྱེད་

འིན་རྟ་ལེགས་པ་སོགས་བྱུང་ན་རབ། མ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་མཐུན་ཆེན་
འཛོམ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་དང་། རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་
སྐྱབ་གནས་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་ན་གནས་གིས་གང་ཟག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཆེད་ན་འིན་རྟ་ལེགས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་སྐྱབ་གནས་འདྲ་
བྱས་པ་དེའི་གནས་གཞན་དུ་ཡང་བྱུང་སྟེ། བསྟེན་པ་ལ་འདྲུག་པའི་གོང་ནས་རེ་ཞིག་གི་
བར་རྒྱད་འབྱོངས་པའི་ཆེད་དུ་བསགས་སྐྱུང་གི་རིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ཅིང་། སྐྱབ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་བྱག་མཆོད་གསོལ་འདེབས། དག་འདུན་ལ་
བསྟེན་བཀུར། གསུང་རབ་ཟབ་མོ་སྒྲོགས་པ། རྟེན་བཞེངས་པ། ས་ཚུ་གདབ་པ། མཆོག་
དམན་གྱི་མགོན་ལ་གཏོར་མ་དང་གསེར་སྐྱེམས་སོགས་འབུལ་བ། སོག་སྒྲུ་ཉེའུ་འདོན་སྐྱིན་
གཏོར་སོགས་རྒྱབ་ཆོས་གྱི་རིམ་གྲོའང་ཅི་འབྲུབ་དུ་བྱ། སྐྱབ་གོགས་མཆོམས་གཡོག་པ་སྒྲ་
མ་དགོན་མཆོག་ལ་མི་དད་ཅིང་། ལས་འབྲས་ལ་ཅི་འཛོག་ཆུང་བ། སྒྲོ་བྱུང་བ། ལབ་དང་
བན་བྱས་པ་མ་གོ་བ། གོ་ཡང་ཐད་ཀར་མི་བྱེད་པ། གཅང་སྐྱ་ཆུང་བ་སོགས་མ་ཡིན་ཞིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱད་འཇམ་པ། དབང་ཐོབ་ཅིང་དད་གུས་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ།
རང་དང་སེལ་མེད་ཅིང་སྒོ་མཐུན་པ། མཐུན་བའི་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལ་སྒྲོ་ངལ་མེད་པ་སོགས་
ཚུལ་དང་མཐུན་པ་བཞེན་ཅིང་། མཆོམས་གྱི་རིང་ལ་དགོས་ངེས་གྱི་ཡོ་བྱད་བཟའ་བཏུང་
སོགས་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོག་བྱ། མཆོམས་མ་གྲོལ་བར་གཞན་དུ་འབྱེད་དགོས་
པ་དང་། འོགས་པ་ཟ་བའི་རིགས་རྣམས་མཆོམས་ནང་དུ་མི་འཛོག་གོ། བསྟེན་སྐྱབ་ལ་ཐོག་
མར་འདྲུག་པའི་དུས་ནི། ལོ་རྒྱ་ཆོས་གྲངས་གཟའ་སྐར་སོགས་བསྟེན་བསྐྱབ་ལ་ཤིས་ཤིང་
རང་གི་དབྱ་གཤེད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ། དུས་ཆོད་ལྟ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་
དགོངས་ཐུན་ནས་སྟོད་ཐུན་ནས་མགོ་འདྲུགས་པར་གསུངས། རྟེན་མཆོད་བཤམ་ཚུལ་ནི།

བསྟེན་སྐྱབ་སྐྱགས་མར་ཉམས་སུ་ལེན་ན། སྐྱབ་ཏེན་སོགས་རྒྱད་དང་སྐྱབ་གཞུང་གི་
དགོངས་དོན་ལྟར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་སོས་མཛད་པའི་བསྟེན་ཡིག་རིན་ཆེན་དབང་གི་
འདོད་འཇོ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། འདིར་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་
བསྟེན་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གནས་ཁང་གི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་བདུད་ཅི་དང་
དྲི་བཟང་གིས་ཆག་ཆག་གདག། རང་ཁ་ཅུབ་ཏུ་བལྟ་བ་དང་ཞལ་སྤྱོད་དུ་དམིགས་ཏེན་རབ་
གནས་དང་ལྡན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་གྲིས་འབྱར་གང་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཏེན་རི་ལྟར་འོས་པ་བཀོད་ལེགས་སུ་བཟུམ། འབྱོར་ན་ཏེན་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་
ཡོལ་བ། ཉེད་དུ་སྒྲ་རེ་དང་གདུགས། མཐའ་སྒྲོར་དུ་འཕན་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན།
དེའི་མདུན་དུ་མཐོ་དམན་དང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་གོ་ཡུལ་དང་འཆོམ་པའི་སྟེགས་བུ་ཁེབས་ལྡན་གྱི་
ཁར། དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་གས་ཆག་བྱག་རྩོལ་སོགས་ཀྱི་
སྤྲོན་དང་བྲལ་བའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དམ་རྩམ་སྤན་སྤྲོས་སོགས་བསྐྱེས་པའི་འབྲུ་བྱེ་
གཙང་མ་མར་དང་ཆང་གིས་སྐྱགས་པས་དཔལ་གཏོར་སྟེང་གཟུགས་མ་གཙོ་འཁོར་དགུ་
བཟོ་དབྱིབས་སོགས་མཐོང་བརྒྱད་བཞིན་བྱས་པ་ལ་དང་མར་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། དེའི་
གཡས་གཡོན་རྒྱབ་རྣམས་སུ་སྤྱི་སྒྲོས་ཀྱི་བཀའ་སྣོད། གཏེར་སྤྱང་། བསྟན་མ། གཞི་བདག་
སོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་རྣམས་བཀོད། དེ་དག་གི་གཡས་སུ་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་དུ་
ཆང་ལ་བདུད་ཅི་ཆོས་སྤན་ནས་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་བཏབ་པ་དང་། གཡོན་དུ་ཁྱག་གཙང་མ་
ལ་རྟ་སོ་ལྷའི་པབ་བཏབ་འང་བཤམ། སྤན་རྟ་གི་རྩམ་རྣམས་མ་འབྱོར་ན་ཁྱག་དང་ཆང་
དཀྱུས་མས་ཀྱང་རུང་བར་བྱེད། དེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཞི་བླ་གི་ཉར་སྤྱོད་མང་ཅུང་རི་ལྟར་
རིགས་པ་རྣམས་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བསྐྱིགས། ཆོགས་བྱེད་ན་འོས་འགབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
ཞིང་ངམ་གཙན་གཟན་གྱི་པགས་པའི་ཁར་ཆོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་བཟའ་བཅའ་བཏུང་བ་ཁ་ན་

མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་ཁྱད་པར་ཤ་དང་ཆང་གཉིས་ཆོགས་རྩས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་
བར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩས་ཅི་འབྱོར་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
ཆོགས་ཐ་མའི་ཡིད་གི་ཕུར་སོགས་ཀྱང་འདུ་བ། རྟེན་དང་ཞལ་སྒྲོད་གི་ཚུལ་དུ་སྟན་ནང་
ཆངས་ཅན་རྒྱབ་ཅུང་ཟད་མཐོ་ལ་མདུན་དམའ་བའི་འོག་དུ་འབྱུང་ཀར་རམ་ས་དཀར་གིས་
གཡུང་དུང་ཆོས་སྒྲོར་དུ་བྲིས་པའི་ཁར་དུ་བཤམ་ཀྱི་ཤིང་ཅ་བ་རྒྱབ་དང་ཅེ་མོ་མདུན་དུ་
བསྟན་པ་བཏིང་། མདུན་ལོགས་སུ་དོར་བྲིལ། རྩ་མ་རུ། བདུད་ཅི། བསངས་ཆུ། བགང་
འཕྲེང་། ཀྱལ་ཡུངས། མེ་ཏོག །སྒྱར་སྒོས། གཡལ་དར་སོགས་ཀྱང་ཆོགས་པར་བྱའོ། །དེ་
ནས་བསྟན་མཆམས་ལ་འདུག་པའི་ཐོག་མར་དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་བཅོལ་
ཞིང་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་བསྒྲད་དགོས་པས། སྒྱབས་སེམས་སྟོན་དུ་བཏང་ལ། རང་ཉིད་
སྒྲ་ཅིག་གིས་རྟ་མགིན་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པའི་སྒྱར་བསྐྱེད་དེ་
སྒྲགས་ཅུང་ཟད་བསྒྲ། གཞི་བདག་གཏོར་མ་བཤམས་ལ། རི་ཡི་ཁྲི། ཞེས་བཟོད་ཅིང་
བསྐྱེགས་གཏོར་བཀུས་གསུམ་གིས་སྟོང་པར་སྒྱུངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྒྱི་ལས་རིན་པོ་
ཆའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་སྒྱུང་པའི་གཏོར་མ་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གིས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཨོ་ཨུམ་རྒྱུ།
ལན་གསུམ་གིས་བྲིན་གིས་བརྒྱབས། ཨོ་རྒྱ་མི་པ་ཏི་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་བརྩ་ས་མ་ངེས་སྒྲན་
བངས། ར་མེས་རྩ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨ་ཕ་ལོ་གི་ཏེ། ཨོ་སྒྲ་ར་སྒྲ་ར་རྒྱུ། ལན་གསུམ་མམ་
བདུན་དང་། མཆོད་སྒྲན་གི་གཏོར་མ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་སའི་ལྟ་
མོ་བརྟན་མས་གཙོ་བྱས་པའི་ཡུལ་བདག་གཞི་བདག་གནས་བདག་སྒྲི་དང་། ཁྱད་པར་ས་
ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་གནས་གཞི་འདི་ཉིད་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་པོ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་མཛོན་པར་
དགའ་བ་རྣམས་ལ་འབུལ་ལོ། །བཞེས་ལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་སྟོང་བ་དང་།

ཁྱད་པར་རྣམ་འབྱོར་པ་བདག་ཅག་གིས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་བྱེད་པ་
ལ་གོ་ཡོང་བུ་ང་ཕྱག་དོག་སོགས་གཞོན་པའི་ལས་མ་བྱེད་པར་འགལ་སྟེན་ཐམས་ཅད་
སོལ། མཐུན་སྟེན་ཐམས་ཅད་སྦྱབས། བསྟེན་སྦྱབ་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་སྟོང་གོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དུ་
གསོལ། བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ལ་གཏོར་
མ་ཕྱིར་དོར། བགོགས་གཏོར་བཤམས་ལ། རི་ཡི་ཁྲི་གིས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་
གཏོར་སྟོད་སྦྱི་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏོར་ཇས་འདོད་ཡོན་
ལྷ་ལྷན་གྱི་བཅུད་གྱིས་གཏམས་པར་བསམས་ལ། ཨོྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ། ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་
གཞོན་བྱེད་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རང་གི་
ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་གཞོན་བྱེད་གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་
གིས་བཀྱག་པར་བསམས་ལ། ཨོྲཱེ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཀུརྨ་ཡ་ཨེ། ཞེས་བརྗོད། ཨོྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ་
སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཀུརྨ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ། ཨོྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ་ཨྲཱེ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱགས་ལན་
གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་བསྟོས་ལ། ཨྲཱེ་མཛད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། ན་མོ་རྗེ་བཅུན་ཅ་བ་
དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་གྱི་བཀའ་བདེན་པ་དང་། སངས་
རྒྱུས་གྱི་× ཆོས་གྱི་× དགེ་འདུན་གྱི་× ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་
ཁྲིམ་པའི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱི་× དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཆོས་སྟོང་བའི་
སྤང་མ་རྣམས་གྱི་བཀའ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་དེང་
འདིར་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་ཐབ་མོ་བཞུད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་
ཚུམ་པའི་བགོགས་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ས་ཕྱོགས་འདིར་མི་གནས་པར་རྒྱང་
རིང་དུ་སོང་ཞིག །གལ་ཏེ་མི་འགོ་བ་དེ་དག་མེ་མཆོན་ཁོ་བོའི་ཆོགས་འདི་རྣམས་གྱིས་སྐད་

ཅིག་ཉིད་ལ་ཐལ་བའི་རྩལ་སྒྲན་བཞིན་དུ་བརྒྱལ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་དཔལ་ཆེན་
མི་བཟད་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་གྲིས་བཀའ་བསྒྲོས་ལ། རྗེ་བཞི་པ་དང་མཆམས་
སྒྲགས་སྤྱ་གྲི་ནམས་དག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་། ཡུངས་ཀར་གྲིས་བྲབ། ལུ་ལུལ་གྱི་དུད་པས་
བདུག། །རོལ་ལོའི་སྤྱ་དག་པོ་དང་བཅས་གཏོར་མ་རྒྱུད་རིང་དུ་དོར། རྗེ་སྤྱང་ལོག་ཕྱོག་
མཆམས་མ་ལུས་ཁོ་བོ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲགས་དང་བཅས་པས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྒྲོམ་
ཞིང་མཆམས་བཅད། མཆམས་ལོག་ཏུ་འཇུག་དགོས་པ་ནམས་ཀྱང་དམིགས་ལོག་ཏུ་ཆུད་
བར་བྱ། དེ་ལ་མཆམས་ཡུན་རིང་བར་སྒྲོམ་པ་ལས་མཆམས་གཡོག་གཅིག་ལས་མེད་ན།
དེ་ཉིད་ན་བའམ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་ཆེ་ཆབ་བྱེད་ཅིས་གྲིས་གཞན་གཅིག་
གཉིས་ཞིག་དང་། རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆེད་གྲོགས་སྤྲན་པ་ཡི་གེ་གལ་ཅན་
སོགས་དང་། ཆས་ཀ་སོགས་ལེན་དགོས་བྱུང་ཆེ་དེ་ནས་ལེན་སྤྲམ་པ་སོགས་དམིགས་
ལོག་ཏུ་འཇུག་ལོས་ནམས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་ཅམ་བཞག་ན། སྤྱར་དེ་དག་མི་བཏང་མཐུ་མེད་བྱུང་
ཀྱང་མཆམས་རལ་བའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། བསྐྱེན་པ་མ་གྲོལ་བར་རང་གཞན་
གྱི་དོན་གཅོད་ཆེ་རྒྱུད་གཞན་གང་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོར་བའི་ཞེ་དམ་བཅའ་བ་རེ་
ཡང་གལ་ཆེའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ཐོ་འཇུགས་ན། སྤྱབ་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིའམ་ཕྱི་སྒྲོའི་
བྱུང་དུ་ས་རྩོ་གཙང་མས་ཐོ་བཅིགས་ལ་སྒྲོ་ན་རྒྱལ་ཆེན་སོ་སོའི་སྤྱའམ་སྒྲགས་བྱང་
བཅུགས། མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་བཤམས་ལ། རི་ཡི་ཁྱི་དང་། ཞོ་ལྷ་ལྷོ། ལན་གསུམ་
གྲིས་བྲིན་གྲིས་བརྒྱབས། ཐོ་རི་གོ་རྟའི་སྒྲགས་གྲིས་བསངས། སྤ་བླ་ཤས་སྤྱངས། སྤྱང་བའི་
རང་ལས་ཤར་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་དཀར་པོ་མི་ཤང་། སྤྱར་འཕགས་སྤྱེས་པོ་
སྤྱན་པོ་རལ་གྱི། ལུབ་ཏུ་སྤྲན་མི་བཟད་དམར་པོ་སྤྱལ་ཞགས་དང་མཆོད་རྟེན། བྱང་དུ་ནམ་
ཐོས་སྤྲས་སེར་པོ་ཅན་དང་ཞེའུ་ལེ་འཛིན་པ་སོ་སོའི་དབྱང་ཆོགས་བསམ་གྲིས་མི་བྲབ་

[illegible]

གྲུག་མྱོད་བཙུམ་པ།

དེ་ནས་བསྐྱེལ་བསྐྱབ་ལ་འདུག་པའི་ཐོག་མར་ཀུན་སྣོང་བརྟག་ནས་འཆོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་
 ཆེ་བས། སློ་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པས། སྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པར་མི་སྟོ་ཞིང་།
 འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་དོན་གཉེར་དང་། སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོ་
 ཅམ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱས་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྣོང་ངན་པ་འདུག་
 བ་རྒྱུར་རོ་བྱས་ཤིང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། འཁོར་བ་
 མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ། བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེའི་དཔེགས་རྣམ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་སྣོང་གི་སྦྱོར་དེ་དག་ལེགས་པར་བསམ་ལ། འོག་ནས་

འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡང་ཡང་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་
ཅིང་། དེའི་ཕྱི་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས་འོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཟབ་མི་
ཟབ་དང་། བན་ཡོན་ཆེ་ཆུང་། འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གང་འབྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྒྲོང་
ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས། ཨོྲཱ་ར་སྒྲཱ་ར་བི་མ་ན་ས་ར་མརྟུ་
ཱ་བ་ཏྱུ། ཨོྲཱ་ར་སྒྲཱ་ར་བི་མ་ན་སྒྲཱ་ར་མརྟུ་ཱ་བ་ཏྱུ། ཞེས་པའི་འབྱུར་སྒྲགས་ལན་གསུམ་
མཁ་བདུན་སོགས་བརྗོད།

དག་བྱིན་རྒྱབས།

རྒྱལ་དབང་གི་བསྟེན་ཡིག་ཏུ་དག་བྱིན་རྒྱབས་དགོངས་འདུས་བྱང་གཏེར་གཞུབས་ལུགས་
ཅི་རིགས་ནས་ལེན་པར་གསུངས་པས། འདིར་འབྱེར་བདེ་བ་བྱང་གཏེར་བྱགས་སྐྱབ་
ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲང་ཚུལ་བརྗོད་ན། ལྷེ་སྟོང་རིམ་ལོ་ཁྲི་ལས་ནི། །འོད་འཕྲོས་
བསྟེན་གཏོར་བཀུས་སྐྱངས་ནས། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷེ་དེ་ཉིད། །སྤྱི་གི་རེ་གཅོད་ལས་
བྱུབ་པའི། །རལ་གྱི་རྩོད་རེ་མེ་འོད་འབར། །རྩ་བར་གསེར་དོར་རྩེ་ལྷ་པ། །སྟེ་བར་རྩྱི་སྟོན་
གྱིས་མཆོན་པ། །སྟེད་པར་འདབ་བརྒྱད་ལྷུ་ དམར་མཆོན། །རྩེ་མོར་ཤེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་
ནི། །རྩིབས་བརྒྱད་སྟེ་བར་ཨོྲཱ་དཀར་པོ། །ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས། །མཆོད་
སྐྱངས་བྱིན་རྒྱབས་བུས་པ་དང་། །བརྒྱད་རྣམས་བྱངས་ཏེ་སྟེ་ལ་ཐིམ། །དག་གི་བུས་པ་རྒྱས་
པར་བྱུང། །ཅེས་དང་། ཨོྲཱ་ལ་དབྱངས་ཡིག་ །ལྷུ་ ལ་གསལ་བྱེད། རྩྱི་ལ་རྟེན་སྟོང་རྣམས་
འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ་གོང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཨོྲཱ་ཏྱུ། ཨ་
ལྷུ་ ཞེས་སོགས་དབྱངས་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཡེ་རྩམ་རྣམས་ཐོག་མར་བརྒྱ་ཅ། རེས་སུ་ཉེར་
གཅིག་བདུན་ལྷ་སོགས་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་བརྒྱའོ།

སྐྱབས་འགོ།

དེ་ནས་ལམ་ལོག་པ་ཐུ་སྟེགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙའི། །རང་གི་མདུན་
གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བསྒྲ་དབང་ཆེན་ཁྱལ་འཐུང་སྟ་དགུའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ། ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔའ་
བོ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྐྱོང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སྤྱིན་ཕྱང་འཐེབས་པ་བཞིན་དུ་
བཞུགས་པ། དེ་དག་སོ་སོའི་མདུན་ན་ངོ་བོ་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་
པ་ལ་རྣམ་པ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟེགས་
བམ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པ་འཕྲོ་བར་གསལ་བཟུམ། རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་པ་མ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ས་ཆེན་པོའི་དེག་པ་ལྟར་སྤྱུག་ཤིག་གི་འཁོད་པར་བསམ། །རང་གཞན་སེམས་
ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷགས་དག་ལ་རྒྱན་རིང་བས་མནར་ཚུལ་དང་སྤར་མནར་བར་
འཐུར་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་གཤེད་མས་རལ་གྱི་གདེངས་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྤྱག་
གི་སྒྲིལ་པ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་མདུན་
ན་བཞུགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་བ་ཡི་དམ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
ཅ་བ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྐྱོང་སྟེ་ཅ་བ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་སོགས་སུན་མོང་དང་སུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་ལུལ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལྷགས་དག་སོས། དུས་
འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོ་དམན་སྤྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་
ཡང་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་བྱིད་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པས་ཅི་བྱེད་
བྱིད་མཁྱེན་སྟུམ་དུ་སྒྲོ་ལིངས་ཀྱིས་གཏད་ཅིང་། རང་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་མོས་ལ། བདག་དང་མཁའ་མཉམ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལན་མང་དུ་བརྗོད་དེ་སྐྱབས་འགོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས། སྐྱབས་ལྷལ་དེ་
ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས། བདག་དང་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སོག་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གཏོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། སྐྱབས་ལྷལ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་
ཆུད་བྱང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །

སེམས་བསྐྱེད།

དེ་ནས་ལམ་དམན་པ་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ནམ་མཁའི་
མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་གྱུར་མ་སྤྱོད་བ་གཅིག་ཀྱང་
མེད། དེ་ཡང་མ་ལན་ཁ་ཤས་རེ་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལྟའི་རང་གི་ལྷས་ཀྱི་ཤིག་
ལྟ་བུས་མཆོན་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་བྱངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། དེ་དག་
མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱི་ཆེ་འདྲིའི་མ་བཞིན་དུ་རང་ལ་བློ་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་པ་ཤིང་སྟག་ཡིན་
པས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་བློ་ཡང་ཆད་མེད་པ་ཡིན་འདུག། དེ་ལྟར་མཐའ་དང་སྤྱི་མེད་པའི་
བློ་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་ནམས་ལལ་བར་དོར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པས་བློ་བཟོ་ཡང་
དག་པ་ཞིག་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཁན་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ལ་དེ་ལྟའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་ཞོག། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་
པས་བདེ་བ་བྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། སེམས་
ཅན་དེ་ནམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྟག་བསྐྱལ་ཀྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པས་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་
བྱག་གིས་སྟག་བསྐྱལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་མནར་བ་འདི་སྤྱང་རེ་རྗེ། སྟག་བསྐྱལ་དེ་
དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། དེ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟག་བསྐྱལ་

སེལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱར་བྱ་དེ་བདག་རང་ལ་བབས་པས། བདག་གཅིག་ལྷན་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱར་དེ་འབྱེད་སྐྱམ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་རྣམས་བསྐྱེམ། འོ་
 བ་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་རང་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅེས་གྱི་
 དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་མི་འདུག་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེར་མ་ཟད་དག་
 བཅོམ་པ་གཉིས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་འགོད་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་སྐྱའི་འོད་ཟེར་སྣ་རེ་སྟོ་བ་དང་།
 གསུང་ཆོས་ཆོག་ས་བཅད་རེ་རེ་བསྐྱན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདྲིན་རྒྱས་
 པར་འདུག་པས། ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་
 ཡང་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བས་དེའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས། རྒྱའི་གཙུག་པོ་ཡང་བསྐྱེད་
 རྫོགས་གྱི་སྐྱར་ལམ་ཟབ་མོ་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་པས། དེ་རྒྱ་རྒྱལ་དང་དངོས་བྱུང་གྱི་
 ཆོན་ཁ་གཞན་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་སྐྱེད་བཅད་ཆོན་ཡང་གསང་
 ཁྲིམ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཟབ་མོ་འདི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྟོ་
 རྒྱགས་དག་པོ་བསྐྱེད་ནས། མཐའ་མེད་མར་གྱུར་ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོག་ལན་མང་དུ་བརྫོད་
 དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས། ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་ནི། སྤར་གྱི་བྱམས་སྟོང་རྗེའི་
 ཅི་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས། མ་ཀུན་བྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་
 ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་བྱམས་པ་
 ཆད་མེད། དེ་བཞིན་དུ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་འབྲལ་འདོད་གྱི་
 སྟོང་རྗེ་ཆད་མེད། སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་དུས་ཉག་ཏུ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་
 དག་འཕ་ཆད་མེད། འདི་རྣམས་རང་སྟོགས་ལ་ཆགས། གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བའི་ཉེ་རིང་

གི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤོང་བ་ཡིན་འདུག་པས་ཉེ་རིང་
ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་
ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ་སྟོམ་པའི་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་རྣམས་བསྒྲུབས་ཤིང་། འདི་རྣམས་
ཆངས་པ་མཆོག་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་དུ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟོམ་
པའི་སྒྲོ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལན་གསུམ་
སོགས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་སྐབས་ལུལ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་གཙོ་བོ་
ལ་ཐེམ། དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་གས་སྟོན་མཆོམས་ནས་ཐེམ་པས་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་མོས་ལ། སྐབས་ལུལ་དང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་མཁན། སྐབས་འགྲོ་སོགས་གྱིས་མཆོན་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་ངོས་ནས་བྱབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ངེས་དོན་གྱི་སྐབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་
ཅི་ལུས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །སྤྱགས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་འདོད་
ན་སྟེན་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་རྣམས་ཁྲལ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་ཞིག་
ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །

ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ།

དེ་ནས་ལམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཆོགས་གསོག་པ་ལ། ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་དངས་ཏེ་གསལ་གདབ་
པ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྟ་མགིན་གྱི་སྤྱི་གསལ་བའི་བྱགས་ཀའི་ས་བོན་དང་།
ལག་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་བསྟོལ་ཏེ་དབྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ་སེ་གོལ་གཏོག་པ་རྩི་རྩི་བསྐྱེད་
བའི་བྱག་རྒྱ་བཅས་པའི་གྲང་མོ་དང་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱི་ཅེར་ལྷ་བ་ལ་གནས་པའི་རྩི་ཡིག་
དཀར་བོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་སྤྱན་དངས་པར་
མོས་ལ། ཨྱོ་བརྩེ་ས་མ་ཡ་རྩྱུ་རྩི་ཞེས་བརྗོད། རང་གི་མདུན་དུ་བདེ་ཉི་རུ་འདེམས་ཏེ། །ཞེས་

སོགས་གིས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བརྒྱའི་སྒྲོང་པོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྷོ་བའི་དབུས་སུ་
 ཉི་མ་དང་རུ་ཏ་པོ་མོ་བསྐྱེལ་བའི་གདན་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡབ་ཡུམ།
 དེའི་སྤྱི་བོར་རང་གི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིགས་གྱི་བདག་པོ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་
 པ། དེའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་སྤྱུལ་སྤྱུ་བརྒྱ་སྤྱུ་ལ། དེའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་ལོངས་སྤྱུ་བརྒྱ་དབང་ཆེན།
 དེའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་ཆོས་སྤྱུ་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས། གཡས་གཡོན་རྣམས་སུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་
 མ་རྣམས་ཁོས་ཆོགས་གྱི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཅ་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བྱབ་པར་བཞུགས་པར་གསལ་བཏབ། དེ་ཡང་
 མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྷན་མང་པོ་ལས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པ་ལས་སྒྲ་མའི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་གཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སོགས་དང་། སྒྲ་
 མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། བདག་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཆོགས་གྱི་ཞིང་སྒྲ་ན་མེད་པའམ་གོང་ན་མེད་པ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཆོགས་
 ཞིང་གི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པར་བསམ་པ་ཡིན་ལ། གསུང་དོ་རྗེ་
 འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་པ་ནི། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོ་བ་
 འདུལ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཅིང་། སྒྲ་
 མའི་བཀའ་བྲིན་ཡང་གཙོ་བོར་གསུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱུལ་
 སྤྱུ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཆོག་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་བརྒྱ་རིགས་
 གྱི་བདག་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་ན་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་སྤྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་
 རྗེགས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན། ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མཆོན་པའི་བརྒྱར་
 སྤྱོད་མདོག་དམར་པོ། ཐུག་གཡས་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྤྱུལ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་

སྟོན་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་མཆོན་པའི་བསྒྲོ་དང་། ལྷག་གཡོན་རང་ཉིད་
གསུང་དོན་ལྟར་པ་དང་། སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་པ་མཆོན་
པའི་བྲིལ་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྤྲུགས་ཀྱང་བསྟོལ་ཏེ་འཛིན་པས། བདེ་སྟོང་གི་རོལ་ཏྲག་ཏུ་
རོལ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་
འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པའི་
བརྒྱུ་ཞབས་དོན་ལྟེ་སྐྱེལ་གྱང་། འདོད་ཡོན་མ་སྤངས་རྒྱན་དུ་རོལ་པའི་བརྒྱུ་དར་དང་
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། མཆོན་དཔའི་གཟེ་བུ་མཆོག་ཏུ་འབར་བ། སྐབས་
གནས་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྒྲོམ། དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་
པ་འགག་པ་མེད་པའི་སྐྱེད་གཤེད་འདུན། གསུང་དམ་ཚོས། ལྷགས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་
གི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཐག་
བཅད་པ་གཅེས་གནད་དུ་གསུངས་སོ། །བརྒྱ་སྟོན་དབྱེ་བ་ནི། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་
བ་མེད་པ་འདི་ཉིད་གདོད་མ་ནས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བཞུགས་ན་ཡང་གཉིས་འཛིན་
ཀྱི་བྲི་མས་བསྐྱབས་ཏེ་མ་ཉོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་མ་ཕྱེ་བ་དུས་འདིར་མངོན་སུམ་དུ་ངོ་
འཕྲོད་དེ། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དབྱེ་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་དང་བཅས། བསྒྲོ་དབང་ཆེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དོན་ལྟར་ལྟར་དཔྱད་མགོར་བསྟོལ་བ་ལས་མུའ་མོ་བསྐྱེདས་
པས་ལག་པ་ཕན་ཚུན་རང་རང་གི་གནས་སུ་འགག་གིས་འབྲལ་བ་དང་བཅས། སྐྱི་ཕྱ་བེ་ལ་
ཡ་པུ། ཅེས་བརྗོད། བརྒྱ་ལ་འཆོལ་བ་ནི། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
རྫོགས་པ་དེ་ཡང་རང་རིག་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ཞལ་མཛུལ་
བའི་ངེས་དོན་ཀྱི་ལྷག་ལ་འབྱུག་པའི་སྟོན་མ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྐྱར་ཏེ། རྒྱད་ལྷག་སྐྱུག་

བསྐྱེད་སྒྲོབ་མཛད་པའི། །ཞེས་སོགས་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད། དམ་བཅའ་བ་ནི།
 རང་རིག་དོན་གྱི་ལྷ་དེ་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་སྒོག་གི་ཕྱིར་དུའང་མི་གཏོང་ཞིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་དམ་
 བཅའ་བའི་སྒྲོན་ས། རྗེ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས།
 ཞེས་སོགས་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དོ། །ཆོགས་བསགས་བྱ་བ་དངོས་ལ། ཐོག་མར་
 བྱིན་རྒྱབས་ལྷུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མདུན་གྱི་ཙ་
 བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་བྲག་པོས། ཆོས་སྐྱ་སྐྱོས་བྲལ་སྤང་བ་
 མཐའ་ཡས་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས་དེ་རྣམས་གྱི་སྐྱའི་
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྡེ་རྣམ་པར་དབག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རང་གི་སྤྱི་བོ་
 རས་ཞུགས། ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་
 བྱང་ཞིང་དག། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་
 ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཙ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་དེ་དག་གི་སྐྱ་
 གསུང་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་རྒྱད་ལ་ཞུགས། བྱང་པར་དུ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལམ་
 ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྤྲུལ་པའི་མོས་
 པ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་བྱ། དེ་ལ་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱ་བྱང་ཕྱག་མཆོན་བཞུགས་སྐྱབས་
 སོགས་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་གསལ་འདེབས་མ་བདེ་ན། རང་གི་ཙ་
 བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཀུན་འདུས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་རས་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱང་རུང་
 བར་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ། །བསགས་སྐྱང་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པ་བྱ་བ་ནི། ཆོགས་གྱི་ཞིང་རྣམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་བཞུགས་པ་རེ་རེའི་མདུན་
 ར་རང་ལུས་མཁའ་བྱུང་གྱི་རྩལ་གྱི་གངས་མཉམ། དེ་རེ་རེ་ལ་མགོ་དེ་སྟེད། དེ་རེ་རེ་ལ་

ཁ་དེ་སྟེད། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷེ་དེ་སྟེད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆེག་གི་འགྱུར་བ་གངས་དེ་སྟེད། ཆེག་གི་
འགྱུར་བ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་གངས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གངས་དེ་སྟེད་དུ་སྦྱལ་ཞིང་། མཁའ་ཁྲབ་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པར་ལུས་གྲུས་པས་བྲག་འཆའ་། ངག་བསྟོད་
བ་དང་གསོལ་འདེབས་སྟེ་སྒྲགས་འདོན། ཡིད་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མོས་གྲུས་དྲག་པོས་གསོལ་
བ་གདབ་པར་མོས་ཏེ་སྟོ་གསུམ་གྲུས་པས་བྲག་འཆའ་བ་ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་འོ། །རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྒྲག་བསྒྲལ་རྒྱ་བཅས་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་
ནས། མདུན་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་
སྟོ་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུའི་སྦྱབས་དང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
པའི་མཆོག་གསུམ་ལ་འབྲས་སྦྱབས་སུ་བབྱུང་ནས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྦྱབས་སུ་བབྱུང་
ནས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དྲན་པའི་སྟོ་ནས་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྟོས་ཏེ་དངོས་
བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་བྱི་ནང་གསང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བུལ་བས་ཆོགས་ཞིང་
རྣམས་དགྲེས་ཤིང་ཆེས་པར་བསམ་པ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པའོ། །སྒར་བྲས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་
དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བགྱིད་
སྟམ་པའི་སྟོམ་སེམས་དྲག་པོ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་ནས་སྒྲིག་ལྟར་བཤགས་པ་ནི་ཡན་ལག་
བཞི་པའོ། །མདུན་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་འདུལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པོ་ཆེས་
ཏེ་སྟེ་འཕགས་གཞན་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཀྱི་འདུས་བྲས་དང་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་
ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། རང་གིས་བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་ལ་ཡང་རྫོམ་སེམས་དང་
བུལ་བའི་སྟོ་ནས་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོད་
ཞིའི་སྒྲག་བསྒྲལ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་བའི་བྱིར། བདག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོན་སེམས་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་
 རྒྱུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བཀྱའོ་སྙམ་པའི་འཇུག་
 སེམས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བྱིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་གནས་
 གསུམ་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒྲོང་ཆེན་འོད་
 གསལ་ཀྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
 ཡན་ལག་དུག་པའོ། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་
 རི་སྒྲིད་མ་སྒྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་སྐྱུའི་བཀོད་པ་མི་སྤྱད་པར་བཏན་པར་བཞུགས་ནས་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལུས་ཀྱང་བྱན་དུ་དབུལ་ན་བཀའ་འབངས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྦྱར་བ་
 ཉིད་དུ་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། སྙམ་པའི་སྒྲོན་སེམས་འབྱུལ་བ་ནི་ཡན་ལག་
 བདུན་པའོ། །རྣམ་དཀར་འདི་དག་གིས་མཆོན་པའི་དུས་གསུམ་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་སྒྲོན་འདུན་ལྷགས་དྲག་པོས་བསྟོ་བ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་
 རྟེ། ཆོག་དོན་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲོན་པ། རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ། །ཞེས་
 སོགས་བརྗོད། དེའི་མཇུག་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བེ་རྩེ་
 མན་ངག་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་མདུན་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལྟའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་རྩི་ཡི་ཁྲི་གསུམ་
 ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རླང་ཆུ་གསུམ་བྱུང་བས་བདག་གཞན་ཀྱི་མ་དག་པའི་སྒྲོན་གསུམ་ཀྱི་
 ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་གཏོར་བཀྱས་ཏེ་སྤངས་ཤིང་དག་པར་བསམ། སྤང་ཡང་སྤང་
 མའི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོས་
 ཏེ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པས། སྐྱེ་བ་བཞི་དག །དབང་བཞི་

ཐོབ། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཕྱན་དུ་བྱས་པར་མོས་ཤིང་།
 མཐར་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེ་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཐིམ། སྒྲ་མ་
 སྐྱབས་གནས་ཀྱང་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་དཔེས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་
 སེབ་ཀྱིས་ཐིམ་པས་རང་གི་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་རང་ལ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་རང་རིག་དོན་གྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་
 བསྐྱོམ་མོ། །

རང་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་བཞེགས་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནས་འགལ་རྒྱུ་བཞགས་སྟེག་བསལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཞགས་བསྐྱད་པ་ནི།
 ཐོག་མར་རང་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པས། ལྷ་མ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པའི་
 རང་དེ་ནས། ཨོ་སྤ་བླ་མ་ཤུག་སར་རྣམ་སྤ་བླ་མ་ཤུག་ཉྱེད། ཞེས་པས་རང་ལུས་གདགས་
 གཞི་དང་བཅས་པ་སྟོང་པར་སྦྱངས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག། དེའི་
 རང་ལས་པོ་བསྐྱེད་མཁྲེལ། ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་གོ་སར་པོ་ཡིག་ལྷང་གུ་ཞིག་
 ཐོལ་གྱིས་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྤ་ཚོགས་པསྐྱེད་པ་མ་བརྒྱད་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་
 བར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཅ་ཊ་མཊ་ལས། ཨ་ལས་ལྷའའི་དགྲིལ་འཁོར། མ་སུ་ཅ་མཊ་
 ལས་མ་ལས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར། ཏུ་ཏ་པོ་གྱིས་པོ་ལས་བདུད་ནག་པོ་པོ་བསྐྱེད་པའི་
 གདན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཅེགས་པར་གྱུར་པར་བསམ། རྗེ་ ཞེས་བརྗོད་པས་དེའི་སྟེང་
 དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེ་ཡིག་དམར་ནག་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། སྤ་ར་ཏ་པེ་གྱིས་དེ་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དོན་གཉིས་བྱས། སི་ཏ་ར་ཏ་རྩྱུ་གིས་འོད་ཟེར་སྐར་འདུས་ཏེ་རྗེ་ལ་
 ཐེས། རྗེ་བརྗོད་ཀྱི་ཏ་ཡ་གྲི་མ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་རྩྱུ་པེ། ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྗེ་ ཡོངས་
 སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་དཔལ་ཏ་མགྱེན་ཁོ་གཏུམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་

གཟི་བརླིང་ཅན། ཆེ་བཅན་འགན་ལྷ་དང་བུལ་བའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགིན་པར་ལྷུང་། ཐུགས་
ཀར་རྩིང་། རྩྱི་གིས་མཆན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། བསྐྱེད་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
གསལ་བཟུང་། སྤྱི་ན་ཐུགས་བདུན་ནམ་ཉིད་གཅིག་སོགས་བསྐྱེད་ཆེ་ཡིག་རྩིང་ལས་བྱུང་
བའི་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་བ་ཀུན་བདག་མ་སྤྱོད་ཀ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་དང་ཆེ་བ་བསྐྱེད།
སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཆོམས་གཅོད་དང་འབྲེལ་བར་བགོགས་གཏོར་གཏོར་ཆོ། འདྲིར་
གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བགོགས་རྣམས་བཀུག་པ་ལ་བསྐྱོས་ཤིང་བཀའ་བསྐྱོ་བ་
རྣམས་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩིང་། ཡིག་ལས་དུས་མཐའི་མེ་
ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པའི་སྤྱི་ལ་ཁོ་བོ་མཆོན་ཆ་སྤྱོད་གསུང་བ་ཐོགས་པ་སྤྱི་
ལས་ཁོ་མཆོན་མེ་འོད་འཕྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོས་པས། བགོགས་དང་ལོག་པར་འབྲེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་པར་འགམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ། རྩིང་དཔལ་
ཆེན་མི་བཟད་ཅེས་སོགས་དང་། རྩྱི་བཞི་པའི་ཐུགས་དག་ཏུ་བརྗོད། བསྐྱེད་བྱའི་བགོགས།
དེ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་སྤྱོད་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་ལ་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་མཉམ་
པར་བཞག་གོ། །

བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམ་པ།

སྤྱིར་མི་ཚུགས་པའི་བྱིར་མཆོམས་གཅོད་བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྒྱས་པར་ན་སྤྱོད་ཆེན་
པའི་སྤྱོམ་ཁོག་དང་རྒྱལ་དབང་གི་བསྐྱེད་ཡིག་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལས་
བྱུང་གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་འབྲེར་བདེ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་སྤྱོས་པའི་མེ་མཆོན་རྣམས་སྤྱིར་
འདུས་པ་ལས་རང་གི་སྤྱིར་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་བོ་རྩྱི་ཀ་ར་ལ་
སོགས་པའི་ཁོ་བོ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་འབྲེལ་ཏྲ་མགིན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་གྱུར་ཁང་གི་ཚུལ་དུ་

བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པའི་ཞལ་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་ཅིང་བསྐྱུང་
བསྒྲོག་གི་ལས་མཇེད་བཞིན་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དོན་རྗེའི་མཆོན་ཆ་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་
འདུས་ཤིང་བཞུ་སྒྲགས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འོག་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེའི་ས་གཞི་ཡངས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྲིང་བརྟན་པ། ལོགས་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་སྤྱོད་པོ་གྱེན་འབྲེང་ཆེན་པོ་རྣམས་
བཅེགས་པའི་བར་མཆོམས་རྣམས་དོན་རྗེ་ཚུང་དུའི་དུལ་སྤྱ་རབ་ཀྱིས་བཀག་པས་ནང་ཞལ་
བ་ལྟར་འཇམ་པར་བཀྱིས་པ་སྒྲུམ་ཞིང་མཐོ་ལ་ལྷགས་རི་ལྟ་བུས་བསྐྱོར་བའི་རྩ་བ་དང་།
དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་དེ་ལས་བྱུབ་པའི་དོན་རྗེའི་གྲུང་སོག་གྲུང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བྱུབས་པའི་གྲུང་
གི་འོག་རྩ་བའི་སྟེང་གི་ནང་དུ། རྒྱ་དེ་ལས་བྱུབ་པའི་དོན་རྗེའི་སྒྲ་བྲེ་དང་། གྲུང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་
དོན་རྗེའི་འབྲེང་བ་བསྐྱོལ་མར་བེས་པའི་བ་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་བུའི་མེ་དབྱུང་
དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་འབར་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱུལ་པའི་ཁོ་བོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
འཛིགས་ཤིང་སྤྲག་པར་བྱེད་པ་སྤྲག་མཆོན་སྤྱ་ཆོགས་ཐོགས་པ་བྲག་པོའི་ངོ་རོ་སྤྲགས་པ་
དང་། མེ་མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་མགར་གྱི་ཆ་ཆ་ལྟར་འཕྲོ་ཞིང་འབྲུག་པས་སྤྲོགས་ཀྱན་ནས་
དགྱིགས་ཏེ་མཆོམས་བཅད་པར་བསམ་ལ། རྗེེ་སྟེང་འོག་སྤྲོགས་མཆོམས་མ་ལུས་ཁོ་
བོ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡོ་རྩི་གོ་རྟ་རྟུ་ཞེས་སོགས་མཆོམས་སྒྲགས་ལན་མང་དུ་
བཞིན། བསྐྱུང་བྱ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་འོག་དུ་ཚུད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་ཀ་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུང་འཁོར་ཏེ་བསྐྱུང་
བ་མཆོག་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

ཕྱིག་ཕྱུང་བྱ་བ།

གདོན་བགོགས་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་སྤྱིག་ཕྱུང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བཤགས་པ་བྱ་བ་ནི། རང་
གི་སྤྲགས་ཀའི་རྗེེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དཔལ་ཆེན་ཁྲག་

འཕྲུང་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པ་ལྟ་དགའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་ཏུ་ཅ་བའི་སྒྲ་
མ་རྩོམ་སེམས་དབང་ཡལ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྲུམས་ཐམས་
ཅད་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྦྱོན་བྲངས་པ་རྣམས་རང་གི་མདུན་ཐད་གྱི་བསྐྲུང་འཁོར་གྱི་བར་སྦྲང་ལ་
བཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་། བརྩོམ་ཡ་ངོམ་འི་ཆོག་དང་བསྦྱོན་ཏེ་རྩོམ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྲ།
དེ་ནས་བཤགས་པ་ལ་སྟོབས་བཞེ་ཆང་བ་གལ་ཆེ་བས། བཤགས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་
ཉེན་གྱི་སྟོབས། སྤར་བསགས་གྱི་སྤྲིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་འགྲོད་སེམས་
བྲག་པོ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོན་བའི་སྟོབས། ཕྱིན་ཆད་སྤྲིག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་
སྦྲུམས་པའི་སྟོམ་སེམས་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྤྲིག་པའི་སྟོབས། རང་ཉིད་ཉེས་ཅན་དུ་
ཁས་སྒྲངས་ཏེ་འགྲོད་བཤགས་སྟེ་སྤྲིག་པ་འདོན་པ་དང་། སྤྲིག་ལྷུང་རྣམས་བྲང་ཞིང་དག་
པར་མཛད་དུ་གསོལ་སྦྲུམ་པའི་འདུན་པ་ཅེ་གཅིག་གིས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བ་དང་། སྤྲིག་ལྷུང་
བྲང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཡིན་པས། དེ་དག་
སོ་སོའི་དམིགས་རྣམས་བྱེད་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱུ། བདག་གིས་དང་པོ་ཞེས་སོགས་གྱི་བཤགས་
ཆོག་གི་མཐར་བཤགས་ཡུལ་རྣམས་གྱི་སྦྱུ་ལས་འོད་ཟེར་མེ་མེ་ལྟ་བུ་དང་བདུད་ཅི་དཀར་
པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྲུང་སྟེ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞིང་བསྐྱས་ཏེ་བྲང་ཞིང་དག་པའི་མོས་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོ་
ཏེ་རུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་བདུན་ཉེར་གཅིག་བརྒྱ་ཅ་སོགས་ཅི་འབྲུབ་ཏུ་བརྒྱས་ལ། བཤགས་
ཡུལ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། སྤྲིག་ལྷུང་གི་འཁོར་གསུམ་
དང་བཤགས་པའི་བྲ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཉོགས་གྱི་ལྟ་བས་རྒྱས་
འདེབས་པར་བྲ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྲིག་སྦྱོང་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྲུང་བ་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གོང་གི་བཤགས་ཆོག་དེའི་འབྲེལ་པ་ནི་སྒྲ་ཆེན་པའི་སྟོམ་ཁོག་

ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཆོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

ཏུའང་འབྱུང་ཁིང་། ལུགས་འདིའི་བཞེད་ཚུལ་གྱི་དམ་ཆེག་གི་རྣམ་བཤད་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་
གཞན་དུ་བཀོད་ཟིན་ཏོ། །

བྱིན་འབེབས།

དེ་ནས་རང་དང་གནས་ཡོ་སོགས་རྒྱས་ལྡན་དུ་བྲ་བའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱིན་དབབ་པ་
ནི། རང་ཉིད་ཏྲ་མགིན་དུ་གསལ་བཞེན་པའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྲོ་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ཁ་བྱེ་བ་ལྷར་བཞུགས་པ་
རྣམས་ལས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་སྒྲུ་ཆེ་ཚུང་གར་སྟབས་མཐའ་ཡས་པ། གསུང་ཨྲ་ཡི་ཀླ་ཡི་
སོགས་སྟགས་རང་སྒྲོགས་བཞེན་པ། ལུགས་ཕྱག་མཆོན་སྒྲོགས་པ་འོད་ཟེར་དང་
བཅས་པའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དབྱར་གྱི་ཆར་ཆེན་འབབ་པ་བཞེན་དུ་སྒྱུན་བྲངས་ཏེ་
རང་དང་སྒྱུབ་གྲོགས་རྣམས་དང་ཡོ་བྲད་གནས་ཁང་ཡུལ་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་ལ་སིབ་སིབ་
བསྐྱེལ་ཁིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་རྒྱས་སྟོབས་གཟི་བྱིན་ལྷག་པར་འབར་བར་བསམ་
ལ། བྱད་པར་གྱི་བདུག་རྣམས་སམ། མེད་ན་གུ་གུལ་དང་ཨ་ཀ་རུ་སོགས་བསྐྱེལ་གས།
གཡའ་དར་གྱིས་གཡའ། རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ། ཨ་ལ་ལ་རྟོ་ཞེས་པ་ནས། ལས་
གྱི་འབྲས་བུ་མཆིས་པར་མཛོད་གྱི་བར་དང་། རྩོ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱའམ་ལྷགས་ཀྱའི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། ལྷིང་པོའི་སྟགས་གྱི་མཐར་ཨྲི་བཟླ་ཨྲི་ཀྱ་ཤ་ངོ་ཞེས་བཏགས་པ་
ལན་མང་དུ་བཛོད་པས་བྱིན་དབབ། བསྐྱེན་བསྐྱུབ་སོགས་གྱི་སྒྲུབས་གང་དུ་ཡང་རྟེན་
མཆོད་གྱི་བཀྲག་ཉམས་པ་དང་། མར་མའི་མདངས་མི་གསལ་བ། སྒྱུབ་ཁང་གི་གཟི་བྱིན་
ཉམས་པ། འཚུབ་ཆེ་བ་སོགས་ལ་བགོགས་བསྐྱོད་དང་བྱིན་འབེབས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་ན་
ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །

མཆོད་གཏོར་བྱིན་རྒྱལ་པ།

དེ་ནས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་དུ་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པ་ལ་སྦྱིར་བརྒྱབ་
 པ་ནི། མཆོད་པ་སྦྱོན་གཏོར་རྟ་ཐམས་ཅད་དམིགས་འོག་དུ་བཅུག་ནས། རི་ཞེས་བརྗོད་
 པས་རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་རི་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་འཕྲོས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་དུ་གྱུར་ཏེ་
 མཆོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཕོག་པས་མ་དག་པ་དང་ཉམས་པ་དང་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
 སྦྱོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཤིང་སྦྱངས། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་
 འཕྲོས་པ་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་འོད་པུང་དཀར་པོར་གྱུར་པ་མཆོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཕོག་པས།
 རྒྱུང་བ་དང་ཉུང་བའི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་མང་པོར་སྦྲེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བསམ། གྱེ་
 བྲག་དུ་བྱི་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རི་ཡི་ཁྲི་ཞེས་བརྗོད་པས་རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་
 མེའི་ས་བོན་ཡི་གེ་རི་དམར་པོ་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་གི་ས་བོན་ཡི་ལྗང་གྲུ་ཡང་
 ཞིང་གཡོ་བ་དང་། རྒྱུང་ས་བོན་ཁྲི་དཀར་པོ་དྲུངས་ཞིང་བསེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་རྒྱུ་ལ་
 འཕྲོས་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་ཏར་གྱིས་སྦྱར་ཏེ། བྱི་མཆོད་རྒྱུ་ལ་ཁ་དོག་བྲི་རོ་
 རུས་པའི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཤིང་། འཕྲོར་རྒྱུང་བྲག་པོ་ལྷུང་གྱིས་ལངས་ཏེ་དེ་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་
 མཆོད་མར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་གཏོར། བ་སྦྱོང་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་བོ་
 བྲག་དུ་གྱུར་སྦྱེ་དེ་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུ་ལ་བཀྲུས་ཤིང་སྦྱངས་
 པས་ཀྱུན་རྒྱུ་ཀྱི་སྦྱང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཨ་
 ཅན་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་སྦྱོང་བའི་རང་ལས་ཉེར་སྦྱོང་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་གོ་སར་རྒྱ་གདན་རེའི་
 སྦྱང་དུ་མཆོད་ལྟ་མཆོད་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཨ་རྒྱུ་ལ་ག་ནི་ཤ་རྒྱུ་ལ་
 འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཆོད་ལྟ་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་འོད་འཕྲོ་བ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་
 བསམ། སྦྱ་ར་ཏ་པཎ་གྱིས་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དོན་གཉིས་བྱས། སི་ཏ་

ར་ཏ་རྩྱ་གིས་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཚུར་འདུས་ཏེ་ཡི་གེ་སོ་སོ་ལ་བྲིས། མཆོད་སྒྲགས་ནམས་
བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྲིས་ཨ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རོ་བོ་བདེ་
སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ནམས་པ་རིམ་པ་བཞིན་ཨ་རྩྱ་མ་དཀར་མོ། བདུག་སྟོས་མ་
དུད་ཁ། མེ་ཏོག་མ་དཀར་མོ། མར་མེ་མ་དམར་མོ། ཇི་ཆབ་མ་ལྗང་གུ། ཞལ་བས་མ་དཀར་
མོ། རོ་ལ་མོ་མ་ལྗང་གུའམ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་མདོག་ཅན་ནམས་ཕྱག་ན་མཆོད་ཡོན་གྲིས་གང་
བའི་དུང་ཆོས་སོགས་རང་རང་གི་མཆོད་རྣམས་ཐོགས་པ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོད་རྣམས་
ཐོགས་པའི་ལྷ་མོའི་རོལ་བ་ས་དང་བར་སྒྲང་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་
བར་འཕྲོ་བ། བྱེད་ལས་མཆོད་ཡུལ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱེད་པར་
ཅན་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། རང་གི་ལག་གཉིས་
ཀྱི་སོར་མོ་ནམས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་བཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ཏེ་མཆོད་རྣམས་རང་
རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། ཨོ་ཨ་ཏ་ར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་ནམས་བརྗོད་དེ་བྱིན་གྲིས་
བརྒྱབ་བོ། །ནང་མཆོད་སྒྲན་རྒྱ་གཏོར་གསུམ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལས་གཞུང་གི་
དཀྱུས་ལྷར་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱས་པའི་དམིགས་རིམ་ནི་ཞིབ་པར་ཁོ་བོས་ལོགས་སུ་བཀོད་
བ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྐབས་ལ་ལར་རྒྱས་པ་དེ་མ་ལྟོགས་པའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པར་
བྱེད་ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་ན། རྣམས་སོ་སོར་མེ་རླུང་ཆུ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། སྒྲན་
ཕུད་ཀྱི་སྟོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་སྤ་ལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་ས་
བོན་ཨོ་སྟོ། རྩྱ་སྟོ། ལྷ་མོ། ཨོ་ལོ། རུ་རུ་སྟེ་ཡིག་འབྲུ་བྱང་ལྷ་ལས་བྱང་བའི་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་
ལྷ་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཁོར་འདས་ཀྱི་བཅུད་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྣམ་པར་བཀུག་སྟེ་རྣམས་ནམས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཨོ་སཱ་

བརྩ་ཨི་མ་ཏ་རྩྭ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད། གཏོར་གཞིང་བརྒྱའི་སྟོང་ཆེན་པོར་གཏོར་རྩས་
ཨོ་ཨུ་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་ཤ་ཁྲག་རུས་པའི་ཕུང་པོ་ས་བོན་དེ་དག་གིས་མཆན་པ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། རྟོ་རྟོ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་པས་བདུད་རྩིའི་ཡོངས་
སྟོང་ཟེད་མི་ཤེས་པ་འདོད་ཡོན་བྱག་གི་ལྟ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བར་བསམ་ལ། ཨོ་མརྟ་
བ་ལོ་ཏ་བྱ་རྩ་ཏེ་རྩྭ་རྩྭ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད། རྟའི་སྟོང་རྩྩྭ་འབར་བའི་ནང་དུ་ར་ལས་
རྟའི་རྒྱ་མཆོ་ར་ཡིག་དམར་པོས་མཆན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟའི་བྱངས་
ཤིང་ཐེམ་པ་ལས་ཆགས་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་རྟའི་རྒྱ་མཆོ་ར་སྟོང་འབྲུག་པ་མཁའ་ཁྲབ་ཏུ་
འབྲེལ་བར་བསམ་ལ། ཨོ་མརྟ་བརྩ་རྟའི་རྩྭ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
བོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་ནང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་
པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཁོག་འབྲུབས་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།

ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན།

འདིར་ནི་ལས་དང་པོ་པས་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གོ་བདེ་བར་བཟོད་ན།
སྟོན་འགྲོ་རྣམས་སོང་བའི་མཁུག་ཐོག་ཏུ་རང་རྟ་མགིན་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ཡིག་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེ་རང་
ལ་ཐེམ། རང་ཡང་སྟོང་སྟོང་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཉས་བཏབ་པ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་སྟོང་
གའི་རྩི་ཡིག་ལ་ཐེམ། རང་ཡང་སྟོང་སྟོང་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཉས་བཏབ་པ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་
རིམ་གྱིས་སྟོང་གའི་རྩི་ཡིག་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་གི་གྲུའི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེ་མཐར་
མི་དམིགས་པར་ཡལ་བར་བསམ་ལ། སྤང་སྤིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་འདུས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་
མཆན་མའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་སྟོ་བྱས་ཀྱི་

ཅུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ལ། གློའི་བྱར་གཅིག་གིས་འདིས་ནི་འཆི་བ་གནས་སུ་
དག་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན་འཛིག་གོ་སྟམ་པའི་རྒྱས་
པ་བྲན་པ་དང་། འཆི་སྲིད་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ངའོ་ཞེས་གཞི་འབྲས་སྟེལ་པའི་ང་རྒྱལ་
བཟུང་བ་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

ཡོངས་སྒྲུ་ཀྱན་སྣང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

དེའི་ངང་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱད་ཅིང་།
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་
རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྟོད་པ་སྟོང་རེ་རྗེ་སྟམ་དུ་སྟོང་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་གདངས་སུ་བསྐྱེད་དེ་མཁའ་ཁབ་ཀྱི་
འགྲོ་བ་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་མེད་སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེ་ཀྱན་ཁབ་ཏུ་བསྐྱོམ་
ལ། འདིས་ནི་བར་དོའི་གནས་སུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་སྐྱིབ་པ་སྦྱངས་ཏེ་ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་སྐུ་
འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛིག་གོ་སྟམ་པ་དང་། བར་སྲིད་དག་པ་ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་སྐུ་དེ་
ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་འཛིག་པ་ནི་ཡོངས་སྐུ་ཀྱན་ཏུ་སྣང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

སྐུལ་སྒྲུ་རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་འབྲུག་གི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བདག་
གིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པས། རྒྱལ་ས་ཉ་
ལྡང་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་རང་གདངས་སྐྱེ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྡན་བདེ་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ལངས་པ་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གནས་པར་བསམ་
ལ། འདི་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་འབྲུག་ཁ་མའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམས་སྟོང་

ཞིང་སྤུལ་སྤྱོད་བྱུང་བའི་རུས་པ་འཛོག་གོ་སྤུམ་པའི་དག་བྱང་དང་། སྤྱི་བ་དག་པ་སྤུལ་བའི་
སྤྱོད་དེ་འོ་སྤུམ་དུ་ར་རྒྱལ་འཛོག་པ་ནི་སྤུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛོན་ནོ། །

ཡོ་ག་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛོན་གསུམ་བསྐྱེད་ཆུལ།

ཉིང་དེ་འཛོན་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་ཆུལ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་མཉམ་ཡོ་
ག་རང་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་ལ་ནི་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་ས་བོན་ལོགས་སུ་
མི་བསྐྱེད་པར་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གདངས་སྟོང་རྩེ་ཀུན་སྤང་གི་རྒྱ་ལས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་
དང་། །རྩོགས་པ་ཨ་རུ་ཡོ་གར་སྤུལ་གཉིས་ལྷར་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་
སེམས་སྤྱི་མེད་ཆོས་སྤྱོད་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛོན་རང་གདངས་འགགས་པ་མེད་པ་
ཀུན་སྤང་གི་ཉིང་དེ་འཛོན་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛོན་དུ་བཞེད་དེ། སྤྱི་
གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྟོར་ཆུལ་ནི་ཡོ་ག་གསུམ་ཀ་ལ་བཞེད་པར་སྤང་དོ། །དེ་ལྷར་ལམ་འཁྱེད་
གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལའང་མོས་པ་བྱུགས་དག་གི་སྒོ་ནས་མཉམ་བཞག་ལུན་མི་བྱང་ཅམ་དེ་
བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་གཞུང་གཞན་དུ་བྱང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱི་
གསུམ་ལམ་འཁྱེད་ཀྱི་ཐབ་གནད་ཀྱང་ཆང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛོན་
གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱས་ལ། རྒྱུ། ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའི་སྟོང་
ཡངས་ནས། །ཞེས་སོགས་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྤྱགས་ཆོན་གསུམ་དང་
བཅས་པ་བཙོན་དོ། །

འོག་གཞིར་འབྱུང་ལྡན་རི་རབ་བཅས་པ་བསྐྱེད་ཆུལ།

དེ་ནས་དབང་ཆེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱིས་བྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ནི། རྒྱུ་སྤྱི་ར་ཏ་པཎ་ཅེས་
བཙོན་པས་ནམ་མཁར་གནས་པའི་རྒྱ་ཉིང་རྒྱུ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་མ་དག་

པའི་སྟོན་གྱི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤངས། སི་ཏ་ར་ཏ་རྩུ་གིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཁམས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་རྩུ་ཡིག་ལ་ཐེམ། ཨེ་ཡི་རི་ཁྱི་སྟེ་
ཀོ་རྩུ་ཞེས་བརྗོད་པས། རྩུ་ཡིག་དེ་ལས་ཨེ་ཡིག་སྟོ་སྟུ། ཡི་དུད་ཁ། རི་དམར་པོ། ཁྱི་དམར་
ནག། སྟེ་མེར་པོ། ཀོ་དཀར་པོ། རྩུ་ཡིག་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟན་རྣམས་འོག་སྟོགས་སྟེ་རིམ་བཞིན་
ཆད་པ་སྐར་མདའ་ས་ལ་སྤྱང་བ་བཞིན་བབས་ཏེ་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ནང་འོག་གི་ཆའི་བར་
སྤང་ལ་ཡས་རིམ་གྱིས་བཅེགས་ཏེ་གནས་པར་བསམ། ས་བོན་སྟགས་རྣམས་ཡོངས་སྟེ་
གྱུར་པ་ལས། །འབྱུང་ལྟ་རི་རབ་གཞལ་ཡས་སྟན་གྱིས་བྱུབ། །ཅེས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོག་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཨེ་ཨ་ལྟེ་མཐུ་ལ་རྩུ་ཞེས་བརྗོད་པས། འོག་གི་ཨེ་ཡིག་འོད་མེར་གྱིས་
ཁུ་བ་ཡོངས་སྟེ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་སྟོ་སྟུ་བྱ་གསུམ་ཤིན་དུ་
ཡངས་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ཡང་ཚུལ་འབྱུང་མཐེང་ག་གའི་དངས་ཀ་གྱེན་དུ་རྒྱས་
ཤིང་ཅ་བ་སྟེ་བ་སྟེ་དུ་ཟུག་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་ཀམ་ར་ལྟ་
སོགས་རང་རང་གི་བསྐྱེད་སྟགས་རྣམས་བརྗོད་པས་མཁའ་དགྱིལ་གྱི་སྟེང་གི་ཡི་ལས་རྒྱང་
གི་དགྱིལ་འཁོར་དུད་ཁ་རྩེ་གམ་སྟེ་གཞུ་དབྱིབས་གྱེན་བསྟན་ལྟ་བུ་གཉིས་བསྟོལ་བས་སྟེང་
འོག་ནས་བསྟན་ན་རྒྱ་གམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ། དེའི་སྟེང་གི་རི་ལས་
མའི་དགྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་ཟུར་གསུམ་འབར་བ། དེའི་སྟེང་གི་ཁྱི་ལས་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་
དམར་ནག་རྒྱུ་པོ་འབྱིལ་ཞིང་འབྱུགས་པ། དེའི་སྟེང་གི་སྟེ་ལས་སའི་དགྱིལ་འཁོར་སེར་
པོ་བྱ་བཞི་སྟེ་ཞིང་བཏན་པ། དེའི་སྟེང་གི་ཀོ་ལས་ཀེང་རུས་སྤང་པོར་སྤངས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་རི་རབ་དཀར་པོ་སྟེད་མན་བང་རིམ་བཞི་དང་སྟེད་ཡན་ཀུན་དུ་བྱ་བཞི་བ་རྣམས་
རང་རང་གི་སྟེད་སྟེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱིས་མཚན་པ། རྒྱང་མེ་རྩེ་སའི་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་
ལ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འབྲེང་བའི་སྟེ་རྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བ་

བསྐྱེད་ལ། འབྲུང་ལྔ་དག་པ་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ལྔའི་མཁའ་སྐྱོང་དེ་དངོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་ཡང་བྱ།

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པ།

དེ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོམ་པ་ལ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། རི་
རབ་དེའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱི་ཡིག་ཁ་དོག་ལྔ་ལྔ་ན་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
སོགས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་གཞི་བད་ཉི་ཤོད་རྒྱུད་པ་ཅ་བའི་གཞུང་གི་ཆོག་ཐེན་ལ་
དངོས་སུ་མ་གསལ་ཡང་། སྒྲོམ་དགོས་པར་སྤྱི་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་ཁོག་སོགས་ལས་འབྲུང་
བས་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དེའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་སྤྱི་ཆོགས་པ་སྤྱི་འདབ་མ་འབྲུམ་ལྔ་ལྔ་བ་
ལྔ་གྱུ་རྒྱུ་པོ་ལེབ་ཆགས་ཅན་གེ་སར་དང་བཅས་པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱེད་ལྟེ་བའི་རྒྱ་དང་
མཉམ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་དྲུངས་ཤིང་གསལ་བ། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱི་ཆོགས་
ཤོད་ཤིང་ལྟེ་བ་མཐིང་ག་གྱུ་བཞི་པ། རྟ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་ཅན་གྱི་ལྟེ་བར་རྩ་རྩ་སྐུ་ཆོན་
སོགས་དྲག་པོའི་རྣམ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཆོགས་ལས་གྱུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བཞི་སྒྲོ་
བཞི་པ། ཞི་དྲག་གི་རྒྱན་དང་རྟ་བབས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྔ་ལྔ་བ་
བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ནང་ར་བད་རའི་ཐད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དྲུང་ཁོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྱུབ་པར་བསམ་ལ། སྦྱི་ལས་ཐོད་པ་རིན་ཆེན་གཞལ་
ཡས་ཁང་། །ཞེས་པ་ནས། ཤོད་ཤིང་རྟ་བ་བསྐྱུལ་པའི་མེ་དབྱུང་འབར། །ཞེས་པའི་བར་
བརྗོད་དེ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཅུ་ལ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞིང་
དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་དངོ་སྤྱི་ལྔ་དུང་རྒྱལ་ཡང་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་མཁས་པ་འགས་ཞི་དྲག་
གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གཉིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་སྤྱགས་སུ་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པ་སྦྱིར་མི་རུང་པ་
མ་ཡིན་ནའང་། འདིར་ནི་བདག་གི་སྤྱི་མའི་ཞལ་ནས་གཅིག་ལས་དུ་མར་འཆར་བའི་ཚུལ་

ན་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཚོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

ལམ་གོ་ས་གཅིག་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་བསྐྱིབས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་པས་ཚོག་པར་
གསུངས་པ་ཉིད་དོན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་དམིགས་རྣམ་འཆར་བདེའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ཐིག་ཚོན་དང་སྒྲོས་བསྐྱར་གི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་པར་ཁོ་པོས་གཞན་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

ལྷའི་གདན་བསྐྱེད་པ།

ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་གདན་བསྐྱེད་པ་ནི། སྔ་བརྒྱ་མརྒྱ་ལ། ཞེས་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཞི་པའི་སྟེ་བའི་ཚོས་འབྱུང་བྱ་གསུམ་དམར་ནག་
འབར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་དང་། ཅིབས་བཞི་དང་། སྒྲོ་བཞི་སྟེ་ལྷ་དབྱུང་གནས་
སུ་ཤི་ལྷང་གུ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྤྲ་ཚོགས་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་
པ་རེ་རེར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཙྰ་མརྒྱ་ལས་དེ་དག་གི་སྟེ་བར་ཨ་དཀར་པོ་
ལས་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དཀར་གསལ་ཉ་གང་བ་རེ། མ་སུརྒྱ་མརྒྱ་ལས་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་
མ་དམར་པོ་ལས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དམར་འབྲིལ་ལི་བའོད་ཟེར་འབར་བ་རེ། མརྒྱ་དུ་
ཏ་ཤི་ཞེས་པས་དབུས་ཀྱི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤི་ནག་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདུད་ནག་པོ་
ཁ་སྐབ་མོ་གན་རྒྱལ་བྱི་ཆིངས་སུ་བསྒྲོལ་བའི་གདན། དེ་ནས་དེ་ཕ་ཤི་ཞེས་སོགས་བཅོམ་
པས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཅིབས་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཤི་ཡིག་རེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཤར་དུ་བྱི་
ཟ་དཀར་པོ་པོ་མོ། ལྷོར་གྲུལ་བུམ་སྟོན་པོ་པོ་མོ། ལུབ་དུ་སྐྱ་རྒྱལ་དམར་པོ་པོ་མོ། བྱང་དུ་
གཞོད་སྐྱེན་ལྷང་གུ་པོ་མོ་བསྒྲོལ་བའི་གདན་རྣམས་གྲུབ་པར་བསམ་པོ། །

གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནས་བརྟེན་པ་ལྷ་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱི་མི་ཞེས་བཅོམ་པས། རྒྱ་ཉིང་

རྟ་མགིན་དེ་ཉིད་དབུས་ཀྱི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བབས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྗེ་དམར་ནག་
 དང་མི་སྡེ་ལོ་གཉིས་ཞལ་སྒྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་འོད་ཟེར་རབ་དུ་འབར་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་
 བསམ། སྤྲ་ར་ཏ་པར་གྱིས་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཆོགས་མཆོད་
 པས་མཉེས་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱངས་ཏེ་དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་
 གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སི་ཏ་ར་ཏ་རྟ་གིས་དེ་དག་སྤར་འདུས་ཏེ་རྗེ་མི་གཉིས་ལ་ཐེམ་ཞིང་།
 ཉིལ་བཟོ་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲགས་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ས་བོན་
 དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་རྒྱ་དབང་
 ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་བཞེངས་པར་བསམ་
 ལ། རང་ཉིད་རྟ་མགིན་པ་རྒྱ་དབང་ཆེན་སྐུ། །ཞེས་པ་ནས། དཔལ་ཆེན་གཙོ་བོའི་ཞལ་དུ་
 འདེབས་ཚུལ་མངོད། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་གསལ་གདབ་ཅིང་། ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་ཀའང་ཉི་མ་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་གཟེ་འོད་འབར་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དབྱང་ཁ་དོག་
 ལྷ་ལྷ་པ་རབ་དུ་འབར་བའི་སྟོང་ན་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ་ལ། སྤྲེ་སྤྲིད་དག་པ་སྤུལ་པའི་སྐུ་
 དེ་ངོ་སྤུམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱགས་དག་དུ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་པལ་
 ཆེར་ཡང་གོ་སྤྲོ་མོད། བེ་རའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས་སུ་ཤིན་དུ་ཐབ་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པས་དེར་ངེས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྐུ་གསུང་
 ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྟན་པ་ནི། ཨོ་ཞུ་རྟ་ཞེས་བརྗོད་པས་རང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
 གསུམ་དུ་འབྱུ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་གྱུར་པས་སྒོ་གསུམ་ངོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བྱིན་
 གྱིས་བརྟན་པར་མོས་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ངོ་སྤུམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དབང་

བསྐྱར་བ་ནི། ཨོྫ་རྩ་ཀ་ལྷ་ལྷོ། ཞེས་བཟློག་པས་གཙོ་བོའི་དབྱུང་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་དབྱུང་
དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཐོད་པའི་ཁང་བྱ་ལྷ་བྱུང་པར་བསམ། སྤྱི་ཨོྫ་ལྷ་ལྷོ། ཞེས་བཟློག་པས་
དེ་ནམས་གྱི་ནང་དུ་ས་བོན་ལྷ་སོ་སོར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཨོྫ་བཟློག་དེ་དུ་ཀ་ཞེས་
སོགས་བཟློག་པའི་རྒྱན་གྱིས་ས་བོན་དེ་དག་ལས་ཁྲག་འཕྱང་རིགས་ལྷ་དག་འདོན་ལྟར་
བསྐྱེད་ལ། རིགས་ལྷ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཆ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདུད་ཅི་སྣ་
ལྷའི་རྒྱན་བབས་ཏེ་རང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ཡབ་ཡུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་པར་མོས་
ཤིང་། སྤྱི་ཨོྫ་ལྷ་ལྷོ་ཨ་རྩེ་ཉི་མུ་སྤྱི་ཞེས་བཟློག།

འཁོར་བ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱི་བོ། ཞེས་
བཟློག་པས། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་ལས་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་རྩོ་རྩོ་སྟོན་
པོ་ཅི་ལྷ་པ་བྱ་ག་པའ་སེར་པོས་བཀག་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་
ལས་པོ་ལས་བསྐྱེད་པར་སོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བྱ་ག་པའ་སེར་པོས་བཀག་པར་བསྐྱོམས་
ཏེ་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད། ས་མ་ཡ་རྩོ་ ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་
རྩོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཏེ་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྷན་པས་རྩོ་སྤྱི་བོ་རྩོ་ ཞེས་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་རྩོ་ཆགས་གྱི་དགའ་བ་བརྒྱམས་པར་མོས། དེ་ཡང་བྱུང་སེམས་ཞུ་བ་ཕྱི་
རོལ་དུ་འཕོ་བ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་སྟགས་ལམ་གྱི་སྟོག་
དམ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་བདེ་བའི་རོ་བོར་སོང་བ་དེས་རང་ལྷ་སྐྱར་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་
སྐབས་འདིའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་རང་དུ་
ཅི་བྱས་སུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། ལྷ་བསྐྱོམ་མཆོད་བསྟོད་སྟགས་བསྐྱེད་སོགས་སྟོ་

གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་འཆར་བ་དང་། དེའི་ཅིས་ཟེན་
 བ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་
 བའི་སྐྱས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྲངས་ནས།
 རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་བོ་རྟེན་ཅི་ཉྱ་སྤྱ་ར་ཏ་པའ་
 ཀྱིས་རྩོམ་ཞེས་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་ལྟ་སོ་སོའི་མདོག་ཅན་གྱི་
 ས་བོན་རྩྱུ་བཞི་དང་ཨེ་ རྩྱུ་བོ་རྟེ་ རྟེ་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་རང་མདོག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱང་པོ་
 འབར་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པར་བསམ། སྤྱ་ར་ཏ་པའ་ཅེས་བརྗོད་པས། དེ་དག་ཡུམ་
 གྱི་བསྐྱར་ནས་ཕྱིར་ཐོན་རང་རང་གི་གདན་གྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དོན་གཉིས་བྱས། སི་ཏ་ར་ཏ་རྩྱུ་ཞེས་བརྗོད་པས་འོད་ཟེར་དེ་དག་སྤྱར་
 འདུས་ཏེ་ས་བོན་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་ཞིང་ས་བོན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་གདན་ལ་གནས་པར་
 བསམ། དེ་ནས། ཨོ་བཟླ་ཤུ་ར་གོ་རྟེ་རྩྱུ་པའ། ཅེས་བརྗོད་པས་ཤར་གྱི་ཅིབས་གྱི་སྟེང་གི་རྩྱུ་
 ཡིག་དཀར་པོ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཏི་ཐུག་རྣམ་པར་དག་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ངོ་བོ་རྩོམ་ཞེས་དབང་ཆེན་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་
 ནས་གཙོ་བོ་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ཐུགས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན། རྟེན་ཅིབས་སྟེང་གི་རྩྱུ་ཡིག་སེར་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པར་
 དག་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་རིན་ཆེན་དབང་ཆེན་སྐུ་མདོག་སྤྱི་ལ་ཅུང་ཟད་སེར་བ།
 ལུབ་ཅིབས་གྱི་རྩྱུ་དམར་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ། སེར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་
 བོ་བསྐྱར་དབང་ཆེན་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། བྱང་ཅིབས་གྱི་རྩྱུ་ལྗང་གུ་ལས་ཐུག་དོག་རྣམ་པར་
 དག་པ་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ལས་རབ་དབང་ཆེན་སྐུ་མདོག་ལྗང་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བ་
 རྟེ་ཁོ་བོ་བཞི་དང་། ཤར་སྒྲོའི་ཨེ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་ཉག་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་བྱམས་

བ་ཆད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་རྗེ་ལྷགས་གྲུ་མ་དཀར་མོ་ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་། ལྷོ་སྒྲིའི་རྩྱ་མེར་
བོ་ལས་ཆད་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིང་རྗེ་ཆད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞགས་པ་མ་མེར་མོ་ཞབས་
གཡོན་བརྒྱུད་། ལུབ་སྒྲིའི་བི་དམར་པོ་ལས་བདག་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་དགའ་བ་ཆད་
མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷགས་སྒྲོག་མ་དམར་མོ་ཞབས་གཉིས་བཟང་སྟབས། བྱང་སྒྲིའི་རྩྱ་ལྷང་གྲུ་
ལས་མཆན་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེལ་བྲུ་མ་ལྷང་གྲུ་
ཞབས་གཉིས་རྒྱུ་པའི་གར་སྟབས་སུ་བཞུགས་པ་སྟེ་སྒྲོ་མ་བཞི་རྣམས་ངག་འདོན་ལྟར་
བསྐྱེད་ལ་གསལ་གདབ་སོ། །དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་རྒྱད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
པར་གཙོ་བོའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་སྤང་
སྟོང་ཆོགས་པ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རོལ་
པར་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཤར་བར་བསྒྲེལ་བ་གནད་དུ་ཆེའོ། །

སྟན་གསན་དབབ་པ།

དེ་ནས་རང་བཞིན་སྟན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟན་གསན་དབབ་
པ་ནི། རྗེ་ཡེ་ནས་ཀ་དག་ཅེས་སོགས་དང་། དོན་རྗེ་བསྐྱུ་བའི་ཐུག་རྒྱ་བཅའ་ཞིང་། ཨོ་
བརྩ་ས་མ་ཡ་རྩྱ་ཇོ་ཞེས་བརྗོད་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྗེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པས་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ཁྲག་འཕྱང་ལྟ་ཆོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕོག་པས་ཐུགས་
རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཏེ་ཚུར་བྱོན་པ་ལ་ཆས་པར་བསམ་བཤམ། འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀ་དག་ཆོས་སྒྲིའི་སྒྲོང་ལས་འོངས་སྐྱུ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་ཆོགས་སྤྱིན་གཉིབས་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་འགོངས་པ་ཅམ་
དུ་སད་པར་བསམ།

ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན།

སྤྱན་བྲངས་པ་ནི། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཞེས་སོགས་སྤྱགས་དང་བཅས་བཟོད་པས་
ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ཁུར་ཁུར་
ཆེས་ཆེས་བྱོན་པ་རང་གི་མདུན་ཐད་ཀྱི་སྤྲོད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་རི་འདབ་འབྱར་ཅན་དུ་
བཞུགས་པར་བསམ། དུག་བྱ་བ་ནི། རང་དམ་ཆོག་པར་གསལ་བ་ལས་ལས་ཀྱི་ལྷ་དཔག་
དུ་མེད་པར་སྤྲུལ་ཏེ་དུག་བྱའི་བར་མོས་ལ། སྒོ་གསུམ་གྲུས་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་མོ་སྤར་ཏེ།
ཨ་ཏི་བྱ་རྩེ་ལྷ་ཁྲི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་བཟོད་འགལ་ཞེག་གིས་སྤྱགས་དེ་ཉིད་དུག་དང་དུག་ལན་གྱི་
ཚུལ་ཡིན་པས་ཨ་ཏི་བྱ་རྩེ་ཞེས་དུག་འཆལ་བས་ལྷ་རྣམས་མཉེས་ནས། ལྷ་ཁྲི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་
ལན་གནང་བར་བསམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དམ་ཡི་བསྐྱེ་བ།

བསྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེ་བ་ཞིང་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ནི། རྗེ་དམ་
ཆོག་དབང་གི་ཞེས་སོགས་སྤྱགས་དང་བཅས་བཟོད་པས་སྤྱན་བྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དམ་ཆོག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞེན་གཉིས་སུ་
མེད་པར་ཐིམ་ནས་དབྱེས་བཞེན་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པར་བསམ་སོ། །

ཕྱི་མཆོད།

དེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ། ཕྱི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་
མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། ལྷ་ལ་ལྷས་རྩལ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྩལ་པའི་ཚུལ་
དུ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྦྱོས་པ་དང་སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་ལྷ་ནམ་མཁའ་
གང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཤངས་དབུ་སྤྱན་སོགས་དབང་པོ་སོ་

སོ་ལ་ནི་དྲག་གི་མཆོད་རྩམ་རྣམས་སྤུལ་བས་སྤྱགས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བསམ་
ལ། རྗེ་ བདུག་སྟོས་སྤང་གསལ་ཞེས་སོགས་སྤྱགས་དང་བཅས་པས་བྱི་ནང་གི་ཉེར་སྦྱོད་
རྣམས་དབུལ་ལོ། །

སྤྲན་རག་གཏོར་གསུམ།

དེ་ནས་ནང་བདུད་ཅི་སྤྲན་གྱི་མཆོད་པ་ནི། སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་
མཆོ་ལས་རང་གི་མཐེབ་སྤྱན་ཉི་ཟླ་གཏུས་བརུས་ཏེ་གཏོར་བའི་ཐེགས་མ་མཆོད་ཡུལ་
རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཐེམ་པར་བསམ་པའམ། སྤྱགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཐོད་
བ་ཐོགས་པས་བདུད་ཅི་ནས་བརུས་ཏེ་མགོན་སོ་སོར་བྲངས་པས་སྤྱགས་རྩི་རྩེའི་འོད་ཟེར་
གྱི་སྒྲུ་གུས་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོས་མཉེས་པར་བསམ་ལ། རྗེ་ རང་
བྱང་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག །ཅེས་སོགས་གྱིས་སྤྲན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་མགོན་
སྤྱིར་དབུལ། དེ་ཡང་རྩ་བརྒྱད་སྟོང་སྤྱར་ཞེས་བ་ནི། རྩ་བ་གསུམ་ལས་བྱིའི་རྩ་བ་བརྒྱད་
ནི། རྩ་བ་ལྷུ་ལ་བ་ཏི། སྤོང་པོ་རྩལ་སྤྱག་པོ། ཡལ་ག་ལི་ཤི། ལོ་མ་རྩུ་བ་ཀླ། མེ་ཏོག་གུར་
གུམ། འབྲས་བུ་རྩ་ཏི། ཐང་ཆུ་ག་བུར། རྩལ་བ་ཤིང་ཆར་སྤང་བའོ། །ནང་གི་རྩ་བ་བརྒྱད་
ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྤྱིད་པ་ཆགས་པའི་རྩ་བ་ལྟེ་བ། ཤ་རུས་སྤོང་པོ། རྩང་ལག་ཡལ་
ག རྩ་སེན་ལོ་མ། དབང་ལྷ་མེ་ཏོག །དོན་ལྷ་འབྲས་བུ། སྤྲད་རྒྱས་རྩང་དང་ལྷ་བ་རྣམས་
སྤོང་པོ། །བགས་བ་ལྩལ་བའོ། །གསང་བའི་རྩ་བ་བརྒྱད་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་པོ་བྲང་སྤྲད་
པ། རྒྱན་ལམ་རྒྱངས་པ། བསྟེ་བའི་སྟོན་གསང་བའི་འབྲས་བུ། གཤེགས་ལུལ་རྩི་རྩེའི་རྩ་བོ་
ཆེ་སྟེ་ཡབ་གྱི་རྒྱ་བཞི་དང་། བསྐྱར་རྩེའི་པོ་བྲང་མཆིན་པ། སོག་བའི་གནས་བུ་སྟོད། ལེན་
པའི་གནས་བསྐྱེའི་སྟོ། རྒྱན་ལམ་བསྐྱེའི་གེ་སར་ཏེ་ཡུམ་གྱི་རྒྱེན་བཞི་དང་བརྒྱད། ཡང་ན་
གཙུག་པོ་བདུད་ཅི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་བྱི་ནང་གི་རྩ་བ་བཞི་བཞི་སྤྱིར་བས་རྩ་བ་བརྒྱད་དོ། །བརྒྱད་

ཆོན་དེ་དག་རེ་རེ་ལངས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འབྲུད་དུ་གྱུར་པའི་ཅི་བཅུད་ཀྱི་སྤོན་བརྒྱུད་ཉེར་ལྔ་
 པ་རེ་སྐྱུར་དུ་ཡོད་པས་ན་ཡན་ལག་སྟོང་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲོས་སུ་འབྱུང་
 བ་ལ། སྤྱི་རབས་འདས་པའི་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་།
 རྒྱལ་བ་དགོངས་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་དང་། བཙུག་ལྷན་རྟ་མཆོག་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་། གིང་ལྷ་གཟུང་གདོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་སྟོན་
 གཉེར་སྐྱུང་དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་
 ལོ། །སྤོན་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྒྲ་བ་ནི། བདུད་ཅི་ལུ་བས་མཉེས་ཏེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 གསུམ་ནས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་
 པར་བྱུང་བ་ཐོད་པའི་བདུད་ཅིའི་ནང་དུ་བབས་པ་ཨོ་ལྷ་མྱོ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་རང་
 གི་མཐེབ་སྤོན་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྒྲངས་ཏེ་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་བསྟེན་པས་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། སྤྱི། ཡེ་ཤེས་ཁོ་རྒྱལ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་
 གནས་གསུམ་དུ་བདུད་ཅིའི་ཐོག་ལེ་བྱས་ལ་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་འང་བཞག་ཅིང་སྐྱུང་། གསང་ནན་
 ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། གཏོར་མ་ཇ་གད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ལྷ་ཏིག་དཀར་པོ་བྲི་མ་མེད་པ་ལྷ་བྱ་ལུ་
 བ་གསོལ་བས་ཐུགས་དམ་སྟོང་བར་བསམ་ལ་གཏོར་མ་ལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་སྐྱེང་བཞིན་དུ།
 སྤྱི། རྣམ་དག་རང་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་ལོ། །དེ་ནས་གསང་བ་རྟའི་མཆོད་པ་ནི།
 སྤྱི་རབས་ཞེས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཞེན་པའི་ཆགས་རྟོག་གི་ངོ་བོ་
 རྟའི་རྒྱ་མཆོ་འདོད་ཡོན་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ་འཕྲུག་པ་དེ་ཉིད་མཆོད་ལུ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་
 ལུལ་བས། ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེ་གྱུས་དམར་ན་ར་ར་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་ཐུགས་དཀྱེས་པ་ཆེན་
 པོས་ཆོམ་ཞིང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་
 པར་བསམ་ལ། སྤྱི། རྣམ་ཆོགས་ཁྲག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱུང་ལོ། །རྟའི་རྣམས་སྐྱེར་ནི།

སྤྱུ་ལ་ཅ་བའི་རྟ། མ་འདྲེས་དྲངས་མའི་རྟ། ཟུངས་ལྡན་བཅུད་ཀྱི་རྟ། ལྟ་ཆོགས་པལ་
བའི་རྟ་རྣམས་སྤྱར་ཚུལ་སྒྲིམ་ཁོག་ཆེན་མོར་གསལ་བ་ལྟར་དང་། རྟ་སོ་ལྔ་གྲགས་པ་
ནི། སྤྱི་ནང་གི་ཅ་བའི་རྟ་བརྒྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟོང་དུས་ནོ་ཤིང་གི་རྟ་ལ་སོགས་
བའི་ཡན་ལག་གི་རྟ་སྤྱུལ་ཅུ་སོ་ལྔ་སྤྱར་ཚུལ་ཞིག་བཤད་དེ་གཞན་དུ་བལྟོ། །དེ་ནས་
ཟབ་བ་སྟོར་སྟོལ་གྱི་མཆོད་པ་ལ་སྟ་ན་སྟོར་བའི་མཆོད་པ་ནི། རང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་
གསང་སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དན་པར་བྱས་ཏེ་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པས་དགའ་བཞི་རིམ་བཞིན་དངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ་ལ། འཁྱུད་བའི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། རྩྱ། གསང་བ་ཐབས་དང་། ཞེས་སོགས་བརྗོད་དོ། །ཏ་ན་སྟོལ་བའི་
མཆོད་པ་ནི། བྱི་ཏི་ཇེ་ཞེས་པས། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་
དང་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ངོ་བོ་ཞིང་བཅུ་ཆང་བའི་དབྱ་བགེགས་ཐམས་ཅད་བཀྱག་པ། སྤྱགས་
ཀ་ནས་སྟོས་པའི་ཆད་མེད་སྟོང་རྗེའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཁོ་བོ་རྣམས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཆ་
འབར་བ་བསྟུན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱལ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ལྟ་རྣམས་དབྱེས་པར་མོས་ཤིང་། རྩྱ། སྤྱུལ་བའི་ཁོ་བོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་
བའི་ལུས་ཀྱི་སྟོགས་མ་ཤི་ཁྲག་རུས་གསུམ་ཁྲད་པ་ཁུ་བ་སོགས་དྲངས་མ་ལྔ་དང་བཅས་
པ་མཆོད་ལྟ་རྣམས་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་བསྟུབ་པས་ལྟ་ག་
མ་མེད་པར་ཆོམ་ཆོམ་དུ་གསོལ་བས་སྤྱགས་ཆོམ་པར་བསམ་ལ། རྩྱ། ཞིང་གྱུར་ཐམས་
ཅད་ཅེས་སོགས་གྱིས་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་དམ་ཇས་གཏོར་མའི་མཆོད་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་གཏོར་མ་ཤི་ཁྲག་རུས་པ་ནང་ཁོལ་ཁྲད་པའི་ཕྱང་པའི་ཕྱང་བོ་འདོད་ཡོན་གྱི་
ལོངས་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དེ་ཉིད་མཆོད་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་

བཞིན་སྤུལ་བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྟོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པའི་སྤྱ་གྱའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས་ཏེ་
གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོམ་ཞིང་སྤྱགས་དམ་བསྐྱོང་བར་བསམ་ལ། སྤྱི། བྱང་པར་
འདོད་ཡོན། ཅས་སོགས་བརྗོད་པས་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལྡེའི་མཆོད་པ་
ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལྡེའི་ངོ་བོ་དབྱ་བགོགས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་རྩས་
པ་ནང་ཁོལ་མཁྲིས་པ་རྣམས་གོང་བཞིན་སྤུལ་བས་ཏལ་དེར་གྱིས་ལྷག་མེད་དུ་བཞེས་ཏེ་
དགྲེས་ཤིང་ཆོམ་ནས་སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་ཡོན་ཏུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་དངོས་གྲུབ་
སྤུལ་བས་དྲུག་ལྡེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བསམ་ལ། སྤྱི། ཤ་ཁྲག་རྩས་པ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྷ་མོའི་མཆོད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱགས་ཀ་
ནས་སྒྲོས་པ་དང་གཏོར་མའི་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་
དབང་པོ་དྲུག་སོ་སོ་ལ་གཟུགས་སྤྱ་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱ་ཆོགས་
ཀྱིས་མཆོད་པས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་དགྲེས་པར་བསམ་ལ། སྤྱི། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་གང་དང་གང་འབུལ་བ་
དེ་དང་དེའི་ཆེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་
མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་སྤྱ་མཆོད།

དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་མཆོད་བསྟོད་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་གང་བའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
འབྲུད་དགོལ་རྒྱུད་བརྟུངས་ཀྱི་རོལ་མོ་སྤྱ་ཆོགས་པ་སྒྲོག་ཅིང་། མཛེས་པའི་གར་སྟབས་
མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱར་ཏེ། བྲག་ཆའི་དབྲངས་བཞིན་དུ་གྲག་སྟོང་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་སྤྱ་
རྟོ་རྩེའི་བསྟོད་ཆོག་སྤྱད་འགྱུར་རབ་སྟན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མའི་སྤྱ་དབྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
ཅིང་ཕྱག་འཆའ་བས་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ་ས་གསུམ་ན་ཆེ་བཅན་

འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་བའི་ར་རྒྱལ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་དེ་དཔའ་ཅལ་གཟི་བྱིན་མཆོག་ཏུ་
འབར་བར་བསམ་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་དྲང་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་
སྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས། རྗེ་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །

གསལ་སྒྲུབ་དང་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆུལ་གྱི་མན་ངག

དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་
པས། ལྷའི་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ཆེད་དུ་གཉིས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་
པའི་སྤང་བ་ལྡོག་བྱེད་ལྷའི་གསལ་སྤང་དང་། ཞེན་བ་ལྡོག་བྱེད་ར་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་
ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་བྱི་མ་གཙོ་ཆེད། །གསལ་སྤང་ནི་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་བབྱང་
ནས་སྐྱབ་དགོས་པས་རང་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གསལ་
བཟབ་པ་དེ་ཉིད་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྤེར་བཅོ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བཅས་དང་།
བྲིས་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ལེབ་ལེབ་མོ་མ་ཡིན་པར། མེ་ལོང་ནང་གི་ཁོ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་
སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཅིར་གྱིས་བབྱང་ལ་མི་གཡོ་བར་
བསྐྱོམ་པ་ནི་རྣམ་པ་སྤྱི་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། གཙོ་བོའི་སྤྱི་གཙུག་རྟ་ཞལ་ནས་ཞབས་
འོག་གི་གདན་གྱི་བར་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཡུམ་དང་འཁོར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུར་
ཁོད་བསྐྱང་འཁོར་རྟེན་རྩ་མེ་རིའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་མོ་རེ་རེ་ནས་གསལ་བཟབ་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་
ནི། རྩེ་བྲག་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །ར་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་གསལ་བ་དེ་ཡང་སྒྲིན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་བཙུག་ལྷན་འདས་པར་དབང་ཆེན་གྱི་བྲགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་
ན་ལས་ཤར་བར་ཐག་ཅད་གྱིས་བཅད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་ངའོ་སྤྲུལ་དུ་ར་རྒྱལ་འཛིན་ཅིང་། སྟོན་
བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འོལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྗེས་

ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱངས་ནས། དེའི་ངང་ནས་གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་པས་དཀྱིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་བདེ་གསལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་གནད་ཤེས་དགོས་
སོ། །གང་ལྟར་ཡང་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དམིགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྡན་པར་སྦྱོང་བ་ནི་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་བྱ་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་སེམས་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་
རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་འབྲིད་ཡིག་རྣམས་དང་། སྤྲ་མ་མཁས་པའི་ཞལ་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ལུགས་འདི་ཁའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲད་ཆོས་བསྐྱེད་ཚྭ་གས་
བྱང་འབྲུག་གི་གདམས་པ་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་རྩེ་བྱས་ལ་འོག་རྒྱུད་གཉིད་ཏུ་
འཐེན་པས། རང་གི་ལྟ་བུ་ནས་འོད་དམར་ཞིང་གསལ་བ་སྒྲོན་མེ་བཏེག་པ་ལྟ་བུ་བདེ་བའི་
རང་བཞིན་དམར་ཁྲུག་གིས་བྱང་བས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་མེར་གྱིས་གང་། སྤྱིག་
སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སངས་ཀྱིས་དག། འོད་དམར་མོ་དེ་ཉིད་
ལྷ་བྱག་གཉིས་ནས་བྱིར་སོར་བཞི་ཅུ་མོན་ཏེ་དམར་ལམ་མེ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་
འོད་དེས་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས་པར་བསམ་
ལ། རྒྱུད་བྱིར་བྱབ་ཆད་ཏུ་མཉན། མི་བྱབ་པ་ན་རྒྱུད་ནང་ཏུ་འབྲེན་པ་དང་མཉམ་ཏུ་འོད་ལྟེ་
བར་བྱངས་པས་དེ་ཉིད་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བས་ཐུན་ཁུང་ཏུ་སྒྲོན་མེ་བཏེག་
པ་ལྟར། རང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་སྐྱ་གསལ་བར་བྱས་པས། ལྷའི་སྐྱན་གྱི་དཀར་ནག་
ཚུན་ཆད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་སེང་དེ་བཞུགས་པར་བསམ་ལ། སེམས་འཛིན་མེད་ཏུ་
འཛོག་ཅིང་རྒྱུད་ནང་ཏུ་བྱབ་ཆོད་ཏུ་བབྱང་། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁུང་
པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་བཞག་ཅིང་། དེ་དག་རྒྱས་པར་ནི་ལྟ་ཁྲིད་སེམས་བབྱང་གི་ཤོག་
ཟིལ་དང་། གཏུམ་མོ་བྱོད་ཀྱི་ཤོག་ཟིལ་སོགས་ལ་སྤྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱན་

ནས་ཉམས་འབྲིད་དུ་བྱས་པ་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

བགྲང་བྲིན་ཆ་བས།

དེ་ནས་བཞུས་བཟོད་བསྟེན་པའི་མཆོད་པ་ལ་བགྲང་འབྲིང་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བོ་རྟི་
ཅི་འམ་ཅ་རྟེན་དམར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲིང་བ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལག་གཉིས་ཉི་ཟླར་
གསལ་བའི་བར་དུ་བཅུག་ལ་རིམ་ཁྲི་བྱིས་བསངས། སྤ་རྩ་ལས་སྤྱངས། ཡོ་བསྐྱ་ལྷ་ར་གོ་
རྟ་རྩྱུ་པའ། ཅེས་ཆར་གཅིག་བཟོད་པས་འབྲིང་དོག་རེ་རེ་ནས་བསྐྱ་དབང་ཆེན་ཕྱག་གཉིས་
པར་བསྐྱེད་ལ། སྤགས་དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་བཞུས་ཏེ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲིང་བར་བསམ།
ཡོ་གི་རི་གི་རི་བུ་རྩྱུ་ལེ་སྤྱྱ། ཡོ་རུ་ཅི་ར་མ་ནི་བ་བརྟ་ན་ལེ་རྩྱུ་པའ་སྤྱྱ། ཞེས་ལན་
བདུན་གྱིས་འབྲིང་བ་ལ་བྱ་བའོ། རྟེན་སྟོང་གི་མཐར། ཡོ་ཡུ་ཅི་རྩྱུ་རྩྱུ་ལེ་སྤྱྱ། བའོགས་
པ་བདུན་བཟོད་དེ་ཏ་བའོག་པས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ།

བཞུས་པ་བྱ་ཚུལ།

འཛུགས་དགོངས་གསལ་བའོག་སྟེ་འཛུགས་བཞུས་བ་དངོས་ནི། དེ་ཡང་བཞུས་པའི་སྐད་དོད་ར་
བ་བྱུང་ཆག་པས་འཛུགས་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་པས་བཞུས་པ་ཞེས་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་
ལ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱབ་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟེན་བསྐྱབ་སྤྱགས་མ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་འཛུགས་ཁང་དབྱེ་བ་མན་ངག་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་སྐབས་འདིར་མི་དགོས་
ལ། འཛུགས་བཞུས་ཁང་སྤྱོད་ན། ཡོ་རྩྱུ་བི་ལྷ་ཞེས་སོགས་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྤགས་བཟོད་དེ་
དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་གདབ་བྱས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཁོ་རྩྱལ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་བཞུས་དམིགས་གསལ་བའོ། དེ་ཡང་རང་གི་སྤགས་ཀར་བསྐྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་
བརྒྱད་པ་བྲིན་དུ་ཁ་བྲེ་བའི་ལྷེ་བར་རྩྱེ་ ཞེས་ཀྱི་འདབ་མར་བཟོ། ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཏ་

ཡ། ལྟོ་རུབ་ཏུ་གྲི་ལ། རུབ་ཏུ་ཏུ་ལ། རུབ་བྱང་ཏུ་ཡང་ཏུ་ལ། བྱང་ཏུ་རྩྱ། བྱང་ཤར་ཏུ་པར་
 གྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཁ་དོག་དམར་ནག་གྲེན་ཏུ་ལངས་པ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཏུ་བསམ། དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་འདྲེས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རམ། གསེར་
 གྱི་བ་ཐག་འཛིངས་པ་བཞིན་ཏུ་བྱན་བྱན་འཕྲོས་པས། ལུས་ཀྱི་ནང་གང་བས་ནད་གདོན་
 སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སངས་ཀྱིས་དག། འོད་ཟེར་བ་སྤྱའི་
 བྱ་ག་དང་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྦྱར་མཆོམས་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་པས། སྦྱགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་
 རབ་འབྲམས་ན་བཞུགས་པའི་རྩ་བརླུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྦྱབ་སྒྲེ་ཆེན་པོ་བརླུད་ལ་སོགས་པ་ཡི་
 དམ་ཞི་ཁྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས། དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ། དམ་ཅན་སྤྱང་མའི་
 ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས། ཉེར་སྦྱོད་ལྡ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་མཆོད་པ། སྤྲན་རྒྱ་གཉོར་
 གསུམ་སོགས་ནང་གི་མཆོད་པ། སྦྱར་བ་དང་སྦྱོལ་བ་སོགས་གསང་བའི་མཆོད་པ།
 གནས་ལུགས་རང་ངོ་ཤེས་པས་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་ཐུགས་དམ་གྱི་རླུང་བསྐྱལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་
 པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། བྱེ་བྲག་ཏུ་དག་བཞུགས་ལོག་པར་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་
 འོད་ཟེར་སོག་པའི་མོད་ལ་ཆར་བཅད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་གོ་འཕང་
 ལ་བཀོད། འོད་ཟེར་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་
 ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྡ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་མཆོ་ལ་སེར་ཆེན་འབབ་པ་བཞིན་ཏུ་རང་ལ་ཆེམས་ཀྱིས་ཐེམ་པས་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་
 ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསམ་ཞིང་། གཙོ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲ་འབྲུག་སྦྱོང་ཏུས་གཅིག་ཏུ་ཐྱིར་བ་ལྷ་བྱར་
 སྦྱོགས་པར་སོས་ལ། རྩི་བཟོ་གོ་རྟ་ཏུ་ཡ་གྲི་ཐ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཏུ་པར། ཅས་རིག་པ་ངར་དང་

ལྷན་པས་ཆིག་ངེལ་ཏུ་བསྒྲ། རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་དང་ལས་དང་པོ་བ་དང་སྟོ་ཚུང་
བའི་རིགས་ལ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུའང་བསྒྲས་དམིགས་འདི་ཁོ་ནས་འབྱུབ་ཅིང་དམིགས་
རིམ་རྒྱས་པའི་དོན་ཚང་བར་གསུངས་ལ། ཁྲིམ་འཆུན་ན་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་གསང་
གི་བསྒྲས་པ་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་བསྟེན་པ། ཉེ་བསྟེན་སྐབ་པ། སྐབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་
བཞི་བཞེར་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་རྒྱལ་དབང་གི་བསྟེན་ཡིག་དང་། ཁོ་བོས་བསྒྲས་དམིགས་གྱི་
གསལ་བྱེད་དུ་གྲིས་ཟེན་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་
ཡུམ་དང་འཁོར་རྣམས་གྱི་སྤྲུགས་ཀར་བསྒྲ་འདབ་བརྒྱད་གྱི་ཉེ་བར་རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་
མཐུན་པའི་ས་བོན། འདབ་མ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་སྤྲུགས་གྱིས་བསྟོར་བར་བསམ་ལ་གོང་
གི་སྟོ་བསྐྱེད་དམིགས་པ་དང་བཅས། ཨོ་མར་གྱི་རྟེ་ལྷ་རི་རྩྱུ་པར། ཅེས་སོགས་ཡུམ་དང་
འཁོར་གྱི་སྤྲུགས་རྣམས་སོ་སོ་ནས་མང་ཉུང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བསྒྲ། དེ་ལ་བསྟེན་པའི་
སྐབས་སུ་ཐོག་མར་གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་གངས་ཐེམས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཡུམ་དང་འཁོར་
རྣམས་གྱི་སྤྲུགས་གངས་རིམ་པ་བཞིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནས་ཆ་བགོས་ཏེ་
གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲུགས་གངས་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་རུང་
ཡང་། དེང་སང་སྤྲ་མ་ལ་སྤྲུག་ལེན་མཛད་པ་མང་ངོ་། །དེ་ཡང་སེམས་རྒྱ་ཡན་ལ་བཏང་
ནས་སྤྲུགས་གངས་མང་དུ་བསགས་པ་ཅུམ་གྱིས་བྱིན་རྒྱབས་དང་པན་ཡོན་ཇི་བཞིན་
འབྱུང་དཀའ་ཞིང་། གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བསྒྲས་དམིགས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ན་དུས་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དངོས་སྤྱབ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སེམས་བྱིང་གོད་གྱི་དབང་
དུ་མ་བཏང་བར་བསྒྲས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒྲ་བ་ཞིག་ངེས་
པར་དགོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྤྲུགས་ཏེ་ཅང་དལ་བ་དང་། བྲེལ་བ་དང་། སྒྲ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བ་
དང་། ཚུང་བ་དང་། ག་རྒྱར་ཉམས་པ་སོགས་བསྒྲས་པའི་སྟོན་དང་བལ་བ་དང་། བསྒྲས་

བརྗོད་ཀྱི་རིགས་ལ་བཟའ་བརྟུང་དང་། འགྲོ་འདུག་དང་། གཏམ་སྤྲོ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་
སོགས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པ་སོགས་སྤང་བྲུང་གི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་བསྐྱབ་སྦྱིའི་
ལུགས་བཞེན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་བྱ། སྦྱིར་བཞས་བསྐྱོམ་
ཀྱི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་སྤྲོ་མ་དང་ལྷ་དང་གདམས་ངག་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་
དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ལུགས་ངག་བྱ་ཞིང་གཞོད་བྱེད་གཙོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྦྱིང་
རྗེ་བསྐྱོམ་པ། རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟུང་པའི་ར་རྒྱལ་ལྷ་ཚུགས་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པ། བསྟེན་སྐྱབ་འདི་མཐར་མ་ཐོན་ཀྱི་བར་དུ་རང་གཞན་ཀྱི་བྱ་བ་སྦྱིད་
སྤྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བའི་ཞེ་དམ་བཅའ་བ། སྦྱིར་སྤྲོ་མ་དགོན་
མཆོག །བྱད་པར་ཡི་དམ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་བཞེན་ན་སྒོ་བྱར་ཀྱི་བར་ཆད་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
ག་ལ་རྟེན་སྟུང་པའི་སྦྱིང་ཁམ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་གལ་ཆེ་ལ། བྱད་པར་སྤྲུགས་འཕྲེང་སྒྲོར་
རེ་སོང་མཆོམས་སུ་ལྷར་ལམ་ཀྱིས་གསལ་འདེབས་སྒྲོང་རེ་དང་། སྤྲོ་མ་ལྷ་ལ་མོས་གུས་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་རྗེ་དུང་བ་རེའང་ངེས་པར་བྲན་པ་གནད་ཆེ་གསུངས། བསྟེན་
པའི་སྐབས་སུ་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་དང་། ལུང་བསྟེན་སོགས་ཏྲགས་བཟང་པོ་དང་། གདོན་
བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་འབྲེལ་ངམ་སྟུང་པའི་རེ་དོགས་བྱེད་པ་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
པས་མི་བྱ། གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་མི་བདེ་བའམ་ཉམས་དང་མི་ལྷས་ངན་པ་སོགས་བྱུང་
ཡང་རྣམ་རྟོག་མི་བྱ་བར་སྤྲོ་མ་ལྷ་ལ་མོས་གུས་ཅེ་གཅིག་པས་ཅི་བྱེད་བྱེད་ཤེས་ཀྱིས་སྒོ་
ཡིངས་བསྐྱར་བྱས་ན་རང་སར་ཞེ་འགྲོ་བ་སྦྱོང་བས་འབྲུག་ཅིང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲོ་མ་དང་
ལྷ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་
ནོ། །བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཚུབ་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཞས་པའི་འདུག་གམ་
ཐུན་མཆོམས་སུ་ཆར་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་སྦྱབ་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་དངོས་བྱུབ་

སྤྱར་སྒྲོལ་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་བསྐྱེད་དམིགས་དང་བཅས། མཆོམས་སྤྲུགས།
ལྷགས་ཁར་སྤྱི། བདེ་གཤེགས་གཅིག་ཤིང་གྱི་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་རྣམས་རྩི་ལྟར་འཆོམ་པ་
རེ་བསྐྱེད་བའང་ཟབ་པར་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་པའི་གསུམ་ཆ་ཅམ་སོང་ནས་ལས་བཞིའི་ཁ་
བསྐྱེད་དང་། རྩེ་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་གདོན་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ལ་ཆེད་གཏད་དུ་བྱེད་པའི་
བསྐྱེད་སྤྲུགས་དང་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་
གཞན་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱན་འཛོག་ཁར་རྟ་སྐྱད་ཐེངས་གཅིག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀ་དག་ཆོས་སྤྱར་ལ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་སྤྱི་བསྐྱེད་ན་ལེགས་པར་
གསུངས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་དབང་གི་གསུང་གསང་རྣམས་མེད་དུ་བཀོད་ན་འདི་ལྟར།
རང་དབང་ཆེན་དུ་གསལ་བའི་དབུ་གཙུག་གི་རྟ་མགོ་ལས་རྟ་སྐྱད་པའི་སྤྱོད་གསུམ་དང་
མཉམ་པ་ཞིག་བསྐྱུགས་པར་བསམ་ལ། སྐད་དེ་ཡ་ཀན་མ་ཀན་མགིན་པ་གང་ནས་བྱུང་
བ་བརྟག་པས། དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ཀྱན་རྩོལ་བྲག་ཆ་ཅམ་དུ་གསུང་གི་རང་
བཞིན་སྤྱི་དབངས་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སྤྱི་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་གསུང་དུ་ལ་བསྐྱེད་
དོན་དམ་པར་སྤྱང་སྤྱི་དཔེར་འདས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ཀ་དག་འདུས་མ་བྲས་སྒྲོས་བྲལ་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟ་མགིན་དུ་གསལ་བ་མཐའ་དག་ཆོས་སྤྱི་དངོས་
མེད་ཀྱི་རང་དུ་ལ་བསྐྱེད་ལང་སྤྱི་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབང་ཆེན་ཀྱི་སྤྱི་གསལ་བ་
ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ཆ་ལས་སྤྱི་ལ་པ་བྱངས་མེད་པར་འཕྲོ་བར་རང་ཤར་
རང་གོལ་གྱི་རང་དུ་ལ་བསྐྱེད་པར་ཐག་བཅད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་ལྷག་ཆད་ཁ་འགོངས་པ་དང་བྱིན་བསྐྱེད་བརྟན་པའི་བྱིར། ཨ་ཨ་ཨ་
ཨ་ནས། འགམ་ས་ཏྲཱ། བསྐྱེད་པར་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ལྷ་ཆོགས་འབྲུབ་
པར་གྱུར་ཅིག་སྤྲུ། ཞེས་པ་དབངས་གསལ་ཞབས་བརྟགས་མར་གྲགས་པ་དང་། བསྐྱེད་

རུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་རེ་བཟོད་དོ། །དབྱངས་གསལ་ཞབས་བཏགས་མ་འདི་ཉིན་
རེའི་ཐུན་རྗེས་མ་མ་གཏོགས་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མ་བཟོད་ཀྱང་ཆོག་གོ།

དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག

དེ་ནས་འཛུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུང་བ་ནི། བསྟེན་སྒྲུབ་སྒྲགས་མའི་སྐབས་སུ་མཆམས་གྲོལ་
ཁ་མ་གཏོགས་མི་མཛད་ཀྱང་། བསྟེན་རྒྱུད་གི་སྐབས་འདིར་ཐུན་རེ་རེ་ཞིང་དཀྱུས་བཞིན་
དུ་སྒྲུང་བའི་བྲག་ལེན་སྒྲུང་ལ། དེས་ན་འཛུགས་ཁང་ཕྱེ་བ་སོགས་མདུན་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་
བའི་ཆེ་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཡུལ་མདུན་བསྐྱེད་དེ་ལ་དམིགས་དགོས་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་
ལ་གོང་གི་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་སྐབས་རང་གི་བྲགས་ཀ་ནས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཙོ་བོ་བྲག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་ཐོན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོར་འཁོར་དེ་
མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་མགིན་བསྐྱེད་པས་ནས་མཆོད་པར་གསུངས་པའི་བྲགས་ལྟར་
ན་སྐབས་འདིར་ཡང་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་དངོས་གྲུབ་ལེན་བ་ལོ་བྲས་ཏེ།
བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པའང་རུང་བར་མངོན་ཞིང་། དེ་
ལྷ་མིན་ཀྱང་སྒྲོགས་བཅུའི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་གང་བའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྟ་མགིན་དབང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སུ་གསལ་བཏབ་པས་ཀྱང་ཆོག་ལ། གང་ལྟར་ཡང་རང་གི་
གནས་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལ་བརྒྱས་བྱའི་སྒྲགས་འབྲེང་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱིས་
བསྒྲོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་བྲགས་ཀར་སོག་པས་བྲགས་རྒྱུད་
བསྐྱུལ་བར་བསམ་ལ། རྒྱུ། ཁོ་རྒྱལ་རྩམ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར། ཞི་བརྒྱན་གྱི་ཏ་ཞེས་
སོགས་བསྐྱུལ་སྒྲགས་ལན་ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྒྱ། དེ་དག་གི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་
ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་ནས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་སྐྱུ་གསུང་
བྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། ཞི་བརྒྱན་གྱི་རྟ། ཞེས་སོགས་ལན་བདུན་སོགས་

བརྗོད་དེ་དངོས་བྱུང་བྲུང་དོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོ་ག་ལ།

བཀའ་སྤྱད་མཆོད་པ།

བཀའ་སྤྱད་མཆོད་པ་ནི། བཀའ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་གི་བཀའ་སྤྱད་སྡེ་དཔོན་སུམ་ཅུ་དང་། བརྒྱ་
གསུང་སྤྱི་ལོ་བཀའ་སྤྱད་ཁམ་རྒྱ་དཔུས་ལོང་དཔལ་གྱི་བྲི་སྤྱད་པོ་ཉ་འབྲུག་ཆེན་སོགས་ལ་
མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་དགོས་པར་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་ཆོས་སྤྱད་
སྤྱི་ལོ་གཏོར་འབྲུལ་ཞིག་བཏང་ན་ལེགས་པས། དེའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་ནི། མཆོད་གཏོར་
རིམ་ལོ་ཁྲི་ལྔ་ལྟ་ རྒྱ་གིས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རྒྱ་ ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་པོ་
བྲང་ནས། །ཆོས་བཞིན་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཆོས་ལྡན་འཕྲིན་ལས་མཐའ་
དག་སྐྱབ་མཛད་པའི། །ཆོས་སྤྱོད་ལས་བྱེད་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །ཨོ་
སྐྱ་རྣམ་པ་ལ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་བརྩ་ས་མ་རྩེ་ས་སྤྱན་བྲངས། ས་པ་རི་ལྷ་རའི་མཇུག་ཏུ། ཨི་
དྲི་བ་ལོ་ཉ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི། ལན་གསུམ་སོགས་དང་། མཐུ་བརྒྱ་ཨ་མི་ཉ་ཁྲ་ཉི། མཐུ་རྩ་
ཁྲ་ཉི། ཞེས་སྤྱད་ལ་སྤྱན་རྟག་གཏོར་གསུམ་འབྲུལ། ཨ་རྒྱ་སོགས་གྱིས་མཆོད། སྤྱན་ཆེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྤྱ་བུ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟོད་ལ་ཆོག་ཅི་རིགས་
པས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ལོ། །དེ་ནས་བཀའ་བབས་འདི་ཁའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་
སྟོད་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་བེག་ཅེ་ལུ་མ་བྲལ་གཏོར་སྤྱད་རྣམས་དང་བཅས་པའི་གསོལ་
མཆོད་རྣམས་ལས་གཞུང་གི་དགུས་ལྟར་བྱ་ཞིང་། མཆོམས་ཐོའི་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་མཆོད་
གཏོར་བྱར་བྱ་འབྲུལ་བའས། གོང་གི་དམ་ཅན་སྤྱི་གཏོར་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ཀྱང་བྱང་ལ།
ཆོགས་མཆོད་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་འོག་གི་བསྟན་སྤྱོད་གི་ཆོ་ག་འདིར་བྲངས་ཏེ་བསྟན་
མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་ལེགས་ཤིང་གཞི་བདག་གཏོར་མ་
ལོགས་སུ་ཡོད་ན་མཆོམས་འདིར་བསྟོ། སྤྱོད་བསྐྱང་ཇས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་བསྐྱང་

མགོན་སྐུན་བློན་ཏེ་ཅུ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ཡང་དགུས་ལྟར་བཏང་ངོ། །

ཆོགས་མཆོད།

དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། ཆོགས་རྩལ་ལྟམས་ལ་སྤྲོད་རྟེན་སྤྲོད། མཆོམས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཞགས་བསྐྱང། རི་ཡི་ཁྱིམ་ཉེས་སྤྱོད་ལྟམས་བསྐྱེད་གཏོར་བཟུས། སྤྲུག་ལས་སྤྱོད་པར་སྤྱངས། སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་མ་ལས་ཉི་མ་ཨ་ལས་སྒྲ་བའི་སྤྱོད་དུ་ཨོྲཱ་ཧྲཱ་ཧྲཱ་ཧྲཱ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དམ་རྩལ་ལྟམས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འདོད་ཡོན་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱང་འཕྲིགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། འབྲུ་གསུམ་ལན་གསུམ་དང་ཨོ་མཉུ་རྩྱའི་སྤྲུགས་ཀྱང་བཟོད་དེ་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས། ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་མགོན་སྐུན་བློན་པ་ནི། སྐུར་སྤོས་ལྷ་བྱིལ་དང་བཅས། ཧྲཱི་རང་བཞིན་ལྟམ་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྤྲུགས་དང་བཅས་པས་སྐུན་བློན་པས་རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་ནས་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ལྟ་དགྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས། གནས་གསུམ་ཀྱི་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བ་ནམ་མཁའ་གང་བར་བྱོན་པ་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པར་བསམ་ཏེ། བསྐྱེད་ཀྱི་མ་ལ་ཡེ་སྤྱི་ཀྱིས་གདན་སྤྱལ་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་ཆོགས་སྤྱིར་འབུལ་བ་ནི། མཆོད་པའི་སྤྲུ་མོ་ལྟམས་ཀྱིས་མགོན་ལྟམས་ལ་འདོད་ཡོན་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནམ་མཁའ་ཁམས་གང་བར་སྤེལ་ཏེ་མཆོད་པས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་བསམ་ལ། ཧྲཱི། སྒྲ་མེད་མཆོག་གི་མཆོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་དང་། ཧྲཱི། འདི་ན་སྤྲུ་ཆོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་དུག་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབུལ་བ་ལ། དང་པོ་བསྤྱོད་དེ་འབུལ་བ་ནི། དུག་བཞེས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་འདིར་ཆོགས་གཏོར་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ཆ་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ཆ་དང་པོ་གཉིས་བྲ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་རྩལ་

གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་དང་མ་དུ་ནའི་ཕུད་རེ་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་བཤམས་པའི་དང་
པོ་ལ་བདུད་ཅི་སྒྲུབ། དམ་ཆོག་གི་རྫས་རྣམས་ལས་སྒྲོས་པའི་འདོད་ཡོན་དུག་གི་ལྷ་མོ་ནམ་
མཁའ་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཆོད་རྫས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་
གར་དགའི་ཉམས་ལས་བཅུམས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྒྲན་པའི་ཆོག་གི་བསྟོད་པས་
དགེས་པ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུགས་དམ་བསྐྱང་བར་བསམ་ལ། མཆོད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་
གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་ཅིང་གྲུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས། རྗེ་སྒྲེག་པ་དཔའ་བ། ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ཅིང་དབུལ་ལོ། །བར་པ་བཤགས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ནི། ཕུད་ཆ་གཉིས་པ་ལ་བདུད་ཅིས་
སྒྲུབ། ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དམ་རྫས་བདུད་ཅི་ལྟའི་ངོ་བོ་མཆོད་སྤྲིན་མཁའ་བྲུབ་ཏུ་སྤེལ་ཏེ་
འབྲུལ་ཞིང་ཉམས་ཆག་བཤགས་པས་སྤྲུགས་དམ་གཉན་པོ་བཀང་ཞིང་རང་གཞན་ཀྱི་དམ་
ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་ལ་གནོང་འགྱུད་དག་པོས། རྒྱུ་ལྷ་མ་དགྱེས་
འཁོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་མང་དུ་བརྗོད་དེ་དབུལ། ཐ་མ་བསྐྱལ་ཏེ་བསྐྱབ་
པ་ནི། ཆོགས་ཟན་ཆ་གསུམ་པ་དེའི་འདོད་ཡོན་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྒྱུ་གིས་སྤྱིང་གར་བསྐྱས་ལ་ཉ་
བོ་བཅའ་བའམ། སྒར་ནས་བཅའ་བའི་ཡི་རྒླ་དང་ལྷན་དུ་བཞག་པའམ། མིན་ཀྱང་ཟན་གོང་
ཉིད་མདུན་དུ་བཤམས་ལ་རྟ་སྒྲུབ། རྒྱུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
དམ་བསྐྱལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ཨེ་རི་ཀྱིས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་རྩ་ལ་
རི་ཀྱིས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཏྲ་མགྲིན་དུ་བསྐྱེད། བཟླ་རི་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྲིམ་གྱིང་
བསྐྱལ་བའི་ལས་ལ་བཙོན་པར་བསམ་ལ། ཨེ་ཕྱི་རི་རོ་ཞེས་པས་རང་གི་མདུན་དུ་ཨེ་ཡིག་
ནག་པོ་ལས་བྱུབ་ཁུང་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཁང་སྒྲོམ་བྱ་གསུམ་པ་བྱི་ནག་ལ་ནང་དམར་བ་
ཐར་མེད་བཙོན་ཁང་ཁ་བྱེད་དོག་ཅིང་གཉིང་ཟབ་པ་པོ་ཉ་ལས་བྱེད་ཀྱི་དམག་ཆོགས་རྒྱུ་
སོད་ཀྱི་སྒྲོག་པས་གང་ཞིང་། འོག་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚུ་འབྲུག་པ། འོགས་ལ་ཞེ་སྤང་

གི་མེ་འབར་བ། སྤང་ནས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་འཐིབས་བ། རད་མཚོན་གྱི་བྱ་ཡུག་འཕྲོ་བ་
 པའི་སྒྲོང་དུ་ཕྱི་ལས་དག་དང་ཕྱི་ལས་བགོགས། ལུས་རིང་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་མགོན་སྐྱབས་
 དང་བུལ་ཞིང་འདར་ཡིང་ཡིང་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ། སྤྱི་མཇོན་གྱི་བྱ་གྲུ་བཅས་ལ། ར་
 མོ་རྩེ་བཅུན་ཅ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་བདེན་སྟོབས་བཟོད་པས། རང་གི་བྱ་གས་ཀ་ནས་
 སྒྲོས་པའི་སྒོ་མ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཕོ་ཉ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་ཐུན་ལྟར་སྒྲོས་པས་དམིགས་བྱ་
 དག་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱས་བྱུག་། སྤྱི་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བསྐྱམས། དབང་ཤེས་རྣམས་ངེལ་བྱས་སྒྲོས་པར་བྱས་ཏེ་
 རང་དབང་མེད་པར་བཀྱག་། སྤྱ་བེ་ཤ་ཡ་པཌ་ཅེས་པས་སྤྱར་ཡང་བྱུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་
 ཕོ་ཉ་བྱ་ལྷག་གི་མགོ་ཅན་དག་པོའི་སྒྲོང་གྱི་ར་རོ་འབྲུག་ལྟར་ལྷིང་ཞིང་གནམ་ས་གཡོ་བ་ལྟ་
 བུའི་བྱུགས་དང་ལྷན་པ་དུ་མས་འཐབ་འཛིངས་ཀྱི་རྣམ་པས་དག་པོའི་ལྟ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་
 བན་ཚུན་དུ་བྱེ་ནས་བྱ་ལྟར་རྩོམ་དེད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱད་པར་མོས་ཤིང་ཡིད་ཁ་བྱེ། ཨ་བེ་ཤ་
 ཡ་ལྷུང་ཞེས་པས་དག་པོ་ཉམ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་རང་དབང་མེད་པར་བྱུབ་ཁུང་གི་ནང་དུ་བཅུག་
 ཏེ་ཡིད་ལ་བསྟེམ་ཞིང་ལྟ་སྤྱང་རྣམས་ཁོའི་གཤེད་དུ་དབབ་པར་བསམ་མོ། །

བསྐྱལ་ཚོག་གི་མན་དག

དེ་ནས་ཉམས་པའི་དག་པོ་སྒྲོལ་བ་ལ། ལྟ་བའི་རྫོང་། སྒོ་མ་པའི་འཕྲང་། སྒྲོད་པའི་སྒོག་
 ལྟེ། རྫོང་འཕྲང་སྒོག་གསུམ་གྱིས་ཟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་ལྟར་
 གསལ་བ། མི་རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱར་བྱ་བསྒྲུ་གྲི་ལ་ཡར་གསལ་བ། མི་འབྲམས་པའི་ཕྱིར་
 ཡིད་དག་པོ་དངོས་སུ་གསལ་བ་སྟེ་གསལ་བ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་
 མདུན་དུ་གསལ་བའི་ཉམས་པའི་དག་པོ་དེ་ཉིད་འཕྲལ་དུ་མ་བསྐྱལ་ན་ལས་ངན་ཆབས་པོ་
 ཆེ་བསགས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་མཐོང་སྟེ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་

ན་ཆད་མེད་སྤྱིང་རྗེའི་ཕུར་བ་དང་། བསྐྱལ་བྱ་དག་པོ། སྒྲོལ་བྱེད་རང་ཉིད། བསྐྱལ་ལས་ཏེ་
འཁོར་གསུམ་སྐྱུ་མའི་ཡོ་ལང་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་མེད་རིག་པའི་ངར་དང་ལྡན་
པ་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལག་ཏུ་བབྱུང་
བའི་ཕུར་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་གྱི་ལ་ཡ་སྐྱུ་སྟོད་ཁོ་བོའི་གཟུགས་ཅན་དམར་ནག་ཕུར་བྱ་འདིལ་
བ། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཚུ་སྤོན་ཀྱི་ཁ་ནས་འཛོན་པའི་དཔལ་བུར་གསུམ་རྩོཁིང་ངར་བ་མགར་
ཀྱི་སོལ་མལ་ནས་ཕྱུང་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་ཁོང་གསེང་དུ་དབང་དག་བསྐྱུའི་ལྟ་ཆོགས་ལྟ་
སྟགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་མོ་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་བ། མགོ་བོ་དང་འཆང་བབྱུང་ཅེ་མོ་གསུམ་དུ་
ཨོྲཱུཿཱུྃ་གསུམ་ཀྱིས་མཆོན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མཆོན་མ་ཇུས་ཀྱི་ཕུར་བ་སྟེ། དེ་ལའང་
རང་གི་ལག་སོར་རིགས་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྦྱར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་བྱུང་བ་ཕུར་བ་ལ་ཐེམ་པར་བསྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ལ་སྦྱར་མཆོམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕུར་
བྱས་དབང་བསྐྱར་བ། ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་པར་སྤང་། གང་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ཕུར་བའི་གནས་གསུམ་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཕུར་བྱར་ཐེམ་པས་
ཁམས་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོལ་བར་བྱས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བསྒྲོམ་ལ། ཕུར་ཅེ་
ཡི་རྒྱའི་སྤྱིང་གར་རིག་ཅིང་ཁོའི་ཆེ་དཔལ་བསོད་ནམས་བྱས་མཐུ་གཟི་མདངས་ཀྱི་ལྟ་ག་
མ་ཆེ་རྟེན་ཨ་དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཕུར་ཅེར་གནས་པའི་རྩྭ་གིས་
སྤངས་ཏེ་ཨོྲཱུ་བོ་རྟེ་ཅོ་རྟེ་སི་རྟེ་ཀུ་བྱ་རྩྭ་ཞེས་རང་ལ་བསྟེམ་པས་རང་གི་ཆེའི་བསྒྲོན་མར་ཐོབ་
ཅིང་རྩོམ་པའི་སྟོག་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པས་རང་ཉིད་བཟག་མདངས་གཟི་བྱིན་ཆེས་
ཆེ་འབར་བར་བསམ་པ་ནི་ཆེ་ལུང་དང་། ཕུར་བྱ་བསྐྱེལ་ཞིང་གཟས་པ་པོའི་གནས་གསུམ་
དུ་རིག་པས་ཕུར་བྱའི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་ཁོའི་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་སྟེམ་ཐམས་

ཅད་སྤྱན་ཁུང་དུ་སྒྲོན་མེ་བཏེག་པ་ལྟར་སངས་ཤིང་དག་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཁྱས་ལུང་། ལུང་
 བྱ་འཕྱར་ཏེ་སྤྱིང་དཀར་ནག་གི་མཆམས་སུ་བཏབ་པས་ཁོའི་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་ན་ཀུན་གཞིའི་
 རང་བཞིན་རྩི་ཡིག་དུད་ཁ་མར་མེ་འཆི་ཁ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ནག་ཐུམ་གྱིས་བཏང་བའི་
 རྣམ་ཤེས་དྲངས་མའི་ཐིག་ལེ་ལུང་པའི་ཁོང་གསལ་བརྒྱུད་དེ་དེར་བཞུགས་བའི་ལྷ་ཆོགས་
 རྣམས་ཀྱི་གཟེ་བྱེན་གྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ་ཡར་འཕྱོན་པ་
 རྩིའམ་རྩྭ་གི་གཟུགས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་པཌ་ཅེས་འཕངས་
 པ་ནི་གནས་ལུང་རོ། །དེ་དག་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 སོགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་རེ་ཞིག་དེ་ཅུམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་གོ་དོན་དང་དམིགས་གནད་རྣམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཏེ་ལུང་བྱ་ལག་པ་གཉིས་
 ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་བར་དུ་བཟུང་ལ་བསྒྲིལ་ཞིང་། རྩྭ་ ང་ནི་རྟ་མགིན་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་
 བ་བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས། རྩྭ་ སྤྱལ་པའི་ཁོ་བོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར་ལུང་གདབ་ཀྱི་
 སྤྱགས་རྣམས་བརྗོད་པས་ཡིད་ཀྱིའི་སྤྱིང་གར་བཏབ་ཅིང་བསྐྱུལ། རལ་གྱི་བཟུང་སྟེ་གཤེན་རྩེ་
 གཤེད་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་ལ། རྩིའི་ རྩྭའི་སྤྱགས་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིའི་རྒྱུང་པ་ནས་བརྒྱུམས་
 ཏེ་དུམ་ལུང་གཏུབ་སོ། །དེ་ནས་ཡིང་རོ་མཆོད་གལ་དུ་བཤམས་ཤིང་སྤྱན་རྟག་སྤྱན་ལ།
 རྩིའི་ དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པས་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་
 དག་དུ་ཁྱོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞལ་ཉོམ་ཁུང་གནམ་ས་ལྟ་བུར་གདངས་པའི་ཡ་རྟ་ཁོ་བོ་
 དང་མ་རྟ་ཁོ་མོ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སྦྱར་མཆམས་སུ་དག་བགལས་ཀྱི་ཤ་ཁག་རུས་པ་
 དུག་གསུམ་ཀྱི་ལུང་བོ་དང་བཅས་པ་བསྐྱབ་པས་དགེས་པའི་རྟ་སྤྱ་དང་བཅས་ལྟག་མེད་
 དུ་གསོལ་ཞིང་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རོ་བོར་སྤངས་པས་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
 དགེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །འདི་ནི་སྦྱར་སྒྲོལ་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲོ་ནས་དག་བགལས་

སྒྲོལ་བའི་དམིགས་པ་སྟེ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཤིག་ཁྲིལ་ལོངས་སྟོང་གིས་འཆོངས་པ། གཟུངས་པ་
བོ་གྲོལ་བས་འཆོངས་པ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་པས་འཆོངས་
པ་སྟེ་འཆོངས་པ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཆོགས་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བར་གདབ་ལས་
རྒྱས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཀོད་ཅིན་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོགས་ལ་རོལ་བ་ནི།
སྤར་ཡང་ཆོགས་གཏོར་ནས་བར་བྱད་གཅིག་བཅད་དེ་གཅང་ལྷག་གི་དོན་དུ་བཞག་ལ། སྒྲོ་
ན་ལས་ཀྱི་དོ་རྩེས་ཕྱག་བྲས་ནས་བསྐྱེད་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཐོད་པ་མ་དགས་བཀང་
བ་དང་། ཆོགས་གཏོར་གྱི་སྟེང་ཆའི་ཟན་དང་མི་ས་ལ་སོགས་པའི་རྩས་རྣམས་ཐོགས་ཏེ།
ལག་གཡས་པས་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་ཅིང་། གཟིགས་ཤིག་མཛེས་ལྷན་དམ་པའི་
ཆོས། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱར་མི་རུང་། །བྲམ་ཟེ་བྱི་དང་གདོལ་བ་པག །རང་བཞིན་གཅིག་
ཏུ་དགོངས་ཏེ་རོལ། །ཞེས་བརྗོད་ལ་བྱང་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །འདོད་ཆགས་བྲི་མ་མེད་པ་འདི། །གཟུང་འཛིན་རྣམ་པར་
སྤངས་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཨ་ལ་ལ་རྟོེ་ ཞེས་བད་ཀོར་དང་ཅེ་
གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་སྤངས། དེ་ནས་ཆོགས་རྩས་སོགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ཏེ་
ནང་གི་སྦྱོན་སྟེག་གི་ཚུལ་དུ་ཆོམ་པར་ལོངས་སྟོང་ནས། རྟོེ་ བདག་ཅག་དོ་རྩེ་དཔོན་སྟོབ་
ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པོ། །དེ་ནས་ལྷག་མ་བཟང་བ་ལ་ཡར་གནས་མཆོད་པ་
ནི། སྤར་བཅད་པའི་གཅང་ལྷག་དང་། རྣལ་འབྱོར་བས་ལོངས་སྟོང་འཕྲོ་ཆོགས་རྩས་ཀྱི་
རས་མ་དང་བཅས་བསྐྱས་པའི་དམན་ལྷག་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་སྟོད་སོ་སོར་
བཞགས། ལྷོ་བི་ཤུ་བི་ཤུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གསལ་
བཟབ། གཅང་ལྷག་ལ་སྦྱོན་རྟ་སྦྱོན་ཏེ་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱབས། གཙོ་འཁོར་གྱི་ལྷགས་
རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཡར་གྱི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུལ། རྟོེ་ དམར་ནག་

གྲུ་གསུམ་ཅེས་སོགས་གྲིས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ལོ། །མར་གནས་སྐྱོང་བ་ནི། དཔལ་ཆེན་
པོའི་པམ་བབས་ལ་དབང་བའི་ཞེས་སོགས་གྲིས་ལྷག་མགོན་ཁྱུང་གཟའ་གདོང་མ་མོ་བདུད་
བཅན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལྷག་གཏོར་གྱི་དམ་ཆོག་ལ་གཏོགས་པའི་ལྷ་སྤྱིན་སྤེ་བརྒྱད་རྣམས་
སྤྱིན་གཏོབས་པ་བཞིན་ཏུ་འདུས་པར་བསམ་ལ། ལག་གཉིས་གྱི་མཛུབ་མོ་དང་གྲུང་མོ་དང་
མཐེ་བོང་རྣམས་སོ་སོར་སྦྱར། སྤྱིན་ལག་དང་མཐེའུ་རྒྱུང་འབར་བ་ལྟར་བྱས་པའོ། ཡང་ན་
ལག་གཉིས་རྒྱབ་སྦྱར་བའི་མཐེའུ་རྒྱུང་སྤྱེལ། མཐེ་བོང་གཉིས་ལག་མཐེལ་དུ་བཀྲལ། །སོར་
མོ་ལྷག་མ་རྣམས་གཤོག་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཁྱུང་གཤོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། སྤྱ་ཏུ་ས་མ་
ཡ་རྩྱུ་གིས་དབང་བསྐྱུས་ཤིང་། སྤྱ་ཏུ་ས་མ་ཡ་པཎ་གྲིས་ཟེལ་གྲིས་གཞོན། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་
ཡ་རྩྱུ་མ་རྩྱུ་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་བྱང་སེམས་
གྱི་བདུད་ཅི་བབས་པས་ལྷག་གཏོར་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེན་གྲིས་བརྒྱབས་པར་
བསམ་ལ་སོར་མོ་རྣམས་པན་རྩྱུ་བཅིངས་པ་ལས་མཐེ་བོང་གཉིས་དང་མཛུབ་མོ་གཉིས་
སོ་སོར་ཅི་སྤྲད། མཐེའུ་རྒྱུང་གཉིས་བརྒྱུད་སྤེ་ཅི་སྤྲད་པའི་མཁའ་དབྱིངས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ནང་
ནས་ཆང་གི་ཁ་སྤྱ་ལྷག་གཏོར་ལ་བཏབ་ཅིང་། བོ་རྩི་ཅི་རྩ་སྤྱ་ར་ཏུ་པཎ་ཅེས་བརྗོད། འབྲུ་
གསུམ་ལན་གསུམ་གྲིས་ཀྱང་བྱེན་གྲིས་བརྒྱབས་ལ། རྩྱུ། དང་པོ་ཕྱད་གྲིས་ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ཅིང་། དེའི་རྣམ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མི་བསྐྱེ་དུ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཕྱད་ལྷག་གཉིས་
མཆམས་སྦྱོར། དེའང་དཔེ་ལྷག་གཅིང་ལྷག་གི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱེན་ནས་བསྐྱེས་ན་རྩྱུ་བཅིང་ལས་
སྦྱར། གཅིང་ལྷག་དཔེ་ལྷག་གི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱེན་ན་འཇམ་ཞིང་ལས་བྱལ་ཞེས་གསུངས། བྱལ་
ན་ལྷག་གཏོར་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་བརྩམས་པའི་བྱང་ཤར་རམ་ཤར་སྤྱོད་ཕྱོགས་སྤྱ་
ཞིང་ལྷགས་དངོས་སམ་བྲིས་པར། རི་དང་རྩྱུས་རྩྱུ་སྐོར་ཆོས་འབྱུང་རྩྱ་གམ་གསུམ་དང་
བཅས་པ་བྲིས་པའི་སྤྲོད་དུ་བཀོད་པར་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་མཆོན་མོ་ཡིན་ན་དཔལ་

འབར་དང་། ཉིན་མོ་སྟོས་མེ་བཙུགས་ལ། རྗེ་ དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟེན་ཤིང་ལས་བཅོལ་ལ་ལས་ཀྱི་རྩོམ་པ་དང་ཀོར་དང་བཅས་མཁའ་ལྷིང་གི་བྲག་རྒྱས་
ལྷག་མ་བཏེག་ནས་སྒོ་བྱང་གི་བར་དུ་ཕྱི་རྒྱར་དུ་འགོ་ཁྲིང་དེ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་སྐབ་ཁང་ནས་
གོམ་པ་བདུན་ཅུ་བོར་བ་ནི་སྤྲིན་མོའི་བུ་ལམ་ཡིན་པས་དེར་བསྐྱེལ་བའམ། མ་འབྲུག་ན་ཐོག་
སྟེང་ལྷ་བྱ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱང་ཤར་མཆམས་སུ་དོར། དེ་ལ་གཡས་སྟོགས་སུ་འདོར་ན་
གཡོན་སྟོགས་སུ་དེང་ཅམ་བྱས་ལ་དོར་ཁྲིང་། གཡོན་དུ་འདོར་ན་གོ་ལྷོག །མཆན་མོ་ཡིན་
ན་གདོང་དུག་བསྐྱང་ཕྱིར་དཔལ་འབར་ཚུར་འབྱེར་ཏེ་ཡོང་བ་ལག་ལེན་ནོ། །བསྟེན་སྐབ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷག་མ་བཅོན་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་ཉིན་སྤུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་གཏོར་ཕྱིར་མི་
གཏོང་བར་བསགས་ནས་འཛོག་པའི་བྲག་ལེན་མཆིས་ལ། དེ་ལ་ལྷག་མ་བསྐྱེལ་ནས་མ་
བསྟེན་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷག་ཆོག་དཔྱུས་བཞིན་བཏང་སྟེ་ཕྱིར་མ་བཏང་བར་གསོགས་
པའི་ལྷགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེ་བར་སྤང་ཁྲིང་། གསོག་ཚུལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
བྱང་ཤར་མཆམས་སུ་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དུ་སྐྱགས་ཏེ་ཁེབས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་
ཁར་རྩོམ་རྩོམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པར་མཛད་དོ། །

ཆད་ཅོ།

དེ་ནས་ཆད་ཐོ་བསྐྱགས་པ་ནི། སྤང་མ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་དཔལ་ཆེན་པོ་ནས་ཉེ་
བར་བབྱང་སྟེ་སྐབ་པའི་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟོས་ཤིང་ཁོ་རང་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་ཐ་ཆོག་གཉན་པོ་སྐྱགས་པས་ན་ཆད་ཐོ་སྐྱགས་པ་ཞེས་བྱ་ཁྲིང་། དེ་
ཡང་ཆད་ཐོའི་གཏོར་མ་བྱར་དུ་བཤམས་པའམ། ཉིན་ཆོག་ལྷ་བྱ་ལ་ལས་ཀྱི་རྩོམ་སྤང་
མའི་གཏོར་མ་རྣམས་རྩོམ་འགྲོས་ཀྱིས་ཕྱིར་རྒྱར་དུ་པལ་ལ་སྤོན་རྟ་སྤོན། ཨོ་ལྷ་ལྷོགས་
བདུད་ཅིར་སྟེལ་ལ། རྗེ་ སྟོན་ཆེ་རམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་སྤང་རྣམས་ལ་བསྟེན་

ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་སྟོན་གྱི་དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་བྱམ་ཏེ་ཅི་འདོད་གྱི་ལས་ཐོགས་མེད་
དུ་སྐྱབ་པར་བསམ་ཞིང་གཏོར་མ་ཐོག་སྟེང་ལྟ་བུས་གཙང་སར་ཞལ་ནང་བསྟན་དུ་འབུལ་
ལོ། །སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བར་ཆད་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གོང་གི་ལྟ་ཆོག་དང་འབྲེལ་བར་
ཆོགས་བསྒྲོག་ཏུ་གྲགས་པའི་གཏོར་ཚོར་དང་ཆད་ཐོའི་གཏོར་མ་འདི་ཉིད་ཚོར་དུ་འཕེན་
ཚུལ་རྣམས་ལག་ཏུ་བསྟར་བར་འདོད་ན་ཁོ་བོས་གཏོར་བསྒྲོག་གི་ཆོག་སྒྲིགས་སུ་བཤད་
བ་ལྟར་བྱའོ། །

བསྟན་བསྐྱོད་།

དེ་ནས་བསྟན་མ་སྐྱོང་བ་ནི། གཏོར་མ་སྐྱོས་སུ་ཡོད་ན་ཆད་ཐོའི་གཏོར་སྟོང་བཤལ་བའི་
ཚུས་སྤྱན། མེད་ན་བཤལ་ཚུ་ཉིད་ལ་འབྲུ་ཆོམ་དང་སྟན་སྒྲུགས་པ་ཏ་རྩ་ཏེ་ལོ་གྱ་པཎ།
ཅས་དང་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མའི་རྩལ་སྤ་རབ་རེ་རེའང་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་
རིན་པོ་ཆའི་མཆོད་སྟོང་ངམ། རིན་པོ་ཆའི་གྲུང་ཁང་ལོངས་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་
ལྟན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཉེ་ནག་མོ། ཞེས་བ་ནས། ས་མ་ཡ་པཎ་གྱི་བར་གྱིས་
བརྟན་མ་འཁོར་བཅས་སྟུན་བྱངས་ཤིང་བེལ་གྱིས་གཞོན། བོད་ཁམས་སྐྱོང་བའི་ཞེས་
སོགས་གྱིས་མཆོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལས་བཅོལ། གཏོར་མ་གོམ་
པ་བདུན་ཅུའི་ཕྱིར་འབུལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་གྱི་
ངོ་བོར་དག་བའི་སྤང་ཆ་སྟོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་ངོ་བོར་
ཤར་བ་བདེ་སྐྱོང་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་བབྱང་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། བརྟན་
ཞིང་ཆགས་པས་བོད་ཁམས་མ་ལྟར་སྐྱོང་བས་བརྟན་མ་དང་། བསྟན་བ་སྐྱོང་མཛད་མ་
ཞེས་བསྟན་མར་འབོད་བ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་པོ་ཉ་
ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྐྱོས་སུ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྙིང་ལུགས་གྱི་ལས་བྱང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་

བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒོ་བརྒྱུད་བ་ནི།

རྟ་བོ།

ཨེ་རི་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོད་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྟ་མཆོག་ཏེ་རུ་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ཏེ་
གཏོར་གཞིང་ཁ་སྐབས་པ་རི་རབ་རུ་གསལ་བའི་འོག་རུ་དམིགས་བྱའི་དགྲ་བགོགས་ནམས་
བཀུག་པའི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་སྒྲ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྒོ་བྱང་བཏབ་ཏེ་དོ་རྗེའི་སྒོ་བརྒྱུད་
བས་མནན་ཅིང་གཟེར་བར་བསམ་ལ། སྒྲོས་བཅས་སུ་བྱེད་ན་ཞི་བའི་ལས་ལ་མཆེད་
ཐམས་ཅད་ལག་བ་བསྒྲོལ་བའི་མཛུབ་མོ་སྟེལ། སྒོ་ར་རྒྱུ་པོར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་བྱི་མ་
གསུམ་ལ་གྲུང་མོ། སྟིན་ལག །མཐེའུ་ཆུང་ནམས་སྟེལ་ཞིང་སྒོ་ར་བྱ་བཞི། ཟླ་གས། ཟུར་
གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོ་བརྒྱུད་བཅའ་སྒྲིལ་འགྲོ་ཅམ་ལ་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་བྱག་གི་དོ་
རྗེ་ཟླངས་ཏེ་གཏོར་གཞིང་ཁ་སྐབས་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་གམ་དུ་གཞོན་པའི་སྟངས་ཀ་ཅམ་བྱས་
ལ། རྗེེ་དམར་ནག་བྱ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་བརྒྱུད་རོ། །དེའང་མནན་བསྟེན་འཕང་
གསུམ་སོགས་ལས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཟེན་རྗེས་སུ་སྒོ་བརྒྱུད་ས་པས་མཐའ་བསྐྱས་ན་ལས་གང་
ཡིན་སོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་ཅིང་ལས་བྱས་པ་གསོར་མི་རུང་བར་འགྱུར་བར་བཤད། མཐར་
གཏོར་གཞིང་ཁ་བསྐྱུད་སྟེ་འབྲུ་ཆོམ་རྒྱགས་ལ་བཀུ་ཤེས་པའི་ཆོག་བཟོད་དོ། །ཆོ་གས་
སོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པའི་བྱག་ལེན་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ནམས་མཐོང་
བརྒྱུད་ལས་ཀྱང་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཏང་རག་མཆོད་བསྟོད།

དེ་ནས་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ནི། མཆོད་གཏོར་གསར་དུ་བཤམས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།
ཕྱི་བེལ་སོགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རྗེེ་དབང་ཆེན་ལྷ་

དགུ་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་དང་བཅས་པས་མཆོད་ལ། རྗེ་ཟག་མེད་བདེ་བའི་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་བསྟོད་ཅིང་འཕྱིན་ལས་བཅོལ་ལོ། །དེ་ནས་ནོངས་པ་བཅོད་པར་གསོལ་བ་ནི། །ཆོ་
 ག་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆད་ལྟག་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པ་
 སོགས་ནོངས་པར་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་འགྲོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་
 པས། ཐུགས་དམ་དགུས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བཅོད་པར་མཛད་ཅིང་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་
 དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་བར་བསམ་ཞིང་། བརྒྱ་ཉེ་བུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་སོགས་དང་།
 རྩྱུ་ གླ་མ་དགུལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅོད་གསོལ་བ། དེ་ནས་བསྐྱང་བ་དང་ཆོགས་
 མཆོད་ཀྱི་མགོན་དུ་སྦྱར་བྲངས་པའི་ལྟ་ཆོགས་དང་བཀའ་སྲུང་རྣམས་རྟེན་ཡོད་ན་བརྟན་
 བཞུགས་དང་། མེད་ན་གཤེགས་གསོལ་སྤྱི་ལྟར་བ།

ཉེར་བསྐྱུ།

རྟག་ཆད་མཐའ་གསལ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱུ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་
 ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་གསལ་བ་འོད་དུ་ཞུ་སྟེ། བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་
 ཐེམ། །དེ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་དུར་ཁྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་འཁོར་རྣམས་
 ལ་ཐེམ། དེ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། ཡུམ་ཡང་ཡབ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་སྟོད་སྟོད་
 རྣམ་རིམ་གྱིས་ཐུགས་ཀའི་རྗེ་ཡིག་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་ཆོག་དྲག་རྗེ་ཡིག་གི་ལུས་དང་། དེ་
 ཡང་མས་ནས་རིམ་བཞིན་གི་གྲུའི་བར་དུ་གྲུ་རྫོགས་སུ་བསྐྱུས་སྟེ། མཐར་མི་དམིགས་
 པ་ཀ་དག་སྦྱོང་བ་ཉིད་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། རྩུ་བྱ་ཏའི་
 ཐུགས་བརྗོད་དེ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག །བགལ་གྱི་བར་ཆད་ཆེ་བ་དང་། བསྟེན་སྦྱབ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱང་འཁོར་མི་བསྐྱུ་བ་རིག་འཛིན་བརྟུང་པའི་བྱག་བཞེས་སུ་སྦྱང་

བས། གླུ་བས་འདིར་ཡང་མ་བསྐྱུས་པ་ལེགས། དེ་ནས་ཅ་སྒྲགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་
སྒྲིང་ཉིད་དེའི་རང་ལས་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་རང་ཉིད་དཔལ་
ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པ་ཞལ་གཅིག་བྲལ་གཉིས་པ་ཡུམ་བཙས་སམ་སྒར་མཆོམས་གཙོད་
ཀྱི་གླུ་བས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱར་རོང་གིས་བཞེངས་པར་མོས་ཤིང་
གནས་ལྟར་བསྐྱར་སྒྲགས་ཆོན་པ་ལྟ་མེ་འོད་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ལས་འོད་ཟེར་
རྩོུ་རྩེའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཤི་སྤྱི་བགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་བྲབ་པས་ཅིས་
ཡུང་མི་ཤིགས་པའི་གོ་ཆ་བཙན་པོར་བྲལ་པར་བསམ་ལ། བྲ་བྲུང་གི་བྲལ་བྱ་གནས་ལྟར་
བཞག་ཅིང་སྒྲགས་རྣམས་བརྗོད་དོ། །

ཕྱོད་ཀྱི་ལ།

དེ་ནས་སློན་ལམ་ནི། བདག་གི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱས་པ་འདིས་མཆོན་པའི་དགེ་ཆོག་གས་ཀྱི་
 མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་
 བཅིག་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེན་ཏུ་མཆོག་རོལ་པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་
 པ་སོགས་ཆོག་དོན་ལྟར་གྱི་སློན་འདུན་ལུགས་དྲག་པོས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་
 སེམས་ཅན་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོ་སློན་བྱའོ། །དེ་ནས་བཟུངས་ནི། རྣམ་མཁའ་
 བཀའ་པའི་ལྷ་ཆོག་སྣམས་ཀྱིས་བཟུངས་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པལ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབྱངས་
 ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་མཛད་པ་སྣ་ཆོག་སྣམས་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་
 ལེགས་ཀྱི་མཆན་མ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་ཏེ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུངས་པར་
 བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་དང་བཅས། ཡོ་མཛད་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱབས་ཀྱི་འཕྲུང་། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སྟོགས་ཀྱི་ཏུ་དབབ་པར་བྱའོ། །

བསྟེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལག་ལེན།

བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མའི་སྟོད་ཐུན་ལ་ཆོ་གའི་ཁྲིགས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། མཆོན་
 མོའི་ཆར་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ་
 ཞིང་རང་ཡང་ཉེར་བསྐྱར་སྐབས་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཉལ།
 བསྟེན་པ་དགོངས་ཐུན་ནས་ཚུགས་ན་ཐུན་དེ་ལ་འཛབ་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྤང་བའི་མཆུག་
 ཏུ་གཏང་རག་མཆོད་པ་མན་ཆད་གོང་བཞིན་དང་། བཀའ་སྤང་མཆོད་པ་དང་ཆོགས་
 མཆོད་སོགས་སྟོད་ཐུན་གྱི་མཆུག་ཏུ་སྐྱར་ཞིང་སྟོད་ཐུན་གྱི་སྟོན་འགོ་རྣམས་བསྐྱུས་ཅམ་
 བྲ། གང་ལྟར་ཡང་ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སངས་སྤྱ་བར་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་དབའ་
 བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤུམ་རུ་དང་སྤྲུགས་གྱི་སྤྲུམ་བསྐྱེད་པས་འོད་གསལ་
 གྱི་ངང་ལས་རང་ཉིད་དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པར་མོས་ཏེ་ལངས་ལ་སྤང་བ་
 ཐམས་ཅད་ལྟར་ལམ་གྱིས་སྒོམ། ཁུས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བགོ་
 བ་གོས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྲ། ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་གསར་དུ་
 བརྗེ་བའམ་མ་གྲུབ་ན་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་གཉིས་ཀ་ཁ་གསོས། སྤྱིར་ཐུན་གྱི་གངས་
 ལ་གསུམ་དང་དྲུག་དང་བཞི་སོགས་ཅི་རིགས་བཤད་ཀྱང་། ཐུན་བཞིར་བྱས་ན་རྒྱུད་སྤེ་
 དང་མཐུན་ཅིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་འཛིག་པའི་དུས་བཞིར་ཐུན་མི་ཁེལ་བ་དང་། དགེ་སྟོང་
 ལྟ་བུས་གསོལ་ཆོགས་སོགས་ཀྱང་དུས་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་བཅས་ལེགས། ཐུན་བཞིར་བྱེད་
 ཚུལ་ཡང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་བར་ཐོར་ཐུན། ཉི་མ་རྫོགས་པར་ཤར་བ་
 རས་གྲང་མ་བེན་གྱི་བར་སྤྱ་ཐུན། གྲང་ཡོལ་ནས་ཉི་མ་རྒྱབ་ཁ་མའི་བར་དགོང་ཐུན། ཉི་མ་
 རྒྱབ་ནས་ནམ་གྱི་ཆ་དང་པོ་རྫོགས་གྱི་བར་སྟོད་ཐུན་ཞེས་བྲ་སྟེ། ཉི་མ་འཆར་རྒྱབ་གཉིས་
 དང་ཉིན་མཆོན་གྱི་གྲང་གཉིས་ལ་ཐུན་མཆམས་ཁེལ་ལོ། །ཐུན་སོ་སོའི་ཆོ་གའི་སྟོ་བསྐྱེད་

ཡང་ཐོར་བྱུན་ལ་ཚོགས་མཆོད་དང་བཀའ་སྤྱང་མཆོད་པ་ཅུ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ནམས་མ་
གཏོགས་ཚུགས་བྱུན་བཞིན་དང་།

བྱུན་རྗེས་མ་ནམས་ཀྱི་ལག་ལེན།

བྱུན་རྗེས་མ་གསུམ་ལ་འགྱུར་སྒྲགས་དང་ངག་བྱིན་རྒྱབས་བརྟེན་བསྐྱོ་བརྟེན་ཕྱག་དམ་བཅའ་
བརྒྱད་འདེབས་བཟང་ཐེང་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་བཞག་ཀྱང་རུང་ལ། ལས་བྱང་གི་ཚོགས་གཞི་སྤོངས་
གཞིའི་ཚོགས་སྤྱི་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པས་ཀྱང་ཚོགས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། མཆོད་རྗེས་བྱིན་བརྒྱབས་
ལ་སྤྱངས་སྤེལ་དགུས་ལྟར་སོང་རྗེས། རང་གི་སྒྲགས་ལས་སྒྲོས་པའི་མེ་རྒྱང་ཚུས། །མཆོད་
རྗེས་ཀྱང་གྱི་ཉེས་སྒྲིན་བསྐྱེད་གཏོར་བཀུས། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་སྟོང་པའི་ངང་ཉིད་
ལས། །མཚན་ལྡན་ཡངས་པའི་བདེ་སྦྱོང་སྦྱོང་ནམས་སྤྱ། མཆོད་ཡོན་ཉེར་སྦྱོང་རོལ་མོ་སྤྱིན་
ལྟར་གཏོབས། །སྤྱན་ཕྱད་ཡེ་ཤེས་བདུད་རིམ་འབར་ཞིང་འབྱེལ། །གཏོར་མ་ཤ་ཁྲག་རུས་
ཕྱང་འདོད་ཡོན་འཕྱོ། །རྟ་དམར་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་རྩ་རྒྱབས་འཁུག། །ཀྱན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་
དང་དབྱེར་མེད་འདེས། །ཟག་མེད་བདེ་སྦྱར་མི་ཟད་མཛོད་དུ་གྱུར། །ཨོ་ཨ་ཏ་ར་ཞེས་པ་ནས།
ཤལ་ལྷ་མྱོ། ཞེས་པའི་བར་ཆར་གཅིག་དང་ཨོ་སར་བཅུ་ཨ་མི་ཏ་མྱོ། ཨོ་མར་བ་ལོ་ཏ་སྤྱ་ར་
ཏེ་ར་མྱོ། ཨོ་མར་བརྒྱ་ར་ཏ་མྱོ། ཞེས་པ་ནམས་ལན་གསུམ་རེ་བཟོད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
དང་། ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས། རྒྱུ་ལས་ཐོད་པ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ཁང་།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆབ་དུ། རྒྱུ་ལས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་། །བྱ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྩིག་
པ་འདོད་སྐྱམ་དང་། །པ་བྱ་བ་བ་བ་བྱེད་ཤར་བུའི་ཚོགས། །མདའ་ཡབ་ཀ་གདུང་ཐོག་ཕུབས་
རྟ་བབས་སོགས། །ཆོད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱན་དང་རབ་ལྡན་ཅིང་། །དུར་ཁྲོད་རིན་ཆེན་རྒྱན་
གྱིས་རྩམ་བཅིང་མཛེས། །ཕྱི་རོལ་བད་ར་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །རྡོ་རྗེའི་རུ་བ་བསྐྱལ་པའི་
མེ་དཔུང་འབར། །དབུས་སུ་བྱ་གསུམ་དམར་ནག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཆོག་མ་དམར་པོ་ཐོད་

སྐམ་ར་བ་ཅན། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོག་ །མི་མགོ་ཚྭ་པའི་འབྲེང་
བས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར། །དབུས་ཀྱི་བྱ་གསུམ་ཅིབས་བཞི་སྒོ་བཞི་རུ། །ཞེས་སོགས་དགུས་
ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཞིང་། ཡེ་ཞེས་པ་དགུག་བསྟེན་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་སྐབས་
ཀྱི་ཆོགས་བཅད་པལ་ཆར་བཞག་སྟེ་སྒྲགས་རྒྱུ་པ་ཅམ་གྱིས་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་
དོ། །གང་ལྟར་ཡང་སྔོན་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་བཀའ་སྤྱད་མཆོད་པ་གཏོར་ཞིང་ཅ་གསུམ་བསྐྱང་
བ་བྱེད་མི་བྱེད་སྐབས་དང་སྤྱད།

བསྟེན་བའི་མན་ངག་

ཐུན་གྱི་ཆོད་ཀྱང་བསྟེན་པའི་ཐོག་མར་ཡུན་སྤྱད་བ་རིམ་གྱིས་རྗེ་རིང་དུ་བཏང་ཞིང་། མཐར་
ཡང་རིམ་གྱིས་རྗེ་སྤྱད་དུ་བཏང་བའི་ནས་འདྲ་བ་བྱེད། བར་ཆད་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
དུ་ཐུན་མཆོམས་སྤྱ་ཡང་བསྐྱང་འཁོར་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས་ཅིང་སྟེ་ང་རྒྱལ་དང་
ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲགས་འདྲན་པ་གལ་ཆེ་མོད། འོན་ཀྱང་བསྟེན་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་གངས་སྤྱ་
མི་ཅི། ཐུན་མཆོམས་སྤྱ་ཡང་ངག་བཅད་བྱུ་ན་ལེགས་ལ། མ་འགྲུབ་ཀྱང་ཅལ་ཅལ་མང་
པོ་སྤྱ་མི་རུང་ཞིང་། དགོས་པ་ཅན་ཐུན་མཆོམས་གཡོག་པ་ལ་ཤུབ་བྱས་བྱ། མེ་ལ་སྤྱ་
འདེབས་པ་དང་། མཆོན་ཅི་ཁ་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྒོག་ཅོང་ལ་སྤྱག་དང་བྱེད་པར་དུ་
བྱོལ་སོང་གི་སྟེ་ཤ་ཐོས་ན་ངག་གི་རྒྱས་པ་ཉམས་པས་སྤྱང་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དེར་
མ་ཟད་མཆོམས་ཀྱི་རིང་གཞན་ལ་སྒྲགས་རྒྱ་དང་བསྐྱང་བ་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱང་མི་བྱ་བར་
གསུངས། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བཟའ་བཏུང་ནམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདུད་ཅིར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ལ་རང་ལྟར་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་ཐབ་ཁུང་དུ་གཏུམ་མོའི་མེ་སྤར་བས་སྤྱངས་
པའི་དྲངས་མ་བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་སྟོང་གར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་བྱ་ག་ཚུན་ཆད་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤུལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་

པོས་ཆོས་ཁིང་སྟེགས་མ་ཐལ་བར་སྤངས་པར་བསམ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་། ཟས་ཅུང་
ཟད་ཞུ་རྗེས་ཉེ་བར་རྒྱང་ཁ་སྤྱོད་དུ་བཅིངས། མདོར་ན་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉིད་
ལྟའི་ང་རྒྱལ་དང་གང་སྤང་བདེ་སྟོང་གི་ནམ་རིལ་དུ་བལྟ་བ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཆོགས་
མཆོད་རུབ་རེ་བཞིན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྟེན་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་ཆར་རེ་གཏོང་
བ་བྲག་ལེན་དུ་མང་དེོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་དུས་ཀྱི་བསྟེན་པ་རབ་ལོ། འབྲིང་རྩ་བ་
དུག །ཐ་མ་རྩ་བ་གསུམ་དུ་བྱ་བར་བཤད་ལ། གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་སོ་སོའི་བསྟེན་སྟགས་
གཙོ་བོ་ལ་འབྲམ་སྟག་བཅུ་བཞི། ཡུམ་ལ་དགུ། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོའི་བྱེད་ཆ་དང་།
འགའ་ཞིག་དུ་གཙོ་བོ་ལ་འབྲམ་སྟག་བཙུ་བ། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོའི་བཅུ་ཆ་སྟེ་ཁྱི་
ཆོ་བཙུ་ལ་རེ་བརྩེ་བར་བཤད་པའང་སྤང་ལ། ལྷགས་འདིར་ལས་རུང་ཅམ་ལ་གཙོ་བོ་ཁོ་
ནའི་སྟགས་བཞི་འབྲམ་བརྩམས་པས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡུམ་འཁོར་རྣམས་
ལའང་ཁྱི་ཆོ་རེ་བརྩེས་ན་སྤྱི་དང་མཐུན་ཁིང་ལེགས་པར་མདོན། དེ་ཡང་གནས་གཅིག་
དུ་སྟགས་གངས་ཀྱི་བྱེད་ཅམ་བརྩམས་ཤིང་དེའི་བྱེད་གནས་གཞན་དུ་བརྩེ་བ་སོགས་ཀྱིས་
བསྟེན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་གནས་གཅིག་དུ་མཆོམས་ཁོང་གཅིག་ལ་བསྟེན་ཆད་ཐེམས་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་བསྟེན་པའི་ཆད་ནི། ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟའི་སྤྱོད་དོས་སུ་མཐོང་
བ་ལ་སོགས་པ་བྱི་ནང་གསང་བའི་རྟགས་གསང་རྒྱུད་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་
ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མཆོན་མ་བཟང་པོ་རྟེན་ན་དུས་དང་གངས་ལ་མ་ལྟོས་པས་སྐབས་
ཐོབ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་སྤྱོད་གི་སྤྱིན་སྟེག་བསྟེན་པའི་བཅུ་ཆ་དགོས་པར་འདི་པའི་སྒྲ་མ་
གོང་མ་རྣམས་བཞེད་ཅིང་། ལས་རུང་ཅམ་ལ་སྤྱི་འགོ་ལྟར་རི་ལྟར་འཆོམ་པ་ཞིག་བྱས་
པས་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་ཡང་མཆོམས་ཁོངས་སུ་གྲུབ་ན་ལེགས་ཤིང་། མ་གྲུབ་ན་མི་རིང་
བར་སྐབས་གཞན་དུ་བཀྱིས་པས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །

བསྟེན་པ་དང་སྐྱབ་པའི་གོ་དོན།

སྒྲིབ་བསྟེན་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་གོ་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ཡང་བསྟེན་པ་ནི་ལྷ་ཉེ་བར་
 བྱེད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཅན་ལྟ་བུ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་བྱུགས་ལ་བཏགས་
 པ་དང་འབྲ། སྐྱབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་རུང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བྱ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་རང་ལ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དངོས་ལ་འབད་པ་དང་འབྲ། དངོས་
 གྲུབ་ལེན་ཆོག་ནི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་འཁོར་སོགས་
 རང་དབང་བའི་བཀའ་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་འབྲའོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་འཇག་
 ལ་སོགས་པའི་ལས་སྣ་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱས་སྟེ། ཡུལ་འཁོར་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་འདོད་དོན་གང་ཡིན་ཅི་དགར་བསྐྱབ་ཀྱས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་བཞུས་དངོས་གཞི་བདག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྟེན་ཆད་གང་ཡང་རུང་བར་སྐྱེལ་བ་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་བྱེད་པ་
 ལ་བསྟེན་པའམ་བསྟེན་རྒྱང་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་མཁུག་ཐོག་ཏུ་སྦྱེལ་ནས་བྱེད་པའམ། སྐབས་
 གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཆོག་ཐོད་སྒྲིང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་རྟེན་ཆང་
 མའམ། མ་མཐའ་བསྐྱབ་གཏོར་ཅམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བདག་མདུན་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་ཅིང་།
 བཞུས་པའི་སྐབས་འཇོག་ཁང་དབྱེ་བ་སོགས་བྱས་ཏེ། གཙུ་བོར་མདུན་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་
 པ་གཏོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་ཆད་ཐམས་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་དུས་མནན་བསྲེག་འཕང་
 གསུམ་གྱི་ལས་སྦྱར་མཆོན་བྱེད་ཅམ་དང་། ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་དང་
 བཅས་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་ནི་དོན་ལ་བསྟེན་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་
 སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་བསྟེན་བསྐྱབ་ཁ་འབྲལ་བའམ་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་
 བྱེད་དོ། །བསྟེན་སྐྱབ་སྐྱགས་མར་བྱེད་ཚུལ་ནི། བཞུས་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མ་ནས་བདག་

མདུན་གཉིས་ཀར་དམིགས་དགོས་པ་མ་གཏོགས་སྐབ་པའི་དུས་རིམ་ལྟར་བ་བཞིན་བྱེད་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེང་སང་བྱུག་ལེན་ལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་ཤས་ཆེ་བ་སྤང་། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལས་རུང་ཅམ་དང་ལས་ཆོགས་ཐུན་ཆོགས་ཚོམ་པ་ལ་བསྟེན་རྒྱུང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་
མོད་ཀྱི། ལས་དང་དངོས་བྱུབ་སྟོབས་ཆེན་སྐབ་པ་ལ་སྐབ་པ་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་དུ་བཏང་བ་
གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་བྱུབ་ལེན་ཆོག་ནི། བསྟེན་རྒྱུང་ཅམ་ལ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུར་
སྤང་ཡང་། བྱུག་བཞེས་འགར་མཛད་པ་བཞིན་བྱེད་པར་སྟོན། མཚམས་གྲོལ་ཁའི་ཐོར་
བྱུན་ལ་སྤར་གྱི་དཔལ་གཏོར་དེ་སྐབ་གཏོར་དུ་བྱས་ཏེ་མཚུའི་ཁར་བཞག། དེ་ཡང་ལུགས་
འདིར་གཏོར་མ་ལ་ཤེས་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་འབྲུལ་གཏོར་ལོགས་
སུ་མེད་ཀྱང་རུང་མོད་ཀྱི། སྐབས་འདིར་དེའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་གསར་པ་གཅིག་ཀྱང་
བཤམས་པ་བྱུག་ལེན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་བྱ། སྐབ་གཞི་རང་དང་སྐབ་གཏོར་ལ་དམིགས་ཏེ་
བདག་མདུན་དབྱེར་མེད་དུ་སྐབ་ཚུལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྟན་པས་ལས་གཞུང་བསྐངས་
ཏེ། བསྟོད་པའི་བར་དཀྱིས་བཞིན་བཏང་རྗེས། འཛབ་བརྒྱུ་ཁར་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་སྤྲུགས་
གྱི་མཐར་པཌ་ཇོ་མོ་ཞེས་བཏགས་པ་བརྗོད་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པ་ལས་མར་མེ་
གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བདག་མདུན་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མེ་རི་
འདབ་འབྲུར་ཞལ་སྟོན་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་ལ། བདག་མདུན་གཉིས་ཀའི་སྤྲུགས་ཀར་
སྤྲུགས་འཕྲེང་བཀོད་དེ་འཕྲོ་འདྲའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་འཛབ་བརྒྱུས་མཐར། ལྷག་ཆད་
ཁ་བསྐྱང་ཞིང་ཉམས་ཆག་བཤགས། འཛབ་བསྟོད་བྱ། དེ་ནས་རིག་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་
ནི། བདག་དང་འཛབ་ཁང་གི་ལྷ་སོ་སོར་སྤང་ཡང་བཟང་ངན་དང་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
མ་དམིགས་པར་རིག་ལ། བརྗོད་ཏེ་ས་མ་ཡ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་མེ་ཏོག་འཐོར་བཀའ་སྤང་གཏོར་
སྤང་ནམས་ལ་གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་མཆོད་གཏོར་རྒྱས་པ་དང་། ཅ་གསུམ་བསྐྱང་བ་དང་

བཤགས་པ་ཡང་ནན་ཏན་དུ་བྱ། ཆོགས་རྩས་གྲོ་རོམ་པར་བཤམས་ཏེ་ཆོགས་མཆོད་ཞལ་
སྟོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་། མདུན་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བསྐྱང་མགོན་
དང་ཆོགས་མགོན་གྱི་གཙོ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་མདུན་བསྐྱེད་ལ་བསྟེན་ནས་མཆོད་
དགོས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱས་པར་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩས་རྣམས་བཤམས་ཏེ། བཤགས་བསྐྱེད་
ཅིང་མཆམས་བཅད་པ། སྐབ་རྟེན་གསལ་འདེབས་ཤིང་བྱིན་འབེབས་པ། དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་
བ། ལྷ་གནད་ལ་དབབ་པ། བཤགས་མཆོད། དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་དངོས་རྣམས་རྒྱལ་དབང་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་མཛད་པའི་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་ལྟར་བྱེད་
དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་མདོར་བསྡུས་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དང་། རང་འབྲེལ་སྤུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། རྒྱལ་
བ་ཞི་ཁྱོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པས། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྤྲུགས་
ཐུག་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འབྲུང་བ་བཞིའི་བཅུད་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་
དཔལ་བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་
པ། འདོད་ཡོན་ལ། བཟའི་ས་རྩས་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བྲངས་ནས། མདུན་
གྱི་གཏོར་མ་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ། ཇོ་བོ་སྤྲུལ་གྱིད་བསྐྱེད་ལྟར་ཞེས་སོགས་
བསྐྱེད་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཅེ་སོགས་བསྐྱེད་རྩེས། རྒྱུ་ཁྱོ་རྒྱལ་རམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས། མདུན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེལ་བ་ནས་ཡི་གེ་ཇོ་དཀར་སོ་འོད་ཟེར་
བདུད་ཅི་དང་བཅས་པ་བྱུང་། རང་གི་དབྱེལ་བར་ཐེམ་པས། རུམ་པའི་དབང་དང་སྦྱེའི་
དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། སྐབ་གཏོར་དབྱེལ་བར་གཏུགས་ཏེ། ཇོ་བོ་སྤྲུལ་
གྱོ་རྟ་ཀླ་ཡ་སིངྒེ་ཨ་ལ་ལ་རྟོ་ ཞེས་ལན་ཁ་ཡར་བཟོད། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་
པ་ནས་ལྷུང་ དམར་སོ་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་དང་བཅས་པ་བྱུང་། རང་གི་མགོན་པར་ཐེམ་པས་

གསང་དབང་དང་གསུང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། གཏོར་མ་མགིན་པར་བཞག་
སྟེ། ཨོ་པརྒྱ་ཤོ་རྟ་ལྷ་སྒྲི་མི་རྒྱུ་ཨ་ལ་ལ་རྟེ་ཞེས་བཟྍ་ད། ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྩི་
སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་དང་བཅས་པ་བྱུང་། རང་གི་སྙིང་གར་ཐེམ་པས་ཤེར་དབང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། གཏོར་མ་སྙིང་གར་གཏུགས་ཏེ། ཨོ་པརྒྱ་ཤོ་
རྟ་ཅི་རྟ་མི་རྒྱུ་ཨ་ལ་ལ་རྟེ་ཞེས་བཟྍ་ད། ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་
ལས་འབྱུགས་པ་དཀར་དམར་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བྱུང་། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐེམ་པས་དབང་བཞི་པ་དང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་
ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། གཏོར་མ་སྟེ་བར་བཞག་སྟེ།
ཨོ་པརྒྱ་ཤོ་རྟ་སར་མི་རྒྱུ་ཨ་ལ་ལ་རྟེ་ཞེས་བཟྍ་ད་ཅིང་གཏོར་མའི་མཐེབ་ཀྱ་ནས་ཅུང་ཟད་
རེ་བྲངས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྤྱད་དོ། །དེ་ནས་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཆེམ་
པར་རོལ་ནས་སྟོན་ལམ་གདབ། ལྷག་ཆོག་གཏོང་ཞིང་ལྷག་གཏོར་ཕྱིར་གཏོང་བའི་སྐབས་
སྤར་བཅོན་དུ་བཟུང་བའི་ལྷག་མ་ཡོད་ན་དེ་དང་སྐྱུ་ཁང་གི་གད་རོ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
ཁྱེར་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་ཅུའི་སར་སྐྱེལ། ཆད་ཐོ་ནས་བཟོད་གསོལ་གྱི་བར་གོང་བཞིན་བྱས་
ལ། རྟེན་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སྒྲིམ་ཇོ་ཞེས་བཏགས་པ་བཟྍ་ད་པས་མདུན་གྱི་
འཛེབ་ཁང་ཚུར་ཐེམ་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་གྱུར་བར་བསམ། མགོན་ལྷ་རྣམས་ལ་
གཤེགས་གསོལ་བརྟན་བཞུགས་གང་རིགས་དང་། བདག་མདུན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱུ་
བྱས་ཏེ་ལྷར་ལངས་ལ་བསྐྱུང་བ་བྱ། བསྟོ་སྟོན་གིས་བཟྍ་ད་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །

མཆམས་ཐོད་ལྷ་གཤེགས་གསོལ།

དེ་ནས་མཆམས་ཐོ་གྲོལ་ཚུལ་ནི། ཐོད་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་གསར་པ་བཤམས་ཏེ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཅིང་དབུལ་བ་གོང་ལྷར་དང་། བསྟོད་པའི་མཇུག་ཏུ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་འཁོར་

བཅས་ཀྱིས། །བདག་གི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ། །སྟོང་གྲོགས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་བ་ལེགས། །རི་
བཞིན་དུས་སུ་འདྲི་སྟོན་ཅིག །ཅེས་བརྗོད། ཡིག་བརྒྱ་བཟུ་ཞིང་ཁོངས་བ་བཅོད་གསོལ་
བྱ་བ། ཨོྲ་བཟླ་མུ་ཀྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་བ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་
གྱུར་པར་བསམ་ལ་ཐོབ་སྟུ། སྐྱབ་གནས་དེའི་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་རྣམས་ལ་གཏང་རག་གི་
བསངས་གསོལ་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱལ། རྟེན་དང་མཆོད་གཏོར་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་བསྟུ་
ཞིང་། མཆོད་པ་གཤེགས་དགོས་རྣམས་ས་གཙང་ངམ་ཚུ་ཆེན་པོར་གཤེགས། བསྟེན་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱུ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་བམ། རྟོན་བྱིལ་ཅང་ཉེ་འཁྱེད་པ་བགྱང་འཕྲེང་
བྱག་མཆན་སོགས་དམ་ཆེག་གི་རྩས་རྣམས་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་དམ་ཆེག་མི་གཙང་བ་
སོགས་ལ་མི་བསྟེན་པར་སྟུ། རྟང་མཆོམས་གྲོལ་ནས་སྤར་མཆོམས་འོག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་
མ་འཕྲད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་དང་། གཞན་རང་གི་མཆོད་གྲོགས་ཉེ་དུ་སོགས་དམ་ཆེག་
གཙང་ཞིང་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་རྣམས་དང་རིམ་གྱིས་འཕྲད། རང་ཡང་
མཆོམས་ཁང་གི་བྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་དུ་མི་མང་གིས་མི་མཐོང་སར་ཅུང་ཟད་རེ་འཆག། །དེ་
ནས་རིམ་གྱིས་བྱི་མཆོམས་གྲོལ་ཉེ་མི་གཞན་དང་འཕྲད་པ་སོགས་བགས་ཀྱིས་འདྲིས་སུ་
བཅུག། །བསྟེན་པ་སོང་བ་ནས་བཟུང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟོམ་བཟུས་རྒྱས་
བསྟུས་ཅི་རིགས་མ་ཆག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཤིང་། དུས་ཆེན་རྣམས་སུ་ཆོགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ་ཅི་འགྲུབ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་ཉམས་ཆག་བསྐྱང་ཞིང་ལྷ་མཆོག་དགེས་
པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

ཉམས་སྟུ་ལྷན་པའི་ཕན་ཡོན།

དེ་ལྟར་ལམ་སྟན་མོང་པས་རྒྱུད་སྐྱེད་ནས་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆེག་
དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སྐྱེད་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་སྐྱོད་བཅའ་ཆེན་ཡང་གསང་
ཁྲིམ་པ་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟབ་མོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲུམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་གསང་སྔགས་
ཀྱི་བསྐྱུས་བཟོད་ལ་བཅོན་པར་བགྱིས་ན་སྤིད་པ་གསུམ་ཀྱི་གདོན་བགེགས་འབྱུང་པོ་སྤྱི་
དང་། བྱད་པར་དུ་སྤྲེགས་མའི་དུས་འདིར་རྩུབ་གྲགས་ལྟག་པར་ཆེ་བ་གཟའ་ལྷ་རྒྱལ་བཅོན་
སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱན་སོགས་ཉེར་འཆི་གང་གིས་ཀྱང་གཅི་
བར་མི་རུས་ཤིང་། རྩ་མ་ལྟག་པའི་ལྟའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་རྒྱུད་ལ་ཁྱེགས་ཏེ་ཞི་རྒྱས་དབང་
བྱུང་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྡན་ཏུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་དང་། མྱོལ་ལམ་དང་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པས། རབ་ཆེ་གཅིག་
ལུས་གཅིག་།འབྲིང་བར་དོ། ཐ་མ་སྤྱི་བ་གསུམ་མམ་བདུན། མ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་
ཆད་དུ་རིག་འཛིན་བཞེས་བསྐྱུས་པའི་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་དེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
བྱུང་འཇུག་ཀྱན་བཟང་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རེས་པར་ཐོབ་བར་གསུངས་པས། འདི་ལྟ་
བྱའི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་གསང་ལ་སྤྱིབ་ཐག་ཉེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཅོན་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐལ་བ་
ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལམ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་མཛད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱུན་འབྱོའི་པན་
བདེ་སྤེལ་བའི་ཐབས་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་འབད་པར་བགྱིས་ཏེ་བཀའ་ཤིས་དང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་
དཔལ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ། གང་གི་གསང་
གསུམ་ཡིད་ལ་བྲན་ཅིང་བསྐྱུས་བཟོད་ཟབ་མོར་གཞོལ་པས་ཀྱང་། །སྤིད་པ་གསུམ་ཀྱི་མ་
རུངས་གདོན་བགེགས་མིང་གི་མཐའ་མར་བརྒྱག་པའི་མོད། །དབང་དགྲུག་འཕྲིན་ལས་
འཆི་མེད་ཆེ་སོགས་འདོད་དགྲའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་སྟོལ་བ། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་བསྐྱོད་དབང་
ཆེན་ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་ཀྱན་ཀྱི་ཕུལ། །དེ་ཉིད་བསྐྱེན་ཅིང་སྤྱིབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཆེག་

རོན་ཕུན་ཆོགས་བགང་ཡས་ཀྱང་། །རང་གཞུང་ཚུགས་སྐབ་གནད་རོན་ཀྱང་ཆང་རྒྱས་
 བསྐྱས་སྒྲོན་བལ་འབྲེར་བདེ་བ། །རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱོད་བྱངས་ཉིད་ཅེས་གཟུར་གནས་
 འགའ་ཡིས་བསྐྱགས་མཐོང་ནས། །དེ་ཡི་སྒྲོམ་རིམ་གསལ་བར་བྱེད་ལ་བདག་ཡིད་སྟོ་བ་
 བརྟམ་པར་གྱུར། །ཟབ་མའི་རྒྱུད་དང་སྤྱལ་པའི་ལོ་བཤ་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་གཞུང་ལུགས་
 དང་། །སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་སྟོང་གི་བཅུད་དུ་སིམ་བ་ལས། །ཚུལ་འདིར་མོས་
 ལྷན་སྦྲེས་བུའི་ཆོགས་ལ་མཆོག་དུ་པན་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོའི་
 ཉིད་ཁྱ་གང་ཡིན་ཉེ་བར་བསྐྱས་སྟེ་ལྷག་པར་སྟེལ། །ལུགས་བཟང་སུན་འབྲིན་སྟོལ་ངན་
 སྟེལ་འདོད་གདུག་ཅན་བསམ་པས་མ་བསྐྱད་ཀྱང་། །མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པར་
 དཀའ་ཞིང་བདག་སྒྲོའི་སྦྱིབ་བ་ཆེས་འཕྱག་པས། །ཆོག་དང་རོན་གྱི་ཆ་ཤས་གང་ལའང་
 རོངས་པར་གྱུར་བ་ཇི་སྟེད་བ། །སྤྱི་མ་ལྷ་དང་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་སྟོང་ནས་བཤགས་གྱི་
 བཟོད་པར་མཛོད། །ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་དགེ་ཆོགས་གང་དེས་བདག་དང་མཁའ་མཉམ་
 འགོ་བ་ཀྱན། །སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེ་བར་སྤྱི་མ་ལྷ་མཆོག་བསྐྱོད་དབང་གིས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །གསང་
 ཆེན་ཐེག་པའི་ཆོས་གྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱུ་དུ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱད་ནས། །ཀྱན་བཟང་མཆོག་
 གི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་རོན་གཉིས་སྤྱན་གྱིས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དཔལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་ཁྲག་འཕྱང་ལྷ་དགའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་གྲེང་གཞུང་རྟ་མཆོག་
 བཞད་པའི་སྐྱོད་བྱངས་གྱི་བསྒྲོམ་རོན་གྱི་དམིགས་རིམ་བསྟེན་མཆམས་གྱི་ལག་ལེན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 གནད་རོན་རབ་གསལ་ཀྱན་པན་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ལེགས་བརྒྱའི་བྱུང་བདག་སྤྱི་མ་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་སྤྱན་
 གྱི་བཀའ་ལས་ལས་གཞུང་འདི་དར་རྒྱས་ཆེ་བར་ཡོད་ཆོད་དུ་འདུག་པས་རྣམ་བཤད་ཞིག་གིས་ན་ལེགས་ཚུལ་གྱི་རྟོ་རྗེའི་
 ལུང་སྦྱེ་བོར་སྟོལ་བ་དང་། །ཚུལ་འདིར་མོས་པའི་རྟོ་རྗེའི་སྟོབ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདིའི་སྟོང་ནས་བསྟེན་བ་བྱེད་ཚུལ་
 གྱི་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་ཞིང་། རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྤོར་གཞན་

ན་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཆོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

གྱི་འདོད་མོས་ལྟར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་ལས་བྱང་རྒྱན་འབྱེད་སྤྱིང་པོ་བརྟུང་བསྐྱས་དང་འབྲེལ་བའི་
སྒྲོམ་རིམ་མདོར་བསྐྱས་ཅན་གྱིས་བ་གཞུང་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་དག་པས་ཆ་ལག་ཆང་ཞིང་རང་རྒྱ་ཐེར་བ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱུང་བར་
བརྟེན། སྒྲོམ་ཁོག་ཆེ་ཆུང་སོགས་འདི་ཁའི་གཞུང་རྒྱུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱས་དོན་ལྟེ་མིག་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་པན་སྤེལ་ཆེ་
བར་མཐོང་བས་ཀྱང་ཡིད་སྒྲོ་བར་ལྟར་ཏེ། ཅ་བའི་རྒྱུད་དང་འབྲལ་ཆེ་མེད་པའི་ལོ་བཅ་བྱུང་གི་བཞེད་གཞུང་རྣམས་གཞིང་
བཟུང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེགས་བཤད་བརྒྱད་འཛིན་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་དུ་མའི་སྤྱིང་པོ་
བསྐྱས་ཤིང་། རང་གི་དོན་རྒྱུ་དཔོན་མཆོག་གི་བྲག་བཞེས་མན་ངག་གིས་ཀྱང་ཉེ་བར་བརྒྱན་ནས། ལམ་འདིར་མཁས་ཤིང་
གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དུ་མའི་བཀའ་ཁྲིན་ལས། ལྷགས་འདིའི་དབང་དང་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་ཅིང་
གསང་བ་མང་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་པ། ལ་བརྟུན་གཟུགས་དམ་ཆོག་དོན་རྒྱུ། མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་འབྲུང་གནས་ཆོས་
སྤེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤིང་གི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་དབེན་གནས་བྲག་རི་དགའ་ལྗན་བྱང་རྒྱལ་སྤིང་དུ་མེ་པོ་བྱི་བ་ལོའེ་ས་ག་རྒྱ་
བའི་དུས་ཆེན་དང་བསྐྱེད་སྤེ་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། སྒོ་ལྗན་གཞོན་ཅུ་ཆེ་རིང་དར་རྒྱས་སོ། ། ལྟ་འདི་ལ་ཤིན་
ཏུ་ཟབ་ཅིང་གསང་བའི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་ཡོད་པས། དབང་མ་
ཐོབ་པ་སོགས་སྒྲོད་མིན་གྱི་གང་ཟག་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ལ་དམ་སེལ་
བྱེད་པ་དང་། འདི་དག་སྤིག་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་ལོག་ལྟ་ཅན། ཆེ་འདི་ཁོ་ནའི་རྟེན་བཀྱར་
ཅན་གྱི་བྱིར་དུ་གསང་སྤྲགས་བོན་ལྟར་གྱུར་ཅིང་ཟབ་ཆོས་ཐོང་དུ་འཆོང་བའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་
ཀྱི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྤྱིང་ནས་ཆོས་བཞིན་བསྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་།
ཚུལ་འདི་ཉིད་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་ལྗན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ནར་འབབ་
པའི་འཕྲིན་ལས་དེགས་པ་རྣམ་གསུམ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ནོ་སྐྱར་དག་ཅལ་དང་ལྗན་པ་གཟུང་
མཆོག་རྒྱལ་བོ་རྒྱ་དུ་ལས་གཡེལ་བ་མེད་པར་མཛོད་ཅིག ། ། དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༡༡། །དབལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ལས་བྱང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱ་
དབྱངས་ཀྱི་རྟ་མ་བཞད་གསལ་སྒྲོན་ཀྱི་བྱར་བཞད་མི་འཛིགས་
གཤོང་ལྗེ་གད་རྒྱུངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན།

ན་མོ་གུ་རུ་ཏ་ཡ་གྱི་སྐྱ་ཡ། རྒྱལ་ཀུན་མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། །དབང་དག་
ཁོ་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོངས་ཤར་བ། །དབང་ཆེན་ཁག་འཕུང་རྟ་མཆོག་རོལ་བ་དང་། །དབྱེར་
མེད་བྲིན་ཅན་སྒྲ་མར་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དབལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་
རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་སྐྱ་བ་ཐབས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་
ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀུན་པན་སྒྲོན་མའི་བྱར་བཞད་ཀྱི་རིམ་བ་འགའ་ཞིག་འབྲི་བ་ལ། རོག་མར་
ལས་གཞུང་གི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་འདི་ཁའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་གཞུང་རྣམས་ལས་བྱང་བའི་ལུང་
ཁུངས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྟོན་རགས་རིམ་ཅམ་སྟོས་ན། དེ་ཡང་ཕྱི་འཕྲོ་འཕྲོ་འཕྲོ་ལ་སྟོབ་
དཔོན་བརྒྱས་མཛད་པའི་སྐྱབ་བྱང་ལས། གནས་དང་གང་ཟག་མཆོན་ཉིད་དང་། །སྐྱབ་བའི་
དུས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས། །འབྲེལ་ཐག་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །མཆོད་བ་གཉོར་མ་
རྒྱན་རྣམས་དབང་། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ་བཞི་ལྡན་པས། །ཞེས་བ་ལྟར།

སྐྱབ་བ་པོ་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི།

སྐྱབ་བ་པོ་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། རྒྱུད་ལས། དབང་བཟོད་དམ་ལྡན་སྟོབ་དཔོན་
བཀུར། །བཅོན་འགྲུས་ལྡན་པས་རྩེ་གཅིག་བསྐྱབ། །ཅེས་དང་། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་ཞལ་
ཞིགས་སྐྱས་བ་མིག་འབྱེད་ལས། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གི་མཆོག་ལམ་ལ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་

དགྲིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས། །

གང་དུ་སྐྱབ་པ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི།

གང་དུ་སྐྱབ་པ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རྒྱུད་ལས། དུར་ཁོང་རི་བླ་དམར་པོ་ལ། །རུབ་
རི་མཐོ་བཟིང་ཤར་རི་དམའ། །ནགས་ཆལ་སྐྱག་པོ་རུབ་དུ་བཟ། །གནམ་ས་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་
འད། །ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་འོད་འབར་ཞིང་། །ཚུ་བཅ་རི་བླ་ཀྱན་འདུད་སར། །ཞེས་དང་། བེ་
རོས། །སྒྲོན་ནམས་བུལ་ཞིང་ཡིད་འོང་གནས། །བར་ཆད་མེད་པའི་ས་སྤྱོགས་སུ། །ཞེས་
སོ། །

རྒྱབ་ཆོས་བསགས་སྐྱང་བྱ་ཚུལ་ནི།

རྒྱབ་ཆོས་བསགས་སྐྱང་བྱ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ལས། ཆ་ཆ་སྐྱེན་གཏོང་མདོ་ཕྱེ་འདོན། །འདུས་
བྲས་དགོ་བ་རུས་ཆད་བྱ། །ཞེས་དང་། སྐྱབ་བྱང་ལས་ཀྱང་། སུམ་ཚུ་གཏོར་དཔང་སྐོང་
དང་། །འདུས་བྲས་དགོ་བ་རུས་ཆད་བྱ། །ཞེས་སོ། །

སྐྱབ་ཁྲོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི།

སྐྱབ་ཁྲོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རི་སྐད་དུ། སྟོབ་མ་དཔའ་དུལ་གཙང་སྐྱ་ཅན། །རིགས་བཟང་
རྒྱུད་བཟང་སྐྱབ་པའི་ཁྲོགས། ཅེས་སོ། །

ནམ་སྐྱབ་པའི་དུས་ནི།

ནམ་སྐྱབ་པའི་དུས་ནི། རི་སྐད་དུ། ལོ་དང་ལྷ་བ་སྐར་མ་བཟང་། །དུས་ཆོད་བཟང་ལ་འཇུག་
པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལུང་དེ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་ལྷ་ཆེན་པའི་སྟོམ་ཁོག་གཉིས་
ཀར་རྒྱུད་རང་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ནི་

མི་སྤང་བས། རྟ་མགིན་འདིའི་རྒྱད་གཞན་ཞིག་ནས་དངས་སམ་སྟུང་མོ། །

རྟ་མཆོད་སོགས་རྣམ་དང་ཡོ་བྱད་འབྲུ་བ་ནི།

རྟ་མཆོད་སོགས་རྣམ་དང་ཡོ་བྱད་འབྲུ་བ་ནི། རྒྱུད་ལས། དུར་ཁྲོད་རི་ལྷན་ཐལ་ཆེན་ལ། །མཐུལ་ཁྱུ་གང་གྲུ་གསུམ་པ། །བྱ་བཞིར་བཅིགས་ལ་ཁག་སྟུང་བྱུགས། །བྱལ་སྟུང་བདུད་ཅི་གོ་མ་ཡེ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ལ་རྒྱན་ནམས་དགམ། །དབུས་སུ་བསྐྱོ་བརྟུ་རུ། །སྤྱེས་པ་དར་མ་བུད་མེད་གཞོན། །མེ་ཏྲོག་སྟུང་ཆོགས་བསྐྱའི་མདངས། །སྤྱིང་ཁའི་ཁ་བཅད་དར་དམར་སྤྱིལ། །རྩྱི་གིས་རྒྱས་བཏབ་བདུད་ཅི་སྟུག། །བྱལ་སྟུང་འབྲུ་སྟུང་བྱུས་ཆོགས། །མེ་ཏྲོག་སྟུང་ཆོགས་གཏོར་མ་བཤམས། །བདུད་ཅི་རྟ་བྱི་མཆོད་ལ། །སྐྱ་རེ་འཕན་གདུགས་འཕྲེང་བ་དང་། །སྤྱིང་བྱ་བསུར་ཆེན་ཀེར་བྱས་བཤམས། །དུར་ཁྲོད་རས་ལ་སྟུ་གིས་ཏེ། །རབ་གནས་བྱས་ལ་བྱལ་བྱ་དགམ། །ཞེས་དང་། བེ་རོས། །བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྟེང་ལོགས་བརྒྱ། །སྐྱ་ཡོལ་བྱེ་བྱར་འཕན་གདུགས་དགམ། །རི་མོ་ལ་སོགས་རྒྱ་བཞི་ཡིས། །བྱིན་རྒྱབས་ལྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགོད། །དུར་ཁྲོད་རས་ལ་སྟུ་གིས་ཏེ། །རབ་གནས་ཆགས་པ་བྱལ་བྱ་དགམ། །གཏོར་མ་བདུད་ཅི་རྟ་དང་། །བྱི་མཆོད་ལ་དང་རོལ་མོ་ནམས། །རི་ལྷར་འབྲོར་བཞིན་བསྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །གཞི་བགེགས་ལ་གཏོར་མ་བཏང་བ་ནི། །སྟུང་བྱང་ལས། །ཆ་གསུམ་བགེགས་རིགས་གཏོར་མ་བཏང་། །ཞེས་དང་། །བེ་རོས། །གཞི་བདག་བགེགས་རིགས་འབྲུང་པོ་ལ། །ཤ་ཁག་ཆང་སྟུར་གཏོར་མ་འདི། །འབྲུང་པོ་ཆོམ་བྱེད་སྟུགས་ཀྱིས་སྟུན། །ཅེས་སོ། །རྒྱལ་ཆེན་ཐོ་བསྐྱེད་དང་སྟུང་གི་མནན་པ་སོགས་ནི། །སྟུང་བྱང་ལས། །རྒྱལ་པོ་བཞི་ཡིས་བྱི་མཆོམས་བཅད། །དམ་སྟེ་མནན་ཅིང་སྟོ་བྱང་གདགས། །ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྟུང་ལ་སྟུང་པ་པོ་ཁ་བྱལ་བྱ་བསྟུང་ཏེ་འཁོད་པ་ཡང་། །གོང་གི་རས་གྱིས་བྱལ་བྱ་དགམ། །ཞེས་པ་དང་། །བེ་རོས། །སྟུགས་པ་བདེ་བའི་སྟུན་

ལ་འདུག །ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་ནང་གི་སྟོན་འགོ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྲིམ་བྱས་ཏེ་
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྟོམ་པ་ནི། བེ་རོས། དམ་ཆེག་
གསུམ་ལ་གནས་པ་ཡིས། །མ་ལུས་དག་པ་གསུམ་བསྟོམས་ནས། །རྒྱལ་བའི་པོ་བྱང་དག་
པར་བསྟོམ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད། །བདག་མེད་པན་འདོགས་ཆད་
མེད་བཞི། ཞེས་དང་། རག་པ་གསུམ་གྱི་ལྷགས་དང་། སྐྱབས་སེམས་ཆད་མེད་བཞིའི་
ཆེགས་བཅད་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ལྟར་གསལ་ཏེ་མཆོམས་གཅོད་བཤགས་
པ་དང་བཅས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟར་ཐུག་རྣམས་རབ་ཇོགས་ནས། །རང་ཉིད་
སྐྱེད་ཅིག་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །བརྒྱ་ཁག་འཐུང་སྐྱ་རུ་བསྐྱེད། །ཐུགས་གྱི་སྦྱིང་པོ་འདྲ་འཕྲོས་
པས། །སྤྱོགས་བཅུར་མེ་མཆོན་ཁོ་བོའི་གྲར། །དེ་ལྟར་གསལ་བས་མཆོམས་བཅད་དོ།
ཞེས་དང་། དེ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །ཡི་དམ་ལྟ་རྣམས་སྦྱར་བྲངས་ལ། །སྤྲིག་སྤྱིབ་
བཤགས་པ་གང་རུང་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཆེགས་གསོག་གི་རིམ་པ་དང་།
མདུག་ཏུ་བྱིན་འབེབས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་ནི། བེ་རོས། སྐྱབས་གསུམ་གཅིག་བསྐྱས་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ། །བདག་ཉིད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །ལྷ་བ་ཇ་ཡི་རྣམ་བྲངས་པའི། །བརྟ་སྟོ་
དབྱེ་བ་བརྟ་ལྷག་འཆོལ། །དམ་བཅའ་བརྒྱད་གྱི་རིམ་ཇོགས་ནས། །འབྱུང་གསུམ་ཡི་གའི་
ཏིང་འཛིན་གྱིས། །ཆོས་ཉིད་ངང་ལས་རང་ལྟར་བསྐྱེད། །གནས་གསུམ་བརྒྱབས་ལ་བྱིན་
དབབ་བསྟོམ། །ཞེས་སོ། །མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། རྩ་གྱིས་
སྦྱངས་ལ་ཨ་ཡིས་སྟེལ། །བྱི་མཆོད་ལྟ་མོ་ལྟ་རུ་བརྒྱབས། །ནང་མཆོད་འདོད་ཡོན་ཆེགས་
སུ་བརྒྱབས། །ཞེས་དང་། བེ་རོས་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་ཆོ་གའང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དངོས་
གཞི་ལ་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་གསུམ་ལས་འབྲས་བྱ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་
ནས་བསྟོད་པའི་བར་ནི། རྒྱུད་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་སྒྲོང་ཡངས་ནས། །ཆོས་

ནམས་སྒྲ་ཆོགས་རང་ཤར་བ། །རང་བཞིན་མེད་དེ་ཆུ་ལྷ་འདྲ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ལ་
 བྱུང་། །སྤྲོད་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་གི་དབྱིག་ །ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་སྤྲོད་པོ་ལས། །འབྱུང་བ་ལྷ་ཡི་དྲངས་
 མ་ཆགས། །ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཆེན་
 བོ། །འཁོར་ལོ་དབང་ཆེན་པོ་བྲང་ལྡན། །སྤྱི་ནང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གསལ། །གདན་བཏིང་
 སྒྱུ་བསྐྱེད་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རབ་ཏུ་བྱ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་
 སྦྱོར་བ་ལས། །སྤྱལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་གདོན། །ཞེས་དང་། རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལས་སྒྱུ་བཞེངས་པ། །ཞེས་སོགས་ལེའུ་བཞི་པ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ལེའུ་ལྷ་པའི་སྤྲུགས་
 ནམས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བས་བསྟན་ཅིང་། །བརྒྱས་པ་དང་ཆོགས་མཆོད་ཀྱང་ལེའུ་དྲུག་པ་
 ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། །བེ་རོས་ཀྱང་། །ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ནི། །དེ་བཞིན་
 ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་དང་འབྱུང་། །གཞལ་མེད་ཁང་དང་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད། །མཁའ་གསང་བརྒྱབ་ཅིང་
 སྦྱོར་བ་བསྐྱུལ། །འཁོར་ནམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱན་བྲངས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
 རོ། །སློབ་དཔོན་བརྒྱའི་ལས་གཞུང་གིས་ནི་རྒྱ་ཆོག་ནམས་ཁྲིགས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ་ལག་
 ལེན་དུ་བྲིལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་བེ་རོའི་གཞུང་གཉིས་ཆོ་གའི་སྤྱི་ཁོག་མཐུན་ཀྱང་
 གོ་རིམ་སོགས་ཕྱང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་ནི། །སྤྱས་པ་མིག་འབྱེད་དུ་བེ་རོའི་ཕྱག་ཏུ་ཏྲ་
 མ་གྲིན་ཡང་གསང་འདྲིའི་རྒྱུད་གསུམ་བྱང་ཚུལ་བཤད་པས། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པ་
 འདི་ཁོ་ནར་མ་རེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ལ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་
 ལས་གཞུང་ནི་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྤང་རོ། །འོན་ཀྱང་
 དམིགས་པའི་ཟབ་གནད་འགའ་ཞིག་སྤྱས་པ་མིག་འབྱེད་ལ་བརྟེན་དགོས་པའང་མང་དུ་
 མཆིས་པས་མདོན་རྫོགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས་སོགས་ལ་བཟུ་བར་བྱའོ། །རྒྱུད་དང་སློབ་དཔོན་
 ཀྱི་ལས་གཞུང་གི་ཆོག་ནམས་ངག་འདོན་ཉིད་དུ་གསལ་བས་འདིར་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ལུང་

དུ་དངས་མི་དགོས་མོད། སྤེས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་ཙ་བའི་གཞུང་དེ་དག་རི་བཞིན་ངོ་
མ་འཕྲོད་པས་ཕྱགས་དང་ཆོགས་བཅད་ལ་གཅོད་མཆམས་ནོར་བ་དང་ཆད་པ་སོགས་
སྐྱོན་མངོན་མཆོན་ཅན་འགའ་རེ་སྤང་བས། ཁོ་བོས་ལས་གཞུང་འདིར་རང་སློབ་གང་
སློབས་ཀྱིས་དབྱུང་བཅོད་པར་བགྱིས་པ་ཡིན་པས། བན་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱུས་ཞིག་བྱས་ན་ཡིད་
ཆེས་སུ་གྱུར་བ་ཡོད་ལ། གཞན་དུ་ན་འདོན་ཆོག་གི་ཡིག་སྒྲ་གསར་པ་རེ་ལ་ཡིད་རྟོན་ཏེ་ཙ་
བའི་གཞུང་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་བར་མ་བྱེད་ཅིག །བསྟོད་བསྟེན་ཀྱི་མཆམས་སུ་ལྟའི་ང་
ཀྱལ་དང་གསལ་སྤང་བསྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་ཚྭ་གས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་
ཀྱི་ཞལ་ཁྲིགས་ལས། རི་རབ་གླིང་བཞི་ལས་སུ་བསྟུ། །རྒྱ་མཚོ་བྲག་བཅེར་ཉི་ཟླ་
བསྟོད། །མཆོན་མ་མེད་བའི་ཉིང་འཛིན་ཀྱིས། །མི་གསུང་མཉམ་བཞག་ཕྱགས་ཆོག་
ཡིན། །ཏ་རེ་གསལ་ལོ་ལུང་མི་འགག །ཟེམ་མེ་ཡལ་ལེ་མཆམས་མ་བཟུང་། །མེ་རེ་ལྟམ་
མེ་མ་གཡོས་པས། །མ་གཡེངས་ཁོ་གཏུམ་སྒྲང་དོར་བལ། །དངོས་མེད་གསལ་བ་དབང་
ཆེན་སྟེ། །དངས་ལ་ངོ་ཤེས་གར་དབང་ཡིན། །གཞི་མེད་ཙ་བལ་ཁོ་བོ་བཞི། །ཟུག་རྩ་མེད་
བ་སྐྱོ་མར་འགྱུར། །ཅིར་རྟོགས་ཅིར་སྤང་ཅིར་ཐོས་པ། །རྟ་མགིན་ལས་ནི་གཞན་མེད་
དོ། །རྟ་སྐད་དབྱིངས་སུ་ལ་དབྱེ་བ། །སྟན་འཇམ་དྲངས་གསལ་ཡིད་འོང་ཞིང་། །འབྲེལ་
སྟོམས་རྩལ་ཟེན་མདངས་དང་ཆེ། །སྤྱ་མེད་སྤྱ་བལ་མཆོན་མ་མེད། །ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པས་རྩལ་
བ་མེད། །ས་མཆོག་བཅུ་གསུམ་རབ་ཏུ་གཞོན། །ལྟ་སྤངས་བཅུན་ཏེ་མི་གཡོ་བར། །སྤྱ་ཅེ་
གསུམ་དུ་བརྟགས་བྱ་ཞིང་། །ཉམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དེ་རུ་སང་། །མི་གཡོ་བ་ནི་སྤྱ་ཡི་
རྒྱན། །མི་བསྟོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །མི་ལེན་པས་ན་བདག་མེད་ཅིང་། །མི་དོར་ཆོག་བལ་
མཉམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་བསྐྱའི་ལྷ་ཁྲིད་སེམས་བཟུང་དང་བསྐྱེད་ཚྭ་གས་ཟུང་
འཇུག་གི་ཤོག་ཅིལ་སོགས་ཀྱིས་གྱུང་བསྟན་ནོ། །རྟ་སྐད་ཐེངས་གཅིག་གི་དགོངས་པ་

བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་ཟུར་ཅམ་འགོད་ན། དེའི་གཞུང་ལས། སྤྱི་ཆོ་འབྲུལ་ཏྲ་མ་གྲིན་སྤྱོད་ལ་
གསལ། །སྤྱི་འགག་མེད་པའི་ངང་དུ་ལ་བསྒྲུའོ། །གསུང་གི་རང་བཞིན་ཏྲ་སྒྲིད་གཅིག་སྒྲོག་
པ། །མི་སྤྱི་མི་འགག་གསུང་དུ་ལ་བསྒྲུའོ། །ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏྲ་མ་གྲིན་ཅི་གསལ་
ཡང་། །ཆོས་སྤྱི་སྤྱི་མེད་ངང་དུ་ལ་བསྒྲུའོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་ཏྲ་མ་གྲིན་ནལ་འབྱོར་
ཡིན། །གཞན་ལས་བྱུང་འཕགས་གསང་སྤྱགས་དམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲུ་ཅ་
ས་མ་ཡ། །ལྷག་གཏོར་མན་ཆོད་ཀྱི་མཛུག་ཆོག་ཀྱང་། །བེ་རོས། །ལྷག་མ་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་
མ་བསྐྱེད། །ཁྲོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བསྟོལ་བྱ་སྟེ། །བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་བཟུལ་གིས་དང་། །བདེན་
པའི་སྟོབས་བརྗོད་ཉེས་པ་བཤམས། །ལྷག་ཆད་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགེ་སྟེལ་བསྟན། །དལ་བསྟུ་
ལུས་བསྟུང་སྟོང་ལམ་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྟོང་ལམ་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཡང་། །བེ་རོས། །སྟོང་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཏྲ་མ་གྲིན་དུ། །ཆུ་རྒྱ་ལྷ་བུའི་ངང་ནས་བྱ། །ཞེས་སོ། །བསྟོན་བསྟུབ་ཐུན་བཞིར་
བྱེད་ཅིང་མཆོད་གཏོར་སོགས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁ་གསོ་བ་ཡང་། །སྟུབ་བྱང་ལས། །འཕྲིན་ལས་
ཐུན་བཞི་དག་ཏུ་བྱ། །གསོ་བ་བདུན་དང་མཆོམས་སྟུར་གཅིག་ །ཅེས་སོ། །བསྟོན་སྟུབ་
སོགས་ཀྱི་ཏྲགས་བྱུང་ཆུལ་ནི། །རྒྱུད་ལས། །སྤྱི་ཉིད་དངོས་སུ་མཐོང་བའམ། །སྟོབ་དཔོན་ཉི་
རྒྱ་མགོ་ལ་འཆར། །རྩལ་ལ་མེ་འབར་འོད་འཕྲོ་ཞིང་། །སྟུབ་ཁང་གཡོ་འགྲུལ་སྤྱོད་ཆེན་
འབྱུང་། །བསྟོའི་སྟོང་པོར་བདག་འདུག་དང་། །སྟང་སྟིང་མེ་རྟོག་བསྟོས་ཁེངས། །སངས་
རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཆོས་ཉན་པ། །མི་ཉམས་མངོན་སུམ་ཕྱི་ནང་གསང་། །ཞེས་དང་། །དེའི་དོན་
བེ་རོས་བསྟོན་པ་ཉི་བསྟོན་སྟུབ་པ་སྟུབ་ཆེན་བཞི་དང་སྟུར་ནས་གསུངས་ལ། །དེ་ཡང་ད་
ལྟའི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུད་ཆོག་དང་བེ་རོའི་གསུང་གི་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་ཅིང་། །བེ་རོས་
སྟུབ་པའི་ཏྲགས་བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་ཉི་བསྟོན་ཀྱི་ཏྲགས་སུ་སྟུར། །སྟུབ་ཆེན་ཀྱི་
ཏྲགས་སུ་བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱང་གསུམ་སྟུབ་པའི་ཏྲགས་སུ་སྟུར་བ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་མ་

བརྟག་པའི་རྩལ་དག་མཐོང་པས། འདྲིར་ཁོ་བོས་གསལ་བར་བཤད་ན། དེ་ཡང་བེ་རྩེ་
ཞལ་ཁྲིགས་ལས། རྟགས་དང་རྩོད་ཆད་བྱང་རྩལ་ནི། །ཕྱི་རྟགས་རྟེན་དུ་བཅས་པའི་
སྒྱ། །འོད་འབར་མདངས་དང་ལྡན་པ་ནམས། །ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་འཕགས་པ་མིས། །བསྟེན་
པའི་རྟགས་ཉི་གསང་རྒྱད་ལས། །སྒྱ་ཉིད་དངོས་སུ་མཐོང་བའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཉི་ཟླ་མགོ་
ལ་འཆར། །ཞེས་བསྟེན་པའི་རྟགས་དང་། ཉི་བསྟེན་རྟགས་ནི་གསང་རྒྱད་ལས། །རྩལ་ལ་
མེ་འབར་འོད་འཕྲོ་ཞིང་། །སྒྱབ་ཁང་གཡོ་འགྲུལ་སྒྲ་ཆེན་འབྱུང་། །ཞེས་ཉི་བསྟེན་གྱི་རྟགས་
དང་། རང་ཉིད་ཁོ་རྒྱལ་སྒྱ་རུ་བྱུང་། །སྤང་སྤིང་མེ་རྟོག་དམར་པོས་ཁེངས། །སྒྱབ་པའི་
རྟགས་ཉི་གསང་རྒྱད་ལས། །བསྒྲའི་སྟོང་པོར་བདག་འདུག་དང་། །སྤང་སྤིང་མེ་རྟོག་བསྒྲས་
ཁེངས། །ཞེས་སྒྱབ་པའི་རྟགས་དང་། །ཉམས་སུ་སྟོང་ལ་ཞེ་འདོད་མེད། །རང་ཡིད་ཆེས་ལ་
ཁར་མི་འདོན། །བརྗོད་མེད་བསམ་མེད་དོན་དེ་རྟོགས། །སྒྱབ་ཆེན་རྟགས་ཡིན་གསང་རྒྱད་
ལས། །སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཆོས་ཉན་པ། །ཞེས་སྒྱབ་ཆེན་གྱི་རྟགས་ནམས་བཤད་
ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱད་ཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བྱེད། །ལ་ལར་ཁ་བསྟོན། །ལ་ལ་རྒྱད་ཆོག་
སོར་བཞག་རུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཕྱི་ཡི་རྟགས་ནི་མི་ལམ་དང་། །ནང་རྟགས་ཉམས་
སུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །གསང་བའི་རྟགས་ནི་དངོས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་པས་རྒྱད་ཆོག་གི། མི་
ཉམས་མཛོན་སུམ་ཕྱི་ནང་གསང་། །ཞེས་པའི་དོན་བཀལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱད་དང་བེ་རོས་
གཞུང་གཉིས་ཀ་ལས། མཚན་མ་མ་མཐོང་ལས་ཚོམ་པ། །འཇའ་ཆོན་སྤར་འཛིན་དོན་མེད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས། །ཁ་སྟོང་གི་སྒྱུན་སྟེག་དགོས་པའང་། བེ་རོས། བསྟེན་པ་འབུམ་ཕྲག་
རེ་རེ་ལ། །སྒྱུན་སྟེག་ཁྲི་ཕྲག་རེ་རེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །སྒྱབ་པའི་རྟགས་ཐོན་ནས་དངོས་
བྱུང་བྱངས་པ་ནི། །སྒྱབ་བྱང་ལས། །རྟགས་ཐོན་བྱུང་ནས་དངོས་བྱུང་བྱངས། །དངོས་བྱུང་
རྩལ་སོགས་བགོགས་བསྐྱད་དང་། །བཤགས་པ་བྱ་ཞིང་མཆོད་བསྟོད་བྱ། །སྒྱ་གསུང་

ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲངས། །ཤེས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྣམས་ལ་རོལ། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་འདི་
 འབད་པ་ཆེན་པོས་རྒྱད་དང་འབྲེས་ངེས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་གདམས་ཤིང་། ཟབ་
 ཆོས་འཆོལ་བར་སྦྱོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་
 བསྟན་པ་ནི། བེ་རོས། མ་རྟོགས་ལེ་ལོ་སྟོམས་ལས་བྲས། །དོན་མ་འགྲུབ་པར་ངན་སོང་
 འགོ། །སེམས་ཀྱི་སྟེམས་པས་མ་རྟོགས་ན། །ཆོག་གི་སྟེམས་པས་སངས་མི་རྒྱ། །དེ་བས་
 ཆོག་དོན་ལྟན་པ་ཡིས། །ལྟ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་དུ་བསྐྱོམ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་
 འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཆུ་ཆའི་ཚུལ་ཤེས་ན། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྦྱ་ལྷ་ལྟན་
 གྱིས་རྫོགས་པ་ཡིན། །མཁའ་ལ་བྱ་དང་ཆུ་ལ་ཉ། །ཆུ་རྒྱན་ལྷོག་དང་རྒྱང་མི་འགྲུལ། །རི་
 བྲག་ལ་སོགས་ཐོགས་མེད་འགྱུར། །ཆུ་ལ་མི་འབྲིངས་མེས་མི་འཆིག། །དུག་དང་མཆོན་
 གྱིས་འཛིགས་མི་འགྱུར། །མི་སྤང་བ་དང་མང་པོར་སྦྱལ། །ཆེ་དང་དུས་ལ་བསྐྱངས་བསྦྱང་
 དང་། །སྐམ་སར་ཆུ་མིག་བྱེ་མ་གསེར། །སོལ་བ་ལྷོན་ཤིང་དག་དུ་འགྱུར། །སྦྱལ་དང་
 གཅན་གཟན་གདུག་པ་རྣམས། །བྱི་བཞིན་བྱི་ནས་འབྲང་བར་འགྱུར། །ལྟ་སེན་རྣམས་ལ་
 དབང་བསྦྱར་དང་། །དག་དང་བགེགས་ཀྱིས་མི་ཆུགས་འགྱུར། །གཞན་ཡང་རི་ལྟར་འདོད་
 བཞིན་འགྲུབ། །ལུས་མ་ཐོར་བར་རིག་འཛིན་སར། །ཉི་ཆེའི་འོད་ལ་འདུག་ནས་ཀྱང་། །ལུས་
 ལ་ཆོ་འཕུལ་བཞི་བསྟན་ནས། །སྦྱ་དང་འོད་ཀྱིས་གང་བྲས་ནས། །མ་ལུས་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་
 བྲས་ཏེ། །རེ་དོགས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་རང་གཞུང་
 གི་ལུང་ཁྱདས་མཆོན་ཅམ་ཡིན་ལ། །རིགས་མཐུན་གྱི་གཞུང་གཞན་གྱི་ལུང་འབྲེན་དགོས་
 པ་རྣམས་འདིར་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་ཤིང་། །སྒྲིམ་ཁོག་ཆེན་མོར་ཡང་རྒྱ་
 ཆེར་བྲངས་པས་དེར་བཏྲ་བར་བྱའོ། །རྒྱད་གཞུང་མ་ལ་ཡ་ཡི་སྦྱེད་ཆལ་ལས། །ལེགས་
 འོད་རྫོ་རྫེའི་ཆོག་གི་མེ་རྟོག་འཕྲེང་། །བསྟེན་པས་ལེགས་ཡི་གེའི་སྤྲད་བྱར་བརྒྱས་བ་

འདི། །སྐལ་ལྷན་སྒོ་གསལ་མགུལ་པའི་རྒྱ་དུ་འོས། ཞེས་ཀྱང་སྤྲས་སོ། །

གིན་རྒྱ་གཡ་ཆེ་བའི་གདམས་དག་དག་སྤྲིན་ཇོ་གས་གསུམ།

དེ་ནས་ལུགས་འདིའི་དག་ཇོ་གས་སྤྲིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་འཆད་ན། དེ་ཡང་
བསྐྱེད་རིམ་མཆན་ཉིད་པ་ལ་ཇོ་གས་སྤྲིན་སྤྱང་གསུམ་ཆང་དགོས་ཏེ། །བསྐྱོམ་བྱའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་ཉིད་བག་ཆགས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་སྟོས་ནས། མར་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཅིག་། རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གསོས་བཏབ་ཏེ་འབྲས་བུར་ཇོ་གས་པར་བྱེད་
པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱོམ་ཚུལ་
གཅིག་། བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེས་ལམ་གོང་མ་ཇོ་གས་རིམ་གྱི་གཞི་
འདིང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་ཚུལ་གཅིག་ཏེ་གསུམ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
སྤྲིན་འགོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་ཇོ་གས་སྤྲིན་གསུམ་ཅི་ན་བགེགས་བསྐྱེད་བསྐྱང་
འཁོར་བཤགས་པ་སོགས་འགལ་རྒྱུན་བར་གཅོད་སྤོང་བའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་བྱ་
སྤིང་པ་གང་དུ་འདུག་པའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཕྱི་མའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་
འགལ་རྒྱུན་རྣམས་སྤོང་ཞིང་དག་པར་བྱེད། སྤྱང་འབྲས་ས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱི་
དང་། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་སོགས་
དང་མཐུན་པས་འབྲས་བུར་ཇོ་གས་པར་བྱེད། སྤྱོད་བྱེད་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་གོགས་དང་གོལ་
ས་ཆོད་པས་ཇོ་གས་རིམ་གྱི་སྤྲིན་བྱེད་དུ་འགོ། ཆོགས་གསོག་བཅས་སྤྱོད་བཅས་སྤྱོད་དབབ་
མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་སོགས་མཐུན་རྒྱུ་བའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྤྱང་བྱ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་
མར་འཕེན་འབྲུག་གྱི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་ལས་གསོག་པ་སྤྱོད། སྤྱང་འབྲས་དོན་དམ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་བཅས་སྤྱོད་བཅས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་གཞན་རྣམས་
ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་། འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་

སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
 མཐུན་པས་འབྲས་བུར་རྫོགས་པར་བྱེད། སྤྱོད་བྱེད་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་རྩལ་ཁ་རྒྱས་
 པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟེགས་སུ་འགྱུར་བས་རྫོགས་རིམ་གི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོའོ། །དངོས་གཞི་
 ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། སྤྱང་བྱ་འབྱུང་བ་དང་སྤང་གསུམ་ཐིམ་རིམ་གིས་འཆི་
 བའི་འོད་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཆར་བ་དེ་སྤྱོད་པའམ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་སྐུ་
 སྟོས་བྲལ་གི་ཡེ་ཤེས་གསོས་འདེབས་པས་འབྲས་བུར་རྫོགས་པར་བྱེད། ལམ་གོང་མ་རྒྱུད་
 སེམས་སྟོང་གར་འདུས་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གཞི་འདིར་བས་རྫོགས་རིམ་གི་སྟོན་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་སྤང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། སྤྱང་བྱ་འཆི་སྟོན་ལས་ལུགས་
 ལྟོག་གི་སྤང་གསུམ་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་པ་དེ་
 སྤྱོད་ཞིང་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལོངས་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གི་སྐྱུ་ཅན་
 མཚན་དཔེས་སྤྱས་པའི་སྤང་བ་འཆར་རུང་གི་རིགས་གསོས་འདེབས། ལམ་གོང་མ་འོད་
 གསལ་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐུར་ལྡང་བའི་མཚམས་སྤྱོད་བྱེད། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འགག་མེད་
 དུ་འཆར་བའི་གཞི་འདིར་། རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། སྤྱང་བྱ་བྱི་ཟའི་སེམས་ཅན་དེ་གང་དུ་སྟེ་
 འགྱུར་གི་སྟེ་གནས་ལ་སྟེད་པའི་རྟེན་གིས་དེར་འཇུག་ཀ་མའི་བར་དོའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་སྤྱོད་
 ཞིང་། ལོངས་སྐུའི་ངང་ལས་གང་ལ་གང་འདུལ་གི་སྐུལ་སྐུ་མངོན་དུ་འཆར་རུང་གི་ས་བོན་
 གསོས་འདེབས། ལམ་གོང་མ་སྟོང་རྗེའི་འཕེན་པས་བྱུང་འཇུག་གི་ལྟ་སྐུར་མངོན་དུ་ལྡང་
 རུས་པའི་གཞི་འདིར་། རྟེན་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱང་བྱ་སྟོན་གི་འཛིག་རྟེན་
 ཆགས་པའི་གཞི་རྣམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཅན་གི་ལས་གི་བག་ཆགས་གི་དབང་གིས་འབྱུང་
 བ་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བྱུ་བ་ཏེ་རྒྱ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ལུལ་དང་ཁང་བྲིམ་ལ་
 སོགས་པར་སྤང་བའི་ཞེན་ལྟོག་སྤྱོད་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་

ཡུམ་ལྷའི་མཁའ་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དག་པའི་
ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རོལ་པ་འཆར་རུང་གི་ས་བོན་གསོས་འདེབས། ལམ་གོང་
མའི་ཆེ་ཅ་འཁོར་ལྷ་དབུ་མ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ལྷ་རི་རབ། ཅ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བའི་རྒྱུད་ཐིག་
གཞིའི་པད་ཉི་རྒྱ་བྲམ། དེ་རྣམས་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་སེམས་གསལ་སྒྲོང་བདེ་བའི་ཆ་
ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱོམ་པའི་མཐུས་ཅ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་མཉེན་ཅིང་དུལ་
བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་སྤྲ་བའི་གཞི་འདིང་ངོ། ལྷ་སོ་སོའི་གདན་བསྐྱེད་པ་ནི།
སྤྱད་བྱའི་མའི་མངལ་པ་མའི་ཁུ་ཁག་དེར་མཆོམས་སྤྱར་བའི་རྒྱུན་ཆགས་སྤང་གི་ལོག་སྟེད་
རྣམས་སྒྲོང་ཞིང་། འབྲས་བུ་སྤུལ་པའི་སྤྲུམ་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ངེས་པར་སྟོན་ཀྱང་
སྟེད་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། ཐུགས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་འོད་གསལ་ཞིང་ཐབས་
ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་རུང་གི་རིགས་གསོས་འདེབས། ལམ་གོང་མའི་ཆེ་བརྒྱ་
ཅ་འཁོར་ཉི་མ་གཏུམ་མོ། ལྷ་བ་སྤྱི་བོའི་རྟོ། དྲག་པོ་པོ་མོ་ཁུ་བདེས་བྱངས་པའི་བདེ་སྟོང་
བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་བསྐྱོམ་པས་གཏུམ་མོ་དང་ལས་རྒྱ་ལ་བཞེན་ནས་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་གཞི་འདིང་ངོ། །གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ལ། གདན་གྱི་ཉི་རྒྱའི་སྟེང་དུ་རྒྱའི་
ས་བོན་བབས་པ་ནི་སྤྱད་བྱ་མངལ་དུ་ཁུ་རྩལ་ཆོགས་ཐེན་པ་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་
པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེ་འོད་དུ་ཁུ་སྟེ་སྟེ་མི་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཁྱུགས་ནས་ཁུ་ཁག་
སེམས་གསུམ་འབྲེས་པ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བསྐྱུ་ནི་དེ་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱས་པས་སྤང་ཁམས་
སྤྱེ་མཆེད་རིམ་བཞིན་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷའི་སྤྱར་གྱུར་
བ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་རྫོགས་ནས་བྱིས་པ་བཅས་པ་རྣམས་སྒྲོང་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
སྤུལ་སྤྱར་བཞེངས་ཆེ་ལྷམས་སུ་ཁྱུགས་དང་བལྟམས་པ་སྟོན་པའི་རིགས་གསོས་འདེབས།
ལམ་གོང་མའི་ཆེ་ས་བོན་རྣམས་ནི་རྒྱུད་སེམས་རྩ་ཉིར་ཐིམ་པ། དེ་སྤྱོ་བསྐྱུས་ཡོངས་སུ་

གྱུར་པ་ནི་ཞི་བདེས་དངས་པའི་བདེ་སྡོང་། ལྷ་སྐྱར་རྫོགས་པ་ནི་དེ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྡོང་
 མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱར་འབྲུག་བྱང་དུ་མཆོན་ཞིང་དེ་དང་དེའི་གཞི་འདིང་
 བའོ། །ཡུམ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི། སྐྱང་བྱ་བྱིས་པ་དེ་ནར་སོན་ནས་རྒྱང་མ་ལེན་པ་དང་། སྒོ་
 གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་རྩས་པ་འཕེལ་བ་དེ་སྡོང་། སྐྱང་འབྲས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱར་བཞེངས་
 བ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་མཆོན། ལམ་གོང་མ་བྱང་འདུག་གི་ལྷར་ལངས་
 ཏེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཉེ་རྒྱས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་
 སྐྱར་བའི་གཞི་འདིང་བའོ། །གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། སྐྱང་བྱ་བྱིས་པ་དེ་སྒོ་
 གསུམ་དང་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་རྩས་སྟོབས་འཕེལ་བས་རིགས་མཐུན་གྱི་ལས་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བ་དེ་སྡོང་། སྐྱང་འབྲས་སངས་རྒྱས་པ་ན་རྟོ་རྟེ་གསུམ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། སྐྱ་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་མཆོན། ལམ་གོང་མར་ཁུ་རྩལ་རྒྱང་གསུམ་གྱི་སྟིགས་མ་ཟད་ནས་དྲངས་མ་
 འཕེལ་བས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གཞི་འདིང་ངོ། །ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། སྐྱང་བྱ་ནི་
 བྱིས་པ་དེ་རྩ་ཁམས་འཕེལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྗེའི་རྣམ་རྟོག་རང་སར་གྱུར་པ་དེ་སྡོང་
 བར་བྱེད། སྐྱང་འབྲས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་མཆོན། ལམ་གོང་མར་དགའ་བཞི་
 ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་རིམ་པས་དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱང་སེམས་གཙུག་
 ཏོར་དུ་ཐིམ་པའི་གཞི་གདིང་ངོ། །འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐྱང་བྱ་བྱིས་པ་དེས་བྱ་བུ་མོ་བསྐྱེད་
 པ་དང་། གཡོག་འཁོར་བསྐྱེད་པ་སྡོང་། སྐྱང་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པས་རང་རིགས་སུ་བསྐྱེད་པར་མཇུག་པའི་རིགས་གསོས་
 འདེབས། །ལམ་གོང་མ་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དབྱ་མར་འགགས་ནས་ཅན་ལི་འབར་བས་ཕྱང་
 ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་རྣམས་ཁུ་བའི་དགའ་བཞིའི་མཐར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྡོང་།

གཞུགས་ལྟའི་འཁོར་ལོར་སྟོ་རྒྱས་པའི་གཞི་འདིར་དོ། །རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་པ་ནི། སྤང་བྱ་བྱིས་པ་དེ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རྫོགས་པས་རང་རིགས་དང་
མཐུན་པས་ཀླན་རབས་ནམས་དང་སྟོ་རྒྱས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་དེ་སྟོང་ཞིང་། སྤང་འབྲས་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མཆོན། ལམ་གོང་མའི་དཔེའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཞིང་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་རུང་གི་
གཞི་འདིར་དོ། །མཆོད་བསྟོད་འབྲུལ་པ་ནི། སྤང་བྱ་བྱིས་པ་དེ་འདོད་ཡོན་ལ་ཅི་དགར་
ལོངས་སྟོང་པ་སྟོང་། སྤང་འབྲས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་
འབྲུང་བའི་རིགས་གསོས་འདེབས། ལམ་གོང་མའི་ཆེ་ཉི་རྒྱའི་ཆོགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་གཞི་
འདིར་དོ། །འཛུགས་བཞུགས་པ་ནི། སྤང་བྱ་དག་གི་ཞེན་པ་དང་སྤྲོད་པ་འདྲིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
སྟོང་། སྤང་འབྲས་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་
གསོས་འདེབས། ལམ་གོང་མར་སྟོ་བསྐྱའི་བཞུགས་པས་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དབྱ་མར་ཐེམ་
པ་དང་། དོ་ལའི་བཞུགས་པས་ཐེག་ལེ་བཏན་ཅིང་ཐུར་སེལ་དབྱ་མར་འཆིང་བའི་གཞི་འདིར་
བཤོ། །མཇུག་ཆོག་ཆོགས་ལས་ནས་སྟོ་བརྟུང་གི་བར་ནི། སྤང་བྱ་ཐ་མལ་པའི་དབྱ་འདུལ་
གཉེན་སྟོང་སོགས་ཀྱི་འཁོར་བའི་བྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་སྟོང་། སྤང་འབྲས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་དག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་
སྟོན་པའི་རིགས་གསོས་འདེབས། ལམ་གོང་མར་སྟོ་ས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པ་དུ་མས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་གཞི་འདིར་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤང་བྱ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ཐ་མ་འཛིག་པར་གྱུར་པ་དེ་སྟོང་། སྤང་འབྲས་སྐུལ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱའི་
ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པ་མཆོན། ལམ་གོང་མའི་ཆེ་འོད་གསལ་འཆར་སྟོ་
ཞིང་། གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་འང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཅན་ཐབས་སུ་སྦྱེ་བས་

རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞི་འདིར་དོ། །ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲར་ལངས་པ་ནི། སྒྲར་བྱ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་
 མ་འཇིག་ཏེ་འཆི་བ་ལས་སྒྲར་བར་དོར་ལྡང་བའི་བག་ཆགས་སྦྱོར། སྒྲར་འབྲས་ཆོས་སྦྱེའི་
 དང་ལས་གཞུགས་སྦྱེའི་སྒྲར་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཆར་བ་མཆོན། ལམ་གོང་མའི་འོད་
 གསལ་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་ལྟ་སྒྲར་ལྡང་བའི་གཞི་འདིར་དོ། །དེ་ལ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མཉམ་
 ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཅམ་ལས་སྒྲར་གཞི་སྦྱོར་བྱེད་དུ་སྦྱོར་
 མི་དགོས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྱ་འགྱུར་བའི་མཁས་གྲུབ་དག་གི་བཞེད་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀོད་པའོ། །དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་
 གལ་ཆེ་བས། ལུགས་འདིའི་བཞེད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བར་ཅུང་ཟད་བཙོད་ན། དེ་ཡང་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་སྐྱད་དོད་ལྷན་ཉི་ག་མ་ཞེས་པའི་ལྷན་ཉི་ཞེ་བཙུག་པའམ་བཏགས་པ་སོགས་ལ་
 འཇུག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གསར་དུ་བཙུག་པའམ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། གང་ལས་བཙུག་པའི་གདགས་པའི་གཞི་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་དོད་
 བེ་ཐུན་ག་མ་ཞེས་པའི་བེ་ཐུན་ནི་མ་བཙུག་པ། གྲུབ་པ་རྫོགས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་
 བཙུག་མེད་ཤུགས་འབྱུང་གི་དོན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ག་མ་ནི་རིམ་པ་སྟེ་ཐབས་སམ་ལམ་
 ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བས། བཙུག་པའི་བཏགས་པ་རྗེས་སུ་དཔགས་པའི་སྒྱུ་ལྷེ་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ལམ་འཁོར་བཙུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བཙུག་མ་དང་བྲལ་བ་མཛོད་སྒྲུབ་པའི་
 ལྷེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་འཁོར་བཙུག་པ་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་ཞེས་བྱ་བའང་གང་
 གིས་གདགས་པ་མིང་གི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ། ཨ་མྱི་རྟ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ལས། མི་
 འཆི་དཔའ་དང་ལྷག་པར་བརྟན། །འདོད་དོན་སྦྱར་དང་ཞི་བ་དང་། །ལུས་གནས་མན་པ་
 སྒྲུབ་པ་དང་། །བཀྱར་བར་འོས་ཕྱིར་ལྷ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཅི་རིགས་པར་སྒྲར་
 ཞིང་། རོ་བོའི་སྟོན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་

ཉིད་ཀྱི་ལྟ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་མཚན་མའི་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱབ་བྱའི་གཞིའི་ལྟ་དེ་གང་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་
ཉིད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱབ་གཞི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱབ་
གཞི་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ལྟའི་བདག་
ཉིད་ཅན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གནས་པ་ནི་དམ་ཆེ་ག་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་དབྱེར་མི་བྱེད་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བཞུགས་པ་ནི་དམ་ཡི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ཏེ། རི་མ་སྤྱང་བའི་གཞི་
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་ངོ་མ་ཤེས་པས་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བས་
འཁྲལ་ཏེ་དེ་མ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱང་བྱའི་རི་མ་འདམ་རྩལ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོས།
གདོད་ནས་དག་པའི་རིག་པ་ནི། །ཡེ་ནས་ཆོས་སྐུར་གནས་པ་ལ། །དབུལ་པོའི་བྲིམ་གྱི་ས་
འོག་ན། །གནས་པའི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །ངོ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བར་འཁྲལ། །ཞེས་
བས་དཔེར་ན་ནོར་བུ་ཉིད་འདམ་གྱི་རི་མ་ལས་མ་གྲོལ་བར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པ་
ལྟར་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་མ་རྟོགས་ན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་པན་མི་ཐོགས་པས་རི་མ་
སྤྱང་དགོས་ལ། དེ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་འཁྲལ་བ་སྤོབ་བ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་
བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དང་། ས་པོན་གྱི་ཆ་ནི་རྟོགས་རིམ་གྱིས་སྤྱང་བ་ཡིན་ཅིང་། རི་ལྟར་སྤྱང་
ན་འཁྲལ་པའི་ཆོས་ལས་ཉོན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རིགས་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལམ་
བདེ་བ་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱར་ཚུལ་ནི་དེའི་རང་ངོ་ལ་བསལ་བཞག་
མེད་པར་བཞག་པས་གང་ཤར་གྱི་རང་བཞིན་དག་སྤྱང་དུ་འཆར་བའི་གནད་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་དེས་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལམ་བདེན་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་འགོག་བདེན་དུ་སྤྱང་བས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་

དོན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཆན་ཉིད་ཐེག་པ་བས་གཞི་སྤྱོད་འགོ་བས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་
 ལམ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་རྗེ་ལྷ་བྱ་
 ལྷམ་ན། འོད་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་གསལ་འགག་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡེ་
 བེས་གསུམ་ལྷན་ཏེ། རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་ཡེ་ནས་བཞུགས་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་ཨ་ཏིའི་གཞུང་ལས། འཁོར་འདས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གནས་ལུགས་ཡེ་བེས་
 གསུམ་འདྲིལ་བའི། ཞེས་དང་། གཞི་གནས་རིག་པ་རོ་བོ་རང་བཞིན་དང་། །ཐུགས་རྗེ་
 གསུམ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པོ་ལ། །སྤྱོད་གསུམ་རང་ཆས་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདྲོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱིས། འདི་ལྟར་སེམས་ཉིད་སྒྲ་ཆོགས་སུ། །སྤྱང་
 ཞིང་སྤྱིད་པའི་དངོས་པོ་ཀུན། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལྷ་ཡི་དབྱིངས། །ལྷ་ཡི་རོལ་བ་ལྷ་ཡི་
 སྒྱ། །དེ་བཞིན་དངོས་གཞན་མ་ལུས་བ། །ཡེ་ནས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་པས། །ལྷ་ཡི་གཞི་ཞེས་
 རབ་ཏུ་བརྗོད། ཅེས་དང་། བྱང་པོ་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་གཞན། །ཡེ་ནས་མ་བཅོས་ལྷའི་
 བདག་ཉིད། ཅེས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་ནས་བཅིང་གྲོལ་མེད་པའི་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་།
 དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པས་བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་པོ་དང་། སེམས་ཉིད་
 སྤྱོད་ཆ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་དང་སྤྱང་ཆ་ནས་གཞུགས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ལྷན་ཡང་བྲི་མ་
 མ་དག་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་རིགས་སམ། ཁམས་དང་
 བྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། བྲི་མ་དེས་རང་བཞིན་ལ་གོས་མ་སྤྱོད་བས་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་བསྟན་ཅིང་། བྱང་པར་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར། གྱི་
 ཡས་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་ཡས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡོ་གས་ཐོག་མཐའ་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། མདྲ་ཡོ་ག་པས་
 རང་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བཤམ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་

མེད་ལྷག་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོ། །ཨ་རུས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྲས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། བེ་མ་ལས་གསང་
ཐིགས་སུ། གང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་བ་བརྒྱད་དུ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དབྱས་ན་དྲངས་མ་ལྷ་འདུས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་
ཆོས་སྐྱེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏུགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མ་དག་པའི་སྤང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་འདི་དག་གི་སྤང་གཞི་གཉིས་པའི་སྤང་སོགས་
སམ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ཞེས་གྲགས་པ་ཡེ་ནས་གདན་གསུམ་ཆང་བའི་ལྷའི་
དགྲིལ་འཁོར་དུ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྒོ་གསུམ་གདོད་མ་ནས་རྡོ་རྗེ་མི་
ཤིགས་པ་གསུམ་ཀྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་
འབབ་ལ། དེ་ཡང་དྲངས་མ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མའང་གཉིས་གཉིས་རོ་
གཅིག་ཏུ་འབྲུག་པའི་དོན་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་མི་ཤིགས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ས་རྒྱའི་དྲངས་མ་
གཉིས་སྐྱེ་རྡོ་རྗེ། མེ་རྒྱང་གཉིས་གསུང་། རྣམ་མཁའ་དང་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་གཉིས་བྱགས་
རྡོ་རྗེར་འདུ་ཞིང་། དེ་གསུམ་ཡང་རིམ་བཤིག་ལྟ་བུར་རྩ་དབྱེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་།
དབྱེས་པའི་དྲངས་མ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ཅིང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲ་མ་གཉིས་སྒོ་ག་
གམ་བདག་པོ་དང་། སྤྱི་མ་སྤྱིང་པོ་འམ་ཆགས་ཅིའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་དག་
ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུང་རྡོ་རྗེ་ལས། ལུས་ཅན་སྤྱིང་ལ་གང་གནས་པ། །རང་བྱུང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
གཟུགས། །མི་ཤིགས་ཐིག་ལེ་བདེ་ཆེན་པོ། །རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཀྱན་ཁྲབ་པ། །མི་གནས་
ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དུར་ཁྲོད་བདེ་བའི་དཔེ་རྒྱུང་ལས། །མི་ཤིགས་ཡེ་
ཤེས་ཐིག་ལེ་ནི། །སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་བདག །གཅིག་དང་དུ་མ་རྣམས་སྤངས་པ། །སྤྲ་
ཆོགས་སྤང་ལ་མཆོན་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་། རང་ཤར་ལས། ལུས་ལ་

ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བྱས། །ཏིལ་འབྲུ་ལ་ནི་མར་བཞིན་དུ། །ལུས་ཀྱི་བཟག་དང་གཟི་མཛད་ས་
 བློ། །ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཆེན་པོ་གནས། །ཞེས་དང་། བཤོན་པོ་བྱམས་པས། རིང་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱང་། །རྟག་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཞེས་དང་། བཤོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱིས། །རི་ལྟར་རང་ལུས་བྱམ་པ་
 ཉིད། །དེ་ཉིད་མར་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། །སྤྲུ་མའི་ཞལ་གྱིས་ལེགས་བཅག་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
 གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རི་མ་མ་དག་
 པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དང་། དག་མ་དག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཏེ། །རྒྱད་ཁྲ་མར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་
 དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །དེ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་
 རྒྱད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གདགས་སོ། །མདོར་ན་འཁོར་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཐག་ཁྲའི་སྤྱལ་ལྟར་མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅོམ་ལས་རང་བཞིན་དེར་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ན་ལྟ་
 བ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ལེ་ལག་ལས། །འཁོར་བ་
 དང་ནི་སྤྱང་ན་འདས། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ན། །སྤྱ་
 ངན་འདས་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་ན་སྤྲུགས་ལམ་དུ་
 བྱགས་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པས་རྩ་ལྟར་དགྲ་བ་འདྲན་པར་
 གདོན་མི་འཆལ་བས་ཆུལ་འདི་རྙེད་པའི་ཐབས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་
 སོ། །སྤྲུ་སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྩིས། །ཐ་མལ་འཁོར་ཆོས་སྤྲུགས་ཁམས་
 རབ་སྤྱངས་ཏེ། །ཟག་བྲལ་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོའི་སྤྱ་ཐར། །རྫོགས་བྱེད་ཐབས་མཁས་

འབྲུལ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ། །

ལྷ་དང་གཞུང་ལ་ཁང་གི་ནམ་དག

དེ་ནས་ཆེན་དང་བཏེན་པའི་དག་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྱོད་མོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་ཆང་བར་མངའ་བས། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་དག་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་བཞག་
མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་པན་ཚུན་ཆ་གང་ལྟར་འགལ་བའི་གནས་སུ་མ་མཐོང་ལ།
དེ་ལ་རྒྱས་པར་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་བའི་དག་པ་དང་དེ་དག་ལས་
འཕྲོས་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཞིག་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོམ་ཐེངས་གཅིག་ལ་མཐའ་དག་དྲན་པར་མི་
རུས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་བཤད་པས་ཀྱང་མི་ལང་བས་འདིར་ཆད་ལྡན་གྱི་དམ་པའི་བཞེད་
ཚུལ་གྱི་རྣམ་གངས་ཞིག་མདོ་ཙམ་དུ་བརྗོད་ན། ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་པ་ནི། གཞུང་
ལས་ཁང་གི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་
རང་སྒྲུང་བས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་བསྐྱོད་བ་མཆོན་པའོ། དེ་བཞིན་དུ། དབྱིབས་བྱུ་བཞི་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་མཆོན། ནང་གི་གཞི་དམར་པོར་སྒྲུང་བ་ནི་
ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བསྐྱའི་རིགས་སུ་སྒྲུང་བ་མཆོན།
སྒྲོ་ཁང་སྒྲོ་བཞི་སོགས་བྱུགས་མདོག་ཅན་རྣམས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བཞིའོ། །སྒྲོ་བཞི་ནི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞིའི་ས་ནས་ཆད་མེད་པ་བཞིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
པོ་བྱང་དུ་འདེན་པའམ། རྒྱ་འབྲས་བྱེད་པ་ངོ་བོ་བཞིས་སྟོང་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིའི་ས་ནས་སྦྱེ་
མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་པའོ། །ལམ་སྟེགས་ཀྱི་རྟ་བབས་བརྒྱད་ནི་ཐེག་
པ་བརྒྱད་བཟོད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐེག་པ་འདིར་བཟོད་པའོ། །འབྲས་བྱའི་རྟ་བབས་
བཞི་ནི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་སྒྲུལ་བུ་བརྒྱད་དམ་པའི་ནི་ཐེག་པ་བརྒྱད་

དང་བཞིའི་གྲུབ་མཐའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐྱོར་
 བས་ན་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བདུག་གོ། འདོད་སྣམ་དུམ་བུ་བཞི་ནི་བླ་པ་ཉེར་བཞག་
 བཞི། ཏྲ་བབས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་སྟོགས་རེར་བཞི་བཞི་གནས་པ་ནི་ཡང་དག་སྟོང་བ་
 བཞི། སྒོ་ཁང་བཞི་ནི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྔ་ནི་དབང་པོ་ལྔ། བ་གྲུ།
 བྲེ་བུལ་གྱི་སྣམ་བུ། འར་བུ། མདའ་ཡབ། རྩུར་བུ་ལྔ་ནི་སྟོབས་ལྔ། རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་དང་།
 བྲེ་བྱེད་མེ་ཏྲ་གི་བྲེང་བ། དར་དབྱངས་མེ་ལོང་། རྩ་གཟུགས། ར་ཡབ་སྟེ་རྒྱུན་རྣམས་ནི་
 བྲེང་རྒྱུ་པ་ཡན་ལག་བདུན། བྲེང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་དང་སྒོ་གདོང་གི་དོམ་ཀ་བརྒྱད་སོགས་ཀ་
 བ་བརྒྱད་ཆོན་རྣམས་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ཀ་གཞུ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 བརྒྱད། གདུང་བཞི་ནི་མི་འདིགས་པ་བཞི། བྲེང་གི་བྲེང་ཉེར་བརྒྱད་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་
 དང་པར་བྱིན་བརྒྱུའམ། ཡང་ན་སྟོབས་བརྒྱ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད། དལ་ཐོག་
 ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན། རྩུར་བུ་འདེགས་བྱེད་བཞི་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་བཞི། ཅེ་མའི་ཏྲ་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྟོང་དུ་འབྱེལ་བ། རྩ་རེ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ། གདུགས་ནི་སྟགས་རྩེ་ཆེན་
 པོས་འགོ་བ་སྟོབ་པ། བ་དན་ནི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ། རྩལ་མཆོན་ནི་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 ཞིང་ཆོས་མི་བྱུང་པ། དེལ་བུ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོག་པ། འོད་ཟེར་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བ་ནི།
 རྒྱ་གསུང་སྟགས་མི་བྱད་བརྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ། །ཕྱི་དང་ནང་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་དྲངས་གསལ་མི་
 སྟོབ་པར་སྤང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་སྤང་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ། འོག་གཞི་སྟོ་
 ཆོགས་རྩེ་རྩེ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རྩ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་
 ཉེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ། ཉི་གདན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་
 ཆོས་ཉིད། བད་འཕྲེང་ནི་ཉེས་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཆོས་ཉིད། དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ནི་རྣམ་

ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་རང་སར་དག་པ་དང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་བྱེད། རྩི་རྩི་
རྩི་ཅིས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། མེ་དབྱང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མེས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྟེག་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དོག་པ་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་ཡངས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་
ཁྲམ་པར་བྱལ་ཅིང་། ཐམས་ཅད་དབྱིངས་རིག་གམ་བདེ་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་འབྱུང་
ཅམ་དུ་མཆོན་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱུས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱུས་དམར་ནག་ཏུ་
འབར་བ་ནི་དབང་བྲག་གི་ལས་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ཟུར་གསུམ་
པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། རྒྱ་གམ་དམར་པོ་གསུམ་ནི་སྟོང་རྩི་ནམ་
པ་གསུམ། ཐོད་སྒྲམ་ཀྱི་རྩ་བས་རྒྱམ་པོར་བསྒྲོར་བ་ནི་གསུམ་ཆན་དེ་གཉིས་ཀྱང་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ནམ་ཐར་དང་བདེ་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་རྩི་ཟུང་དུ་འབྱུག་པས་སྟེལ་བ་མཆོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཞི་རིགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཅན་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་གཞིས་
ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིའི་བྱ་བ་གཅོད་པ་མཆོན། དེ་ལ་མགོ་རྒྱུ་ཀྱི་འཕྲེང་བས་
རྒྱམ་པོར་བསྒྲོར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡང་མི་རྟོག་སྟོས་བྲལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱུ་བ་མཆོན་
ནོ། །ལྟ་ནམས་ཀྱི་གདན་སྒྲ་ཆོགས་པར་མི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་འཁོར་
བའི་སྟོན་ཀྱིས་མ་གོས་པ། རྒྱ་བའི་གདན་ནི་ཐབས་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ། ཉི་གདན་ནི་ཤེས་རབ་
སྟོང་པ་ཉིད། ཏུ་ཏུ་པོ་མོ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་བདུད། བི་ཟ་པོ་མོ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། བྲལ་
བྲམ་པོ་མོ་ནི་ཕྱང་པོའི་བདུད། ལྷ་རྒྱལ་པོ་མོ་ནི་ལྟའི་བདུད། གཞོད་སྟོན་པོ་མོ་ནི་འཆི་
བདག་གི་བདུད། དེ་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་དབྱེ་བས་པོ་མོ་ཟུང་དུ་སྦྱང་བ་སྟེ། གན་རྒྱལ་ཁ་སྐྱབ་
ཏུ་བསྐྱེལ་བ་ནི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་ནམ་པར་དག་པ་མཆོན་པའོ། །བརྟེན་
པ་ལྟའི་དག་པ་ལ། གཙོ་བོ་བཙུམ་ལྟན་འདས་དཔལ་པརྒྱ་དབང་ཆེན་ནི། ནམ་པར་ཤེས་

པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཞེ་སྒྲུང་རྣམ་པར་དག་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྐྱེ་མདོག་དམར་ནག་འབར་ཞིང་འཆར་བ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་
ཆགས་ཤིང་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དབང་བྱུག་གི་དངོས་གྲུབ་འབད་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཆོད། དེ་བཞིན་
དུ། ཞལ་གསུམ་ནི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ། ཕྱག་དུག་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་
རྒྱད་དུག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འཛོམས་པ། ཞལ་རེ་རེའང་དམར་རྒྱུ་སྐྱུན་གསུམ་རེ་དང་ལྡན་པ་
ནི་དུས་གསུམ་གཟིགས་ཤིང་སྟེང་ལོག་བར་གསུམ་ཀྱི་གདོན་ཆོགས་གཟིར་བར་མཛད་པ།
ཞལ་བགྲད་ཅིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་ནི་ཞིང་བརྩའི་ཤ་ཁག་རུས་གསུམ་ལ་རོལ་ཞིང་བདུད་
བཞི་ཅད་ནས་འཛོམས་པ། སྒྲིན་མ་དང་སྦྲ་ར་ཨག་ཆོམ་མེ་ལྟར་འབར་བ་ནི་གདུག་པ་ཅན་
མཐའ་དག་སྦྲ་བཀོང་བར་མཛད་པ། དེ་སྦྲ་སྦྲ་ཁྱེན་དུ་བརྗེས་པ་ནི་འཁོར་བའི་རུ་བསྒྲོག་ཅིང་
རྒྱད་དུག་ཐར་པར་འབྲེན་པ། སྤྱི་གཙུག་རྟ་མགོས་བརྒྱན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་
བསྐྱེད་ཅིང་སྲིད་གསུམ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། དེའི་ཁ་དོག་ལྡང་ནག་གིས་བྲག་པོ་དང་ལས་
སྒྲ་ཆོགས་པ། ཁྱུར་དཀར་པོས་ཞེ་བའི་ལས། སྤྱི་སྤྱི་སེར་པོས་རྒྱས་པའི་ལས། རྫོགས་མ་
དམར་པོས་དབང་གི་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ། ཁ་གདངས་ཤིང་རྟ་སྐྱད་བྲག་ཏུ་འཆར་
བས་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྲ་ཆེན་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་
མཁའ་འགོ་དམ་ཅན་བྲན་དུ་བཀོལ་ཞིང་འབྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་མཛད་པ། ཞབས་
བཞི་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་སྤྱེ་རྒྱ་ན་འཆི་དང་བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། བརྒྱུད་བསྐྱེད་
སྟབས་ཀྱིས་རུ་ཏ་མནན་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་
གནས་པར་རྟག་ཏུ་འགོ་དོན་མཛད་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དང་སྐྱེ་བསྐྱེད་པས་
པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ་ནི། རང་ཉིད་བསྐྱེད་ཅིགས་སུ་མཆོན་པ་དང་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་

པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་དབང་འབྱོར་པ། ཕྱག་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱང་ཞགས་
བས་དབང་དགུག་གི་ལས་དང་། ཐ་མའི་བེ་ཚོན་དང་རལ་གྲིས་བྲག་བོའི་ལས་དང་དངོས་
གྲུབ་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུང་པ། དབུ་རྒྱན་ཐོད་སྐྱམ་ལྷ་ནི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ནི་འདོད་ཡོན་མ་སྤངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་རྫོགས་པ། རུས་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་དུག་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་མཆོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མགུལ་རྒྱན་སྦྱིན་པ། གདུ་བུ་ཚུལ་
ཁྲིམས། རྩ་ཆ་བཟོད་པ། སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་བཙོན་འགྲུས། སྐ་རགས་བསམ་གཏན། མཆོད་
ཕྱིར་ཐོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་བོའོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཆོན་པའི་གདགས་
པའི་རྒྱན་གཉིས། བགོ་བའི་གོས་གསུམ། བྱག་པའི་ཅི་གསུམ་སྟེ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆས་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོད་འཕྲེང་ཆར་གསུམ་གྱི་དོ་ཤལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་རྣམ་པར་
དག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེན་འབྲེལ་སྦྱ་མར་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་པ། སྦྱལ་རིགས་ལྷའི་རྒྱན་ནི་
སྦྱ་གདོན་འབྲུད་ཞིང་ཞེ་སྤང་བཙོམ་པ། སྤང་ལྷགས་ནི་གཏི་ཐུག་བཙོམ་པ། ཞིང་ལྷགས་ནི་
འདོད་ཆགས་བཙོམ་པ། སྟག་ལྷགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ནི་དཔའ་བརྟུལ་གྱི་ལས་ལ་མངའ་
བརྟེས་པས་ང་རྒྱལ་བཙོམ་པ་དང་སྦྱབ་པ་པོ་བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་བཀོད་པ། རྟའི་ཐིག་
ལེ་ཐུགས་རྗེའི་ཆགས་པ། ཐལ་ཆེན་ཆོམ་བུ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས། ཞག་ཆེན་གྱི་ཚོ་
རིས་དོན་དམ་བཅུད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །དྲོ་རྗེའི་བྱང་གཤོག་སྟོན་པོས་བར་སྤང་ཁེབས་པ་
ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ།
དབང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་མཆོན་པའི་དཔལ་གྱི་ཆས་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
དེ་ལ་འདྲན་ཚུལ་མང་ཡང་། འདིར་སྤས་པ་མིག་འབྱེད་ལྟར་བྱེད་པ་འཐད་ལ་སྤྱུང་སྤྱི་
རྒྱགས་སུ། སྤྱི་གཙུག་མི་འགྱུར་དྲོ་རྗེ་བྱེད་པའི་ཆས། །ཁམས་གསུམ་ཟེལ་གཞོན་ལྷང་ལོ་
རལ་པའི་ཆས། །རྩྱའཕྲུལ་འུགས་ལྷན་ཐབས་ཤེས་གཤོག་པའི་ཆས། །པ་རོལ་དབྱང་

འཛེམས་ཕྱག་མཚན་མཚོན་ཆའི་ཆས། །གཞན་གྱིས་མི་སྐྱབ་སྤང་བ་གོ་བྱེད་ཆས། །ཉམ་ང་
 གུན་བྲལ་རྟོག་མེད་རོག་གཞན་ཆས། །འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་ཁྲག་ཞག་རྒྱ་མཚོའི་
 ཆས། །ཉོན་མོངས་གུན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མེད་བྱུང་ཆས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་གྲགས་
 ཆེད། །རིགས་ལྡེ་ཡུམ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གར་དགྲའི་ཉམས་གྱིས་རོལ་བ་སྟེ། དེ་
 ཡང་སྒྲོམ་ཁོག་ལྟར་རམ། ཡང་ན་སྤྱིའི་ཉམས་གསུམ་ནི་སྤྱི་ལུས་མཛེས་ལ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་
 ཅིང་ཡུམ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲོར་སྐྱེག་ཏེ་སྐྱེག་པ། སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྐྱབ་
 པར་དཀའ་བ་སྟེ་དཔའ་བ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འཛིགས་པའི་ཁོ་ཉམས་ཏེ་མི་སྤྱག་
 པའོ། །གསུང་གི་ཉམས་གསུམ་ནི། ཆགས་དགྱེས་དེགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བཞད་སྒྲ་
 སྟེ་རྟོན་པ། ཆོག་རྒྱབ་མོས་གཤེབ་སྟེ་བྲག་ལྷལ། འབྲུག་ལྟར་ཆེམ་པའི་རོ་སྒྲོག་པ་སྟེ་
 འཛིགས་བྱུང་ངོ། །སྐྱགས་གྱི་ཉམས་གསུམ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱགས་རྗེས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྟོང་རྗེ། ཁོ་ཆགས་གྱི་སྐྱགས་ཆོགས་པ་ལྟ་བུས་ཅི་ཡང་
 རུས་པ་སྟེ་རམ་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱགས་ཏེ་ཞི་བའོ། །དེའི་པང་ན་འབྱུང་བ་བཞི་
 རྣམ་པར་དག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་རང་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 མ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་རྣམ་གུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་སྤང་བ་རྟོན་
 གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བཞེངས་པ་གསང་ཡུམ་བསྐྱེད་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་ནི་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་
 བའི་བརྟུང་སྒྲ་མདོག་མཐིང་ནག །ཆོས་ཉིད་གུན་འགྲོའི་རང་བཞིན་བདེ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་མཚོན་
 པའི་ཞལ་གཅིག །ཆོགས་གཉིས་བདེན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱག་གཉིས། མཐར་གཉིས་
 གཞོན་པའི་ཞབས་གཉིས། ཆགས་ཁྲིའི་སྐྱགས་རྗེས་འདུལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཅིར་ཡང་བསྐྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཞལ་ཅུང་ཟད་ཁྲིལ་འཇུག་བག་ཆགས་པ། སྤྱིབ་གཉིས་དག་པས་དབུ་སྒྲ་གྲོལ་བ།
 ཕྱག་གཡས་ཐབས་སྟོང་རྗེ་མཚོན་པའི་མའི་ཅིན་རྒྱུན་པ་དང་། གཡོན་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་

མཆོན་པའི་ཐོད་ཁྲག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་མཆོད་པས་དུས་རྟག་དུ་མཉེས་པར་
བྱེད་པའི་བདར་ཡབ་གྱི་ཞལ་དུ་སྟོབ་པ། དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཐར་ཕྱིན་པས་གཞོན་ནུ་ལང་
ཆོ་རྒྱས་པའི་ཉམས་ཅན། ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་རྒྱས་འདེབས་པས་དུས་པའི་
ཕྱག་རྒྱ་ལྡན་བརྒྱན་པ། སྟོང་བ་དང་སྟོང་ཇེ་མི་འབྲལ་བའི་བདར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་པན་ཚུན་
སྐྱེ་ལུས་འཁྲིལ་བ། ཟག་མེད་གྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟོས་བྲལ་དང་པོ་གཅིག་པའི་བདར་ཞལ་
སྟོར་ཞིང་པན་ཚུན་མཚུ་སྟོས་འཛིབ་པ། ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲལ་བའི་བདར་དོ་ཇེ་དང་བརྒྱ་
མཉམ་པར་སྦྱར་བ། སྦྱིབ་གཉིས་གྱི་བྱུད་ཤིང་ལྷག་མེད་དུ་བསྐྱེག་པའི་བདར་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀ་ཉི་མ་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་གཟི་འོད་འབར་ཞིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དབྱུང་འབར་བའི་
སྟོང་ན་བཞུགས་བའོ། །འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་
ཉིད་རྟགས་པའི་བདར་ཞལ་གཅིག་པ། ཐབས་ཤེས་མཆོན་པའི་བྱིར་ཕྱག་གཉིས་པ། བདེན་
གཉིས་མཆོན་པའི་བྱིར་ཞབས་གཉིས་དང་ལྡན་པ། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
སྲིད་པ་གསུམ་བསྐྱེགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དབྱུང་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྡེ་འཕྲེང་བ་རྣམ་པར་
འཁྲིགས་པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པ། དེ་ཡང་དོ་ཇེ་དབང་ཆེན་ནི་ཉེས་སྟོན་ཟད་པའི་རང་
བཞིན་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་དང་། འཕོ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བ་མི་མངའ་བས་ཕྱག་གཡས་པ་དོ་
ཇེ། རིན་ཆེན་དབང་ཆེན་ནི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པས་སྐྱེ་མདོག་སྟོ་སེར་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་
དུ་འགྱུབ་པས་ཕྱག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། བརྒྱ་དབང་ཆེན་ནི་བརྟེ་བས་འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་
དམར་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་ལ་མ་ཆགས་པར་གཟིགས་པས་ཕྱག་གཡས་བརྒྱ།
ལས་རབ་དབང་ཆེན་ནི་འགྲོ་དོན་སྒྲ་ཆོགས་སྟོད་པའི་སྐྱེ་མདོག་ལྗང་དམར་དང་། འཕྲིན་
ལས་མཐར་ཕྱིན་པས་ཕྱག་གཡས་རལ་གྱི་སྟེ། དེ་བཞི་ཀའི་ཕྱག་གཡོན་པས་རྣམ་པར་མི་
རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཆས་བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་བདར་རིམ་བ་བཞིན་དབྱུག་ཐོ་

ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཅེ་གསུམ་རྣམས་འཛིན་ཅིང་། བརྒྱུད་བསྐྱུམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་རང་རང་
གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མཉན་པ། སྒོ་མ་བཞི་ལས་ལྷགས་ཀྱི་མ་ནི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཞི་
བས་དཀར་མོ། སྒྱུན་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཆད་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛིན་ཅིང་བསྐྱུད་
པའི་ཕྱིར་གཡས་ལྷགས་ཀྱི། ཞགས་པ་མ་ནི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པས་སེར་མོ། རོན་སྦྱོད་པ་དང་
བྱམས་པ་ཆད་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འཆིང་ཞིང་སྐྱུད་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར་གཡས་ཞགས་པ། ལྷགས་སྒྲོག་མ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆགས་པས་དབང་དུ་སྐྱུད་པས་
དམར་མོ། རོན་མཐུན་པ་དང་དགའ་བ་ཆད་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བཏན་པར་སྡོམ་
ཞིང་སྐྱུད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་གཡས་ལྷགས་སྒྲོག་འཛིན་པ། དེལ་བྱ་མ་ནི། ལས་སྒྲ་
ཆོགས་ལ་སྦྱོད་པས་ལྡང་བ། སྙན་པར་སྒྲ་བ་དང་བཏང་སྒྲ་མས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་སྒྲོས་ཤིང་འབེབས་པས་སྐྱུད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་གཡས་དེལ་བྱ་འཛིན་པ། བཞི་
ཀའང་ཉག་ཆད་བདག་མཆོན་བཞི་ཅན་ནས་བཅོམ་པའི་བརྟུང་མིའི་སྒོ་སྙིང་བཟུང་ནས་
ཞལ་དུ་གསོལ་བ། ཀུན་རྟོག་སྤངས་པས་སྐྱ་གཅེར་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཐབས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་ཅིང་། བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་འཛོགས་ཤིང་སྐྱག་
བསྐྱེད་ཐད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཡས་བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་གར་སྐྱབས་
རྣམ་བཞི་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་པར་དབང་ཆེན་ཉིད་རིས་མེད་པའི་གདུལ་
བྱའི་ཁམས་ལ་མི་འགག་པའི་སྐྱ་འབྱུང་གི་རོལ་པ་ལས་སྐྱུང་པ་དང་མངག་གཞུག་གི་
འཁོར་ཆོགས་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་པ་དུ་མར་སྤང་བའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་བཅས་པའི་
དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་བདེ་གསལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་པར་འཆར་ཞིང་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་དུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱུང་པར་བཞུགས་པ་བསྒྲོམ་སྟེ།
དག་པ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ཡང་མཆོན་བྱ་མཆོན་བྱེད་སྐྱར་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་

མཆོན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ། དེ་དང་དེའི་དག་པ་བྲན་པར་བྱ་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་ལུས་དང་ཕྱང་ཁམས་སོགས་རྟོག་ཆོགས་ཀྱི་རྩས་རྒྱན་དེ་ཀ་སྔོང་
འགའ་པས་ཀྱིས་མི་སྦྱང་བར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གདོད་ནས་
རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་བའི་ཆོས་མེད་
སྤང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཆ་དང་འཛིན་ཞེན་གྱི་ཆ་དེ་རང་སངས་སུ་སོང་ནས་བདེ་གསལ་
སྔོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྦྱར་པར་ཤར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། རང་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རྟོག་
ཆོགས་ལྟ་སྦྱར་དག་པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཞན་ནས་བཅའ་དུ་མེད་པར་ཐག་
བཅད་དེ་རྒྱ་མཚན་གཉེན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱང་པོ་རིས་མེད་དེ།
རྟོག་ཆོགས་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་སོང་བའི་ལྟ་ཆས་སྤང་བྱ་རྟོག་ཆོགས་དང་
རིགས་འབྲའི་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྦྱར་དེ་དང་དེ་སྐོམ་པས་སྤང་གཞིའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་ཞིང་། རི་ལྟར་སྐོམ་ཚུལ་གྱི་མདོ་འགག་ནི། རྟོགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་
ཀྱི་རྩལ་སྤང་ཅམ་སྟེ། སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ལྟ་སྦྱར་དག་པས། རང་སེམས་སྤང་བའི་
པ་རོལ་ན་ལྟ་མེད། ལྟ་སྤངས་པའི་པ་རོལ་ན་སེམས་ཉིད་མེད་དེ། སེམས་དང་ལྟ་སྦྱར་བྱུང་
དག་གསལ་སྔོང་ཞེན་བྲལ་དུ་རྩེན་ལྟག་གིས་ཤེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་
འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤར་ལྟའི་རྣམ་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་ཟེན་པ་ཡིན་ན། ཞལ་ཕྱག་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་། སྤན་པ་མཁས་པ་ནགས་སུ་བྱགས་པས་ཅི་
མཐོང་སྤན་དུ་ཤེས་པ་ལྟར་གང་སྤང་རྟོག་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་ཆ་སོ་སོ་ལྟ་དེ་དང་དེའི་རང་
བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མོས་པས་ལྟའི་གསལ་སྤང་པར་ཤར་དུ་འབྲེན་བྱས་ཤིང་། གཞན་དུ་སྤར་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་གསལ་སྤང་མ་ཐོབ་ན་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་མ་བློ། རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱང་དུ་འང་གང་ཤར་གྱི་སྤང་བ་དེ་ཀ་ལྟའི་སྦྱ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། གསལ་ལ་

རྟ་ག་པ་མེད་པ། བདེ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་སྒོམ་ལ་དག་སྒྲུང་ལམ་དུ་བྱེད་བས། སྒྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་རང་སྒྲུང་རང་ཤར། རང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ཡོ་ལང་། སྒྲུང་སྒྲོང་
 ཞེན་བལ་གྱི་སྒྱུ་སྒྱུ་དག་པ་རབ་འབྱམས་གྱི་འཁོར་ལོར་འཆར་ཞིང་། མོས་པ་བརྟན་པོ་
 འབྱུང་ན་གོམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་སྒྲུ་གང་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། ཐམས་
 ཅད་གྲག་སྒྲོང་ཞེན་བལ་དེ་ཀ་རྒྱུང་སྒྲུགས་གཞོམ་མེད་ཡི་དམ་གྱི་གསུང་། གསུང་སྒྲུགས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བརྗོད་མེད་གྱི་རང་སྒྲུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲུ་སྒྲུང་དུ་ཤེས་པའི་མོས་པས་
 ལམ་དུ་འབྱེད་ཞིང་། ཡིད་ལ་བློ་རྟོག་ཅི་འགྱུ་ཡང་། དེ་ཀའི་རང་ཞལ་ལ་ཆེ་རེ་བལྟས་པས་
 གསལ་རིག་ངོས་བཟུང་དང་བལྟས་པའི་བྱང་འཇུག་། དེ་ཀ་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲུགས་གཉིས་མེད་རང་
 བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའང་མཐུན་པ་གཉིས་ལྟན་དུ་ཤེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོས་
 རང་གསལ་འཛིན་མེད་གྱི་རང་དེར་ཆམ་ཆམ་སྒྱུར་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་མཉམ་
 རྟེན་ཀྱང་ཏུ་ཅི་སྒྲུང་ཡི་དམ་ལྟའི་སྒྱུ་གསུང་སྒྲུགས་སུ་ཤེས་པས་རང་སེམས་ལས་ལོགས་
 སུ་མི་བཅའ་ཞིང་། སེམས་དང་ལྟ་སྒྱུ་དབྱེར་མེད་གསལ་སྒྲོང་བདེ་ཆེན་རང་ཤར་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གཤམ་རབ་སྤངས་ཅེ་གཅིག་སེམས་གྱི་མཁར། །རྣམ་པར་བཟ་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཆེད། །རྣམ་དག་བློ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་འདི་ལ། །རྣམ་
 མང་ཐེག་པའི་གདན་རྣམས་ཆང་བར་འཁུམས། །ཞེས་གྲུང་སྒྲུས་སོ། །

ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག

གཞན་ཡང་ལུགས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། དེའི་བཤད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་
 མར་དེ་བཞིན་ཉིང་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ། སྒྲུང་བྱ་ནི། སྒྱུ་འབྱུལ་བཤད་རྒྱུད་ཐལ་བ་ལས།
 འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་དག །གནས་པའི་སྟོབས་ནི་ཟད་པ་ན། །འདུས་པ་ལྟ་ཡི་རིམ་

བ་ཡིས། །བག་ཆགས་སྟོགས་མ་རང་ཟད་ནས། །འོད་གསལ་སྟོང་བར་སྤང་བ་ལ། །རེ་
དོགས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་ན།
ནང་དུ་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་བཞི་རིམ་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ། ཕྱི་རོལ་དུ་གཞུགས་སྤྱི་རིེ་
རེག་གི་བར་ཐིམ་པས་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་། རོ་རྒྱུད་གི་དངས་མ་རྣམས་ལས་མར་
ཀྱི་སྒྲ་ཅེར་འདུས་ནས་རེག་ཆོས་ལ་ཐིམ་དུས་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་སྟེ། འདུས་
པའི་དྲངས་མ་གཉིས་ཨ་ཏི་ལ་ཞུགས་པ་སྟོང་གའི་དྲངས་མ་ལྟ་འདུས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་ཐིམ་
བ་ལས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རྟོག་བ་འགགས་ནས་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
བོགས་ཕྱིན་པའི་ཆུལ་གྱིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱིས་སྦྱིབ་བ་རགས་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་
གྱིས་སྤྲ་བ་ཐིམ་པས་ངོ་མ་ཤེས་ན་སྟོག་བ་ཅན་གྱི་སྦྱིབ་བལ་གསལ་སྟོང་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་
བ་ཅན་དུ་གནས་བ་དར་གཅིག་འོང་བདེ་ཡིན་ལ། སྤངས་འབྲས་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོས་བ་དང་
བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ཅིང་། སྟོང་བྱེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ཞིང་བདག་མེད་པར་བསྟོམ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་དག་བ་འཁོར་བ་དང་། དག་བ་མུང་འདས་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སོ་ཅོག་མ་ལུས་བ་ཀྱན་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། སེམས་
ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་བྱུབ་པས། གདོད་མ་ནས་སུས་ཀྱང་མ་བཅོས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
མཐའ་དབྱས་དང་གཅིག་དུ་མ་སོགས་སྟོས་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཀྱན་རྫོབ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་སེམས་
ལས་གཞན་བ་མ་དམིགས་པས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་ལྟར་ཀྱན་ལ་བྱུང་ཅིང་བརྟལ་བས་རྣམ་བ་ཐམས་
ཅད་བར་འཆར་བའི་དབྱིངས། རོ་བོ་དོན་དམ་སྟོས་བལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་དུ་འགྱུར་བ་མེད་
པར་བཞུགས་བ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའམ་གཞིའི་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །རི་སྐད་དུ་རིན་

བྲ་ལས། དངོས་རྒྱུ་ཉིད་ན་དངོས་མེད་པ། རྟོག་པའི་སྤྱོད་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས། རྟོག་བཞིན་ཉིད་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྟོག་ཕྱིར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟོག་རྟེན་ལས་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་མ་བཅོས་བར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་པ་མ་ཐུན་པར་མ་ཟད། རྟོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདི་ནི་འཆི་བ་དག་པ་ཆོས་སྤྱོད་ཞེས་དག་རྟོགས་ཀྱི་མོས་པས་གཞི་འབྲས་གཉིས་དང་སྤྱོད་བར་རྒྱལ་བུད་པའོ། རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིད་དེ་འཛིན་ལ། སྤྱོད་བུ་ནི། ཐལ་རྒྱུད་ལས། བར་མར་སྤྱོད་མའི་ལུས་ཐོབ་པས། རྟོག་སྤངས་འོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པར་བཞག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིག་བཞི་པའི་རྟོག་དེ་ཉིད་ལ་ལྟན་བྱུང་གཟུགས་སྤྱོད་འོད་གསལ་སྟོན་གནས་སྤྱོད་དང་བལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ཞིང་སྤྱོད་རིགས་ལྟའི་ཆོས་བུའི་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུར་ཤར་ཡང་ངོ་མ་འབྲུད་པས་རྒྱུ་པ་རྟོག་གི་བཞིན་པ་རྒྱུད་གི་རྟོན་ལས་སེམས་སྤྱོད་གསུམ་ལུགས་ལྟོག་གི་རིམ་པས་ཤིན་ཏུ་བྲ་ཞིང་དྲངས་པའི་བར་དོའི་ལུས་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་འབྲུབ་སྟེ་མི་ལམ་ལྟར་ཡང་ཡུད་དུ་སྤྱོད་བེད་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་འབྲས་ནི། སངས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅན་མཆོད་དཔེས་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱོད་བུད་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྟེན་མཁའ་ཁྲབ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དག་པ་ལས་ནི་སྤྱོད་བུ་དུ་འཇུག་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཤར་བ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཆོ་འབྲུལ་ཅམ་ལས་བདེན་པར་མ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་འཁོར་འདས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མའི་མཆོད་མ་ཤེས་པ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བས་འབྲུལ་ཏེ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་འབྲུམས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་སྤྱོད་བུའི་ལས་བསྐྱུལ་

བར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་
དུ་བྱབ་པའི་སྙིང་ཇེ་འཛིན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ལས་
རང་བཞིན་འགག་པ་མེད་པའི་ཚེ་འབྱུལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱའི་རྫོགས་པ་རྒྱ་མཐུན་དུ་
སྒྱབ་པའི་ཀུན་སྣང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཁའ་ལས་སྤྱིན་ལྡང་བ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཇི་སྐད་དུ་
རམས་སྒྲོག་ལས། གཉིས་པ་ཀུན་སྣང་ནམ་མཁའི་ངང་། །སྙིང་ཇེ་གསུམ་གྱིས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར། །བྱབ་བཅའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལྟར་ལས་དུ་
བྱིར་ན། ཀུན་སྣང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་སྟོང་ཡུལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་བར་དོ་
དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་གཉིས་ཀ་དང་ནམ་པ་འདྲ་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་ཏེ། བར་དོ་
དག་པ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱའོ་ཞེས་དག་རྫོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱུའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ། སྤང་བྱ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་ཀམྲོ་ལས། བར་དོ་རང་རིག་བདེ་བའི་ཆ། །ཡི་གེ་
རྩྱ་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ལེན་
པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ན་སྐྱེ་གནས་ལ་སྟེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། རུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་ལ། རྟོད་གཤེར་ལས་
སྐྱེ་ན་རོ་ལ། སྐྱོང་དང་མངལ་ལས་སྐྱེ་ན་པ་མའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་སྟེ། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་
གནས་ལ་སྟེད་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དེར་འཇུག་མ་རེག་གི་སྐད་ཅིག་མའི་བར་དོའི་རྒྱང་
སེམས་དེ་ཡིན་ལ། སྤངས་འབྲས་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུས་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུལ་པ་
རགས་པའི་སྐྱེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། སྟོང་བྱེད་ནི། སྟོང་ཉིད་
སྙིང་ཇེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རང་རིག་རྩྱ་ཡིག་སྟོན་པོ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ་
དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཀུན་སྣང་གི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གཉིས་ལ་རིམ་པར་བསྐྱབས་སྟེ་གོམས་པ་ལས་འདིར་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་
ན་སྐྱེས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཁོར་འདས་ནོ་ཇེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྒྲོམ་པའི་རང་

དེག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་དྲངས་མའི་སྟོག་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་
 དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བས་གསལ་
 བརྟེན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་རྩུ་ཡིག་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ནི་སྤྱལ་སྤྱའི་
 རྟོགས་པ་རྩུ་མཐུན་དུ་སྤྱབ་པ་རྩུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དུ་ཤར་བའི་རྩུ་ཡིག་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་བ་བྱེད་ཅིང་། འདི་ཉིད་
 བདེ་གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་
 གསལ་ཀྱི་རྣམ་འཕྱལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་རྩུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་འདུས་ལས། ཆོ་འཕྱལ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་རྩུ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་རི་
 ལྟར་ལམ་དུ་ཁྱེར་ན། རྩུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་
 དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། སྤྱི་གནས་སུ་འཇུག་ཀྱི་བར་དོའི་རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤིང་བ་བྱེ་
 མའི་ས་བོན་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ངོར་རྣམ་འཕྱལ་སྣ་
 ཆོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས། དེ་གསུམ་རྣམ་པ་མཐུན་པས་ན། །འདི་ནི་སྤྱི་བ་དག་པ་སྤྱལ་
 པའི་སྤྱའོ། །ཞེས་དག་རྟོགས་ཀྱི་མོས་པས་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གི་རྟོགས་སྟོན་སྤྱང་
 གསུམ་ཅི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱུ་པ། སྤྱིགས་མ་ལྷ་ཡིས་གཙུག་པའི་
 དུས་མཐའ་འདིར། །ཐུགས་རྗེ་མཐུ་སྟོབས་འཕྲིན་ལས་ཆེས་ལྷུར་བས། །དན་ཅམ་གྱིས་
 ཀྱང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་མཛད་པའི། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཁྱེད་ལས་གཞན་ན་གང་། །ལྷག་པའི་ལྷ་
 འདིར་མོས་ལྷན་མང་ན་ཡང་། །ལམ་འདིར་མཁས་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས། །རྩུད་
 དང་དགོངས་འགྲེལ་རང་གཞུང་རྩུགས་སུ་བྱ། །བསྐངས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 ཅུང་། །ལ་ལ་རང་འདོད་སྟོགས་མཛོང་ཁོ་ནར་ཞེན། །འགའ་ཞིག་གི་བྱམ་ལག་མཐེལ་ཅམ་ལ་
 དེ། །གཞན་དག་གང་བྱུང་ལག་ལེན་འཆོལ་བར་སྟོད། །པལ་ཆེར་གྲགས་པ་གང་ཆེའི་རྗེས་

རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཆོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

སུ་འབྲངས། །བཤེས་གཉེན་ཆོག་ས་རྣམས་ཆེ་འདོན་བྱ་བས་བྲེལ། །སྒྲེགས་བམ་རྣམས་
ནི་འཕྱོར་ལྡན་ཐོང་གལ་སྒྲེགས། །སྒྲོ་གསལ་བ་རྣམས་ཚུལ་འདྲིར་དོན་གཉེར་ཚུང་། །དེ་
བས་ཁ་བཤད་འདི་གོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་འདྲིར། །ལུང་ཅམ་
གིས་ཀྱང་དོན་དང་ལྡན་འགྱུར་ཞེས། །ཆད་མ་སྐྱེས་བྱས་བསྐྱགས་པ་དག་ཐོས་ནས། །ལྷག་
པའི་བསམ་པས་ཡིག་ཆོག་ས་འདི་དག་བསྐྱུན། །ཕྱག་དོག་ཕྱོགས་འཛིན་དབང་དུ་སོང་བ་
འགའི། །སྤང་ལ་ཟུག་རྩའི་ཆོར་བ་སྤེར་ཀྱང་སྤེའི། །རྟོགས་ཀའི་དོན་ལ་ནོར་འཁྱལ་གྱུར་
སྤིང་བས། །སྒྲ་མ་ལྟ་དང་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །འདྲིར་འབད་དགེ་བས་རབ་
དཀར་འོད་སྤང་གིས། །སྐྱེ་དབྱའི་མ་རིག་འཁྱལ་པའི་ཐུན་བསལ་ཏེ། །སྤྲོན་ཐོལ་ལམ་
བཟང་ཀྱ་ཐུད་ཆེར་བཞད་པའི། །ཟག་མེད་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་ཤོག །ཅེས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དཔལ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྲངས་ཀྱི་སྒྲོམ་
རིམ་གསལ་སྒྲོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བཤད་སྒྲོར་གྱི་རིམ་པ་མི་འཛིགས་གདོང་ལྡེའི་གད་རྒྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཚུལ་
འདྲིར་མོས་ཤིང་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ། །ཡབཙུན་གཟུགས་
དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་རང་ཉིད་གིས་སྐྱར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
དར་ཞིང་རྒྱལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྐྱུན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པས་ས་སྤེངས་ཁྱབ་ཅིང་སྐྱ་ཆེ་མཛད་པ་
འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

༄༅། །བསྐྱོད་བཅའ་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ལས་བྱུང་གི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་
བའི་སྤྲོན་རྟ་གཏོར་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གསལ་
བར་བཀོད་པ་དབང་ཆེན་དགེས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བ༽

ན་མོ་གུ་རུ་ཏ་ཡ་གྲོ་མ་ཡ། ལྷ་མ་བསྐྱོད་བཅའ་ཆེན་ལ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་བྱག་བྱས་
ཏེ། །མཉེས་མཆོད་སྤྲོན་གཏོར་རྟ་ཡི། །བྱིན་རྒྱབས་ཆོ་གའི་དམིགས་གནད་བྱི། །འདིར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐྱོད་བཅའ་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ལས་བྱུང་རྟ་མཆོག་བཞད་པའི་སྤྲོ་
དབངས་ཀྱི་སྤྲོན་རྟ་གཏོར་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་སྤྲོད་པོར་
དེལ་ཏེ་གསལ་བར་འགོད་པ་ལ་གསུམ་ལས།

སྤྲོན་བྱུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ།

དང་པོ་སྤྲོན་བྱུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རི་ཡི་ཁྲི་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་བརྗོད་པའི་
སྐབས་སུ། རིམ་པ་བཞིན་རང་ལྟར་གསལ་བའི་བྱགས་ཀའི་རྒྱུལས་རི་ཡིག་དམར་པོ་ཆོ་
ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཏར་གྱིས་འབར་ཏེ་སྤྲོན་བྱུང་
ལ་ཐོག་པས་མ་དག་པའི་སྤྲང་བ་དང་ཉེས་སྒྲོན་རྣམས་གཞོབ་བྱལ་གྱིས་བསྐྱེད། །དེ་བཞིན་
དུ་ཡི་ལྡང་གུ་ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱག་པོ་
བྱུང་བ་རྒྱས་ལ་ཐོག་པས་དེ་ལ་བཏེན་པའི་དངོས་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོར། ཡང་
ཁྲི་དཀར་པོ་རྒྱན་གཤེད་དངས་བསིལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པ་ལས་མཆོན་མེད་ཀྱིས་
ཚུ་བོ་རྩ་རྒྱུང་འབྱུག་པ་འཕྲོན་པ་རྒྱས་ལ་ཐོག་པས། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་

བསམ། ས་མ་ཡ་སྟོ་གྲིས་དམ་ཆོག་བསྐྱལ་ཏེ། སྤར་ཏ་པའ་གྲིས་ཕྱག་མཆན་ནམས་ལས་
 འད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་གོང་བཞིན་དོན་གཉིས་བྱས། སི་ཏ་ར་ཏ་རྩྭ་གིས་ཚུར་འདུས་ཏེ་ཐིམ།
 ཨི་ཨ་རི་ལི། སི་རྩ་ག་ར་ཏེ། རྩྭ་བཟླ་རྩྭ་གི། སྤྱི་རྩྭ་ཏེ་ལཱ་རི། སྤྱི་རྩྭ་རྩྭ་གི། མི་དེ་ཁ་ར་ཏེ།
 ཨི་རི་ན་རི་གི། ལཱ་མོ་ཏ་ར་ཏེ། རྩྭ་བཟླ་རྩྭ་གི། རྩྭ་བཟླ་ར་ཏེ། ཞེས་བཟོད་བས་ཕྱག་མཆན་
 བཅུ་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དབུས་སུ་སྤང་བ་མཐའ་ལས་དམར་པོ་གཡས་བསྐྱེད་
 བས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་
 གཡས་དོ་རི་འཛིན་བས་ཡུམ་དོ་རི་དབྱིངས་ཕྱག་མ་སྟོན་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། སྟོར་
 རིན་འབྱུང་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་བས་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྟོལ་མ་སེར་མོ་དང་མཉམ་
 པར་སྦྱར་བ། རུབ་ཏུ་ནམ་སྤང་དཀར་པོ་གཡས་འཁོར་ལོ་འཛིན་བས་ཡུམ་སྟུན་མ་དཀར་
 མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་ལྗང་གྲུ་གཡས་སྤྲོ་ཆོགས་དོ་རི་འཛིན་བས་
 ཡུམ་དམ་ཆོག་སྟོལ་མ་ལྗང་གྲུ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་པ། ཡབ་ཐམས་ཅད་དོ་རི་སྟོལ་གྱང་གིས་བཞུགས་ཤིང་། གཡས་བས་རང་རང་གི་
 ཕྱག་མཆན་ཐུགས་ཀར་བཟུང་ནས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ། གཡོན་བས་དེལ་བྱ་དཀྱར་བཏེན་པ།
 ཡུམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་སྟོལ་གྱང་དང་། ཕྱག་གཡས་བས་ཡབ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། གཡོན་བས་
 དེལ་བྱ་དཀྱར་བཏེན་ཏེ་འཛིན་པ་ནམས་སུ་གྱུར་པར་བསམ། མ་སྟུང་མཐུལ་ལ་རྩྭ་པའ།
 ཅེས་བས་ཡབ་ལྗེའི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ངང་ལས་མ་ལས་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་རི་ཆེ་ལྷ་པ་ལོར་བུའི་བྱ་པའ་
 ཡིག་གིས་མཆན་པར་བསམ། སི་བསྐྱེད་མཐུལ་ཨེ་ཨི། ཞེས་བས་ཡུམ་ལྗེའི་མཐའ་གསང་མི་
 དམིགས་པའི་ངང་ལས་སི་ལས་བསྐྱེད་འདབ་བཟུད་གྱི་སྟེང་ཨེ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
 ཆོས་འབྱུང་དམར་པོའི་ནང་དུ་ཨི་ཡིག་དམར་པོས་མཆན་པར་བསམ། ས་མ་ཡ་ཏོ། ས་མ་

ཡ་སྟོ། ཨ་རུ་རྩ་ག་ཡ་མི། ཨ་རུ་རྩ་ག་ཡ་རྟོ། ཞེས་པས་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་པན་ཚུལ་རྗེས་
ཆགས་བསྐྱལ་ཏེ། རིམ་རྩི་བུ་རྟོ། ཞེས་པས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡུམ་
རྣམས་གྱི་མཁར་བབས་བ་སྦྱར་མཆམས་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲོས་ཏེ་འཕགས་
བ་མཆོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། འཕགས་བཅུ་འུ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་
རྒྱལས་དང་། བཏན་གཡོ་སྦྱོད་བཅུད་གྱི་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཨོ་ཨུམ་མུ་གི་ཡི་གེ་
དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ཏེ། རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་ཐེམ་བས། དེ་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྤྱི་ཉིག་དཀར་པོ་དེ་མ་མེད་བ་ལྟ་བུ་དཀར་ཞིང་
དྲངས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཨོ་ཞེས་བརྗོད་པས་དེའི་སྟེང་
དུ་སྒྲ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་
འཕྲོ་བས་མཆོན་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཨ་མ། བུ་སྤྱི་སྤྱི་ཅེ་ཐུ་བསྐྱར་རྟ་རྟེས་ཞེས་པས་རང་
གི་ལག་བ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱིན་གཉིས་སྦྱར་བའི་བར་ལ་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་བ་དང་མ་
ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་གཟུ་ཁ་སྦྱར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བདུད་ཅིའི་སྟེང་དུ་
བུ་ལས་བསྐྱུ་འདབ་མ་བཞི་པའི་སྟེ་བ་ལ་སྤྱི་ལས་བདུད་ཅིའི་སྟེ་ལས་གྱི་རྟ་མགིན་སྦྱ་མདོག་
དམར་ནག་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་གཡས་པས་བསྐྱུ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་པས་
རོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་བདུད་ཅིའི་སྟེང་ནས་གཞོན་ཐབས་སུ་འཛིན་པས་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བས་བཞིན་
པ། དབུ་གཙུག་ཏུ་རྟ་མགོ་ལྷང་གུ་རྟ་སྐད་འཆར་བ། དེའི་འཕགས་བཞིའི་འདབ་མ་བཞིའི་
སྟེང་ནས་བཅམས་ཏེ་གཡས་སྟོར་དུ་རིམ་བ་བཞིན་གསང་བའི་ཡུམ་མི་པམ་མ་དཀར་མོ་
ཐུགས་ཀྱི་འཛིན་པ། ཁོ་གཉེར་ཅན་མ་སེར་མོ་ཞགས་བ་འཛིན་པ། རལ་གཅིག་མ་དམར་
མོ་ཐུགས་སྟོག་འཛིན་པ། རོ་ལངས་མ་ལྷང་གུ་དེལ་བུ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་འབྱུང་དེ་རྟ་
མགིན་གྱི་སྦྱ་སྦྱང་གྱི་ཕྱེད་ཡུམ་རྣམས་གྱི་གསང་བའི་མཁར་རུབ་ཅམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་དཔག་པོ་

ཕྱོགས་བཞི་ནས་དུས་གཅིག་དུ་མཛད་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་རྣམ་
 བར་བཞུགས་པའི་སྤྱི་གཙུག་གི་རྟ་མགིན་སྤང་ན་རྫིེ་ཡིག་དམར་པོ་གནས་པ་རང་གི་མཐེབ་
 སྤྱིན་གྱི་ཉི་ཟླ་གཟུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་བར་དུ་བཟུང་བར་བསམ་ལ། ཡོ་སར་བརྩུ་ཨ་མི་ཏཱྱཱ། ཞེས་
 མང་དུ་བཞོད་པས། རྫིེ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་
 ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་བས་མཉེས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་སྤང་གི་རྣམ་
 མཁར་བྱོན། ཐབས་ཤེས་པ་ཆུན་སྟོམས་པར་བཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱན་བབས་པ་རྫིེ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་རྫིེ་ཡིག་ཉི་ཟླ་གཟུ་ཁ་སྦྱོར་དང་བཅས་
 པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་བོར་མེར་གྱིས་ཁུ་བའི་རྒྱན། རྟ་མགིན་གྱི་སྤྱི་བོ་
 རས་ཞུགས། སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱད། རྟོ་རྟེའི་ཅེ་ནས་ཡུམ་བཞི་ཀའི་གསང་བའི་མཁར་དུས་
 གཅིག་དུ་བབས་པས། ཡབ་ཡུམ་ལྷ་ཀ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆེས་ཆེར་གཡོས་ཏེ། བདུད་ཅིའི་
 རྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དཀར་མེར་གྱིས་ཁུ་ནས་དམ་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་ལ་ཐེམ་པས་དབྱེར་
 མེད་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། དེ་ནས། ཡོ་ལྷུང་ཏྱུ། ཞེས་བཞོད་
 དེ་བདུད་ཅི་ནས་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་སྒྲངས་ནས་རང་ལ་གཏོར་བས་ཕྱིག་སྤྱིབ་
 དང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ། ཡོ་སྤྱ་ལྷ་ལ་བེ་ཤུངྷེ་ཏྱུ། རྟམ་ཨ་
 མི་ཏཱྱཱ། ཞེས་གྲོགས་དང་མཆོད་རྩིས་སོགས་ལ་གཏོར་བས། དེ་དག་གི་ཉེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་དུ་དག་པར་བསམ། ཡོ་རི་ཤོ་རྟ་རྟམ་བཟླ་ལྷ་རི་ཏིལྟམ་བེ་ཤུ་ལྷ་
 རི་པཎ་པཎ་རི་རི། ཞེས་བཞོད་དེ་བདུད་ཅི་གཡས་སྒྲོར་དུ་གཏོར་བས་བདུད་ཅིའི་ཟེག་མ་
 ཁོ་བོ་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་མང་པོར་གྱུར་བ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོས་ཏེ་བར་
 ཆད་གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱད། གཡོན་སྒྲོར་དུ་གཏོར་བས་ཁོ་བོ་དེ་
 རྣམས་ཚུར་འདུས་ཏེ་ཁོ་བོའི་གྱུར་ཁང་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱང་བར་བསམ་མོ། །

གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

༥ གཉིས་པ་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རི་ཡི་ཁྲིམ་ཞེས་པས་གཏོར་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་
བསྐྱེད་གཏོར་བཟུས་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱས་ནས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྤྱི་བརྒྱ་
རྩ་ལིང་ཏ་བེ་ཤུ་ཅ་ག་སྤྱི། ཞེས་པས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྤྱི་ལས་གཏོར་མའི་སྟོན་བརྒྱ་ཡངས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་པའི་ནང་དུ་གཏོར་རྩམ་ཤིང་ལྷའི་ཕྱང་པོ་ཕྱར་བྱར་
སྦྱངས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། མ་སྦྱར་མཐུན་སྤྱི། ཞེས་པས་གཏོར་མའི་སྟོང་དུ་
མ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྤྱི་ཡིག་སྟོན་པོ་ཞིག་གནས་པར་བསམ། ས་མ་
ཡ་སྤྱི་གྱིས་དམ་ཆེག་བསྐྱུལ་ཏེ། སྤྱར་ཏ་པའ་གྱིས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དོན་གཉིས་
བྱས། སི་ཏ་ར་སྤྱི་གིས་ཚུར་འདུས་ཏེ་སྤྱི་ལ་ཐིམ་པས་སྤྱི་ཡིག་གདན་དང་བཅས་པ་བདུད་ཅི་
ལ་བབས་ཏེ་ཁྱུ་ཞིང་ཐིམ་པས་གཏོར་མའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངང་དུ་སྦྱངས་པར་བསམ།
པི་བརྒྱ་མཐུན་ལྷུང་ས་མ་ཡ་སྤྱི། སྤྱར་ཏ་པའ། སི་ཏ་ར་ཏ་སྤྱི། ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
གཏོར་མའི་སྟོང་དུ་པི་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བར་ལྷུང་ཡིག་དམར་པོ་
གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དོན་གཉིས་བྱས། ཚུར་འདུས་ཏེ་ལྷུང་ལ་ཐིམ་པས་ལྷུང་ཡིག་
གདན་དང་བཅས་པ་གཏོར་མ་ལ་ཐིམ་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅིའི་ངོ་བོར་
འབར་བར་བསམ། ཨ་ཅ་རྒྱ་མཐུན་ལྷོ། ས་མ་ཡ་སྤྱི། སྤྱར་ཏ་པའ། སི་ཏ་ར་ཏ་སྤྱི། ཞེས་
རིམ་པ་བཞིན་གཏོར་མའི་སྟོང་དུ་ཨ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་དུ་ལྷོ་ཡིག་དཀར་
པོ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དོན་གཉིས་བྱས། ཚུར་འདུས་ཏེ་ལྷོ་ལ་ཐིམ་པས་ལྷོ་
ཡིག་གདན་དང་བཅས་པ་གཏོར་མར་ཐིམ་པས་རི་བོ་ཅམ་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་ཟེགས་མ་
ལ་འདོད་ཡོན་དུག་གི་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བར་འཕྲོ་བར་བསམ་ལ། ཨོ་མཐུ་བ་ལོ་ཏ་ཕུ་
ར་ཏེ་རྩ་སྤྱི། ཞེས་མང་དུ་བརྒྱུད་དོ། །

གསུམ་པ་རྟ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

༥ གསུམ་པ་རྟ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རི་ཡི་ཁྱི། ཞེས་པས་རྟ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྟེན་གཏོར་བཀུས་པའི་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པར་སྤངས། ཡོ་བརྟ་ཀ་ལྷ་ལ་སྦྱི། ཞེས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྦྱི་ལས་བརྟ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ། མ་སུར་མཐུལ། ཞེས་པས་མ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དམར་སེར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ། ར་ཞེས་པས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩིས་པས་རྟའི་རང་བཞིན་ར་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཆད་དེ་འཁོད་པར་བསམ། ས་མ་ཡ་སྦྱི་གྱིས་བསྐྱུལ། སྤྲ་ར་ཏ་པཎ་གྱིས་ར་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དོན་གཉིས་བྱས། སི་ཏ་ར་ཏ་སྦྱི་གིས་སྤྲ་འདུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་མོ་དོ་ཇེ་སྤེལ་མོ་དམར་མོར་གྱུར་པའི་རྟ་ག་ནས་ཁྲག་འཇག་པས་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛེམས་པར་བྱེད་པའི་རྟའི་རྒྱ་མཆོ་བ་སྟོང་རྒྱ་མདུད་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུག་པ་ལ་ལྷ་མོ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་ཐེམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་བསྟེན་པས་བྱི་ལྟར་ཇས་གྱི་རྟ། ནང་ལྟར་བདེ་ཆེན་གྱི་རྟ། གསང་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོའི་རྟའི་དོ་བོར་རྒྱ་ཆེར་འབྲིལ་བར་བསམ་ལ། ཡོ་མརྟ་བརྟ་རྟ་སྦྱི། ཞེས་མང་དུ་བརྗོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཙམ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲི་ར་སྤྲན་ར་ཀ་གཏོར་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤད་གཞི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་། རོ་བོ། དེས་ཆོག་། དབྱེ་བ། བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར། ཇས་སྤྲི་ཐབས། ཁུས་ལྟན་དུ་སྤྱབ་ཚུལ། ལས་ལ་སྤྲི་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་དག་ཡོད་པས། དེ་དག་ཤེས་པར་འདོད་ན། བདུད་ཅིའི་རྒྱུད་བམ་བརྒྱད་མ། གཏོར་མའི་རྒྱུད། རྟ་དམར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་རྒྱུད་དང་གཞུང་མང་པོ་དང་། ཆད་ལྟན་མཁས་བྱུང་གྱི་ལེགས་བཤད་ནམས་ལས་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། གཞི་

ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྤྱར་བའི་མཚོན་དོན་ནམས་རྒྱད་དོན་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་སྒྲ་
མ་མཁས་པའི་ཞལ་ལས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འཕྲོས་དོན་དུ་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་
མདོ་ཙམ་བཟོད་ན། གོང་གི་བསང་སྤངས་སྐབས་ཀྱི་རིམ་ཁྲི་གསུམ་ནི། མེ་རྒྱང་རྩེ་ས་བོན་
ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱིས་བསང་སྤངས་བྱེད་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྤྱར་བའི་གནད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གཞི་དུས་སུ་སྟོད་བཅུད་འབྱུང་འཛིག་ཀྱང་མེ་རྒྱང་རྩེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད། ལམ་
དུས་ཀྱི་ནལ་འབྲོར་ནམས་ཀྱང་རྩེ་རྒྱང་གསུམ་གྱི་ནལ་འབྲོར་དུ་འདུ། འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་
སྟོད་བཅུད་གཉིས་ལས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་ཆགས་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མར་རྒྱང་དཀྱིལ། དེའི་
སྟེང་དུ་རྒྱ་དཀྱིལ་ཆགས་ཏེ། སྤར་ཡང་རྒྱང་གིས་རྒྱ་དཀྱིལ་བསྐབས་བས་དྲངས་མ་གསེར་གྱི་
ས་གཞི་དང་། སྤར་ཡང་རྒྱང་དཀྱིལ་ལས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱང་གིས་རྒྱ་དྲངས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྐབས་པ་ལས། རི་རབ་གསེར་རི་སུ་ཁྱུད་སོགས་འབྱུང་ཅིང་། མཐར་བསྐྱལ་བ་
འཛིག་པ་ན་ཡང་མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་རྒྱུ་ཡིས་གཅིག་ །དེ་ལྟར་རྒྱ་བདུན་ཐལ་ནས་
ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་དེ་ནས་ནི། །མཐུག་ཏུ་རྒྱང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་མེ་རྒྱང་གིས་འཛིག་པར་བྱེད། བར་དུ་གནས་པ་ཡང་དེ་གསུམ་ལ་རག་ལས།
བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མངལ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། །པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་རྒྱ་
དང་། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དམར་པོ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱས་སུ། བར་དོའི་རྒྱང་སེམས་
ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ནམ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མ་སྟོམས་པའི་དབང་གིས་འདུ་བ་འཁྲུགས་
ཏེ་རྒྱང་སེམས་དང་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་ཚོགས་པ་གྲེས་པ་ལ་འཆི་བའི་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་
ཅིང་སྟོན་གཞུང་དུ། ཆ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་ནི་མཁྲིས་པ་སྟེ། །མཁྲིས་པ་མེད་པར་ཆ་བ་འབྱུང་མི་
སྟེད། །ཅེས་ཆ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མཁྲིས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གང་བ་ཐམས་ཅད་

གྱི་གཞི་བད་ཀན་ཡིན་ལ། ། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་ནད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མདོར་བསྟུན། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། མཁྲིས་པ་ནི་མེའི་
 རང་བཞིན་རྟ་དང་། བད་ཀན་ནི་རྩའི་རང་བཞིན་ཁུ་བའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རྩ་མེ་རྒྱང་གསུམ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་འདུ་ལ། གདོན་རྣམས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་ཀའི་ཆོ་
 འཕྲུལ་ཡིན་ཏེ། པོ་གདོན་རྣམས་རྩ། མོ་གདོན་རྣམས་རྩོད་དམ་མེ། མ་ནིང་གི་གདོན་རྣམས་
 རྒྱང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་རྩ་མེ་རྒྱང་
 གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འདུ་སྟེ། དཀར་ཆ་དག་པར་བྱེད་པ་སྒྲུའི་དོ་རྩའི་རྣལ་འབྱོར། དམར་
 ཆ་དག་པར་བྱེད་པ་གསུང་དོ་རྩའི་རྣལ་འབྱོར། ཉག་ཆ་དག་པར་བྱེད་པ་འཕམ། རྒྱང་དག་པར་
 བྱེད་པ་ཐུགས་དོ་རྩའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འདུ་ཞིང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀར་ཆ་སྒྲུ་
 དོ་རྩེ། དམར་ཆ་གསུང་དོ་རྩེ། ཉག་ཆ་ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ན། རྒྱང་གཞི་ལུས་
 རག་ཡིད་གསུམ་མཐ། ཁྲ་ཁྲག་རྒྱང་གསུམ་གྱི་རྒྱང་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་བག་ཆགས་གསུམ་
 དང་། དུག་གསུམ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྒྲོན་རྣམས་རྒྱངས་ཏེ་སྒྲོང་བྱེད་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱང་འབྲས་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་འབྲུབ་
 པའི་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་མཆོད་རྩས་རྣམས་རྩ་མེ་རྒྱང་གསུམ་གྱི་
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟན་གཏོར་རྟ་
 གསུམ་གྱིས། ཅ་གསུམ་ཁམས་དང་བཅས་པ་མཆོན་པར་གསུངས་པས། དེ་ཡང་རོ་མ་ནས་
 མེའི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་དམར་པོ་དང་། རྒྱང་མ་ནས་རྩའི་བཞིན་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་
 འབབ་ཅིང་། རྒྱང་གིས་བཅིང་གྲོལ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དབྱ་མར་བྱེད་པས། དབྱ་མ་རྒྱང་གི་
 བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པས། སྟན་གྱིས་རྩའི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྒྱང་མ་དང་བཅས་
 པ་དང་། རྟ་མ་མེའི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་དམར་པོ་རོ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། གཏོར་མ་ནི།

རྒྱུད་ལས། ལྷ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་ལྷ་གར་བརྗོད། ལི་རྒྱའི་ཡིག་འབྲུ་ལིང་གར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་དབུ་མར་འདུ་འཕྲོད་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་པའི་རུས་
པའམ། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུད་དབུ་མ་དང་བཅས་པ་མཆོན་ཞིང་། དེའི་རིགས་པས་
སྤར་གྱི་རི་ཡི་ཁྲི་གི་མཆོན་དོན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་པས། རྒྱུད་དང་ཐེག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་
པའི་རྟོགས་པ་འདྲན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་གསང་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡོད་པར་སྤང་དོ། །དེར་
སང་ལས་གཞུང་གྲུང་མཁན་ཆེས་མང་མོད། །འདི་འདྲའི་དམིགས་གནད་ན་བར་སོན་པ་
ཅུང་། །དེ་བྱིར་སྤྱོད་གཞུང་དང་འགལ་མེད་དུ། །རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་འཕངས་མེད་གསལ་
བར་བཀོད། །དགེ་འདིས་སྤང་གཞི་ཁྱུ་རྩལ་རྒྱུད་གསུམ་པོ། །སྤྱོད་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་
ཀྱིས་ལེགས་སྤངས་པས། །སྤངས་འབྲས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་སྤར་འབྲུབ་ནས། །འགོ་ཀུན་
སྤྱོད་གསུམ་གནས་ལ་འགོད་པར་ཤོག ། ། །ཅེས་བསྒྲ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱང་གི་སྐབས་སུ་
ཉེ་བར་མཁོ་བ་སྤྲན་ར་གཏོར་གསུམ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྩལ་དབང་ཆེན་དགེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་
ནི། རྒྱ་མ་གོང་མ་དག་གིས་ལས་བྱང་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་གཤམ་དཀྱགས་ཆེ་ཅམ་སྤང་བར་བརྟེན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མ་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལས་འདི་སྒྲོར་གྱི་དབང་གདམས་དག་མང་དུ་ཐོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་པ་བཙུན་གཟུགས་ལ་དམ་ཆོག་
རྗེ་རྗེས། རང་གཞན་མང་པོ་ལ་མན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྤངས་ཏེ་འདིའི་སྒྲོས་རྒྱུད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་།
སྤན་ར་གཏོར་གསུམ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཤོག་རིལ། ལོ་ཆེན་བེ་རོའི་སྤྲས་པ་མིག་འབྱེད། སྒོམ་ཁོག་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་ལུགས་འདི་
ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་བྱུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་གྱུང་བསྐྱིགས། རང་གི་རྒྱ་མའི་མན་དག་གིས་ཀྱང་བརྒྱན་
ནས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༡༡། །བཙམ་ལྷན་འདས་པ་སྒྲ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་རྟ་མགིན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་བདེ་ཆེན་རྟ་མགིན་གྱི་ཐུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞག་སོ།།

པ།

ན་མོ་གྲུ་རུ་བསྐྱ་མཆོལ་ཏེ་ཡ་གྲི་ལྷ་ཡ། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བྱེད་པོ་རྟ་མགིན་གྱི་
ཆོས། །མ་རུངས་འདུལ་བྱེད་ཁྲི་བོའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །རྟ་མགིན་དང་བཟུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་ལུང་བ། །སྒྲ་མ་རྟ་མགིན་དཔལ་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །གང་ཞིག་བསྐྱེད་པས་པས་
མ་དག་སྒྲོད་གྱི་ཁམས། །རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོར་སྐྱུར་བྱེད་པའི། །མཚན་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས། །སྒྲོས་བསྐྱེད་རྣམ་བཞག་ཐུང་ཐད་གསལ་བར་
བྱ། །འདིར་བཙམ་ལྷན་འདས་པ་སྒྲ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་རྟ་མགིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་བྲིས་བཅིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཞན་དུ་འབྲི་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་
པ་བསྐྱེད་དོན་སྒྲོས་བསྐྱེད་གི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ།

མོག་གི་གཞི།

དེ་ཡང་གཞུང་ཡས་ཁང་གི་འོག་གི་གཞི་ནི། འཕྲིན་ལས་གྱི་སྒྲོན་འགྲོའི་མཚམས་བཅད་
གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་རྟ་མགིན་གྱི་སྒྲོན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་འགྲུང་ལྷ་རི་རབ་དང་
བཅས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རིན་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་པ་སྒྲ་སྟེ། འདབ་མ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱེས་
པའི་ཆ་བ་ནས་སུ་མ་ཆ་ཅམ་བྱེད་དང་། དེ་པན་ཆད་གྱི་བྱེད་དུ་ལངས་པའི་ཆེ་རྣམས་ནང་དུ་
ཐུང་ཐད་ཅམ་གྲུག་པ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོག་པས་བསྐྱོར་བའི་དབྱུས་སུ་འདབ་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་
གཞི་པ་སྒྲོའི་སྟེ་བ་རྒྱུ་པོ་ལེབས་ཆགས་ཅན་ཁ་དོག་དམར་སེར་ཟེ་པོལ་དང་བཅས་པས་

བསྐྱོར་བ་སྟེ། མའི་རྩ་བ་ནས་འདིའི་བར་བསྐྱོམ་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་སྐྱོམ་པ་ལས་ཆད་
མ་ངེས་ཀྱང་། གཞུགས་བརྟན་བཞེངས་པ་ལ་བཅོ་ཉེས་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཆད་བཞག་ན།
འདིར་རྟ་བབས་བརྒྱད་མ་དང་བཞི་མ་འདམ་ཁར་མཛད་པའི་དབང་གིས་ཆད་ཀྱང་གཅིག་
ཏུ་མ་ངེས་པས། བརྒྱད་མའི་ཆེ་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་རྒྱུ་པོའི་ཐད་ཀ་ལ་རྒྱར་ཆ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་
དང་། གཞི་མའི་ཆེ་ན་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། གང་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་ལྟེ་བའི་ཁར་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་གོ་སར་གྱི་རྒྱ་དང་ཁད་མཉམ་པ། དེའི་དབྱས་སུ་སྟ་
ཆོགས་དྲེ་རྩེའི་ལྟེ་བ་མཐིང་ག་གྲུ་བཞི་བ་ཐད་ཀའི་རྒྱར་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་དབངས་སུ་
ཆ་ཆེན་གཅིག་པ། དེ་ལས་ཐོན་པའི་རྩ་ནམས་ཤར་གྱི་རྩ་གསུམ་དཀར་བ་སོགས་ཕྱོགས་
གྱི་མདོག་ཅན། ཆད་དབྱས་རྩ་དཀྱིལ་སྟོམ་པར་ཆ་ཆེན་གཅིག་དང་རྩ་རྩེ་དེའི་ཕྱེད་ཆ་ལས་
རྩེ་མོ་ཅུང་ཟད་ཆེ་སྟེ་དང་། མཐའ་རྩ་གཉིས་དབྱས་སྟོམ་པར་ཆ་སྟན་གསུམ་དང་རྩ་བ་ཆ་
སྟན་གཉིས་རྩེ་མོ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ། རིང་ཐུང་ནི་སྟོམ་དོན་དང་བཞེངས་པ་གང་གི་ཆེ་ཡང་
བསྐྱེད་གོ་སར་གྱི་མཐའ་དང་དབྱས་རྩེའི་རྩེ་ཁང་མཉམ་ཞིང་། མཐའ་རྩ་གཉིས་དབྱས་རྩ་དང་
རིང་ཐུང་འབྲ་འང་གྲུག་པའི་ཆས་རྩེར་མ་སྟེབས་པའོ། །

དུར་ཁྲོད།

དུར་ཁྲོད་ནི། བསྐྱེད་ཐད་གྱི་ཕྱི་རོལ་དྲོ་རྩེ་རྩ་བའི་ནང་ཁོངས་སུ་དྲོ་རྩེ་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་
ལས་རྩལ་ལྟ་བུ་ཆགས་པའི་དྲོ་རྩེས་དབྱིངས་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་གཞི་ལ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བ། དེ་དག་ཏུ་དུར་ཁྲོད་གྱི་ཆས་ཤིང་ཆེན་པོ་བརྒྱད། སོ་སོའི་རྩ་བ་ལ་
ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་རང་རང་གི་བཞོན་པ་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱུང་མས་གཡོན་ནས་བརྟེན་པ། དེ་
དག་གི་བཞོན་པའི་གདོང་ཅན་ལག་ན་ཐོད་པ་ཤ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་ཐོགས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་
བརྒྱད་ཡལ་ག་ལ་ཤིང་ལོའི་ཁྲོད་ནས་ལྷས་ཕྱེད་འཕྱོན་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། དེ་

དག་གི་དབུས་ན་སྤྲོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལུས་སྤེད་སྟེང་དུ་འཐོན་ཅིང་། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་
སྤྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གནས་པ་ལས་ཆར་འབབས་པ། རི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོད་
ཉེན་བརྒྱད། མེ་བརྒྱད། བྱལ་པ་དང་རིག་འཛིན་དཔའ་པོ་ནལ་འབྱོར་མའི་ཆོགས་དང་། ཨ་
ཟ་འབྱུང་པོ་དང་བྱ་གཅན་གཏུམ་པོ་མང་པོས་གང་བ། རོ་རང་པོ་དང་དུམ་བུ་ཀེང་རུས་ལ་
སོགས་པ་བཟུམ་པས་འཛིགས་པར་བྱས་པའོ། །

ཅིག་པ།

ཅིག་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་ཆ་ཆེན་བཞི་བཞི་སྤྱིར་གཞལ་བའི་མཆོམས་སུ་
ཅིག་པ་སྤབ་འཕྱག་ཆ་སྤན་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ཁོར་མོར་བྱ་བཞིར་བསྦྲང་ཞིང་། རེ་ཁ་ལྷ་
ཡང་སྒྲོམ་དོན་ལ་བཅུགས་མ་དང་སྤྱགས་མའི་ལུགས་གཉིས་འབྱུང་བ། སྤྱི་ཅམ་དུ་གཉིས་
ཀར་མི་འགལ་ཡང་། འདིར་སངས་རྒྱས་གསང་བས། བྱི་ནི་རིན་ཆེན་ལྷ་རུ་སྤྱག །ཞེས་
པ་ལྟར་སྤྱགས་མར་མཛད་ཅིང་རིམ་བཤང་གཙོ་བོའི་སྤྱི་མདོག་གི་དབང་གིས་ནང་ནས་
དམར་དཀར་ལྗང་སེར་ནག་པོ་ལ། བྱི་རོའི་མདོན་རྟོགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་བྱ་གཉིས་
ཀར། དམར་སྤྱི་སེར་ལྗང་དཀར་པོ་གསུངས་པ་གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་
ཡང་། བྱི་མ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་པན་ཚུན་རེག་ལ་མ་འབྱར་བའི་ཚུལ་
དང་དཔངས་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་དབང་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས། འདིར་བརྒྱད་མའི་
ཆོ་ཆ་སྤན་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་། བཞི་མ་ལ་ཆ་ཆེན་གཉིས་དང་ཆ་
སྤན་གསུམ་མོ། །

འདོད་སྤྲུམ།

འདོད་སྤྲུམ་ནི། ཅིག་པའི་སྤྱི་ངོས་སུ་འབྲམ་སྟེགས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱ་དམར་པོའི་སྤྲུམ་བུ་དཔངས་

དང་ཞེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་སྤྲོད་གཉིས་རེར་མཉམ་པས་སྒོ་འཁྱུད་ཀྱི་ཅིག་པ་ལ་བྱག་པར་
བསྐྱོར་བ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་གནས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་དོན་ལས། ཡོངས་སྤྱོད་འདོད་
ཡོན་སྣམ་བུ་ལ། །གཟུགས་མཛེས་སྐྱ་སྣན་ངི་མཆོག་དང་། །རོ་ཞིམ་ཡིད་འོང་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི། །ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དགེས་པར་རོལ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ཀྱི་ལྷ་མོ་བྲུག་གས།
ཡང་ན་སྤྱི་དང་འབྲ་བར་རིག་མ་བཅུ་བྲུག་སྟེ། །ཤར་སྟོད་ཀྱི་སྣམ་བུར་པེ་ཨི་མ་སྟོན་མོ་
དང་སྤྱིང་བུ་མ་སེར་མོ། །ཤར་སྤྲད་དུ་རྩུམ་མ་དམར་མོ་དང་རྩུ་རྩུ་མ་ལྡང་གུ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྟོར་སྒྲིག་མོ་སྟོན་མོ་དང་། །བཞད་མ་དམར་མོ་གཉིས་རང་རྒྱ་དང་། །སྤྱ་མ་སེར་མོ་ཉིང་
ཉིང་ཤག །གར་མ་ལྡང་གུ་གར་རྒྱ། རུབ་ཀྱི་སྣམ་བུར་མེ་ཉོག་མ་སེར་མོ། །སྟོས་མ་ནག་མོ།
མར་མེ་མ་དམར་མོ། །ངི་མ་ལྡང་གུ། །བྱང་གི་སྣམ་བུར་གཟུགས་མ་དཀར་མོ་མེ་ལོང་། །རོ་
མ་དམར་མོ་ཟས་གཞོང་། །རིག་མ་ལྡང་གུ་ན་བཟའ། །ཆོས་དབྱིངས་མ་དཀར་མོ་ཆོས་འབྱུང་
འཛིན་པ་སྟེ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཚུལ་ཅན། །དར་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ། །སྒོ་འཁྱུད་ཀྱི་
མཆོམས་དང་ཤར་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་མཆོམས་རྣམས་སུ་ཆེ་བྱེད་དོ་རྗེ་རེའོ། །

པ་གྲ།

པ་གྲ་ནི། ཅིག་པའི་སྟེང་དང་འདོད་སྣམ་ཀྱི་ཕྱིར་བསྐྱོར་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས་འདིར་
སངས་རྒྱས་གསང་བས། ཕྱི་ཡི་ཅེ་ལ་པ་གྲ་གཏོང་། ཅས་པ་ལྟར་ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་
ཆེའི་པ་གྲ་གཞི་སེར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲས་མཛེས་པ་དབངས་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་
དང་། །ཞེད་ཆ་སྤྲོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་སོ་ཅིག་པ་ལས་བད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱིར་འབྱར་བ་སྟེ།
འདེགས་བྱེད་ཀྱི་སེང་མགོ་དང་དེ་ལས་སྤྱ་ཉིག་གི་བྱ་བ་འབྱང་བར་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་བའི་
དགོས་ཆོས་ཡིན་པས་འདིར་མི་དགོས་སོ། །

སྐྱར་གསལ་ཞི།

བླ་མེད་ནི། བ་གུའི་སྟེང་དུ་བྲེ་སྦྱངས་སམ་ཀ་སྦྱང་གཞུ་དང་བཅས་པ་ལ་དབངས་ཆ་སྟན་བྱེད་
དང་གཉིས་ཅམ་རེ་ཡོད་པས་བཏེག་པའི་གསེར་གདུང་དབངས་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་། ཞེང་ཆ་
སྟན་གཅིག་པ་ཞིག་ཅིག་པའི་ཕྱི་མཐའ་དང་ཁད་མཉམ་དུ་གཏོང་བ་སྟེ། འདི་འདྲེགས་བྱེད་
ཀྱི་ཀ་བ་ལ་སྦྱུ་འབྲུལ་མཁན་པོ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་གི་གངས་རེས་མཛད་ཀྱང་འདིར་དེ་འདྲའི་
རེས་པ་མི་དགོས་ཤིང་གདུང་དང་འདྲེགས་ཀྱི་ཕྱི་རོས་སུ་ཆ་སྟན་བྱེད་ཅམ་བྱིར་འབྱར་བའི་
གཟེར་ཡས་མས་རིམ་པ་བཞི་བཞི་བཏབ་པ་ལ་གསེར་སྦྱང་དགེས་ཏེ་འབྲེད་ལ་འཐེན་ནས་
བཅིངས་པ་ནི་གསེར་གྱི་སྐྱར་གསལ་བཞི་ཞེས་གྲགས་ཏེ། གཞན་དུ་སྐྱར་གསལ་དང་པོ་གཉིས་
ལ་སྦྱགས་པའི་མ་ཀ་རའི་ཁ་ནས་བྲ་བ་འབྱང་བར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱར་གསལ་བཞི་ནི་བྲ་
བ་ནང་དུ་མི་འགོ་བའི་ཐབས་ཅམ་སྟེ། འདྲེགས་པའི་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་གསང་བས།
ལོགས་རྒྱན་སྤྲུམ་མགོ་ཅི་བ་ཏའི། ཁ་ནས་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ནི། །

བྲ་བ་བྲ་བྱེད།

བྲ་བ་བྲ་བ་བྱེད་གྱུར་པ། །ཞེས་པས་གསེར་གདུང་གི་སྟེང་དུ་ནང་གི་ཐོག་འབྲུབས་ཀྱི་སྤྲུམ་
རྣམས་དབངས་དང་བྱིར་འདོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཆ་སྟན་བྱེད་ཅམ་པ་བྲས་ནས་བཀལ་པའི་
སྤྲུམ་སྟེ་ལ་ཅི་བ་ཏའི་གདོང་གི་རྣམ་པ་བཀོད་པའི་ཁ་ནས་ནོར་བུ་དང་ལྷ་ཉིག་གི་བྲ་བ་དང་
བྲ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་གསེར་སྟེང་གི་ཕྱི་རོས་སུ་རིང་བ་རྣམས་པ་གྲུ་ལ་རེག་ལ་ཁད་པ་ཅམ་
དུ་དབྱངས་སྟེ། དེའང་ཅི་བ་ཏའི་ཁའི་འགྲུག་གཅིག་ནས་གཅིག་གི་བར་སྟེལ་ཏེ་དབྱངས་པ་
ནི་བྲ་བ་དང་། ཁའི་དབྱས་ནས་སྦྱར་དུ་དབྱངས་པའི་སྟེ་ལ་ནོར་བུ་ལ་སྟོམ་པ་བཏགས་པ་
ནི་བྲ་བྱེད་དེ། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་གི་འབྲེང་བ་དང་། དར་དབྱངས་མེ་ལོང་དང་། རྩ་བྱེད་རྩ་

ཡབ་ཀྱི་སྤྱང་བསྐྱོད་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་རིག་པས་བརྒྱན་པའོ། །

ཤར་བྱ།

ཤར་བྱ་ནི། རྩམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཆ་སྟན་གཅིག་ཙམ་གྱི་དབངས་ལ་བབས་སམ་གྱི་ཅེའི་རྣམ་
པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཏང་བའི་སྤྱིང་དུ་འདོད་སྒྲུམ་གྱི་ཕྱི་མཐའ་ཉོན་པའི་བྱ་འདབ་སྤྱབས་
པའི་ནང་ཙམ་གྱི་འོག་ནས་སྤྱི་སྤྱུགས་མགོ་བུར་བསྟན་ལྟ་བུའི་ཤར་བྱའི་བྱེང་བ་དཀར་པོ་
བསྐྱེགས་པའི་ཅེ་རྣམས་རྩམ་གྱི་མ་མཐའི་ཐད་ཀར་སྤེབ་པ་ཙམ་བྱའོ། །

མདའ་ཡབ།

མདའ་ཡབ་ནི། བྱ་འདབ་ཀྱི་ཅ་བ་ཉོན་བྱེད་ཅིག་པའི་ཐད་དང་གི་ཐོག་མཐའ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་
སྤང་ལེབ་དཀར་པོ་གཡས་གཡོན་དུ་སྟག་རིས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་ཡོད་པ་བསྤང་
ནས་བསྐྱེགས་པ་ནི་བྱ་ལུ་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། བད་འདབ་བྱེད་པར་བཤད་
པ་དང་ཡང་གནད་གཅིག་གོ། །

ཐོག་འབྲབ།

ཐོག་འབྲབ་ནི། སངས་རྒྱས་གསང་བས། སྤྱགས་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཡིས། །གདུང་ཆེན་
བཞི་ཡི་ཅེ་ནས་བཏེག། །གདུང་ཆེན་བཞི་ཡི་རེུ་མིག་ཀྱང་། །རྩམ་ཅ་ཉི་ལུ་བརྒྱད་ཀྱིས་
བཀའ། །དེ་བཞིན་དལ་ཐོག་ཅི་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཀ་བ་
འཇུགས་ས་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ནང་གི་གཞི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒོ་གཡབས་ཀྱི་གཞི་སྒྲ་
ཆོགས་རྩི་རྩེའི་སྟེ་བ་དང་ཁོད་སྒྲུམ་པ་ལས་སྒོ་སྤྱག་ཆ་སྟན་གཅིག་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་
གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ཆ་སྟན་གཅིག་གིས་འཕགས་པས་ནང་གི་གཞི་འདོད་སྒྲུམ་དང་
མཐོ་དམའ་མཉམ་པར་སོང་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཀ་བའི་ཆད་ཀྱང་རྟ་བབས་སྒྲུམ་བྱ་བརྒྱད་

མའི་ཆེ་ན། ཀ་བ་རྣམས་ཀ་གདན་གཞུང་བཅས་ཀྱི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་ཆ་སྤན་གཅིག ། ཡང་རྟ་བབས་བཞི་མའི་ཆེ་ན་ཆ་ཆེན་གཉིས་དང་ཆ་སྤན་གསུམ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་ཞེང་ལ་ཆ་སྤན་རེ་ཡོད་པའི་རྩོམ་མཆན་པའི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་སྟོགས་ཀྱི་མདོག་ཅན་བརྒྱད་པོ་ཙུ་བེག་དང་ཆངས་ཐིག་འཛོམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་མཉམ་གསུམ་རེ་གཞུང་བའི་སུམ་ཆ་ནང་མའི་བྱི་མཆམས་ཀྱི་ཅིག་པའི་ནང་ཅམ་དུ་ཀ་བ་རེ་རེ་སྟེ། སྟོགས་རེར་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་འཇུགས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྤང་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སྟོགས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ཞིང་གི་ཅིག་པ་ལ་བཏེན་པའི་རྩོམ་མཆན་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དཔངས་ཆ་སྤན་གཅིག་པའི་ཏལ་གདུང་བཞི་བསྟོལ་མཆམས་སུ་ཐེལ་ཀ་བ་སྟོགས་ནས་བཏང་བའི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞེལ་བར་བྱས་པས་གསེར་གདུང་དང་གདུང་ཆེན་བཞིའི་སྟེ་ཐུག་པའི་སྟེང་ཁད་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔངས་ཆ་སྤན་བྱེད་ཅམ་པའི་སུམ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བེག་ཀྱིས་དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་མ་གཏོགས་གཞན་བརྒྱད་པོ་ཐུབ། དེའི་སྟེང་ཆ་སྤན་གཅིག་ཅམ་ཀྱི་དཔངས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་ལེབས་བསྟོགས་པའི་བྲལ་མ་དང་། ཐོག་པའི་ཚུལ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་གཅེལ་དུ་བཟམ་བ་བྱ་འདབ་དང་ཐོག་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་འཁོད་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྤྱར་བྱར་ཏོག་གིས་མཛེས་ཞེས་པས་རེའུ་མིག་དབུས་མ་མཐོངས་ཀར་བཞག་པ་དེའི་བྱར་བཞིར་བཙུགས་པའི་ཀ་བ་སོགས་ཤིང་བཅེགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རི་ལྟར་མཛེས་པས་བཏེག་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཐུབས་བཀལ་བའི་ཅེ་མོར་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་ལ་བསྒྲ་དམར་པོས་མཆན་བ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་འཕུལ་རོལ་བ་ཆེན་པོ་ལས། ཅེ་མོ་ཞོར་བྱ་འབར་བ་ལ། །རིགས་ཀྱི་མཆན་མས་རྒྱན་དུ་བྱས། ཞེས་དང་། གསར་འགྱུར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲ་རྒྱས་པའི་རྒྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། ཉིང་སྤྱར་བྱ་བསྒྲའི་ཏོག་དང་བཅས་པ། ཞེས་སོ། །

སྒྲོ་བཞི།

སྒྲོ་བཞི་ནི། འོགས་བཞིའི་ཅིག་པའི་དབུས་སུ་ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐོན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་སྒྲོམས་པས་ཞིང་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་ཏར་བཏོན་པ་ནི་སྒྲོ་དངོས་ཏེ། ཏར་གྱི་དབངས་ནི་ཆ་ཐོན་གཉིས་མར་དོར་བའི་མཆམས་ནས་རྟ་བབས་བརྒྱད་མར་ཆ་ཆེན་གཉིས་དང་ཆ་ཐོན་གཅིག་གི་སུམ་གཉིས། རྟ་བབས་བཞི་མར་ཆ་ཆེར་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་སྒྲོ་ཁང་ནི་བྲིས་ཆ་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོའི་ཏར་གྱི་ཅིག་མཆམས་གཡས་གཡོན་ནས་མདུན་དུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་རེ་འཐེན་པ་སྒྲོ་འབྱུང་། དེའི་ཅིག་སྒྲེ་གཉིས་ནས་ཆ་ཐོན་གཉིས་རེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་སྒྲོ་འབྱུང་། དེའི་དོས་ནས་མདུན་དུ་འང་ཆ་ཐོན་གཉིས་རེ་འཐེན་པ་སྒྲོ་ལོགས་སོ། །འབྱུང་འབྱུང་ལོགས་གསུམ་ཀའི་ཅིག་དབངས་ནི་འབྲ་སྟེ། སྒྲོའི་ཏར་ཆང་ལས་མས་སུ་ཆ་ཐོན་གཉིས་པོ་བསྐྱོན་པས་ཏར་གྱི་ཡར་མཐའ་དང་ཁང་མཉམ་ཞིང་། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་མཆམས་ནས་བྲང་ཐད་ནང་དུ་ཆ་ཐོན་བྱེད་གཉིས་རེ་གཞལ་མཆམས་སུ་ཞིང་ཆ་ཐོན་བྱེད་དང་དབངས་ཆ་ཐོན་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཀ་བ་རེ་བཅུ་གས་པའི་སྟེང་དུ་ཆ་ཐོན་བྱེད་དབངས་ཀྱི་གདུང་དང་། དེའི་སྟེང་ཀ་ཐོག་ཀ་བཞག་གི་ཀ་ཐུང་ཆ་ཐོན་གཅིག་གིས་བཏེག་པའི་གདུང་སྒར་དང་འབྲ་བ་ཞིག་བཀལ་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་ལོགས་ནས་ཡ་ཐུབ་ཀྱི་ཅིག་པ་འཁོར་ཞིང་ཀ་ཐུང་གི་བར་དེ་ལ་དབུས་སུ་ལྷ་དང་གཡས་གཡོན་དུ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་བཅུ་གཅིག་འབྲེང་བྱར་བསྐྱིགས་པའི་བྲ་མིག་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས། སྒྲོ་ཁང་སྒྲོ་སྒྱུང་ཁང་བ་སྟེ། །སྟེང་ནི་མ་རིག་ཐུན་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་ཁུང་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །བཅུ་གཅིག་རྡོ་རྗེའི་བྲ་མིག་བྱ། ཞེས་དང་། གསང་རྫོགས་ལས། བཅུ་གཅིག་རྡོ་རྗེ་ཆ་ཐོན་གཅིག །ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ཡ་ཐུབས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་འདི་རྟ་བབས་བརྒྱད་མ་དང་བཞི་མ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། སྒྲོ་སྟེགས་འཇུགས་ས་

ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་འདྲིར་སྒོ་འབྲུད་ཀྱི་ནང་ཅ་ཐེག་གི་གནས་སུ་
ཉིས་རལ་བྱས་འབྲེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་འཇུགས་ཏེ། རུ་གཞི་དང་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་སོགས་ནི་
ཇི་ལྟར་རིགས་པས་མཛེས་པར་བྱའོ། །

རྟ་བབས།

རྟ་བབས་ནི། འདྲིའི་རྒྱད་ལས་། རྟ་བབས་དང་བཅས་རབ་དུ་མཛེས། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་
དམིགས་གསལ་མ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱད་ཀྱི་མཆན་བྱར་སྒྲུམ་བྱ་བ་རྒྱད་མ་དང་། ཞལ་
ཁྲིགས་དང་སྒོམ་ཁྲིག་སོགས་སུ་བཞི་མར་མཛད་པས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེད་ལ། དེ་ལ་རྒྱ་
འབྲུལ་བ་ཤད་རྒྱད་མེ་ལོང་ལས། ལམ་བརྒྱད་རིམ་པར་བཞོད་པ་ཡིས། །འབྲས་བུའི་ཡོན་
ཏན་ཀུན་རྫོགས་པས། །རྟ་བབས་རྒྱ་འབྲས་བཅུ་དྲུག་བཞུན། །ཞེས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟ་
བབས་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། རྒྱའི་རྟ་བབས་ནི། རྒྱས་པ་ལས། དེར་འགྲོ་ལམ་སྟེགས་
བརྒྱད་དང་ལྗན། །རྟ་བབས་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་སྒོར་འཇུག་པའི་ཐེམ་
སྐྱས་ཏེ། སྒོ་གཡབས་དང་སྒོ་ཕྱགས་ཀྱི་མཆམས་དང་། །དེ་དང་སྒོ་ངོས་ཀྱི་ཕྱི་མཆམས་སུ་
ཐེམ་སྐྱས་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །འབྲས་བུའི་རྟ་བབས་ནི། སངས་རྒྱས་གསང་བས། སྒོ་
ཁང་ཕྱི་ཟུར་བཞི་པོ་ན། །ཀ་བ་བཞི་བཞིས་གདུང་ཅ་ནི། །བརྒྱད་བརྒྱད་བཏེག་པ་རྟ་བབས་
མ་ད། །ཞེས་པས་བྲིས་ཆའི་ཀ་བའི་སྟེ་མོ་བཞིས་སྟེ་བ་པར་འདེགས་བྲེད་ཀྱི་ཀ་བ་བཞི་
འཇུགས་ཏེ། ཆ་སྒན་གཅིག་པའི་སྟེགས་བྱ་བྱ་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱམ་པ་ཆ་སྒན་གཅིག་
དང་། དེའི་སྟེང་ཀ་བ་གཞུ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་སྒན་ལྔ་སྟེ་སྟོམས་པས་ཀ་དཔངས་ཆ་
སྒན་བདུན་དང་ཞེང་ཆ་སྒན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བི་མ་ལས། གདུགས་དང་རྟ་བབས་
བརྒྱད་ཆ་མཉམ། །ཞེས་པ་ལྟར་དཔངས་ཞེང་ཆ་སྒན་གཅིག་རེ་ཡོད་པའི་གདུང་བཞི་བསྟོལ་
མར་བཀལ་ཅིང་། འདྲིའི་རྒྱབ་གདུང་གི་སྟེ་ནང་མ་གཉིས་འབྲམ་ཅིག་གི་མཐའ་གདུང་ཁུང་

དུས་ནས་བཏང་བས་དོན་ལ་གདུང་དུས་བྱ་གཉིས་ཡིན་ཡང་རིགས་བསྐྱུས་ནས་རྒྱབ་གདུང་
ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་ལ། ཀ་རྒྱན་ནི་སྤང་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་སེང་གའི་ལག་གཅིག་གིས་སྤང་
པོའི་སྤྱི་བོར་མནན་ཅིང་ལག་གཅིག་གྱེན་དུ་བརྒྱང་བས་རྒྱབ་མདུན་གྱི་གདུང་སྟེ་ཀ་བ་ལས་
ཆ་སྤན་རེ་འཕྱར་བ་དེ་བཏེག་ཅིང་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་འཕྱར་བའོ། །གདུང་གི་སྟེང་དུ་
རྟ་བབས་འགེལ་ཏེ། ལྷམ་བུ་བརྒྱད་མ་བྱེད་དཀའ་ཞིང་དེས་གཞི་མ་ཡང་མཚོན་པར་རུས་
བས་ཕྱིར་ཐོག་མར་བརྒྱད་མ་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། སྒོ་ཆད་གཉིས་ལ་ལྷམ་བུ་ཆ་མཉམ་པ་
བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་ཕུབས་ཉིད་མདུན་ངོས་སུ་འང་ཆ་སྤན་བྱེད་ཅམ་འཕྱར་དགོས་ལ། དེ་
ལྷག་པ་ལྷམ་བུ་བདུན་པོ་མདུན་ངོས་སུ་མཚམས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རེ་ཁྲ་འཐེན་པ་མ་གཏོགས་
ཁད་མཉམ་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་བརྒྱང་བསྐྱམ་གྱི་སྒྲོམ་ནི། རྟ་སྤྱང་གདུང་དང་ཁད་
མཉམ་ལས། །ཚུ་སྤྱེས་སྒྲོམ་གཉིས་གཅིག་འབྱར་ཞིང་། །ཟར་ཆགས་གཉིས་བསྐྱམ་སྒྲོ་
མཚོད་ནི། །གཅིག་འཕྱར་རྒྱན་འཕྱར་གཉིས་བསྐྱམ་ཞིང་། །ཞར་བུ་རྒྱ་ཕུབས་གཉིས་རེ་
རེ། །རིམ་འཕྱར་ཐམས་ཅད་ཆ་སྤན་ཆད། ཅེས་བ་ལྟར་ཏེ། གཡས་གཡོན་གྱི་འདོན་གྱི་ཆའི་
ཡས་མས་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་ལེབ་ཀྱིས་དགག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་རྟ་རྒྱང་ནི་གཞི་
སྒྲོན་པོ་ལ་གསེར་གྱི་དོ་རྩེ་འབྲང་བུ་བསྐྱིགས་པ། ཚུ་སྤྱེས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོའི་བད་
འདབ་བསྐྱིགས་པ། སྒྲོམ་ཡས་མས་ཀྱིས་བཏེན་གཞི་ཀ་ཐུང་གིས་སྒྲེལ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་
ཆོགས་གྱི་སྒྲོམ་ལེབ་བཙུག་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་མདུན་དུ་བྱེ་ནང་གཉིས་ཀ་དང་གཡས་གཡོན་
གྱི་ནང་རྣམས་གདུང་དང་ཁད་མཉམ་བས་སྒོ་ཁང་གི་ཅིག་པ་ལ་འཁོར་མོར་ཆ་སྤན་གཅིག་
གིས་མ་རེག་པའི་བར་སྟོང་ནི་གྲིས་ཆའི་དུས་ཀྱི་ཐུན་སྒྲམ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ལྷམ་བུ་དེ་གསུམ་
ནང་ཁོང་སྟོང་འབྲེལ་བའི་ཁོག་ཏུ་འོག་གི་ཀ་ཐོག་ཀ་བཞག་གི་ཀ་བ་བཞི་དང་། སྒོ་ལོགས་
ཀྱི་ཅིག་པའི་ཐད་དང་གི་མདུན་གདུང་སྟེང་དུ་འང་ཀ་བ་གཉིས་ཏེ། དུག་གིས་བཏེག་པའི་

གདུང་བཀལ་ལ་སྒྲོ་ཁང་དང་ཆ་མཉམ་དུ་ཐོག་སྤྱབ་པས་སྒྲོམ་དང་སྒྲོ་ཁང་ཐོག་རྒྱན་གཅིག་
 དུ་གྲུར་པའི་སྤྲོད་དུ་དབངས་ཆ་ཕན་ཕྱེད་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལས། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་
 ཅིག་མཐའ་དང་ཐད་ཅང་གི་རྒྱར་བཞི་དང་། སྒྲོ་འབྲུད་ཀྱི་ཅིག་པའི་ནང་མཐའ་དང་ཐད་ཅང་
 གི་རྒྱབ་མདུན་བཞིར་ཀ་བ་རེ་བཙུགས་པས་ཆ་ཕན་ཕྱེད་པའི་གདུང་གྲུ་བཞི་པ་འདེགས་
 ཤིང་། རྒྱབ་སྤྱོགས་སྤངས་པའི་ཀ་གདུང་གི་ཕྱི་ངོས་ལ་སྤྲིལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲུམ་
 བུ་གསུམ་པོ་སྤང་ལེབ་རྒྱར་བསྤང་ལྟར་སྤྲུགས། སྤྲོད་དུ་ཁྱུང་མགོའི་སྒྲུམ་བུ་སྤྱབས་པས་
 ཟར་ཆགས་ཡན་ཆད་སྒྲོའི་སྤྲོད་གི་བསིལ་ཁང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཟར་ཆགས་ནི་སྒྲུ་མཆོད་
 ལས་དབྱུངས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་པོའི་བླ་མ། །སྒྲུ་མཆོད་ནི་གཞི་སེར་པོ་ལ་པ་གྲུ་ལྟ་བུའི་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲས་མཛེས་པ། རྒྱན་འབྱུང་ནི་གཞི་བར་སྤྲོངས་ལ་སེང་མགོའི་ཁ་ནས་རིན་
 པོ་ཆེའི་བླ་བླ་ཕྱེད་འབྱུང་བ། ཤར་བུ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གཞི་སྤྲོན་པོའི་སྤྲོད་དུ་བསྤྲིགས་
 པ། རྒྱ་སྤྱབས་ཁྱུང་མགོ་ནི་བྲ་འདབ་དང་རྣམ་པ་འབྲུ་བ་ལས་རྒྱར་བཞིར་ཁྱུང་མགོའི་སྒྲོག་
 མ་ནས་ཤིལ་བུ་རྒྱུད་བསྐྱོད་དང་བཅས་པ་དབྱུངས་པ་ཡིན་ལ། མདུན་དུ་སྒྲུམ་བུ་རྣམས་སྤང་
 རྒྱབ་ཀྱི་ཐད་དུ་ཆད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་དབུས་མ་སྒྲུམ་བུ་གསུམ་པའི་ཕྱི་ཐིག་དང་ཆངས་
 ཐིག་འཛོམས་ནས་སྤྲོད་དང་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཕན་གཉིས་རེ་རྒྱུམ་པོར་ཕྱིན་ཅིང་སྒྲོམ་ཀྱི་
 མ་ཐ་ནས་མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཆ་ཕན་གཉིས་རེ་བཞེད་པ་སྟེ། ལུ་རན་གྱིས་མཛེས་
 པར་བསྒྲོར་བ་སོགས་གྲིས་ཆ་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་བྲུ་ཞིང་། མིག་དབུས་མར་རྒྱ་སྤྲོན་
 ཀྱི་ཁ་ལས་དབྱུངས་པའི་བླ་བླ་ཕྱེད་དང་། སྒྲོའི་ལ་སྤྱབས་ཀྱི་ཅིག་པའི་མདུན་དུ་སྒྲུ་རེས་
 འབྲུགས། སྒྲོ་ཁང་གི་ས་གཞི་དང་བསིལ་ཁང་གི་ནང་རྟ་བབས་འདེགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཀ་གདུང་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱོགས་མདོག་ཡིན་ལ། བསིལ་ཁང་གི་སྤྲོད་དབུས་སུ་བརྒྱ་དབངས་
 ཆ་ཕན་གཅིག་དང་ཞེང་ཆ་ཕན་གཉིས་པའི་སྤྲོད་དུ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ཆ་ཕན་གཉིས་པ་

གཞུགས་ཤིང་གདུགས་དངོས་ཏྲོག་བཅས་ལ་ཆ་ཐུན་གཅིག་དང་། ཡུ་བའི་དབུས་ནས་
མདུན་དུ་སྒྲིབ་ལ་གཟེར་བུ་ཏྲོག་ཅན་བཏབ་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩེབས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་བ་
བཀོན་པ། གཡས་གཡོན་དུ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་རི་དྲགས་པོ་མའི་གཟུགས་ཏེ། པོ་ནི་རྩ་
དང་བཅས་པ་དང་མོ་རྩ་མེད་པ། འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀའི་བསིལ་ཁང་གི་ནང་དུ་ཅང་འདོགས་
ཤིང་། གཞི་དང་རྩོད་རྩེལ་ཡང་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་དོན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙོ་
བོའི་བད། །རི་དྲགས་འཁོར་གྱི་བརྩ་ཡིན་ལ། །ཅང་ནི་དེས་དོན་བརྩ་སྟེ། །གཞི་བྱང་
དོན་བརྩ་ཡིན་ཏེ། །རྩོད་རྩེལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བད། །ཞེས་སོ། །དེས་མཆོན་ཏེ་ཏྲ་བབས་
བཞི་མ་ནི་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བཞེར་བྱེ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེ་འོག་མ་གཉིས་སྒྲོ་ཁང་དང་ཐོག་
ཆ་མཉམ་དུ་འབྲུགས་ཤིང་། གོང་མ་གཉིས་བསིལ་ཁང་དུ་འགྱུར་ལ། །གཡས་གཡོན་དུ་
སྒྲུབ་བྱེ་ནམས་ཆ་ཐུན་རེ་རེ་རིམ་པས་བསྐྱུམ་པ་མ་གཏོགས་འཁོར་མོར་འདོན་གྱི་ཆ་མེད་
པས་བྱ་སྟེ་བར་ཟད་དོ། །

སྒྲུབ་མ་སྒྲོས་པའི་རྒྱན་གྱི་བྱད་པར་ནི།

མདའ་ཡབ་ཀྱི་བྱར་བཞི་དང་སྒྲོའི་བསིལ་ཁང་གི་མདུན་ཀ་ནང་མའི་བྱི་མཆམས་ཀྱི་ཐད་
ཀའི་སྟེང་གཉིས་སུ་དར་སྟེའི་ཤམ་བུ་དང་བཅས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆའི་
ཏྲོག་ཅན་དང་། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱར་བཞི། ཏྲ་
བབས་བཞི་མའི་སྒྲུབ་བྱེ་གཉིས་པ་དང་བརྒྱད་མའི་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེའི་མཐའ་གཉིས་སུ་བྱམ་
པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་སྒྲིབ་བ་སྟེ། རྒྱལ་མཆོན་ནི་དབྱུག་པའི་རྩེར་ཏྲོག་
གི་གདན་རྒྱུ་པོ་སྟེང་འོག་ཏུ་རེ་ཁྲའི་བང་རིམ་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དབུས་
སུ་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆའི་ཏྲོག་བསྐྱེན་པའི་ཏྲོག་གི་གདན་དང་དབྱུག་པའི་མཆམས་ནས་རྩེལ་བུ་
དང་བཅས་པའི་དར་དབྱངས་བཏགས་པ་གྲིས་ཆ་ལ་དེ་ཉིད་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པས་སུམ་

འཁྲོག་ཏུ་ལྷིང་བ་ཡིན་ལ། བ་དན་ནི་དེ་དང་འབྲ་བ་ལས་ཏྲོག་གི་གདན་མི་དགོས་པ་བྱུང་
 པར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩམ་སྒྲོག་ལས། རྟ་བབས་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལས། །གསེར་གྱི་དེལ་བྱ་
 འབར་བ་དག །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཡང་སྒྲོག །ཅེས་པས་དབུས་འབྱུང་བུའི་ཅེ་མོའི་
 ཏྲོག་ནས་གསེར་གྱི་ཐེ་གྲུ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟེང་གི་བ་དན་ལ་དགྲིས་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཅེ་མོའི་
 གདུགས་ཀྱི་བར་དུ་འཐེམ་པ་ལ། གསེར་གྱི་དེལ་བྱ་རྒྱུང་བསྐྱོད་ཅན་གྱི་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ་
 དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་། རྟགས་
 བརྒྱད་སོགས་ཀྱང་སྦྱི་དང་མཐུན་པར་འགོད་པ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆས་རྣམས་
 མ་ཆང་བ་མེད་པས་མཆན་ཉིད་ཀྱན་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་
 བེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་མི་མགོ་རྒྱུན་པའི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
 བཞི་ཕྱོགས་མདོག་ཅན་གྱི་ལྷེ་བར་ཐོད་པ་སྐྱམ་པའི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་
 གསུམ་དམར་ནག་འབར་བའི་སྟེང་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། ཅིབས་བཞིར་དབང་ཆེན་
 རིགས་བཞི། སྒོ་བཞིར་སྒོ་མ་བཞིའི་གདན་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས།
 འཁོར་རྣམས་ལ་དབང་ཆེན་རིགས་བཞི་ལ་བརྒྱད་བཞི་ཙམ་ལས་གདན་གཞན་གྱི་དམིགས་
 བསལ་མ་གསུངས་ཤིང་། སྒོ་མ་ཁོག་དང་ལས་བྱང་སོགས་སུ་དབང་ཆེན་རིགས་བཞིར་
 བརྒྱད་བཞི་ཙམ་དང་། སྒོ་མ་བཞི་ལ་རྒྱ་གདན་རྒྱུད་པ་ཙམ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་མི་རུང་
 བ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་རྒྱུད་སྐྱུད་པ་ལོ་ལྷ་བུའི་ཆད་མར་གྱུར་པ་ལོ་ཆེན་
 བེ་རོ་ཙན་ས། མདོན་ཏྲོགས་ཀྱི་ཞལ་ཁྱིགས་རྒྱུད་དོན་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱན་དུ། དབུས་དང་
 ཕྱོགས་བཞི་སྒོ་བཞི་རུ། །བརྒྱ་ཉི་ལྔ་འོད་དུ་འབར། ཞེས་དང་། བཟུལ་གྱི་ཞལ་ཁྱིགས་
 སུའང་། ཅིབས་བཞིར་ཆུ་སྦྱེས་ཉི་ལྔ་བདུད་བཞིའི་སྟེང་། ཞེས་དང་། སྒོ་བཞིར་ཆུ་སྦྱེས་ཉི་
 ལྔའི་གདན་སྟེང་དུ། ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱ་ཉི་ལྔའི་གདན་བསྐྱོད་ཀྱང་

ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་དག་ནི། ལུགས་འདིའི་སྒྲོས་ཆོས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་ལོ་
ཆེན་རྣམས་ཤིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པ་
སོར་བཞག་དུ་གྱིས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མ་འབྲེལ་བ་དང་ནོར་འཁྱུལ་དུ་མངོན་པ་ཅུང་སྲིད་པས་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་དག་ཐེར་མཛད་པར་བྱ། འདིར་སྒྲུས་
པ། འདུག་སྒྲོའི་དབང་དང་སྤྲོན་གྲོལ་ལམ་བསྐྱོམས་པ། །ཀྱུན་ལ་གཅེས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
རྣམ་བཞག་འདི། །མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་གསུང་དང་ཐུག་བཞེས་བཞིན། །གསལ་བར་
བཀོད་ཀྱི་རང་བཟོའི་ནོངས་པས་དབེན། །འོན་ཀྱང་མ་སྦྱངས་སྒྲོ་ཡི་ཉེས་པ་ཡིས། །འགལ་
འཁྱུལ་ནོར་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ཅི་མཆིས་པ། །ཁྲ་མ་ལྟ་དང་གཟུར་གནས་མཁས་རྣམས་
ལ། །སྤྲིང་ནས་བཤགས་ཀྱི་ཆངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དགེ་འདིས་འགྲོ་ཀྱུན་མ་དག་
ཞིང་ཁམས་ལ། །སྦྱོད་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་རབ་སྦྱངས་ཏེ། །རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་པོ་
བྲང་ཉམས་དགའ་བར། །དབང་ཆེན་ལྟ་དང་ལྟན་ཅིག་གར་བྱེད་ཤོག །ཅེས་བཅོམ་ལྟན་
འདས་པ་རྒྱ་དབང་ཆེན་ཏྲ་མ་གྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་
བདེ་ཆེན་རྣེ་རྣེའི་པོ་བྲང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཚུལ་འདི་དག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་པན་
འདོད་བསམ་པས་ཀྱིན་ནས་སྦྱངས་ཏེ། །གསང་སྤྲགས་གསར་རྟིང་གི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཆོ་
ལྟ་བུ་ལས་ཆ་ཤས་ཅམ་རེ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན། །བཅུན་གཟུགས་སྟོམ་ལས་པ་དམ་ཆེག་
རྣེ་རྣེས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྟན་པ་རྒྱ་མཆོ་
ལེགས་བཤད་དོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྲོགས་
དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །རྩ་
ཡུལ། །

༡༡། །དཔལ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་བསྟེན་བསྐྱེད་ལ་
ཉེ་བར་མཁོ་བ་བསྐྱེད་དམིགས་གོགས་སེལ་གྱི་གདམས་པ་
དོན་གཉིས་འདོད་འཇོམས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

བ།

ན་མོ་གུ་རུ་ཕྱི་རྟ་ཡ་གྱི་སྒྲ་ཡ། གཞོམ་མེད་རྟ་སྐད་གསུང་གི་ང་རོ་ཡིས། །ནག་ཕྱོགས་བདུད་
སྟེ་དབྱང་བཅས་ཆར་གཅོད་ཅིང་། །སྤང་སྟིང་མ་ལུས་དབང་དུ་བསྟུང་མཛད་པ། །སྐྱེ་མ་རྟ་
མཆོག་དབང་དག་ལྟ་ལ་འདུད། །གང་གི་འཕྲིན་ལས་རབ་འབྱམས་ཆུ་མཆོ་ཆེར། །གསང་
སྟེགས་བསྐྱེད་བཞེད་བྱ་ཆེན་གྱིས་ཞུགས་ཏེ། །དོན་གཉིས་འདོད་འཇོམས་རིན་ཆེན་ལེན་པའི་
ཐབས། །བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་འཆད། །དེ་ལ་འདིར་བྱིན་
རྒྱལས་དང་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་
ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་བསྟེན་སྐྱེད་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གྱི་བསྐྱེད་
དམིགས་གོགས་སེལ་གྱི་གདམས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། །སྤྱི་ནང་གསང་
བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། །ལས་བཞི་སྐྱབ་ཚུལ་གྱིས་སྟེགས་
དམིགས་བཤད་པ། གོགས་སེལ་གྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཡང་ལུགས་འདིར་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། དེ་རེ་
རེ་ལ་འང་ནང་གསེས་གྱི་བསྟེན་པ། ཉེ་བསྟེན། སྐྱབ་པ། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཞག་རེ་རེ་
བཤད་པས།

སྤྱི་ཡི་བརྒྱུས་པ་དང་རང་བྱིན་རྒྱབ་གྱི་དམིགས་པ།

དང་པོ་སྤྱིའི་བརྒྱུས་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཞུང་བསྐངས་ཏེ་བརྒྱུས་པར་སླེབས་པ་ན།
བདག་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོའི་ངང་ནས་སྤྲུགས་འཁོར་སོགས་གསལ་བཟབ་ཏེ་སྤྲུགས་
བརྒྱུས་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་སྤྲུགས་འབྲེང་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་ཉི་ཟེར་
འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་པར་བཀའ་བའི་གཟི་བརྗེད་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བུན་གྱིས་འཕྲོས་
ཏེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་སྤྲོད་ཁྱེད་མེ་བཏེག་པ་ལྟ་བུར་གསལ་
བར་བྱས། འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འབྱུག་པས་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་
སྤྲིག་སློབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཅ་
སྤྱར་མེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྲངས། འོད་ཟེར་སྤྱིར་འཕྲོས་པའི་སྤྲེ་ལ་མཆོད་
པའི་སྤྲེ་མོ་ཁ་དོག་སྤྲེ་ཆོགས་པ། གཟུགས་བྱེད་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྤྲོན་པའི་སྤྲེ་ལེན་
ཅིང་། ལུས་དང་ཁ་ནས་ཞིམ་པའི་བྱི་བསྐྱང་འབྱུལ་བ། མཆུ་སྒྲོས་དམར་ཞིང་ལྟ་བུ་སྤྲུག་པ།
མ་མཆུ་སྤྱང་ཅིའི་བཅུད་ཆགས་པ། བགས་པ་འཇམ་ཞིང་བྱ་མ་འབྱར་བ། རྟ་ག་ལྟག་པར་
རྒྱས་ཤིང་བདེ་བོད་དང་ལྟན་པ། སྐད་སྐབས་སྤྲ་ཞིང་ལྷེམ་ལ་རོ་སྤྲད་རྒྱས་པ། ཟུར་གྱིས་ལྟ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་འགྱུར་གྱིས་སྤྲེག་པ། སྤྲད་གཡོགས་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་གྲོལ་བས་སྤྲད་
ཀྱི་མཛེས་པ་སྤྲོན་ཅིང་སྤྱིར་ཐབས་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེ་བས་
སྤྱོས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོས་པ་ནམས་ཀྱིས། ཉེར་སྤྱོད་ལྟ་སོགས་སྤྱི་
དང་། སྤྲོན་རྟ་གཏོར་གསུམ་སོགས་ནང་གི་མཆོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས། མདུན་
བསྐྱེད་ཡོད་ན་དང་པོར་དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་ཅིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་
སྤྲེ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱང་མའི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད། གསང་བ་སྤྲོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པས་གྲང་དགྱེས་པ་བསྐྱང་། དེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེད་
པར་བྱས། ཡང་འོད་ཟེར་གྱིས་སྡེ་ལ་སྤྲུལ་པའི་པོ་ཉ་གནམ་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་འགོངས་
པ་སྟོས་ཏེ་རྣམ་ཏོག་གི་རང་གཟུགས་དབང་བགལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་
ཤ་ཁྲག་རྣམས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱེད་
མཆོད་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་
བཏབ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡང་སྤུལ་བས། མཆོད་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་
སྤྲུལ་གྱི་བྱེད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་དང་། རྟ་མགིན་གྱི་
སྤྱི་རྣམ་པ་ཆེ་ཆུང་དང་རྣམ་འགྱུར་མ་དེས་པ། གསུང་རང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ཞུ་ལི་ཀླ་
ལི་ལ་སོར་པ་རང་སྤྲུགས་བཞིན་པ། སྤྲུགས་བྱུང་མཆོད་པ་རྒྱ་རྒྱ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཞགས་པ་བེ་
ཅོན་རལ་གྱི་རིཌ་ལྡེ་སྤྲུག་མཆོད་པ་སོར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་། ས་བོན་རྩྱུ་དང་
རྩྱེལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས། གནམ་ས་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་འགོངས་པར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་
སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་སོགས་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཏེ། རང་གི་གནམ་གསུམ་དང་ལྷས་
ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལ་སིབ་སིབ་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
དག །དབང་བཞི་ཐོབ། སྤྲུ་བཞི་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི་བདག་
བྱེད་བསྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན།

གཞན་དོན་འབྲིན་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ།

སྤྲུ་ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནམ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་བས། དཔུལ་
བའི་ཆ་གང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་བགེས་སྒོམ། དུད་འགྲོའི་སྤོང་སྤྲུགས། མིའི་སྤྱི་ཆ་ན་འཆི། ལྡེ་
འཆི་འཕོ་ལྟར་བ། ལྷ་མིན་གྱི་འཐབ་ཚོད་སོགས་འདོར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
སྤྱི་བྱེད་བྱུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྤྱངས་ཏེ་བདེ་བ་ལ་བཀོད། འཁོར་བ་

ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཆོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

ལས་གྲོལ་གྲང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཉན་རང་རྣམས་གྲང་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་ཏེ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། མ་དག་པའི་སྣོད་གྱི་
ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱུར། མདོར་ན་སྣོད་ཐམས་ཅད་
དག་པའི་ཞིང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ཏྲ་མགིན་གྱི་ལྷ་ཆོག་གས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱར་པར་མོས་
ཏེ། སྒྲང་བ་སྒྲ། གྲགས་པ་གསུང་། དན་རྟོགས་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱས་གདབ་པར་
བྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཅིང་།

གཉིས་མེད་བྱུང་འབྱུག་གི་དམིགས་པ།

དེ་དག་གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། གཟི་བྱིན་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་རྩྱུ་འཁྱུག་གིས་
བསྐྱུས་ནས་རང་གི་ཐོབ་པར་བསམ་པ་ནི། གཉིས་མེད་བྱུང་འབྱུག་གི་དམིགས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་བ་ཐག་འཛིངས་པ་ལྷ་བྱུང་སྒྲོས་ནས་དོན་གཉིས་
སྐྱབ་པ་ནི་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་དྲག་ཅིང་མགལ་མེ་ཁྲད་ལ་བསྒྲོར་བ་ལྷ་བྱུང་དཀར་
སེར་ཤས་ཆེ་བར་སྒྲོ་བ་ཉེ་བསྟན། དེ་བས་ཤུགས་དྲག་ཅིང་རྩལ་པ་མགར་གྱི་ཆ་ཆ་ལྷ་བྱུང་
དམར་ཏུ་རེ་བར་སྒྲོ་བ་ནི་སྐྱབ་པ། དེ་བས་གྲང་ཆེས་ཆེར་རྩལ་པ་འོད་ཟེར་མཐིང་ནག་གཟི་
བྱིན་བལྟ་བར་མི་བཟོད་པ་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་བབས་པ་ལྷ་བྱུང་མཆོ་ལ་ཆར་ཆེན་
པོ་བབས་པ་ལྷ་བྱུང་བབས་ཏེ་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་བསམ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་
མཛད་དོ། །

ནང་གི་བརྒྱས་པ།

གཉིས་པ་ནང་གི་བརྒྱས་པ་ནི་ཐུགས་ཀའི་སྒྲགས་འཁོར་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པ་བཞིན་དུ་
དམིགས་པ་བཏང་ནས་ངག་བརྒྱས་ལྟེ་མཆུང་སྒྲོར་བ་སྦྱངས་ཏེ་བདག་བྱིན་བརྒྱབས། གཞན་

དོན་འཕྲིན་ལས། གཉིས་མེད་བྱང་འབྲུག་གི་སློབ་སྦྱར་གསུམ་གྱི་དཔ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་བསྟེན་
པ་སོགས་བཞིར་འབྲེད་ཚུལ་སྒྲ་མ་དང་འདོ། །

གསང་བའི་བརྒྱལ་བ།

གསུམ་པ་གསང་བའི་བཟུངས་པ་ནི། ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྐྱགས་འབྲེང་རིམ་
 བར་ཆད་དེ་སྐྱོ་སྐྱོག་བཞིན་པར་ཐུགས་ཀ་ནས་མགྱུན་པ་བརྒྱད་ཞལ་ནས་ཐོན་ཡུམ་གྱི་ཞལ་
 ཏུ་ཞུགས། བཟུངས་ཐོན་རྗེ་རྗེའི་ལམ་བརྒྱད་དེ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐིམ། །སྤར་ཡང་དེ་
 ལས་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་འབྱུག་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུར་དམིགས་ནས་
 བཟུངས་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལོའི་བཟུངས་པའི་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟུངས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བསྟེན་པ་སོགས་བཞིར་
 འབྲེད་ཚུལ་ནི་སྤར་དང་འབྲེད། །དམིགས་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟོད་འཆངས་སོགས་
 རྒྱུད་གོགས་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ན། ཐུགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་སྟོང་ག་ནས་མར་འཕྲོས་པ་
 སྟེ་དབྱིབས་བརྒྱད་གསང་གནས་ནས་ཐོན་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་གའི་ལམ་བརྒྱད་དེ་ཞལ་ནས་ཐོན།
 རང་གི་ཞལ་ཏུ་འབྱུག་པ་སོགས་བྱས་པས་སེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཐིག་ལེ་འཇག་པ་སོགས་
 བྱང་ན། སྤ་མ་ཉིད་བགྱིས་པས་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐོ་རངས་དང་སྟོད་ལ་རྒྱུད་སྤང་
 བའི་དུས་ཡིན་པས་སྟོང་ག་ནས་མར་འཕྲོས་པའི་དམིགས་པ་དང་སྤོ་དང་བྱི་ཐུན་གཉིས་ལ་
 དེ་ལས་སྟོག་པར་བྱས་ན་གོགས་མི་བསྐྱེད་པས་ལེགས་གསུང་།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་།

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ནི། གུན་མཁེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བསྟེན་ཡིག་རིན་
ཆེན་དབང་གི་འདོད་འཛོལས། ལྷ་སྒྲགས་བདག་མདུན་སོགས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་མཆོད་
བྱ་མཆོད་བྱེད་དང་དངོས་བྱུང་བསྐྱུ་བྱ་བསྐྱུ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་འདས་ཀྱི་ཅིས་ཟིན་པས།

རང་གིས་རང་ལ་མཆོད་པ་དང་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཐག་བཅད་
པའི་རང་ནས་མེད་བཞིན་སྤང་བ་ཚུ་སྤང་གི་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་བསྟེན་པ་ཉི་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་འསྟོ་
འདུ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ནས་བྱེད་པ་གསང་སྤྲགས་སྤྲ་འབྱར་གྱི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པར་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ཙམ་སྟོ་ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བའི་རིགས་ལ། བསྟོམ་བྱ་བསྟོམ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་སྟོང་ཆམ་མེ་བའི་རང་ནས་བཞས་ཀྱང་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུང་ལ།
འདི་ནི་བསྟོམ་བྱའི་ལྷ། སྟོམ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ། སྟོམ་པ་པོའི་གང་ཐག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་པར་
བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའི་ཐམས་
ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རང་ནས་བཞས་པ་བྱེད་པར་གཞུང་གཞན་ནས་བྱང་
བ་དང་གནད་གཅིག་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཀ་ལ་འདིས་རྒྱས་འདེབས་པའང་གལ་ཆེ་
ལ། རང་རིག་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྟོལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་སྤང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་ནས་སྟོ་བསྟུ་
དང་བསྟེན་པ་ཉི་བསྟེན་སོགས་བཞི་བྱེད་ཚུལ་ཡང་སྤར་ལྟར་ངོ། །དེ་ལ་བྱེད་བཞས་པའི་སྟོ་
བསྟུ་བ་སྟུའི་བྱ་ག །ནང་ལ་སྟེང་ག །གསང་བར་སྟོར་མཆམས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞས་པའི་སྟོ་
བསྟུ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྟེན་པ་དང་ཉི་བསྟེན་སོགས་
ལ་པར་སྟོ་བ་དང་ཚུར་བསྟུ་བའི་དམིགས་པ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ཀྱང་མཛད་སྤང་ལ།
ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བཞས་པ་རྣམས་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་ཆ་བགོས་ནས་བྱེད་
པ་དང་། བསྟེན་པ་ཡུན་ཅི་ཙམ་བྱེད་པའི་ཆ་བགོས་ནས་བྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ། །དེ་
ལྟར་བཞས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་། རང་གིས་བཞས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲགས་སྤྲ་དེར་དེར་སྟོག་པ་དང་། སྟོད་བཅུད་སྤང་སྟེད་ཐམས་ཅད་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲགས་སྤྲ་འབྱར་བར་བསམས་

ན། དེ་ལྟར་བསམ་པའི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་སྒོས་
མཚུན་ན། བལ་བོ་ཆེན་ས་ཕྱག་མཚོད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་
རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེའི་གོ་སར་ཡང་། རྩལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དང་། དེ་རེ་རེའི་གོ་སར་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་དེ་སྟེད་སོགས་སུ་མཐའ་མེད་པའི་བར་དུ་
བསྐྱོམས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དང་སྒྱའི་ཆ་ཤས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
སྤྲུགས་སྤྲོག་པར་བསམ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བརྒྱས་པ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་བཞི་སྟུབ་ཚུལ་གྱི་སྤྲུགས་དམིགས་བཤད་
པ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཤམ་བྱ་གདགས་ཚུལ་ལོ། །

ཇི་བའི་དམིགས་པ།

དང་པོ་ཞི་བའི་དམིགས་པ་ནི། རང་གི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྤྲུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ། བདག་མདུན་གཉིས་ཀའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་རྒྱ་བ་
འབུམ་ཕྱག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་དཀར་སྟོང་སྟོང་འཕྲོས། རང་གིས་
ལུས་ལ་ཞུགས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ། རྟ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཁྱག་ལྷན་
སྤྲིན། གདོན་ཐམས་ཅད་སྤལ་སྤྲོད་སྤྲིག་སྤྲིལ་སོགས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རྟམ་པར་རྟམ་ལག་
གི་སོར་སོ་དང་འོག་སྟོ་གཉིས་སོགས་ནས་ཕྱིར་ནག་འདུར་གྱིས་བཏོན་པའམ། ཡང་ན་
འོད་ཟེར་རྟམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེར་གྱུར་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞོབ་སྤལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
ཅིང་སྦྱངས། གང་ལྟར་ཡང་། ལུས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྟན་ཁུ་དུ་སྟོན་མེ་བཏེག་པ་
ལྟར་གསལ་བར་བྱས་པས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། འོད་ཟེར་བ་སྤྲིའི་
སྟོ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་བྱས་པར་བསམ། དེ་ལ་གང་ཞི་བར་འདོད་པའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དམིགས་པའི་ངར་ཆ་འདོན་དགོས་ཤིང་། འོག་མ་རྣམས་
ལ་འང་རིགས་འབྲེལ།

རྒྱས་པའི་དམིགས་པ།

རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདག་མདུན་གཉིས་ཀ་ལས་འོད་ཟེར་སེར་པོ་ཉི་མ་འབྱམ་དུས་
གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། རང་གཞན་བསྐྱེད་བྱ་གང་ཡིན་གྱི་
སྒྲ་ཆེ་སྟོག་གསུམ་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་བརྒྱས་འཕྲོགས་སྤྲས་བསྐྱེད་ས་ཡར་བ་
འཛོར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིང་པར། རི་རབ་གྱི་སྟོག་བར། ཉི་མའི་ཐེམ་པར། སྤྲིན་གྱི་གོ་
བར། ས་རྩོལ་བྱ་གྱི་ཆེ་བའི་ནགས་ཆེལ། ལྟ་འདྲའི་མནན་གཏད། གར་སྤྲས་གར་བསྐྱེད་ས་
ཀྱང་རྩྭ་ཨ་རྩི་རྩྭ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆེ་བའི་ནགས་ཆེལ།
ས་རྩོལ་བྱ་གྱི་གཡལ་སྤྲས་ལ་སོགས་པ་དང་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོད་ཐམས་ཅད་བདུད་
ཅིའི་འོད་ཟེར་སེར་པོ། མཚོ་རྩིང་རྒྱན་འབབ་གངས་འབྲུག་པ་སོགས་ཚུའི་རིགས་དང་ཚུལ་
བརྟེན་པའི་བདུད་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའོད་ཟེར་དཀར་པོ། རྟ་གདོང་གི་མེ་དང་། མེ་ཤེལ་
གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བྱུང་གི་མེ་དང་། རྒྱན་བཞག་གི་མེ་དང་གཏུམ་མའི་མེ་སོགས་
བསྐྱེད་ས་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་སྟེ། མདོར་ན་མའི་རིགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་བདུད་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའོད་ཟེར་དམར་པོ། ལྷེམ་བྱེད། ལྷེགས་བྱེད། འཛོར་བྱེད།
སྟོད་བྱེད་སོགས་ཕྱིའི་རྒྱང་དང་། སྟོག་འདྲིན་ཟུར་སེལ་སོགས་ནང་གི་རྒྱང་དང་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་བདུད་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའོད་ཟེར་ལྗང་གྱ། །རྒྱན་ནམ་མཁའ་དང་བྱ་གྱ་ནམ་
མཁའ་སོགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདུད་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའོད་ཟེར་སྟོན་པོའི་རྣམ་
པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་སྟེ་གཞོན་སྤྲིན་དེ་བྱ་གྱལ་བུམ་སོགས་མི་མ་ཡིན་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་
དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་བའི་རྒྱལ་པོ། འདིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྒྱང་། ལྷེ་དཔོན། བྱིམ་

བདག་སོགས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་བ། དབྱང་དང་འཁོར་གཡོག་འཛོམ་པ། མངའ་ཐང་
རིགས་བརྒྱད་རྒྱས་པ། གོ་ས་སྟན་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་མདའ་
རྩོམ་ཆོན་གསུམ་སོགས་ལུས་རྩལ་གྱི་རིགས། སྤྲ་བརྗོད་བདེ་བ། ངག་བཅན་བ། སྐད་
རིགས་ཀྱི་འབྱུར་བ་སོགས་ངག་རྩལ་གྱི་རིགས། རིག་གནས་རྣམས་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཡངས་
པ་སོགས་ཡིད་རྩལ་གྱི་རིགས། གཞན་ཡང་མཁས་པ་བརྗེ་ཏ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ། གྲུབ་
ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ། ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། དཔའ་བོ་
མཁའ་འགོ་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཁུ་མཐུ། ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། གནས་
སུམ་རུ་རྩ་གཉིས་དང་། བོ་ཏ་ལ། རི་བོ་རྩེ་ལྷ་ལྷ་བུའི་གནས་ཆེན་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་དང་།
དེ་དག་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དམ་ཚུས་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་པ། ཡིད་
བཞིན་གྱི་ཞོར་བྲ། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། སྤུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་
སྤྱིད་བཞིའི་ལེགས་ཆོགས་ཡོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ལྟ་སྟགས་ཕྱག་མཆོན་བཟུ་གིས་ཏྲགས་
རྩམ། རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱ་བདུན། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན། བདུད་རྩི་དང་འོད་ཟེར་སྤྱ་ཆོགས་པའི་
རྣམ་པར་བཟུག་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ་པས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་མཐུ་སྟོབས་སྟན་གྲགས། དཔལ་
འབྱོར་འོངས་སྤྱོད། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། བསྟེན་པའི་བྲ་བ། གཞན་པན་འཕྲིན་ལས་
ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བཟུག་འདངས་དང་གཟི་བྱིན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར།
བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་ཞོར་རྩམ་གྱིས་སྤྱར་བྱར་གྱུར། ཕྱགས་ལྟས་རྣམས་ཞོར་སྤྱགས་གྱིས་
ཁེངས། རང་གིས་བདག་ཏུ་བརྒྱང་བའི་རི་རྒྱང་ཁང་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡང་བརྟུད་གཟི་བྱིན་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བྱས་པར་བསམ།

དབང་གི་དམིགས་པ།

དབང་གི་དམིགས་པ་ནི། བདག་མདུན་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་

ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས། རྒྱ་བོད་རྟོར་གསུམ་སོགས་འཛུམ་བུའི་གྲིང་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་
སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཟས་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས་ནས་ཆར་བཞིན་དུ་
བབས་པར་བསམ་ཞིང་། ཕྱི་སྟོན། རན་བཅུད། བསང་བ་རང་གི་ཙ་ཐིག་རྒྱུང་གསུམ་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བསམ། ལྷག་པར་སྤྱེས་པ་དབང་དུ་བསྐྱུ་ན་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་
ཀྱི་སྤྲིང་གར་འདེབས་ཤིང་། བྱད་མེད་དབང་དུ་བསྐྱུ་ན་བརྒྱར་བཏབ་པས་རང་དབང་མེད་
པར་ཡིད་སྟོས། སྐྱ་གྲོལ་གོས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷང་ཁྱ་ཡང་ཞིང་
གཡོ་བས་ཡེར་གྱིས་བཏེག་ནས་ཤིང་ལོ་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་འོངས་ནས་རང་གི་
བྱང་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་པའི་ལྷ་སྟངས་དང་བཅས་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟེར་བས་འོད་
དམར་པོར་ལྷེས་གྱིས་ཁྱ་བ་རང་གི་སྤྲིང་གའི་རྩི་ཡིག་གི་སྟན་ལ་ཐིམ་པས་རང་སེམས་དང་
དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམ་མོ།

དྲག་པོའི་དམིགས་པ།

དྲག་པོའི་དམིགས་པ་ནི། བདག་མདུན་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ནག་པོ་ཆ་
ཞིང་རྩབ་པ་སྟོག་ལྷར་འཁྲུག་པ། གཟེ་བྱིན་འབར་བ། རྒྱུ་བོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དང་།
ཆག་སྐྱ་དང་ཕྱར་སྐྱས་ས་གཞི་འགོངས་པ་མེད་ཆ་ཆ་འཕྲོ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟོས།
བསྟན་པའི་སྤྱི་དག། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོས་དག། སྤྱེ་འབྱོའི་བདེ་སྤྱིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་
ལོག་འདྲན་འབྱུང་བའི་ཆོགས་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱལ་འགོང་དམ་སྤྱི་སོགས་གཞོད་བྱེད་སྤྱེ་
བརྒྱད། བྱད་མ་ཐོད་གཏོང་མཁན་ལྷ་སྤྱང་དང་བཅས་པར་ཕོག་པས་མགར་གྱི་སོལ་མལ་
དུ་ཙ་སྤྱར་བབས་པ་བཞིན་གཞོབ་ཐུལ་ཐུལ་བསྐྱེགས། བ་སྤྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
རང་འདྲའི་ཁྱོ་རྒྱུང་དྲག་པོའི་ང་རྟོ་སྟོག་ཅིང་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་གནམ་ས་
བར་སྤྲང་ཁྱོན་འགོངས་པ་སྟོས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསད་བསྐྱད་དབྱེ་

མོངས་བདེག་བསྐྱུན་གྱི་སྤྱིར་བ་སྣ་ཆོགས་པས་ཐལ་བའི་རྩལ་ཐན་བཞིན་དུ་བཅོམས། དེ་
དག་གི་ཆེ་བསོད་སྟོབས་འབྱོར་རྒྱས་མཐུ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་རང་ལ་བསྟེམས་པས།
རང་གི་ཆེ་བསོད་སོགས་ཀྱི་གསོས་སུ་གྱུར་ཏེ་བཟག་མདངས་གཟེ་བརྗེད་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
པར་བསམ། རང་གཞན་གྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ལེགས་ཆོགས་རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
གཙུག་པོ་ནི་ནང་གི་ལས་ཉོན་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་མེ་སྟེས་ལྷག་མེད་དུ་
བསྟེགས་པར་བསམ་པ་ཡང་དྲག་པོའི་དམིགས་གནད་འཇམ་ཁིང་འཆུན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་
ངོ། །དམིགས་རིམ་དེ་དག་གཞན་དོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱི་ཡིག་གི་
ནང་དུ་འཇམ་འཆར་མ་བདེན་དེའི་མདུན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པའམ། རོ་པོ་
བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དེའི་མིང་ཡིག་དང་སོའམ་ཁི་ཡིག་གི་རྣམ་པར་བསམ་ནས། ས་
པོན་སྤྱགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེའི་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་བྱེ་བྱག་
ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་དང་། ཆེ་བསོད་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱང་བའི་གོ་
བསྐོན་པར་དམིགས་པ་སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་ཁ་བསྐྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱགས་ཀྱི་གཤམ་བྱ་གདགས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྤྱགས་ཀྱི་གཤམ་བྱ་གདགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཞི་བ་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་མཇུག་དུ། བདག་
གམ་ཆེ་གོ་མའི་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྲུམ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
རིམས་ནད། རྒྱལ་གདོན་གྱི་གཞོད་པ། སྤང་གདོན། རྒྱ་ས་བདག་གི་གཞོད་པ། མི་ལམ་ངན་
པ། ལྷས་ངན་པ། གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་རྣམ་རིགས་
པས་ཁ་བསྐྱར། རྒྱས་པ་ལ་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་སྤྱོད་ཏུ་སྤྲུམ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ལོངས་སྟོན་རིགས་བརྒྱད་འོར་དང་འབྲུ་སོགས་སྦྱར། དབང་ལ་
ཁམས་གསུམ་སྟོན་བཅུད་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མ་མ་མི་ཤི་ཏུ་སྤྲུམ་ ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་སློན་པོ་སོགས་མི་དང་སྡེ་བརྒྱད་སོགས་མི་མ་ཡིན་གང་དབང་དུ་བསྟུ་
དགོས་པ་དེའི་མིང་འདུག །འགྲུགས་པ་ལ་སྤྱིས་པ་འགྲུགས་ན་ཨྲ་ཀཱ་ཡ་ངེ་ བུད་མེད་
འགྲུགས་ན་ཨྲ་ཀཱ་ཡ་སྤྱི་ ཞེས་སྤྱད། དག་པོ་ལ་དག་བགེགས་སྤྲ་ར་ཡ་པའ། ཞེས་པའམ།
དམ་སྤྲ་སྤྲ་ར་ཡ་པའ། ཞེས་པ་ཨྲ་བུ་མི་མ་ཡིན་དང་། དག་པོ་ཆེ་གོ་མོ་སྤྲ་ར་ཡ་པའ། ཅེས་
ཨྲ་བུ་དག་པོའི་མིང་འདུག །བསྐྱད་པ་ལ་མིང་གི་མཐར་ཨྲ་ཚྭ་ར་ཡ་པའ། དབྱེ་བ་ལ། བི་དེ་
ཤ་ཡ་པའ། མནན་པ་ལ་སྤྱི་བླ་ཡ་ནན། ཞེས་སྤྱད། བསྐྱོག་པ་ལ་སྤྲགས་ཤམ་དུ་པ་རོལ་མི་
དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བསམ་ངན་སྤྱོད་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཨྲ་པ་ན་ཡ་བསྐྱོག་སྤྱི་ ཞེས་གདགས་
པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལས་བཞིའི་སྤྲགས་དམིགས་སྤྱི་འགྲོ་བསྟེན་བསྐྱབ་དགྲུས་མའི་
ཆ་ལག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རིམ་པ་མདོ་ཅམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དག་
སོ་སོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་དང་། བསྐྱབ་བསྐྱོག་གསལ་མནན་སོགས་ཀྱི་ལས་
སྤྱོད་དངོས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲགས་དམིགས་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་ནི་འདྲིར་མ་བྲིས་
ལ། གཞན་ཡང་སྤྲགས་བསྐྱབས་སྤྱི་གཞི་འོད་ཟེར་ནག་པོ་དང་དག་སྤྲགས་སྤྱི་དཔེ་གཏེར་
ཁྲིམ་སོགས་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་ལས་སྤྱོད་ཀུན་ལ་བཅས་པའི་སྤྲགས་བསྐྱབས་རྩལ་དང་
འཕྱོད་སྤྲགས་གདགས་རྩལ་སོགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་
འདོད་ན་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ཨྲ་བའོ། ། ༥ གཉིས་པ་བགེགས་སེལ་ཀྱི་མན་ངག་འགའ་ཞིག་
བསྟེན་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས།

ཕྱིའི་བགེགས་བསལ་བ།

དང་པོ་ཕྱིའི་བགེགས་བསལ་བ་ནི། སྤྱིར་རང་ལ་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་གནོད་པ་དང་གདུག་རྩལ་
སོགས་ཆེ་བ་བྱུང་ན། རང་གི་སྤྱི་གཞི་ནས་འོད་ཟེར་དག་ཅིང་རྩལ་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱལ་
པ་འཕྲོས། སྤྱིར་སྤྱི་དེགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་རྩུ་འབྱུལ་ཐམས་ཅད་

འཕྲོགས། དེ་དག་གི་སློབ་ཡིག་དེགས་པ་སྤྱི་ལ་ཉི་ཡིག་དང་། སློབ་ཀྱི་སློབ་ཡིག་སྟེ་ཨ་
དཀར་པོ། གཤེན་རྩ། བདུད། མ་མོ་གསུམ་གྱི་སློབ་ཡིག་ཡ་དུམ་ནག་པོ། གཟའི་རུ་བླ་པོ།
བཅན་དང་རྒྱལ་པོའི་ཅ་དམར་པོ། གཞོད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པོའི་ཤ་སེར་པོ། ལྷ་དང་ས་བདག་གི་
ན་སྡེ་སྤྱོད་ནམས་བསྐྱས་ཏེ་རང་གི་སྤྱིང་གའི་རྩི་ཡིག་གི་ཉི་གདན་དང་། རང་གི་སྤྱོད་ལ་ཐེམ་
པས་དེ་དག་གི་སློབ་དབང་དུ་འདུས་ཏེ་ཅི་སློབ་འེ་བཀའ་ཉན་པས་རང་ཉིད་སྤྱང་སྤྱིང་ཐམས་
ཅད་ན་ཆེ་བཅན་འགན་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་བསམ་ལ། བསྐྱོན་སྤྱགས་ཀྱི་ཤམ་བུར། ཨ་ཡ་མ་
དུ་རུ་ཅ་ཤ་ན་ས་མ་ཡ་རྩྱི་པལ། ཞེས་བཏགས་པ་དག་ཏུ་བསྒྲུའོ། །ཡང་འོད་ཟེར་སྤར་ལྟར་
འཕྲོས་པས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་གདོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞོབ་སྤྱལ་གྱིས་བསྐྱེགས་
པའི་དྲངས་མའི་ཆེ་སློབ། །ཨ་ཡིག་གམ་རྩྱི་གི་ནམ་པར་བསྐྱས་ཏེ་རང་ལ་ཐེམ་པས་ཆེ་བཅུད་
ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། སྤྱགས་ཤམ་དུ་གཞོད་བྱེད་འབྱུང་པོ་སྤྱགས་སྤམ་རིལ་ཅད།
ཅེས་པའམ། ལྷ་ར་ཡ་པཎ་ཅེས་བཏགས་པ་བསྒྲུའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱལ་འགོང་གི་གཞོད་པ་
བྱུང་ན། དར་དམར་པོ་ལ་དུག་ཁག་གིས་ཨོ་བཟླ་རྟ་རྩ་ཇའི་ཅཱི་བཟུང་། ཁ་ར་ཀམ་ཤ་
རྩ་ཇའི་ཅཱི་བཟུང་། འཁྱུ་ན་དུམ་བུར་རྩ་ཇའི་ཅཱི་ཤིག། འདའ་ན་རྟ་རྩ་ཇའི་ཅཱི་བྱུང་།
བསྒྲོག་ན་རྟ་རྩ་ཇའི་ཅཱི་ཅད། ཉེ་ཅུ་གཏུབས་གཏུབས་ཅད། ཅཱི་རུ་ལུ་རུ་ལུ་ཅད། ཅཱི་
རྟ་གཏུབས་གཏུབས། ཉེ་ཅུ་ཉེ་ཅུ་བཟླ་སྤྱི་ཉིག་ནན་ཏུར་སྤྱི་རྩ་རྩ་པ་ཅད། ཅེས་
བྲི། སྤྱོད་པོ་ཐོད་པར་བཅུག། སྤྱལ་མ་སྤྱོད་མར་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་ཐོད་པར་དགུག་བསྐྱེམ་
དག་པོ་བཀྱིས། སྤྱགས་སྤྱོད་བསྐྱས་ཏེ་ཐུན་བྲག། མལ་འོག་ཏུ་མནན་པས་གཞོད་མི་རུས་
སོ། །ཆིངས་དང་འགྲུགས་བསྐྱེམས་སྤྱགས་སྤུན་འོག་མ་ཀུན་ལ་འབྱེའོ། །མ་མོའི་གཞོད་པ་
བྱུང་ན། བྱ་མོ་ནག་མོའི་པགས་པ་ལ། མ་མ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་པ་ཅ་དྲི་ལ་འདུས་སྤྱིང་ལ་འདུས་
སློབ་ལ་འདུས་ས་མ་ཡ་རྩྱི་དྲི་ལ་འདུས། ཇའི་སྤྱན་གམ་སེང་ཇའི་སྤྱིང་ཁ་རག་མ་མ་རུ་ལུ་

[illegible]

ཉིད་ཁྲིག་གིས་རྒྱ་གཞི་རྒྱ་ལ་ཀ་ར་གོ་རྩ་བཟོ་སྒྲིལ་བྱུང་ཉིག་ནས་རྒྱ་སྒྲིལ་ལ་བྱེད།
ཅེས་བྲིས་ཏེ་འཛིན་པར་སྤུལ་བ་གཉིས་བཅས་པའི་ལྟ་སྤྱད་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག། རྟ་མགོན་གྱི་
གནས་པའི་འོག་ཏུ་མཐོང་ན་གཞོན་མི་རྒྱས་སོ། །ལྟ་སྤྱད་གང་ལ་ཡང་འབྲེལ་བྱེད་གྱི་
བཅེངས་པར་འདོད་ན་ཨ་ཉི་བཟོ་ཞེས་པས་མགོ་བྱངས་ནས་སྤེལ་བྱེད་གང་ཡིན་གྱི་སྒྲིག་
སྤྱུགས་དེའི་མཐར་ཉིག་ནས་དུན་དུན་ཞེས་བཟླ། ཡང་ཨོ་ག་དུ་རྟ་རྟ་ཀ་ར་ལྟ་ར་ཉི་ས་ཡ་
ར་ཉི་ས་ཡ་རྩི་ལེ་ཐར་ཤི་བྱེད་བཟོ་སྒྲིལ་བྱུང་ཉིག་སྒྲིལ་པ་ར་ཡ་བྱེད་སོད། ཅེས་བཟླས་པས་
དེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྱེད་བར་མི་རྒྱས། ཡང་མ་མོ་སྤྱིའི་འཁྱེད་གྱི་བཅེངས་པའི་སྤྱུགས་ནི།
མ་རྟ་ཁུ་མ་རྟ་ཁུ་མ་རིལ་མ་མོ་རྩེ་ཞེས་བཟླ་བར་མ་མོའི་རྒྱུད་ལས་བཤད། ཐས་ནོར་
ཀྱི་རྩིས་ལ་སྤྱོད་འབྲངས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་ན། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་ཤམ་བྱར་ཉི་
སྒྲིལ་ལ་སྤྱི་ས་རིལ་བྱེད་ཡ། རུ་ལུ་རུ་ལུ་མ་མ་ནི་སྤྱི་བྱེད། བཟོ་ཡལ། ཉི་སྤྱི་ས་རིལ་བྱེད། ལུ་
ལིང་བཟོ་རྒྱ་ག་རྩ་ཐ། རྒྱ་ག་ལུ་ཉི་སྤྱི་ས་རིལ་བྱེད། ལུ་ལིང་བཟོ་རྒྱ་ག་རྩ་ཐ། རྒྱ་ག་ལུ་ཉི་སྤྱི་ས་
རིལ་བྱེད། གཞོན་བྱེད་ཁ་ཐི་ཁ་ཐི། མཆུ་ཆེངས་མཆུ་ཆེངས་བྱེད་སོད། ཅེས་བཟླའོ། །བྱེད་
ལུར་གྱི་ཉིགས་བྱེད་ན། སྤྱུགས་འཕྲེང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱེད་མ་མཐོན་དེ་ཉམ་ཐག་པའི་
རྣམས་པར་བཀྱགས་པ་སྤྱུལ་ལ་སོགས་པའི་ཞགས་པས་དམ་དུ་བཅེངས་ཏེ་རང་གི་ཞབས་
འོག་ཏུ་བཅུག་ནས་བརྩིས་པར་བསམ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་ཤམ་བྱར། ལུ་ལུ་ལུ་སྤྱི་
རྩེ་ལ་ཉིག་ན། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱུགས་ཤམ་བྱར་ཨ་ཉི་སྤྱི་ས་རིལ་བྱེད་ཨ་ཉི་སྤྱི་རྩེ་ལ་ན། ཡི་དམ་
གྱི་སྤྱུགས་ཤམ་བྱར་ཉི་ཉི་སྤྱི་རྩེ་ལ་ན། ཅེས་པ་རྣམས་སྤེལ་ཏེ་བཟླའོ། །མི་ལམ་ཤིན་ཏུ་ངན་
པ་སོགས་བྱེད་ཆེ་གཉིད་སད་མ་ཐག་ཏུ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྟ་སྤྱད་ལངས་ཏེ་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། མི་ལམ་མཆོན་ལྟས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་གྱི་རྩིས་པར་སྤྱོད་བྱངས། དེ་
ལ་མཆོད་པ་ལུ། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ལུལ་བའི་

བཞེས་པར་བསམ། རང་དང་མདུན་གྱི་ལྷའི་ཞལ་ནས་སྒྲགས་འབྲེང་འགལ་མེ་འཁོར་བ་
 ལྟར་བསམ་ཏེ་སྒྲགས་བསྒྲུབ་ཞིང་། མཐར་རང་ལ་སྟོ་པའི་རང་ཉིད་པར་བསྟེན་པས་རོ་ཅིག་
 ཏུ་གྱུར་བར་མོས་པ་འདི་ནི་མི་ལམ་ངན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དག་འདྲེ་སོགས་གང་ལའང་འདྲ་
 ཟེ། རྟ་ངན་གཡང་ལེན་གྱི་གདམས་པ་གོགས་སེལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྟ་ཅང་རྣམ་
 རྟོག་རགས་པས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོས་མི་འཆུན་ན་འོད་ཟེར་མེ་ལྷེ་ལྟ་བུ་ཆ་ཞིང་རྩལ་པ་མཁའ་ཁྲལ་
 ཏུ་སྒྲོས་པས་སྒྲིབ་བྱེད་མཆོན་ངན་མཐའ་དག་བསྟེགས་པར་བསམ་པས་ཀྱང་བསྒྲོག་པར་
 འགྱུར་རོ། །དག་འགྲོལ་ནི། རང་གི་གྲེ་བར་ལུམ་དམར་སེར་འོད་ཟེར་འབར་བ་བསྟོམས་
 ལ། ཡི་དམ་གྱི་སྒྲགས་ཤམ་དུ་ཡ་ཏི་ལུར་བ་ནན་ཁོལ། ཡི་དམ་གྱི་སྒྲགས་ཤམ་དུ་ལྷེ་ཏི་ལུར་
 བ་ནན་ཁོལ། ཡི་དམ་གྱི་སྒྲགས་ཤམ་དུ་མ་མ་དེ་ལྷ་ཁོལ་བྱེ། ཡི་དམ་གྱི་སྒྲགས་ཤམ་དུ་ས་
 མ་ཡ་ཁོལ། ཞེས་བཀྲགས་པ་རྣམས་སྟེལ་ཏེ་བསྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་བསྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐབས་སུ་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་ཅི་རིགས་པའི་མཆོན་མ་ལས་ལྟ་འདྲེ་སོགས་གང་གཞོད་པ་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འདྲིའི་གཞུང་སྤྲས་པ་མིག་འབྱེད་གྱི་གདོན་ཆེན་གཟེར་བའི་
 ཞལ་ཁྱིགས་དང་ལས་ཆོགས་ཐོར་བུའི་ནང་ཆོན་གདོན་བརྟག་པའི་ཤོག་བྲིལ་སོགས་ལས་
 གསུངས་པ་རྣམས་དང་རང་གི་ཉམས་སྤྱོདས་ལས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱས་ཏེ་གཞོད་
 བྱེད་གང་ཡིན་ངོས་བཟུང་སྟེ་བསྒྲོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ནང་གི་གོགས་སེལ་བ།

༥ གཉིས་པ་ནང་གི་གོགས་སེལ་བ་ལ་གསུམ། འབྲུ་ལྷའི་མེ་འོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷའི་
 གོགས་བསལ་བ། རྩྱི་གིས་བདུད་ཅིས་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཉམས་ཆག་གྱི་གོགས་བསལ་བ། ཞི་གྱི་
 དྲངས་མས་ལུས་སེམས་ངལ་དུབ་གྱི་གོགས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་རྟ་མགིན་
 དུ་གསལ་བའི་སྤྱི་ཐོར་རྣམ་སྤྲང་གི་ངོ་ཐོ་ཞི་དཀར་པོ། མགིན་པར་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ངོ་

བོ་ལྷ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་རྩྱུ་མཐིང་ག། ཁྱེ་བར་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་
བོ་སྦྱ་སེར་པོ། གསང་གནས་སུ་དོན་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་ལྡང་གྲུ་ནམས་གསལ་བཟབ་ལ། རྒྱ་
ལས་བྲུ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་ལྡང་གྲུ་འབར་བས་ལུས་གྱི་རྒྱང་མཐིལ་ནས་མཉེར་པོ་ཆེ་མན་
ཆད་བསྐྱེགས། ཕྱིར་འཕྲོས་པས་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་
ཐུག་དོག་གི་སྤྱི་བ་བཞག་ཆེ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ནམས་གྱི་ཉོན་མོངས་བ་ཐུག་དོག་འདུ་བྱེད་
གྱི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་བ་གཞོབ་ཐུལ་གྱིས་བསྐྱེགས་ཤིང་སྤྱངས། ཁྱེ་བའི་སྦྱ་ཡིག་ལས་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་སེར་པོ་འབར་ལུས་གྱི་ཁྱེ་བ་ནས་ལྷན་སྒྲུབ་བར་བསྐྱེག། །རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱད་པར་དུ་སེར་སྒྲུབ་སྤྱི་བ་བཞག་ཆེ་བ་ཡི་དྲགས་
ནམས་གྱི་ཉོན་མོངས་བ་སེར་སྦྱ་ཆོར་པའི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་བ་སྤྱངས། སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ལས་
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་སྒྲོན་པོ་བྱང་ལུས་གྱི་མགིན་བ་མན་ཆད་བསྐྱེག། །ཞེ་སྤང་གི་
སྤྱི་བ་བཞག་ཆེ་བ་དཔྱལ་བ་བས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་
མོངས་བ་ཞེ་སྤང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་བ་སྤྱངས། མགིན་པའི་ལྷ་ཡིག་
ལས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དམར་པོ་བྱང་སྤྱིན་མཆོམས་མན་ཆད་བསྐྱེག། །འདོད་ཆགས་
གྱི་སྤྱི་བ་བཞག་ཆེ་བ་མིས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་བ་འདོད་ཆགས་འདུ་
ཤེས་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་བ་སྤྱངས། སྤྱི་བའི་ཨོ་ཡིག་ལས་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་
དཀར་པོ་འབར། ལུས་གྱི་སྤྱི་གཙུག་མན་ཆད་བསྐྱེག། །ཕྱིར་འཕྲོས་པས་གཉི་ཐུག་གི་སྤྱི་བ་
བཞག་ཆེ་བ་དུད་འགྲོས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་མོངས་
བ་གཉི་ཐུག། །གཟུགས་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་བ་བསྐྱེགས་ཤིང་སྤྱངས། སྤྱིར་ཡང་མེ་ཆེར་
འབར་བས་སྦྱོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་གཞོབ་ཐུལ་གྱིས་བསྐྱེགས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་རང་འོད་
གྱི་མེའི་ཕྱང་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། མཐར་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་རང་ཞིར་གྱུར་པར་

མོས་ཏེ་དམིགས་མེད་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་སྒྲོད་ནས་བཞག་གོ། །འདི་ནི་སྤྲིབ་པ་སྦྱང་བ་
 དང་། བར་ཆད་སེལ་བ་དང་། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །བཤད་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་
 ཏུ། རྩེ་ལས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་ཨོ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་སྦྱོ་བ་དང་། བྱ་བྱ་བ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་དཔྱལ་བ་དང་སྤྲུག་དོག་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དུད་འགོ་དང་ཞེ་སྤང་སྤྱངས་པར་
 བྱས་པའང་འབྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཉམས་ཆགས་དང་གིབ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཏིང་
 རེ་འཛིན་མི་གསལ་ཞིང་། གོགས་དང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཡུན་དུ་བཅས་ཏེ་དགོ་སྦྱོར་མི་
 ཁོམ་ན། རང་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་བོར་ཆངས་བྲུག་གི་ཐད་དུ་རྩེ་ཡིག་དཀར་པོ་
 དདུལ་ཆུང་མདོག་ལྷ་བྱ་ཞིག་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཞེ་
 ཁོ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་སྦྱུན་བྱངས་ཏེ་རྩེ་ལ་བསྟེན། དེ་ལས་བདུད་རྩི་འོ་མའི་རྒྱུན་
 ལྷ་བྱ་བབས་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀྱན་བཀྲས་པས་སྤེལ་སྤྲིབ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་ནག་
 ཉིལ་གྱིས་དག། རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བྱར་གཏམས་པར་བསམ་ཞིང་ཡིག་བརྒྱ་ཅི་རུས་
 བཟླ། མཐར་རྩེ་དེ་རང་ལ་ཐེམ་པས་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་
 དཔལ་ཏ་མགིན་གྱི་སྦྱར་ལམ་གྱིས་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱས་ན་གོགས་སེལ་ཞིང་བོགས་
 ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཉམས་པའམ་དལ་བའི་ཆེ་བརྟམ་པར་བྱེད་ན།
 རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་བར་སྤང་ལ། བླ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། འོག་གི་དབྱུས་སུ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་སྤར་དུ་ལྷ་
 བ། ཟླ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྗེ་རོ་བོའི་བདུད་རྩི་ཁ་དོག་ལྗ་དང་
 ལྷན་པ་བབས་པས། སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་གང་ངལ་དུལ་སོགས་བསམ། ལུས་
 བརྟམ་ཏེ་གཞི་བཟིན་དང་ལྷན་པར་བསམ། འདི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡི་དམ་དུ་བྱས་ནས་གོམས་
 བསྒྲུ་དཀར་དང་གཉེར་མ་སོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་ཆེ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །འཕྲོ་འདུའི་ཏིང་

འདྲིན་མེ་ཆེན་རབ་འབར་བ། །ཆད་མེད་བསྐྱེད་བྱུང་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་དེ། །སྤྱི་བ་
གཉིས་ཆང་ཆེང་བསྐྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ། །དངོས་གྲུབ་ལམ་བཟང་ཡངས་པོར་སྤྱེ་
འདྲི་མཆར། །མཆན་ལྡན་སྤྱོད་དཔོན་མཆོག་གི་ཡིད་བཞིན་ཅོར། །དད་གུས་རྒྱལ་མཆན་
ཅེ་མོར་ལེགས་མཆོད་པས། །ཟབ་གསང་མན་ངག་འདོད་དགུའི་གཏེར་མཛོད་ལ། །ཅི་
དགར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའང་སྐལ་བ་བཟང་། །འདིར་འབད་དག་ཆོག་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་
གཟིས། །མཐའ་ཡས་སྤྱེ་དགུའི་རྒྱད་ལྷན་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །མན་དང་བདེ་བའི་སྤང་བ་རབ་
རྒྱས་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་ཆེན་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསྒྲ་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགིན་
ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་བསྟོན་བསྟུན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་བསྐྱེད་དམིགས་དང་གོགས་སེལ་
གྱི་གདམས་པ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དོན་གཉིས་འདོད་འཛོལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་མཆོག་
འདི་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པའི་རྩི་རྩེའི་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་གི་མཛའ་གྲོགས་ཀྱིས་བཟོ་བྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་
བསྐྱེད་པ་ལ་བཏེན་ནས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལྷ་མ་བཟོ་
དཔལ་བཟང་པོས་ཏྲ་མགིན་གསང་བསྟུན་གྱི་ཆོས་སྒོར་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་སྐབས་ཐོབ་
གྱི་ཁ་སྐྱེད་ཅུང་ཟད་བྲས་ཏེ་རྩི་ཉིད་གྱི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་ལེན་པའི་སྤྱགས་བཅུན་ལས་མ་
ཡ་བཟོ་གྱིས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རིག་བྱེད་འདྲིན་པ་ཆེ་རིང་དར་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་དུས་
རེ་ཞིག་ལ་འཐོར་ཞིག་སོང་སྐབས་སྐྱར་ཡང་འདི་འདྲ་ཅིག་དགོས་ཞེས་སེ་རུ་ཐེག་ཆེན་སྤིང་ནང་མདོ་སྤྱགས་ཡོངས་གྱི་
དག་པའི་བཤེས་གཉིན་སྒོ་བཟང་ཤིས་རབ་མཆན་གཞན་དག་བཤེས་སེམྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལགས་གྱི་བཀའ་ཡི་སྐུལ་རོར་
བདག་སྤོངས་པ་དག་སྤོང་སྒོ་བཟང་གུན་མཁེན་གྱིས་དད་པའི་སོར་བཅུའི་འདབ་མ་སྤྱིང་ཁར་བཀོད་ཏེ་ཡི་གེ་རྩི་ལྷ་བ་
བཞིན་གྱིས་བཏོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྐྱར་དུ་པན་པ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག ། ། ། མཆོག་ལོ། ། །

༡༡། །དཔལ་བསྐྱོད་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཁྲག་འཕུང་ལྟ་དགའི་
ལས་བྱང་སྒྲིང་པོར་དེའི་བ་དབང་ཆེན་དགུས་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཨ༽

ན་མོ་གུ་རུ་ཏ་ཡ་གྲི་ལྷ་ཡ། ཁྲབ་བདག་སྒྲ་མ་དོ་ཇེ་ཆོས། །དཔལ་ལྷན་བསྐྱོད་དབང་ཆེན་
ལ། །གྲུས་བས་འདུད་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི། །འཕྲིན་ལས་ཉུང་གསལ་དོན་འདུས་སྟེལ། །འདིར་ལྷག་
པའི་སྒྲ་མཆོག་བཙུག་ལྷན་འདས་བསྐྱོད་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཁྲག་འཕུང་ལྟ་དགའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དག་
འདོན་མདོར་བསྐྱས་སུ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོན་འགོ། །དོས་གཞི། མཇུག་གི་རིམ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ནི། བདག་དང་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་བ། །ཁྲབ་བདག་ཀྱན་བཟང་གོ་འཕང་
མཐོབ་པར། །དཀོན་མཆོག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རྩ་བ་གསུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཆོགས་
རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བ་ནི། མཐའ་མེད་མར་གྱུར་དེན་ཅན་འགོ་བ་
ཀྱན། །སྒྲ་མེད་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད། །དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་བསྐྱབ་
པའི་ཐབས། །ཟབ་མོའི་འཕྲིན་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཆད་མེད་བཞི་བསྒྲོམ་བ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན། །སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་མེད་གྱུར་ཅིག །སེམས་
ཅན་བདེ་ལ་རྟག་པར་གནས། །འགོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བ་རྣམས་ལན་
གསུམ་སོགས་བརྗོད། ཆོགས་བསགས་བ་ནི། ཨོྃ་བརྒྱ་ས་མ་ཡ་རྩྱུ་རྩེ་ སྒྲང་བ་མཐའ་ལས་དབང་ཆེན་
ལྟ། །པད་འབྱུང་བེ་རོ་གཏེར་སྒྲོན་ཆོགས། །འདར་འཕྱར་ལ་སོགས་རྩ་བ་རྒྱུད་ཀྱི། །སྒྲ་མ་
རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དོ་ཇེ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ། །དུས་གསུམ་

བཞུགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཆོག་གསུམ་ཉེ་བའི་ཞིང་གྲར་ལ། །གཉིས་མེད་ཡིད་
ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དངོས་འབྱོར་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་སྤྱལ་པའི། །དག་པའི་མཆོད་པ་བཞེས་
སུ་གསོལ། །དངོས་གྲུབ་ཚུ་བོ་གཙོད་པའི་བགེགས། །ཉིས་བྱས་མ་ལུས་བཤགས་པར་
བགྱ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་ཆོས། །མ་ཆགས་སྤྱོད་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །དག་
པའི་མཐའ་བཞི་དྲི་མ་མེད། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བདག་དང་མཐའ་
ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། །དུས་གསུམ་བཞུགས་ལ་ལུས་འབྱལ་ལོ། །ཆེ་རབས་བགྲངས་
པའི་དགེ་བ་རྣམས། །བསྐྱས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཕྱལ་བྱང་ཞིང་མཆོག་སྤྲུ་མ་
ལྷ། །དགྱེས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ཕྱེ་ལ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །དབང་དང་
དངོས་གྲུབ་སྤུ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྒྱུད་འདེབས་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བྱོལ། །བགེགས་བསྐྱེད་ཅིང་མཆོམས་
བཅད་པ་ནི། ཨོ་བཟླ་གོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྲི་ཤ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་རྩྱུ་པཎ། རང་ཉིད་རྟ་མཆོག་དཔའ་བོའི་སྐྱར་
གསལ་བའི། །ཐུགས་ལས་འཕྲོས་པའི་ཁྲོ་མཆོན་མེ་དཔུང་གིས། །བར་གཙོད་གདོན་
བགེགས་ཆོགས་ཀྱན་སྤྱོད་མཐར་བསྐྱེད། །སྤྱར་འདུས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་གྲར་དུ་གྱུར།
།ཨོ་རི་གོ་རྟ་རྟ་བཟླ་རྡོ་རྗེ་ལ་རི་རྒྱུ་ཏ་བེ་ཤ་རྡོ་རྗེ་ལ་རི་པཎ་པཎ་རི་རི། ཞེས་མང་དུ་བརྫོད། རྟེན་སྤྱི་བ་
སྐྱར་བ་ནི། ཨོ་བཟླ་ས་སྤྱོ་རྩྱུ། བདག་ཅག་མ་རིག་ཉོན་མོངས་སེམས་ཅན་གྱི། །བག་མེད་
ཚུལ་གྱིས་དམ་ལས་འགལ་གྱར་ཏེ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་གྱི། །ཐུགས་
དང་འགལ་བའི་ལས་རྣམས་ཅི་བགྱིས་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བྲིད་ལ་བཟོད་པར་
གསོལ། །བཟོད་པར་བཞེས་ནས་འབྱལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་སྤྱོལ། །ཨོ་བརྒྱ་ཕྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ས་མ་
ཡ། མ་རུ་སྤྱུ་ལ་ཡ། བརྒྱ་ཕྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ཏེ་ལོ་བ་ཏིལ། ཇི་རྩོ་མེ་རྩ་ཤ། སུ་ཏོ་ཕྱོ་མེ་རྩ་ཤ། ཨ་རུ་
རྩོ་མེ་རྩ་ཤ། སུ་པོ་ཕྱོ་མེ་རྩ་ཤ། སམ་སིརྩི་སྤེལ་ཡ་རྩོ་སམ་ཀམ་སུ་ཅ་མེ། ཅི་རྩོ་ཕྱི་ཡི་ཀུ་རུ་
རྩྱུ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ། རྩ་ག་ཤན་བརྒྱ་ཕྱི་ཏེ་རུ་ཀ་མ་མེ་སུརྩུ་བརྒྱ་ཕྱི་ཏེ་རུ་ཀོ་རྩ་ཤ། མརྩ་ས་མ་

ཡ་ས་རྩ་ལྷུང་རྩྱ། ཞེས་ཅི་འབྲུག་བརྒྱ། བྱིན་དབབ་པ་ནི། ཨ་ལ་ལ་རྟོེ་ ལྷ་ག་ཕ་ན། ས་མ་ཡ་རྟོེ་ ས་མ་
 ཡ་སྟྲ། རྩེ་ ཆོས་སྐྱ་འབྲུར་བ་མེད་པའི་ངང་ཉིད་ལས། །ལོངས་སྐྱ་རྟ་མགིན་ཁོ་བོའི་ལྷ་
 ཆོག་ས་ཀྱིས། །གནས་མཆོག་འདི་རུ་བྱིན་ཆེན་སྐུར་ཐོབ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ལ་དབང་
 བསྐུར་དངོས་བྲུབ་སྟོལ། ཅུ་ལྷག་ས་ཀྱི་མཐར། ཞི་བཟླ་ཨི་ཀྱུ་ཤ་ངོེ་ ཞེས་བཏགས་པ་མང་དུ་བཞིང། མཆོད་
 རས་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། རི་ཨཱ་ རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྟོས་བའི། །རི་ལས་
 ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་མེ་དཔུང་དང་། ཨ་ལས་སྐྱེ་མེད་འོད་པུང་འབར་བ་ཡིས། །མཆོད་
 ཆོག་ས་ཉེས་ཀྱན་སྐྱངས་ཤིང་སྟེལ་བར་བྱུར། །རི་ཡི་ཁྱི་ རང་གི་ཐུགས་ལས་སྟོས་པའི་མེ་
 རྒྱང་ཚུས། །མཆོད་རས་ཀྱན་གྱི་ཉེས་སྟོན་བསྟེན་གཏོར་བཀྲས། །རང་བཞིན་མེ་དམིགས་
 སྟོང་པའི་ངང་ཉིད་ལས། །མཆོན་ལྷན་ཡངས་པའི་བདེ་སྟོད་སྟོད་རྣམས་སུ། །མཆོད་ཡོན་
 ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་སྟོན་ལྟར་གཏིབས། །སྟོན་པུད་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིར་འབར་ཞིང་
 འབྲིལ། །གཏོར་མ་ཤ་ཁག་རུས་པུང་འདོད་ཡོན་འཕྱོ། རྟ་དམར་ཆེན་གྱ་མཆོ་བ་རྒྱབས་
 འབྲུག། །ཀྱན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རས་དང་དབྱེར་མེད་འདེས། །ཟག་མེད་བདེ་སྟེར་མི་ཟད་མཛོད་
 དུ་བྱུར། །ཨི་ལྷ་རྩ་ར་ལྷ་རྩ་ར་རྩྱ། ཨི་བཟླ་རྩལེ་ལྷུང་རྩྱ། ཨི་བཟླ་པུའུལེ་ལྷུང་རྩྱ། ཨི་བཟླ་ལྷ་ལོ་
 ཀེ་ལྷུང་རྩྱ། ཨི་བཟླ་རྩལྷེ་ལྷུང་རྩྱ། ཨི་བཟླ་རྩེ་ཕེ་ལྷུང་རྩྱ། ཨི་བཟླ་ཤལ་ལྷུང་རྩྱ། ཞེས་པས་བྱི་མཆོད་
 དང་། ཨི་སཱ་བརྩུ་ཨ་ཕི་རྩ་རྩྱ། ཨི་མརྩ་བ་ལི་རྩ་པུ་རྩ་རྩྱ། ཨི་མརྩ་བརྩ་རྩ་རྩྱ། ཞེས་པས་
 སྟོན་གཏོར་རྟ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ལས་ཉེན་བསྐྱེད་པ་ནི། རྩྱ།
 ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའི་སྟོང་ཡངས་ནས། །ཆོས་རྣམས་སྐྱ་ཆོག་ས་རང་ཤར་བ། །རང་བཞིན་
 མེད་དེ་ཆུ་ཆེ་འདྲ། །ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ལ་ཁུབ། །སྟོང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྩྱ་གིས་
 དབྱིབས། །ཨི་པུརྩ་རྩ་རྩྱ་ས་མ་རྩྱ། ཨི་རྩ་རྩ་རྩ་ས་མ་རྩྱ། ཨི་རྩ་རྩ་ས་མ་རྩྱ།
 རྩྱ་སྟོན་རྩ་པུ། སི་རྩ་རྩ་རྩྱ། ཨེ་ཡི་རི་ཁྱི་ཀོ་རྩྱ། ས་བོན་ཐུགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་

གྲུང་པ་ལས། །འབྲུང་ལྷ་རི་རབ་གཞལ་ཡས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ། །ཞི་ཨྲ་མཐུལ་རྩྱ། ཨེ་ལས་
ནམ་མཁའ་སྡོ་སྒྲུ་གྲུ་གསུམ་སྟེང་། །ཡི་ཀམ་རྟ་མཐུལ་རྩྱ། ཡི་ལས་རྒྱང་དཀྲིལ་ཆེ་གམ་
དུད་ཁ་གཡོ། རི་རྩ་ལ་མཐུལ་རྩྱ། རི་ལས་མེ་དཀྲིལ་དམར་པོ་བྱར་གསུམ་འབར། ཁི་རྟ་
མཐུལ་རྩྱ། ཁི་ལས་ཁྲག་མཆོད་མར་ནག་རྒྱུམ་པོ་འབྲུག། །སྟོ་སྟེ་མཐུལ་རྩྱ། སྟོ་ལས་ས་
དཀྲིལ་མེར་པོ་གྲུ་བཞི་བཏན། ཀོ་ནི་རི་ཉི་མཐུལ་རྩྱ། ཀོ་ལས་ཀེང་རུས་རི་རབ་གྲུ་བཞི་
དཀར། །རྩྱ་བི་ཤ་བི་ཤུངྷེ་རྩྱ་ཅ་ཀ་མཐུལ་རྩྱ། རྩྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་
ཁང་། །གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་ཅིག་པ་འདོད་སྒྲུམ་དང་། །པ་གྲུ་བ་བ་བ་བྱེད་ཤར་བུའི་
ཆོགས། །མདའ་ཡབ་ཀ་གདུང་ཐོག་ཕུབས་རྟ་བབས་སོགས། །ཆད་དང་མཆན་ཉིད་ཀྱན་
དང་རབ་ལྷན་ཅིང་། །དུར་ཁྲིད་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྲིས་རམ་བཟིང་མཛེས། །ཕྱི་རོལ་བད་རྩ་དུར་
ཁྲིད་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །རྟོ་རྟེའི་རྩ་བ་བསྐལ་པའི་མེ་དབྱང་འབར། །དབུས་སྟུ་གྲུ་གསུམ་
དམར་ནག་དཀྲིལ་འཁོར་ལ། །ཆེ་གམ་དམར་པོ་ཐོད་སྐྱམ་རྩ་བ་ཅན། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་བཞི་ཕྱགས་ཀྱི་མདོག །མི་མགོ་རྫོན་པའི་འཕྲེང་བས་རྒྱུམ་པོར་བསྐྱོར། །དབུས་ཀྱི་
གྲུ་གསུམ་ཅིབས་བཞི་སྒོ་བཞི་རུ། །པི་བསྐྱེ་མཐུལ། པི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེ་མཛེས་པའི་
གདན། ཨ་ཅ་རྩ་མཐུལ། ཨ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྲིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ། །མ་སྟུང་མཐུལ། མ་
ལས་ཉི་མའི་དཀྲིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར། མཐུ་རུ་བྱ་བྱ། དབུས་སྟུ་བདུད་ནག་པོ་མའི་
བསྐྱེལ་བའི་གདན། དེ་ཨ་བྱ། ཤར་གྱི་ཅིབས་སྟེང་བྱི་བུ་པོ་མའི་གདན། ཨ་མ་བྱ། ལྷོ་ཡི་
ཅིབས་སྟེང་གྲུལ་བུམ་པོ་མའི་གདན། །རྩ་ག་བྱ། རུབ་གྱི་ཅིབས་སྟེང་སྒྲུ་རྒལ་པོ་མའི་གདན།
ཡལ་བྱ། བྱང་གི་ཅིབས་སྟེང་གཞོད་སྒྲིན་པོ་མའི་གདན། །རྩི་མི། དབུས་ཀྱི་གདན་སྟེང་རྩྱ་
ཡིག་བབས་པ་ལས། །རྩི་ཡིག་དམར་ནག་མི་ཡིག་སྟོན་པོར་གྱུར། སྤར་ར་པར། དེ་ལས་
འོད་འཕྲོས་འཕགས་ཆོགས་མཆོད་པས་མཉེས། །མེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་མ་ལུས་

སྤངས། སི་རྟ་ར་ཏ་རྟུ། སྤར་ཡང་འདུས་ཏེ་ས་བོན་བྱང་ལ་ཐིམ། ཉིལ་བཟོ་མི་བྱེད་བརྟན་
པར་གྱུར། ཞི་བཟོ་གོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྲི་མ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྟུ་པར། ཞི་མཐུ་གོ་རྟེ་ཤེ་རི་རྟུ་པར། རྟེ་མི་
གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། །རང་ཉིད་རྟ་མགིན་བརྟ་དབང་ཆེན་སྒྲ། །ཞལ་གསུམ་
གཡས་དཀར་གཡོན་ལྗང་དབུས་དམར་ནག །སྤྱི་བོའི་གཙུག་རུ་རྟ་མགོ་ལྗང་གྲའི་
ཞལ། །རྟོག་མ་དམར་པོ་སྤུམ་སྤུམ་སེར་པོ་དང་། །ཁྱེད་དཀར་རྟ་སྤྲད་སྤྲད་དབངས་ཕྱོགས་
བཅུར་འཆོར། །ཞལ་ནམས་ཀྱན་ལ་སྤྱན་གསུམ་དམར་ཞིང་ལྷུམ། །སྤྱིན་མ་སྤྲ་ར་སེར་པོ་
སྒོག་ལྟར་འབྱུག །དབུ་སྤྲ་རལ་པ་ཁམ་ནག་གེན་དུ་བརྟེས། །ཕྱག་དྲུག་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་
བརྟ་བསྐྱམས། །གཡོན་གྱི་དང་པོས་ཁྲག་གང་ཀ་སྤ་ལ། །བཟུང་སྟེ་བདེ་ཆེན་ཡུམ་གྱི་
མགུལ་ནས་འབྱུད། །སྤྱག་མ་གཡས་གཉིས་ལྷགས་ཀྱ་བེ་ཙོན་དང་། །གཡོན་གཉིས་ཞགས་
པ་རལ་གྱི་མེ་འབར་འཛིན། །སྤྱ་སྟོད་ཞིང་ལྷགས་སྤང་ཆེན་གོ་ཆོན་གསོལ། །སྤྱ་སྤྲད་སྤྱག་
གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་སྤྱབས། །ཐོད་སྤམ་དབུ་རྒྱན་རིན་ཆེན་ཅེ་སྤན་ཅན། །མགོ་བོ་
སྤམ་ཆོན་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡི། །ཆར་གསུམ་བྱེད་བའི་དོ་ཤལ་སྤྱ་ལ་གསོལ། །རུས་པ་རིན་
ཆེན་སྤྱལ་རིགས་བཞི་ཡིས་བརྒྱན། །ཞག་གི་སོར་རིས་རྟའི་ཐིག་ལེ་དང་། །ཐལ་ཆེན་
ཆོམ་བུ་སྤྱ་ཡི་གནས་སུ་བྱུགས། །ཁམས་གསུམ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁྱུང་གཤོག་
ཅན། །གར་དགྲའི་ཉམས་ལྡན་ཞབས་བཞི་གཡས་བསྐྱམ་བཞུགས། །གཙོ་བོའི་གཡོན་ནས་
སྤྱ་ལ་འཁྲིལ་ཚུལ་ཅན། །གསང་ཡུམ་བརྟ་གར་གྱི་དབང་སྤྱག་ནི། །སྤྱ་མདོག་མཐིང་ནག་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། །སྤྱན་གསུམ་གདངས་མིག་ཞལ་བཟང་མཆོ་བ་གཅིགས། །དབུ་
སྤྲ་རལ་པ་ནག་པོ་སྤྱན་ལྟར་གཉིབས། །ཕྱག་གཡས་ཅི་རྟ་ཐོགས་ནས་ཡབ་ལ་འབྱུད།
གཡོན་པ་དུང་ཆེན་ཁྲག་གིས་གང་བའི་མཆོ། །དཔལ་ཆེན་གཙོ་བོའི་ཞལ་དུ་འདེབས་ཚུལ་
མཛད། ཅས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་གདབ། གནས་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྟམ་པ་ནི། །ཞི་ཁྱེ་རྟུ། ཡབ་ཡུམ་

གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ལྷ་བ་དང་། །མགྲིན་པར་བརྒྱ་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་། །ཨོ་དཀར་
ལྷུང་དམར་རྩྱ་སྟོན་ཡི་གེ་ཡིས། །མཆན་པས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ནམས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། །ཞེས་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི། ཨོ་བརྒྱ་ཀ་ལྷ་ལ་ཐྱི། རྩྱ་ཨོ་སྤྱི་ཨོ་རྒྱ། དབུ་ལ་ཐོད་པའི་
ཁང་བུ་ལྷས་བརྒྱན་པའི། །སྤྱི་གཙུག་རྩྱ་སྟོན་འཆོག་མར་ཨོ་དཀར་པོ། །རྩ་ལྷག་གཡས་སྤྱི་
སྤྱི་སེར་ལྷག་པ་ན། །ཨོ་དམར་རྩ་ལྷག་གཡོན་ན་རྩ་ལྷང་བྱ། རྩྱ་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ། ཨོ་བརྒྱ་ཏེ་རུ་
ཀ། །སྤྱི་བརྒྱ་ཏེ་རུ་ཀ། ཨོ་བརྒྱ་ཏེ་རུ་ཀ། །རྩ་ཀམ་ཏེ་རུ་ཀ། །ས་བོན་ནམ་ལྷ་ཡོངས་སྤྱི་གྲུང་
བ་ལས། །ཁྲག་འཐུང་རིགས་ལྷ་དབུ་ཡི་རྒྱན་དུ་རྩོགས། །ཨོ་ཨ་རྩི་ཁི་རྩྱ་རྩྱ། ཞེས་བཟླ་། སྤྱི་མས་
བར་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ནམས་བསྐྱེད་པའི། རྩྱ་བི། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་ཡི་གེ་རྩྱ་ཡིག་ནི། །ཡོངས་
གྲུང་རྩོ་རྩོ་ཏེ་ལྷའི་ནམ་པ་ཅན། །ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་བི་ལས་བད་འདབ་བརྒྱད། །གསང་
བའི་བུ་ག་གཉིས་ཀ་པར་གྱིས་བཀག། །ས་མ་ཡ་རྩོ་ས་མ་ཡ་སྤྱི། ཨ་བུ་རྩ་ག་ཡ་མི། ཨ་བུ་
རྩ་ག་ཡ་རྩོ་ རྩོ་རྩྱ་བི་རྩོ་ ཞེས་དང་། ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་རྩོ་སྤྱི་ཆགས་པ་ཡི། །སྤྱི་མས་བར་
ཞུགས་བའི་བདེ་བ་ཆེན་བོའི་སྤྱིས། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་དང་བཅས་པ་སྤྱི་བྱངས་ནས། །ཡབ་
ཀྱི་ཞལ་ཞུགས་ཐུགས་ཀར་འོད་དུ་ཞུ། །བོ་རྩི་ཅི་རྩ་སྤྱི་ར་ཏ་པར། རྩོ་རྩོ་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་
མཁར་བབས་པའི། །ཐེག་ལེ་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་རོ་བོར་གྲུང། །རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་རྩོ་རྩྱ་བི་རྩོ་
སྤྱི་ར་ཏ་པར། སི་རྩ་ར་ཏ་རྩྱ། ཨོ་བཟླ་ལྷ་ར་ཤོ་རྩྱ་རྩྱ་པར། །ཤར་ཅིབས་གདན་སྟེང་རྩྱ་ཡིག་
ཡོངས་གྲུང་ལས། །རྩོ་རྩོ་དབང་ཆེན་དཀར་པོ་ཁྲི་བོའི་སྤྱི། །ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གཡས་
པ་རྩོ་རྩོ་དང་། །གཡོན་པ་དབུག་ཐོ་བསྐྱམས་ཤིང་འགྱིང་བའི་ཚུལ། །ཨོ་རྩྱ་ལྷ་ར་ཤོ་རྩྱ་རྩྱ་
པར། སྤྱི་ཅིབས་གདན་སྟེང་རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་གྲུང་ལས། །རིན་ཆེན་དབང་ཆེན་སེར་སྟོ་ཁྲི་
བོའི་སྤྱི། །ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གཡས་པ་རིན་ཆེན་དང་། །གཡོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་འགྲུགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན། །ཨོ་བརྒྱ་ལྷ་ར་ཤོ་རྩྱ་རྩྱ་པར། རུབ་ཅིབས་གདན་སྟེང་རྩྱ་ཡིག་ཡོངས་

གྱུར་ལས། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དམར་པོ་ཁྲོ་བོའི་སྒྲུ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པ་བརྒྱ་
དང་། །གཡོན་པ་ཞགས་པ་འཆིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན། །ཨོྫ་ཀམ་ཤ་ར་གོ་རྩ་རྩྱུ་པའ། བྱང་
ཅིབས་གདན་སྟེང་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་གྱུར་ལས། །ལས་རབ་དབང་ཆེན་ལྡང་དམར་ཁྲོ་བོའི་
སྒྲུ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པ་རལ་གྱི་དང་། །གཡོན་པ་ཅེ་གསུམ་བསྐྱུན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཛིན། །ཀུན་ཀྱང་སྐྱུན་གསུམ་ཞལ་བགྱང་མཆེ་བ་གཅིགས། །དབུ་སྒྲ་ཁམ་ནག་
གེན་བརྩེས་སྐྱུལ་གྱིས་བཅིངས། །དུར་ཁྲོད་ཆས་རྣམས་མ་ལུས་སྐྱུ་ལ་བརྒྱན། །མེ་དབུང་
སྒྲོང་ན་བརྒྱང་བསྐྱུལ་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། །ཨོྫ་བརྩ་ཨོྫ་ཀུ་ཤ་རེ་ །ཤར་སྒྲོར་གདན་སྟེང་
རེལས་ལྷགས་ཀྱུ་མ། དཀར་མོ་ཁྲག་རལ་ལྷགས་ཀྱུ་སྒྲོ་སྟེང་འཛིན། །ཨོྫ་བརྩ་བ་ཤ་རྩྱུ། སྟོ་
སྒྲོར་གདན་སྟེང་རྩྱུ་ལས་ཞགས་པ་མ། །སེར་མོ་གཡུ་རལ་ཞགས་པ་སྒྲོ་སྟེང་འཛིན། །ཨོྫ་
བརྩ་སྟོ་ལྟ་བུ། རུབ་སྒྲོར་གདན་སྟེང་བི་ལས་ལྷགས་སྒྲོག་མ། དམར་མོ་མཐིང་རལ་ལྷགས་
སྒྲོག་སྒྲོ་སྟེང་འཛིན། །ཨོྫ་བརྩ་གཞེ་རྩེ་ བྱང་སྒྲོར་གདན་སྟེང་རྩེལས་བྲིལ་བྱུ་མ། །ལྡང་གྱུ་
གསེར་རལ་བྲིལ་བྱུ་སྒྲོ་སྟེང་འཛིན། །བཞི་ཀའང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དང་ཞབས་གཉིས་
ལ། །དུར་ཁྲོད་ཆས་བརྒྱན་མེ་དབུང་སྒྲོང་ན་བཞུགས། །ཞེས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གསལ་གདབ་པོ།
།ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་ནི། ཨོྫ་བརྩ་ས་མ་ཡ་རྩྱུ་རེལྟེ་ བདག་ཉིད་ཐུགས་ཀའི་རྩེ་ཡིག་འོད་ཟེར་
གྱིས། །དཔལ་ཆེན་ལྷ་ཆོགས་ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ན། །རང་བཞིན་གནས་ནས་བཅེ་
བས་སྐྱུ་བཞེངས་ལ། །དམ་ཆོག་དབང་གིས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨེ་ཅེ་ཉི་
ལྷ་ག་ཤ་ན་མཐུ་ཀླ་བུ་ཉི་ཀ་ཉི་ཤ་རྩེལ་མ་ཡ་རེལྟེ་ ཞེས་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ། ཨ་ཉི་བུ་རྩེལ་
ཕྱག་བྲས་ལ། རེལྟེ་བི་རྩེལ་མ་ཡ་སྟེ། ཞེས་བསྐྱེམ་ཞིང་བཞུགས་སུ་གསོལ། མཆོད་རྩེས་རྣམས་འབྱུལ་བ་ནི།
རྩེ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ལྷ་ཆོགས་ལ། །མཆོད་ཡོན་ཉེར་སྦྱོད་སྐྱུན་རྟ་གཏོར་
མ་སོགས། །བཞེད་དགུའི་འདོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོར་རབ་སྟེལ་ཏེ། །གུས་པས་འབྱུལ་གྱིས་བཅེ་

བས་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨོ་སར་ཏ་སྤ་ག་ཏ་མར་བརྟེན་པ་ར་ས་བ་རི་སྤ་ར་ཨ་རྟུ་པ་རྟེ་ཆེ་བུ་
ར་མེ་རྟ་ས་སུ་བ་སྤ་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཨུའྲུ། དེ་བཞེན་དུ། ཨ་རྟུ་ཁྱི་གནས་སུ། བརྟེན་བེ། བརྟེན་བེ།
བརྟེན་ཨ་ལོ་ག། བརྟེན་གརྟེ། བརྟེན་ཞི་མི་བུ། བརྟེན་ཤུའི་བར་སྤར་བས་ཕྱི་མཆོད་དང། ཨོ་སར་ཏ་སྤ་ག་
ཏ་མར་བརྟེན་པ་ར་ས་བ་རི་སྤ་ར་སར་བརྟེན་ཨ་མི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་རྟེ། ཀ་ཡ་སི་རྟེ་ཨོ། མཁྱ་སི་རྟེ་
ཨུའྲུ་ཅེ་རྟ་སི་རྟེ་རྟུ། ཨོ་སར་བརྟེན་ཨ་མི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་རྟེ། ཞེས་བས་བདུད་ཅི་སྤར་དང། མར་རྟ་ཁ་རི་
ཁྲ་རྟེ་རྟ་དང། བརྟེན་སུ་ཁ་བོ་རྟེ་ཅེ་རྟ་སྤར་སྤར་མཆོད་དང། ཅི་རི་རོ་སར་བེ་གྲོ་ཤ་རྟེ་སྤར་ཡ་
པལ། མར་མི་ས། མར་རྟ་མར་གོ་ཞི་རི་རྟེ། མར་བརྟེན་ཨ་མི་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་རྟེ། བསྟེན་མཆོད་དང།
། མར་བ་ལོ་ཏ་ཁ་རི་ཁྲ་རྟེ་རྟེ་བ་རྟེས་གཏོར་མ་དང། མར་མི་ས་ཁྲ་རྟེ། མར་རྟ་ཁྲ་རྟེ། མར་གོ་
ཞི་རི་རྟེ་ཁྲ་རྟེ། མར་བ་སུ་ཏ་ཁྲ་རྟེ། མར་གོ་རོ་ཅ་ན་ཁྲ་རྟེ། ཞེས་དུག་ལྷ་དམ་ཐས་དང། ཨོ་རྟུ་བ།
ཤུ། གརྟེ། ར་ས། མཁྱ། རྟེ་རྟེ་རྟེ་ཀྱ་མ་གུ་ཏ་སྤ་ར་མེ་རྟ་ས་སུ་བ་སྤ་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཨུའྲུ་
གིས་འདོད་ཡོན་དུག་གི་མཆོད་པ་རྟེས་འབུལ་ལོ། །བསྟེན་བ་ཞི། རྟེ་འདོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་
ཀྱང། །བྱང་འདུག་བདེ་ཆེན་རྟེས་འབུལ་བ། །སྟེ་ཆོགས་སྤུལ་བའི་སྤར་སྟོན་པའི། །རྟ་
མཆོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོས་བ་ཀྱན་ལས་རྟེས་གོལ་ཡང། །ཆགས་ཅན་ཆགས་
བས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །བྱང་མེད་སྤུ་མའི་ཚུལ་འཛིན་བ། །ཁྲོ་མོ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །ཟག་བཅས་ཕྱང་བོ་གནས་གྱུར་པའི། །ཉོན་མོངས་རྟེས་དག་ལེ་ཤེས་སྤུ། །འཕྱིན་ལས་
རྟེས་བཞི་ཡོངས་རྟོགས་མཛད། །ཁྲོ་རྟེས་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྟག་ཆད་བདག་ཆོན་
རྟེས་དག་ཅིང། །བསྟེན་དོས་ཆད་མེད་རོ་བོ་ཉིད། །དགུག་གཞུག་བཅིང་དང་དབང་མཛད་
པའི། །སྟོ་མ་བཞི་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གཞུག་བ་ཅན་རྟེས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །རབ་ཁྲོས་
ཐམ་ཞིང་མི་བཟད་བ། །འབར་བའི་ཕྱིང་བ་རབ་འཕྲིགས་པའི། །བཀའ་སྟོན་རྟེས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །རྟེན་འབྲེལ་བརྟེན་གཉིས་རྟེས་དག་ཅིང། །བྱང་ཚུབ་ཕྱིགས་ཆོས་རང་བཞིན་

ཅན། །བདེ་ཆེན་སྤྲོད་པོ་རབ་རྫོགས་པའི། །གཞལ་མེད་ཁང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ལོ། །ས་གཞི་ར་བ་སྒྲུ་རེ་གྲུ། །ཡེ་ཤེས་མེད་བྱང་འབར་བ་ཅན། །བསྐྱང་
 བའི་འཁོར་ལོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱིད་ལ་བསྟོད་པའི་དགོ་བ་འདིས། །ལམ་གྱི་བར་ཆད་
 ལེགས་གསལ་ནས། །ཆེ་འདིར་ཆོགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་ཏེ། །སྐྱུ་བཞི་འེ་བདག་ཉིད་
 སངས་རྒྱལ་ཤོག། །ཅེས་པའོ། །འཛུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། རྩོ། བདག་ཉིད་ཁོ་རྒྱལ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །ཐུགས་
 ཀར་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི། །གོ་སར་ལ་ནི་སྤྲོད་པོ་རྩི། །འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཐུགས་ཀྱིས་
 བསྒྲོར། །འོད་འཕྲོས་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཐེམ། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་
 འབུལ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད། །སེམས་ཅན་སྒྲོ་གསུམ་བྱི་མ་སྐྱངས། །རྣལ་
 འབྱོར་ལུས་ངག་ཡིད་ལ་ཐེམ། །རྩི་བརྒྱ་ཤོ་རྩ་ཏེ་ཡ་གྱི་མ་རྩ་ལུ་ལུ་ལུ་རྩྱ་པའ། །ཨོ་མརྩ་ཤོ་རྩ་
 ལུ་རེ་རྩྱ་པའ། །ཨོ་བརྩ་ལུ་རེ་ཤོ་རྩ་རྩྱ་པའ། །ཨོ་རརྩ་ལུ་རེ་ཤོ་རྩ་རྩྱ་པའ། །ཨོ་བརྩ་ལུ་རེ་ཤོ་རྩ་
 རྩྱ་པའ། །ཨོ་ཀམ་ལུ་རེ་ཤོ་རྩ་རྩྱ་པའ། །ཨོ་བརྩ་ཨོ་ཀུ་ལེ་རེ། །ཨོ་བརྩ་ལུ་ལུ་རྩྱ། །ཨོ་བརྩ་སྤོ་རེ་
 པ། །ཨོ་བརྩ་རྩ་རྩ་རྩི། །ཅེས་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཐུགས་རྣམས་ཅེ་འབྲུབ་རེ་བསྐྱེད། །མཐར་ཡིག་བརྒྱ་བརྩོད། །འཛུགས་བསྟོད་
 པ་ནི། རྩོ། བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་ཁོ་རྒྱལ་མཆོག་། །དཔལ་ཆེན་བསྐྱེད་ཏེ་རྩ་ཀ། །མི་ཟད་ཁོ་རྒྱལ་རྟ་
 མཆོག་དཔལ། །དབང་བྱུག་སྟོབས་ཆེན་རམ་ཞིང་གཏུམ། །སྐྱུ་མདོག་དཔལ་རྣལ་བརྩོད་
 ཅིང་འབྱིང་། །དབུ་གསུམ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ཡང་སྟོན། །ཐུག་བྱུག་རྒྱུད་བྱུག་ཅད་ནས་
 གཙོད། །ཞབས་བཞི་འཁོར་བའི་ཆོས་བཞི་སྒྲོལ། །དུར་ཁྲོད་ཆས་བརྒྱད་སྐྱུ་ལ་རྫོགས། །རྟ་
 མགྲིན་ལྷ་གྲུ་རྩ་སྐྱེད་འཆོར། །མེ་དབྱང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས། །རམ་པའི་ར་རོ་
 འབྲུག་སྟོང་སྒྲོགས། །དེགས་པ་པོ་མོ་དབང་དུ་བསྐྱེད། །དབང་ཆེན་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 བསྟོད། །ཅེས་པོ། །འཛུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱང་བཞི། རྩོ། ཁོ་རྒྱལ་རམ་པ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །དཔལ་གྱི་
 སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་མཆོག་ལས། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དབྱིག་། །དུས་འདིར་རྣལ་

འབྱོར་བདག་སྟོལ། །ཨོ་བརྒྱན་གི་ཏ་བརྒྱ་ཤུ་རི་མཐུ་གོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྲི་མ་མ་མ་བག་མོ་དུན་ཏི་
མོ་མོ་རྩུ་ངེ་ ཞེས་དང་། ཨོ་བརྒྱ་གོ་རྟ་ཀུ་ཡ་མཁུ་ཅི་རྟ་སི་རྟེ་ཨ་ལ་ལ་རྟེ་ ཞེས་བརྒྱའོ། །གསུམ་པ་
མཐུག་གི་རིམ་པ་ལ། བཀའ་སྤྱང་མཆོད་པ་ནི། རི་ཡི་ཁྱི་ལྷོ། ཨོ་ཨྲུ་ལྷོ་གིས་མཆོད་ཇམ་ནམས་ཁྱི་གྲིས་བརྒྱབས།
རྩི་ སྤྱ་ཚོགས་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ལས། །ཅིར་ཡང་འཆར་བ་སྤྱུ་མའི་ཞིང་། །རང་སྤྱང་རྩོ་
རྩེ་པོ་བྱང་ནས། །བཀའ་སྤྱང་ཚོགས་ནམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོ་ཨེ་ཁྱེ་ཏི་ངེ་ངེ་ཞེས་
སྤྱན་བྱངས། བརྩོ་ས་མ་ཡ་རྒྱུ་ ཞེས་དམ་ལ་བཞག ཨོ་ཤི་རྟམ་སྤ་ལ་ནི་རྟེ་སྤ་ཏི་ས་སྤ་རི་སྤ་ར་ཨི་
དི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁྱ་ཏི་ཁྱ་ཏི། ཞེས་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་གྲིས་གཏོར་མ་འབུལ། ཨཱྀ་ནས་ཤུ་འུ་འུ་བར་གྲིས་
མཆོད། མཐུ་བཅུ་ཨ་མི་ཏ་ཁྱ་ཏི། མཐུ་རྒྱ་ཁྱ་ཏི། ཞེས་སམ་སྤན་རྒྱ་ཀྱང་འབུལ། རྩི། དམ་ཅན་
དགྲེས་སྟོང་མཆོད་སྤྱན་ནམ་མཁའི་མཛོད། །སྤང་སྤིང་ཐམས་ཅད་འདོད་ཡོན་ཕྱང་པོར་
ཤར། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་དགོ་མཆོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། །བདེ་སྟོང་བྱང་འབྲུག་སྤྱུ་མའི་
ནམ་རོལ་གྲིས། །བཀའ་སྤྱང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོད་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །འགལ་འབྲུལ་འོངས་
པའི་ཚོགས་ཀུན་སྟོང་ནས་བཤགས། །ཐུགས་དམ་བསྐྱང་ཞིང་ཉམས་ཆག་གསོས་གྱུར་
ནས། །འགལ་རྒྱུན་བརྒྱུག་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་སྤྱབས། །ཞེས་བསྐྱང་བཤགས་བྲ། རྩི། སྤེ་
མེད་དབྱིངས་ལས་བསྟན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་རྩེས་གཟུགས་སྤྱང་བཞེངས་པའི་དམ་
ཆོག་ཅན། །བཀའ་སྟོང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོད་འཁོར་བཅས་ལ། །གྲུས་པའི་ཡིད་གྲིས་ཕྱག་
འཆལ་བསྟོད་པར་བགྱ། །དམ་ཇམ་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་མཆོད་འདི་བཞེས་ལ། །བདག་ཅག་
དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞི་གཡེལ་མེད་སྤྱབ་པ་
དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་བསྟོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། ཚོགས་
མཆོད་བྲ་བཞི། མཆོམས་སྤགས་གྲིས་བཞེགས་བསངས། རི་ཡི་ཁྱི། ཨོ་སྤ་སྤ་མཁུ་ཏུ་སྤ་རྟམ་རྟམ་ སྤ་རྟ་
མཁུ་རྟུ་ཏི་གིས་སྟོང་པར་སྤྱངས། ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྟོང་པའི་དང་། །ཨ་དང་མ་ལས་ཉི་ཁྱེ་

ཡི། །སྒོད་དུ་འབྱུག་གསུམ་ཁུ་བ་ལས། །འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་སྤང་བོར་གྱུར། །ཚི་ལྷུང་རྒྱ། ལན་
 གསུམ་དང་། ཚི་མནུ་རྒྱ་ཀ་མ་ལ་བེ་བྱུང་རྒྱ། །ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། རྒྱ། རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་དབྱིངས་ཉིད་ལས། །སྤྱལ་པའི་ཁོ་བོ་མི་བཟད་པ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དགྱིལ་འཁོར་
 ལྷ། །ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཚི་ཨེ་ཅེ་རྩ་ག་ལྷན་མནུ་ཀ་རུ་ཅི་ཀ་
 མནུ་བརྗེ་ཤུ་ར་ས་བ་རི་ལྷ་ར་བརྩ་ས་མ་ངེ་བརྒྱ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྒྱ། །ཞེས་མགོན་སྤྱན་དངས། ཆོགས་
 མཆོད་སྤྱིར་འབྱུལ་བ་ནི། རྒྱ། ལྷ་མེད་མཆོག་གི་མཆོད་པ་དམ་པ་འདི། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་འོད་ཟེར་
 རྣམ་པར་འཕྱོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཡིས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་ཅེ་བདེར་
 བཞེས་སུ་གསོལ། །ཚི་མནུ་བརྗེ་ཤུ་ར་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨི་དྲི་རྩ་བེ་བྱུང་དྲི་པོ་གན་རྟེ་ནི་མི་བྱ་
 བ་རྩི་རྩ་སྤྱུ། རྒྱ། གཟུགས་སྤྱི་དེ་རོ་རེག་བྱ་ཆོས། །འདོད་ཡོན་མི་བཟད་ནམ་མཁའི་
 མཛོད། །ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་འདི། །མང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །བྱོགས་
 བརྩ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཀའ་སྟེ། །དགྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་འབྱུལ། །འདོད་ཡོན་
 མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨ་ལ་ལ་སྟེ་དགྱིས་པར་མཛོད། །ཚི་མནུ་བརྗེ་ཤུ་ར་ས་བ་རི་
 ལྷ་ར་ཀ་མ་གུ་ཏ་བྱ་ང་རྟེ་ཞེས་དབྱུལ་ལོ། །བྱེ་བྲག་རུ་འབྱུལ་པ་ལ་ཆོགས་སྤང་ཆ་གསུམ་དུ་སྤྱོས་ཏེ་དང་པོ་
 བརྟེན་དེ་འབྱུལ་བ་ནི། རྒྱ། སྟེག་པ་དཔའ་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། །དགོད་དང་གཤེ་དང་
 འཛིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྟོང་རྩེ་རམ་དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ། །སྤྱུ་ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱར་བ་ནི། །གར་བཅས་སྤྱབ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ། །གར་གྱི་དབང་སྤྱུག་གཙོ་བོ་ཆེ། །ལྷ་བ་
 ལ་སོགས་སྟོང་པོ་ཅན། །མི་ས་ལ་སོགས་ཅན་དན་དེ། །བཟང་དགུ་འབྱུལ་ལོ་བཞེས་སུ་
 གསོལ། །མི་མོ་རྣམས་ཀྱི་རེག་བྱ་མཆོག་ །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་ཤིག་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྤྱུ་བ་
 པའི་རྩམ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱྱི་དང་པཌ་གྱིས་ལྷན་པར་མཛོད། །མནུ་བརྗེ་ཤུ་ར་ས་བ་རི་
 ལྷ་ར་ག་ཏ་ཅག་བྱ་ང་ཁ་རི་ཁྲ་ཏེ། །ཞེས་མཆོད་དོ། །བར་པ་བཤགས་ཏེ་འབྱུལ་བ་ནི། རྒྱ། ལྷ་མ་དགྱིལ་

འཁོར་ལྷ་ཆོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ཅག་མ་རིག་ལུས་དང་ངག་སེམས་
ཀྱིས། །བག་མེད་ཚུལ་གྱིས་དམ་ལས་འགལ་གྱུར་ཏེ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་
ཆོགས་ཀྱི། །ཐུགས་དང་འགལ་བའི་ལས་ནམས་ཅི་བགྱིས་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བྱེད་ལ་
བཟོད་པར་གསོལ། །བཟོད་པར་གསོལ་ལོ་ཆངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཆངས་པ་འབྲུལ་
གྱི་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཡིག་བརྒྱ་མང་དུ་བཛྲོད་དེ། དབུལ་ལོ། །ཐ་མ་བསྟན་ཏེ་འབྲུལ་བ་
ཞི། ཨེ་རྩི། རྩི་ལ་རྩི། བཟ་རྩི། ཨེནྟི་ཏི་ངོ་ བ་མོ་ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་
གསུམ། །བྱད་པར་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ལྷ་ཆོགས་དང་། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱིང་སྦྱང་
མའི་ཆོགས། །ཐུགས་དང་ཏིང་འཛིན་བསྟན་མེད་རྟེན་འབྱུང་བ། །བདེན་པའི་མཐུ་ཡིས་
བསྟན་འགྲོའི་ལེགས་ཆོགས་ལ། །གཞོན་ཅིང་འཆེ་བའི་དགྲ་དང་བགེགས་ནམས་ཀྱི། །ནམ་
ཤེས་སྒྲ་ཆེ་སྟོག་དང་བཅས་པ་ཀུན། །སྐད་ཅིག་ཡུད་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་འདིར་ཁྱག་
ཅིག །བརྩ་ཨོ་ཀུཤ་ངོ་ བརྩ་སྤུཤ་ཏྱུ། བརྩ་སྟོ་ར་པོ། བརྩ་གཞེ་རྟོ་ སྤུ་བེཤ་ཡ་པེ། ཨ་བེ་
ཤ་ཡ་པེ། ཞེས་ཉ་ལོ་བསྟེན་ཅིང་དགྲག་བསྟེན་བྱས་ལ། ཏྱུ། སྦྱལ་བའི་ཁྲོ་བོ་འབར་བ་ཡིས། །ཞིང་
བཅུ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་དང་། །འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་བལ་ནས། །དུག་ལྷ་དབྱིངས་སུ་
བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཨོ་བརྒྱ་ལྷི་རྟེ་རུ་ཀ་མརྟ་ལོ་རྟ་བརྒྱན་ཏ་ཀྱི་ཏ་ཅུ་ར་གྲ་པ་ཤྱི་སྤྱ་ར་ཡ་གི་
ལི་གྱི་སྤྱ་ཏྱུ་པེ། སར་བི་སྤྱ་ན་ཤ་ཏྱུ་སྤྱ་ར་ཡ་པེ། ཅེས་པས་བསྐྱལ། ཨོ་རྩི་ལྷི་ལེ་གི་རྟ་ན་ན་ཏྱུ་
པེ། དག་བགེགས་ཐམས་ཅད་སྤྱ་ར་ཡ་རྟ་ཤ་ཡ་སྤྱི་རྩ་ཡ་ཏྱུ་པེ། ཅེས་གཟུགས་གྲིས་གཏུབ་ལ།
ཏྱུ། དག་བགེགས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱལ་བ་ཡི། །ཤ་ཁག་རུས་པ་ནང་ཁྲོལ་མཁེས། །འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་དང་། །ང་རྒྱལ་སྤག་དོག་མཆོད་པར་འབུལ། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་
དང་ཡོན་ཏན་དང་། །འཕྲིན་ལས་དངོས་པོར་བཞེས་སུ་གསོལ། །མརྟ་བརྩ་ཨ་མི་ཏ། མརྟ་
བ་ལོ་ཏ། མརྟ་མི་ས། མརྟ་རྟ། མརྟ་ཅི་ཏ། མརྟ་བ་སུ་ཏ། མརྟ་གོ་ནི་རི་ཏ། མརྟ་གོ་རོ་ཅ་

ན་ཁ་དྲི། ཞེས་ཞལ་བསྟུན་གྱ། སྒྲོན་འདིར་ཅ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ཡང་གཏང་རོ། །དེ་ནས། ཨ་ལ་ལ་རྟོ་ ཞེས་བརྗོད་
ཅིང་ཆོགས་ལ་རོལ་ནས་ལྷག་གཏོར་བཏང་བ་ནི། ཨོ་ཨུའྲུ། ལན་གསུམ། རྟི། བཟླ་ཁྱོ་རྟ་རྟ་རྟ་རྟོ་ རྟོ་
དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་དབང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །བཙམ་ལྷན་དཔལ་ཆེན་ཁྱག་འཕྱང་
ལྷ་ཆོགས་ལ། །འཁོར་དུ་དྲེགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་འབྱུང་གིས་བསྐྱོར། །དབང་ཆེན་རྩམ་
པའི་གནས་ནས་སྒྲུ་བཞེངས་ཏེ། །དམ་རྩས་བརྒྱན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །ཐུན་མོང་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྒྲུལ། །གཞོད་པའི་དབྱ་བགེགས་ཐལ་བའི་དུལ་དུ་
ཆོག །རྣལ་འབྱོར་བཙལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པར་མཛོད། །ཡར་གྱི་གནས་རྣམས་གྱི་ཞལ་
དུ་མཐུ་བརྩུ་ཨ་མི་ཏ་ཁྲ་དྲི། མཐུ་བ་ལོ་ཏ་ཁྲ་དྲི། མཐུ་རྟ་ཁྲ་དྲི། ཞེས་ཡར་གནས་མཆོད། དཔལ་
ཆེན་པོའི་པམ་བབས་ལ་དབང་བའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཨེ་ཧྲེ་དྲི་རོ་རོ་ལུ་བྲ་ས་མ་ཡ་རྟུ། ལུ་
བྲ་ས་མ་ཡ་པལ། བོ་རྟི་ཅི་རྟ་ལྷ་ར་ཏ་པལ། རྟུ། དང་པོ་ལུད་གིས་མི་མཆོད་དུ། །བཙམ་ལྷན་
དཔལ་ཆེན་ལུད་གྱི་བདག །བར་དུ་ཆོགས་ལ་མི་རོལ་དུ། །མ་དང་སྲིང་མོ་ཆོགས་ལ་
དཀྱེས། །ཐ་མ་ལྷག་མ་མི་བྲ་དུ། །དབང་ཆེན་བྲན་གཡོག་ལྷག་ལ་དབང་། །ལྷག་མ་ཁ་རྩས་
མི་བྲན་དུ། །རྩེ་དང་འབངས་གཉིས་ཁྲད་པར་ཆེ། །རྣམ་གསུམ་གཅིག་དུ་མི་བསྐྱེ་དུ། །ཆོས་
གྱི་དབྱིངས་ལ་བཟང་ངན་མེད། །མཆོད་ནས་ལས་རྣམས་མི་འཆོལ་དུ། །ཆོས་འཁོར་བསྟན་
པ་བཞིག་པ་བྱང་། །རྟོ་ དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །བཙམ་ལྷན་དཔལ་
ཆེན་ལྷ་ཆོགས་ལ། །ཁྲུང་ཆེན་རིགས་ལྷ་གཟའ་གདོང་དང་། །མ་མོ་བདུད་བཙན་རྒྱལ་པོ་
སོགས། །ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་དམག་ཆོགས་གིས། །ཡོངས་བསྐྱོར་གཏོར་མ་ལེན་མཛོད་
རྣམས། །རྒྱན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་འབྱུང་གི། །བཙལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པར་མཛོད། །ལྷག་
མའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་གྱི་ཞལ་དུ་ཨེ་དྲི་བ་ལོ་ལྷེ་རྟུ་རྟུ་ཁ་ཁ་ཁྲ་དྲི་ཁྲ་དྲི། ལུ་རོ་དྲི། རྟ་བེ་
པ་དྲི། ས་མ་ཡ་སྒྲུ། ཞེས་མར་གནས་བསྐྱངས་ལ། ཡ་དྲི་གཙུག་གཞུགས་སུ་གསོལ། ཆད་པོའི་གཏོར་མ་

ན་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཚེས་སྟོར། བོད་གསུམ་པ།

གཏོང་བར་འདོད་ན། ཨོྲཱེ་ཧྲཱི། ལན་གསུམ་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རྗེེ་ ཉེ་རུ་ཀ་དང་གྲུབ་དབང་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱིས། །དམ་ལ་བཏགས་པའི་དམ་ཅན་སྤང་མ་རྣམས། །འདིར་བྱོན་དམ་རྩས་གཏོར་
མ་འདི་བཞེས་ལ། །ཐ་ཆེག་བཞིན་དུ་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །རྣམ་པ་ལ་ནི་རྟ་པ་ཉི་
ས་བ་རི་ལྷ་ར་མར་བ་ལོ་ཉ་ཁྲ་ཉི། བརྩ་ས་མ་ཡ་རྒྱ་རྒྱ། ཞེས་འབྲུལ་ཞིང་ལས་བཅོལ་ལོ། །བསྟན་མ་
སྤྲོད་བཞི། ཉི་རུ་ཉེ་ལོ་གྲ་པར། ཨོྲཱེ་ཧྲཱི། ལན་གསུམ་ ཨོྲཱེ་ཨ་ར་ལི་མོ་མོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་བརྒྱ་དབང་
གི་བཀའ་ཉན་པའི། །མ་ཚོ་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་པོ། །རང་རང་འཁོར་གཡོག་དབྱང་དང་
བཅས། །འདིར་བྱོན་དམ་རྩས་གཏོར་མ་ལོངས། །སྟོན་ཆེ་ཁས་སྤངས་དམ་བཅས་
བཞིན། །བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་པར་མཛོད། །བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་དུ་མར་
བ་ལོ་ཉ་མར་བརྩུ་ཨ་མི་ཉ་མར་རྟ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི། ཞེས་མཛོད། ཡ་ནི་གཙུག་གཤེགས་སུ་གསོལ།
སྟོན། ཨེ་ནི་ཉི་རྩེ་རྩེ་མ་ཆགས་པརྩའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །རྣལ་ཏྲོག་བགལས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་
ལ། །གཉིས་མེད་རོལ་པའི་བོ་བརྩུངས་པས། །གཉིས་འཛིན་གདོན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་བཅོལ།
ཅ་སྟགས་ཀྱི་མཐར། དག་བགལས་ཐམས་ཅད་སྟོ་བ་ཡ་ནན། ཞེས་རྟོ་བརྩུང་པོ། །གཏང་རག་གི་མཛོད་པ་
ནི། ཨོྲཱེ་སར་ཉ་ཐུ་ག་ཉ་མར་བརྩུ་ཨ་མི་ཉ་ར་ས་བ་རི་ལྷ་ར་སར་མར་བརྩུ་ཨ་མི་ཉ་ཁྲ་ཉི། མར་བ་
ལོ་ཉ་ཁྲ་ཉི། མར་རྟ་ཁྲ་ཉི། ཞེས་དང། གོང་སྟགས་ལ། ཨཱཱླི་ནས་ཤུལ་པར་སྤང་ལ་མཛོད། རྗེེ་ཐག་
མེད་བདེ་བའི་གར་བསྐྱར་རྟ་མཆོག་དཔལ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེའི་ཉམས་ལྡན་གར་དབང་
ས། །སྟོང་ཚོགས་སྤུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་ཚོགས། །གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་བེག་ཅེ་རྣམས་
ལ་བསྟོད། །ཁག་འཕྱང་ལྷ་དགུ་བཀའ་སྟོད་སྤང་མ་ཡིས། །པན་བདེའི་རྩལ་ལག་ཟི་མེད་
རྒྱལ་བའི་བསྟན། །བཤད་དང་སྤྱབ་པའི་སྟོན་ས་རབ་རྒྱས་ཤིང། །དེ་འཛིན་འདུས་པའི་སྟེ་
རྣམས་འཕེལ་བར་མཛོད། །བགལས་འཛོམས་ཁྲིད་ལ་གུས་པས་བསྟེན་པ་བདག །བར་
བཅོད་བརྩུད་སྟེའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཉི། །མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །ཁྲོ་

བོད་དབང་པོ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག ཅེས་བསྟོད་ཅིང་འདྲི་དོན་གསོལ། བདག་ཅག་མ་རིག་
དབང་གྱུར་པས། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་ལྷ་ཆོག་གས་ཀྱི། །ཐུགས་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ་
ཀྱན། །སྟོང་ནས་བཤགས་སོ་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། ཡིག་བརྒྱ་བཟོད་ཅིང་ནོངས་པ་བསལ།
མགོན་རྣམས་གཤེགས་བསྐྱ་བརྟན་བཞུགས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་བྱ། ཉེར་བསྐྱ་ནི། སྟོད་བཙུན་གཞལ་ཡས་དེ་
ཡང་འཁོར་ལ་ཐིམ། །འཁོར་རྣམས་གཙུ་བོ་ཡུམ་ཡང་ཡབ་ལ་ཐིམ། །དབང་ཆེན་སྐྱ་ཡང་
འཇམ་ཆོན་ལྟར་ཡལ་ནས། །ཀ་དག་གཏོང་མའི་སྟོང་དུ་བཟོ་ཐུང་། ཨོ་མཐུ་ལྷ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་བཟོ་
སྐྱ་མ་ཨ་རྩ་ཀོ་ཉྱ་། ཞེས་གནས་ཐུགས་ཀྱི་དང་དུ་མཉམ་པར་བཞག །སྟོང་བཟོ་གོ་རྩ་ཏུ་ཡ་གྱི་མ་རྩ་ལུ་
རྩ་ལུ་རྩ་ལུ་སྟོང་ལུ་སྟོང་། སྟོང་ཡང་རྩ་ལས་རྩ་བུར་རྟོལ་བ་ལྟར། །རང་ཉིད་ཡང་གསང་ཁྲིས་པར་
གསལ་བ་ཡི། །སྐྱ་ལས་ཡེ་ཤེས་མེ་དབྱང་རབ་འབར་བ། །འཛིགས་མེད་བསྐྱང་བའི་གོ་ཆ་
བཅན་པོར་གྱུར། །ཏུ་ཡ་གྱི་སྐྱ་སྟོང་གས། བ་མོ་རྩ་ཡ་སྟོང་གས། བརྒྱ་རྩ་སྟོང་གས། ཅན་རྩ་
སྟོང་གས། རྩ་ལུ་རྩ་ལུ་རྩ་ལུ་སྟོང་། ཞེས་སྟོང་ལངས་ལ་ལུས་བསྐྱང་། དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་
སེམས་ཅན་རྣམས། །བརྒྱ་རྩ་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ནས། །མ་རིག་སྟོངས་པའི་སྐྱ་
ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ། །རོལ་བའི་རྩ་སྟོང་སྟོགས་བཙུར་སྟོགས་པར་ཤོག །ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟོ།
ཨོ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་འཕྲིན་ལས་ཟ་མ་ཏོག །དངོས་གྲུབ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིས་ལེགས་
གཏམས་ནས། །མཆོག་ཐུན་དོན་ཀྱན་འགྲུབ་པ་རྟོ་རྟོའི་སྟོག །སྐྱབ་མཛོད་རྟ་མགིན་ལྷ་
ཆོག་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤིས་པ་བཟོད་པས་བདེ་ལེགས་སུ་བྱའོ། །དབང་ཆེན་ཡང་
གསང་ཁྲིས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི། །འཕྲིན་ལས་འདུས་གསལ་འདུག་བདེར་སྟེལ་བ་
འདིས། །ཁྲ་མ་ལྷ་ཡིས་དགེས་བཞིན་རྟོལ་བཟུང་སྟེ། །རང་གཞན་དོན་ཀྱན་ཐུན་གྱིས་
འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོག་པའི་སྐྱ་མཆོག་བརྒྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཁྲག་འཕྱང་ལྷ་དགའི་ལས་
བྱང་སྟོང་པོར་བྲིལ་བ་དབང་ཆེན་དགེས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པའི་

རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཆོས་སྒྲོར། བོད་གསུམ་པ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་སོགས་ལ་ལས་བྱང་རྒྱས་པའི་དོན་ཆང་ལ་ཆོག་ཉུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་བའི་འོད་ ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབངས། ཡདམ་ཆོག་འོ་རྩེས་མཁས་གྲུབ་
རྒྱ་མཆོའི་འབྱུང་གནས་ཆོས་བྲ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤིང་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རབ་འབྱམས་
གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་དབང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒོ་བཟང་ཆེ་བརྟན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་མདོ་
སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་རྒྱབ་ཅིང་། རྩོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། བཏམ་ཤིས།།

༄༅། །དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་
བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཅ།

ཨོ་སྤ་སྤེ་སིཿ། དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྤང་སྤོང་སྦྱུ་འབྲུལ་
རོལ་པའི་གར་མཛད་པ། །ཨེ་ཨྲི་བྱང་འབྲུག་ལྷ་མ་ཉེ་རུ་ག །བསྐྱེད་བང་ཆེན་བདག་སྤྱིང་རྒྱ་
ཉིར་བཞུགས། །འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་པརྒྱ་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བདེ་བར་འགོད་པ་ལ་གསུམ། སྤྲོན་འགོ། དངོས་གཞི། རྩེས་ཀྱི་རིམ་པའོ། དང་པོ་ནི། དབང་
ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྦྱབ་པ་པོས། རྒྱལ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ཉེན་དང་མཆོད་གཏོར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་
བྱང་རྣམས་ལེགས་པར་བཤམ་ཞིང་འདུ་བྱས་ལ། སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྦྱབས་ཡུལ་རྣམས་
གསལ་བཏབ་སྟེ་མོས་གྲུས་ཅེ་གཅིག་པས། པརྒྱ་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །སྟོན་གསུམ་གྲུས་པས་
སྦྱབས་སུ་མཆི། །རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་

བགྱི། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་བསྐྱེམ་བསྐྱས་ནི། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བགྱི། །ཞེས་ལན་
གསུམ་སོགས་བརྗོད་དེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་
ལྷན། །སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་གྱུར་ཅིག། །སེམས་ཅན་བདེ་ལ་རྟག་པར་གནས། །འགྲོ་
རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ། ཞི་བཟླ་ས་སྤྱ་ཇོ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལྟ་
ཆོགས་ལ། །སྐྱོ་གསུམ་གྲས་བས་བྲག་འཆལ་ལོ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་
འབྱུལ། །སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉམས་ཆག་འགྲོད་བས་བཞགས། །དགོ་བ་ཀྱན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཟབ་
རྒྱས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །ཐུ་ངན་མི་འདའ་བརྟན་བཟུགས་གསོལ། །དགོ་
ཆོགས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ། །སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །དབང་དང་དངོས་
གྲུབ་བདག་ལ་སྦྱོལ། །ཅེས་བསགས་སྦྱང་བྲ། ཞི་བཟླ་གོ་རྟ་ཏ་ལ་གྱི་ཤ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩྱ་པའ། རང་
ཉིད་རྟ་མཆོག་དབའ་བོ་སྐྱར་གསལ་བའི། །བྲགས་ལས་སྦྱོས་པའི་ཁོ་མཆོན་མེ་དབྱང་
གིས། །བར་གཅོད་གདོན་བགོགས་ཆོགས་ཀྱན་སྤྲོགས་མཐར་བསྐྱད། །སྤར་འདུས་རྩོ་རྩོ་
བསྐྱང་བའི་གྱར་དུ་བྲུབ། །ཞི་རི་གོ་རྟ་རྟ་བཟླ་བཟླ་ལ་རི་རྩྱ་བེ་བྲ་ལ་རི་པའ་པའ་རི་རི།
ཞེས་ལྟར་གསལ་བས་བགོགས་བསྐྱད་ཅིང་མཆོམས་བཅད། རི་ཨ། །བྲགས་ལས་སྦྱོས་པའི་རི་དང་
ཨས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་རྗེས་ཀྱི། །མ་དག་ཉེས་སྦྱོན་ཀྱན་སྐྱངས་ནས། །མི་ཟད་
ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་སྦྱེལ། །ཞི་ལྟ་ཏ་ར་ལྟ་ཏ་ར་རྩྱ། ཞི་བཟླ་རྩྱ་བེ་ལྟ་རྩྱ། དེའི་རྩྱ་བེའི་གནས་སྤ།
བྱུང། ལྟ་ལོ་གོ། གཞུ། བེ་མི་བྲ། འཁྱ་རྣམས་སྐྱར་བ་དང་། ཞི་སམ་བརྩ་ཨ་མི་ཏ་རྩྱ། ཞི་མརྩ་བ་
ལོ་ཏ་རྩྱ་རྩྱ་ཏ་རྩྱ། ཞི་མརྩ་བརྩ་རྩྱ་རྩྱ། ཞེས་བ་རྣམས་སོ་སོར་ལན་གསུམ་རེ་བརྗོད་བས་མཆོད་གཏོར་
བྱིན་བརྒྱབ་པོ། །གཉིས་བ་དངོས་གཞི་ནི། ཞི་སྤ་སྤ་ཤ་བེ་བྲ་དྭ་སམ་རྩྱ་སྤ་སྤ་ཤ་བེ་བྲ་རྩྱ་ཉུ་སྤ་
ཆོགས་ཆོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས། །རང་རིག་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྩལ་བའི་
གདངས། །ཀྱན་ཁབ་བདེ་ཆེན་སྦྱིང་རྗེའི་རང་རྩལ་ཉིད། །རྒྱ་ཡིག་ཤ་ཤ་རྩྱ་གི་དབྱིག་རྩྱ་

ཤར། །པི་བརྒྱ་མཐུ་ལ། མ་སྦྱུང་མཐུ་ལ། ཨ་ཚརྒྱ་མཐུ་ལ། རུ་ཏ་པི། རྩི་མི། བརྒྱ་ཉི་ཟླ་བདུད་
ནག་གི་ཆིངས་སུ། །བསྐྱེད་སྤྱིང་རང་སེམས་རྩིང་མར་མི་སྡོན་པོ། །སྤྲ་ར་ཏ་པའ། འོད་
འཕྲོས་འཕགས་མཆོད་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་བྱས། །བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གི་
བྱིན་རྒྱལས་རྣམས། །སི་ཏ་ར་ན་རྩྱ། རྩྱ་བཟླ། ཚུར་འདུས་ཡིག་འབྱུང་ཐིམ་པས་བརྒྱ་
དམར། །རྩྱ་ཁག་གིས་གང་བའི་རྣམ་པར་གྱུར། །རྩི་མར་ཀྲོ་རྩྱ་ལ་གྲི་མ་ཏུ་ལུ་ལུ་རྩྱ་
པའ། བརྒྱ་ཡོངས་གྱུར་བདག་ཉིད་དབང་ཆེན་སྐྱ། །དམར་ནག་ཞལ་གསུམ་ཐུག་བྱག་ཞབས་
བཞི་པ། །གཡས་དཀར་གཡོན་ལྗང་དབུས་དམར་རེ་རེ་ལ། །སྐྱན་གསུམ་ཞལ་བགྲད་མཆེ་
གཅིགས་ལྷགས་འབྲིལ་བ། །ཁྲོ་གཉེར་རབ་བསྐྱས་ཁམ་ནག་དབུ་སྐྱའི་ཆོགས། །ཁྲེན་
འབྲིལ་ཅ་ཞལ་སྐྱ་བོར་རྩྱ་མགོ་ལྗང། །རྩྱ་མ་དམར་པོ་སྐྱམ་སྐྱམ་སེར་པོ་དང། །ཁུར་
དཀར་རྩྱ་སྐད་བྱ་པོ་ལྗང་ལྗང་འཆེར། །སྐྱོན་མ་སྐྱ་ར་ཨག་ཆོམ་མེ་ལྗར་འབར། །གཡས་
གསུམ་བརྒྱ་ཐུགས་ཀྱ་བེ་ཅོན་འཛིན། །གཡོན་གསུམ་རྩན་དམར་རྒྱ་ཞགས་རལ་གི་
འབྱར། །ཐོད་སྐམ་དབུ་རྒྱན་ཆལ་བུས་དབུང་བར་བརྒྱན། །སྐམ་རྩོན་རྩྱེད་པའི་དོ་ཤལ་
གསུམ་རིམ་ཅན། །སྐྱ་སྟོད་ཞིང་ཐུགས་སྤང་ཆེན་ཀོ་རྩོན་གསོལ། །སྐྱག་ཤམ་སྐྱལ་རིགས་
བཞི་དང་རིན་ཆེན་རྒྱ། །བྱགས་པའི་རྩས་གསུམ་སྐྱ་ཡི་རྒྱན་དུ་བཀོད། །ཁམས་གསུམ་
རྣམ་རྒྱལ་རྩོ་རྩེའི་ཁྱུང་གཤོག་གཤེངས། །གར་དབྱའི་ཉམས་ལྷན་གཡས་བསྐྱམ་གཡོན་
བརྒྱང་བཞུགས། །ཨི་མར་ཀྲོ་རྩྱ་ཤ་རི་རྩྱ་པའ། བརྒྱ་ཁག་བཀང་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས། །ཡུམ་ཆེན་བརྒྱ་གར་དབང་སྐྱ་མདོག་མཐིང། །ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གཡས་པས་
མི་ཡི་སྤྱིང། །རྩོན་པ་བཟུང་བས་ཡབ་གི་མགུལ་ནས་འབྱུང། །གཡོན་པས་དུང་ཆེན་དམར་
འབྲིལ་ཞལ་དུ་སྟོབ། །ཁག་མིག་སྐྱན་གསུམ་ཞལ་བགྲད་མཆེ་བ་གཅིགས། །རལ་བ་སྐྱན་
གཉིབས་སྐྱ་ཞེད་ཡན་ཆད་བྱ། །ཐོད་སྐམ་དབུ་རྒྱན་དོ་ཤལ་རིན་ཆེན་རྒྱ། །དུར་ཁྲོད་

ཆས་སྤྲུམ་གཡས་བརྒྱད་གཡོན་བསྐྱུལ་བས། །ཡབ་ཀྱི་རྟེན་འཁྲིལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་
ཡང་། །ཉི་མ་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་གཟི་འོད་འཕྲོ། །བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྷར་འབར་བའི་སྟོང་ན་
བཞུགས། །ཞེས་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ཅིང་གསལ་བཅུབ། རྟོ་རྟེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས།
ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་རྩྱ་ཇོ་རྩྱེ་བདག་ཉིད་ཐུགས་ཀའི་རྩྱེ་ཡིག་འོད་ཟེར་གྱིས། །དཔལ་ཆེན་ལྷ་
ཆོགས་ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱལ་ན། །རང་བཞིན་གནས་ནས་བཙེ་བས་སྐྱབ་བཞེངས་ལ། །དམ་
ཆོག་དབང་གིས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨེ་ཅེ་ཉི་ཟླ་ག་ལྷན་མཉུ་ཀ་རུ་ཁི་ཀ་
བཟླ་རྩྱ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཉི་ཤུ་རྩྱེ་ཨ་ཉི་ཤུ་རྩྱེ་ཤ་རྩྱེ་རྩྱེ་རྩྱེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལྷ་རྣམས་
དབྱེས་བཞིན་དུ། །དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་མེད་བཟླ་བར་བཞུགས། །རྩྱ་རྩྱེ་བུ་རྩྱེ་ས་མ་
ཡ་སྟེ། ཞེས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་ཅིང་ཕྱག་བྱས་ལ་བསྐྱེས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་རྒྱ་བ་དང་། །མགིན་
བར་བསྐྱེ་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྟེང་། །ཨོ་དཀར་ལྷ་དམར་རྩྱེ་སྟོན་ཡི་གེ་ཡིས། །མཆོན་བས་
སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཨོ་ལྷ་རྩྱེ། དབུ་ལ་ཐོད་པའི་ཁང་བུ་ལྷས་བརྒྱན་
པའི། །སྤྱི་གཙུག་རྩྱེ་སྟོན་འཆོག་མར་ཨོ་དཀར་པོ། །རྟ་ལྷག་གཡས་སུ་སྤྲུ་སེར་ལྷག་བ་
ན། །ཨོ་དམར་རྟ་ལྷག་གཡོན་ན་རྩྱེ་ལྷང་བུ། །དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས། །ཐག་འཐུང་རིགས་ལྷ་དབུ་ཡི་རྒྱན་དུ་རྟོགས། །རྩྱེ་བཟླ་ཉི་རུ་ཀ། །ཨོ་བཟླ་ཉི་རུ་ཀ། །སྤྲུ་
རྩྱེ་ཉི་རུ་ཀ། །ཨོ་བཟླ་ཉི་རུ་ཀ། །རྩྱེ་ཀམ་ཉི་རུ་ཀ། །ཨ་རྩི་ཁི་རྩྱེ་རྩྱེ། ཞེས་གནས་གསུམ་བརྒྱབ་ཅིང་ཡེ་
ཤེས་ལྷའི་དབང་བསྐྱར་བ། །རྩྱེ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལ། །མཆོད་ཡོན་ཉིར་
སྤྱོད་སྟོན་རྟ་གཏོར་མ་རྣམས། །བཞེད་དགུའི་འདོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོར་རབ་སྟེལ་ཉི། །གུས་
བས་འབུལ་གྱི་བཙེ་བས་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨོ་སར་ཉ་སྤྲུ་ག་ཉ་མཉུ་བརྟེ་ཤུ་ར་ས་བ་རི་ལྷ་
ར་ཨ་རྩྱེ་ཤ་རྩྱེ་རྩྱེ་རྩྱེ་རྩྱེ་མེ་རྩྱེ་ས་སུ་བ་སྤྲུ་ར་ཉ་ས་མ་ཡེ་ལྷ་རྩྱེ། དེ་བཞིན་དུ། །བཟླ་རྩྱེ་བེ་ནས་
ཤུའི་བར་སྐྱར་བ་བྱི་མཆོད་དང་། །མཆོན་ཐུགས་ལ། །མཉུ་བརྟེ་ཨ་རྩི་ཉ་ཁ་རི་ཁྲ་ཉི། །མཉུ་རྟ་ཁ་རི་ཁྲ་

དེ། མདུ་བ་ལོ་ཏྲ་ཁ་རི་ཁྲ་དེ། ཞེས་བཏགས་པས་སྒྲན་ར་ཀ་གཏོར་གསུམ་འབྲུལ། རྗེ་དམར་ནག་གྲུ་
གསུམ་དབང་གི་དཀྲིལ་འཁོར་ནས། །པར་ཉི་ཟླ་བདུད་བསྐྱེད་གདན་སྟེང་དུ། །རྣམ་ཤེས་
གནས་གྲུར་པར་ཉི་རུ་ཀ། །ཞེ་སྤང་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ངང་། །རྒྱུད་དུག་ཉོན་
མོངས་ཞེ་སྤང་འཛམས་མཛད་པ། །ཁྲོ་རྒྱལ་ཏྲ་མགིན་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱི་ནང་
གསང་བའི་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །མཛད་བྱང་རོལ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་
གསོལ། །དགའ་བཞི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཀྲིལ་འཁོར་ནས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་རོལ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་
ཤེས་དབྱེར་མེད་ཁྲོ་མོའི་སྒྲུ། །རྒྱུད་དུག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་འཛམས་མཛད་མ། །ཁྲོ་མོ་
གར་དབང་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །མཛད་
བྱང་རོལ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཅེས་པས་བསྟོད། བདག་ཉིད་ཁྲོ་རྒྱལ་ཏྲ་མཆོག་
དཔལ། །ཐུགས་ཀར་པར་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི། གེ་སར་ལ་ནི་སྟོང་པོ་རྗེེ། །འདབ་མ་བརྒྱུད་ལ་
སྒྲགས་ཀྱིས་བསྟོར། །འོད་འཕྲོས་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཐེམ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་
མཆོད་པ་འབྲུལ། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུ། །སེམས་ཅན་སྟོ་གསུམ་སྒྲིབ་པ་
སྐྱངས། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ངག་ཡིད་ལ་ཐེམ། །ཞེས་བརྒྱས་དམིགས་གསལ་གདབ་ལ། རྗེེ་བརྟ་ཀྲོ་རྟ་
ཏྲ་ཡ་གྲི་མ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྟུ་པར། ཅེས་གཙོ་བོའི་སྒྲགས་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་བ་ཉིད་གཙོ་བོར་བརྟེན། ཡོ་མདུ་
ཀྲོ་རྟུ་ལུ་རི་རྟུ་པར། ཅེས་ལུས་སྒྲགས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སུ་བརྒྱས་མཐར། ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་ཀྱིས་སྒྲག་ཆད་ཁ་
བསྐྱང་ཞིང་ཁྱིན་རྒྱབས་བཏུན་པར་བྱ། མཆོམས་འདིར་བཀའ་སྤྱང་གི་གསོལ་མཆོད་བྱེད་ན་ལེགས་པས། རི་ཡི་ཁྲི།
བྱི། ཡོ་ལྷུང་རྟུ། གིས་མཆོད་རྣམས་རྣམས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས། རྗེེ་སྒྲ་ཆོགས་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་
ལས། །ཅིར་ཡང་འཆར་བ་སྒྲུ་མའི་ཞིང་། །རང་སྤང་རྩོད་པོ་བྱང་ནས། །བཀའ་སྤྱང་
ཆོགས་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞུ་ཞེ་ཆེ་དེ་རྩོད་པོ། ཞེས་སྒྲན་ཐངས། བརྟ་ས་མ་ཡ་

རྟ་མགིན། ཞེས་དམ་ལ་བཞག། ཁྱི་ཤི་རྟ་མ་ལ་ནི་རྟ་པ་ཏི་ས་པ་རི་སྤ་ར་ཨི་དྲི་བ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁ་ཏི་
ཁ་ཏི། ཞེས་པ་ལན་གསུམ་མཐ་བདུན་གྱིས་གཏོར་མ་འབུལ། ཨ་རྒྱུ་ནས་ཤུལ་འཕྲུལ་བར་གྱིས་མཆོད། མཐུ་བཅུ་ཨ་
མི་ཏ་ཁ་ཏི། མཐུ་རྟ་ཁ་ཏི། ཞེས་པས་སྤོར་རྟ་ཡང་དབུལ། སྤྱི་དམ་ཅན་དགྱེས་སྒྲོང་མཆོད་སྤྱིན་
ནས་མཁའ་མཛོད། །སྤྱང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་འདོད་ཡོན་ཕྱང་པོར་ཤར། །འཁོར་འདས་ཀྱན་
གྱི་དགོ་མཆོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། །བདེ་སྤྱོད་ཟུང་འཇུག་སྤྱུ་མའི་ནམ་རེལ་གྱིས། །བཀའ་
སྤྱང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོད་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །འགལ་འཁྲལ་འོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་སྤྱོད་
ནས་བཤགས། །ཐུགས་དམ་བསྐྱང་ཞིང་ཉམས་ཆག་གསོས་གྱུར་ནས། །འགལ་རྒྱུན་
བསྐྱོག་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་སྤྱབས། ཞེས་བསྐྱང་བཤགས་ཟུ། སྤྱི། སྤྱི་མེད་དབྱིངས་ལས་
བསྐྱན་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་རྒྱུས་གཟུགས་སྤྱར་བཞེངས་པའི་དམ་ཆོག་ཅན། །བཀའ་
སྤྱོད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོད་འཁོར་བཅས་ལ། །ཀྱས་པའི་ཡིད་གྱིས་བྱག་འཆལ་བསྤྱོད་པར་
བགྱི། །དམ་རྒྱས་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་མཆོད་འདི་བཞེས་ལ། །བདག་ཅག་དཔོན་སྒོ་བ་འཁོར་
དང་བཅས་པ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞི་གཡེལ་མེད་སྤྱབ་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱན་
པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་བསྤྱོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ལོ། །ཆོགས་མཆོད་བྱེད་པར་འདོད་ན།
སྤྱབས་འདིར་ཁོ་བོས་སྤྱར་བའི་བདུད་ཅིད་སྤྱོད་པོ་ལྟར་བྱས་བས་འབྱུང་བོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོག་ནི། བྱི་ནང་གི་
མཆོད་པ་སྤྱར་བཞིན་ཕུལ་ལ། སྤྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡོན་འཕྲིན་ལས་ཟ་མ་ཏོག། །དངོས་གྲུབ་འཆི་
མེད་བདུད་ཅིས་ལེགས་བཏམས་ནས། །མཆོག་སྤྱན་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་རྩི་རྩི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
མཛོད་རྟ་མགིན་ཡབ་ཡུམ་ལ་བྱག་འཆལ། །ཞེས་བསྤྱོད། །བདག་ཅག་མ་རིག་དབང་གྱུར་
པས། །བསྐྱོད་དབང་ཆེན་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི། །ཐུགས་དང་འགལ་བའི་འོངས་པ་ཀྱན། །སྤྱོད་
ནས་བཤགས་སོ་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། ཡིག་བརྒྱ་བཛོད་དེ་འོངས་པ་བསལ། མགོན་ལྷམས་
གཤེགས་བསྐྱུ་བཏན་བཞུགས་སོགས་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་བྱས་ལ། སྤྱོད་བཅུད་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་རང་ལ་

རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་། བོད་གསུམ་པ།

ཐེམ། །རང་ཡང་རིམ་གྱིས་མི་དམིགས་ངང་དུ་ཞུགས། །ཨོ་མཐུ་ཤུ་བྱ་རྩ་བཟོ་སྤྱོད་ཐ་
ལྷ་ལྷ་ཀོལ་ཏྟེ། ཞེས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟུ་བྱ་ཞིང་། རྩི་བཟོ་ཀོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྱི་ཐ་དུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལྟོ་པར།
གཙུག་ལྷན་བཟོད་དེ། སྤྱིར་ཡང་རང་ཉིད་དབང་ཆེན་སྤྱིར་བཞེངས་པའི། །གནས་རྣམས་བསྐྱུང་
བའི་གོ་ཆས་གཏམས་པར་གྱུར། །གནས་ཐུར་བྱ་ཁྲུང་གི་ཐུག་ཆུ་བདག་ཅིང་། ཏ་ཡ་གྱི་ཐ་རྩི་གཤམ།
བ་མོ་རྟ་ཡ་རྩི་གཤམ། བསྐྱེད་བསྐྱེད་རྩི་གཤམ། ཅ་རྩ་རྩ་རྩི་གཤམ། ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལྟོ་ལྟོ། ཞེས་ཐུན་
མཆོམས་ཀྱི་ལྷར་ཡངས་ལ་ལུས་བསྐྱུང་། དགོ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས། །བསྐྱེད་
ཀྱིས་བོད་ཀོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ནས། །མ་རིག་སྤོངས་པའི་སྤྱིས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
ལ། །རོལ་པའི་རྟ་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ཤོག །ཅེས་དགོ་བ་བསྐྱེད་ཞིང་སྤོན་ལམ་གདམ། ཨོ་
རྣམ་དག་དམ་ཆོག་རྟོ་རྟོ་མ་གཞི་བཟོན། །ལྷ་མ་ཡི་དམ་བྱིན་ལྷན་གྱི་ཁང་
བཟོད། །མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤོང་སྤོང་སྤོང་རུ་བས་བསྐྱོར། །མི་མཐུན་གཡུལ་ལས་ཀྱིས་
བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་སོགས་ཤིས་བ་བཟོད་པས་བདེ་ལེགས་སུ་བྱའོ། །ལྷ་མཆོག་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་
ཡབ་ལུས་གྱི། །སྤྱོད་ཐམས་འདུས་གསལ་ཁྱད་འཕགས་འདི་སྤྱིར་བས། །ཕྱི་ནང་བདུད་
སྤེའི་དབྱང་ལས་རབ་ཀྱིས་སྤེ། །མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀྱན་འབྱེན་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་
དཔལ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པ་ཡབ་ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐམས་འདུད་ལས་རྣམ་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི། རོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུལ་བའི་ཐོར། དགོ་སྤོང་རིག་བ་འབྱེན་པའི་ཐ་ཤལ་བ། །ཡད་ཆོག་རྟོ་
རྩེས་ལུགས་འདིའི་མཁས་བྱུང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གསང་རྣམས་སྤྱིང་ཐོར་བྲིལ་ཏེ་གནད་དོན་ཆང་ཞིང་ཉམས་སུ་
སྤང་བདེ་བར་སྤྱིར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དང་འགྲོ་བའི་ལེགས་ཆོགས་སྤེལ་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །དགའོ།

༡༣། །བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་གསལ་བྱེད་བདུད་ལས་
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་བཞུགས་སོ།།

ཆ།

ཨོ་གུ་རུ་ཤྲི་ཏ་ཡ་གྱི་མ་ལྷ་ར་སི་ཏུ་བྲ་མ་རྟ་ན་སིརྟེ་རྩྱ། རབ་བརྗོད་དབང་དག་འབར་བའི་
སྐྱེ་འཆང་ཞིང་། །འཛིགས་རུང་དག་སྤྲུགས་གསུང་གི་ང་རོ་ཅན། །བདེ་ཆེན་དབྱིངས་སུ་
རོལ་བའི་ཐུགས་མངའ་བ། །བདུད་དབྱང་འཛོམས་མཛེད་རྟ་མཆོག་དཔལ་ལ་འདུད། །གང་
གི་འཕྱོན་ལས་དབྱང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིས། །བྱི་ནང་བདུད་སྡེའི་གཡུལ་ངོ་པམ་བྱས་
ཏེ། །སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་། །སྤིད་ཅེར་བསྐྱེད་བའི་གནད་
གསང་འདི་ན་སྟེལ། །དེ་ལ་འདིར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་
རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
ཀྱི་སྐྱེད་དོན་དམིགས་རིམ་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཉུང་དུ་འཛིག་གིས་གོ་བདེ་བར་འགོད་པ་ལ་
གསུམ། སྟོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་རིམ་པའོ། །

སྟོན་འགྲོ་ཀྱན་སྐྱོང་བཙུག་ཆུལ།

དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཀྱི་
ལམ་ཀྱི་རིམ་པས་སྟོ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཡི་དམ་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
བརྒྱད་སྟོན་ངེས་སུ་ཐོབ་པ། དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྦྱང་བ་ལ་བཙུག་ཞིང་།

ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་འབྲིད་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཆེས་སུ་ཐོབ་པའི་སྐབ་
པ་པོས་དབེན་ཞིང་ཡིད་འོང་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སུ། དུས་བཟང་པོ་ནས་མགོ་བརྩམ་
སྟེ། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ཏེ་རྟེན་དང་མཆོད་གཏོར་ནལ་འབྱོར་གི་རྩིས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་
སོགས་པ་ཕྱག་ལེན་མཐོང་བརྒྱད་ལྟར་བཤམས་ཤིང་འདུ་བྱས་ལ། བསམ་གཏན་གི་སྟན་
བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྡན་པས་འཁོད་དེ། ཐོག་མར་ཀུན་སྤྲོད་འཆོས་པ་ནི། ག་རེ་
བདག་གིས་ཡང་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་དལ་འབྱོར་
གི་རྟེན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ད་རེས་ཅམ་དུ་རྟེན་པའི་དུས་འདིར་གཏན་
བདེའི་འདུན་མ་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་རེས་པར་སྐྱབ་དགོས་པར་འདུག །དེ་ཡང་ཆེ་འདི་བར་
སྤང་གི་སྒྲོག་འགྲུ་བ་ལྟར་ཡུན་སྤང་ཞིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས། ཆོས་ཕྱི་བཤོལ་དུ་མ་བྱས་
པར་ད་ལྟ་ཉིད་རང་ནས་བསྐྱབ། འཆི་བའི་ཆེ་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དག་གཉིས་གནས་ལུས་
དབང་ཐང་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་རྩིས་སུ་མི་འབྲང་ཞིང་པན་ཐོགས་པ་ནི་སྐྱེ་ཅམ་ཡང་མེད་
པས། ཆེ་འདི་ལྟས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་གཉིས་པོ་ནི་
ལུས་ཀྱི་གིབ་མ་ལྟར་ཤི་ནས་ཀྱང་རྩིས་སུ་འབྲང་། སྒྲིག་པ་བྱས་ཐོན་པ་བསྐྱར་དབང་དང་།
དགོ་བ་རང་གིས་མ་བྱས་པར་བྱིར་རྒྱ་ནི་མེད། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགོ་བ་རིགས་དུག་གང་
རུང་ཞིག་ཏུ་ནི་སྤྱེ་རེས། མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱེས་ན་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
བཅོད་སྐྱགས་མེད་པས་ཅི་ཅུག་བྱེད། ད་ལྟའི་ཁ་སྐྱབས་འདིས་དེར་མི་སྤྱེ་བའི་གཤེངས་ནི་
མེད། རེས་འགའ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བས་བདེ་འགྲོའི་གནས་སུ་སྤྱེས་ན་འབྲལ་བདེ་བདེ་
ལྟར་རྫོམ་པའི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་ཤར་བ་ནམས་ཀྱང་གཉིད་འཁྱམས་རེའི་མི་ལམ་བཟང་བ་
དང་འདྲ་བར་རྟག་མི་སྐབ་པར་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བས། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་རི་ལྟར་བཟང་
ཡང་སྤྲོད་པོ་མེད་ཅིང་སྐྱག་བསྐྱེལ་གི་འཁོར་ལོ་ལས་མ་འདས་པར་འདུག །དེས་ན་ད་ཕྱིན་

ཆད་འཁོར་བའི་རྒྱལ་པམ་སྐྱིད་སྤྱག་ལོགས་གང་བྱང་ནའང་བྱང་། དོན་མེད་དོན་ལོག་གི་བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་དོར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་ཐབས་
མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྤྲོད་བ་ལ་ཅི་རྒྱས་ཀྱང་འབད་པར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་སྦྱིང་ཁོང་རྒྱས་པའི་གཏིང་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་
གལ་ཆེད། །

སྐབས་སྤྱའགོ་བ།

དེ་ནས་སྐབས་སྤྱའགོ་བ་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་འཛིགས་རུང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་འོབས་
དང་འདྲ་བ་ལས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་བའི་སྐབས་དཔུང་ར་མདའ་དེ་
བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐབས་གནས་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཁྱུ་སྙམ་བས།
རང་གང་གནས་གྱི་ས་སྤྱོགས་འདི་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཁོད་
སྙམས་པར་གྱུར་བའི་དབྱས་སྤྱུ་དཔག་བསམ་གྱི་སྦྱོང་པོ་ཡལ་འདབ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུས་
དུད་པའི་ཅེར་སེང་ཁྲི་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་རུ་ཤའི་གདན་ལ་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་གྱི་བདག་ཉིད་
དེན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བཙུག་ལྷན་འདས་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགྲིན་
ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡབ་ཡུམ། དེའི་མཐའ་སྒྲོར་ཀྱན་དུ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགོ་བསྟན་སྤང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་གྱི་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་ཡུལ་
དཔག་གིས་མི་ལང་བ་རྣམ་མཁའ་གང་བ་ཅམ་རང་ལ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་
པར་གསལ་བཏབ་ལ། རང་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འདུས་ཏེ་སྐབས་འགོ་བྱེད་པར་མོས་ནས་སྐྱིད་སྤྱག་ལོགས་ཉེས་ཁྱེད་རང་མཁྱེན་སྙམ་དུ་རེ་
ལྟོས་ཡིངས་བསྐྱུར་གྱིས་མོས་གྲུས་གདུང་ཤུགས་དག་པོས། སྐབས་འགོ་དེ་ཆོག་ཅི་རྒྱས་
སྤྱུ་བརྗོད། མཐར་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་གྱི་སྤྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་དུ་སོང་།
སྦྱབས་ཡུལ་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱེད་པ་རང་ལ་ཐིམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་ལ་བསྐྱབ་
བྱ་སྟོབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་ལ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་
གོ་། དེ་ནས།

སེམས་བསྐྱེད་པ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྟོགས་བཅུ་གང་ནས་གཞལ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་
མེད། དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་གྱིས་གོ་མཚམས་མེད་པར་བྱ། སེམས་
ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་གི་པ་མ་ལན་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ལེགས་
པར་བསྐྱངས་པའི་བྱིན་ཅན་ལ་སྦྱག་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བསྐྱབ་
པ་སྦྱག་བསྐྱལ་སྦྱབ་པས། ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་
འདི་རྣམས་སྟོང་རེ་རྗེ། བདག་གི་པ་མ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྦྱག་བསྐྱལ་སྦྱ་ཆོགས་ཉམས་སུ་
སྟོང་བ་འདི་ཀུན་ཅི་ཅུག་བྱེད། ད་སྟོང་རྗེ་ཟེར་ནས་བཞག་པས་ཅི་པན། འདི་རྣམས་འཁོར་
བའི་སྦྱག་བསྐྱལ་ལས་དངས་ཏེ་ཐར་པའི་མཆོག་སྒྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱར་དུ་འགོད་པར་བྱ། ད་ལྟ་དེའི་རུས་པ་བདག་ལ་མེད་པས་བདག་
གིས་འཛོ་ཀུན་སྟོལ་རུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་
ཆེད་དུ་དཔལ་པར་དབང་ཆེན་གྱི་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐབ་མོ་བསྟོམ་པར་བགྱེད་སྟམ་དུ་མ་
འཛོ་དུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོང་ཁོང་དུ་བཅངས་པའི་སྦྱག་བསམ་དག་པོས་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཅི་རུས་སུ་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ཁུལ་ངེས་སུ་སྦྱངས། དེ་ནས་ཆད་མེད་བཞི་
ཡང་ཆོག་དོན་ལྟར་རྒྱད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བསྟོམ་ཞིང་འགྲུབ་ན་བདེ་སྦྱག་གཏོང་ལེན་
གྱི་དམིགས་པའང་བྱ། མཐར་ཡུལ་སེམས་ཅན་སོགས་མི་དམིགས་པའི་རང་ལ་དར་ཅིག་

མཉམ་པར་བཞག་གོ།

ཆོགས་གསོག་པ།

དེ་ནས་ཆོགས་གསོག་པ་ནི། རྩོམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱ་དང་བཅས་བརྗོད་པས། མདུན་
གྱི་ནམ་མཁར་ཡི་དམ་དབང་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབུ་གཙུག་ཏུ་སྦྱབས་གནས་ཀྱང་འདུས་
འིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྲུལ་མ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁོ་རབ་འབྲམས་གིས་བསྒྲོར་
བ་ཆོས་སྦྱུང་དབྱིངས་ལས་ཐོལ་གིས་བྱུང་བར་བསམ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་
རྩོམ་གྱི་གང་དང་དགོངས་པ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པར་ཅ་བའི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་བའི་སྦྱང་གི་
སྤྲུལ་ཆ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རོལ་པར་ཤར་བས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་བས་
གཞིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ལ་རིངས་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་གསལ་བཏབ་ལ།
བདུན་ནམ་དག་གི་ཆོག་སོ་སོ་དང་བསྐྱུན་ཏེ། རང་ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་སྤྲེད་དུ་སྦྱུལ་ཏེ་མཁའ་
ཁྲབ་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་གྲུས་པས་སྤྲུལ་འཆལ་བ་དང་།
བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྲུལ་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
བསྐྱུན་པ་དང་། སྤར་བྲམ་གྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་སེམས་དྲག་
པོས་བཞགས་པ་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་སྦྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་
བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་དང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གཏན་བདེའི་དཔལ་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་བསྐྱུལ་
བ་དང་། ནམ་མཁའ་རི་སྤིད་དུ་གཞན་དོན་གཞུགས་སྦྱེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མི་སྤུད་པར་བཏན་
པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། ལེགས་བྲམ་འདི་དག་གིས་མཆོན་པའི་ནམ་དཀར་གྱི་
དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བསྡེ་བ་སྟེ་བསགས་སྦྱང་གི་
གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དམིགས་ནམ་མི་བྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། མཐུག་གི་ཆོག་

ཀར་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་ཨོ་དང་། མགིན་པའི་ལྷ་དང་།
ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་
ནས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་སྤྱི་བ་བཞི་དག་ཅིང་དབང་བཞི་ཐོབ་པའི་མོས་པ་
བྱས་ལ། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་དང་རང་སེམས་
དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ངང་ལ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་གོ།

བགེགས་བསྐྱད་ཅིང་བསྐྱད་པ།

དེ་ནས་བགེགས་བསྐྱད་ཅིང་བསྐྱད་པ་ནི། ཅ་སྒྲགས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཆེན་གྱིས་རང་
སེམས་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་འབྲེས་པའི་ངང་དེ་ལས་རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྟ་མགིན་
དབང་ཆེན་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཐུག་གཡས་བེ་ཅོན་འཕྲུར་ཞིང་གཡོན་སྤྲིགས་མཚུབ་མཛད་
པ། ཁོ་གཏུམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཟི་བུ་ཅིང་ཅན་ཆེ་བཅོན་འགན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་
སྐྱར་བཞེངས་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་དམར་ནག་ལས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཁོ་བོ་དང་རྩོད་རྩེའི་
མཆོན་ཆ་མེ་དབྱུང་གི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྒྲོས་ཏེ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་
བར་དུ་གཅོད་པའི་གདོན་བགེགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་རིང་དུ་བསྐྱད་ཅིང་ཆར་བཅད། ཚུར་
འདུས་ཏེ་བཞུ་ལྷགས་སུ་སྒྲེལ་བས་རང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འོག་རྩོད་རྩེའི་ས་གཞིར་བརྟལ་ཞིང་།
ལོགས་རྩོད་རྩེ་གྲུན་ལངས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱུ་པོ་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ། དེ་སྤྱིང་རྩོད་རྩེའི་གྱུར་རྒྱུ་པོ་
མཐའ་བགས་གྱིས་གཞོལ་བས་བཀའ་པའི་རྩ་གྱུར་སྒྲེལ་མཆམས་ནས་ནང་དུ་རྩོད་རྩེའི་སྒྲ་རེ་
དང་། གྱུར་གྱི་མཐའ་བྱིར་འཕྲུང་བའི་སྤྱེ་ལས་རྩོད་རྩེའི་བྲ་བ། ར་བའི་སྤྱིད་པར་རྩོར་བྱིང་གིས་
བཅིངས་ཤིང་གྱུར་གྱི་ཅར་རྩོད་རྩེ་བྱིད་པའི་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པ། དེ་གུན་ཀྱང་རྩོད་རྩེ་སྤྱོན་པོ་
འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་ཁོ་རྒྱུང་དང་མཆོན་ཆའི་སྤྱོན་སྒྲོ་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མེ་དབྱུང་མཐའ་མེད་དུ་འབར་བས་ཅིས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཆེན་

པོར་གྲུབ་པར་བསམ་ལ་མཆོམས་གཙོད་ཀྱི་སྒྲགས་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང་མཐར་མི་རྟོག་ཡོ་
ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་བོ། །

མཆོད་རྣམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

དེ་ནས་མཆོད་རྣམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་རྩི་དམར་པོ་དང་ཨ་
དཀར་པོ་འཕྲོས་པ་རིམ་པ་བཞིན་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་དང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་འོད་པུང་དུ་གྱུར་ཏེ་
བྱི་ནང་གི་མཆོད་རྣམས་ལ་ཕོགས་པས་མེས་ཉེས་ཀྱུན་སྒྲབས་ཤིང་སྤངས་ནས་འོད་
པུང་གིས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། མཆོད་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱེ་མི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་རང་
ལས་ཐོད་པའི་སྟོད་སོ་སོའི་ནང་དུ་བྱི་མཆོད་རྣམས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རང་རང་གི་མཆོད་
རྣམས་ཕོགས་པའི་སྤྱིན་པུང་དང་། སྤྱན་མཆོད་ཡོ་ཤེས་ལྷ་དང་བདེ་གཤེགས་རིགས་སྤྲ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྟའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། གཏོར་མ་རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་ཤ་ཁྲག་རུས་པའི་པུང་པོ་འདོད་ཡོན་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོ་བའི་གཏོར་ཆེན་པོ་དང་།
རྟ་ཆགས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་དམར་ཆེན་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་བ་རྒྱབས་འབྲུག་པ་ཅི་
འདོད་ཀྱི་མཆོད་སྤྱིན་འཕྲོ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། སོ་སོའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
སྒྲགས་རྣམས་ལན་གསུམ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། མཆོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
ཅུལ་འགག་པ་མེད་པ་ལས་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་རོལ་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཡོ་ཤེས་སྐྱེ་མའི་
སྤང་བ་རབ་འབྲུམས་སུ་བརྒྱབ་བོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། རྒྱ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་ཁོག་སྤུབ་པ་ནི། འཁོར་འདས་སྤང་
སྤོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་གྱུར་པར་མོས་ནས་སེམས་སྤང་

ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་ཚོས་སྒྲོར། བོད་གསུམ་པ།

མེད་ལ་ཅུང་ཟད་བཞག་རྗེས། ས་སྒྲུ་མའི་སྤྲུག་ས་བརྗོད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གདོད་ནས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་
བའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་སྦྱུ་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ལ་འཆི་སྲིད་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱ་དེ་ངའོ་སྦྱུ་
པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་ཤུགས་བྲག་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

ཀྱན་སྒྲུང་གི་ཉིང་འཛིན།

ནམ་མཁའ་ལས་འཇའ་ཚོན་ཤར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སྦྱོས་བྲལ་གྱི་ངང་དེ་
ལས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགོ་བ་འདི་ཀྱན་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
ཡུལ་ལ། འཛིན་མེད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྗེ་ཁྲབ་པར་བསྐྱེད་དེ། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
གི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྦྱུ་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ལ་བར་སྲིད་དག་པ་ལོངས་སྦྱོད་
རྗེགས་པའི་སྦྱའོ་སྦྱུ་དུ་ང་རྒྱལ་ཡང་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

རྒྱ་ཡི་ཉིང་འཛིན།

སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རང་རིག་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་
རྒྱ་ཡིག་སྔོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་བདེ་གསལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལངས་པར་བསྒྲོམ་
ཞིང་། དེ་ལ་སྦྱེ་སྲིད་དག་པ་སྦྱལ་པའི་སྦྱའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་ཡང་གཟུང་བ་ནི་རྒྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཏེ་ལམ་ཁྱེར་སོ་སོའི་དམིགས་ནམ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །

གདན་དང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནས་འབྲས་བུ་དམ་ཆོག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་ཉིང་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་ཏེ་སྒར་བསྒྲོམ་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པའི་འོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་
ལས། རྫོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་འབྱུང་ལྷ་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ཚོས་འབྱུང་བུ་

གསུམ་དམར་ནག་ཅ་བ་སྤ་བ་བྱར་དུ་བྱུག་ཅིང་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེན་དུ་བསྐྱངས་པ་བྱར་
 གཅིག་མདུན་དུ་བསྐྱན་པའི་ནང་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཆོས་གང་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་བྱུབ་པར་བསམ། དེ་ནས་པི་བརྒྱ་ཞེས་སོགས་སྤྲུགས་ཆན་བཞི་སོ་སོར་བཞེད་
 པའི་རྒྱེན་གྲིས་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱུས་སུ་རྒྱ་ཡིག་གི་འོད་ལས་ཐོལ་གྲིས་བྱུང་བའི་ས་བོན་
 པི་ལྗང་གྲུ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྲ་ཆོགས་པརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་
 པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྷོ་བར་མ་དམར་པོ་ལས་ཉི་མ་དང་། ཨ་དཀར་པོ་ལས་ལྷ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར། པི་ནག་པོ་ལས་བདུད་ནག་པོ་མའི་གདན་ནམས་བཅེགས་མར་བྱུབ་པའི་
 རྟེན་དུ་རྫིང་། མི་ཞེས་བཞེད་པས་རང་སེམས་རྒྱའི་ས་བོན་རྒྱུ་ཡིག་གི་ནམ་པར་གནས་པ་
 སྐར་ཆེན་ཐང་ལ་བབ་པ་བཞིན་བབས་ཏེ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་རྫིང་། དམར་པོ་དང་མི་སྟོན་པོ་
 གཉིས་ཞལ་སྦྱར་གྱི་ནམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། སྤ་ར་ཏ་པཌ་ཅེས་བཞེད་པས། དེ་ལས་འོད་
 ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱངས་ནས་པརྒྱ་དབང་
 ཆེན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད། སྤྲུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱན་སྲར་
 མཆོད་པའི་སྦྱོན་སྦྱང་གི་ཆོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་མཉེས་པར་བྱས། སི་ཏ་ར་ན་རྒྱུ་ཞེས་བཞེད་
 པས། འོད་ཟེར་དེ་ནམས་ཚུར་འདུས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོ་གསུང་
 བྲགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ནམས་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱི་སྦྱོ་སྤྲུགས་བྲག་མཆན་ལ་སོགས་པའི་ནམ་
 པར་བྱོན་ཏེ་ས་བོན་བྱང་ལ་ཐིམ་པ་ཏྲིཏྲ་བཟླ་གྲིས་བཟན་པར་བྱས་པས། རྫིང་ཡིག་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡུ་བ་དང་བཅས་པའི་པརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་རྫིངས་
 མཆན་པ་དང་། མི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་གང་བ་ནང་དུ་མི་གྲིས་
 མཆན་པའི་ནམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་རྫིང་མདུ་གོ་རྟ་ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་སྤྲུགས་
 བཞེད་པའི་རྒྱེན་གྲིས་པརྒྱ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་ཁྱུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་

ཀྱན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་
རྟ་མགིན་པར་དབང་ཆེན་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་རྟ་ཞལ་དང་བཅས་པའི་དབུ་གསུམ་ཕྱག་ཕྱག་
ཞབས་བཞི་བ་གར་དགའི་ཉམས་དང་ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་དང་ཆ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་ལ། ཡུམ་སྤྲུགས་བརྗོད་པས་ཐོད་ཁག་འོད་དུ་ཁྱབ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པ་ལས་གསང་ཡུམ་པར་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པར་གྱུར་ཏེ་རང་དང་འཁྲིལ་སྦྱར་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆོག་
གིས་ལེགས་པར་གསལ་གདབ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀར་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་དྲག་
ཏུ་བྱ་ཞིང་། རྗེས་ཆགས་དངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྟོག་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ནན་ཏན་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནད་ཆེའོ། །དེ་དག་ནི་ཆོ་ག་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཏེ།
རྒྱའི་རྩྭ་ཡིག་གདན་སྟེང་བབས་པ་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་ཆོ་ག། དེ་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་ས་
བོན་གྱིས་མཆན་པར་བསྒྲོམ་པ་ཐུགས་ཕྱག་མཆན་གྱི་ཆོ་ག། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་བསྐྱུས་
དོན་གཉིས་ཕྱས་ཏེ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱུར་གྱུར་པ་ལས་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ནི་
སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོ་གའོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་དངས་ཏེ་བསྐྱེམ་པ།

དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་དངས་ཏེ་བསྐྱེམ་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། སྤྱན་འཛེན་
གྱི་སྤྲུགས་ཆོག་བརྗོད་ཅིང་། རང་གི་སྤྲིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་བསྐྱུལ་
བས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལས་
གཟུགས་སྐྱ་པར་དབང་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་རྟེན་བསྐྱུང་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་གདན་དང་བཅས་པ་
རང་གིས་བསྒྲོམས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་མདུན་གྱི་
ནམ་མཁར་བྱོན་པར་བསམ་ཞིང་། ཨ་ཏི་ཕུ་ཏོཾ་ སོགས་ཀྱིས་སྟོན་གསུམ་གྱས་པའི་ཕྱག་

བྱས་ལ། དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་ཀྱི་བརྒྱུ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། རྩེ་ཞེས་བརྗོད་
 པས་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བྱོན། རྩི་གིས་དམ་ཆེག་
 པ་སོ་སོ་ལ་ཞུགས། བོ་གྱིས་གཉིས་མེད་དུ་ཐིམ། རྟོམ་དགེས་བཞིན་དབང་དུ་གྱུར། ས་
 མ་ཡ་སྟོ། ཞེས་སྟོན་གྱི་དམ་ཆེག་བསྐྱེད་པས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རང་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པར་མོས་ཤིང་། དམ་ཡེ་ལ་མཆོག་དམན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་
 རྟོག་སྤངས་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་སོ་བྱ། དེ་ནས་གནས་གསུམ་བརྒྱབས་པ་ནི།
 རང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་འབྱུ་གསུམ་གསལ་གདལ་ལ་ལྷས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་རྩིགས་
 པའི་མོས་པ་དང་བཅས་འབྱུ་གསུམ་བརྗོད། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། གཙོ་
 བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཐོད་པའི་ཁང་བུ་ལྗེའི་ནང་དུ་ས་བོན་ལྗ་
 ལས་ཁྲག་འཐུང་ཡབ་ཡུམ་རིགས་ལྗ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ལས་བདུད་རྩི་སྐྱ་ལྗེའི་རྒྱན་བབས་ཏེ་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་གང་བས་ཆེས་པར་བསམ་ནས། རྩི་བརྩེ་ཞེས་སོགས་དབང་བསྐྱར་གྱིས་
 ལྷགས་བརྗོད་ཅིང་དུག་ལྗ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྗ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་ཡང་བྱའོ། །

མཆོད་པ་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། ཆེགས་བཅད་གྱིས་སྤྱིར་འབྲུལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། གྱེ་
 བྲག་དུ་སོ་སོའི་འབྲུལ་ལྷགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྦྱོས་པ་དང་
 ལྷར་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་ལྷ་རྣམས་མཁའ་གང་བས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབང་བོའི་སྦྱོད་ཡུལ་སོ་སོ་
 ལ་ཞི་དག་གི་ཉར་སྦྱོད་རྣམས་སྤུལ་བས་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བསམ་པ་ནི་
 ཕྱི་མཆོད། ཐུགས་ཀ་ནས་སྦྱོས་པའི་ལྷ་མོ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་མང་པོས་ལྷར་བརྒྱབས་པའི་
 སྟོན་རྒྱ་གཉོར་མ་རྣམས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱས་ཏེ་ལྷའི་ཞལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤུལ་བས་

ལྷགས་རྟོ་རྩེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་གྲུས་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་
པོས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ་བ་ནང་བྱད་པར་གྱི་མཆོད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་
མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་གི་ཡུམ་ལ་ཐེམ་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་ཆེན་
དགའ་བཞིས་ཆོམ་པར་བསམ་བ་གསང་བ་རྩེས་ཆགས་གྱི་མཆོད་པ། མཆོད་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། །སྤྱགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་གྱིས་
གྲགས་སྟོང་སྤྱེ་མེད་གྱི་རང་སྤྱོད་ལྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པས་
སྤྱགས་མཉེས་ཤིང་གཟེ་བྱིན་འབར་བར་བསམ་ལ། གྲུས་པ་དང་བཅས་བསྟོད་ཆེག་སྟན་
པའི་དབྱངས་གྱིས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །

བསྟོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག

དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྟེ་སྤྱང་ཞེན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་བ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་ལྟེ་རྣམ་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་
པ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་ལྟེ་རྣམ་བ་རྒྱལ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། ལྟར་སྤང་དང་རྒྱལ་དེའང་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པའི་དག་པ་བྲན་པ་དང་། སྟོམས་འབྲུག་གི་དམིགས་པས་ཞུ་བདེ་
བྲངས་ཏེ་བདེ་བའི་རང་ལས་ལྟེ་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱན་ལྟར་དེ་བ་དེ་ལ་འཛིན་
མེད་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་ཅིས་བཏབ་ནས་ཉེན་བཉེན་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་པར་འཆར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རི་སྤྱོད་མི་སྤྱིའི་བར་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །

བཟླས་པ་བྱ་བ།

དེ་ནས་བཟླས་པ་བྱ་བ་ནི། རང་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཁ་
 གྱེན་དུ་ཕྱེ་བའི་སྟེ་བར་སྟེ། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཟོ་གོ་རྟ་སོགས་ཡིག་འབྲུ་གཞན་
 རྣམས་གཡམ་སྒྲོར་གྱིས་གནས་པ་ཐམས་ཅད་གྱེན་དུ་ལངས་པ་ཁ་དོག་དམར་ནག་འོད་
 ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཡུམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡང་བརྒྱ་འདབ་མ་ལྔ་པའི་སྟེ་བར་
 ས་བོན་མི་དང་འདབ་མ་རྣམས་ལ་རང་སྒྲགས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་ཁ་དོག་སྟོན་པོས་བསྒྲོར་བར་
 གསལ་བཏབ་ལ་ལྟའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བའི་སྒྲགས་བཟླ་བ་ན། ས་བོན་སྒྲགས་འཕྲིང་
 དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྟོན་ལྔ་མཁའ་ཁྲབ་དུ་འཕྲོས། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་
 བའི་སྟོན་རབ་འབྲམས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བཅས་མཆོད། ཕྱིན་
 རྒྱབས་དང་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟའི་སྐྱེད་དང་ཡིག་འབྲུ་བྲག་མཆོན་བདུད་
 ཅི་དང་འོད་ཟེར་སྟོན་ལྔའི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ཏེ། རང་གི་སྟོན་གསུམ་ལ་ཐེམ་བས། སྤྱིབ་པ་
 དག། །ཆོགས་ཇོགས། དབང་བཞི་ཐོབ་པར་བསམ་པ་ནི་བདག་དོན་ཕྱིན་རྒྱབས་བསྐྱེད་
 བའི་བཟླས་པ། ཡང་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐོག་པས་སྟོན་གསུམ་ཀྱི་སྤྱིག་སྤྱིབ་སྐྱེད་སྤྲུལ་ནས་རྩོ་རྩེ་གསུམ་ཀྱི་རོ་བོར་སངས་རྒྱས་པར་
 བྱས། འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་འཁོར་འདས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕྱན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྟན་ཅིག་དུ་འདུས་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པ་ནི་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཟླས་
 པ། བདག་གཞན་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩ་དུ་ཐག་བཅད་ནས་ལྟ་
 སྒྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་བལྟས་ལ་བཟླ་བ་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྟོས་འཆུན་ན་དམིགས་སྒྲོར་དེ་གསུམ་པོ་སྒྲགས་གཅིག་དང་། མི་རྒྱས་
 ན་རེ་མོས་ཀྱིས་བྱས་པས་ཆོག་ལ་སྐབས་འགར་སྒྲགས་འཕྲིང་ལས་འོད་ཟེར་མེ་ལྟེ་ལྟ་

བྱ་འཕྲོས་ཏེ་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ནད་གདོན་སོགས་ཆར་བཅད་པར་བསམ་པའི་
བར་ཆད་སེལ་བའི་བཞུགས་པའང་བྱའོ། །གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་རིམ་པ་
ནམས་ལས་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་སྡི་བཟླ་གོ་རྟ་ཞེས་སོགས་བསྟེན་སྒྲགས་ཡི་གེ་
བཅུ་བཞི་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་མཐུག་ཏུ་ཡུམ་སྒྲགས་ཀྱང་ཅི་རིགས་ཏེ་ཐུར་བུམ་ལྟག་ཆད་
སོགས་ཀྱི་སྟེན་དང་བུམ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡབ་སྒྲགས་ཀྱི་བཟླ་གོ་རྟ་དང་མཐུ་
གོ་རྟ་གཉིས་གདམ་ག་དང་སྒྲགས་མགོ་རྒྱུད་ན་ཨོ་དུ་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་བསྐྱེད་ཞེས་ཀྱི་
མན་ངག་གིས་ས་བོན་སྡིེ་བྱ་བསྐྱར་བ་ཟབ་བྱུང་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲགས་
བཞུགས་པའི་ཆེ་བྱགས་ཀའི་སྒྲགས་འཕྲེང་ཕྱ་ཞིང་གསལ་བ་མར་མེ་ལྟར་འབར་བ་ལས་
ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་རང་སྐྱ་བུང་བ་ཆད་ཞིག་པ་ལྟར་དེར་དེར་སྟོག་ཅིང་། ཡུམ་དང་ལྟའི་ཞལ་
ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་གང་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲགས་བསྐྱོས་པར་བསམ་པ་དང་། ལས་དང་བོ་བས་ཐོག་མ་ནས་
སྒྲགས་འཕྲེང་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྒྲགས་དལ་བུས་བཞུ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་ལྟའི་གསལ་
སྒྲང་དང་རང་ལྟ་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱི་ཅི་དང་མ་བུལ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། བྱང་
པར་སྒྲགས་འཕྲེང་སྒྲོར་རེ་སོང་མཆམས་སུ་སྒྲང་སྟོང་ལྟ་སྟེད་ང་རྒྱལ་བྱགས་ཅན་རེ་
བྱེད། ལྷ་མ་དང་ལྟ་ལ་མོས་གྲུས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་གདུང་བ་རེའང་ངེས་པར་
བྲན་པ་གནད་ཆེ་གསུང་ངོ། །ཐུན་འཛོག་ཁར་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟག་ཆད་ཁ་བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་
རྒྱབས་བརྟན་པའི་དོན་དུ་ཨོ་བསྐྱ་སཏྲ་ས་མ་ཡ། ཞེས་སོགས་བསྐྱ་བཞི་སྟུར་རམ། ཨོ་
བསྐྱ་ལྷུ་ཏེ་བྱ་ཀ་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་བསྐྱ་ཏེ་བྱ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་བཞུ་ཞིང་།
དེའི་ཆེ་རང་གི་སྟེ་བོར་སྒྲང་མཐའ་ཞི་ཁྲོ་གང་བྱང་གསལ་བཏབ་པའི་སྟུ་ལས་བདུད་ཅིའི་
རྒྱུན་བབས་ཏེ་སྒྲགས་ཆད་ལྟག་གི་ཉིས་པ་སོགས་སྟོབ་པ་སྐྱངས་ཤིང་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་

རྒྱལ་ས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པའང་མན་ངག་གོ།

བཀའ་སླུང་མཆོད་པ་དང་ཚོགས་འཁོར།

དེ་ནས་བཀའ་སླུང་མཆོད་པ་དགུས་བཞིན་ལ། དེ་ལ་རང་གིས་བསྟན་པའི་སླུང་མ་གང་
ཡིན་ཀྱང་དམིགས་འོག་ཏུ་ཚུད་པས་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ཁའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བཀའ་སློང་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་བེཾ་ལྷ་མ་འཕྱེད་སླུང་བདུད་བཅན་སྒྲུབ་གསུམ་ཤེལ་
གིང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་གསོལ་ཞིང་མཆོད་པ་ཞིག་གལ་ཆེའོ། །དེ་
ནས་ཚོགས་མཆོད་བྱེད་ན་ལོགས་སུ་བསྐྱེགས་པའི་ཆོ་ག་བསྐྱུས་པ་བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ་
ཉིད་སླུང་ན་སྐབས་འདི་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ཚོགས་རྣམས་རྣམས་
ཀྱི་བགོགས་བསངས་ཤིང་བསྐྱེགས་གཏོར་བཀུས་གསུམ་གྱིས་ཉེས་སྒྲོན་རྣམས་དག་
པར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སླུང་ལ། སྟོང་བའི་རང་ལས་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཆླ་བའི་སྟོང་
སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་ཏུ་ཨོ་ཨུཾ་ཧྲཱི་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་
འོད་ཏུ་བྱུ་བ་ལས་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམས་ཤིག་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་བཟའ་
བཅའ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། མ་ལས་ཉི་མའི་སྟོང་ཏུ་ཡང་འབྱུག་གསུམ་ལས་མ་དན་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་བདུད་ཅི་ལྷའི་རང་བཞིན་བརྟུང་བའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་
རྣམས་ལས་འདོད་ཡོན་མཆོད་པའི་སྟོན་ཕུང་མཐའ་ཁྲིས་པ་འཕྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ལ་རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱུངས་ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟུན་བྱངས་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་
ཚོགས་སླུང་བཅད་འབྲུལ་སོགས་ལ་སྟོ་བསྐྱུད་དང་བྱུག་ལེན་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་ཤིན་ཏུ་
སྟབས་བདེ་བ་ཞིག་ནི་བྲལ་སོགས་རྣམས་ནས་སླུང་བཅད་པ་ཆ་གསུམ་ཏུ་བགོས་
ཏེ་སྟོང་གསུམ་མཐ། མ་འགྱོར་ན་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་དབུས་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆར་

གསུམ་ཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་བཞག་པའི་མདུན་དུ་མ་ད་ནའི་ཕྱད་ཀྱང་བཤམས་
ལ། ཕྱད་ཆ་དང་པོ་འདོད་ཡོན་མཚོད་པའི་ལྷ་མོའི་རོལ་བར་སྒྲོས་ཏེ་མཚོད། བར་བ་དམ་
ཇས་བདུད་ཅི་ལྟའི་རྒྱ་མཚོར་སྤེལ་ཏེ་བཤགས་རྟེན་དུ་འབྱལ་ཞིང་ཉམས་ཆག་བཤགས།
ཐ་མ་ལ་དག་བགེགས་དགྲུག་ཅིང་བསྐྱེམ་ལ། རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ་
ཕྱར་བྱ་དང་རལ་གྱི་ཐོགས་པས་བསྐྱལ་ཞིང་བརྟལ་པའི་ཤ་ཁག་རྩས་པའི་ཕྱར་པོར་
མོས་ནས་ལྟའི་ཞལ་དུ་བསྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོ་ན་ཆོགས་ཇས་རྣམས་ལས་
བསྐྱང་ཇས་རབ་འབྱམས་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྤེལ་ལ། ཅ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ཡང་གཏང་
རོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆོགས་སྐལ་ལས་བར་ཕྱད་ཅིག་བཅད་དེ་བཞག་ལ། དམ་
ཆོག་གི་ཇས་རྣམས་ལྟེ་བའི་ཐབ་ཁུང་དུ་གཏུམ་མོའི་བསྐྱེག་ཤིང་སྦྱངས་པའི་དྲངས་མས་
རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྒྱའི་ནང་དུ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཏིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར་བཞུགས་པ་
རྣམས་མཚོད་པས་ཆོམ་ཞིང་མཉེས་པར་བསམ་སྟེ་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚུལ་དུ་ལོངས་
སྦྱོང་པའི་མཐར། ལྷག་མ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྦོད་གཅིག་ཏུ་བཤམས་པའི་ཁར་དམིགས་
གནད་དང་ལྷན་པས་ཆང་གི་ཁ་སྦྱ་བཏབ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྤར་གྱི་ཕྱད་ཆ་གསུམ་པ་
ནས་གཙང་ལྷག་གི་ཚུལ་དུ་ཅུང་ཟད་རེ་པལ་བ་བར་ཕྱད་དང་བཅས་བསྐྱན་ལ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། ཡི་དམ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་དེགས་པ་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ལྷག་མཐོན་གྱི་གཙོ་
བོར་བཞེངས་པ་ལ་ལྷག་གཏོར་ལ་དབང་བའི་འབྱུང་པོ་དམ་ཆོག་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་
མཐོན་བཀྲལ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་ལྷག་གཏོར་བྱིར་དོར། གཏོར་སྦོད་
དེ་ཆང་གིས་བཤམ་པ་ལ་འབྱུ་ཆོམ་སྒྲུག་ཅིང་སྦྱན་རྟ་བྲག་ལ་བརྒྱབས་ནས། བསྐྱན་
མ་སྦྱན་དངས་ཏེ་བསྐྱོས་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་བཤམ་ཆབ་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་རིང་དུ་
བསྐྱེལ་ལོ། །ཆོགས་མཚོད་མི་བྱེད་པར་ཅ་གསུམ་བསྐྱང་གསོ་བྱེད་པར་སྒྲོ་ན། བཀའ་

སྤང་མཆོད་པའི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱང་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། བསྐྱང་མགོན་སྤྱན་དངས་
ལ། ཆོས་སྐུ་སྤྱེ་མེད་མའི་བསྐྱང་བ་ལས་གཞུང་ཆེ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། བཤགས་
པ་བྱེད་ན་བསྐྱང་བའི་རྗེས་སུ་ལས་གཞུང་གི་བྱར་རྒྱ་ལྟར་རམ། རྒྱལ་བ་དག་འདུན་
རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་རྩ་གསུམ་སྤྱི་བཤགས། རྩྱ། ལྷ་མ་མཆོག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་
ཆོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་བྱད་ཆེའོ། །

མཐུག་གི་དེམ་བ།

གསུམ་བ་མཐུག་གི་དེམ་བ་ནི། མཆོད་གཏོར་ཁ་གསོས་ཏེ་རི་ཡི་ཁྲི་ལྷོ་ལྷོ་གྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ལ་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་དམིགས་ཏེ། ལྷོ་
སར་སྤྱ་ག་ཏ་སོགས་གྱིས་བྱི་མཆོད་ནང་སྤྱན་རྟག་གཏོར་གསུམ་དང་བཅས་པས་མཆོད་
ཅིང་བསྟོད་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་དེ་ནོངས་པ་བསལ། མགོན་ཆུང་ཆེན་
ཡོད་པ་ཆུང་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། མེད་པ་ཆུང་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་སྤྱི་ལྟར་
རམ། ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ཆུང་ལ་རྩ་རྩྱ་བུ་རྩ་རྩྱ་རང་ལ་བསྟེན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཆུང་ལ་
བརྩ་སྤྱེ་ཞེས་པས་གཤེགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་གྱི་
ཉེར་བསྐྱེད་བྱ་བ་ནི་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་འོད་གྱིས་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་བསྐྱང་
འཁོར་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་འོག་གི་ཆོས་འབྱུང་གདན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་ཀྱང་
ཡས་རིམ་བཞིན་རང་ཡབ་ཡུམ་ཐེམ། ཡུམ་ཡབ་ལ། དེ་སྤྱགས་སོག་རྩིས་ལ། དེའང་གྱེན་
རྩིགས་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པར་མོས་ལ། མཐུ་ཤུ་རྩ་ཏའི་སྤྱགས་བརྗོད་དེ་
རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་ངོ་བསྐྱེད་། དེའི་རང་ལས་རྩ་སྤྱགས་བརྗོད་པས་སྤྱན་མཆོམས་
གྱི་ལྷ་རྟ་མགིན་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་བྱི་རོལ་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་
ལངས་ཏེ། གནས་ལྟར་བྱ་བྱུང་གི་བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་བསྐྱང་སྤྱགས་བསྐྱོར་བའི་འོད་

ཟེར་གྱིས་རྩོམ་ཞེས་གོ་བསྐྱོན་པར་མོས་ལ་བསྐྱུང་བ་བྱ། དགེ་བ་རྣམས་ཆོག་དོན་ལྟར་གྱི་
སྐྱོན་འདུན་ཤུགས་དག་པོས་བསྔེ་ཞིང་། རྣམ་མཁའ་གང་བའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་རྩོམ་ཞེས་
དབྱངས་གྱིས་ཤིས་བརྗོད་མཛད་དེ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་མཆན་མ་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་སྤེལ་བར་
མོས་ལ་ཤིས་བ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱུ་གྱི་ཉམས་
ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱོམ་དོན་གསལ་བྱེད་མདོ་ཙམ་དུ་བཀོད་བ་ཡིན་ལ། ལམ་
འཁྲེང་གྱི་གོ་དོན་དང་དམིགས་རིམ་གྱི་ཞིབ་ཆ་བསྟེན་མཆོམས་བྱེད་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལས་བྱང་རྒྱས་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་དང་སྒྲ་མའི་བྲག་
བཞེས་མན་ངག་ལས་ཀྱང་ཤིས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ཡི་དམ་ལྷ་ཁྱད་
པར་ཅན་འདིའི་བསྐྱོམ་བསྐྱེས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་པས་སྤྱི་ནང་
གི་བདུན་སྡེའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་གྱི་
དཔལ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་དབང་འབྱོར་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་བ་ལྟན་གྱིས་
འབྱུང་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་འཕྲིན་ལས་ཀྱན། །སྟོགས་
དུས་གདོན་བགེགས་འབྱུང་པོ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །དབང་དག་ཁྲོ་རྒྱལ་ཆེན་པོར་རྣམ་རོལ་
བ། །དབང་ཆེན་ཏེ་རུ་ཀ་དེས་བདག་སྦྱངས་ཤིག །མགོན་ཁྲོད་བསྟེན་ཅིང་སྟོ་གསུམ་ལྟ་
དང་སྟགས། །ཡེ་ཤེས་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་གི །བསྐྱོམ་དོན་གསལ་བྱེད་
གོ་བདེར་སྤེལ་བ་ལ། །ཀློངས་པ་མཆིས་ན་བཅེ་བས་བཅོད་པར་མཛོད། །ཚུལ་འདིར་
འབད་པའི་ལེགས་བྲས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས། །སྤྱི་ནང་བདུན་བཞིའི་དབྱང་ལས་རབ་རྒྱལ་
ཏེ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་མན་བདེའི་སྟོག་གཅིག་ལ། །བསྟེན་པའི་རྒྱལ་མཆན་སྟོགས་
བཅུར་ཚུགས་པར་ཤོག །ཅས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་རྟ་མགིན་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ཡལ་
ཡུམ་ལྟན་སྟེས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱོམ་དོན་དམིགས་རིམ་གོ་བདེ་བར་བཀོད་བ་བདུད་ལས་

ཀླུ་པའི་ཀླུ་མཆན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྩེ་འདི་ཉིད་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་དོ་རྩེའི་མཆོད་ཐོགས་འགའ་ཞིག་གིས་
ནན་ཏན་དུ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་ལེགས་པར་འཆོ་བའི་
བཅུན་གཞུགས། ཡད་མཆོག་དོ་རྩེས། གངས་ལྗོངས་སའི་ཐིག་ལེ་དཔལ་ལྷན་ལྷན་གྱིས་གནས་སུ་དབྱིད་ཆེ་ར་བའི་ཡར་
དོའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བདུད་དབྱང་པམ་པར་མཛད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་ཉིན་གྲུབ་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་རྟེན་སྒྲ་སྒྲིམ་ག་ན་བཟོ་གིས་བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱུལ་
པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནག་ཤོགས་བདུད་སྒྲའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་ཀླུ་ཏེ་དོན་གཉིས་སྦྱོར་གིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་
རྒྱར་ཅིག ། ། ར་ཡ་ར་ཡ་བི་ར་ཡ་སི་རྟེ་སི་རྟེ་མརྟ་སི་རྟེ་ཨ་རྟ་ཨ་ཡུ་སི་རྟེ་པ་ལ་རྟེ་

༄༅། །དཔལ་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་མདོར་
བསྐུས་བ་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་སྦྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༄༅།

ན་མོ་གུ་རུ་དེ་ཨ་རྟ་ཀི་རྟེ་བྱུང་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་སྒྲ་མ་བསྐྱེད་བང་། །དཔལ་ལྷན་ཏ་མཆོག་
ཏེ་རུ་ཀར་བདུད་དེ། །འདོད་ཡོན་བདུད་ཅིའི་མཆོད་པས་རྩ་གསུམ་ལྟ། །མཉེས་བྱེད་ཆོ་
གའི་སྦྱང་པོ་འདི་ན་སྟེལ། །འདིར་དཔལ་བསྐྱེད་བང་ཆེན་ཏ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀླུ་
བསྐུས་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བར་ཆོགས་མཆོད་ཤིན་ཏུ་བསྐུས་བ་བྱ་བར་འདོད་པས། །ཤ་ཆང་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་
བཅའ་བདུད་པའི་བྱེ་བྲག་མཆོད་པའི་རྩས་སུ་འོས་བ་རྣམས་གྲ་ཞོམ་པར་བཤམས་ལ། མཆོམས་སྒྲགས་གིས་བགེགས་
བསངས། རི་ཡི་ཁྲི། ཞི་སྒྲ་ལྷ་ཨ་བི་བྱུད་རྟེ་རྟེ། ཆོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་སྦྱང་པའི་ངང་། །ཨ་དང་
མ་ལས་ཉི་མེ་ཡི། །སྦྱོད་དུ་འབྲུག་གསུམ་ཞུ་བ་ལས། །འདོད་ཡོན་ལྷ་ལྷན་སྦྱང་པོར་གྱུར། །ཞི་
ལྷ་རྟེ། ལན་གསུམ། ཞི་མརྟ་རྒྱ་ཀ་མ་ལ་བི་བྱུད་རྟེ་རྟེ། ཞེས་པས་སྦྱངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུལ་ལ།

རྩྱི་ རང་བཞིན་རྣམ་དག་རང་ཉིད་ལས། །སྤྱལ་པའི་ཁྲོ་བོ་མི་བཟད་པ། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ། །ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བརྒྱ་ཀ་མ་ལ་རྩྱི་རྩེ་ཞེས་
མགོན་སྤྱན་བྲངས། ཆོགས་སུ་ད་ཆ་གསུམ་དུ་སྤྱོས་ཏེ་དང་བོས་མཆོད་པ་ནི། རྩྱི་ ལྷ་མེད་མཆོག་གི་མཆོད་པ་
དམ་པར་སྦྱར་བ་འདི། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་འཕྱོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
ཡིས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །དམ་ཆོག་བཞིན་ལས་ཅི་བདེར་བཞེས་སུ་གསོལ། །མརྩ་བརྒྱེ་ལྷ་
ར་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཅ་ག་སྦ་རྩ་རྩ་ཁ་རྩ་ཁྲ་ཏེ། བར་བས་བཤགས་པ་ནི། རྩྱི་ བདག་ཅག་མ་
རིག་ཉོན་མོངས་སེམས་ཅན་གྱིས། །བག་མེད་ཚུལ་གྱིས་དམ་ལས་འགལ་གྱར་ཏེ། །བརྒྱ་
དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི། །ཐུགས་དང་འགལ་བའི་ལས་རྣམས་ཅི་བགྱིས་
པ། །ཐུགས་རྩེ་ཆེ་མངའ་བྱེད་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །བཟོད་པར་བཞེས་ནས་འཕྱལ་གྱི་
དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞེས་དང་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ། ཐ་མས་བསྐལ་བསྐལ་བྱ་བ་ནི། ཨེ་ཁྱི་ཏི་རྩེ་རྩྱི་ སྤྱལ་པའི་
ཁྲོ་བོ་འབར་བ་ཡིས། །ཞིང་བརྩམ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་དང་། །འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་བྲལ་
ནས། །དུག་ལྷ་དབྱིངས་སུ་བསྐལ་བར་བྱའོ། །སྦ་བི་སྦྱན་ལ་རྩྱི་ལྷ་ར་ཡ་པའ། རྩྱི་ །དག་
བཤེགས་དབྱིངས་སུ་བསྐལ་བ་ཡི། །ཤ་ཁྲག་རུས་པ་ནང་ཁྲོལ་མཁྱིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་
སྤང་གཏི་ཐུག་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐུག་དོག་མཆོད་པར་འབུལ། །སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་
ཏན་དང་། །འཕྲིན་ལས་དངོས་པོར་བཞེས་སུ་གསོལ། །མརྩ་མི་ས། མརྩ་རྟ། མརྩ་གོ་ནི་
རི་ཏེ། མརྩ་བ་སུ་ཏ། མརྩ་གོ་རྩེ་ཅ་ན་ཁ་རྩ་ཁྲ་ཏེ། སྤྱོན་འདིར་ཅ་གསུམ་བསྐྱང་བ་ཡང་བཏང་ངོ། །དེ་
ནས། ཨ་ལ་ལ་རྩེ་ ཞེས་བཟོད་དེ་ཆོགས་རྩས་ལ་རོལ། ལྷག་གཏོར་གཏང་བ་ནི། ཨོྱ་ཨྱེ་རྩྱི་གསུམ། ལྷག་མའི་
མགོན་རྣམས་ཨེ་ཕྱེ་ཏེ། རྩྱིེ་ དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །བཅོམ་ལྷན་དབང་
ཆེན་ལྷ་ཆོགས་ལ། །བྱུང་ཆེན་རིགས་ལྷ་གཟའ་གདོང་དང་། །མ་མོ་བདུད་བཙན་རྒྱལ་པོ་
སོགས། །ལྷ་སྤོན་སྤེ་བརྒྱད་དམག་ཆོགས་ཀྱིས། །ལོངས་བསྐྱོར་གཏོར་མ་ལེན་མཛད་

ནམས། །རྒྱན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་འབྲུལ་གྱི། །བཙེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པར་མཛོད། །ལྷག་
མའི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨི་དྲི་བ་ལོ་གྱི་རྩ་གྱི་རྩ་ཁ་ཁ་ཁ་ཏི་ཁ་ཏི། ལུ་ཇ་ཏོ། རྟ་
བི་བ་ཏོ། ས་མ་ཡ་སྤྲ། ཞེས་བསྟུན་ལ། ཡ་ཏི་གཙུག་གཤེགས་སུ་གསོལ། བསྟན་མ་སྐྱོང་བ་ནི། ཨོ་
ལྷ་འཁྱུ་གསུམ། ཨོ་ཨ་ར་ལི་ཨོ་ཨོ་ཇ་ཇ་མུཾ་ བསྐྱ་དབང་གི་བཀའ་ཉན་པའི། །མ་མོ་བསྟན་མ་
བཅུ་གཉིས་པོ། །རང་རང་འཁོར་གཡོག་དབྱང་དང་བཅས། །འདིར་བྱོན་དམ་ཇས་གཏོར་
མ་ལོངས། །སྟོན་ཆེ་ཁས་སྤངས་དམ་བཅས་བཞིན། །བཙེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པར་
མཛོད། །བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་དུ་མཐུ་བ་ལོ་ཏ་མཐུ་བཅུ་ཨ་མི་ཏ་མཐུ་རྟ་ཁ་ཁ་ཁ་
ཏི་ཁ་ཏི། ཞེས་མཆོད་ལ་གོང་བཞིན་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ། །དེ་ནས་མགོན་ནམས་ལ་སྤང་ཡང་མཆོད་བསྟོད་དང་
ནོང་བཤགས་འདོད་གསོལ་སོགས་བྱས་ལ་གཤེགས་གསོལ་ལམ་བརྟན་བཞུགས་བྱའོ། །དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སྐོང་བ་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོགས་མཆོད་བརྒྱ་ཅ་འབྲུལ་བར་འདོད་ན། རྒྱས་པར་ནི་ལས་གཞུང་གི་དཔྱུས་བཞིན་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་
འབྲུལ་ཚུལ་ལྷག་ཆོག་དང་བཅས་པ་སོ་སོ་ནས་བརྒྱ་ཆར་རེ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱུབ་པའི་ཆེ་བསྐྱས་ཤིང་འབྱེར་
བདེ་བར་བྱ་ཚུལ་ནི། དམ་ཇས་ཆོགས་གཏོར་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། རྒྱང་བ་བརྒྱ་ཅ་ནམས་སོ་སོར་བྲ་ལ་དང་མ་ད་ན་སོགས་
བཟའ་བཅའ་བརྒྱང་བའི་བྱེ་བྲག་ལྷ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་འཕྱོར་ཆེད་དུ་བཤམས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ལ། ཆོགས་མགོན་
སྤྱན་དངས་ནས། ཐོག་མར་ཆོགས་ཇས་ཆེ་བ་དེ་ལས་གཞུང་གང་ཡིན་གྱི་དཔྱུས་ལྟར་གྱི་ཆོག་འདི་རིམ་བས་ཞལ་བསྟན་གྱི་
བར་དུ་རྒྱས་པར་སྤུལ་ཇེས། ཆོགས་གཏོར་བརྒྱ་ཅའི་སྟོད་ཆ་ནས་སྤྱད་དང་པོ་དཔྱུས་གཅིག་ཏུ་བཅད་དེ་བྲ་ལ་ལ་སོགས་
པའི་ཇས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་དང་བཅས་སྟོད་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བཤམས་ཤིང་། དེའི་མདུན་དུ་མ་ད་ནའི་སྤྱད་ཀྱང་སྟོད་མི་རྒྱང་
བ་ཞིག་ཏུ་བཤམས་ཏེ་བདུད་ཅི་བྲན་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོག་བསྐྱས་པའི་ཆོགས་སྤྱད་དང་པོའི་འབྲུལ་ཆོག་བརྒྱ་ཆར་
བཛོད་དེ་འབྲུལ། དེ་ནས་སྤྱད་གཉིས་པ་སྤུལ་བཞིན་སྟོས་ཏེ་བཤམས་ལ། གོང་གི་བཤགས་ཆོག་བརྒྱ་ཆར་བཛོད་ཇེས།
ཡི་གེ་བརྒྱ་བའང་བརྒྱ་ཅ་ཡན་བརྒྱ། དེ་ནས་སྤྱད་གསུམ་པའང་སྤུལ་བཤམས་ནས། གོང་གི་བསྐྱུ་བསྟན་གྱི་ཆོག་
བརྒྱ་ཆར་བཛོད་དེ་སྤུལ་མཐར་ཆོགས་གཏོར་བཤོས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ནས་གཅོང་ལྷག་བཞག་ལ། ཆོགས་ཇས་ལ་རོལ།

ཏྲ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲིམ་པའི་ཆོས་སྒྲོར། བོད་གསུམ་པ།

དེ་ནས་ནལ་འབྱོར་པ་ནམས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་གཏོར་མ་ནམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཆོགས་རྩས་ཀྱི་རས་མ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤྲོད་ཆེན་གཅིག་ཏུ་སྤྲུངས་ཏེ་བཤམ་ཞིང་། གཙང་ལྷག་གིས་ཡར་གནས་མཆོད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས། ལྷག་མ་གཙང་དཔེ་
གཉིས་མཆམས་སྤྱར་ཏེ་མར་གནས་བསྐྱང་བ་ལས་གཞུང་གི་དཀྲུས་བཞེན་ཆར་གཅིག་གི་མཐར། བོད་གི་ལྷག་གཏོར་
བསྡོ་ཆོག་བསྐྱས་པ་སྤྲགས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྩེད་དེ་ཕྱིར་བསྐྱེལ། མཐུག་ཆོག་གཞན་ནམས་ལས་གཞུང་
གང་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་འགྲོས་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་བརྒྱ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པར་བྱེད་ན། ཆོགས་མཆོད་རྒྱས་པ་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱི་རིམ་པས་ཆར་གཅིག་ལྷུང་རྩེས། ཆོགས་གཏོར་བཤོས་ཆུང་ཤ་དུམ་རེས་བརྒྱན་པ་སོ་སོའི་ཐད་དུ་
མཐེབ་ཀྱང་ཆད་ལྷག་པ་རེ་དང་བཅས་བརྒྱ་ཅུའི་གངས་ལོངས་པ་དང་། བཟའ་བརྒྱུད་གི་བྱེ་བྲག་ཅི་འབྱོར་པའང་བཤམས་ཏེ་
ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། སྤྱི་ཅུ་བརྒྱད་སྐུ་མ་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་དང་། །ཁྱད་པར་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་
ཁྲིམ་པའི་ལྷ། །མཆོག་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་སྤང་མའི་ཆོགས། །ལྷ་ལྷ་གཞི་བདག་
བགེགས་རིགས་ལན་ཆགས་སོགས། །མཆོག་དམན་ཆོགས་ཀྱི་མགྲོན་ནམས་ཐམས་ཅད་
ལ། །དམ་རྩས་ཆོགས་མཆོད་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་འབྱུང། །བཞེས་ནས་ཉམས་ཆག་ཀྱན་
བྱང་བར་ཆད་བརྒྱུག །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་བྱུང་སྤྱུལ་དུ་གསོལ། །ག་ཏུ་ཅ་ག་སྐྱ་
སྤྱོད་འཁྱེད་ཏེ། ཞེས་བརྒྱ་ཆར་བརྩེད་དེ་འབྱུང། ཆོགས་གཏོར་ཆེ་བ་ལས་གཙང་ལྷག་བཞག་ལ། ཆོགས་ལ་རོལ་ནས།
ལྷག་ཆོག་སྐྱབས་ཆོགས་རྩས་ཀྱི་རས་མ་ནམས་དང་གཏོར་མ་ཆེ་བའི་སྤང་ཆ་དུམ་བྱ་བརྒྱར་བཤོས་པ་ནལ་འབྱོར་པའི་
ཆོགས་སྐལ་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤམས་ནས། བསྡོ་ཚུལ་བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྒྱ་ཅུའི་གངས་སྤྲགས་
འབྱུལ་ཁོ་ནར་གསོག་པས་ཀྱང་དོན་འགྲུབ་པོ། །སྤྱ་མ་ལྷ་མཉེས་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སྤྱོད་། །བར་
ཆད་སེལ་ཞིང་འདོད་དགའི་དངོས་བྱུང་སྟེར། །ཉམས་རྟོགས་རྩལ་བསྐྱེད་ཆོགས་མཆོད་
འདི་སྤྱར་བས། །རྩི་རྩེའི་ནལ་འབྱོར་བགེགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ཡང་
གསང་ཁྲིམ་པའི་ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་མདོར་བསྐྱས་པ་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་སྤྱང་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྩལ་འདི་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དུ་མས་བསྟེན་བསྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུར་ནལ་འབྱོར་བ་གཅིག་ལུས་ཆོགས་མཆོད་སྤྱོས་མེད་དུ་བྱེད་པ་

དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཆོགས་མཆོད་བརྒྱ་ཅ་སོགས་གངས་མང་དུ་བསོག་བ་སོགས་ལ་འཁྱེད་བདེ་བའི་ཆོག་ལས་
བྱང་ཆེ་ཆུང་གང་དང་ཡང་སྒྱར་ཆོག་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྒྲུལ་བའི་ངོར། ཡིག་རྩིང་ནམས་དང་། བརྒྱད་ལྷན་གོང་མ་
དག་གི་བྱུག་བཞེས་ལ་བརྟེན་ནས། རིག་བ་འཛིན་བའི་བཅུན་གཞུགས། ཡངས་ཆེག་དོ་རྗེས་ལེགས་པར་སྒྱར་བས་
བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་པན་པར་གྱུར་ཅིག །མདུ་སྲུ་ཁ་སིངྒེ་རྟ་སྲུ། །

༡༡། །དཔལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱོམ་བཞུས་
ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གནད་དོན་སྦྱིང་བོ་དང་། དེའི་བཀའ་སྡོད་
གཏེར་སྒྱུར་བཅས་གྱི་མཆོད་ཐབས་འཁྱེར་བདེ་
བཞུགས་སོ།།

ཕ༽

ན་མོ་གུ་རུ་ཏ་ཡ་གྲི་ལྷ་ཡ། འདིར་དཔལ་རྟ་མགིན་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱོམ་
བཞུས་མདོར་བསྒྲུས་སྲུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་པས། བརྒྱ་དབང་ཆེན་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །སྒྲོ་གསུམ་
གྲུས་པས་སྒྱབས་སྲུ་མཆི། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བརྒྱ་དབང་ཆེན་བསྐྱོམ་བཞུས་ནི། །བདག་གི་སེམས་ཅན་དོན་
དུ་བགྱི། །ཞེས་སྒྱབས་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན། །སེམས་ཅན་སྤྱག་
བསྐྱལ་མེད་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་བདེ་ལ་རྟག་པར་གནས། །འགྲོ་ནམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ། རྗེ་བཟླ་ཀོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྲི་ཕ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩྱུ་པཌ། ཅེས་སྐད་ཅིག་
གིས་ལྷང་གསལ་བཏབ། ཨོ་རི་ཀོ་རྟ་རྟ་བཟླ་ཇཱ་ལ་རི་ཉི་ལྷ་བི་ཤཱ་ཇཱ་ལ་རི་པཌ་རི་རི། ཞེས་བགོགས་

བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་། རི་ཨ། ཨོྲཱ་ཏ་ར་ཨྲཱ་ཏ་ར་ཏུ། ཨོྲཱ་བརྩ་རྩ་ཤེ་ཨྲཱ་ཏུ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མཐའ་འདྲ་བ་
 ལ། རྩ་ཤེ་ཐོག་མཐའ་ཨྲཱ། ཨྲཱ་ལོ་གོ། བརྩ། རི་ཤིང། འཕྲ་ཞེས་སྤྱར་བ་དང་། ཨོྲཱ་སར་བརྩ་ཨ་ཤི་ཏ་
 ཏུ། ཨོྲཱ་མཐུ་བ་ལོ་ཏ་ལུ་ར་ཏེ་ར་ཏུ། ཨོྲཱ་མཐུ་བརྩ་ར་ཏུ། ཞེས་མཆོད་རྩལ་རྣམས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།
 ཨོྲཱ་མཐུ་ཤུ་བྱ་རྩ་རྩ་ར་བརྩ་སྤྱ་ཤ་ཨྲཱ་གོ་ཉེ། དེ་བརྩ་མཐུ་ལ། ཨ་ཅ་རྩ་མཐུ་ལ། མ་སྤྱུ་
 མཐུ་ལ། རུ་ཏ་ཤི། རྩེ་མོ། སྤྱ་ར་ཏ་ཤེ། སི་ཏ་ར་ཏ་ཏུ། ཉིལ་བརྩ། རྩེ་བརྩ་ཤི་རྩ་ཏ་ལ་སྤྱི་ཤ་
 ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ཤེ། ཨོྲཱ་མཐུ་ཤི་རྩེ་ཤེ་ཏུ་ཤེ། བརྩ་ཉི་རྩ་བདུད་ནག་གདན་སྤེང་དུ། །རང་
 ཉིད་རྩ་མཁྱིན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་དམར། །གཡས་དཀར་གཡོན་ལྗང་དབུས་དམར་ཁོ་
 གཏུམ་ཞལ། །སྤྱན་བགྱང་ཞལ་གདངས་ལྗགས་འདྲིལ་མཆེ་བ་གཅིགས། །སྤྱིན་མ་སྤྱ་ར་
 དབུ་སྤྱ་དམར་མེར་འབར། །དབུ་བརྩྱག་རྩ་མགོ་ལྗང་གུ་སྤྱ་དབྱངས་སྤྱིག། ཕྱག་གཡས་བརྩ་
 ལྗགས་ཀྱ་བེ་ཅོན་འཛིན། །གཡོན་ན་ཐོད་ཁྱག་ཞགས་བ་རལ་གྱི་བསྐྱེདས། །དཔལ་དང་
 དུར་ཁོད་ཆས་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །གར་དགའི་ཉམས་ལྗན་ཞབས་བཞི་བརྒྱར་བསྐྱེད་
 རྩལ། །ཡུམ་ཆེན་བརྩ་གར་དབང་སྤྱ་མདོག་མཐིང། །ཁོ་མེད་ཉམས་རྩོགས་དུར་ཁོད་ཆས་
 ལྗན་ལ། །ཕྱག་གཉིས་མི་སྤྱིང་ཐོད་ཁྱག་འཛིན་བ་དང་། །མཉམ་པར་སྤྱིར་ཞིང་སྤྱ་ལས་ཡེ་
 ཤེས་གྱི། །མེ་དབྱང་འབར་བའི་སྤྱིང་ན་བཞུགས་བ་ཡི། །གནས་གསུམ་རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱིས་
 མཆོན་པར་གྱུར། །ཨོྲཱ་ཏུ། ཞེས་ལྷ་བསྐྱེད་ཅིང་གསལ་བཏབ་ལ་གནས་གསུམ་བརྒྱབས་ཏུ་ཨོྲཱ་ལོ་ཏུ་
 ཨ་ཤི་ཏེ་རྩེ་ཏུ། ཞེས་དབང་བསྐྱེད་ཞིང་རྩལ་གདབ། ཨོྲཱ་བརྩ་ས་མ་ཡ་ཏུ་རེ། ཨེ་རྩེ་ཏེ་རྩེ་ག་ཤན་མཐུ་
 ག་རུ་ཏེ་ག་ཏེ་བྱ་རྩེ་ས་མ་རེ། ས་མ་ཡ་སྤྱི་གྱིས་ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱན་པརས། ཨ་ཏེ་སྤྱ་རྩེ་བྱ་རྩེ་རྩེ་ས་
 ཕྱག་ཕྱས་ལ། རེ་ཏུ་བྱ་རྩེ་ས་མ་ཡ་སྤྱི་གྱིས་གཉིས་མེད་དུ་བསྐྱེད། ཨོྲཱ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་མཐུ་བརྩ་ཤུ་ར་
 ས་སྤྱ་རེ་སྤྱ་ར་ཨ་རྩྱི་བརྩ་རྩེ་ཤེ་ནས། བརྩ་འཕྲ་སྤྱ་ར་མེ་རྩ་ས་སྤྱ་ར་སྤྱ་ར་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཨྲཱ་ཏུ།
 ཨོྲཱ་སར་བརྩ་ཨ་ཤི་ཏ་ཏ་རི་ཏུ་ཏེ། མཐུ་བ་ལོ་ཏ་ཏ་རི་ཏུ་ཏེ། རྩེ་བ་ཏེ། མཐུ་ར་ཏུ་ཏ་རི་ཏུ་ཏེ།

བརྒྱ་ལྷ་ཁ་བོ་རྟ་ཅི་རྟ་སྒྲོན། ཞེས་མཆོད་པ་རྣམས་འབུལ། རྩི་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་
ཀྱང་། །བྱང་འཇུག་བདེ་ཆེན་རྣམ་འབྱུལ་བ། །སྣ་ཆོགས་སྒྲུལ་པའི་སྐྱར་རྟོན་པའི། །རྟ་
མཆོག་དཔལ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྒྲོས་པ་ཀྱན་ལས་རྣམ་བྲོལ་ཡང་། །ཆགས་ཅན་ཆགས་
པས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །བྱད་མེད་སྒྲུ་མའི་ཚུལ་འཛིན་བ། །ཁྲོ་མོ་ཡུམ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།
།ཞེས་བསྟོད། རྩི་བདག་ཉིད་ཁོ་རྒྱལ་རྟ་མཆོག་དཔལ་། །བྱགས་ཀར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི། །གེ་
སར་ལ་ནི་སྟོང་པོ་རྩི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྒྲོར། །འོད་འཕྲོས་བདེ་གཤེགས་
རྣམས་ལ་ཐེམ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་འབུལ། །སྒྲུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་
བསྟུ། །སེམས་ཅན་སྒྲོ་གསུམ་བྱི་མ་སྐྱངས། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ངག་ཡིད་ལ་ཐེམ། །ཞེས་
བརྒྱས་དམིགས་གསལ་བཏབ་ལ། རྩི་བརྒྱ་ཁོ་རྟ་ཏ་ཡ་གྱི་ཕ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩྱི་པའ། ཅེས་བརྒྱ་ཅ་
སོགས་ཅི་འབྱུབ་དང་། ཨོ་མརྩུ་ཁོ་རྟ་ཏ་རྩྱི་པའ། ཅེས་ཉེར་གཅིག་སོགས་ཅི་རིགས་བརྒྱའོ། །མཐར་
ཡིག་བརྒྱས་ལྷག་ཆད་ཁ་བསྐྱང་། བཀའ་སྐྱང་གི་མཆོད་པ་ནི། རི་ཡི་ཁི་ཨོ་ལྷ་རྩྱི། བར་བཞུགས་རྩོ་
རྩེའི་སོ་བྱང་སོ་སོ་ནས། །དབང་ཆེན་བཀའ་སྐྱོད་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་དང་། །བེམ་ལྷུ་ལྷུ་
བྲལ་གཏོར་སྐྱང་བསྟན་མའི་ཆོགས། །རང་རང་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་གནས་འདིར་
གཤེགས། །དམར་ཆེན་གཏོར་མ་རི་རབ་ལྷ་བྱར་སྐྱངས། །ཁྲག་ཆང་བདུད་ཅིའི་བཏུང་
བ་མཆོ་ལྷར་འབྲིལ། །སྣ་ཆོགས་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཆེན་འཁྲིགས་པ་འདི། །དབྱེས་པ་སྒྲོང་
ཕྱིར་འབུལ་ཀྱི་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨ་ཀླ་རོའི་སྒྲགས་ལན་གསུམ། མཐུ་ལྷན་བསྟན་སྐྱང་གཉན་སོ་
ཁྱིད་རྣམས་ཀྱི། །རྩ་བརྒྱད་སྒྲ་མའི་བཀའ་བསྒྲོས་དམ་ཆོག་བཞིན། །རིག་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་
བདག་གི་བྲོགས་མཛོད་ལ། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་གཡེལ་མེད་སྐྱབ་པར་མཛོད། །ཅེས་བཛོད།
ཨོ་ལྷ་རྩྱི། བརྒྱ་ལྷ་ཞེས་པས་ཉེར་བསྟུ་བྱས་ཏེ། གཙོ་སྒྲགས་བཛོད་དེ་ལྷར་ལང་། དགེ་བ་འདི་ཡིས་འགོ་
བ་ཀྱན། །བསྐྱེད་རྩོགས་རྩོགས་ཆེན་ལམ་བཟང་ལ། །བཞེན་ནས་ཆོ་འདིར་དབང་ཆེན་

ལྷའི། །གོ་འཕང་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུལ། ཅུ་གསུམ་དགྲིལ་འཁོར་འཁོར་
ལོ་ཡི། །མ་སྒྲུག་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཐུས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །ལྷན་
གྲིས་འགྲུབ་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག། །ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་
པ་ཡབ་ལུས་གྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་བྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་གནད་དོན་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་
ཞིག་གི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་འབྱེད་དུ། བཅུན་གཟུགས། ཡ་དམ་ཆོག་རྩོམ་དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་བཞིན་འབྱེད་བདེ་
གནད་ཆང་དོན་འདུས་སུ་བཀོད་པའོ། ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་ལ་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག ། །རྟ་མོ་གྲུ་བྱ་དྲེ་
ལྷ་ཡ། །འདིར་དཔལ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་སྤྱི་སྟོན་གྱི་བཀའ་སྟོན་དང་གཉེར་སྤང་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་
བསྐྱང་བ་མདོར་བསྡུས་སུ་བྱེད་པར་འདོད་པས། མཆོད་རྩས་རྣམས། རི་ཡི་ཁི་ལྷོ། ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུྃ་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། ཧྲུཾ་སྤྱོད་ཆོགས་སེམས་གྱི་ཆོ་འཕུལ་ལས། །ཅིར་ཡང་འཆར་བ་སྦྱུ་མའི་ཞིང་། །རང་
སྤང་རྩོམ་པོ་བྱང་ནས། །བཀའ་སྤྱང་ཆོགས་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བརྩོ་ས་མ་
ཡ་རྩོམ་ཞེས་སྟན་བཟུལ། ཨོ་ཨྲུཾ་ཧྲུྃ་ལྟ་བུ་རྩོམ་པོ་མཐུ་བཅུ་ཨ་མི་ཏ་ཁྲ་ཏི། མཐུ་རྩ་ཁྲ་
ཏི། མཐུ་བ་ལི་ཏ་ཁྲ་ཏི། ཞེས་མཆོད་གཏོར་འབུལ། ཧྲུྃ། དམ་ཅན་དགྲེས་སྟོང་མཆོད་སྟོན་ནམ་
མཁའི་མཛོད། །སྤང་སྤིད་ཐམས་ཅད་འདོད་ཡོན་སྤང་པོར་ཤར། །འཁོར་འདས་ཀྱི་གྱི་
དག་མཆོན་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ། །བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་སྦྱུ་མའི་རྣམ་རིལ་གྱིས། །བཀའ་སྤྱང་
དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །འགལ་འཁྲུལ་འོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་
བཤེགས། །ཐུགས་དམ་བསྐྱངས་ཤིང་ཉམས་ཆག་སོས་གྱུར་ནས། །འགལ་རྒྱུན་བསྐྱོག་
ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་སྦྱབས། །ཞེས་བསྐྱང་བཤེགས་ལྟ། ཧྲུྃ། སྤྱི་མེད་དབྱིངས་ལས་བསྟན་པ་
བསྐྱང་བའི་བྱིར། །སྟོང་རྩེས་གཟུགས་སྤྱང་བཞེངས་པའི་དམ་ཆོག་ཅན། །བཀའ་སྟོན་དམ་
ཅན་རྒྱ་མཆོ་འཁོར་བཅས་ལ། །གྲུས་པའི་ཡིད་གྱིས་བྲག་འཆལ་བསྟོན་པར་བགྱི། །དམ་
རྩས་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་མཆོ་འདི་བཞེས་ལ། །བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་

ཡི། །འཕྲིན་ལས་ནམ་བཞི་གཡེལ་མེད་འགྲུབ་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞིང་
རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་བསྟོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཙུག་པ་བཟུང་། བཟོ་སྐྱེས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའམ། སུ་པ་ཉིལ་
ས་བཏུན་བཞུགས་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུན་འབྱེད་དུ། ཡང་མ་ཆོག་དོ་རྗེས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་བྱན་དུ་
བཀོལ་བའི་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་ལས་བརྟུས་ཉེ་བྲིས་པའོ། །ཀམ་སིངྒེ་ར་ཧུ།

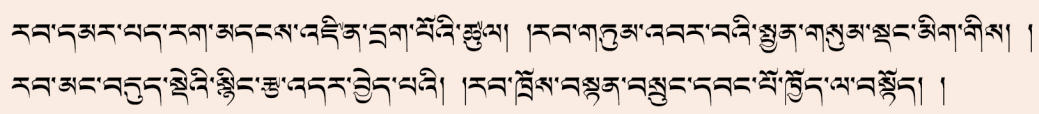
དབང་ཐག་དཔྱིལ་འཁོར་སྒྱུ་ཡི་འགའ་སྤྱད་ནི། ཁྲོག་ལ་དབང་བཞུག་གྱིང་ཆེན་ལྷ་རྩམས་ཀྱང་། །
 ལས་སྤྱ་སངས་རྒྱས་པ་རྩམས་པ་འཕྱར་མཛད་ཅིང་། ཁེས་སྤྱ་དག་འགྲོགས་པ་ཐག་ཆོགས་རྩམས་གསེལ། །
 དམ་ཉམས་དག་འགྲོགས་ལས་པར་ཆོག་མཛད་པའི། འྲིགས་པ་མཁུ་ཚུལ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆམ་པ་རྟོག། །

རྩེགས་པའི་བར་སྒྲོང་ནས་མཁའ་དེ་དཀྱིལ་ཡོངས་ནས། རྒྱུ་ཅན་པག་མེད་གཟུང་ལྟོང་ལྟོང་།
 ཡས་སྒྲུ་སངས་རྒྱས་བཟུང་བ་བསྐྱར་མཆོད་ཅིང་། རུས་སྒྲུ་དགྲ་མོའི་མོ་ཉོག་ནང་མར་གསོལ།
 དགྲ་བཤེགས་ལྷུ་ལ་ཁམས་ཆེན་པོ་མཆོག་མཆོད་པའི། གཟུང་གཤོང་དེགས་པ་ཅན་ལ་བྱུ་འཇུལ་བཟོད།

ཀྲི་ཚུ་ཉིད་ཞི་བའི་རང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །མ་རྒྱུས་འབྲུལ་ཕྱིར་དག་པོའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་ནས། །
མཐུ་སྐྱེད་ས་ཀྱན་ཚུགས་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་མཛད་པའི། །སྐྱོལ་གྱིར་བཞག་པ་དཔར་པོ་བྱག་འཆའ་བསྐྱེད། །

ར་པ་དམ་པ་དང་ར་པ་ལྷན་པ་གིས་བཞུགས་པ་ཡོད་ཀྱི་ཆེད། ར་པ་འབྲུག་ལ་བར་པ་པའི་ལྷན་ཁག་ཅུ་གཙུག་གིས།
ར་པ་ལྷན་པ་འབྲུག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆེད་ལྟར་བྱེད་དེ། ར་པ་ཁོ་རང་ལྷན་པ་ལྷན་དཔལ་པོ་ཉོད་པ་ཡོད།

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་བསྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུན་པའི་སྐྱོའི་སྤྲིག་སྟོན་མི་བཟད་
བས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་
དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། རྟོགས་དང་རྟོགས་ན་རྟུལ་ཐུག་གི་མཚོན་ཆ་སོགས་
གདུག་པའི་གཞོན་འཆོ་གྱ་གྱའི་སྟོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་
ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྟོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་
རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདྲིར་ཡང་བྱབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་
མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤྱད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
འདྲེན་ཤུག་སེལྤེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕུལ་ལུག་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། ཉན་བསྐྱུན་གྲབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་
སྤར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུན་
འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བའོ། །

༥ དེ་ལྟར་དཔལ་ཏྲ་མ་གྲིན་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྒོར་འདི་ཉིད་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་
ཆེ་བས་པོ་ཆེ་མཛད་ནས་ད་ལོ་དགུང་ཁངས་དགུ་བཅུར་མེས་པའི་བྱམས་བཅེའི་ལོར་
བཀའ་བྲིན་རྗེས་བྲན་གྱི་ཆེད་དུ།

སྐུ་ལས་པལ་པའི་སེར་གྲེས་ཏེ་མ་ཐེན་བསྐྱར་གསོ་བའི་འདུས་སྡེ་ནས་སྤེལ་
 ༣༠༣༩ལོར་གསར་དུ་བར་སྐྱེན་ཞུས་པ་དགེའོ། །

ཡིག་བརྒྱ། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད།

པར་ཐེངས། དང་པོ།

དབ་ཆད། 17.78x24.13cm

པར་བསྐྱོན་ལོ། 2026

ལར་གྲངས། 2000/00

১৫ ডিসেম্বর ১৯৭৬ খ্রিঃ